Predici la Duminica Floriilor (Intrarea Domnului în Ierusalim)

Materiale despre Duminica Floriilor (Intrarea Domnului în Ierusalim):

https://independent.academia.edu/emystea/Duminica-Floriilor-(Intrarea-Domnului-%C3%AEn-Ierusalim

https://archive.org/details/@steaemy?query=Duminica+Floriilor

https://www.slideshare.net/steaemy1/search_my_uploads?type=&new=&q=Duminica+Floriilor+

****

Precum odinioară în Betania, Domnul Hristos vine tot mereu şi la noi. Vine prin cuvântul Sfintei Evanghelii, vine prin Sfintele Taine, vine prin slujbele Bisericii.Să ne bucurăm de posibilitatea de a-L putea, nu doar întâmpina, ci chiar primi întreg pe Domnul Hristos în fiinţa noastră.

O, dacă ne-am da seama cu toţii cum Hristos, în fiecare zi, ne izbăveşte de stricăciunea acestui pământ şi de lepra vieţii acesteia stăpânite de patimi, L-am întâmpina şi L-am primi în inimile noastre şi nu L-am lăsa niciodată să plece de sub acoperişul sufletului nostru!

Cuprins

Evanghelia şi Apostolul zilei 7
Canon din vineri a şasea săptămână, a Stâlpărilor despre învierea lui Lazăr 12
Sâmbătă în săptămâna Floriilor (Triod)..... 24
În Duminica Stâlpărilor (Floriilor) (Triod)..... 54
Canonul Stâlpărilor sau al Floriilor 73
Acatistul Intrării Domnului în Ierusalim..... 79
Idiomela Floriilor: ,,Astăzi harul Sfântului Duh”..... 93
Intrarea Domnului în Ierusalim – “Începutul Crucii” 105
Comentarii patristice - Intrarea Domnului în Ierusalim..... 106
Părintele Ilie Cleopa - Predică la Duminica Floriilor (Intrarea în Ierusalim) - Despre împlinirea proorociilor pentru Hristos şi despre orbirea spirituală .. 131
Sfântul Ioan Gură de Aur - Cuvânt la Duminica Floriilor - Păcătosul este cel mai nenorocit, când are pe pământ numai norocire..... 137
Sfântul Nicolae Velimirovici - Cuvânt la Duminica Floriilor - Evanghelia despre împărţirea turmei înaintea Păstorului..... 141
Sfântul Teofan Zăvorâtul – Predică în Duminica Floriilor (I)..... 152
Sfântul Teofan Zăvorâtul – Predică în Duminica Floriilor (II)..... 156
Sfântul Teofan Zăvorâtul - Tâlcuiri din Sfânta Scriptură - Duminica Floriilor 160
Sfântul Ignatie Briancianinov - Prima predică în Duminica Floriilor, a şasea din Post - Despre intrarea Domnului în Ierusalim 161
Sfântul Ignatie Briancianinov: A doua predică în Duminica Floriilor - Despre sălăşluirea lui Dumnezeu în noi..... 165
Sfântul Luca al Crimeei – Cuvânt la Duminica Floriilor - “Litera omoară, iar duhul dă viaţă” 168
Sfântul Grigorie Palama – Omilie la Duminica Floriilor..... 171
Sfântul Roman Melodul - Imnul învierii lui Lazăr 178
Sfântul Roman Melodul - La intrarea Domnului în Ierusalim 188
Sfântul Efrem Sirul - Mirele smerit vine la fiica Sionului, iar ea Îl respinge şi-l dă morţii: “Cu viclenie Îl defaimă pe Mire, ca să slujească desfrânărilor”. Noi facem la fel? 196
IPS Hierotheos Vlachos - Predica şi tâlcuirea exhaustivă - Învierea lui Lazăr şi intrarea Domnului în Ierusalim 200

Sfântul Iov de la Poceaev - Predică la Duminica Intrării Domnului în Ierusalim 225
Sfântul Teodor Studitul - Predici la Florii 231
Cuvântul 64: În Miercurea a şasea: despre săvârşirea postului..... 231
şi învăţătură înainte de deschiderea mănăstirii..... 231
Cuvântul 65: În Vinerea Floriilor: cum să ne ferim de meşteşugirile diavolului..... 232
Cuvântul 66: În Duminica Floriilor: despre bucuria sârguinţei şi vitejia silinţei la lucrul duhovnicesc..... 234
Sfântul Neofit din Cipru - Cateheză la Duminica Floriilor - Cateheza a 10-a a aceluiași despre Cu ce se aseamănă slujba bisericească și despre săptămâna Floriilor 237
Sfântul Neofit din Cipru - Cateheză la Duminica Floriilor - Cateheza a 11-a a aceluiași la Duminica Floriilor și la smochinul cel uscat și la Săptămâna mare și îndemnuri de folos..... 241
Sfântul Neofit din Cipru - Cateheză la Duminica Floriilor 244
“Domnul l-a numit pe Lazăr, prieten. Tu ce fel de prieteni ai?”..... 246
Părintele Alexander Schmemann - Pe drumul către Betania şi Ierusalim 247
Intrarea în Ierusalim. Predica Sfântului Vasile al Kineşmei despre entuziasmul nestatornic şi calea împărătească. “Orice s-ar întâmpla cu voi, să nu scăpaţi din mâini haina lui Hristos, să mergeţi neabătut pe linia urmării Lui!” 252
“Dacă vei muri înainte de a muri, nu vei muri atunci când mori!”- Monahul Moise Aghioritul despre Învierea lui Lazăr, Intrarea în Ierusalim a Domnului şi raportarea noastră interesată la Hristos: “Îl folosim pentru a petrece bine şi plăcut, Îl avem ca pe un paratrăsnet, nu-L urmăm însă pe Golgota” 263
Predici trezitoare şi hrănitoare pe calea Săptămânii mari: Avva Efrem Filotheitul şi Arhim. Melchisedec Velnic despre copleşitoarea frumuseţe a smereniei lui Hristos şi refuzul înverşunat al omului..... 268
Părintele Arsenie Boca - Predică la Duminica Floriilor 279
Tristeţea Împăratului..... 280
Părintele Rafail Noica - Ce să facem atunci când ne simţim încercaţi la maximum?..... 283
Pr. Visarion Iugulescu - Predică la Duminica a VI -a din Post - Duminica Floriilor 290
Intrarea în Ierusalim a Domnului şi intrarea noastră în Săptămâna Patimilor. Părintele Ioanichie Bălan ne arată cum să ne pregătim pentru a simţi adevărata bucurie a Învierii: “Mergeţi pe urmele lui Hristos!” 298
Pr. Lect Univ. Dr. Constantin Necula - Predică la Duminica Floriilor 306
Pr. Lect Univ. Dr. Constantin Necula - Gânduri de Florii 309

Părintele Ion Cârciuleanu - Predică la a patra Duminică din Postul mare – Floriile 311
Părintele Iosif Trifa, tâlcuire la Evanghelia Duminicii a VI-a din Postul mare - (a Floriilor) 316
Traian Dorz - I-a ieşit în întâmpinare 319
Traian Dorz - Meditaţii la Apostolul din Duminica a VI-a Postului mare (a Floriilor) - Pacea lui Dumnezeu 322
Traian Dorz - Dac-aş fi crezut! 325
Traian Dorz - Te slăvim, Prea măr it Dumnezeu 326
Traian Dorz - Neînfricat să fie 328
Traian Dorz - Daţi piatra la o parte! 329
Traian Dorz - Betania, satul Mariei şi al Martei … 332
Traian Dorz - Tu, Cel Atotputernic, Doamne 335
Traian Dorz - E Duminică - şi-i astăzi ziua Sfintelor Florii 336
Traian Dorz - Tu eşti şi azi 337
Pr. Anthony M. Coniaris - Duminica Floriilor - Îndemn la a fi risipitori în iubire 339
Pr. Tertulian Langa - Duminica Floriilor 343
Pr. George Dimopoulos - Duminica Floriilor - Cel care vine 348
Pr. Mihai Tegzeş - Duminica Floriilor - "Ungerea", omagierea Domnului.... 351
Pr. Gheorghe Neamţiu - Duminica Floriilor 359
Pr. Vasile Florea - Duminica Floriilor - Bucuria Floriilor 363
Pr. Olimpiu Todorean - Duminica Floriilor - Duminica Intrării Domnului în Ierusalim 365
Pr. Vasile Rob - Duminica Floriilor 367
Pr. Ioan Abadi şi Pr. Alexandru Buzalic - Duminica Floriilor 371
Sărbătoarea Celui singur, trist şi lepădat... Cuvinte duhovniceşti zguduitoare la Intrarea în Ierusalim şi intrarea în săptămâna Patimilor lui Hristos. "Dacă nu există în noi trăirea şi trecerea prin aceste pătimiri, nu vom putea niciodată să gustăm din ceea ce este cu adevărat Învierea. O vom trata superficial şi vom pierde tocmai esenţialul". Cum Îl răstignim şi noi pe Domnul? 374
Ieromonahul Hrisostom (Măn. Putna) – predica cea mai "tulburătoare" la Duminica Intrării Domnului în Ierusalim: Cum şi de ce îl răstignim pe Hristos? (fragment) 379
Iată Mire... răstignit! Începutul săptămânii mari a Sfintelor Pătimiri ale Domnu-lui nostru. "În săptămâna aceasta, toată mintea să se îndrepte către Crucea lui Hristos! În săptămâna aceasta, inimile să fie fierbinţi şi deschise!" "Eşti invitat ca în această săptămână a Sfintelor Pătimiri şi tu, frate şi soră, să rânduieşti ceva schimbare în viaţa ta" 383

Şi ieri, în Ierusalim, şi azi, în toată lumea, o mână mică, dar gălăgioasă, de oameni manipulează o lume întreagă… - Cei care seamănă întunericul şi instigă la răstignire vs. "pietrele" care strigă mărturisindu-l pe Hristos..... 391
Ca un miel spre junghiere…: Sminteala Dumnezeului răstignit şi refuzul lui Hristos din partea celor care aleg partea puterii lumeşti sau a revoltei, a violenţei în numele dreptăţii. Care este puterea creştinului?..... 396
Pr. Constantin Coman: Împărăţia lumii acesteia şi Împărăţia Cerurilor 401
Pr. Vasile Gordon - Predică la Duminica a VI-a din Post (a Floriilor) - Intrarea Domnului în Ierusalim..... 406
Pr. Boris Raduleanu - Predică la Duminica Floriilor - Împăratul nostru şi cele 4 intrări ale sale în viaţă şi în istorie . "Până astăzi, urmaşii fariseilor scot sabia ca să-L nimicească; dacă se poate, să-L scoată cu totul din inimile oamenilor" 410
Învierea lui Lazăr - începutul Săptămânii Patimilor, începutul drumului către biruinţa asupra morţii..... 418
Sâmbăta lui Lazăr 421
Pr. Ioniță Apostolache - Theologica - Sfântul Lazăr, prietenul Domnului..... 426
Părintele Petroniu Tănase - Duminica Floriilor. Ce fel de Împărat este cel care intră astăzi în Ierusalim? Cum Îl primim? 430
Părintele Petroniu Tănase despre ultima săptămână a Postului mare şi Învierea lui Lazăr: "Fără prezenţa Domnului, ostenelile noastre singure nu sunt mântuitoare" 433
Învierea lui Lazăr, "cel de-al doilea înainte-mergător al acelora care şedeau în întuneric şi în umbra morţii" 437
Sâmbăta lui Lazăr şi pregustarea Învierii în viaţa noastră: "Este doar o doză, o porţie, atât cât să stârnească pofta cea duhovnicească"..... 441
Pr. Ciprian Florin Apetrei - Învierea lui Lazăr, trâmbiţă a învierii noastre.... 445
Pr. Ciprian Florin Apetrei - Liturgica - Bucuria Floriilor şi întristarea Săptămânii mari 449
Pr. Ciprian Florin Apetrei - Liturgica - Săptămâna Floriilor..... 453
Pr. Ciprian Florin Apetrei - De la Postul mare la Săptămâna mare..... 456
Pr. Ciprian Florin Apetrei - Înţelesuri teologice şi duhovniceşti ale sărbătorii Floriilor 459
Pr. Eugeniu Rogoti - Împlinirea profeţiei despre smerenie..... 461
Pr. Vasile Mihoc - Theologica - „Cine este Acesta?"..... 463
Pr. asist. dr. Alexandru Atanase Barna - Evanghelia de Duminică - Osana! - Imnul Intrării lui Dumnezeu în cetatea sufletului..... 465
Pr. prof. dr. Emil Jurcan - Evanghelia de Duminică - Floriile, drumul spre Cruce şi Înviere 469

Intrarea lui Iisus în Ierusalim. Citind Evanghelia de la Florii "pe dinăuntru", împreună cu IPS Bartolomeu Anania… 473
IPS Teofan: Străpungerea inimii – unicul drum către propria noastră Înviere 477
IPS Teofan - Predică în Duminica Floriilor - De ce era trist Iisus? De ce ar fi trist şi astăzi? Cum a fost înţeles mesajul lui?..... 481
IPS Teofan, mitropolitul Moldovei şi Bucovinei - Predică la Intrarea Domnului în Ierusalim (9 aprilie 2017)..... 483
Episcop-vicar Sofian Braşoveanul - Învăţătorul este aici şi te cheamă 485
PS Sebastian al Slatinei - Predică la Duminica a VI-a din post (a Floriilor) – Entuziasm şi crimă 489
Preafericitul părinte patriarh Daniel – Predică la Duminica a VI - a din Postul mare (Duminica Floriilor) - De la Ierusalimul pământesc la Ierusalimul ceresc 492
Război întru Cuvânt (sursa) - Lazăre, suflete, vino afară! - meditaţie duhovnicească proprie la Învierea lui Lazăr..... 499
Ora de religie - Duminica Floriilor – Intrarea Domnului în Ierusalim 501
Cătălin Acasandrei - Lecția de smerenie din Duminica Floriilor: De ce a ales Hristos un asin? 503
Cătălin Acasandrei - Ce sunt Floriile și care este legătura lor cu Intrarea Domnului în Ierusalim? 507
Cătălin Acasandrei - Ce semnifică ramurile de salcie de la Florii și ce trebuie să facem cu ele după ce se usucă?..... 509
Pr. Constantin Sturzu/ Doxologia: Domnul Floriilor şi Domnul Golgotei. O lecţie despre putere şi iubire 512
Pr. Ioan Valentin Istrati/ Doxologia: Lazăr şi lacrimile lui Dumnezeu..... 515
Prof. dr. Remus Rus - Salcia: simbolul morţii şi al vieţii..... 517
Legenda salciei 526
Răzvan Moceanu: Duminica Floriilor. Intrarea Domnului în Ierusalim 530
Pimen Suceveanul - Explicarea icoanei Intrării Domnului în Ierusalim (Floriile) 536
Mihai-Alex Olteanu - Icoana Intrării Domnului în Ierusalim..... 548
(Foto) Vechiul zid al cetăţii, poarta Floriilor şi Urechile acului din Ierusalim 551
Icoane..... 563

Evanghelia şi Apostolul zilei

Evanghelia

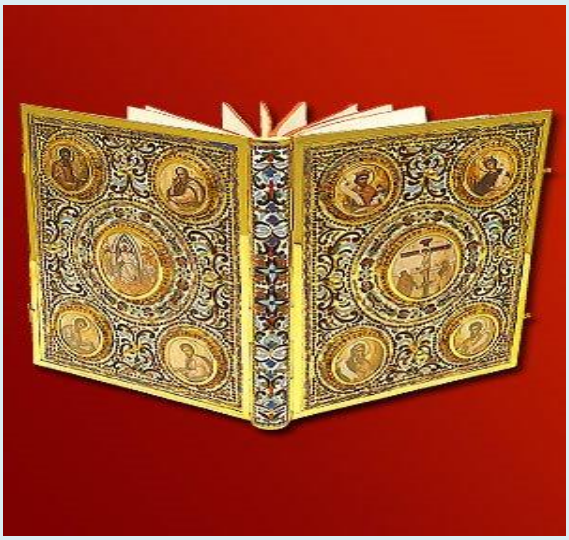

Ev. Ioan 11, 1-45 (Sâmbăta lui Lazăr)

1. Şi era bolnav un oarecare Lazăr din Betania, satul Mariei şi al Martei, sora ei.
2. Iar Maria era aceea care a uns cu mir pe Domnul şi I-a şters picioarele cu părul capului ei, al cărei frate Lazăr era bolnav.
3. Deci au trimis surorile la El, zicând: Doamne, iată, cel pe care îl iubeşti este bolnav.
4. Iar Iisus, auzind, a zis: Această boală nu este spre moarte, ci pentru slava lui Dumnezeu, ca, prin ea, Fiul lui Dumnezeu să Se slăvească.
5. Şi iubea Iisus pe Marta şi pe sora ei şi pe Lazăr.

6. Când a auzit, deci, că este bolnav, atunci a rămas două zile în locul în care era.
7. Apoi, după aceea, a zis ucenicilor: Să mergem iarăşi în Iudeea.
8. Ucenicii I-au zis: Învăţătorule, acum căutau iudeii să Te ucidă cu pietre, şi iarăşi Te duci acolo?
9. A răspuns Iisus: Nu sunt oare douăsprezece ceasuri într-o zi? Dacă umblă cineva ziua, nu se împiedică, pentru că el vede lumina acestei lumi;
10. Iar dacă umblă cineva noaptea se împiedică, pentru că lumina nu este în el.
11. A zis acestea, şi după aceea le-a spus: Lazăr, prietenul nostru, a adormit; Mă duc să-l trezesc.
12. Deci I-au zis ucenicii: Doamne, dacă a adormit, se va face bine.
13. Iar Iisus vorbise despre moartea lui, iar ei credeau că vorbeşte despre somn ca odihnă.
14. Deci atunci Iisus le-a spus lor pe faţă: Lazăr a murit.
15. Şi Mă bucur pentru voi, ca să credeţi că n-am fost acolo. Dar să mergem la el.
16. Deci a zis Toma, care se numeşte Geamănul, celorlalţi ucenici: Să mergem şi noi şi să murim cu El.
17. Deci, venind, Iisus l-a găsit pus de patru zile în mormânt.
18. Iar Betania era aproape de Ierusalim, ca la cincisprezece stadii.
19. Şi mulţi dintre iudei veniseră la Marta şi Maria ca să le mângâie pentru fratele lor.
20. Deci Marta, când a auzit că vine Iisus, a ieşit în întâmpinarea Lui, iar Maria şedea în casă.
21. Şi a zis către Iisus: Doamne, dacă ai fi fost aici, fratele meu n-ar fi murit.
22. Dar şi acum ştiu că oricâte vei cere de la Dumnezeu, Dumnezeu îţi va da.
23. Iisus i-a zis: Fratele tău va învia.
24. Marta i-a zis: Ştiu că va învia la înviere, în ziua cea de apoi.
25. Şi Iisus i-a zis: Eu sunt învierea şi viaţa; cel ce crede în Mine, chiar dacă va muri, va trăi.
26. Şi oricine trăieşte şi crede în Mine nu va muri în veac. Crezi tu aceasta?
27. Zis-a Lui: Da, Doamne. Eu am crezut că Tu eşti Hristosul, Fiul lui Dumnezeu, care a venit în lume.
28. Şi zicând aceasta, s-a dus şi a chemat pe Maria, sora ei, zicându-i în taină: Învăţătorul este aici şi te cheamă.
29. Când a auzit aceea, s-a sculat degrabă şi a venit la El.
30. Şi Iisus nu venise încă în sat, ci era în locul unde Îl întâmpinase Marta.
31. Iar iudeii care erau cu ea în casă şi o mângâiau, văzând pe Maria că s-a sculat degrabă şi a ieşit afară, au mers după ea socotind că a plecat la mormânt, ca să plângă acolo.
32. Deci Maria, când a venit unde era Iisus, văzându-L, a căzut la picioarele Lui, zicându-I: Doamne, dacă ai fi fost aici, fratele meu n-ar fi murit.

33. Deci Iisus, când a văzut-o plângând şi pe iudeii care veniseră cu ea plangând şi ei, a suspinat cu duhul şi S-a tulburat întru Sine.
34. Şi a zis: Unde l-aţi pus? Zis-au Lui: Doamne, vino şi vezi.
35. Şi a lăcrimat Iisus.
36. Deci ziceau iudeii: Iată cât de mult îl iubea.
37. Iar unii dintre ei ziceau: Nu putea, oare, Acesta care a deschis ochii orbului să facă aşa ca şi acesta să nu moară?
38. Deci suspinând iarăşi Iisus întru Sine, a mers la mormânt. Şi era o peşteră şi o piatră era aşezată pe ea.
39. Iisus a zis: Ridicaţi piatra. Marta, sora celui răposat, I-a zis: Doamne, deja miroase, că este a patra zi.
40.Iisus i-a zis: Nu ţi-am spus că dacă vei crede, vei vedea slava lui Dumnezeu?
41. Au ridicat deci piatra, iar Iisus Şi-a ridicat ochii în sus şi a zis: Părinte, Îţi mulţumesc că M-ai ascultat.
42. Eu ştiam că întotdeauna Mă asculţi, dar pentru mulţimea care stă împrejur am zis, ca să creadă că Tu M-ai trimis.
43. Şi zicând acestea, a strigat cu glas mare: Lazăre, vino afară!
44. Şi a ieşit mortul, fiind legat la picioare şi la mâini cu fâşii de pânză şi faţa lui era înfăşurată cu mahramă. Iisus le-a zis: Dezlegaţi-l şi lăsaţi-l să meargă.
45. Deci mulţi dintre iudeii care veniseră la Maria şi văzuseră ce a făcut Iisus au crezut în El.

Ev. Ioan 12, 1-18

1. Deci, cu şase zile înainte de Paşti, Iisus a venit în Betania, unde era Lazăr, pe care îl înviase din morţi.
2. Şi I-au făcut acolo cină şi Marta slujea. Iar Lazăr era unul dintre cei ce şedeau cu El la masă.
3. Deci Maria, luând o litră cu mir de nard curat, de mare preţ, a uns picioarele lui Iisus şi le-a şters cu părul capului ei, iar casa s-a umplut de mirosul (mireasma) mirului.
4. Iar Iuda Iscarioteanul, unul dintre ucenicii Lui, care avea să-L vândă, a zis:
5. Pentru ce nu s-a vândut mirul acesta cu trei sute de dinari şi să-i fi dat săracilor?
6. Dar el a zis aceasta, nu pentru că îi era grijă de săraci, ci pentru că era fur şi, având punga, lua din ce se punea în ea.
7. A zis deci Iisus: Las-o, că pentru ziua îngropării Mele l-a păstrat.
8. Că pe săraci totdeauna îi aveţi cu voi, dar pe Mine nu Mă aveţi totdeauna.
9. Deci mulţime mare de iudei au aflat că este acolo şi au venit nu numai pentru Iisus, ci să vadă şi pe Lazăr pe care-l înviase din morţi.
10. Şi s-au sfătuit arhiereii ca şi pe Lazăr să-l omoare.

11. Căci, din cauza lui mulţi dintre iudei mergeau şi credeau în Iisus.
12. A doua zi, mulţime multă, care venise la sărbătoare, auzind că Iisus vine în Ierusalim,
13. Au luat ramuri de finic şi au ieşit întru întâmpinarea Lui şi strigau: Osana! Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului, Împăratul lui Israel!
14. Şi Iisus, găsind un asin tânăr, a şezut pe el, precum este scris:
15. "Nu te teme, fiica Sionului! Iată Împăratul tău vine, şezând pe mânzul asinei".
16. Acestea nu le-au înţeles ucenicii Lui la început, dar când S-a prea slăvit Iisus, atunci şi-au adus aminte că acestea I le-au făcut Lui.
17. Deci da mărturie mulţimea care era cu El, când l-a strigat pe Lazăr din mormânt şi l-a înviat din morţi.
18. De aceea L-a şi întâmpinat mulţimea, pentru că auzise că El a făcut minunea aceasta.

Apostol

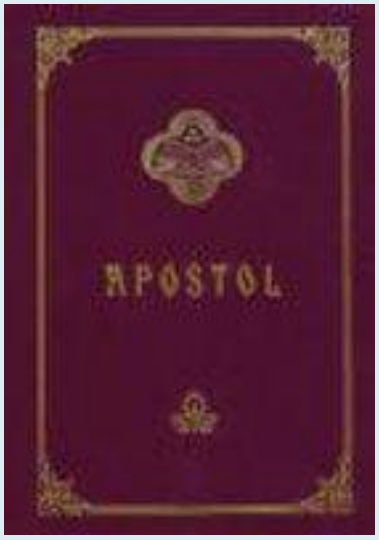

Epistola către Evrei a Sfântului apostol Pavel

Ap. Evrei 12, 28; 13, 1-8 (Sâmbăta lui Lazăr)

1. Rămâneţi întru dragostea frăţească.
2. Primirea de oaspeţi să n-o uitaţi căci prin aceasta unii, fără ca să ştie, au primit în gazdă, îngeri.
3. Aduceţi-vă aminte de cei închişi, ca şi cum aţi fi închişi cu ei; aduceţi-vă aminte de cei ce îndură rele, întrucât şi voi sunteţi în trup.
4. Cinstită să fie nunta întru toate şi patul nespurcat. Iar pe desfrânaţi îi va judeca Dumnezeu.

5. Feriţi-vă de iubirea de argint şi îndestulaţi-vă cu cele ce aveţi, căci însuşi Dumnezeu a zis: "Nu te voi lăsa, nici nu te voi părăsi".
6. Pentru aceea, având bună îndrăzneală, să zicem: "Domnul este într-ajutorul meu; nu mă voi teme! Ce-mi va face mie omul?".
7. Aduceţi-vă aminte de mai-marii voştri, care v-au grăit vouă cuvântul lui Dumnezeu; priviţi cu luare aminte cum şi-au încheiat viaţa şi urmaţi-le credinţa.
8. Iisus Hristos, ieri şi azi şi în veci, este acelaşi.

Epistola către Filipeni a Sfântului apostol Pavel

Filipeni 4, 4-9

Fraţilor
4. Bucuraţi-vă pururea întru Domnul. Şi iarăşi zic: Bucuraţi-vă.
5. Îngăduinţa voastră să se facă ştiută tuturor oamenilor. Domnul este aproape.
6. Nu vă împovăraţi cu nici o grijă. Ci întru toate, prin închinăciune şi prin rugă cu mulţumire, cererile voastre să fie arătate lui Dumnezeu.
7. Şi pacea lui Dumnezeu, care covârşeşte orice minte, să păzească inimile voastre şi cugetele voastre, întru Hristos Iisus.
8. Mai departe, fraţilor, câte sunt adevărate, câte sunt de cinste, câte sunt drepte, câte sunt curate, câte sunt vrednice de iubit, câte sunt cu nume bun, orice virtute şi orice laudă, la acestea să vă fie gândul.
9. Cele ce aţi învăţat şi aţi primit şi aţi auzit şi aţi văzut la mine, acestea să le faceţi, şi Dumnezeul păcii va fi cu voi.

Canon din vineri a şasea săptămână, a Stâlpărilor despre învierea lui Lazăr

Şi cântăm acest canon, compus de Sfântul părintele nostru Andrei Criteanul Ierusalimiteanul.

Cântarea 1-a

Irmos: Cântare de biruinţă să cântăm toţi lui Dumnezeu, celui ce a făcut minunate minuni cu braţ înalt şi a mântuit pe Israil, că S-a prea slăvit.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Înviind, Mântuitorul meu, pe Lazăr cel mort de patru zile, l-ai schimbat din stricăciune cu braţ înalt şi Ţi-ai arătat puterea Ta, ca un Atotputernic.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Strigând pe Lazăr din mormânt, îndată l-ai sculat; dar iadul jos cu amar s-a tânguit şi, suspinând, s-a cutremurat de puterea Ta, Mântuitorule.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Lăcrimat-ai, Doamne, pentru Lazăr, arătând întruparea rânduielii Tale şi cum că din fire fiind Dumnezeu, Te-ai făcut om după fire ca şi noi.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Lacrimile Martei şi ale Mariei le-ai potolit, Doamne, sculând pe Lazăr din morţi, Mântuitorule, şi arătând pe mort însufleţit cu puterea Ta.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

După legea firii omeneşti ai întrebat, Stăpâne, unde s-a pus Lazăr? Arătând tuturor, Mântuitorule, adevărată rânduiala Ta cea spre noi.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Încuietorile iadului le-ai sfărâmat atunci, strigând pe Lazăr; şi ai clintit puterea luptătorului şi l-ai făcut de s-a cutremurat de Tine, unule Mântuitorule, mai înainte de răstignire.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Pe Lazăr ce-l ţinea iadul legat, ca un Dumnezeu ai apucat, Stăpâne, înainte de l-ai dezlegat din legături; că toate se supun poruncii Tale, Atotputernice.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, a Treimii

Să lăudăm pe Tatăl, pe Fiul şi pe Duhul, pe Treimea cea nedespărţită întru unimea fiinţei, şi cu îngerii împreună să o prea slăvim, ca pe unul Dumnezeul, Cel nezidit.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Neschimbat ai născut pe Ziditorul firii, Maică Fecioară, de la Duhul Sfânt, făcându-se ceea ce suntem noi, cu bunăvoinţa Tatălui fără de schimbare şi fără amestecare.

Cântarea a 2-a

Irmos: Ia aminte cerule şi voi grăi şi voi lăuda pe Hristos, Mântuitorul lumii, pe singur Iubitorul de oameni.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Slavă Ţie, Celui ce numai cât ai strigat şi îndată ai sculat din mormânt pe prietenul Lazăr, pe cel mort de patru zile.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Auzit-a cel fără suflare glasul Tău şi însufleţindu-se, îndată s-a sculat din morţi, slăvindu-Te pe Tine, Doamne.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Primind porunca glasului Tău, celui de viață aducător, s-a sculat din mormânt, Mântuitorul meu, Lazăr cel ce rău mirosea.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Lăcrimat-ai pentru prietenul Tău, Mântuitorule, încredinţându-ne că Te-ai îmbrăcat cu firea noastră, şi l-ai înviat.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Îngrozitu-s-a iadul, dacă a văzut pe cel legat cu înfăşurăturile întorcându-se îndată prin glas la viaţa aceasta de aici.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, a Treimii

Spăimânta-tu-s-au popoarele evreieşti, când ai înviat cu cuvântul Tău pe Lazăr, cel ce rău mirosea, strigându-l, Mântuitorule.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Cutremura-tu-s-au ascunzătorile iadului, dacă s-a însufleţit atunci Lazăr jos, prin glasul Celui ce l-a înviat.

Cântarea a 3-a

Irmos: Piatra pe care nu au socotit-o ziditorii, aceasta s-a făcut în capul unghiului. Aceasta este piatra pe care Hristos a întărit Biserica Sa, pe care o a răscumpărat din păgâni.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Minune străină şi prea slăvită, cum a întrebat Ziditorul tuturor, de ceea ce nu era să nu o cunoască, ca şi cum nu ar fi ştiut: Unde zace acela de carele vă tânguiţi?

Unde s-a îngropat Lazăr? Pe carele, peste puţin vi-l voi scula, înviindu-l din morţi.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Piatra pe care au prăvălit-o peste tine cei ce te-au îngropat, aceasta poruncind Iisus să o ridice, îndată te-a înviat, strigând: Lazăre, scoală! Vino la mine, ca să se înfricoşeze iadul de glasul Tău.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Marta şi Maria, Doamne, strigat-au cu tânguire: Iată, acela pe carele iubeai, mi-roase, fiind mort de patru zile; de ai fi fost atunci aici, nu ar fi murit Lazăr. Iar Tu, ca Cela ce eşti nedespărţit pretutindenea, l-ai sculat îndată, strigându-l.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Vărsând lacrimi pentru prietenul, după rânduiala omenirii, ai arătat că trupul carele l-ai luat de la noi s-a unit cu Tine, Mântuitorule, firește, iar nu după nălucire; şi ca un Dumnezeu, iubitor de oameni, strigându-l, îndată l-ai sculat.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Vai mie! Striga iadul, acum cu adevărat am pierit; şi zicea către moarte: Iată, Nazarineanul a clintit cele de jos şi sfâşiind pântecele meu, a sculat pe mortul cel fără suflare, strigându-l.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Ce fel este nebunia voastră, evreilor? Unde este necredinţa? Până când sunteţi înşelaţi ? Până când sunteţi înstrăinaţi? Vedeţi pe cel mort, că a ieşit, prin glas, şi nu credeţi lui Hristos! Cu adevărat fii ai întunericului sunteţi voi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, a Treimii

Unul din Treime pe Tine Te ştiu, măcar că Te-ai întrupat, un fiu întrupat slă-vesc, carele ai odrăslit fără sămânţă din Născătoarea de Dumnezeu şi acelaşi Fiu, unul lăudat împreună cu Tatăl şi cu Duhul.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Minunată şi înfricoşată este vederea, care au văzut-o mai-nainte nemincinoşii prooroci din dumnezeiască rânduială, adică pe Fecioara Născătoarea de Dumnezeu, care fără stricăciune a născut pe Dumnezeu şi după naştere a rămas curată.

Cântarea a 4-a

Irmos: Ridicatu-s-a soarele şi luna a stătut întru a sa rânduială; înălţatu-Te-ai pe lemn îndelung-răbdătorule şi pe el ai întemeiat Biserica Ta.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Lăcrimat-ai, Doamne, pentru Lazăr, sculat-ai Stăpâne pe cel mort şi ai arătat popoarelor că eşti Fiul lui Dumnezeu.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Dacă a auzit cel fără suflare porunca Ta: Vino afară, Lazăre! S-a sculat degrab cu înfăşurăturile şi a sărit, arătând, Bunule, puterea Ta.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Lacrimile Martei şi ale Mariei le-ai potolit, Hristoase Dumnezeule, strigând pe Lazăr; şi ca un însuşi puternic ridicându-l cu cuvântul, acela s-a închinat Ţie.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Lăcrimând ca un om pentru Lazăr, l-ai ridicat ca un Dumnezeu; întrebat-ai: Unde s-a îngropat mortul cel de patru zile ? Adeverind, Bunule, omenirea Ta.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Vrând să adeverezi, Bunule, semnele patimii şi ale Crucii Tale, rupând nesăţiosul pântece al iadului, ai sculat ca un Dumnezeu pe mortul cel de patru zile.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Cine a văzut, cine a auzit, să fi sculat vreun om mort mirosind greu? Ilie a sculat şi Elisei, dar nu din mormânt şi nici mort de patru zile.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Lăudăm, Doamne, puterea Ta, lăudăm şi patimile Tale, Hristoase; căci cu puterea Ta, ca un milostiv, ai făcut minuni; iar patimile le-ai primit ca un om, după rânduiala omenirii!

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Dumnezeu eşti şi om, adeverind numirile cu lucrurile; că ai venit la mormânt cu trupul, Cuvinte, şi ca un Dumnezeu ai sculat pe mortul cel de patru zile.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Spăimânta-tu-s-au, Stăpâne, popoarele evreieşti, dacă au văzut pe Lazăr cel mort sculându-se din mormânt prin glasul Tău, dar au rămas neplecate minunilor Tale.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, a Treimii

Fără început ai strălucit din Părintele Tău, Mântuitorule, ca Cela ce eşti unul din Treime, sub vremi ieşind din sângele cel fecioresc prin Duhul Sfânt, luând trup, Tu, Cel ce eşti mai presus de fiinţă.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Zămislirea Născătoarei de Dumnezeu este fără de sămânţă, naşterea fără pătimire de stricăciune; că Dumnezeu făcând minuni întru amândouă, S-a micşorat pe Sine, ca să Se unească cu noi.

Cântarea a 5-a

Irmos: Pacea Ta o dă nouă, Fiule al lui Dumnezeu; că fără de Tine alt Dumnezeu nu cunoaştem; numele Tău numim, că eşti Dumnezeu al viilor şi al morţilor.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Viaţă fiind Tu, Doamne, şi lumină adevărată, strigând pe Lazăr l-ai înviat; căci ca un puternic ai arătat tuturor, că eşti Dumnezeul viilor şi al morţilor.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Porunca Ta, Iisuse, ce nu suferă împotrivire, nerăbdându-o iadul, carele primise pe mulţi, s-a spăimântat şi pe Lazăr, cel ce era de patru zile mort, l-a dat viu, iar nu mort.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Împreunând ţărâna cu duhul, Cuvinte, Cel ce ai insuflat de demult lutul cu duh de viaţă prin cuvântul Tău, ai sculat şi acum cu cuvântul pe prietenul Tău, din stricăciune şi din cele dedesubt.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Nimenea n-a putut să stea împotriva voii Tale, Doamne; căci, când ai strigat pe Lazăr cel mort, îndată s-a sculat cel ce era fără de suflare şi purtând legăturile, a umblat pe picioarele sale.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

O, nebunia jidovească! O, orbirea vrăjmaşilor! Cine a văzut pe cineva să se scoale din mormânt ? Ilie de demult a sculat, dar nu din mormânt, nici mort de patru zile.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Cela ce eşti neasemănat, îndelung răbdătorule, Cela ce toate le faci pentru noi ca un Dumnezeu şi pătimind ca un om; fă-ne pe noi pe toţi părtaşi împărăţiei Tale, pentru rugăciunile lui Lazăr.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, a Treimii

Treimea cea mai-nainte de început, fără început şi de o cinste, Părinte Atot-ţiitorule, Fiule şi Duhule Sfinte, Unime Sfântă în trei feţe, mântuieşte pe cei din Adam, care cu credinţă Te laudă pe Tine.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Pântecele tău cel prea curat, l-a sfinţit, Curată, Dumnezeu Cel mai presus de toate, luând dintr-însul trup, Cel închinat în Treime, Cuvântul, Cel din Tatăl şi cu Duhul împreună Dumnezeu.

Cântarea a 6-a

Irmos: Aruncatu-m-ai întru adâncurile inimii mării şi m-ai mântuit, Mân-tuitorule, din robia morţii şi ai dezlegat legătura fărădelegilor mele.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Întrebat-ai, unde sunt eu? Cela ce ştii toate; lăcrimat-ai, Mântuitorule, pentru mine ca un om după fire şi m-ai ridicat cu porunca Ta pe mine cel mort.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Chematu-m-ai, Mântuitorule, din iadul cel mai de desubt, strigat-a Lazăr către Tine, pierzătorul iadului şi m-ai sculat cu porunca Ta pe mine cel mort.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Îmbrăcatu-m-ai, Mântuitorule, cu trup de lut şi mi-ai suflat viață şi am văzut lumina Ta şi m-ai sculat cu porunca Ta pe mine cel mort.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Însufleţit-ai, Mântuitorule, chipul cel fără suflare al trupului meu, întăritu-m-ai cu oase şi cu vine şi m-ai sculat cu porunca Ta pe mine cel mort.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Rupând pântecele iadului cel a toate mâncător, m-ai scos, Mântuitorule, cu puterea Ta şi m-ai sculat, cu porunca Ta, pe mine cel mort.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Îmbrăcatu-Te-ai, Mântuitorule, cu toată frământătura mea şi ai păzit curat pântecele cel fără prihană, din carele ai ieşit întrupându-Te, unul din Treime.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, a Treimii

Treime Sfântă, laud milostivirea Ta şi cu îngerii cânt cântarea cea întreit sfântă; miluieşte sufletele noastre, ale celor ce Te lăudăm pe Tine.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Intrat-a Cuvântul în pântecele tău cel fără prihană şi l-a păzit iarăşi curat după naştere, Născătoare de Dumnezeu; adevărată minune prea slăvită!

Cântarea a 7-a

Irmos: De tinerii Tăi cei din cuptor Mântuitorule, nu s-a atins, nici i-a supărat focul. Atunci, acei trei cu o gură cântau şi binecuvântau, grăind: Bine este cuvântat Dumnezeul părinţilor noştri.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Peste cel mort ai lăcrimat, Mântuitorule, Iubitorule de oameni, Doamne; ca să arăţi popoarelor, că Dumnezeu fiind Te-ai arătat om pentru noi; şi ai lăcrimat voind, punându-ne înainte chipurile dragostei celei dinlăuntru.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Lazăr cel mort de patru zile, Mântuitorule, dacă a auzit jos glasul Tău, sculându-se, Te-a lăudat pe Tine şi bucurându-se, a strigat: Tu eşti Dumnezeul şi Ziditorul meu, Ţie mă închin şi Te laud pe Tine, Cel ce m-ai înviat.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Deşi sunt înfăşurat cu legături, Mântuitorule, Lazăr a strigat de jos, dar nicicum nu voi rămâne în pântecele iadului; numai de mă vei chema: Lazăre, vino afară ! Că Tu eşti lumina şi viaţa mea.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Lazăre, rogu-te, zis-a iadul, scoală şi ieşi curând din încuietorile mele; du-te degrab, că mai bine-mi este a mă tângui cu amar de unul ce mi se va lua, decât de toţi, pe care i-am înghiţit mai-nainte cu foame.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Pentru ce te zăboveşti, Lazăre, zis-a iadul? Prietenul tău stând te cheamă: Vino afară! Ieşi dar, ca să iau şi eu uşurare; că de când te-am mâncat pe tine, spre greaţă mi s-a pornit mâncarea.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Pentru ce nu te scoli curând, Lazăre? Strigat-a iadul de jos, tânguindu-se. Pentru ce nu te ridici îndată, să te duci de aici? Ca să nu mă prade Hristos şi de alţii, înviindu-te pe tine.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Minunatu-Te-ai, Stăpâne Hristoase, făcând atunci multe lucruri minunate; că ai dat orbilor lumină, surzilor le-ai deschis urechile cu cuvântul şi pe Lazăr prietenul l-ai sculat din morţi, strigându-l ca un Dumnezeu.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, a Treimii

Să cântăm cântarea Treimii slăvind pe Tatăl Cel fără început, pe Fiul şi pe Duhul cel drept, o fiinţă una singură, pe care întreit să o lăudăm: Sfânt, sfânt, sfânt eşti Treime.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Ca pe unul din Treime, Te slăvim pe Tine, Hristoase, că întrupându-Te din Fecioară fără schimbare, toate le-ai suferit, Iisuse, ca un om, nedepărtându-Te de fiinţa Tatălui, măcar că Te-ai unit cu noi.

Cântarea a 8-a

Irmos: Cerurile cerurilor şi apa cea mai presus de ceruri binecuvântaţi, lăudaţi şi prea înălţaţi pe Domnul în veci.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Făcătorul şi cuprinzătorul tuturor, a venit în Betania pentru milostivire, ca să învieze pe Lazăr.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Mortul cel de patru zile, rău mirosind şi fiind cu înfăşurăturile înfăşurat, a sărit cu suflet, cel neînsufleţit, strigându-l Tu, Doamne.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Poporul iudeilor, dacă a văzut pe cel mort sculându-se, Hristoase, prin glasul Tău, a scrâşnit cu dinţii.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Jidovilor, care sunteţi întunecaţi lângă lumină, pentru ce nu credeţi învierii lui Lazăr, care s-a făcut prin lucrarea lui Hristos ?

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Să se bucure Sionul şi să laude pe Dătătorul de viaţă, cela ce a sculat cu cuvântul pe Lazăr din mormânt.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Oştile cereşti şi neamul pământenilor Te-au lăudat pe Tine, Mântuitorul meu, când ai sculat pe Lazăr.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, a Treimii

Împreună cu Tatăl şi cu Fiul, pe Duhul slăvesc şi lăudându-l strig neîncetat: Întreit sfinte, slavă Ţie!

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Pe Tine Te binecuvântez şi mă închin Ţie, Celui ce Te-ai născut din Fecioară şi nu Te-ai despărţit de scaunul sfintei slavei Tale.

Cântarea a 9-a

Irmos: Făcut-a tărie cu braţul Său, pentru că a surpat pe cei puternici de pe scaune şi a înălţat pe cei smeriţi, Dumnezeul lui Israil, prin care ne-a cercetat Răsăritul cel dintru înălţime şi ne-a îndreptat pe calea păcii.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Să laude Betania împreună cu noi minunea; că întru dânsa a lăcrimat Făcătorul, după legea firii trupului, înviind pe Lazăr şi schimbând lacrimile Martei şi plânsul Mariei spre bucurie, a sculat pe cel mort.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Încredinţând, Cuvinte, învierea Ta, ai strigat pe Lazăr din mormânt şi l-ai ridicat ca un Dumnezeu, ca să arăţi popoarelor, că eşti cu adevărat Dumnezeu şi om şi cum că ai să ridici şi locaşul trupului Tău.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Clătit-ai porţile şi zăvoarele cele de fier, înfricoşat-ai iadul cu glasul Tău şi împreună cu dânsul s-a spăimântat şi moartea îndată, dacă a văzut, Mântuitorule, pe Lazăr carele era legat de dânşii, însufleţit şi sculat prin glasul Tău.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Spăimântatu-s-au toţi, dacă Te-au văzut, Mântuitorule, lăcrimând pentru Lazăr cel mort şi au zis cei răi: Vezi, cum îl iubea pe el ? Ci îndată l-ai strigat şi sculându-se cel neînsufleţit, a lepădat stricăciunea prin porunca Ta.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Clătitu-s-au uşile, sfărâmatu-s-au zăvoarele, dezlegatu-s-au legăturile mortului la glasul puterii lui Hristos. Iar iadul suspinând se tânguia cu amar şi striga: Vai mie! Ce fel şi de unde este glasul cel ce înviază morţii?

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Scoală-te de aici, ascultând glasul; că afară te strigă prietenul tău. Acesta este Cel ce a înviat morţii mai-nainte. Că Ilie, a sculat mort; încă şi Elisei; dar Cel ce lucra şi grăia prin ei, Acesta este.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Lăudăm, Cuvinte, puterea Ta cea neasemănată; că ai sculat pe cel mort prin cuvântul Tău, cu oase şi cu vine, ca un Făcător al tuturor şi l-ai ridicat, Mântuitorule, din cele dedesubt, ca pe fiul văduvei cel de pe pat.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, a Treimii

Treime, Preasfântă, Dumnezeule, Părinte fără început şi dumnezeiescule Cuvinte, Mângâietorule cel bun, Duhule Sfinte al lui Dumnezeu, cela ce eşti o lumină întreit luminătoare, o fiinţă unită în fire, unule Dumnezeule, milostiveşte-Te spre lumea Ta.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Cela ce toate le-ai făcut cu înţelepciune, Iisuse, şi cu totul Te-ai îmbrăcat întru mine din Fecioară şi cu totul pururea petreci în sânurile Tatălui, trimiţând Duhul Tău cel Sfânt peste turma Ta, umbrește-ne pe noi, ca un Dumnezeu.

Şi iarăşi cântăm **Irmosul:** Făcut-a tărie cu braţul Său, pentru că a surpat pe cei puternici de pe scaune şi a înălţat pe cei smeriţi, Dumnezeul lui Israil, prin care ne-a cercetat Răsăritul cel dintru înălţime şi ne-a îndreptat pe calea păcii.

(Extras din Triod)

Sâmbătă în săptămâna Floriilor (Triod)

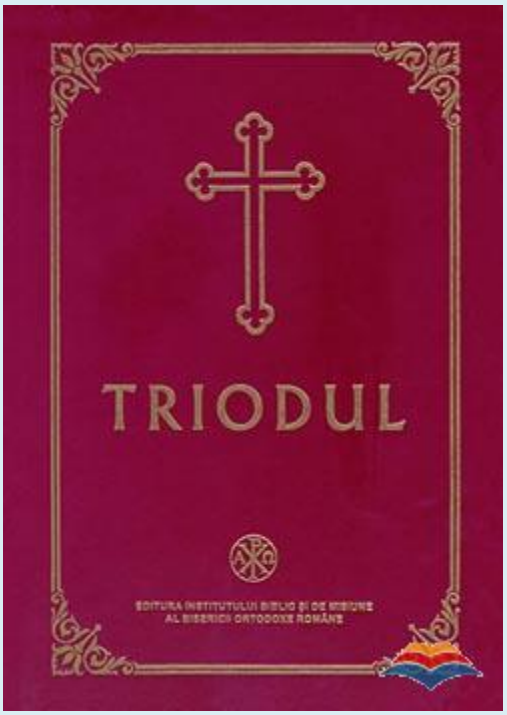

La Vecernie, Vineri seara

După obişnuita Catismă, la Doamne, strigat-am... se pun 10 stihiri, cântând: Idiomela zilei, de două ori; apoi Martirica şi cinci stihiri ale cuviosului şi dreptului Lazăr, făcându-le pe şapte.

Idiomela, glasul al 8-lea:

Vineri a şasea săptămână, a Stâlpărilor

La Vecernie, obişnuita Catismă. La Doamne strigat-am..., punem 10 Stihiri, cântând: Idiomela zilei, de două ori; apoi Martirica şi cinci stihiri ale cuviosului şi dreptului Lazăr, făcându-le pe şapte.

Idiomela, glasul al 8-lea, (de două ori): Săvârşind patruzeci de zile cele de suflet folositoare, cerem să vedem şi sfântă săptămâna patimii Tale, Iubitorule de oameni; ca să prea slăvim în ea mare cuviinţa şi nespusă rânduiala Ta cea pentru noi; cu un cuget cântând: Doamne, slavă Ţie.

A mucenicilor

Mucenici ai Domnului, rugaţi pe Dumnezeul nostru şi cereţi sufletelor noastre, mulţime de îndurări şi iertare păcatelor noastre celor multe, rugămu-vă.

Apoi cântăm cinci **stihiri** ale Sfântului Lazăr, facere a evlaviosului împărat Leon cel înțelept, glasul al 6-lea, singur glasul:

Doamne, vrând să vezi mormântul lui Lazăr, cel ce ai voit a Te sălăşlui în mormânt de bunăvoie, ai întrebat: Unde l-aţi pus pe el? Şi aflând ceea ce nu era să nu o ştii, ai strigat pe cel ce-l iubeai: Lazăre, vino afară! Şi a ascultat cel fără suflare, pe Cel ce i-ai dat suflare, pe Tine, Mântuitorul sufletelor noastre. (de două ori)

Doamne, venit-ai la mormântul lui Lazăr cel mort de patru zile şi vărsând lacrimi peste prietenul Tău, l-ai sculat, Spicule al vieţii. Pentru că moartea s-a legat cu glasul Tău, înfăşurăturile s-au dezlegat cu mâinile. Atuncea s-a umplut de bucurie mulţimea ucenicilor şi s-a săvârşit de către toţi o cântare împreună: Bine eşti cuvântat, Mântuitorule, miluieşte-ne pe noi. (de două ori)

Doamne, glasul Tău a stricat împărăţiile iadului şi cuvântul puterii Tale a ridicat, din mormânt, pe cel mort de patru zile; şi s-a făcut Lazăr început al mântuitoarei învieri celei de-a doua. Toate sunt cu putinţă, Ţie, Stăpâne, împăratului tuturor; dăruieşte robilor Tăi curăţire şi mare milă.

Doamne, vrând să încredinţezi pe ucenicii Tăi de învierea Ta cea din morţi, ai venit la mormântul lui Lazăr şi strigându-l Tu, s-a prădat iadul şi a slobozit pe mortul cel de patru zile. Carele a strigat Ţie: Bine eşti cuvântat, Doamne, slavă Ţie.

Doamne, luând pe ucenicii Tăi, ai venit în Betania, să scoli pe Lazăr; şi lăcrimând pentru dânsul, după legea firii omeneşti, ca un Dumnezeu l-ai ridicat, fiind mort de patru zile, şi el a strigat, Ţie, Mântuitorule: Cela ce eşti binecuvântat, Doamne, slavă Ţie.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, *glasul al 8-lea*

Venind la mormântul lui Lazăr, Mântuitorul nostru, şi strigând pe mort, l-ai sculat ca din somn; s-a scuturat stricăciunea cu Duhul nestricăciunii şi a ieşit, odată cu cuvântul, legat cu înfăşurăturile. Toate le poţi, toate slujesc Ţie, Iubitorule de oameni; toate sunt supuse Ţie, Mântuitorul nostru, slavă Ţie.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *glas acelaşi, a lui Andrei Tiflos (orbul)*

Săvârşind patruzeci de zile, cele de suflet folositoare, să strigăm: Bucură-te, cetate Betanie, patria lui Lazăr; bucuraţi-vă, Marto şi Marie, surorile acestuia, că mâine vine Hristos să învieze cu cuvântul pe fratele vostru cel mort; al cărui glas, auzindu-l amarnicul şi nesăţiosul iad, cutremurându-se de frică şi sus-

pinând foarte tare, va slobozi pe Lazăr legat cu înfăşurăturile. De a Căruia minune mirându-se poporul evreiesc, va întâmpina pe Domnul cu ramuri şi cu stâlpări şi se vor arăta lăudând pruncii pe Acesta, pe Carele îl pizmuesc părinţii: Bine este cuvântat, cel ce vine întru numele Domnului, împăratul lui Israil.

Ieşire: Lumină lină a sfintei slave a Tatălui ceresc, Celui fără de moarte, a Sfântului, Fericitului, Iisuse Hristoase, venind la apusul soarelui, văzând lumina cea de seară, lăudăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Dumnezeu; vrednic eşti în toată vremea a fi lăudat de glasuri cuvioase, Fiul lui Dumnezeu, Cel ce dai viaţă, pentru aceasta lumea Te slăveşte.

Prochimen, glasul al 6-lea: Ajutorul nostru este întru numele Domnului, Celui ce a făcut cerul şi pământul.

Stih: De n-ar fi că Domnul era întru noi, să spună Israil.

De la Facere, citire:

Cap. 49, Vers. 33. Cap. 50, Vers. 26.

Săvârşind Iacov poruncile sale, pe care le-a dat feciorilor săi, şi întinzându-şi picioarele sale în pat, şi-a dat sfârşitul şi s-a adăugat la poporul său. Atunci Iosif căzând pe faţa tatălui său, l-a plâns şi l-a sărutat. Apoi a poruncit Iosif doctorilor, slujitori ai săi, să îmbălsămeze pe tatăl său şi doctorii au îmbălsămat pe Israil. După ce s-au împlinit patruzeci de zile, căci atâtea zile trebuiesc pentru îmbăl-sămare, l-au plâns egiptenii şaptezeci de zile.

Iar dacă au trecut zilele plângerii lui, a zis Iosif curtenilor lui Faraon: De am aflat bunăvoinţă în ochii voştri, ziceţi lui Faraon aşa: Tatăl meu m-a jurat şi a zis: iată, eu am să mor; tu însă să mă îngropi în mormântul meu, pe care mi l-am săpat eu în pământul Canaan. Şi acum aş vrea să mă duc ca să îngrop pe tatăl meu şi să mă întorc.

Şi s-au spus lui Faraon cuvintele lui Iosif, iar Faraon a răspuns: Du-te şi îngroapă pe tatăl tău, cum te-a jurat el!

Deci, s-a dus Iosif să îngroape pe tatăl său, şi au mers împreună cu el toţi slujitorii lui Faraon, bătrânii casei lui şi toţi bătrânii din ţara Egiptului, şi toată casa lui Iosif, şi fraţii lui şi toată casa tatălui său şi neamul lui. Numai copiii lor şi oile şi vitele lor le-au lăsat în tara Goşen. Au plecat de asemenea cu el căruţe şi călăreţi, şi s-a făcut tabăra mare foarte. Şi ajungând ei la Aria lui Atad de lângă Iordan, au plâns acolo plângere mare şi tare foarte şi a jelit Iosif pe tatăl său şapte zile.

Văzând locuitorii ţinutului aceluia, cananeenii, plângerea de la Aria Atad, au zis: Mare e plângerea aceasta la egipteni. De aceia s-a dat locului aceluia numele Abel-Mitraim, adică plângerea egiptenilor, care loc e dincolo de Iordan.

Aşa au făcut fiii lui Iacov cu Iacov, cum le poruncise el; l-au dus fii lui în pământul Canaan şi l-au îngropat în peştera din ţarina Macpela, cea de lângă Mamvri, pe care o cumpărase Avraam cu ţarină cu tot de la Efron Heteul, ca moşie de îngropare.

Apoi Iosif, după îngroparea tatălui. S-a întors în Egipt şi el, şi fraţii lui şi toţi cei ce merseseră cu el la îngroparea talălui său. Văzând însă fraţii lui Iosif că a murit tatăl lor, au zis: Ce vom face, dacă Iosif ne va urî şi va vrea să se răzbune pentru răul ce i-am făcut? Atunci au trimis ei la Iosif să se spună: Tatăl tău înainte de moarte te-a jurat şi a zis: Aşa să spuneţi lui Iosif: Iartă fraţilor tăi greşala şi păcatul lor, şi răul ce ţi-au făcut. Iartă deci vina robilor Dumnezeului tatălui tău.

Şi a plâns Iosif când s-au spus acestea. Apoi au venit şi fraţii lui şi căzând înaintea lui, au zis: Iată, noi suntem robii tăi. Iar Iosif le-a zis: Nu vă temeţi ! Sunt eu oare în locul lui Dumnezeu? Iată, voi aţi uneltit asupra mea rele, dar Dumnezeu le-a întors în bine, ca să facă cele ce sunt acum şi să păstreze viaţa unui norod numeros. Deci nu vă temeţi! Eu vă voi hrăni pe voi şi pe copiii voştri. Şi i-a mângâiat şi le-a vorbit de la inimă.

Apoi a locuit Iosif în Egipt, el şi fraţii lui şi toată casa tatălui său. Şi a trăit Iosif o sută zece ani. Şi a văzut Iosif pe urmaşii lui Efraim până la al treilea neam. De asemenea şi copiii lui Mahir, fiul lui Manase, s-au născut pe genunchii lui Iosif.

În cele din urmă a zis Iosif către fraţii săi: Iată, am să mor. Dar Dumnezeu vă va cerceta, vă va scoate din pământul acesta şi vă va duce în pământul, pentru care Dumnezeul părinţilor noştri s-a jurat lui Avraam şi lui Isaac şi lui Iacov.

La urmă a jurat Iosif pe fiii lui Israil, zicând: Dumnezeu are să vă cerceteze, dar voi să scoateţi oasele mele de aici. Şi a murit Iosif de o sută zece ani. Şi l-au îmbăl-sămat şi l-au pus într-un sicriu, în pământul Egiptului.

Prochimen, glasul al 4-lea: Cei ce nădăjduiesc întru Domnul ca muntele Sionului, nu se vor clăti în veac.

Stih: Că nu va lăsa Domnul toiagul păcătoşilor peste soarta drepţilor.

De la Pilde, citire:

Cap. 31, vers. 8-31.

Fiul meu, deschide gura ta pentru cel mut pentru pricina tuturor părăsiţilor. Deschide gura ta, judecă drept, şi fă dreptate celui sărac şi năpăstuit. Cine poate găsi o femele virtuoasă ? Preţul ei întrece mărgeanul. Într-însa se încrede inima soţului ei, iar câştigul nu-i va lipsi niciodată. Ea îi face bine şi nu rău în tot timpul vieţii sale. Ea caută lână şi cânepă şi lucrează cu mâna sa voioasă. Ea se aseamănă cu corabia unul neguţător, care de departe aduce hrana ei. Ea se scoală dis de dimineaţă şi împarte hrana în casa ei şi dă porunci slujnicelor. Gândeşte să cumpere o ţarină şi o dobândeşte; din osteneala palmelor sale sădeşte vie. Ea încinge cu putere coapsele sale şi îşi întăreşte braţele sale. Ea bagă de seamă că bun e câştigul ei; sfeşnicul ei nu se stinge nici noaptea. Ea pune mâna pe furcă şi cu degetele sale apucă fusul. Ea întinde mâna spre cel sărman, şi braţul ei spre cel necăjit. N-are teamă de cei ai casei sale în vreme de iarnă, căci toţi din casă sunt îmbrăcaţi în haine stacojii. Scoarţe îşi face ea, din vison şi purpură este haina ei. Cinstit este bărbatul ei la porţile cetăţii, când stă la sfat cu bătrânii ţării. Ea face cămăşi şi le vinde, şi brâuri dă neguţătorilor. Tărie şi măreţie este haina ei şi ea îşi râde de ziua de mâine. Gura şi-o deschide cu înţelepciune şi sfaturi pline de dragoste sunt pe limba ei. Ea veghează la propăşirea casei sale şi pâine, fără să lucreze, ea nu mănâncă. Feciorii săi vin şi o fericesc, iar soţul ei o laudă: Multe fete s-au dovedit harnice, dar tu le-ai întrecut pe toate! Înşelătoare este drăgălăşia şi deşartă este frumuseţea; femeia care se teme de Domnul trebuie lăudată! Dăruiţi-i din rodul mâinilor sale şi la porţile cetăţii hărnicia ei să fie dată cu pildă!

Şi cealaltă rânduială a Liturghiei celei mai înainte sfinţite, după obicei.

Spre ştiinţă: De astăzi înainte nu se mai cântă nici Martirice, nici de ale Născătoarei, din Octoih, până la Sâmbăta Sfântului Toma.

Cade-se a şti: Că de se va întâmpla Buna-Vestire în Sâmbăta lui Lazăr, să se caute Tipicul de la sfârşitul cărţii, la litera A.

Întru această Vineri - Pavecerniţa cea mare

După Sfinte Dumnezeule..., cel dintâi, zicem Troparul praznicului. După al doilea Sfinte Dumnezeule..., obişnuitele Tropare: Miluieşte-ne pe noi, Doamne miluieşte-ne pe noi...

Canonul

Şi cântăm acest canon, compus de Sfântul părintele nostru Andrei Criteanul Ierusalimiteanul.

Cântarea 1-a

Irmos: Cântare de biruinţă să cântăm toţi lui Dumnezeu, celui ce a făcut minunate minuni cu braţ înalt şi a mântuit pe Israil, că S-a prea slăvit.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Înviind, Mântuitorul meu, pe Lazăr cel mort de patru zile, l-ai schimbat din stricăciune cu braţ înalt şi Ţi-ai arătat puterea Ta, ca un Atotputernic.

Strigând pe Lazăr din mormânt, îndată l-ai sculat; dar iadul jos cu amar s-a tânguit şi, suspinând, s-a cutremurat de puterea Ta, Mântuitorule.

Lăcrimat-ai, Doamne, pentru Lazăr, arătând întruparea rânduielii Tale şi cum că din fire fiind Dumnezeu, Te-ai făcut om după fire ca şi noi.

Lacrimile Martei şi ale Mariei le-ai potolit, Doamne, sculând pe Lazăr din morţi, Mântuitorule, şi arătând pe mort însufleţit cu puterea Ta.

După legea firii omeneşti ai întrebat, Stăpâne, unde s-a pus Lazăr? Arătând tuturor, Mântuitorule, adevărată rânduiala Ta cea spre noi.

Încuietorile iadului le-ai sfărâmat atunci, strigând pe Lazăr; şi ai clintit puterea luptătorului şi l-ai făcut de s-a cutremurat de Tine, unule Mântuitorule, mai înainte de răstignire.

Pe Lazăr ce-l ţinea iadul legat, ca un Dumnezeu ai apucat, Stăpâne, înainte de l-ai dezlegat din legături; că toate se supun poruncii Tale, Atotputernice.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, a Treimii

Să lăudăm pe Tatăl, pe Fiul şi pe Duhul, pe Treimea cea nedespărţită întru unimea fiinţei, şi cu îngerii împreună să o prea slăvim, ca pe unul Dumnezeul, Cel nezidit.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Neschimbat ai născut pe Ziditorul firii, Maică Fecioară, de la Duhul Sfânt, făcându-se ceea ce suntem noi, cu bunăvoinţa Tatălui fără de schimbare şi fără amestecare.

Cântarea a 2-a

Irmos: Ia aminte cerule şi voi grăi şi voi lăuda pe Hristos, Mântuitorul lumii, pe singur Iubitorul de oameni.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Slavă Ţie, Celui ce numai cât ai strigat şi îndată ai sculat din mormânt pe prietenul Lazăr, pe cel mort de patru zile.

Auzit-a cel fără suflare glasul Tău şi însufleţindu-se, îndată s-a sculat din morţi, slăvindu-Te pe Tine, Doamne.

Primind porunca glasului Tău, celui de viaţă aducător, s-a sculat din mormânt, Mântuitorul meu, Lazăr cel ce rău mirosea.

Lăcrimat-ai pentru prietenul Tău, Mântuitorule, încredinţându-ne că Te-ai îmbrăcat cu firea noastră, şi l-ai înviat.

Îngrozitu-s-a iadul, dacă a văzut pe cel legat cu înfăşurăturile întorcându-se îndată prin glas la viaţa aceasta de aici.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, a Treimii

Spăimânta-tu-s-au popoarele evreieşti, când ai înviat cu cuvântul Tău pe Lazăr, cel ce rău mirosea, strigându-l, Mântuitorule.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Cutremura-tu-s-au ascunzătorile iadului, dacă s-a însufleţit atunci Lazăr jos, prin glasul Celui ce l-a înviat.

Cântarea a 3-a

Irmos: Piatra pe care nu au socotit-o ziditorii, aceasta s-a făcut în capul unghiului. Aceasta este piatra pe care Hristos a întărit Biserica Sa, pe care o a răscumpărat din păgâni.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Minune străină şi prea slăvită, cum a întrebat Ziditorul tuturor, de ceea ce nu era să nu o cunoască, ca şi cum nu ar fi ştiut: Unde zace acela de carele vă tânguiţi? Unde s-a îngropat Lazăr? Pe carele, peste puţin vi-l voi scula, înviindu-l din morţi.

Piatra pe care au prăvălit-o peste tine cei ce te-au îngropat, aceasta poruncind Iisus să o ridice, îndată te-a înviat, strigând: Lazăre, scoală! Vino la mine, ca să se înfricoşeze iadul de glasul Tău.

Marta şi Maria, Doamne, strigat-au cu tânguire: Iată, acela pe carele iubeai, miroase, fiind mort de patru zile; de ai fi fost atunci aici, nu ar fi murit Lazăr. Iar Tu, ca Cela ce eşti nedespărţit pretutindenea, l-ai sculat îndată, strigându-l.

Vărsând lacrimi pentru prietenul, după rânduiala omenirii, ai arătat că trupul carele l-ai luat de la noi s-a unit cu Tine, Mântuitorule, firește, iar nu după nălucire; şi ca un Dumnezeu, iubitor de oameni, strigându-l, îndată l-ai sculat.

Vai mie! Striga iadul, acum cu adevărat am pierit; şi zicea către moarte: Iată, Nazarineanul a clintit cele de jos şi sfâşiind pântecele meu, a sculat pe mortul cel fără suflare, strigându-l.

Ce fel este nebunia voastră, evreilor? Unde este necredinţa? Până când sunteţi înşelaţi ? Până când sunteţi înstrăinaţi? Vedeţi pe cel mort, că a ieşit, prin glas, şi nu credeţi lui Hristos ! Cu adevărat fii ai întunericului sunteţi voi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, a Treimii

Unul din Treime pe Tine Te ştiu, măcar că Te-ai întrupat, un fiu întrupat slăvesc, Carele ai odrăslit fără sământă din Născătoarea de Dumnezeu şi acelaşi Fiu, unul lăudat împreună cu Tatăl şi cu Duhul.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Minunată şi înfricoşată este vederea, care au văzut-o mai-nainte nemincinoşii prooroci din dumnezeiască rânduială, adică pe Fecioara Născătoarea de Dumnezeu, care fără stricăciune a născut pe Dumnezeu şi după naştere a rămas curată.

Cântarea a 4-a

Irmos: Ridicatu-s-a soarele şi luna a stătut întru a sa rânduială; înălţatu-Te-ai pe lemn îndelung-răbdătorule şi pe el ai întemeiat Biserica Ta.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Lăcrimat-ai, Doamne, pentru Lazăr, sculat-ai Stăpâne pe cel mort şi ai arătat popoarelor că eşti Fiul lui Dumnezeu.

Dacă a auzit cel fără suflare porunca Ta: Vino afară, Lazăre! S-a sculat degrab cu înfăşurăturile şi a sărit, arătând, Bunule, puterea Ta.

Lacrimile Martei şi ale Mariei le-ai potolit, Hristoase Dumnezeule, strigând pe Lazăr; şi ca un însuşi puternic ridicându-l cu cuvântul, acela s-a închinat Ţie.

Lăcrimând ca un om pentru Lazăr, l-ai ridicat ca un Dumnezeu; întrebat-ai: Unde s-a îngropat mortul cel de patru zile ? Adeverind, Bunule, omenirea Ta.

Vrând să adeverezi, Bunule, semnele patimii şi ale Crucii Tale, rupând nesăţiosul pântece al iadului, ai sculat ca un Dumnezeu pe mortul cel de patru zile.

Cine a văzut, cine a auzit, să fi sculat vreun om mort mirosind greu? Ilie a sculat şi Elisei, dar nu din mormânt şi nici mort de patru zile.

Lăudăm, Doamne, puterea Ta, lăudăm şi patimile Tale, Hristoase; căci cu puterea Ta, ca un milostiv, ai făcut minuni; iar patimile le-ai primit ca un om, după rânduiala omenirii!

Dumnezeu eşti şi om, adeverind numirile cu lucrurile; că ai venit la mormânt cu trupul, Cuvinte, şi ca un Dumnezeu ai sculat pe mortul cel de patru zile.

Spăimânta-tu-s-au, Stăpâne, popoarele evreieşti, dacă au văzut pe Lazăr cel mort sculându-se din mormânt prin glasul Tău, dar au rămas neplecate minunilor Tale.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, a Treimii

Fără început ai strălucit din Părintele Tău, Mântuitorule, ca Cela ce eşti unul din Treime, sub vremi ieşind din sângele cel fecioresc prin Duhul Sfânt, luând trup, Tu, Cel ce eşti mai presus de fiinţă.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Zămislirea Născătoarei de Dumnezeu este fără de sămânţă, naşterea fără pătimire de stricăciune; că Dumnezeu făcând minuni întru amândouă, S-a micşorat pe Sine, ca să Se unească cu noi.

Cântarea a 5-a

Irmos: Pacea Ta o dă nouă, Fiule al lui Dumnezeu; că fără de Tine alt Dumnezeu nu cunoaştem; numele Tău numim, că eşti Dumnezeu al viilor şi al morţilor.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Viaţă fiind Tu, Doamne, şi lumină adevărată, strigând pe Lazăr l-ai înviat; căci ca un puternic ai arătat tuturor, că eşti Dumnezeul viilor şi al morţilor.

Porunca Ta, Iisuse, ce nu suferă împotrivire, nerăbdându-o iadul, carele primise pe mulţi, s-a spăimântat şi pe Lazăr, cel ce era de patru zile mort, l-a dat viu, iar nu mort.

Împreunând ţărâna cu duhul, Cuvinte, Cel ce ai insuflat de demult lutul cu duh de viaţă prin cuvântul Tău, ai sculat şi acum cu cuvântul pe prietenul Tău, din stricăciune şi din cele dedesubt.

Nimenea n-a putut să stea împotriva voii Tale, Doamne; căci, când ai strigat pe Lazăr cel mort, îndată s-a sculat cel ce era fără de suflare şi purtând legăturile, a umblat pe picioarele sale.

O, nebunia jidovească! O, orbirea vrăjmaşilor! Cine a văzut pe cineva să se scoale din mormânt ? Ilie de demult a sculat, dar nu din mormânt, nici mort de patru zile.

Cela ce eşti neasemănat, îndelung răbdătorule, Cela ce toate le faci pentru noi ca un Dumnezeu şi pătimind ca un om; fă-ne pe noi pe toţi părtaşi împărăţiei Tale, pentru rugăciunile lui Lazăr.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, a Treimii

Treimea cea mai-nainte de început, fără început şi de o cinste, Părinte Atot-ţiitorule, Fiule şi Duhule Sfinte, Unime Sfântă în trei feţe, mântuieşte pe cei din Adam, care cu credinţă Te laudă pe Tine.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Pântecele tău cel prea curat, l-a sfinţit, Curată, Dumnezeu Cel mai presus de toate, luând dintr-însul trup, Cel închinat în Treime, Cuvântul, Cel din Tatăl şi cu Duhul împreună Dumnezeu.

Cântarea a 6-a

Irmos: Aruncatu-m-ai întru adâncurile inimii mării şi m-ai mântuit, Mântuitorule, din robia morţii şi ai dezlegat legătura fărădelegilor mele.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Întrebat-ai, unde sunt eu? Cela ce ştii toate; lăcrimat-ai, Mântuitorule, pentru mine ca un om după fire şi m-ai ridicat cu porunca Ta pe mine cel mort.

Chematu-m-ai, Mântuitorule, din iadul cel mai de desubt, strigat-a Lazăr către Tine, pierzătorul iadului şi m-ai sculat cu porunca Ta pe mine cel mort.

Îmbrăcatu-m-ai, Mântuitorule, cu trup de lut şi mi-ai suflat viață şi am văzut lumina Ta şi m-ai sculat cu porunca Ta pe mine cel mort.

Însufleţit-ai, Mântuitorule, chipul cel fără suflare al trupului meu, întăritu-m-ai cu oase şi cu vine şi m-ai sculat cu porunca Ta pe mine cel mort.

Rupând pântecele iadului cel a toate mâncător, m-ai scos, Mântuitorule, cu puterea Ta şi m-ai sculat, cu porunca Ta, pe mine cel mort.

Îmbrăcatu-Te-ai, Mântuitorule, cu toată frământătura mea şi ai păzit curat pântecele cel fără prihană, din carele ai ieşit întrupându-Te, unul din Treime.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, a Treimii

Treime Sfântă, laud milostivirea Ta şi cu îngerii cânt cântarea cea întreit sfântă; miluieşte sufletele noastre, ale celor ce Te lăudăm pe Tine.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Intrat-a Cuvântul în pântecele tău cel fără prihană şi l-a păzit iarăşi curat după naştere, Născătoare de Dumnezeu; adevărată minune prea slăvită!

Cântarea a 7-a

Irmos: De tinerii Tăi cei din cuptor Mântuitorule, nu s-a atins, nici i-a supărat focul. Atunci, acei trei cu o gură cântau şi binecuvântau, grăind: Bine este cuvântat Dumnezeul părinţilor noştri.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Peste cel mort ai lăcrimat, Mântuitorule, Iubitorule de oameni, Doamne; ca să arăţi popoarelor, că Dumnezeu fiind Te-ai arătat om pentru noi; şi ai lăcrimat voind, punându-ne înainte chipurile dragostei celei dinlăuntru.

Lazăr cel mort de patru zile, Mântuitorule, dacă a auzit jos glasul Tău, sculându-se, Te-a lăudat pe Tine şi bucurându-se, a strigat: Tu eşti Dumnezeul şi Ziditorul meu, Ţie mă închin şi Te laud pe Tine, Cel ce m-ai înviat.

Deşi sunt înfăşurat cu legături, Mântuitorule, Lazăr a strigat de jos, dar nicicum nu voi rămâne în pântecele iadului; numai de mă vei chema: Lazăre, vino afară ! Că Tu eşti lumina şi viaţa mea.

Lazăre, rogu-te, zis-a iadul, scoală şi ieşi curând din încuietorile mele; du-te degrab, că mai bine-mi este a mă tângui cu amar de unul ce mi se va lua, decât de toţi, pe care i-am înghiţit mai-nainte cu foame.

Pentru ce te zăboveşti, Lazăre, zis-a iadul? Prietenul tău stând te cheamă: Vino afară! Ieşi dar, ca să iau şi eu uşurare; că de când te-am mâncat pe tine, spre greaţă mi s-a pornit mâncarea.

Pentru ce nu te scoli curând, Lazăre? Strigat-a iadul de jos, tânguindu-se. Pentru ce nu te ridici îndată, să te duci de aici? Ca să nu mă prade Hristos şi de alţii, înviindu-te pe tine.

Minunatu-Te-ai, Stăpâne Hristoase, făcând atunci multe lucruri minunate; că ai dat orbilor lumină, surzilor le-ai deschis urechile cu cuvântul şi pe Lazăr prietenul l-ai sculat din morţi, strigându-l ca un Dumnezeu.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, a Treimii

Să cântăm cântarea Treimii slăvind pe Tatăl Cel fără început, pe Fiul şi pe Duhul cel drept, o fiinţă una singură, pe care întreit să o lăudăm: Sfânt, sfânt, sfânt eşti Treime.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Ca pe unul din Treime, Te slăvim pe Tine, Hristoase, că întrupându-Te din Fecioară fără schimbare, toate le-ai suferit, Iisuse, ca un om, nedepărtându-Te de fiinţa Tatălui, măcar că Te-ai unit cu noi.

Cântarea a 8-a

Irmos: Cerurile cerurilor şi apa cea mai presus de ceruri binecuvântaţi, lăudaţi şi prea înălţaţi pe Domnul în veci.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Făcătorul şi cuprinzătorul tuturor, a venit în Betania pentru milostivire, ca să învieze pe Lazăr.

Mortul cel de patru zile, rău mirosind şi fiind cu înfăşurăturile înfăşurat, a sărit cu suflet, cel neînsufleţit, strigându-l Tu, Doamne.

Poporul iudeilor, dacă a văzut pe cel mort sculându-se, Hristoase, prin glasul Tău, a scrâşnit cu dinţii.

Jidovilor, care sunteţi întunecaţi lângă lumină, pentru ce nu credeţi învierii lui Lazăr, care s-a făcut prin lucrarea lui Hristos ?

Să se bucure Sionul şi să laude pe Dătătorul de viaţă, Cela ce a sculat cu cuvântul pe Lazăr din mormânt.

Oştile cereşti şi neamul pământenilor Te-au lăudat pe Tine, Mântuitorul meu, când ai sculat pe Lazăr.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, a Treimii

Împreună cu Tatăl şi cu Fiul, pe Duhul slăvesc şi lăudându-l strig neîncetat: Întreit sfinte, slavă Ţie!

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Pe Tine Te binecuvântez şi mă închin Ţie, Celui ce Te-ai născut din Fecioară şi nu Te-ai despărţit de scaunul sfintei slavei Tale.

Cântarea a 9-a

Irmos: Făcut-a tărie cu braţul Său, pentru că a surpat pe cei puternici de pe scaune şi a înălţat pe cei smeriţi, Dumnezeul lui Israil, prin care ne-a cercetat Răsăritul cel dintru înălţime şi ne-a îndreptat pe calea păcii.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Să laude Betania împreună cu noi minunea; că întru dânsa a lăcrimat Făcătorul, după legea firii trupului, înviind pe Lazăr şi schimbând lacrimile Martei şi plânsul Mariei spre bucurie, a sculat pe cel mort.

Încredinţând, Cuvinte, învierea Ta, ai strigat pe Lazăr din mormânt şi l-ai ridicat ca un Dumnezeu, ca să arăţi popoarelor, că eşti cu adevărat Dumnezeu şi om şi cum că ai să ridici şi locaşul trupului Tău.

Clătit-ai porţile şi zăvoarele cele de fier, înfricoşat-ai iadul cu glasul Tău şi împreună cu dânsul s-a spăimântat şi moartea îndată, dacă a văzut, Mântuitorule, pe Lazăr carele era legat de dânşii, însufleţit şi sculat prin glasul Tău.

Spăimântatu-s-au toţi, dacă Te-au văzut, Mântuitorule, lăcrimând pentru Lazăr cel mort şi au zis cei răi: Vezi, cum îl iubea pe el ? Ci îndată l-ai strigat şi sculându-se cel neînsufleţit, a lepădat stricăciunea prin porunca Ta.

Clătitu-s-au uşile, sfărâmatu-s-au zăvoarele, dezlegatu-s-au legăturile mortului la glasul puterii lui Hristos. Iar iadul suspinând se tânguia cu amar şi striga: Vai mie! Ce fel şi de unde este glasul cel ce înviază morţii?

Scoală-te de aici, ascultând glasul; că afară te strigă prietenul tău. Acesta este Cel ce a înviat morţii mai-nainte. Că Ilie, a sculat mort; încă şi Elisei; dar Cel ce lucra şi grăia prin ei, Acesta este.

Lăudăm, Cuvinte, puterea Ta cea neasemănată; că ai sculat pe cel mort prin cuvântul Tău, cu oase şi cu vine, ca un Făcător al tuturor şi l-ai ridicat, Mântuitorule, din cele dedesubt, ca pe fiul văduvei cel de pe pat.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, a Treimii

Treime, Preasfântă, Dumnezeule, Părinte fără început şi dumnezeiescule Cuvinte, Mângâietorule cel bun, Duhule Sfinte al lui Dumnezeu, cela ce eşti o lumină întreit luminătoare, o fiinţă unită în fire, unule Dumnezeule, milostiveşte-Te spre lumea Ta.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Cela ce toate le-ai făcut cu înţelepciune, Iisuse, şi cu totul Te-ai îmbrăcat întru mine din fecioară şi cu totul pururea petreci în sânurile Tatălui, trimiţând Duhul Tău Cel Sfânt peste turma Ta, umbreşte-ne pe noi, ca un Dumnezeu.

Şi iarăşi cântăm **Irmosul:** Făcut-a tărie cu braţul Său...,

După Sfinte Dumnezeule..., cel de pe urmă, Condacul praznicului şi Apolisul cel mic.

În Sâmbăta Sfântului şi dreptului Lazăr

La Miezonoptică - După, Cred într-unul Dumnezeu..., Sfinte Dumnezeule..., cel dintâi şi după Tatăl nostru..., Troparul: Învierea cea de obşte..., După al doilea

Sfinte Dumnezeule...,Condacul:Bucuria tuturor, Hristoase..., Doamne miluieşte, (de 12 ori) Şi Apolisul. Rugăciunea, Pomeneşte, Doamne..., nu o zicem.

La Utrenie

La Dumnezeu este Domnul..., **Troparul** glasului 1, (de trei ori) : Învierea cea de obşte mai înainte de patima Ta încredinţându-o, pe Lazăr din morţi l-ai sculat, Hristoase Dumnezeule. Pentru aceasta şi noi, ca pruncii, semnele biruinţei purtând, Ţie, biruitorului morţii, strigăm: Osana, Celui dintru înălţime! Bine eşti cuvântat, Cel ce vii întru numele Domnului.

Apoi Catisma a 16-a. Zis-a Domnul Domnului meu...

După întâia Catismă, **Sedelnele**, glasul 1:

Podobia: Piatra fiind pecetluită de iudei şi ostaşii străjuind prea curat trupul Tău, înviat-ai a treia zi, Mântuitorule, dăruind lumii viaţă pentru aceasta, puterile cerurilor strigau Ţie, Dătătorule de viaţă: Slavă învierii Tale, Hristoase; slavă împărăţiei Tale; slavă rânduielii Tale, Unule, Iubitorule de oameni.

Făcându-Ţi-se milă de lacrimile Martei şi ale Mariei, ai poruncit, Hristoase Dumnezeule, să răstoarne piatra de pe mormânt. Şi strigând pe cel mort, l-ai înviat, încredinţând printr-însul învierea lumii, dătătorule de viaţă. Slavă puterii Tale, Mântuitorule; slavă stăpânirii Tale; slavă Ţie, Celui ce toate le-ai făcut cu cuvântul.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin, *tot aceasta*

Şi cântăm Troparele învierii. Apoi, citim Catisma a 17-a. Bine eşti cuvântat, Doamne..., Soborul îngeresc..., Şi celelalte, precum este obiceiul în Duminică; şi după plinirea acestora, **Sedelna**, glasul al 5-lea:

Podobia: Pe Cuvântul cel împreună...

Izvorule al înţelepciunii şi al mai-nainte cunoştinţei, venind în Betania, ai întrebat pe cei ce erau cu Marta: Unde aţi pus pe prietenul Lazăr? Pentru carele lăcrimând cu milostivire, cu glasul Tău l-ai înviat, fiind mort de patru zile, Iubitorule de oameni şi îndurate, ca un dătător de viaţă şi Domn.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin, *tot aceasta*,

Învierea lui Hristos văzând...

Psalmul 50

1. Miluieşte-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta
2. Şi după mulţimea îndurărilor Tale, şterge fărădelegea mea.
3. Mai vârtos mă spală de fărădelegea mea şi de păcatul meu mă curăţeşte.
4. Că fărădelegea mea eu o cunosc şi păcatul meu înaintea mea este pururea.
5. Ţie unuia am greşit şi rău înaintea Ta am făcut, aşa încât drept eşti Tu întru cuvintele Tale şi biruitor când vei judeca Tu.
6. Că iată întru fărădelegi m-am zămislit şi în păcate m-a născut maica mea.
7. Că iată adevărul ai iubit; cele nearătate şi cele ascunse ale înţelepciunii Tale mi-ai arătat mie.
8. Stropi-mă-vei cu isop şi mă voi curăţi; spăla-mă-vei şi mai vârtos decât zăpada mă voi albi.
9. Auzului meu vei da bucurie şi veselie; bucura-se-vor oasele mele cele smerite.
10. Întoarce faţa Ta de la păcatele mele şi toate fărădelegile mele şterge-le.
11. Inimă curată zideşte întru mine, Dumnezeule, şi duh drept înnoieşte întru cele dinlăuntru ale mele.
12. Nu mă lepăda de la faţa Ta şi Duhul Tău cel sfânt nu-l lua de la mine.
13. Dă-mi mie bucuria mântuirii Tale şi cu duh stăpânitor mă întăreşte.
14. Învăţa-voi pe cei fărădelege căile Tale şi cei necredincioşi la Tine se vor întoarce.
15. Izbăveşte-mă de vărsarea de sânge, Dumnezeule, Dumnezeul mântuirii mele; bucura-se-va limba mea de dreptatea Ta.
16. Doamne, buzele mele vei deschide şi gura mea va vesti lauda Ta.
17. Că de ai fi voit jertfă, Ţi-aş fi dat; arderile de tot nu le vei binevoi.
18. Jertfa lui Dumnezeu: duhul umilit; inima înfrântă şi smerită Dumnezeu nu o va urgisi.
19. Fă bine, Doamne, întru bună voirea Ta, Sionului şi să se zidească zidurile Ierusalimului.
20. Atunci vei binevoi jertfa dreptăţii, prinosul şi arderile de tot; atunci vor pune pe altarul Tău viţei.

Iar Evanghelie nu citim, fără numai unde va fi hramul Sfântului Lazăr. După aceea citim din tâlcul Evangheliei de la Ioan, a zilei acesteia, din Cuvântul 63 şi 64.

Canoanele

Apoi citim două Canoane, până la cântarea a 6-a; şi de acolo începem Patru-cântarea. Canonul întâi cu Irmosul pe 8, iar al doilea pe 6, facere a lui Teofan.

Canonul Triodului

Cântarea 1-a

Irmos: Să cântăm Domnului, celui ce a povăţuit pe poporul Său prin Marea Roşie, cântare de biruinţă, că s-a prea slăvit.

Pe Lazăr cel mort l-ai sculat cu dumnezeiasca voie, ca Cela ce eşti făcător şi vistieria vieţii, Iubitorule de oameni.

Cu cuvântul ai sculat pe Lazăr cel mort de patru zile, Nemuritorule, sfărâmând cu tărie împărăția iadului cea întunecată.

Tuturor ai arătat cunoştinţa Dumnezeirii celei mai presus de toate, sculând din morţi, Stăpâne, pe Lazăr cel mort de patru zile.

Astăzi dănţuind Betania, mai înainte vesteşte învierea lui Hristos, Celui de viață dătător, prin învierea lui Lazăr.

Alt **Canon**, compus de Ioan monahul, glasul al 8-lea

Cântarea 1-a

Irmos: Apa trecându-o ca pe uscat...

Cela ce ai adus întâi toată făptura din nefiinţă şi ştii ascunsurile inimilor, spus-ai mai înainte, ca un Stăpân, ucenicilor adormirea lui Lazăr.

Înfiinţat fiind cu firea omenească, Hristoase, din Fecioară, întrebat-ai ca un om, să afli îngroparea lui Lazăr, cunoscând ca un Dumnezeu unde zăcea.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Adeverind învierea Ta, Cuvinte, cu adevărat ai sculat ca din somn pe prietenul din mormânt, carele mirosea greu, fiind mort de patru zile.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Cetele îngerilor şi ale oamenilor te laudă neîncetat, Maică, ceea ce nu ştii de mire; că ai purtat în braţele tale pe Ziditorul, ca pe un prunc.

Catavasie: Apa trecându-o ca pe uscat, şi din răutatea Egiptului scăpând, israeliteanul striga: Mântuitorului şi Dumnezeului nostru să-I cântăm.

Canonul Triodului

Cântarea a 3-a

Irmos: Tu eşti întărirea celor ce aleargă la Tine, Doamne, Tu eşti lumina celor întunecaţi şi pe Tine Te laudă duhul meu.

Săvârşind lucrări îndoite, ai arătat doimea firilor Tale, Mântuitorule; că Dumnezeu eşti şi om.

Cu toate că eşti adâncul cunoştinţei, ai întrebat: Unde este pus mortul? Voind să înviezi, dătătorule de viață, pe cel ce zăcea mort.

Mutându-Te prin locuri ca un om, Te-ai arătat cuprins, Cela ce plineşti toate, ca un Dumnezeu necuprins.

Pe Lazăr l-ai sculat, Hristoase, cu dumnezeiescul Tău cuvânt; scoală-mă, roagă-mă, şi pe mine cel mort prin multe greşale!

Alt Canon

Cântarea a 3-a

Irmos: Doamne, cela ce ai făcut...

Venind Tu la mormântul lui Lazăr, făcătorule de minuni Doamne, în Betania, ai lăcrimat pentru dânsul după legea firii, adeverind trupul Tău, care l-ai luat Iisuse Dumnezeule.

Tu ai potolit îndată, Mântuitorule, jalea Mariei şi a Martei, arătându-Ţi puterea Ta cea firească; că Tu eşti învierea şi viaţa, precum ai zis; pentru că eşti Domnul adevărului şi al tuturor.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Pe iubitul Tău, Doamne, cel înfăşurat cu pânzeturile, l-ai răpit dintre morţii iadului şi din întuneric, cu cuvântul Tău cel prea puternic, sfărâmând încuietorile şi împărăţiile morţii.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Sălăşluindu-Te, Doamne, în Fecioară trupeşte, Te-ai arătat oamenilor pe cât se putea a Te arăta; pe care o ai şi arătat cu adevărat Născătoare de Dumnezeu şi ajutătoare credincioşilor, unule Iubitorule de oameni.

Catavasia: Doamne, cela ce ai făcut cele de deasupra crugului ceresc şi ai zidit Biserica, Tu pe mine mă întăreşte întru dragostea Ta; că Tu eşti marginea doririlor şi credincioşilor întărire, unule Iubitorule de oameni.

Sedelnă, glasul al 4-lea:

Podobia: Spăimântatu-s-a Iosif, lucru mai presus de fire văzând şi în minte a avut ploaia cea de pe lână, la zămislirea ta cea fără de sămânţă, de Dumnezeu Născătoare, rugul cel nears în foc, toiagul lui Aaron ce a odrăslit şi mărturisind logodnicul şi ocrotitorul tău preoţilor, a grăit: Fecioara naşte şi după naştere rămâne iarăşi fecioară.

Venit-au împreună la Hristos surorile lui Lazăr şi lăcrimând cu amar şi tânguindu-se I-au zis: Doamne, a murit Lazăr; iar El, nu că nu ştia îngroparea ca un Dumnezeu, dar le-a întrebat: Unde l-aţi pus pe el ? Şi venind la mormânt, a strigat pe Lazăr cel mort de patru zile. Şi îndată s-a sculat şi s-a închinat Celui ce l-a înviat.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin, *glasul al 8-lea*

Podobie: Pe Înţelepciunea şi Cuvântul în pântecele tău zămislind fără ardere, Maica lui Dumnezeu, în chip de negrăit ai născut pe Cel ce a făcut toate şi în braţele tale ai avut pe Cel ce ţine toate şi la sân ai hrănit pe Cel ce hrăneşte lumea. Pentru aceasta, te rog pe tine, Preasfântă Fecioară, să mă izbăveşti de greşeli, când va fi să stau înaintea feţei Ziditorului meu, Stăpână Fecioară curată, atunci să-mi dăruieşti ajutorul tău, că pe tine te am nădejde eu, robul tău.

Mai-nainte ştiind toate ca un Făcător, ai zis mai-nainte ucenicilor în Betania: Prietenul nostru Lazăr a adormit astăzi. Şi ştiind, ai întrebat: Unde l-aţi pus? Şi Tatălui Te-ai rugat, lăcrimând ca un om. Dar apoi strigând pe Lazăr pe carele iubeai, l-ai sculat, Doamne, din iad, mort fiind de patru zile. Pentru aceasta strigăm Ţie: Hristoase Dumnezeule, primeşte lauda ce îndrăznim a o aduce Ţie; şi ne învredniceşte pe toţi slavei Tale.

Canonul Triodului

Cântarea a 4-a

Irmos: Auzit-am, Doamne, taina iconomiei Tale, înţeles-am lucrurile Tale şi am prea slăvit Dumnezeirea Ta.

Nu doară că-Ţi trebuia ajutor, ci ca să săvârşeşti rânduiala cea negrăită, rugându-Te, ai sculat pe cel de patru zile mort, Preaputernice.

Cuvântul şi Dumnezeul Cel împreună veşnic cu Tatăl, văzut fiind acum, se roagă ca un om, Cel ce primeşte rugăciunile tuturor.

Glasul Tău, Mântuitorule, a stricat toată puterea morţii şi s-au clintit temeliile iadului de puterea Ta cea dumnezeiască.

A Născătoarei

Să lăudăm pe Fecioara, ca pe ceea ce a rămas după naştere fecioară şi a născut pe Hristos Dumnezeu, carele a scăpat lumea de înşelăciune.

Alt Canon

Cântarea a 4-a

Irmos: Tu eşti tăria mea, Doamne...

Tu ai răpit, Mântuitorule, ca un păstor pe omul cel stricat de patru zile, Făcătorule, de la lupul cel cumplit cu adevărat şi atotmâncător, ca un puternic şi Domn; arătându-Ţi cu aceasta slava ce s-a văzut în toată lumea, a învierii Tale celei de a treia zi.

Văzându-Te pe Tine viaţa, Hristoase, cei ce erau cu Marta au strigat: De ai fi fost aici, Doamne, lumina şi viaţa tuturor, n-ar fi murit, nici s-ar fi îngropat Lazăr. Iar Tu, Iubitorule de oameni, fiind viaţa celor morţi, ai schimbat jalea lor întru bucurie.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

De Tine, Doamne, carele eşti izvorul, se tem adâncurile, Ţie slujeşte toată apa; de Tine, Hristoase, se cutremură portarii iadului şi încuietorile se sfărâmă de puterea Ta, sculându-se Lazăr din morţi prin glasul Tău, Atotputernice Mântuitorule, Iubitorule de oameni.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Tu eşti lauda credincioşilor, ceea ce nu ştii de mire; tu eşti folositoarea şi scăparea creştinilor, zid şi liman; că aduci rugăciuni către Fiul tău, ceea ce eşti cu totul fără prihană şi mântuieşti din primejdii pe cei ce cu credinţă şi cu dragoste te ştiu pe tine, Născătoare de Dumnezeu, curată.

Catavasia: Tu eşti tăria mea, Doamne, Tu şi puterea mea, Tu Dumnezeul meu, Tu bucuria mea, Cela ce n-ai lăsat sânurile părinteşti şi a noastră sărăcie o ai cercetat. Pentru aceasta cu proorocul Avacum strig către Tine: Slavă puterii Tale, Iubitorule de oameni.

Canonul Triodului

Cântarea a 5-a

Irmos: Pentru ce m-ai lepădat de la faţa Ta, Cela ce eşti lumină neapusă, şi m-a acoperit întunericul cel străin, pe mine ticălosul? Ci mă întoarce şi la lumina poruncilor Tale îndreptează căile mele, rogu-mă.

Fiind la mormântul lui Lazăr, Iubitorule de oameni, l-ai chemat pe el şi i-ai dăruit viaţă; ca Cel ce eşti viaţa tuturor oamenilor cea nemuritoare, mai-nainte însemnând arătat, ca un Dumnezeu, învierea ce va să fie.

Legat fiind de picioare Lazăr umbla, minune între minuni! Pentru că Hristos, Cel ce l-a întărit, S-a arătat mai mare decât cel ce oprea; că toate slujesc - lui ca nişte robi, supunându-se ca unui Dumnezeu şi Stăpân.

Hristoase, Cel ce ai ridicat pe Lazăr fiind mort de patru zile, ridică-mă acum şi pe mine cel mort pentru păcate, pus în groapă şi în umbra morţii cea întunecată; şi ca un milostiv îndură-Te şi mă mântuieşte.

Alt Canon

Cântarea a 5-a

Irmos: Glas acelaşi

Dând slavă Tatălui, ca Cel ce n-ai fost potrivnic lui Dumnezeu, Te-ai rugat, întărind în credinţă pe poporul cel ce sta împrejur, îndelung răbdădătorule; şi aducând mulţumire Părintelui Tău, ai sculat pe Lazăr cu porunca Ta.

O, glas de Dumnezeu grăit şi putere dumnezească a stăpânirii Tale, Mântuitorule, prin care ai sfărâmat porţile iadului şi ale morţii celei a tot mâncătoare! Răpeşte-mă şi pe mine din patimile mele, ca şi mai-nainte pe Lazăr, prietenul Tău cel mort de patru zile.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Pentru rugăciunile lui Lazăr, ale Martei şi ale Mariei, învredniceşte-ne pe noi să ne facem văzători răstignirii şi patimii Tale, Doamne, şi luminatei şi împărătesei zilelor, învierii Tale, Iubitorule de oameni.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Îndrăzneală ca o Maică către Fiul tău având, prea curată, nu trece purtarea de grijă pentru noi, cei ce suntem de un neam, rugămu-ne ţie; că numai pe tine te punem înainte noi creştinii împăcătoare bine primită către Stăpânul.

Catavasia: Pentru ce m-ai lepădat...

De aici se începe Patrucântarea lui Cosma. Irmosul de două ori şi troparele pe 12, glas acelaşi.

Patrucântarea

Cântarea a 6-a

Irmos: Doamne, cela ce pe Iona în chit l-ai sălăşluit şi pe mine cel prins în mrejele vrăjmaşului, ca pe acela, mântuieşte-mă din stricăciune.

Dragostea Te-a adus pe Tine Doamne, în Betania către Lazăr şi ca un Dumnezeu l-ai sculat pe el, carele mirosea greu şi din legăturile iadului l-ai mântuit.

Marta se deznădăjduise de Lazăr, că-l ştia mort de patru zile; iar Hristos a ridicat, ca un Dumnezeu, pe cel stricat şi l-a mutat în viaţă cu cuvântul.

Altul al lui Ioan monahul, glasul acelaşi

Cântarea a 6-a

Irmos: Curăţeşte-mă, Mântuitorule...

Dumnezeu fiind adevărat, ai cunoscut adormirea lui Lazăr şi ai spus-o mainainte ucenicilor Tăi, adeverind, Stăpâne, lucrarea cea nemărginită a Dumnezeirii Tale.

Cela ce eşti necuprins, făcându-Te cuprins după trup, venind în Betania ca un om, Stăpâne, ai lăcrimat pentru Lazăr; iar ca un Dumnezeu voind, ai înviat pe cel mort de patru zile.

Catavasia: Curăţeşte-mă, Mântuitorule, că multe sunt fărădelegile mele şi mă ridică din adâncul răutăţilor, rogu-mă. Căci către Tine am strigat; şi mă auzi Dumnezeul mântuirii mele.

Condac, glasul al 2-lea:

Podobia: Cele de sus căutând de tot necazul ne izbăvim, de Dumnezeu Născătoare.

Bucuria tuturor, Hristos adevărul, lumina, viaţa, învierea lumii, celor de pe pământ S-a arătat cu a Sa bunătate şi S-a făcut chip învierii, dând tuturor dumnezeiasca iertare.

Icos: Făcătorule al tuturor, mai înainte ai spus ucenicilor Tăi, zicând: Fraţilor şi cunoscuţilor, prietenul nostru a adormit; învăţându-i prin aceasta că toate le ştii ca un Dumnezeu al tuturor. Veniţi dar, să mergem şi să vedem îngropare minunată, să auzim tânguirea Mariei şi să vedem şi mormântul lui Lazăr. Că acolo voi să fac minune şi să săvârşesc începerea Crucii, dând tuturor dumnezeiasca iertare.

Sinaxar în Sâmbăta Sfântului şi dreptului Lazăr

Sinaxarul din Minei, apoi acesta:

În aceeaşi zi, în Sâmbăta dinaintea Duminicii Stâlpărilor, prăznuim Învierea Sfântului şi dreptului Lazăr cel mort de patru zile, prietenul lui Hristos.

Stih: Plânsul te vădeşte, scumpul meu Iisus,
Că ai fire ca şi noi, Tu, cel pogorât de sus!
Dar că eşti şi Dumnezeu, ne-ai şi arătat,
Când pe Lazăr ce-a murit, din morţi l-ai înviat!

Lazăr era evreu de neam, din ceata fariseilor şi, după cum s-a găsit undeva, fiul fariseului Simon, de loc din satul Betania. Domnul nostru Iisus Hristos pe când petrecea pe pământ pentru mântuirea neamului nostru, s-a împrietenit cu el în astfel de împrejurări.

Hristos venea adesea în casa lui Simon şi vorbea cu el mai cu seamă despre învierea morţilor. Cu acest prilej Lazăr s-a împrietenit cu Domnul mai mult; dar nu numai el, ci şi cele două surori ale lui, Marta şi Maria.

Când s-au apropiat mântuitoarele patimi, pentru că trebuia să încredinţeze pe lume mai bine despre taina învierii, Iisus a înviat din morţi, pe când se afla dincolo de Iordan, mai întâi pe fiica lui Iair, iar apoi pe fiul văduvei.

Între timp Lazăr, prietenul său, cuprins de o boală grea, a murit. Iisus însă, cu toate că nu era de faţă, a spus ucenicilor: Lazăr, prietenul nostru, a adormit! Iar după puţină vreme a adăugat: Lazăr a murit! Atunci a părăsit Iordanul şi a plecat în Betania ca să afle ştiri de la surorile lui. Betania este departe de Ierusalim ca la cincisprezece stadii.

Surorile lui Lazăr l-au întâmpinat şi i-au spus: Doamne, dacă ai fi fost aici, fratele nostru n-ar fi murit. Dar şi acum, dacă ai voi, îl înviezi, căci poţi ! Iisus a întrebat poporul: Unde l-aţi pus? Şi îndată toţi au pornit la mormânt. Când au ridicat piatra de pe mormânt, Maria a spus: Doamne, miroase, căci este de patru zile în groapă!

La urmă, Iisus s-a rugat şi vărsând lacrimi a strigat cu voce mare: Lazăre, ieşi afară! Şi îndată a ieşit mortul; iar după ce a fost dezlegat, a plecat acasă.

Această străină minune a deşteptat invidia poporului evreu, care s-a înfuriat împotriva lui Iisus. Iisus s-a dat din nou la o parte şi a plecat de acolo. Arhiereii s-au gândit să-l omoare pe Lazăr, pentru că se alăturau mulţi de Hristos când îl vedeau pe Lazăr. Dar acesta, cunoscând gândurile lor, a fugit în insula Cipru şi a trăit acolo. Mai târziu a fost pus de apostoli episcop al oraşului Chitia. Vieţuind bine şi după plăcerea lui Dumnezeu, a murit din nou după treizeci de ani de la învierea sa. A fost îngropat acolo, făcând multe minuni.

Se spune că Lazăr după învierea sa nu mânca altceva decât dulciuri. Se mai spune că prea curata Maică a lui Dumnezeu i-a lucrat cu mâinile ei un omofor şi l-a dăruit.

Prea înţeleptul împărat Leon, în urma unei arătări dumnezeieşti, a adus sfintele şi cinstitele lui moaşte în Biserica din Constantinopol zidită de el în numele sfântului. Şi l-a aşezat cu cinste şi cu multe podoabe cum intri în Biserică pe dreapta, lângă peretele Sfântului altar. Se află încă şi acum acolo cinstitele lui moaşte şi răspândesc mireasmă nespusă.

S-a rânduit ca să se prăznuiască în această zi învierea lui, pentru următoarea pricină: Sfinţii şi de Dumnezeu purtători părinţii noştri, dar mai bine spus Sfinţii apostoli, voind să pună, pentru curăţire, după postul cel de patruzeci de zile, sfintele patimi ale Domnului nostru Iisus Hristos, au pus această minune mai presus de fire, pentru că au găsit mai cu seamă această minune drept începătură şi pricină a urii iudeilor împotriva lui Hristos.

Singur evanghelistul Ioan a scris această minune; ceilalţi evanghelişti au lăsat-o la o parte, pentru motivul că Lazăr trăia încă şi putea fi văzut de toţi. Se mai spune că Ioan a scris Evanghelia sa, deoarece ceilalţi evanghelişti n-au scris nimic despre naşterea cea fără de început a lui Hristos. Ioan a vrut să dovedească aceea că Hristos a fost Fiul lui Dumnezeu şi Dumnezeu, că a înviat şi că va fi învierea morţilor.

Iar lucrul acesta se dovedeşte mai cu seamă prin învierea lui Lazăr. Lazăr n-a spus nimic despre cele din iad sau pentru că nu s-a îngăduit să vadă pe cele de acolo, sau dacă le-a văzut, s-a poruncit să le tacă. Din această princină orice om de curând mort se numeşte Lazăr. Deasemenea îmbrăcămintea de înmormântare se numeşte Lazarome; cuvântul lasă să se înţeleagă că are să se facă şi cu noi minunea făcută cu Lazăr. Căci dacă el a înviat la cuvântul lui Hristos şi a trăit din nou, tot aşa şi omul, deşi a murit, la trâmbiţa cea din urmă., va învia şi va trăi veşnic.

Pentru rugăciunile prietenului tău Lazăr, Hristoase Dumnezeule, miluieşte-ne pe noi, Amin.

Canonul Triodului

Cântarea a 7-a

Irmos: Tinerii evreieşti au călcat în cuptor văpaia, cu îndrăzneală, şi focul în rouă l-au schimbat, strigând: Bine eşti cuvântat, Doamne Dumnezeule, în veci.

Lăcrămând ca un om, îndurate, ai înviat pe cel din mormânt, ca un Dumnezeu; şi liberându-se, din iad Lazăr, a strigat: Bine eşti cuvântat, Doamne Dumnezeule, în veci.

Ieşit-a legat cu pânzeturile, Lazăr, scăpând din prăpastia şi din întunericul iadului prin cuvântul Stăpânului, strigând: Bine eşti cuvântat, Doamne Dumnezeule, în veci.

Altă Tricântare

Cântarea a 7-a

Irmos: Tinerii cei ce merseră din...

Lăcrămând pentru prietenul, ai potolit lacrimile Martei, îndurate, şi cu patima cea de voie ai şters toată lacrima de pe faţa poporului Tău; Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvântat.

Vistierule al vieţii, Mântuitorule, chemând pe cel mort, ca pe un adormit, şi rupând cu cuvântul pântecele iadului, ai înviat pe cel ce cânta: Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvântat.

Pe mortul cel ce mirosea greu l-ai sculat, Stăpâne, fiind legat cu pânzeturile; şi pe mine cel legat cu lanţurile păcatelor, ridică-mă, ca să-Ţi cânt: Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvântat.

Catavasie: Tinerii cei ce merseseră din Iudeea în Babilon oarecând cu credinţa Treimii, văpaia cuptorului o au călcat, cântând: Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvântat.

Canonul Triodului

Cântarea a 8-a

Irmos: Muziceştile organe împreună glăsuind şi pogoare fără de număr închinându-se chipului celui din Deira, trei tineri neplecându-se, pe Domnul au lăudat şi L-au prea înălţat întru toţi vecii.

Ca un păstor căutând pe miel şi răpindu-l ca un biruitor de la lupul cel pierzător, l-ai înnoit fiind stricat; carele strigă Ţie: Lăudaţi pe Domnul şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Ca un om, de mormânt ai întrebat; ca un Făcător, pe cel mort l-ai înviat cu stăpânească porunca Ta; de carele iadul s-a spăimântat, de cel ce striga Ţie: Lăudaţi pe Domnul şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Altă Tricântare

Cântarea a 8-a

Irmos: Pe Împăratul ceresc...

Ca un muritor ai întrebat, iar ca un Dumnezeu ai înviat cu cuvântul pe cel mort de patru zile. Pentru aceasta Te lăudăm şi Te prea înălţăm întru toţi vecii.

Ţie, Stăpâne, a adus Maria mirul cu mulţumire, ca o datorie pentru fratele ei, lăudându-Te întru toţi vecii.

Ca un om ai rugat pe Tatăl, iar ca un Dumnezeu ai sculat pe Lazăr; pentru aceasta Te lăudăm, Hristoase, întru toţi vecii.

Să lăudăm, bine să cuvântăm şi să ne închinăm Domnului cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Catavasie: Pe Împăratul ceresc, pe carele îl laudă Oştile îngereşti, lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Ceea ce eşti mai cinstită..., nu cântăm, ci cântăm ce urmează:

Canonul Triodului

Cântarea a 9-a

Irmos: Să cinstim şi să prea slăvim popoare pe curata Născătoarea de Dumnezeu, pe ceea ce a zămislit în pântece focul Dumnezeirii fără ardere şi cu cântări fără tăcere să o mărim.

Văzând popoarele pe mortul cel de patru zile umblând, spăimântându-se de minune, au strigat: Mântuitorule, pe Tine Dumnezeule, cu cântări Te slăvim.

Adeverind mai-nainte slăvită învierea Ta, o ! Mântuitorul meu, ai slobozit din iad pe Lazăr cel mort de patru zile; pentru aceasta pe Tine, cu cântări Te slăvim.

Altă Tricântare

Cântarea a 9-a

Irmos: Cu adevărat Născătoare de Dumnezeu...

Cinstind pe Tatăl Tău şi arătând că nu eşti potrivnic lui Dumnezeu, Hristoase, Te-ai rugat, înviind cu puterea Ta pe cel mort de patru zile.

Sculat-ai din mormânt pe Lazăr a patra zi, arătându-l tuturor ca mărturie prea adevărată învierii Tale, Hristoase, celei de a treia zi.

Umblat-ai şi ai lăcrimat şi ai vorbit, Mântuitorul meu, arătând lucrarea Ta cea omenească; iar cea dumnezeiască o ai dovedit, înviind pe Lazăr.

Lucrat-ai negrăit, Stăpâne, Mântuitorul meu, a mea mântuire, după amândouă firile Tale, cu voia Ta cea singură prin sine puternică.
Catavasia: Cu adevărat, Născătoare de Dumnezeu te mărturisim pe tine Fecioară curată, cei mântuiţi de tine, cu Cetele cele fără de trupuri, slăvindu-te pe tine.

Apoi: Stânt este Domnul Dumnezeul nostru... (de trei ori)

Luminânda (de două ori): Cu cuvântul Tău, Cuvântule al lui Dumnezeu, s-a ridicat acum. Lazăr, iarăşi venind la viaţă; şi popoarele cu stâlpări Te cinstesc pe Tine, puternice; că vei să pierzi iadul până în sfârşit cu moartea Ta.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin, *asemenea*

Prin Lazăr, te pradă Hristos pe tine, moarte; dar unde-ţi este biruinţa, iadule? Plângerea Betaniei s-a mutat acum asupra ta; pentru care toţi aducem Lui stâlpări de biruinţă.

La Laude

Punem **Stihiri** pe 8 şi cântăm Stihirile, glasul 1, singur glasul:

Învierea şi viaţa oamenilor fiind Tu, Hristoase, ai venit la mormântul lui Lazăr, adeverindu-ne două firi ale Tale, îndelung răbdătorule. Că din Fecioară curată ai venit, Dumnezeu şi om; căci ca un om ai întrebat: Unde s-a îngropat? Iar ca un Dumnezeu ai înviat, cu voia Ta cea de viaţă aducătoare, pe cel mort de patru zile.

Pe Lazăr cel mort de patru zile l-ai înviat, Hristoase, din iad, mai-nainte de moartea Ta, sfărâmând puterea morţii şi prin unul prietenul Tău mai-nainte vestind slobozirea tuturor oamenilor din stricăciune. Pentru aceasta închinându-ne Stăpânirii Tale celei Atotputernice, strigăm: Bine eşti cuvântat, Mântuitorule, niiluieşte-ne pe noi.

Marta şi Maria au zis Mântuitorului: De ai fi fost aici, Doamne, n-ar fi murit Lazăr. Iar Hristos, învierea celor adormiţi, a înviat din morţi pe cel mort de patru zile. Veniţi toţi credincioşii să ne închinăm Acestuia, carele vine cu slavă să mântuiască sufletele noastre.

Dând ucenicilor Tăi, Hristoase, semnele Dumnezeirii Tale, în popor Te-ai smerit, vrând să-Ţi tăinuieşti Dumnezeirea. Pentru aceasta, ca un mai-nainte cunoscător şi Dumnezeu, ai spus mai-nainte apostolilor moartea lui Lazăr; iar în Betania venind în faţa poporului, ai întrebat ca un om, să afli mormântul prietenului Tău, ca şi cum n-ai fi ştiind; cel ce a înviat însă a patra zi prin Tine, a arătat puterea Ta cea dumnezeiască; Atotputernice Doamne, slavă Ţie.

Glasul al 4-lea:

Înviat-ai, Hristoase, pe prietenul Tău cel mort de patru zile şi ai potolit plângerea Martei şi a Mariei, arătând tuturor, că Tu eşti Cel ce plineşti toate cu

dumnezeiasca putere, din voia Ta cea singură prin sine puternică; căruia Heruvimii strigă ne-încetat: Osana, Celui dintru înălţime! Bine eşti cuvântat, Cel ce eşti Dumnezeu peste toate, slavă Ţie.

Marta a zis Mariei: Învăţătorul a venit şi te cheamă, mergi! Iar ea degrab venind şi văzând unde era stând Domnul, căzând s-a închinat Lui şi sărutându-I prea curatele picioare, a zis: Doamne, de ai fi fost aici, nu ar fi murit fratele nostru.

Stih: Scoală-Te Doamne, Dumnezeul meu, înalţă-se mâna Ta...

Glasul al 3-lea: Pe Lazăr cel mort de patru zile, l-ai sculat în Betania; că îndată ce ai venit la mormânt, glasul Tău s-a făcut viaţă celui mort; şi suspinând, iadul l-a slobozit de frică. Mare este minunea aceasta, Multmilostive Doamne, slavă Ţie.

Stih: Mărturisi-mă-voi Ţie, Doamne, cu toată inima mea...

Precum ai zis, Doamne, Martei: Eu sunt învierea! Cu lucrul ai plinit cuvântul, chemând pe Lazăr din iad; şi pe mine, cel omorât de patimi, înviază-mă, Iubitorule de oameni rogu-mă, ca un îndurat.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, glasul al 2-lea

Minune mare şi prea slăvită s-a săvârşit astăzi; că strigând Hristos pe mortul cel de patru zile, din mormânt l-a sculat şi prieten l-a numit. Deci să-L rugăm pe Dânsul, ca pe cel prea slăvit, ca, pentru rugăciunile dreptului Lazăr, să mântuiască sufletele noastre.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Prea binecuvântată eşti... Doxologia mare şi Apolisul.

La Liturghie

Tipica şi cântările a 3-a şi a 6-a, pe 8. După Ieşire, Troparul praznicului, Slavă..., Şi acum..., Condacul; iar în loc de Sfinte Dumnezeule..., cântăm: Că-ţi în Hristos v-aţi botezat, în Hristos v-aţi şi îmbrăcat, Aliluia. Apostolul şi Evanghelia praznicului. Chinonicul: Din gura pruncilor şi a celor ce sug, ai săvârşit laudă. Aliluia.

La masă mâncăm fierturi cu untdelemn şi bem şi vin.

Cade-se a şti: Că unde este Hramul dreptului Lazăr, după obişnuitele Sedelne, cântăm Polieleul şi Pripeala arhierească, cu Psalmii aleşi: Auziţi aceastea toate neamurile..., Apoi Sedelnă, care este după a treia Cântare, şi viaţa Sfântului scrisă de Nichifor Xantopol, întâiul Antifon al glasului al 4-lea: Prochimen, glasul al 4-lea: Cinstită este înaintea Domnului moartea cuvioşilor Lui. Stih: Ce vom da Domnului, pentru toate cele ce ne-a dat nouă. Toată suflarea... Apoi Evanghelia de la Ioan: Eu sunt uşa..., Psalmul 50. Stihira, glasul al 6-lea: Doamne, glasul Tău a sfărâmat..., Canoanele 1, pe 4, şi Catavasia, Irmosul Canonului al doilea. După a 3-a Cântare, Sedelna praznicului : după a 6-a Cântare, Condacul: Bucuria tuturor... Şi Icosul. Şi cealaltă rânduială, precum s-a arătat.

În Duminica Stâlpărilor (Floriilor) (Triod)

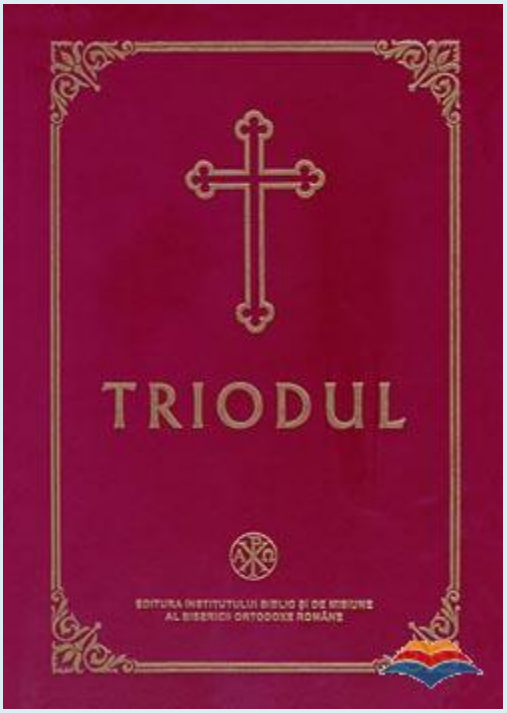

La **Vecernia mică**, Sâmbătă seara

Punem **Stihirile** pe 4 şi cântăm aceste Stihiri, glasul al 6-lea:

Podobia: A treia zi ai înviat...

Şezând pe mânz, Hristoase, când veneai la patimă, ai primit de la pruncii cei fără de răutate cântare de biruinţă. Tu, Cela ce eşti lăudat de îngeri cu cântare întreit sfântă.

Iată Împăratul tău, Sioane, vine pe mânz blând şi mântuind, căutând pe vrăjmaşi să-i piardă cu puterea. Bucură-te şi te veseleşte, cu stâlpări prăznuind.

Să ne veselim toţi credincioşii cu un glas, aducând lui Hristos şi noi acum, ca pruncii aceia, stâlpări de bunătăţi; să-i tindem haine de fapte dumnezeieşti şi cu taină să-L primim în suflete.

Stâlpări de fapte bune să aducem, fraţilor, lui Hristos Dumnezeu, celui ce vine ca un om să pătimească de bunăvoie pentru noi, ca să dăruiască tuturor nepătimire, cu puterea Dumnezeirii.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin, *asemenea*

Cel ce se poartă pe umerii heruvimilor ca un Dumnezeu, şade pe mânz pentru noi, venind spre junghiere de bunăvoie. Veniţi cu osârdie, să-L lăudăm cu stâlpări.

La Stihoavnă

Stiluri, glasul al 2-lea:

Podobia: Casa Eufratului, cetate sfântă, a proorocilor mărire; împodobeşte-ţi casa, întru care Cel Dumnezeiesc se naşte.

Luminează-te, noule Sioane, cu stâlpări; cântă cu pruncii; iată Împăratul tău vine spre patimă, mântuindu-te pe tine.

Stih: Din gura pruncilor şi a celor ce sug, ai săvârşit laudă.

Veseliţi-vă, Adame şi Evo, cu proorocii, că iată, vine Domnul spre patimă, să vă cheme pe voi.

Stih: Doamne, Domnul nostru, cât este de minunat numele Tău în tot pământul!

Cela ce împreună cu Tatăl şi cu Duhul primeşte cântare îngerească sus, a sărăcit jos ca un străin şi cântare de la prunci a primit.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin, *asemenea*

Cântând cu temere rânduiala Ta cea înfricoşată, strig către Tine: Osana ! Că vii să mă mântuieşti pe mine; binecuvântat eşti, Doamne.

Acum liberează pe robul Tău, Stăpâne..., Sfinte Dumnezeule..., Şi celelalte, după obicei.

Apoi **Troparul** glasul 1: Învierea cea de obşte mai înainte de patima Ta încredinţându-o, pe Lazăr din morţi l-ai sculat, Hristoase Dumnezeule. Pentru aceasta şi noi, ca pruncii, semnele biruinţei purtând, Ţie biruitorului morţii, strigăm: Osana Celui dintru înălţime, bine eşti cuvântat, Cel ce vii întru numele Domnului ! (de două ori)

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin, *glasul al 4-lea*

Îngropându-ne împreună cu Tine prin botez, Hristoase Dumnezeul nostru, vieţii celei fără de moarte ne-am învrednicit cu învierea Ta. Şi cântând, strigăm: Osana Celui dintru înălţime, bine eşti cuvântat, Cel ce vii întru numele Domnului!

Apoi se face Apolis; şi intrăm la masă.

În Sâmbăta Stâlpărilor seara la Vecernia cea mare

După Psalmul începător, obişnuita Catismă: Fericit bărbatul..., catisma toată; La, Doamne strigat-am..., punem Stihiri 10 şi cântăm aceste cinci **stihiri**, repetându-le, glasul al 6-lea, singur glasul:

Astăzi darul Sfântului Duh pe noi ne-a adunat şi luând Crucea Ta, zicem: Bine eşti cuvântat, Cel ce vii întru numele Domnului; Osana! Celui dintru înălţime. (de două ori)

Cel ce are scaun cerul şi aşternut picioarelor pământul, cuvântul lui Dumnezeu Tatăl şi Fiul, Cel împreună veşnic, S-a smerit astăzi, venind în Betania, pe mânz necuvântător. Pentru aceasta pruncii evreieşti ţinând în mâini stâlpări, L-au lăudat cu glas: Osana, Celui dintru înălţime, bine este cuvântat, Cel ce vine, Împăratul lui Israil! (de două ori)

Veniţi astăzi şi noi, tot Israilul cel nou, Biserica cea din păgâni, să strigăm cu proorocul Zaharia: Bucură-te foarte, fata Sionului, vesteşte, fata Ierusalimului, că iată, Împăratul tău vine la tine blând şi mântuind, călare pe mânz de asin, fiul asinei. Prăznuieşte ca şi pruncii, ţinând în mâini stâlpări, laudă: Osana! Celui dintru înălţime, bine este cuvântat Cel ce vine, Împăratul lui Israil. (de două ori)

Însemnându-ne nouă mai-nainte cinstită învierea Ta, ai sculat, Bunule, cu porunca Ta din mormânt pe prietenul Tău Lazăr, fiind mort fără suflare de patru zile şi mirosind greu. Pentru aceasta şi pe mânz încălecând, spre închipuire, Te-ai purtat ca într-o căruţă, pe păgâni îmblânzind, Mântuitorule. Pentru aceea şi laudă aduce Ţie, Israilul cel iubit, din gurile sugătorilor şi ale pruncilor celor fără de răutate, care Te-au văzut pe Tine, Hristoase, intrând în sfânta cetate, mai-nainte de Paşti cu şase zile. (de două ori)

Cu şase zile mai înainte de Paşti, sosit-a Iisus în Betania şi au venit la Dânsul ucenicii Lui zicând: Doamne, unde vrei să gătim Ţie, să mănânci Paştile ? Iar El i-a trimis pe dânşii, zicând: Mergeţi în satul cel dinaintea voastră şi veţi afla un om ducând un vas de lut cu apă; să mergeţi după dânsul şi stăpânului casei să-i ziceţi: Învăţătorul zice: La tine voiesc să fac Paştile, împreună cu ucenicii Mei. (de două ori)

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Stihira cea dintâi: Astăzi darul Sfântului Duh pe noi ne-a adunat şi luând Crucea Ta, zicem: Bine eşti cuvântat, Cel ce vii întru numele Domnului; Osana! Celui dintru înălţime.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin, *tot aceea*

Ieşire sau Vohod: Lumină lină a sfintei slave a Tatălui ceresc, Celui fără de moarte, a Sfântului, Fericitului, Iisuse Hristoase, venind la apusul soarelui, văzând lumina cea de seară, lăudăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Dumnezeu; vrednic eşti în toată vremea a fi lăudat de glasuri cuvioase, Fiul lui Dumnezeu, Cel ce dai viaţă, pentru aceasta lumea Te slăveşte.

Prochimen: Domnul S-a împărăţit...

De la **Facere**, citire:

Cap. 49, Vers. 1-2 şi 8-12.

Apoi a chemat Iacov pe fiii săi şi le-a zis: Adunaţi-vă ca să vă spun ce are să fie cu voi în zilele cele de apoi. Adunaţi-vă şi ascultaţi-mă, fiii lui Iacov, ascultaţi pe Israil, ascultaţi pe tatăl vostrul; Iudo, pe tine te vor lăuda fraţii tăi. Mâinile tale să fie în ceafa vrăjmaşilor tăi. Închina-se-vor ţie feciorii tatălui tău. Pui de leu eşti, Iudo, fiul meu ! De la jaf te-ai întors. El a îndoit genunchii şi s-a culcat ca un leu, ca o leoaică... Cine-l va deştepta ? Nu va lipsi sceptru din Iuda, nici toiag de cârmuitor din coapsele sale, până ce va veni Împăciuitorul, Căruia se vor supune popoarele. Acela îşi va lega de viţă asinul Său, de coardă mânzul asinei Sale. Spăla-va în vin haina Sa şi în sânge de strugure veşmântul Său! Ochii Lui vor scânteia ca vinul şi dinţii Săi vor fi albi ca laptele.

Din **Proorocia lui Sofonie**, citire:

Cap. 3, Vers. 14-19.

Aşa zice Domnul: Bucură-te fiica Sionului, şi saltă de veselie Israile, veseleşte-te şi te bucură din toată inima, fiică a Ierusalimului! Căci Domnul a înlăturat judecăţile împotriva ta şi a întors pe vrăjmaşii tăi. Domnul, Împăratul lui Israil, este în mijlocul tău; tu nu vei mai vedea nici o nenorocire. În ziua aceea se va zice Ierusalimului: Nu te teme Sioane, căci mâinile tale nu vor slăbi. Domnul Dumnezeul tău este în mijlocul tău Mântuitor fără seamăn. El se va bucura foarte de tine şi întru dragostea Lui va tăcea şi pentru tine va tresălta de bucurie. Strânge-voi laolaltă pe cei ce sunt întristaţi şi nu prăznuiesc, căci ei sunt dintre ai tăi şi ocara apasă asupra lor. Şi în ziua aceea voi sfârşi cu toţi asupritorii tăi, voi mântui pe ceea ce şchiopătează şi pe cea izgonită o voi strânge de pe dru-

muri şi le voi face de laudă şi cu nume, în ţinuturile în care fuseseră făcute de ocară.

Din **Proorocia lui Zaharia**, citire:

Cap. 9, Vers. 9-15.

Aşa zice Domnul: Bucură-te foarte, fiica Sionului, veseleşte-te, fiica, Ierusalimului, căci iată Împăratul tău vine la tine drept biruitor; El este smerit şi călare pe asin, şi pe fiul asinei. El va sfărâma carul cel din Efraim, caii cei din Ierusalim şi arcul cel de război va fi rupt. El va vesti pacea popoarelor şi împărăţia Lui se va întinde de la o mare până la cealaltă şi de la Eufrat şi până la marginile pământului. Iar pentru tine, pentru legământul cel cu sânge, eu am dat drumul robilor tăi din cisterna cea fără de apă. Şi ei s-au întors în cetatea cea întărită, robi plini de nădejde. Mai mult încă, astăzi te voi proslăvi de două ori mai mult. Căci am întins pe Iuda şi arc am făcut pe Efraim. Şi voi ridica pe fiii tăi, Sioane împotriva fiilor tăi, Iavane (Grecia), şi te voi preface în sabie de viteaz. Şi Domnul se va arăta deasupra voastră şi lancea Lui se va slobozi ca fulgerul şi Domnul Dumnezeu va suna din trâmbiţă şi îşi va face loc întru viforniţa cea de la miazăzi. Domnul Savaot îi va lua sub ocrotirea Sa.

La Litie

Stihirile samoglasnice, glasul 1:

Preasfântul Duh, Cel ce a învăţat pe apostoli să grăiască cu alte limbi străine, Acelaşi a îndemnat şi pe tinerii evreieşti cei fără de răutate, să strige: Osanna, Celui dintru înălţime ! Bine este cuvântat Cel ce vine, Împăratul lui Israil.

Fiul şi Cuvântul Tatălui, Cel împreună fără de început şi împreună veşnic, şezând pe mânz necuvântător, a venit astăzi în cetatea Ierusalimului; spre Carele heruvimii nu pot a se uita de frică şi pruncii L-au lăudat cu stâlpări şi cu ramuri, laudă de taină cântând: Osana ! Celui dintru înălţime; Celui ce a venit să mântuiască de înşelăciune tot neamul nostru.

Cu şase zile mai-nainte de Paşti, s-a auzit glasul Tău, Doamne, întru adâncurile iadului; pentru aceasta şi pe Lazăr cel mort de patru zile l-ai înviat. Iar pruncii evreieşti au strigat: Osanna ! Dumnezeul nostru, slavă Ţie.

Intrând, Tu, Doamne, în sfânta cetate, şezând pe mânz, Te-ai sârguit să vii spre patimi, ca să plineşti Legea şi proorocii. Iar pruncii evreieşti mai înainte vestind biruinţa învierii, Te-au întâmpinat cu ramuri şi cu stâlpări, zicând: Bine eşti cuvântat, Mântuitorule, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Ţie, Hristoase, Celui ce şezi pe scaun întru cele de sus şi acum Te aşteptăm cu cinstită Crucea Ta. Pentru aceea, se veseleşte fiica Sionului, se bucură neamurile pământului, pruncii ţin stâlpări, ucenicii hainele şi toată lumea s-a învăţat să-Ţi strige Ţie: Binecuvântat eşti, Mântuitorule, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin, *glasul al 3-lea*

Mai înainte cu şase zile de facerea Paştilor, venit-a Iisus către Betania, să cheme iarăşi la viaţă pe Lazăr cel mort de patru zile şi să prevestească învierea. Şi L-au întâmpinat pe el femeile, Marta şi Maria, surorile lui Lazăr, strigând către Dânsul : Doamne, de ai fi fost aici, n-ar fi murit fratele nostru. Atunci a zis către dânsele : Au nu v-am spus mai înainte, că cel ce crede întru Mine, de ar şi muri, viu va fi ? Arătaţi-mi, unde l-aţi pus pe el ? Şi a strigat către dânsul Făcătorul tuturor: Lazăre, vino afară !

La Stihoavnă

Stihiri glasul al 8-lea, singur glasul:

Bucură-te şi te veseleşte, cetatea Sionului, împodobeşte-te şi te bucură Biserica lui Dumnezeu; că iată Împăratul tău venit întru dreptate, şezând pe mânz, se laudă de prunci: Osana ! Celui dintru înălţime, binecuvântat eşti, Cel ce ai mulţime de îndurări, miluieşte-ne pe noi !

Stih: Din gura pruncilor şi a celor ce sug ai săvârşit laudă.

Venit-a Mântuitorul, astăzi, în cetatea Ierusalimului, să plinească Scriptura; şi toţi au luat în mâini stâlpări de finic şi haine şi au aşternut Lui, cunoscând că El este Dumnezeul nostru; Căruia strigă heruvimii neîncetat: Osanna, Celui dintru înălţime, bine eşti cuvântat Cel ce ai mulţimea îndurărilor, miluieşte-ne pe noi !

Stih: Doamne, Domnul nostru, cât este de minunat numele Tău în tot pământul!

Cel ce Te porţi pe heruvimi şi eşti lăudat de serafimi, ai încălecat pe mânz, Bunule; şi precum zice David, pruncii Te-au lăudat cu dumnezeiască cuviinţă, iar iudeii Te-au hulit cu fărădelege. Şederea pe mânz însemna întoarcerea neamurilor neînfrânate de la necredinţă la credinţă. Slavă Ţie, Hristoase, Cel ce eşti singur milostiv şi iubitor de oameni.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, *glasul al 6-lea*

Astăzi darul Sfântului Duh pe noi ne-a adunat şi toţi luând Crucea Ta, zicem: Bine eşti cuvântat, Cel ce vii întru numele Domnului; Osana, Celui dintru înălţime !

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin, *tot aceasta*

Apoi: Acum liberează pe robul Tău, Stăpâne..., Sfinte Dumnezeule..., Şi celelalte.

Şi cântăm **Troparul**, glasul 1: Învierea cea de obşte mai înainte de patima Ta încredinţându-o, pe Lazăr din morţi l-ai sculat, Hristoase Dumnezeule. Pentru aceasta şi noi, ca pruncii, semnele biruinţei purtând, Ţie biruitorului morţii, strigăm: Osana Celui dintru înălţime, bine eşti cuvântat, Cel ce vii întru numele Domnului! (de două ori)

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin, *glasul al 4-lea*

Îngropându-ne împreună cu Tine prin botez, Hristoase Dumnezeul nostru, vieţii celei fără de moarte ne-am învrednicit cu învierea Ta. Şi cântând, strigăm: Osana Celui dintru înălţime, bine eşti cuvântat, Cel ce vii întru numele Domnului !

Şi se face binecuvântarea pâinilor. Fie numele Domnului binecuvântat..., (de trei ori)

Şi Psalmul: Bine voi cuvânta pe Domnul..., Apoi citire din cuvântul Prazniculuui.

La Utrenie

La Dumnezeu este Domnul... cântăm **Troparul**, glasul 1: Învierea cea de obşte mai înainte de patima Ta încredinţându-o, pe Lazăr din morţi l-ai sculat, Hristoase Dumnezeule. Pentru aceasta şi noi, ca pruncii, semnele biruinţei purtând, Ţie biruitorului morţii, strigăm: Osana Celui dintru înălţime, bine eşti cuvântat, Cel ce vii întru numele Domnului ! (de două ori)

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin, *glasul al 4-lea*

Îngropându-ne împreună cu Tine prin botez, Hristoase Dumnezeul nostru, vieţii celei fără de moarte ne-am învrednicit cu învierea Ta. Şi cântând, strigăm: Osana Celui dintru înălţime, bine eşti cuvântat, Cel ce vii întru numele Domnului !

Apoi citim obişnuitele Catisme, după obicei.

După întâia Catismă, **Sedelna** glasul al 4-lea:

Podobia: Spăimântatu-s-a Iosif, lucru mai presus de fire văzând şi în minte a avut ploaia cea de pe lână, la zămislirea ta cea fără de sămânţă, de Dumnezeu Născătoare, rugul cel nears în foc, toiagul lui Aaron ce a odrăslit şi mărturisind logodnicul şi ocrotitorul tău preoţilor, a grăit: Fecioara naşte şi după naştere rămâne iarăşi fecioară.

Curăţindu-ne sufletele, să lăudăm pe Hristos prin credinţă, cu ramuri înţelegătoare, ca şi pruncii, strigând cu glas mare Stăpânului: Bine eşti cuvântat, Mântuitorule, Carele ai venit în lume să mântuieşti pe Adam din blestemul cel dintâi; duhovniceşte, făcându-te Adam nou, Iubitorule de oameni, precum bine ai voit, Cuvinte, Cela ce ai rânduit toate spre folos, slavă Ţie.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Altă **Sedelnă**, glasul al 4-lea:

Podobia: Arătatu-Te-ai astăzi lumii şi Lumina Ta, Doamne s-a însemnat peste noi care cu cunoştinţă Te lăudăm, venit-ai şi Te-ai arătat, Lumina cea neapropiată.

Pe Lazăr cel mort de patru zile sculându-l din mormânt, Doamne, pe toţi i-ai învăţat să strige Ţie cu ramuri şi cu stâlpări: Bine eşti cuvântat Cel ce vii !

Citire din tâlcuirea Evangheliei, a Sfântului Ioan Gură de aur.

După a doua Catismă, **Sedelnă** glasul al 4-lea:

Podobia: Spăimântatu-s-a Iosif, lucru mai presus de fire văzând şi în minte a avut ploaia cea de pe lână, la zămislirea ta cea fără de sămânţă, de Dumnezeu Născătoare, rugul cel nears în foc, toiagul lui Aaron ce a odrăslit şi mărturisind logodnicul şi ocrotitorul tău preoţilor, a grăit: Fecioara naşte şi după naştere rămâne iarăşi fecioară.

Pentru prietenul Tău ai vărsat lacrimi cu taină, Hristoase, şi ai sculat din morţi pe Lazăr cel ce zăcea mort, spre carele ai arătat milostivire prin iubirea de oameni. Iar mulţimea pruncilor înţelegând de venirea Ta, Mântuitorule, a ieşit astăzi ţinând stâlpări în mâini şi Ţi-a strigat: Osana ! Bine eşti cuvântat, că ai venit să mântuieşti lumea.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Altă **Sedelnă**, glasul 1:

Podobia: Piatra fiind pecetluită de iudei şi ostaşii străjuind prea curat trupul Tău, înviat-ai a treia zi, Mântuitorule, dăruind lumii viaţă pentru aceasta, puterile cerurilor strigau Ţie, Dătătorule de viaţă: Slavă învierii Tale, Hristoase; slavă împărăţiei Tale; slavă rânduielii Tale, Unule, Iubitorule de oameni.

Lăudaţi cu un glas, popoare şi neamuri, că împăratul îngerilor a încălecat acum pe mânz şi merge, vrând să ucidă pe vrăjmaşi pe Cruce ca un puternic. Pentru aceasta şi pruncii cu stâlpări strigă cântare: Slavă Ţie, Celui ce ai venit biruitor; slavă Ţie, Hristoase Mântuitorule; slavă Ţie, unuia Dumnezeului nostru, Celui ce eşti binecuvântat.

Şi citire dintru acelaşi cuvânt.

Apoi Polieleul. Şi după Polieleu, **Sedelnă** glasul al 8-lea:

Podobia: Porunca cea cu taină luând-o întru cunoştinţă, cel fără de trup, în casa lui Iosif degrab a stătut înainte, zicând celei ce nu ştia de nuntă: Cel ce a plecat cu pogorârea cerurile încape, fără schimbare, tot întru tine. Pe care şi văzându-L în pântecele Tău, luând chip de rob, mă spăimântez a striga către tine: Bucură-te, Mireasă, pururea Fecioară.

Cel ce şade pe scaun de heruvimi şi pe mânz a şezut pentru noi, şi apropiindu-se spre patima cea de bunăvoie, astăzi a auzit pe prunci strigând: Osana ! şi pe popoare zicând: Fiul lui David, grăbeşte-Te de mântuieşte pe cei ce i-ai zidit, binecuvântate Iisuse; că pentru aceasta ai venit, ca să cunoaştem slava Ta.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin, *aceeaşi*

Şi facem citire pentru Praznic: Cuvântul părintelui Andrei Criteanul. Apoi Antifonul cel dintâi, al glasului al 4-lea.

Prochimen, glasul al 4-lea: Din gura pruncilor şi a celor ce sug ai săvârşit laudă.

Stih: Doamne, Dumnezeul nostru, cât este de minunat numele Tău, în tot pământul.

Toată suflarea..., Evanghelia de la Matei. Învierea lui Hristos văzând..., nu zicem; ci îndată Psalmul 50.

Apoi luând preotul cădelniţa, cădeşte în chipul Crucii şi zice rugăciunea binecuvântării sălciilor. Diaconul: Domnului să ne rugăm ! Iar noi: Doamne miluieşte!

Doamne, Dumnezeul nostru, Cel ce şezi pe heruvimi, carele ai ridicat puterea Ta şi ai trimis pe unul născut Fiul Tău, pe Domnul nostru Iisus Hristos, să mântuiască lumea prin Cruce şi prin îngropare şi prin învierea Sa; Carele venind în Ierusalim spre patima cea de bunăvoie, poporul cel ce şedea întru întuneric şi în umbra morţii, luând semnele învierii, adică ramuri de copaci şi stâlpări de finici, mai înainte închipuind învierea, L-au întâmpinat. Însuţi, Stăpâne, şi pe noi care după asemănarea acelora, tot în această zi mai înainte de prăznuire ţinem în mâini stâlpări şi ramuri de copaci, păzeşte-ne şi ne întăreşte! Că precum acele popoare şi pruncii au strigat Ţie, Osana ! aşa şi noi, cu laude şi cu cântări duhovniceşti, să ne învrednicim făcătoarei de viaţă învierii celei de a treia zi, întru Iisus Hristos, Domnul nostru; cu Carele împreună binecuvântat eşti, cu Preasfântul şi bunul şi de viaţă făcătorul Duhul Tău, acum şi pururea şi în vecii vecilor, Amin.

Şi când sărută fraţii Evanghelia, le împarte Egumenul stâlpări, iar noi cântăm:

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, *glasul al 2-lea*

Astăzi Hristos intră în cetatea Betania, şezând pe mânz şi dezlegând dobitocia cea rea a păgânilor, care era de demult înţelenită.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin, *tot aceasta*

Miluieşte-mă Dumnezeule după marea mila Ta, şi după mulţimea îndurărilor Tale, curăţeşte fărădelegea mea.

Şi **Stihira**. Glasul al 6-lea: Astăzi darul Sfântului Duh pe noi ne-a adunat şi luând Crucea Ta, zicem: Bine eşti cuvântat, Cel ce vii întru numele Domnului; Osana! Celui dintru înălţime.

După aceasta, rugăciunea: Mântuieşte, Dumnezeule, poporul Tău... Doamne miluieşte! (de 12 ori)

Canoanele şi după Ecfonis, Canonul, Irmosul de două ori şi troparele pe 12. Catavasie: Irmosul în amândouă stranele împreună.

Canonul Triodului

compunerea lui Cosma

Cântarea 1-a

Irmos: Arătatu-s-au ale adâncului izvoare, umejunii neîmpărtăşite şi s-au descoperit temeliile mării celei învăluite de vifor; căci cu voia o ai certat pe dânsa şi pe poporul cel ales l-ai mântuit, cel ce-Ţi cântă cântare de biruinţă, Doamne.

Din gura pruncilor celor fără de răutate şi a sugătorilor lauda robilor Tăi ai plinit; ca să sfărâmi pe vrăjmaşul, şi să răscumperi cu patima Crucii căderea lui Adam celui de demult şi prin lemn să-l înviezi pe el, pe cel ce-Ţi cântă cântare de biruinţă, Doamne.

Biserica cuvioşilor laudă aduce Ţie, Hristoase, Celui ce locuieşti în Sion şi Israil se bucură de Tine, Făcătorul său. Şi munţii, adică neamurile cele potrivnice, cu inimile împietrite, de faţa Ta s-au veselit, cântând Ţie, cântare de biruinţă, Doamne.

Catavasie: Arătatu-s-au ale adâncului...

Cântarea a 3-a

Irmos: Din piatra cea vârtoasă şi tare, ce a izvorât cu porunca Ta, s-a adăpat poporul israelitenilor; iar piatra Tu eşti, Hristoase, şi viaţa, întru care s-a întărit Biserica, strigând: Osana! Bine eşti, cuvântat, Cel ce vii!

Pe Lazăr cel mort de patru zile, cutremurându-se iadul, l-a liberat din morţi cu porunca Ta; că Tu eşti, Hristoase, învierea şi viaţa; întru carele s-a întărit Biserica strigând: Osana! Binecuvântat eşti, Cel ce vii.

Cântaţi, popoare, cu dumnezeiască cuviinţă, în Sion şi daţi rugăciune lui Hristos în Ierusalim, că însuşi vine în slavă cu putere; întru carele s-a întărit Biserica strigând: Osana! Binecuvântat eşti, Cel ce vii.

Catavasia: Din piatra cea vârtoasă...

Ipacoi, glasul al 6-lea: Cu stâlpări lăudându-L mai înainte, cu lemne mai pe urmă au prins nemulţumitorii iudei pe Hristos Dumnezeu; iar noi cu credinţă neschimbată pururea cinstindu-L, ca pe un făcător de bine, totdeauna strigăm Lui: Bine eşti cuvântat Cel ce ai venit să chemi pe Adam.

Şi citirea cuvântului.

Cântarea a 4-a

Irmos: Hristos, cel ce vine arătat, Dumnezeul nostru, veni-va şi nu va zăbovi din muntele cel cu umbra deasă, din Fecioara care a născut neispitită de bărbat, precum a zis proorocul de demult. Pentru aceasta toţi strigăm: Slavă puterii Tale, Doamne!

Să vestească veselie mare, pentru milă; dealurile şi toţi munţii şi lemnele dumbrăvilor să salte; lăudaţi neamurile pe Hristos şi toate popoarele, slăvindu-L, strigaţi Lui: Slavă puterii Tale, Doamne!

Domnul, Cel ce împărăţeşte veacurile, cu tărie îmbrăcat va veni; podoaba frumuseţii şi a măririi Acestuia neasemănată este în Sion. Pentru aceasta toţi strigăm: Slavă puterii Tale, Doamne!

Cel ce a măsurat cerul cu palma şi pământul cu mâna, Domnul, a venit; că a ales Sionul, ca să locuiască şi să împărăţească într-însul; şi a iubit pe poporul cel ce strigă cu credinţă: Slavă puterii Tale, Doamne!

Catavasia: Hristos, cel ce vine arătat...

Cântarea a 5-a

Irmos: Pe muntele Sionului suie-Te, Cela ce binevesteşti şi propovăduieşte Ierusalimului; înalţă-Ţi glasul cu tărie; prea slăvite s-au grăit de Tine cetatea lui Dumnezeu; pace spre Israil şi mântuire neamurilor.

Dumnezeu, Cel ce şade întru cele de sus pe heruvimi şi priveşte spre cele smerite, însuşi va veni întru slavă cu putere şi se vor umplea toate de dumnezeiască lauda Lui. Pace spre Israil şi mântuire neamurilor.

Sioane, munte sfânt al lui Dumnezeu, şi Ierusalime, ridică-ţi ochii tăi împrejur şi vezi fiii tăi adunaţi întru tine; că iată, au venit de departe să se închine împăratului tău. Pace spre Israil şi mântuire neamurilor.

Catavasie: Pe muntele Sionului...

Cântarea a 6-a

Irmos: Strigat-au cu veselie sufletele drepţilor: Acum lumii aşezământ nou se rânduieşte şi cu stropirea dumnezeiescului sânge, să se înnoiască poporul.

Primeşte, Israile, împărăţia lui Dumnezeu şi cela ce umblă întru întuneric să vadă lumină mare, şi cu stropirea dumnezeiescului sânge, să se înnoiască poporul.

Liberează, dezleagă-ţi, Sioane, pe legaţii tăi şi-i scoate din groapa cea fără de apă a necunoştinţei; şi cu stropirea dumnezeiescului sânge, să se înnoiască poporul.

Catavasie: Strigat-au cu veselie ...

Condac glasul al 6-lea: Pe scaun, în cer, şi pe mânz, pe pământ, fiind purtat, Hristoase Dumnezeule, laudă de la îngeri ai primit şi cântare de la tinerii cei ce strigau Ţie: Binecuvântat eşti, Cel ce vii să chemi pe Adam !

Icos: De vreme ce ai legat iadul, Nemuritorule, şi moartea ai omorât şi lumea ai înviat-o, pentru aceasta cu stâlpări Te-au lăudat pruncii, Hristoase, ca pe un biruitor, strigându-Ţi astăzi: Osana, Fiul lui David! Că nu se vor mai junghia, a zis, pruncii pentru pruncul Mariei; ci pentru toţi pruncii şi bătrânii Tu însuţi Te răstigneşti. Nu se va mai porni asupra noastră sabie, căci coasta Ta se va împunge cu suliţa. Pentru aceasta bucurându-ne, zicem: Binecuvântat eşti, Cel ce vii să chemi pe Adam.

Sinaxar la Duminica Stâlpărilor

Sinaxarul din Minei, apoi acesta.

În aceeaşi zi, în Duminica Stâlpărilor, prăznuim strălucita şi slăvită sărbătoare a intrării în Ierusalim a Domnului nostru Iisus Hristos.

Stih: Pe mânzul asinei şezând Cela ce cerul prin cuvânt l-a desfăşurat,
Dezleagă pe oameni, care prin păcat de dobitoace s-au alăturat.

După învierea lui Lazăr din morţi, mulţi din cei ce au văzut minunea au crezut în Hristos. Dar în sinagoga iudeilor se hotărăşte şi uciderea lui Hristos şi a lui Lazăr. Iisus deci fuge şi face loc răutăţii. Iudeii s-au gândit să-L omoare de sărbătoarea Paştilor.

Şi cu toate că Iisus avea destul timp să fugă, totuşi a venit cu şase zile înainte de Paşti în Betania, unde era Lazăr cel ce murise. Acolo s-a făcut ospăţ şi a mâncat împreună cu el şi Lazăr. Iar sora lui, Maria, a turnat mir pe picioarele lui Hristos. A doua zi a trimis pe ucenicii Săi să-i aducă asina şi mânzul ei.

Şi într-adevăr, Cel care are cerul de tron, s-a urcat pe mânzul asinei şi a intrat în Ierusalim. Copiii evreilor şi ei chiar, aşterneau înaintea Lui haine şi ramuri de

finici; unii le tăiau, iar alţii le purtau în mâini şi strigau mergând înaintea Lui: Osana, Fiul lui David, binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului, împăratul lui Israil! Acest lucru s-a întâmplat pentru că Preasfântul Duh le-a mişcat inimile lor spre lauda şi slava lui Hristos.

Prin stâlpări, adică prin ramuri fragede, s-a arătat mai dinainte biruinţa lui Hristos împotriva morţii, căci era obiceiul ca învingătorii în lupte sau în războaie să fie cinstiţi şi însoţiţi în procesiuni triumfale cu ramuri de copaci, pururea verzi.

Mânzul de asină ne închipuie pe noi, poporul, care ne tragem din păgâni. Hristos şezând pe mânzul asinei şi odihnindu-Se pe el este proclamat înălţător de trofeie, biruitor şi Împărat al întregului pământ.

Despre această sărbătoare grăia profetul Zaharia: Bucură-te, fiica Sionului, iată împăratul tău vine blând, şezând pe asină şi pe mânz, fiul celei de sub jug.

Iar David spune iarăşi despre copii: Din gura pruncilor şi a celor ce sug Ţi-ai pregătit laudă.

Când a intrat Iisus în Ierusalim, spune Scriptura, s-a cutremurat tot Ierusalimul.

Iar gloatele fiind aţâţate de arhierei spre răzbunare aveau de gând să-L omoare. El, însă, ascunzându-se a dispărut din faţa lor. Când s-a arătat din nou le grăia în pilde.

Prin milostivirea Ta nespusă, Hristoase Dumnezeul nostru, fă-ne biruitori asupra patimilor noastre dobitoceşti şi învredniceşte-ne să vedem şi biruinţa Ta cea luminată asupra morţii, precum şi învierea Ta cea strălucitoare şi de viaţă făcătoare, şi ne miluieşte pe noi, Amin.

Cântarea a 7-a

Irmos: Cel ce ai mântuit în foc pe tinerii lui Avraam şi ai ucis pe haldei, care fără dreptate vânau pe cei drepţi, prea lăudate, Doamne, Dumnezeul părinţilor, bine eşti cuvântat.

Îngenunchind popoarele şi cu ucenicii bucurându-se, cu stâlpări, au strigat Ţie: Osana, Fiul lui David! Prea lăudate Doamne, Dumnezeul părinţilor, bine eşti cuvântat.

Mulţimea cea fără de răutate, firea care încă era pruncească, cu dumnezeiască cuviinţă Te-a lăudat pe Tine, împărate al lui Israil şi al îngerilor; prea lăudate Doamne, Dumnezeul părinţilor, bine eşti cuvântat.

Cu stâlpări de finic şi cu ramuri, Hristoase, Te-a lăudat mulţimea şi a strigat: Bine eşti cuvântat, împăratul veacurilor, Cel ce vii; prea lăudate Doamne, Dumnezeul părinţilor, bine eşti cuvântat.

Catavasia: Cel ce ai mântuit...

Cântarea a 8-a

Irmos: Veseleşte-te, Ierusalime, prăznuiţi cei ce iubiţi Sionul; că a venit Domnul puterilor, Cel ce împărăţeşte vecii; să se teamă tot pământul de faţa Lui şi să strige: Toate lucrurile lăudaţi pe Domnul.

Pe mânz tânăr încălecând împăratul tău, Sioane, Hristos, a venit ca să strice înşelăciunea idolilor cea necuvântătoare şi să oprească pornirea cea neoprită a tuturor neamurilor; ca toţi să cânte: Toate lucrurile lăudaţi pe Domnul şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Dumnezeul tău, Hristos, a împărăţit în veci, bucură-te foarte Sioane. Acesta precum scrie, blând şi mântuind, Mântuitorul nostru Cel drept a venit pe mânz, ca să piardă sălbătăcia cea dobitocească a vrăjmaşilor, care nu strigă: Toate lucrurile lăudaţi pe Domnul şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Se lipseşte de dumnezeieşti locaşuri, adunarea cea călcătoare de lege a celor neplecaţi; de vreme ce casa cea de rugăciune a lui Dumnezeu a făcut-o peşteră tâlharilor, lepădând din inimă pe Mântuitorul, căruia cântăm: Toate lucrurile lăudaţi pe Domnul şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Catavasie: Veseleşte-te Ierusalime...

Cântarea a 9-a

Irmosul: Dumnezeu este Domnul şi S-a arătat nouă; tocmiţi prăznuire şi bucurându-ne, veniţi să mărim pe Hristos cu ramuri şi cu stâlpări şi cu cântări, strigând: Bine este cuvântat Cel ce vine întru numele Domnului, Mântuitorului nostru.

Păgâni, pentru ce v-aţi întărâtat ? Cărturari şi preoţi, pentru ce aţi cugetat cele deşarte, zicând: Cine este acesta, căruia pruncii cu ramuri şi cu stâlpări şi cu cântări strigă: Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului, Mântuitorul nostru ?

Acesta este Dumnezeul nostru, căruia nimenea nu este asemenea; aflând toată calea cea dreaptă, a dat-o lui Israil celui iubit; iar după aceea arătându-Se, cu

oamenii a vieţuit. Binecuvântat este Cel ce vine în numele Domnului, Mântuitorul nostru.

Pentru ce aţi pus sminteală, neascultătorilor, aproape de calea noastră ? Picioarele voastre sunt grabnice a vărsa sângele Stăpânului; ci se va scula cu adevărat, să mântuiască pe cei ce strigă: Binecuvântat este Cel ce vine în numele Domnului, Mântuitorul nostru.

Catavasie: Dumnezeu este Domnul...

Luminândă nu zicem; ci îndată: Sfânt este Domnul Dumnezeul nostru... (de trei ori)

La Laude

Punem **stihirile** pe 6 şi cântăm patru stihiri idiomele, repetând două, glasul al 4-lea:

Mulţimea poporului, Doamne, aşterne pe cale hainele sale şi alţii tăiau ramuri din copaci şi le ţineau; iar cei ce mergeau înainte şi cei ce urmau, strigau, zicând: Osanna, fiul lui David! Bine eşti cuvântat, Cel ce ai venit şi iarăşi vii întru numele Domnului. *(de două ori)*

Vrând Tu, Doamne, să intri în sfânta cetate, stâlpări de copaci popoarele ţineau, lăudându-Te pe Tine, Stăpânul tuturor; şi văzându-Te şezând pe mânz, Te priveau ca şi cum ai fi fost pe heruvimi. Pentru aceea strigau aşa: Osanna, Celui dintru înălţime! Bine eşti cuvântat Cel ce ai venit şi iarăşi vii întru numele Domnului. *(de două ori)*

Ieşiţi neamuri, ieşiţi popoare şi vedeţi astăzi pe Împăratul ceresc, pe mânz de rând ca pe un scaun prea înalt intrând în Ierusalim. O, neam iudeu necredincios şi desfrânat, vino de vezi pe Cel ce L-a văzut Isaia venind cu trup pentru noi, cum îşi logodeşte ca pe o mireasă curată pe noul Sion şi leapădă adunarea cea osândită. Şi ca la o nuntă nestricată şi nespurcată, au alergat prunci nespurcaţi şi fără de răutate, lăudând. Cu care împreună şi noi cântând cântarea cea îngerească, să strigăm: Osanna, Celui dintru înălţime, Celui ce are mare milă !

Învierea cea de obşte mai înainte de patima Ta cea de bunăvoie arătându-o spre încredinţarea tuturor, Hristoase Dumnezeule, pe Lazăr cel mort de patru zile în Betania l-ai înviat cu puterea Ta cea mare. Orbilor vedere le-ai dăruit, Mântuitorule, ca un dătător de lumină, şi în sfânta cetate ai intrat cu ucenicii Tăi, şezând pe mânzul asinei, ca şi cum Te-ai fi purtat pe heruvimi, plinind propovăduirea proorocilor; şi pruncii evreieşti cu ramuri şi cu stâlpări Te-au întâmpi-

nat. Pentru aceasta şi noi ţinând ramuri de măslin şi stâlpări de finic, cu mulţumire strigăm Ţie: Osana, Celui dintru înălţime, bine eşti cuvântat Cel ce vii întru numele Domnului !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin, *glasul al 6-lea*

Mai înainte de Paşti cu şase zile, venit-a Iisus în Betania şi s-au apropiat către Dânsul ucenicii Lui, zicându-I: Doamne, unde vrei să gătim Ţie să mănânci paştile? Iar El i-a trimis pe dânşii, zicând: Mergeţi în satul cel dinainte şi veţi afla un om ducând un vas de lut cu apă; să mergeţi după dânsul şi stăpânului casei să-i ziceţi: învăţătorul zice: La tine voi să fac paştile cu ucenicii mei.

Doxologia mare şi Troparul; Învierea cea de obşte... Ecteniile şi Apolisul. Apoi Ceasul 1, învăţătura pentru credinţă şi Apolisul deplin.

La Liturghie

Antifonul întâi, glasul al 2-lea.

Stih 1: Iubit-am că va auzi Domnul glasul rugăciunii mele.

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Mântuitorule, mântuieşte-ne pe noi. (se zice după fiecare stih)

Stih 2: Ca a plecat urechea sa mie şi în toate zilele vieţii mele îl voi chema.
Stih 3: Cuprinsu-m-au durerile morţii; primejdiile iadului m-au aflat.
Stih 4: Necaz şi durere am aflat şi numele Domnului am chemat.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Mântuitorule, mântuieşte-ne pe noi.
Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Mântuitorule, mântuieşte-ne pe noi.

Antifonul al doilea

Stih 1: Crezut-am, peatru aceea am grăit şi eu m-am smerit foarte.

Mântuieşte-ne pe noi Fiul lui Dumnezeu, Cel ce ai şezut pe mânzul asinei; pe cei ce-ţi cântăm Ţie: Aliluia. (se zice după fiecare stih)

Stih 2: Ce voi răsplăti Domnului pentru toate oara a dat mie ?
Stih 3: Paharul mântuirii voi lua şi numele Domnului voi chema.
Stih 4: Rugăciunile mele Domnului voi da, înaintea a tot poporului Lui.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Mântuieşte-ne pe noi Fiul lui Dumnezeu, Cel ce ai şezut pe mânzul asinei; pe cei ce-ţi cântăm Ţie: Aliluia.
Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin

Unule născut, Fiule...

Antifonul al treilea

Stih 1: Mărturisiţi-vă Domnului că este bun, că în veac este mila Lui.

Troparul: Învierea cea de obşte mai-nainte de patima Ta încredinţându-o, pe Lazăr din morţi l-ai sculat Hristoase Dumnezeule. Pentru aceasta şi noi ca pruncii semnele biruinţei purtând, Ţie, Biruitorului morţii, strigăm: Osana, Celui dintru înălţime! Bine eşti cuvântat, Cel ce vii întru numele Domnului. (se zice după fiecare stih)

Stih 2: Zică dar casa lui Israil, că este bun, că în veac este mila Lui.
Stih 3: Zică dar casa lui Aron, că este bun, că în veac este mila Lui.
Stih 4: Zică toţi cei ce se tem de Domnul, că este bun, că în veac este mila Lui.

Ieşire: Bine este cuvântat, cel ce vine întru numele Domnului; binecuvântat-am pe voi din casa Domnului. Dumnezeu este Domnul şi s-a arătat nouă...

Troparul: Învierea cea de obşte...,

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, *glasul al 4-lea*

Îngropându-ne prin botez...

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin

Condac, glasul al 6-lea. Pe scaun în ceruri..., Apoi: Sfinte Dumnezeule..., Prochimenul Apostolului. Apostol din Epistola către filipeni. Evanghelia de la Ioan. Şi se face Liturghia Sfântului Ioan Gură de Aur.

Chinonicul: Bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului; Dumnezeu este Domnul şi s-a arătat nouă...La masă mâncăm peşte şi bem vin, mulţumind lui Dumnezeu.

Însemnare: De se va întâmpla Buna-Vestire în Duminica Stâlpărilor, să se caute Tipicul de la sfârşitul cărţii.

Canonul Stâlpărilor sau al Floriilor

Canonul Stâlpărilor (partitură):

https://www.academia.edu/76678038/Canonul_St%C3%A2lp%C4%83rilor

https://archive.org/details/canonul-stalparilor-layout-1

https://www.slideshare.net/steaemy1/canonul-stlprilor

***

alcătuire a lui Cosma

Cântarea 1-a

Irmos: Arătatu-s-au ale adâncului izvoare, umejunii neîmpărtăşite (fără umezeală) şi s-au descoperit temeliile mării celei învăluite de vifor; căci cu voia o ai certat pe dânsa şi pe poporul cel ales l-ai mântuit, cel ce-Ţi cântă cântare de biruinţă, Doamne.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Din gura pruncilor celor fără de răutate şi a sugătorilor (a celor ce sug) lauda robilor Tăi ai plinit; ca să sfărâmi pe vrăjmaşul, şi să răscumperi cu patima Crucii căderea lui Adam celui de demult şi prin lemn să-l înviezi pe el, pe cel ce-Ţi cântă cântare de biruinţă, Doamne.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Biserica cuvioşilor laudă aduce Ţie, Hristoase, Celui ce locuieşti în Sion şi Israil se bucură de Tine, Făcătorul său. Şi munţii, adică neamurile cele potrivnice, cu inimile împietrite, de faţa Ta s-au veselit, cântând Ţie, cântare de biruinţă, Doamne.

Catavasie: Arătatu-s-au ale adâncului...

Cântarea a 3-a

Irmos: Din piatra cea vârtoasă şi tare, ce a izvorât cu porunca Ta, s-a adăpat poporul israelitenilor; iar piatra Tu eşti, Hristoase, şi viaţa, întru care s-a întărit Biserica, strigând: Osana! Bine eşti, cuvântat, Cel ce vii!

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Pe Lazăr cel mort de patru zile, cutremurându-se iadul, l-a liberat din morţi cu porunca Ta; că Tu eşti, Hristoase, învierea şi viaţa; întru carele s-a întărit Biserica strigând: Osana! Binecuvântat eşti, Cel ce vii.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Cântaţi, popoare, cu dumnezeiască cuviinţă, în Sion şi daţi rugăciune lui Hristos în Ierusalim, că însuşi vine în slavă cu putere; întru carele s-a întărit Biserica strigând: Osana! Binecuvântat eşti, Cel ce vii.

Catavasia: Din piatra cea vârtoasă...

Ipacoi, glasul al 6-lea: Cu stâlpări lăudându-L mai înainte, cu lemne mai pe urmă au prins nemulţumitorii iudei pe Hristos Dumnezeu; iar noi cu credinţă neschimbată pururea cinstindu-L, ca pe un făcător de bine, totdeauna strigăm Lui: Bine eşti cuvântat Cel ce ai venit să chemi pe Adam.

Cântarea a 4-a

Irmos: Hristos, cel ce vine arătat (în chip văzut), Dumnezeul nostru, veni-va şi nu va zăbovi din muntele cel cu umbra deasă, din Fecioara care a născut neispitită de bărbat, precum a zis proorocul de demult. Pentru aceasta toţi strigăm: Slavă puterii Tale, Doamne!

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Să vestească veselie mare pentru milă; dealurile şi toţi munţii şi lemnele dumbrăvilor să salte; lăudaţi neamurile pe Hristos şi toate popoarele, slăvindu-L, strigaţi Lui: Slavă puterii Tale, Doamne!

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Domnul, Cel ce împărăţeşte veacurile, cu tărie îmbrăcat va veni; podoaba frumuseţii şi a măririi Acestuia neasemănată este în Sion. Pentru aceasta toţi strigăm: Slavă puterii Tale, Doamne!

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Cel ce a măsurat cerul cu palma şi pământul cu mâna, Domnul, a venit; că a ales Sionul, ca să locuiască şi să împărăţească într-însul; şi a iubit pe poporul cel ce strigă cu credinţă: Slavă puterii Tale, Doamne!

Catavasia: Hristos, cel ce vine arătat...

Cântarea a 5-a

Irmos: Pe muntele Sionului suie-Te, Cela ce binevesteşti şi propovăduieşte Ierusalimului; înalţă-Ţi glasul cu tărie; prea slăvite s-au grăit de Tine cetatea lui Dumnezeu; pace spre Israil şi mântuire neamurilor.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Dumnezeu, Cel ce şade întru cele de sus pe heruvimi şi priveşte spre cele smerite, însuşi va veni întru slavă cu putere şi se vor umplea toate de dumnezeiască lauda Lui. Pace spre Israil şi mântuire neamurilor.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Sioane, munte sfânt al lui Dumnezeu, şi Ierusalime, ridică-ţi ochii tăi împrejur şi vezi fiii tăi adunaţi întru tine; că iată, au venit de departe să se închine împăratului tău. Pace spre Israil şi mântuire neamurilor.

Catavasie: Pe muntele Sionului...

Cântarea a 6-a

Irmos: Strigat-au cu veselie sufletele drepţilor: Acum lumii aşezământ nou se rânduieşte şi cu stropirea dumnezeiescului sânge, să se înnoiască poporul.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Primeşte, Israile, împărăţia lui Dumnezeu şi cela ce umblă întru întuneric să vadă lumină mare, şi cu stropirea dumnezeiescului sânge, să se înnoiască poporul.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Liberează, dezleagă-ţi, Sioane, pe legaţii tăi şi-i scoate din groapa cea fără de apă a necunoştinţei; şi cu stropirea dumnezeiescului sânge, să se înnoiască poporul.

Catavasie: Strigat-au cu veselie...

Condac glasul al 6-lea: Pe scaun, în cer, şi pe mânz, pe pământ, fiind purtat, Hristoase Dumnezeule, laudă de la îngeri ai primit şi cântare de la tinerii cei ce strigau Ţie: Binecuvântat eşti, Cel ce vii să chemi pe Adam!

Icos: De vreme ce ai legat iadul, Nemuritorule, şi moartea ai omorât şi lumea ai înviat-o, pentru aceasta cu stâlpări Te-au lăudat pruncii, Hristoase, ca pe un biruitor, strigându-Ţi astăzi: Osana, Fiul lui David! Că nu se vor mai junghia, a zis, pruncii pentru pruncul Mariei; ci pentru toţi pruncii şi bătrânii Tu însuţi Te răstigneşti. Nu se va mai porni asupra noastră sabie, căci coasta Ta se va împunge cu suliţa. Pentru aceasta bucurându-ne, zicem: Binecuvântat eşti, Cel ce vii să chemi pe Adam.

Cântarea a 7-a

Irmos: Cel ce ai mântuit în foc pe tinerii lui Avraam şi ai ucis pe haldei, care fără dreptate vânau pe cei drepţi, prea lăudate, Doamne, Dumnezeul părinţilor, bine eşti cuvântat.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Îngenunchind popoarele şi cu ucenicii bucurându-se, cu stâlpări, au strigat Ţie: Osana, Fiul lui David! Prea lăudate Doamne, Dumnezeul părinţilor, bine eşti cuvântat.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Mulţimea cea fără de răutate, firea care încă era pruncească, cu dumnezeiască cuviinţă Te-a lăudat pe Tine, împărate al lui Israil şi al îngerilor; prea lăudate Doamne, Dumnezeul părinţilor, bine eşti cuvântat.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Cu stâlpări de finic şi cu ramuri, Hristoase, Te-a lăudat mulţimea şi a strigat: Bine eşti cuvântat, împăratul veacurilor, Cel ce vii; prea lăudate Doamne, Dumnezeul părinţilor, bine eşti cuvântat.

Catavasia: Cel ce ai mântuit...

Cântarea a 8-a

Irmos: Veseleşte-te, Ierusalime, prăznuiţi cei ce iubiţi Sionul; că a venit Domnul puterilor, Cel ce împărăţeşte vecii; să se teamă tot pământul de faţa Lui şi să strige: Toate lucrurile lăudaţi pe Domnul.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Pe mânz tânăr încălecând împăratul tău, Sioane, Hristos, a venit ca să strice înşelăciunea idolilor cea necuvântătoare şi să oprească pornirea cea neoprită a tuturor neamurilor; ca toţi să cânte: Toate lucrurile lăudaţi pe Domnul şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Dumnezeul tău, Hristos, a împărăţit în veci, bucură-te foarte Sioane. Acesta precum scrie, blând şi mântuind, Mântuitorul nostru Cel drept a venit pe mânz, ca să piardă sălbătăcia cea dobitocească a vrăjmaşilor, care nu strigă: Toate lucrurile lăudaţi pe Domnul şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Se lipseşte de dumnezeieşti locaşuri, adunarea cea călcătoare de lege a celor neplecaţi; de vreme ce casa cea de rugăciune a lui Dumnezeu a făcut-o peşteră tâlharilor, lepădând din inimă pe Mântuitorul, căruia cântăm: Toate lucrurile lăudaţi pe Domnul şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Catavasie: Veseleşte-te Ierusalime...

Nu se cântă „Ceea ce eşti mai cinstită”, ci îndată:

Cântarea a 9-a

Irmosul: Dumnezeu este Domnul şi S-a arătat nouă; tocmiţi prăznuire şi bucurându-ne, veniţi să mărim pe Hristos cu ramuri şi cu stâlpări şi cu cântări, stri-

gând: Bine este cuvântat Cel ce vine întru numele Domnului, Mântuitorul nostru.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Păgâni, pentru ce v-aţi întărâtat? Cărturari şi preoţi, pentru ce aţi cugetat cele deşarte, zicând: Cine este acesta, căruia pruncii cu ramuri şi cu stâlpări şi cu cântări strigă: Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului, Mântuitorul nostru?

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Acesta este Dumnezeul nostru, căruia nimenea nu este asemenea; aflând toată calea cea dreaptă, a dat-o lui Israil celui iubit; iar după aceea arătându-Se, cu oamenii a vieţuit. Binecuvântat este Cel ce vine în numele Domnului, Mântuitorul nostru.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Pentru ce aţi pus sminteală, neascultătorilor, aproape de calea noastră? Picioarele voastre sunt grabnice a vărsa sângele Stăpânului; ci se va scula cu adevărat, să mântuiască pe cei ce strigă: Binecuvântat este Cel ce vine în numele Domnului, Mântuitorul nostru.

Catavasie: Dumnezeu este Domnul...

Acatistul Intrării Domnului în Ierusalim

Rugăciunile începătoare

În numele Tatălui, şi al Fiului şi al Sfântului Duh. Amin.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, care pretutindenea eşti, şi toate le implineşti, Vistierul bunătăţilor şi Dătătorule de viaţă, vino şi te sălăşluieşte întru noi, şi ne curăţeşte pe noi de toată intinăciunea, şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău. Că a Ta este Împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Miluieşte-ne pe noi, Doamne, miluieşte-ne pe noi, că nepricepându-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem Ţie, ca unui Stăpân, noi, păcătoşii robii Tăi, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Doamne, miluieşte-ne pe noi, că întru Tine am nădăjduit; nu Te mânia pe noi foarte, nici pomeni fărădelegile noastre, ci caută şi acum ca un Milostiv şi ne izbăveşte pe noi de vrăjmaşii noştri, că Tu eşti Dumnezeul nostru şi noi suntem poporul Tău, toţi lucrul mâinilor Tale şi numele Tău chemăm.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Uşa milostivirii deschide-o nouă,binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim cei ce nădăjduim întru tine, ci să ne mântuim prin tine din nevoi, că tu eşti mântuirea neamului creştinesc.

Crezul
Cred Într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atoţiitorul, Făcătorul cerului şi al pământului, al tuturor celor văzute şi nevăzute.
Şi întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toţi vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, Născut, nu făcut, Cel de o fiinţă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut.
Care pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire.S-a pogorât din ceruri Şi S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Maria Fecioara Şi S-a făcut om.
Şi S-a răstignit pentru noi în zilele lui Pilat din Pont, Şi a pătimit şi S-a îngropat. Şi a înviat a treia zi după Scripturi .

Şi S-a suit la ceruri şi Şade de-a dreapta Tatălui. Şi iarăşi va să vină cu slavă, să judece viii şi morţii, A cărui Împărăţie nu va avea sfârşit.
Şi întru Duhul Sfânt, Domnul de viaţă Făcătorul, care din Tatăl purcede,
Cela ce împreună cu Tatăl şi cu Fiul este închinat şi slăvit, care a grăit prin prooroci.
Întru-una Sfântă Sobornicească şi apostolească Biserică,
Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor,
Aştept învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să fie. Amin !

Condacul 1

Alesule Împărat al Sionului de Sus, Blândule Biruitor şi Dreptule Izbăvitor, cel ce întru cele de sus eşti purtat de Heruvimi şi cântat de Serafimi, Te vedem acum pe mânz de asin intrând în Ierusalim, la patima cea de voie. Pentru acesta ne închinăm coborârii Tale celei negrăite şi cu stâlpări şi ramuri de copaci, Te întâmpinăm în smerenie şi cu pruncii Îţi cântăm: ***Binecuvântat eşti Cel ce vii întru numele Domnului! Osana întru cei de sus!***

Icosul 1

Cetele Arhanghelilor şi ale îngerilor au văzut, cu frică şi cu cutremur din înălţimile cereşti, intrarea Ta în Ierusalim, la patima cea de bună voie, Hristoase Mântuitorule. În chip nevăzut Te-au urmat cu apostolii şi cu pruncii evreilor au cântat: "***Osana întru cei de Sus***" şi au zis unele ca acestea:
Binecuvântat eşti, Doamne Dumnezeul nostru, că ai cercetat şi ai săvârşit mântuirea poporului Tău;
Binecuvântat eşti, Stăpâne Hristoase că ai venit şi ai dăruit prin Cruce mântuire a fiilor Tăi;
Binecuvântat eşti, Cel ce ai venit să-l chemi pe Adam din adâncurile iadului;
Binecuvântat eşti, Cel ce ai venit să slobozeşti pe Eva din mâhnirea cea de demult;
Binecuvântat eşti, Cel ce ai binevestit pace lui Israel şi mântuire neamurilor;
Binecuvântat eşti, Cel ce ai vestit noul Legământ prin curgerea Sângelui Tău;
Binecuvântat eşti, Cel ce vii întru numele Domnului! Osana întru cei de sus!

Condacul 2

Văzându-Te Marta şi Maria pe Tine, Iisuse, că ai venit iarăşi în Betania cu şase zile înainte de Paşti, Ţi-au gătit cină mare, iar Lazăr, fiind unul din cei ce şedeau la masă, Marta cu sârguinţă Iţi slujea, Dătătorule a toate, Maria, însă, partea cea bună şi-a ales, fiindu-Ţi recunoscătoare pentru învierea fratelui ei şi luând o litră cu mir de nard curat, de mare preţ, Ţi-a uns prea curatele Tale picioare şi le-a şters cu părul capului ei şi cu iubire, din prea plinul inimii Ţi-a cântat: ***Aliluia!***

Icosul 2

Înţelesul cel greu de pătruns al venirii Tale la patima cea de voie neputând să-l priceapă, Iuda, care voind să Te vândă, s-a tulburat văzând că Maria Îţi unge cu mir picioarele Tale, Doamne, a zis: ***De ce s-a făcut această risipă? Mirul acesta se putea vinde cu trei sute de dinari şi să fie daţi săracilor. Dar el a zis aceasta, nu pentru că avea grijă de săraci, ci pentru că era fur.*** Tu însă Doamne, ştiind că în curând vei suferi moarte, ai îndreptăţit această femeie, zicând: "***Să o lăsăm, că pentru ziua îngropării Mele l-a păstrat***". Pentru aceasta, cinstind venirea Ta la patima cea de bunăvoie, Îţi cântăm aşa:
Binecuvântat eşti, Doamne, că la cină ai fost gătit de Maria pentru îngropare;
Binecuvântat eşti, Iisuse, că ai fost osândit la moarte de către Iuda, în sufletul lui, încă fiind în Betania;
Binecuvântat eşti, Cel ce ai venit în Betania, în casa păcii, ca să primeşti ungere cu mir de la Maria;
Binecuvântat eşti, Cel ce ai venit la Ierusalim, la patima de bunăvoie, ca să vesteşti lumii întregi Iubirea;
Binecuvântat eşti, Cel ce pe Lazăr l-ai sculat din morţi, ca venirea Ta să fie cu putere;
Binecuvântat eşti, Cel ce Însuţi Te-ai sculat din mormânt, ca intrarea Ta să fie cu tărie;
Binecuvântat eşti, Cel ce vii întru numele Domnului! Osana întru cei de sus!

Condacul 3
Având cu adevărat putere dumnezeiască, Stăpâne Hristoase, ai plecat din Betania apropiindu-Te de Betfaghe, ai trimis pe doi din ucenicii Tăi, zicând: ***Mergeţi în satul dinaintea voastră şi acolo veţi găsi un asin şi un mânz legat, pe care nimeni dintre oameni n-a şezut vreodată. Şi dezlegându-I să Mi-l aduceţi. Şi dacă va întreba cineva: Pentru ce îl dezlegaţi?, veţi zice că Domnului îi trebuieşte*** şi să cântaţi: ***Aliluia!***

Icosul 3
Plecând ucenicii au adus asinul şi mânzul şi şi-au pus hainele peste acesta. Tu, însă, Dumnezeu fiind, purtat de Heruvimi, pentru noi, te-ai aşezat pe mânzul asinei şi, ca un Împărat blând cu pace ai săvârşit intrarea în cetatea părintelui Tău, David. Pentru aceasta şi noi Te întâmpinăm cu aceste laude:
Binecuvântat eşti, Cel ce împreună cu Tatăl, întru cele înalte şezi pe tron dar ai binevoit să stai şi pe mânzul asinei;
Binecuvântat eşti, Cel ce în ceruri eşti închinat de Puterile Înalte, iar pe pământ ai primit închinare de la prunci;
Binecuvântat eşti, Cel ce împărăţeşti cu tărie veacurile şi ai venit cu slavă în Ierusalim;
Binecuvântat eşti, Cel ce priveşti la cei smeriţi şi cu blândeţe ai venit întru ale Tale;

Binecuvântat eşti, Cel ce şezând pe asin necuvântător, ai vrut să dezlegi necuvântarea cea de demult;
Binecuvântat eşti, Cel ce întru cele de jos primind micşorarea, sus, în ceruri, ai şezut împreună cu Tatăl şi cu Duhul;
Binecuvântat eşti, Cel ce vii întru numele Domnului! Osana întru cei de sus!

Condacul 4
Furtună de gânduri îndoite îmi tulbură mintea cum voi putea cânta cu vrednicie taina coborârii Tale, Doamne, că având tron Cerul, ai şezut pe mânzul asinei, ca să-l cauţi pe om, vrând să dezlegi necuvântarea lui cea mai dinainte, ca să se plinească cele spuse de ***Zaharia, proorocul***, care zice: "***Bucură-te foarte, fiica Sionului, veseleşte-te fiica Ierusalimului, căci iată Împăratul tău vine la tine drept biruitor; smerit şi călare pe asin, pe mânzul asinei***". Pentru aceasta prea slăvim intrarea Ta cu pace, călare pe mânz, în Ierusalim şi din adâncul sufletului Îţi cântăm: ***Aliluia!***

Icosul 4
Auzind mulţimile care au venit la prăznuire, că Tu, Doamne, intri în Ierusalim, s-au adunat împreună şi îşi aşterneau hainele lor pe cale, alţii tăiau ramuri de copaci şi mergând în urma Ta cântau: ***Osana, fiul lui David! Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului! Binecuvântată este Împărăţia ce vine întru numele Domnului*** şi tatălui nostru David! ***Osana, întru cei de sus***! Pentru aceasta şi noi în această zi de înainte prăznuire, purtând semnele Învierii Tale, ramuri de copaci, ca unui Biruitor al morţii îţi cântăm:
Binecuvântat eşti, Împăratul lui Israel, care ai venit să cauţi Împărăţie care nu este din lumea aceasta;
Binecuvântat eşti, Fiul lui David, Cel ce nu ai vrut să frângi trestia plecată;
Binecuvântat eşti, Păstorul cel Bun, care ai venit să cauţi oaia cea pierdută;
Binecuvântat eşti, Mielule fără răutate, care ai voit să Te aduci jertfă pe Tine însuţi;
Binecuvântat eşti, Stăpâne al făpturii, care ai fost întâmpinat cu iubire de zidirea Ta;
Binecuvântat eşti, Împăratul slavei, care ai fost întâmpinat de ucenici cu slavă împărătească şi proslăvit de prunci;
Binecuvântat eşti, Cel ce vii întru numele Domnului! Osana întru cei de sus!

Condacul 5
Fiind din veac îmbrăcat în frumuseţe şi tărie dumnezeiască, Doamne ai venit cu slavă în Sion şi Te-ai urcat pe muntele Măslinilor, ca să se împlinească proorocia, lui **Naum**: ***Iată, că pe munţi sunt picioarele celui ce binevesteşte, ale celui ce vesteşte pacea! Prăznuieşte Iuda sărbătorile tale şi împlineşte făgăduinţele tale!*** Şi să se împlinească iarăşi, altă proorocie a părintelui Tău **David**: ***Văzut-au Dumnezeule, alaiul Tău, alaiul Dumnezeului Meu, celui întru sfin-***

ţi. Când însă Te-ai apropiat de poalele muntelui Măslinilor, mulţimea ucenicilor a început să se bucure să laude pe Dumnezeu cu mare glas, proslăvindu-Te îndoit pentru minunile ce le-a văzut la Tine zicând: ***Binecuvântat este Împăratul Cel ce vine întru numele Domnului! Pace, pe pământ şi slavă întru cei de sus!*** Pentru aceasta şi noi astăzi, ca un nou Israel, ca o limbă a bisericii bucurându-ne cântăm: ***Aliluia!***

Icosul 5

Văzând fariseii că bucuria poporului se înmulţeşte foarte şi ucenicii Tăi strigă cu mare glas, mâniindu-se pe Tine, Cel ce Te-ai coborât din munte, Ţi-au zis: ***învăţătorule, opreşte-i pe ucenicii Tăi. Tu, însă, Doamne, le-ai răspuns: dacă aceştia vor tăcea, atunci pietrele vor vorbi***, aşa cum a proorocit ***profetul Avacum***, zicând: ***Căci piatra cea din zid strigă şi grinda din căpriorii casei îi răspunde.*** Pentru aceasta şi noi având sufletele şi inimile reci precum piatra, totuşi, după cuvântul Tău nu încetăm a Te lăuda aşa:

Binecuvântat eşti, Doamne Dumnezeul nostru, căci ai venit la Ierusalim să mântuieşti pe cei păcătoşi;

Binecuvântat eşti, Hristoase Mântuitorul nostru, cel ce ai vestit credincioşilor Tăi, că eşti aproape de noi;

Binecuvântat eşti, Fiul Tatălui, cel ce ai venit ca prin Jertfa Crucii Tale să împaci cele cereşti cu cele pământeşti;

Binecuvântat eşti, Fiul Omului, cel ce ai venit să vesteşti lumii întregi marea iubire a Tatălui Ceresc;

Binecuvântat eşti, Împărate al Celor ce împărăţesc, că împărăţia Ta este împărăţie veşnică;

Binecuvântat eşti, Stăpâne al Stăpânitorilor, că împărăţia Ta este în tot neamul;

Binecuvântat eşti, Cel ce vii întru numele Domnului! Osana întru cei de sus!

Condacul 6

Propovăduitorii puterii Tale dumnezeieşti, Doamne, fiind cu Tine în Betania, au mărturisit în Ierusalim că pe Lazăr din mormânt l-ai ridicat. Pentru aceasta şi poporul Te-a întâmpinat, auzind că ai săvârşit această minune. Şi oamenii grăiau unul către altul: de ce aşteptăm şi nu ieşim întru întâmpinarea Fiului lui David, cu stâlpări şi cu ramuri de finic, ca să se împlinească Scriptura: ***Mă voi urca în finic să rup ramurile lui, pentru că Acesta este finicul dreptăţii şi despre El a grăit David: Dreptul ca finicul va înflori.*** Şi aşa, cu ramuri în mâini Ţi-a cântat poporul: ***Osana***, dar cu toate acestea, mai apoi, cu săbii şi cu ciomege au ieşit la Tine, ca la un tâlhar, că nu ştiau să cânte: ***Aliluia!***

Icosul 6

Strălucind în toată slava şi frumuseţea, când Te-ai apropiat de cetatea lui Dumnezeu, Sionul, cetatea marelui împărat, ai văzut, Doamne, de pe înălţimile Eleonului, toate clădirile templului şi alte zidiri ale cetăţii că erau frumoase

foarte. *Atunci ai plâns pentru sfânta cetate, Doamne, precum plânge un tată iubitor pentru fiii săi şi cu lacrimi ai zis:**Dacă ai fi cunoscut şi tu măcar în ziua aceasta cele ce sunt spre pacea ta! Dar acum ascunse sunt de ochii tăi. Şi îndată ai mai zis că vor veni peste tine zile, când duşmanii tăi vor săpa şanţ în jurul tău şi te vor împresura şi te vor strâmtora din toate părţile. Şi te vor face una cu pământul cu fiii tăi, şi nu vor lăsa piatră pe piatră pentru că nu ai cunoscut vremea cercetării tale.* Iar noi, văzându-Te ca un Bun Păstor, care se întristează pentru oile sale, Îţi cântăm:
Binecuvântat eşti, Păstorule ce1 mare, care ai venit să cauţi oaia cea pierdută;
Binecuvântat eşti, Arhiereule al bunătăţilor ce vor să fie, care ai binevoit să pătimeşti pentru neputinţele noastre;
Binecuvântat eşti, mijlocitorul Legământului celui nou, care ai dorit să mântuieşti din veşnica moarte pe oamenii cei căzuţi;
Binecuvântat eşti, Judecătorule Atotdrept, pentru că Drept eşti şi drepte sunt judecăţile Tale;
Binecuvântat eşti, Mântuitorule Atotmilostiv, pentru că milostiv ai fost şi cu mila Ta umpli tot pământul;
Binecuvântat eşti, Cel ce vii întru numele Domnului! Osana, întru cei de sus!

Condacul 7
Vrând să izbăveşti neamul omenesc din robia vrăjmaşului, Iisuse, ai venit la Ierusalim, ca să se împlinească Scriptura care zice: ***S-a arătat Domnul dumnezeilor în Sion***. Şi intrând acolo, s-a cutremurat tot oraşul, iar unii, ieşind în întâmpinarea Ta, au strigat cu glas mare: ***Osana, Fiul lui David, alţii, mirându-se, s-au întrebat: Cine este acesta? O, nebunilor bătrâni şi falşilor învăţători! Toate casele cetăţii propovăduiesc minunile Tale. Toată Iudeea este plină de binefacerile Tale, iar ei se întreabă: Cine este acesta? Lazăr abia a înviat şi nu văd cine l-a scos din moarte? Abia a ieşit din curtea lui Iair şi nu văd cine este Cel ce a înviat pe fiica acestuia*** şi nu vor să-Ţi cânte ca unui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul 7
Minunat Te-ai arătat, Iisuse, când ai intrat cu slavă în Ierusalim şi îndată, ca un Arhiereu, ai cercetat templu sfânt. În casa Tatălui Tău ai venit cu putere, ca să se împlinească cele spuse de ***Sfântul prooroc Avacum***: ***Dar Domnul este în templul Său cel sfânt, pământul întreg să tacă înaintea Lui***; şi îndată ai izgonit pe cei ce vindeau şi cumpărau acolo, zicând: ***Casa Mea, casă de rugăciune este; dar voi aţi făcut din ea peşteră de tâlhari***. Ca să se împlinească o altă Scriptură: ***Râvna casei Tale m-a mâncat.*** Iar noi, înfricoşându-ne de mânia Ta cea dreaptă, ***Doamne, Te rugăm să locuieşti în casa Ta în toate zilele vieţii noastre, să privim frumuseţea Ta şi, cercetând biserica Ta cea sfântă, să Te slăvim*** aşa:

Binecuvântat eşti, Cel ce în ceruri, nu locuieşti în biserici făcute de mâini omeneşti, dar în biserică pământească ai intrat cu slavă;
Binecuvântat eşti, Cel ce locaşul slavei Tale iubindu-l pe pământ, biserica ai întărit-o în faţa grijilor lumeşti;
Binecuvântat eşti, Doamne al puterilor, căci ai iubit sălaşul Tău, mai mult decât sălaşul păcătoşilor;
Binecuvântat eşti, Împăratul slavei că mai bună este o zi în locaşurile Tale, decât o mie în locaşurile păcătoşilor;
Binecuvântat eşti, Cel mare în Sion pentru că sfânt şi înfricoşător este numele Tău;
Binecuvântat eşti, Cel ce locuieşti în Ierusalim, că sfântă este biserica Ta şi minunat eşti întru dreptatea Ta;
Binecuvântat eşti, Cel ce vii întru numele Domnului! Osana, întru cei de sus!

Condacul 8

Mare şi prea slăvită minune ai săvârşit Hristoase, când pe neaşteptate ai intrat în biserica Ta şi acolo pe şchiopii şi orbii ce au venit la Tine i-ai vindecat ca un Dătător de lumină şi Doctor milostiv, că adevărul merge înaintea Ta, precum a grăit David şi astfel ai izvorât tuturor, în această mare zi de înainte prăznuire, bucurie, adevăr, lumină şi viaţă, cum a spus mai înainte ***proorocul Sofonie***: ***Bucură-te foarte, fiica Sionului, că Domnul a înlăturat judecăţile rostite împotriva ta. Domnul este în mijlocul tău şi nu vei mai vedea nici o nenorocire. Domnul Dumnezeul Tău este cu tine şi te va înnoi, spune Domnul: şi voi mântui pe cel strâmtorat şi pe cel lepădat îl voi primi.*** Pentru aceasta şi noi, veselindu-ne în această zi de sărbătoare, îţi cântăm: ***Aliluia!***

Icosul 8

Totul ai fost iubire, Preadulce Iisuse, pentru aceasta Îţi aduce laudă prea iubitul Israel din gura celor ce sug şi a pruncilor fără răutate, în timp ce bătrânii şi învăţătorii hulesc pe Dumnezeu, întrebând cine este Acesta. Pruncii teologhisesc, cântându-Ţi: Osana Fiul lui David, şi cu stâlpări şi cu ramuri de copaci Te întâmpină în templu, prevestind astfel învierea Ta din morţi. ***Învredniceşte-ne şi pe noi, cei stăpâniţi de mândrie, să fim precum pruncii, fără răutate, că a unora ca aceştia este Împărăţia Cerurilor, ca din inimă curată***, împreună cu dânşii să-Ţi aducem aceste laude:
Binecuvântat eşti, Cel cântat întru cele de Sus de Serafimi, dar care ai primit cântare de la pruncii cei fără de răutate;
Binecuvântat eşti, Cel purtat întru cele înalte de Heruvimi, dar de inimile curate eşti purtat ca un Dumnezeu pe pământ;
Binecuvântat eşti, Cel ce ai venit să ridici cortul cel căzut al lui David, pentru ca iarăşi să luminezi cortul cel lăuntric al sufletelor noastre;

Binecuvântat eşti, Cel ce casa Ta ai făcut-o casă de rugăciune, pentru ca pe noi, cei ce aveam sufletele peşteri stricate de tâlhari, să ne faci iarăşi casă curată a Duhului Sfânt;
Binecuvântat eşti, Cel ce în ceruri eşti slujit de mii şi mii de îngeri şi mulţimile toate stau înaintea Ta;
Binecuvântat eşti, că mulţimile de copii Ţi-au cântat pe pământ şi popoarele Te-au întâmpinat;
Binecuvântat eşti, Cel ce vii întru numele Domnului! Osana, întru cei se sus!

Condacul 9
Mulţimea toată de cărturari şi arhierei, văzând, Iisuse, minunile pe care le-ai săvârşit în templu şi pe copii cântând: ***Osana, Fiul lui David***, s-au tulburat şi Ţi-au zis: ***Auzi ce spun aceştia? Tu, însă, le-ai zis: Au niciodată nu aţi auzit că din gura copiilor şi a celor ce sug Ţi-ai pregătit Lauda?*** Noi, însă, mirându-ne de împietrirea şi cruzimea inimilor lor, cântăm, precum copiii întru nevinovăţia inimii, cântarea îngerească: ***Aliluia!***

Icosul 9
Ritorii cei mult grăitori nu pot să-Ţi aducă mulţumire vrednică pentru mic-şorarea Ta cea negrăită, Hristoase căci acum de bunăvoie ai venit la Ierusalim, ca să rabzi crucea; pentru aceasta ai ascuns celor înţelepţi Dumnezeirea Ta şi ai descoperit-o pruncilor care cu inimă curată, au simţit mai mult decât părinţii lor, că Tu eşti cu adevărat Hristos. ***Învredniceşte-ne şi pe noi să mărturisim cu suflete curate şi buze neîntinate, dumnezeiască slava Ta*** şi să-Ţi cântăm aşa:
Binecuvântat eşti, Cel ce prin cuvintele Tale ai luminat şi ai înţelepţit pe prunci, luminează şi înţelepţeşte gândurile şi inimile noastre;
Binecuvântat eşti, Cel ce prin minunile Tale ai mărturisit Dumnezeirea Ta, deschide şi ochii noştri să pricepem minunile din legea Ta;
Binecuvântat eşti, Cel ce ai păstorit pe Israel, păstoreşte-ne şi pe noi întru blân-deţea duhului la loc cu verdeaţă;
Binecuvântat eşti, Cel ce ai păzit pe Iacob, sălăşluieşte-ne întru curăţia inimii la loc cu ape liniştite;
Binecuvântat eşti, Împăratul păcii, strălucească adevărul Tău în toate zilele până se va lua luna;
Binecuvântat eşti, Soare al Dreptăţii, să lumineze lumina Ta cât va străluci soa-rele;
Binecuvântat eşti, Cel ce vii întru numele Domnului! Osana, întru cei sus.

Condacul 10
Vrând să mântuieşti neamurile Hristoase Dumnezeul nostru, ai ales pe unii dintre elinii care au venit să închine la praznic, ca să Te vadă pe Tine. Pentru aceasta venind ei la FiIip au grăit: ***Vrem să-L vedem pe Iisus. Acela împreună cu Andrei, Ţi-au Spus Ţie. Tu, însă le-ai răspuns că nu a venit încă ceasul, ca***

să se prea slăvească întru aceasta Fiul Omului. Întru ale Tale, ai venit şi ai Tăi nu Te-au primit şi la moarte Te-au osândit. Şi grăuntele de grâu nu aduce roadă, dacă nu moare sub brazdă; astfel şi Tu, prin moartea Ta, ai adus multă roadă întru neamuri, ca să se împlinească cele spuse mai înainte de ***Isaia proorocul*** că ***Te-ai arătat celor ce nu Te caută***. Pentru aceasta ***veniţi, neamuri, şi vedeţi astăzi pe Împăratul Cerului, care şade pe tron înalt, care a intrat în Ierusalim, stând pe mânzul asinei***, ca toţi cu o singură gură şi o singură inimă să-I cântăm: ***Aliluia!***

Icosul 10

Tu eşti Împăratul cel Veşnic, blând, drept, biruitor Mângâietorul nostru! Tu ai venit la Ierusalim în această zi, şezând pe un blând mânz de asin, să potoleşti iuţimea cea de cal a pământenilor. ***Pentru aceasta blândeţea Ta să fie chibzuită povaţă pentru toţi oamenii şi să cunoască ei că Tu Te uiţi la cel blând, la cel tăcut şi la cel se teme de cuvintele Tale.*** Pentru asta vor preface săbiile în fiare de pluguri şi lăncile lor în cosoare şi nici un neam nu va mai ridica sabia împotriva altuia. Noi însă, fiind blânzi cu duhul şi smeriţi cu cugetul, Îl primim cu bunăcuviinţă pe Stăpânul cel Preablând, care a venit să frângă mândria celui viclean şi întru blândeţea duhului Îi cântăm:
Binecuvântat eşti, Cel ce Te-ai urcat în Sion, ca să binevesteşti pace lui Israel;
Binecuvântat eşti, Cel ce ai propovăduit Ierusalimului, ca să vesteşti mântuire neamurilor;
Binecuvântat eşti, Cel ce ai venit să binevesteşti celor sărmani anul plăcut Domnului şi să vindeci pe toţi cei zdrobiţi cu inima;
Binecuvântat eşti, Cel ce ai venit să vesteşti robilor dezrobirea şi să-i slobozeşti întru bucurie pe toţi cei apăsaţi;
Binecuvântat eşti, că ai adunat pe cei împovăraţi de păcate, precum cloşca puii sub aripi, ca să-i mântuieşti prin Cruce;
Binecuvântat eşti, Cel ce ai venit la îngropare, ca un grăunte de grâu căzut în pământ, ca să-i înnoieşti prin înviere pe cei căzuţi în adâncurile iadului;
Binecuvântat eşti, Cel ce vii întru numele Domnului! Osana, întru cei de sus!

Condacul 11

Cântare de umilinţă Osana Îţi aducem cu pruncii cei nevinovaţi, Hristoase, şi cântându-Ţi: ***Dumnezeu este Domnul şi s-a arătat nouă***, îţi gătim sfânta, curată şi duhovnicească prăznuire cu stâlpări şi ramuri de copaci, pentru că ai intrat din nou în templul cel lăuntric al sufletelor noastre aşa cum ai făgăduit zicând: ***Nu vă voi lăsa orfani, ci iarăşi voi veni la voi. Căci cine Mă iubeşte pe Mine şi Eu îl voi iubi pe el şi Mă voi arăta lui. Şi Tatăl meu îl va iubi şi vom veni la el, şi vom locui împreună cu el.*** Fie binecuvântată intrarea Ta! ***Vino şi Te aşează pe tronul minţii noastre, aşa cum ai stat pe mânzul asinei, şi împărăţeşte peste inimile noastre şi dezleagă toată necuvântarea patimilor noastre***, ca precum

copiii cei de demult, cu stâlpările pururea înflorite ale curăţiei, să-Ţi cântăm iarăşi: ***Aliluia!***

Icosul 11

Astăzi dumnezeiescul templu s-a luminat cu Lumină cerească, când l-ai cercetat, Hristoase, şi l-ai curăţat de vânzătorii cei lumeşti, şi împreună cu el s-a luminat întreaga sfântă cetate, aşa cum mai înainte a spus Isaia: ***din Sion va ieşi legea şi slava Domnului din Ierusalim***, că ai venit spre patimă şi ai adus lumină şi bu-curie şi iubire prin Crucea Ta, Hristoase. De aceea ai spus ucenicilor Tăi înainte de patimă: ***Încă puţin timp este lumina cu voi, mergeţi cât aveţi lumină, ca întunericuI să nu vă cuprindă. Credeţi în lumină ca să fiţi fiii luminii. Acea-sta ai spus-o, Doamne, pentru ca în timpul patimilor Tale lumina credinţei să nu se stingă în ucenicii Tăi şi să nu umble în întunericul necredinţei, neştiind pe unde merg***, iar toţi cei ce cred în Tine să-Ţi cânte:

Binecuvântat eşti, Iisuse, Soarele Dreptăţii, cel proslăvit şi pururea fericit de credincioşii Tăi;

Binecuvântat eşti, Lumină lină şi neînserată, că ai venit şi ai intrat în Ierusalim;

Binecuvântat eşti, Hristoase Lumina lumii, că lumea vicleană Te urăşte;

Binecuvântat eşti, Cel ce locuieşti întru lumina cea neînserată, care ai venit să luminezi lumea cu strălucirea Învierii Tale;

Binecuvântat eşti, Lumina cea prea dulce şi pururea vie ce Te-ai arătat în Sion, ca să luminezi întunericul sufletului meu;

Binecuvântat eşti, Sfeşnic prea luminos şi arzător, care iarăşi aprinzi sfeşnicul cel stins al meu;

Binecuvântat eşti, Cel ce vii întru numele Domnului! Osana, întru cei sus!

Condacul 12

Harul Tău dă-ni-1 nouă, Iisuse, precum l-ai dat, mai înainte, pruncilor evreieşti care Ţi-au cântat "**Osana**" şi au cunoscut Dumnezeirea Ta. ***Şi acum în aceste prea cinstite zile, fii iarăşi aproape de noi, Doamne, mai ales de cei ce cheamă numele Tău în duhul blândeţii şi al păcii, al smereniei şi al iubirii: Învredniceşte-ne şi pe noi să simţim harul venirii Tale, ca pacea dumnezeiască, ce întrece toată mintea, să cerceteze inimile noastre şi astfel luminând sufletele noastre intru umilinţă şi cu veselie să-Ţi cântăm cântarea:*** ***Aliluia!***

Icosul 12

Cântând venirea de voie la IerusaIim, spre patimă şi coborârea Ta cea negrăită, ne închinăm, Hristoase, cinstitei Crucii Tale şi bucurându-ne cu pruncii evreieşti Te întâmpinăm cu stâlpări şi ramuri de copaci gătindu-Ţi prăznuire. ***Te proslăvim şi credem că Tu cu adevărat eşti Mesia, Hristos, Cel ce ai venit şi iarăşi vei veni să judeci vii şi morţii.*** Nu vei veni pe mânz de asin, ci ca un Împărat al împăraţilor şi Domn al celor ce stăpânesc, al cărui nume este ***"Cuvântul lui Dumnezeu"*** urmându-Ţi nu copiii, ci toată oastea cerească cântând cu glas de

tunet: Aliluia, mântuirea, cinstea, şi puterea şi slava este a Domnului nostru, că a împărăţit Domnul Cel Atotputernic. Cei ce aşteptăm această venire slăvită şi coborârea Ta din Sionul Ceresc, de la Dumnezeu, proslăvim în Sionul pământesc venirea Ta către jertfă pentru toată lumea, cântându- Ţi aşa:
Binecuvântat eşti, Fiul Tatălui, Cel ce l-ai încununat pe om cu slavă şi acum vii să Te încununezi cu coroană de spini, pentru ca să faci roditoare firea noastră cea purtătoare de spini;
Binecuvântat eşti, Mielul lui Dumnezeu, Cel ce ridici păcatele lumii, şi prin Sângele Tău ne faci pe noi, cei căzuţi, mai albi decât zăpada;
Binecuvântat eşti, Mire al sufletelor şi al trupurilor noastre, cel ce ai ieşit din palatul Tău, pentru ca nimeni să nu se ascundă de iubirea Ta;
Binecuvântat eşti, Păstorul cel Bun, care ai intrat acum în staulul oilor, pentru ca nimeni să nu le ia din mâinile Tale;
Binecuvântat eşti, Învăţătorul nostru care nu ai încetat să Te rogi pentru Sion până la jertfirea Ta pe cruce ca pe prietenii Tăi să-i mângâi la Cină cu cuvântul şi cu iubirea;
Binecuvântat eşti, Mântuitorul nostru, care, în pătimirea Ta, ai binevoit să Te îmbraci în veşmânt roşu, ca pe noi să ne îmbraci în veşmântul mântuirii şi cu haina veseliei să ne împodobeşti;
Binecuvântat eşti, Cel ce vii întru numele Domnului! Osana, întru cei de sus!

Condacul 13 (de trei ori)
O, Iisuse Hristoase, Mielul lui Dumnezeu, care mai înainte de veci Te-ai gătit spre jertfire, acum vii la Ierusalim spre patima cea de bună voie. Primeşte această puţină rugăciune a noastră, adusă cu stâlpări şi ramuri de fapte bune, ca în aceste prea cinstite zile să umblăm pe urmele prea curatelor Tale picioare şi în liniştea şi blândeţea duhului, în umilinţă şi în curăţia inimii să fim cu Tine în toate zilele călătoriei noastre pământeşti. ***Învredniceşte-ne să ne împărtăşim, fără de osândă, de bucuria Sfintei Tale Învieri***, aici pe pământ, iar după intrarea în Ierusalimul Ceresc să ne unim cu Tine în veci şi să cântăm împreună cu toţi Sfinţii cântarea îngerească: ***Aliluia!***

Apoi se zice iarăşi:

Icosul 1
Cetele Arhanghelilor şi ale îngerilor au văzut, cu frică şi cu cutremur din înălţimile cereşti, intrarea Ta în Ierusalim, la patima cea de bună voie, Hristoase Mântuitorule. În chip nevăzut Te-au urmat cu apostolii şi cu pruncii evreilor au cântat: "***Osana întru cei de Sus***" şi au zis unele ca acestea:
Binecuvântat eşti, Doamne Dumnezeul nostru, că ai cercetat şi ai săvârşit mântuirea poporului Tău;
Binecuvântat eşti, Stăpâne Hristoase că ai venit şi ai dăruit prin Cruce mântuire a fiilor Tăi;

Binecuvântat eşti, Cel ce ai venit să-l chemi pe Adam din adâncurile iadului;
Binecuvântat eşti, Cel ce ai venit să slobozeşti pe Eva din mâhnirea cea de demult;
Binecuvântat eşti, Cel ce ai binevestit pace lui Israel şi mântuire neamurilor;
Binecuvântat eşti, Cel ce ai vestit Noul Legământ prin curgerea Sângelui Tău;
Binecuvântat eşti, Cel ce vii întru numele Domnului! Osana întru cei de sus!

Condacul 1

Alesule Împărat al Sionului de Sus, Blândule Biruitor şi Dreptule Izbăvitor, Cel ce întru cele de sus eşti purtat de Heruvimi şi cântat de Serafimi, Te vedem acum pe mânz de asin intrând în Ierusalim, la patima cea de voie. Pentru aceasta ne închinăm coborârii Tale celei negrăite şi cu stâlpări şi ramuri de copaci, Te întâmpinăm în smerenie şi cu pruncii Îţi cântăm: ***Binecuvântat eşti Cel ce vii întru numele Domnului! Osana întru cei de sus!***

Rugăciune

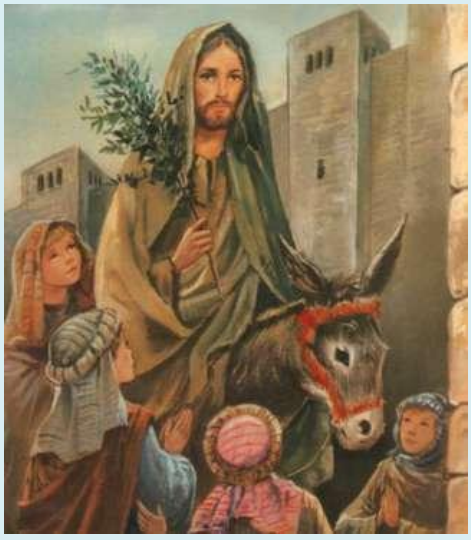

Doamne, Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru cel ce eşti întru cele înalte cu Tatăl şi eşti purtat pe aripi de Heruvimi şi cântat de Serafimi, care în zilele venirii Tale în trup ai binevoit pentru a noastră mântuire a şedea pe mânzul asinei şi ai primit binecuvântarea pruncilor, ai venit în Sfânta Cetate a Ierusalimului, mai înainte cu şase zile de patima cea de bunăvoie, ca să mântuieşti lumea prin Cruce, prin îngroparea şi Învierea Ta!

Şi precum atunci oamenii, care şedeau în întuneric şi în umbra morţii, având ramuri de copaci şi stâlpări de finic Te-au întâmpinat pe Tine, Fiul lui David, mărturisindu-Te, aşa şi pe noi, care acum în această zi de înainte prăznuire, purtând în mâini stâlpări şi ramuri de copaci, păzeşte-ne şi ne mântuieşte.

Şi precum acele popoare şi copiii Ţi-au adus Osana, învredniceşte-ne şi pe noi să Te slăvim în psalmi şi cântări duhovniceşti, cu suflete curate şi buze neîntinate, în aceste zile ale patimilor Tale şi să dobândim, fără de osândă, a ne împărtăşi de bucuria Sfintei Învierii Tale şi să cântăm şi să proslăvim dumnezeirea Ta, împreună cu Cel fără de început al Tău Părinte şi cu Preasfântul şi Bunul şi de viaţă Făcătorul Tău Duh, acum şi purnrea şi în vecii vecilor. Amin.

Idiomela Floriilor: „Astăzi harul Sfântului Duh”

Pe vremuri, exista obiceiul ca monahii eremiți, care în timpul Postului mare se retrăgeau în pustie pentru a se dedica în întregime rugăciunii, să se reîntâlnească din nou în Duminica Floriilor în biserica mare a schitului și să prăznuiască împreună Săptămâna Patimilor și Învierea.

În amintirea acestei vechi tradiții, la Vecernia sărbătorii Floriilor se cântă idiomela: Astăzi harul Sfântului Duh pe noi ne-a adunat și toți, luând Crucea Ta, zicem: Bine ești cuvântat, Cel ce vii în numele Domnului. Osana, Celui dintru înălțime!

Grupul psaltic ,,Tropos” cântă idiomela ,,Astăzi harul Sfântului Duh”, melos al lui Pétros Filanthídis, glasul al VI-lea:
http://www.pemptousia.ro/2015/04/idiomela-floriilor-astazi-harul-sfantului-duh/

Corul Byzantion - „Astăzi harul Sfântului Duh” - Idiomela Floriilor:
https://doxologia.ro/video-corul-byzantion-astazi-harul-sfantului-duh-idiomela-floriilor

Cântarea I-a, Glas 4 Di

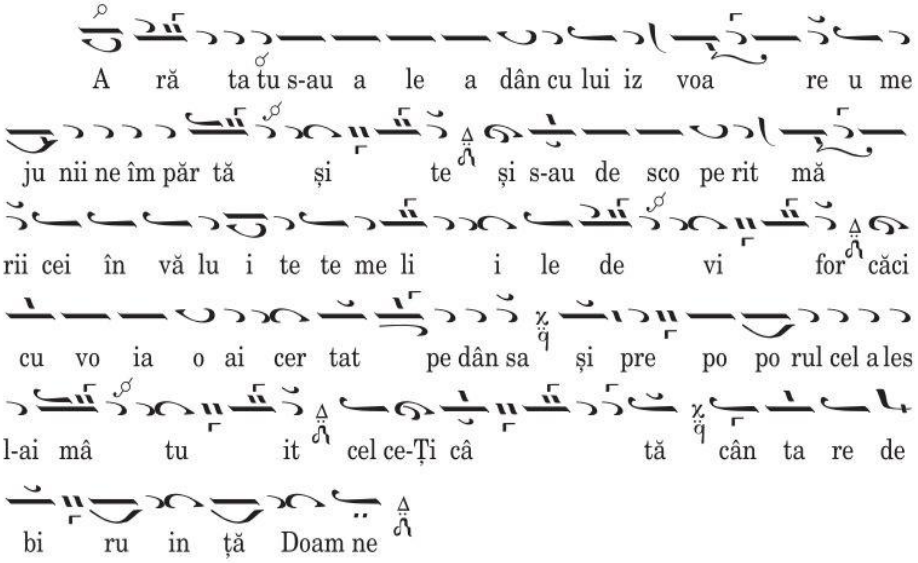

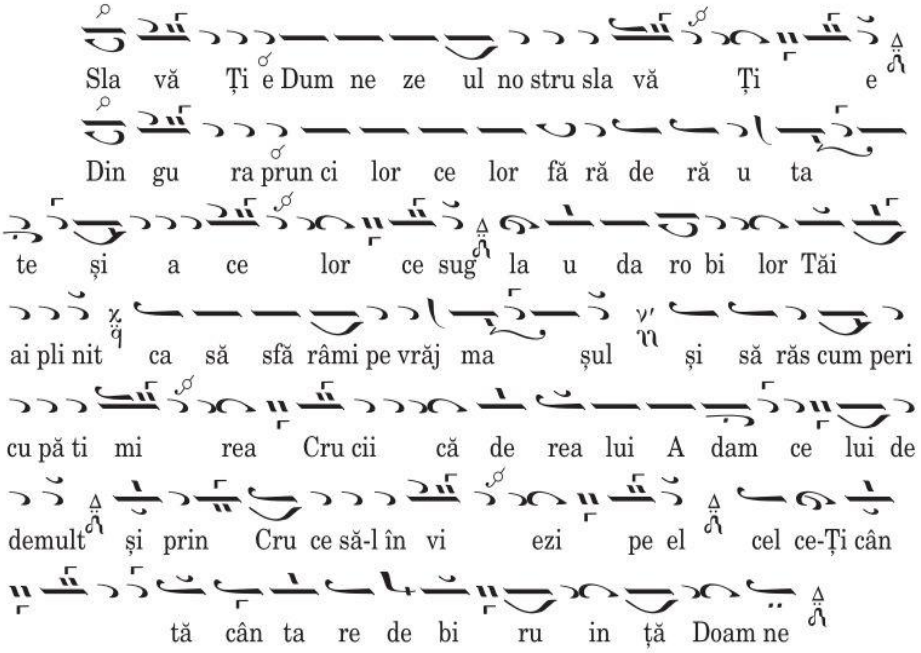

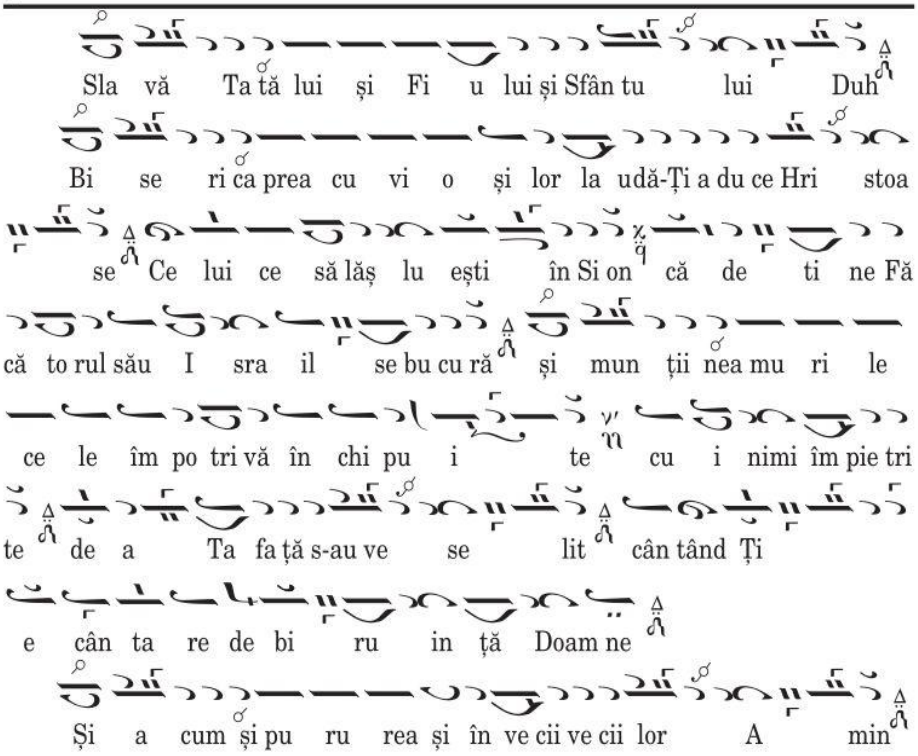

Cântarea a III-a, Di

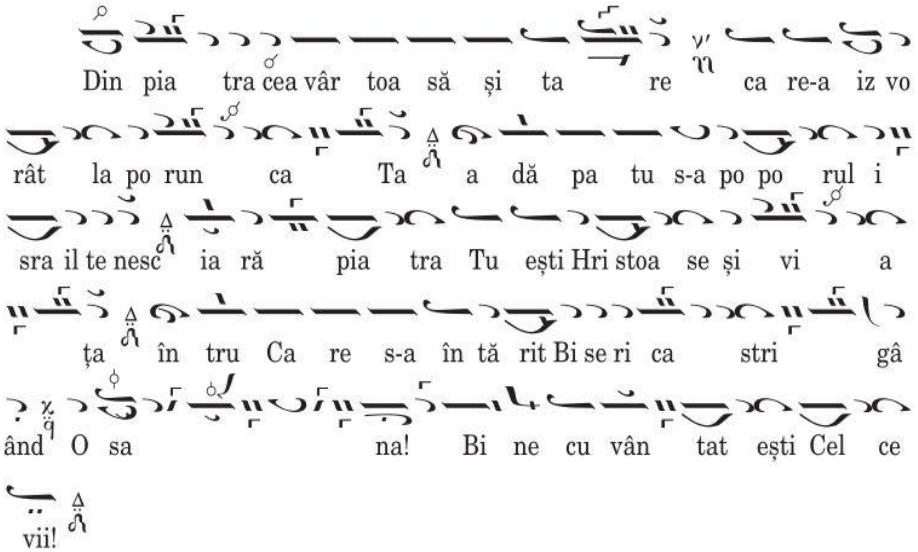

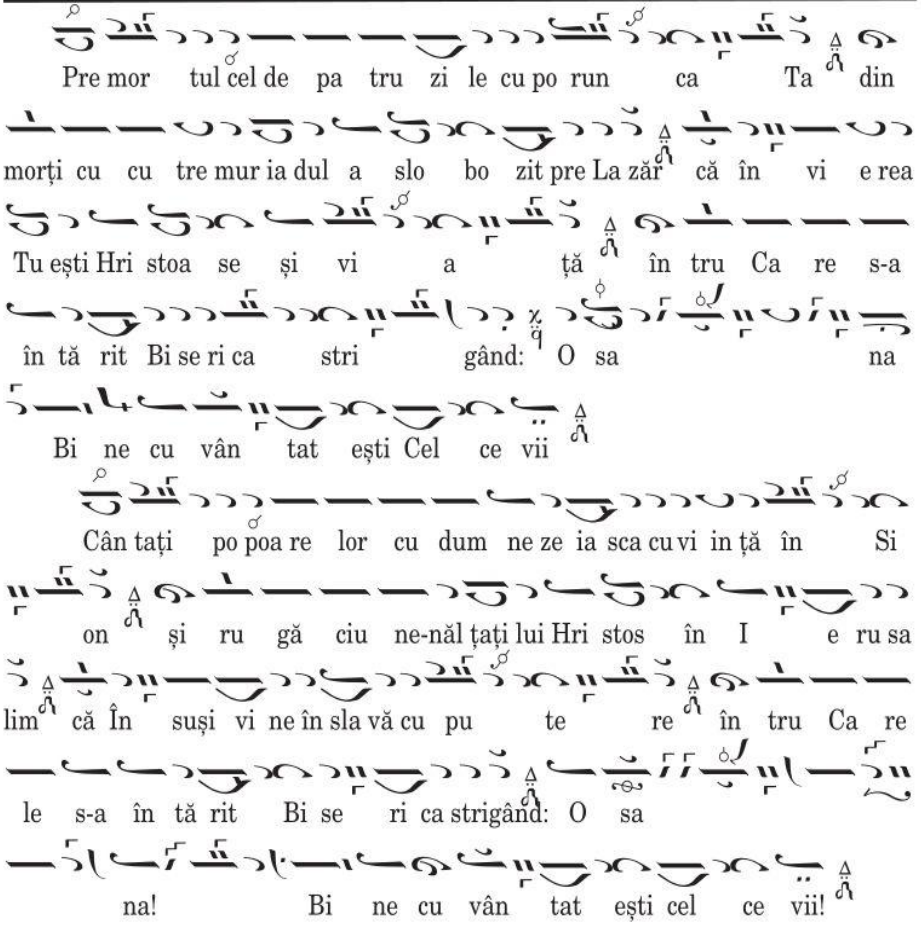

Cântarea a IV-a, Di

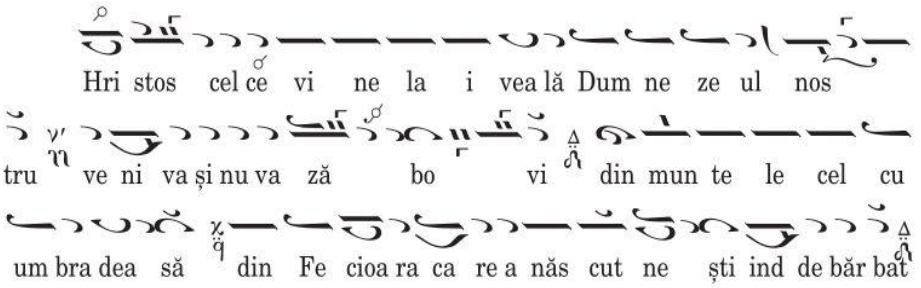

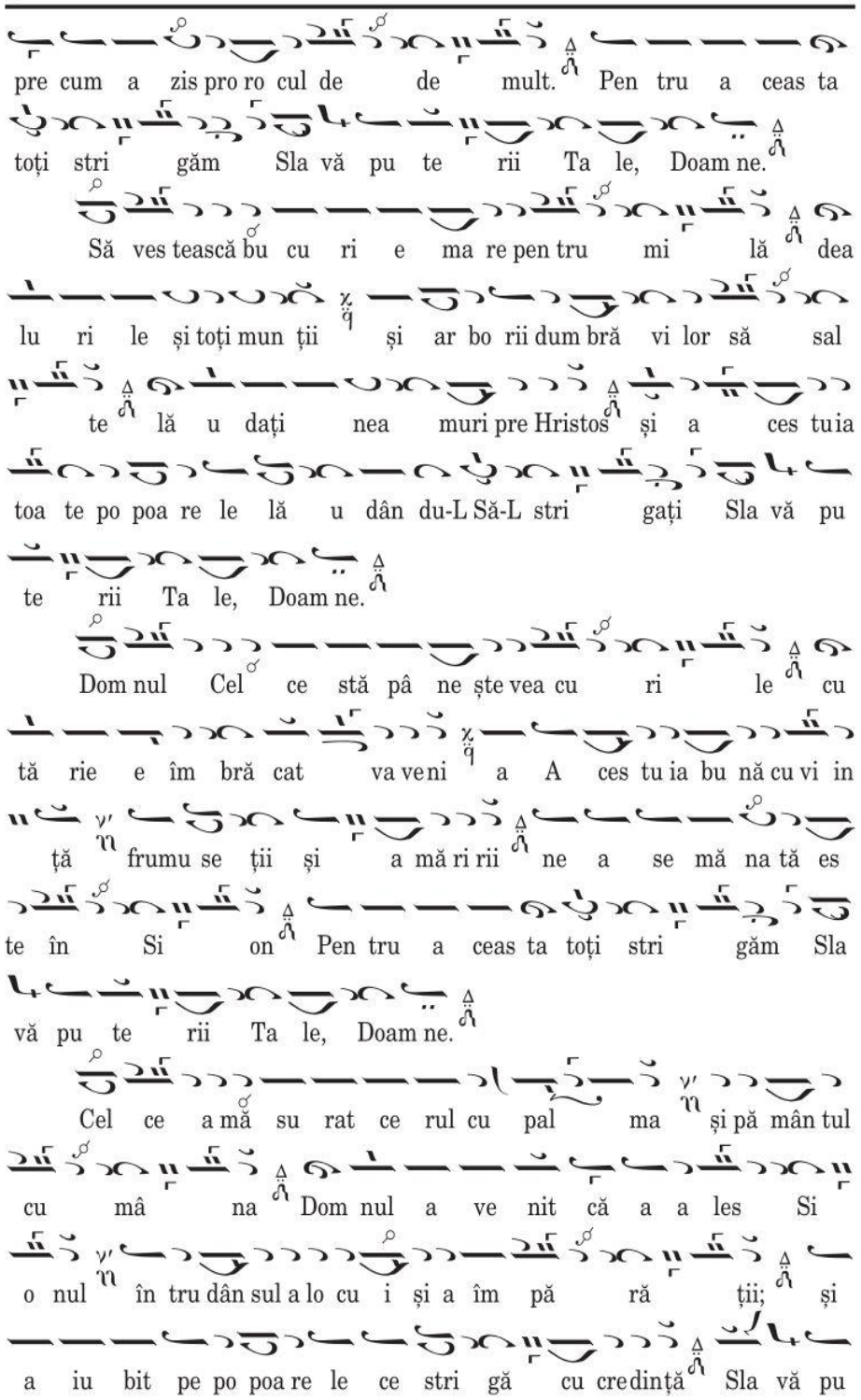
pre cum a zis pro ro cul de de mult. Pen tru a ceas ta
toți stri găm Sla vă pu te rii Ta le, Doam ne.
Să ves tească bu cu ri e ma re pen tru mi lă dea
lu ri le și toți mun ții și ar bo rii dum bră vi lor să sal
te lă u dați nea muri pre Hristos și a ces tuia
toa te po poa re le lă u dân du-L Să-L stri gați Sla vă pu
te rii Ta le, Doam ne.
Dom nul Cel ce stă pâ ne ște vea cu ri le cu
tă rie e îm bră cat va veni a A ces tu ia bu nă cu vi in
ță frumu se ții și a mă ri rii ne a se mă na tă es
te în Si on Pen tru a ceas ta toți stri găm Sla
vă pu te rii Ta le, Doam ne.
Cel ce a mă su rat ce rul cu pal ma și pă mân tul
cu mâ na Dom nul a ve nit că a a les Si
o nul în tru dân sul a lo cu i și a îm pă ră ții; și
a iu bit pe po poa re le ce stri gă cu credință Sla vă pu

Cântarea a V-a, Di

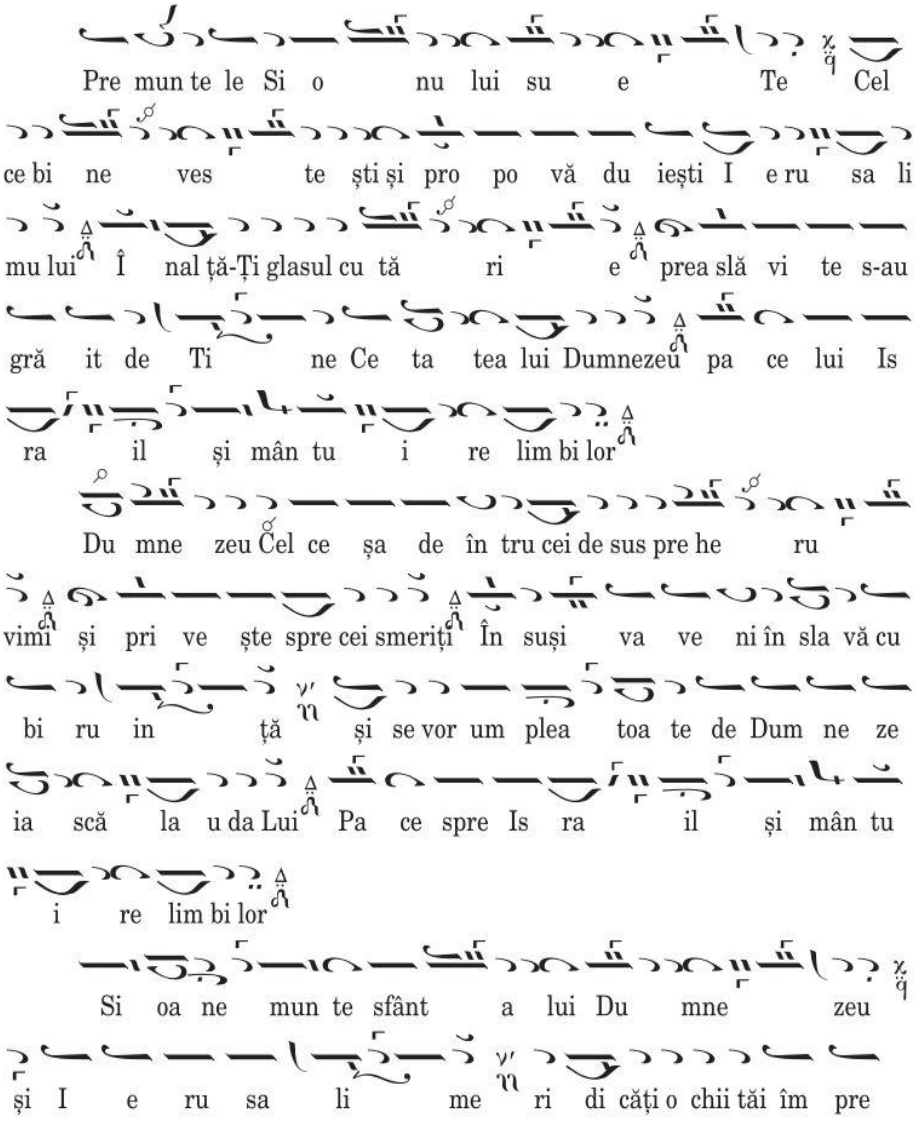

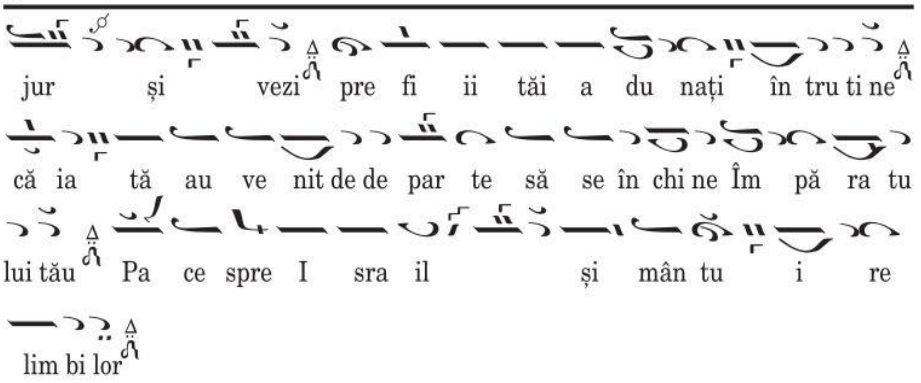

Cântarea a VI-a, Di

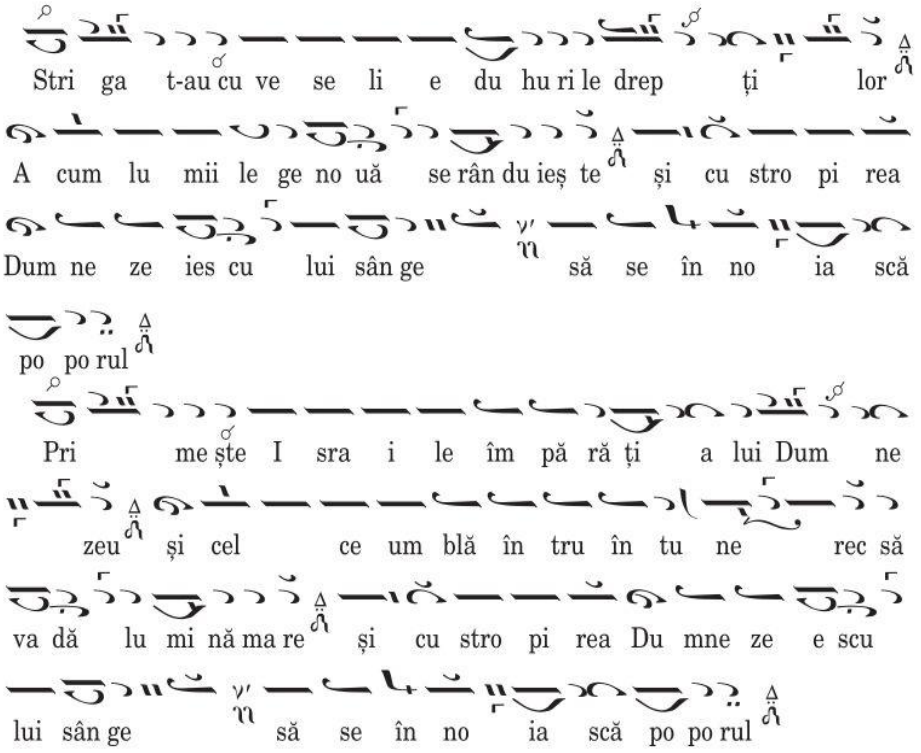

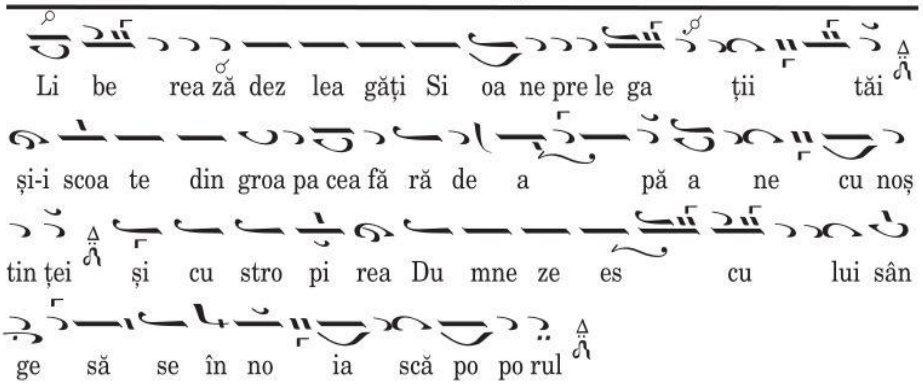

Cântarea a VII-a, Di

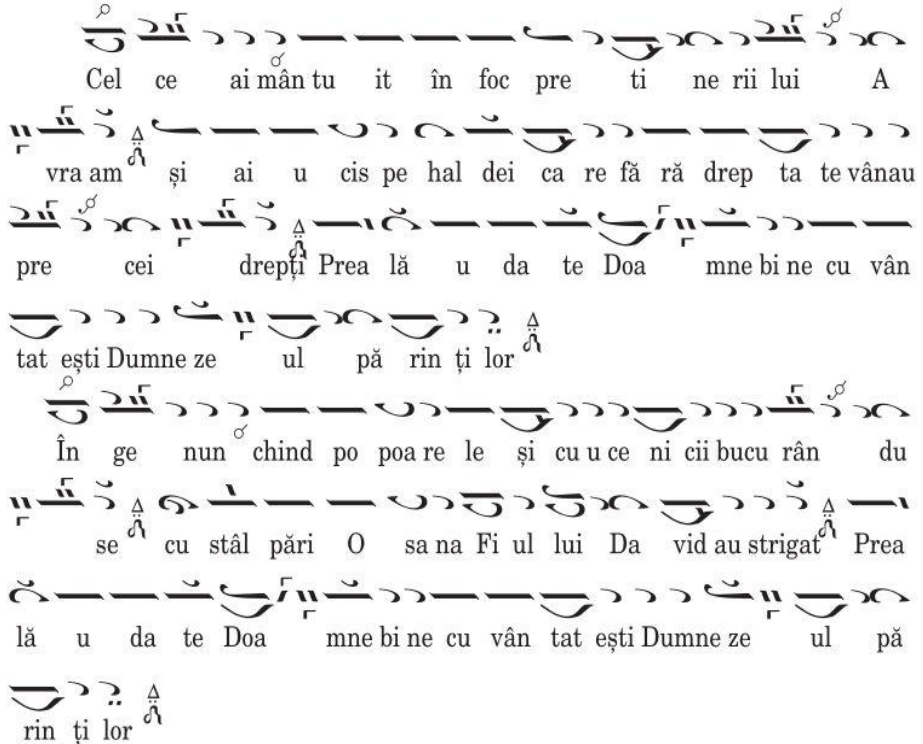

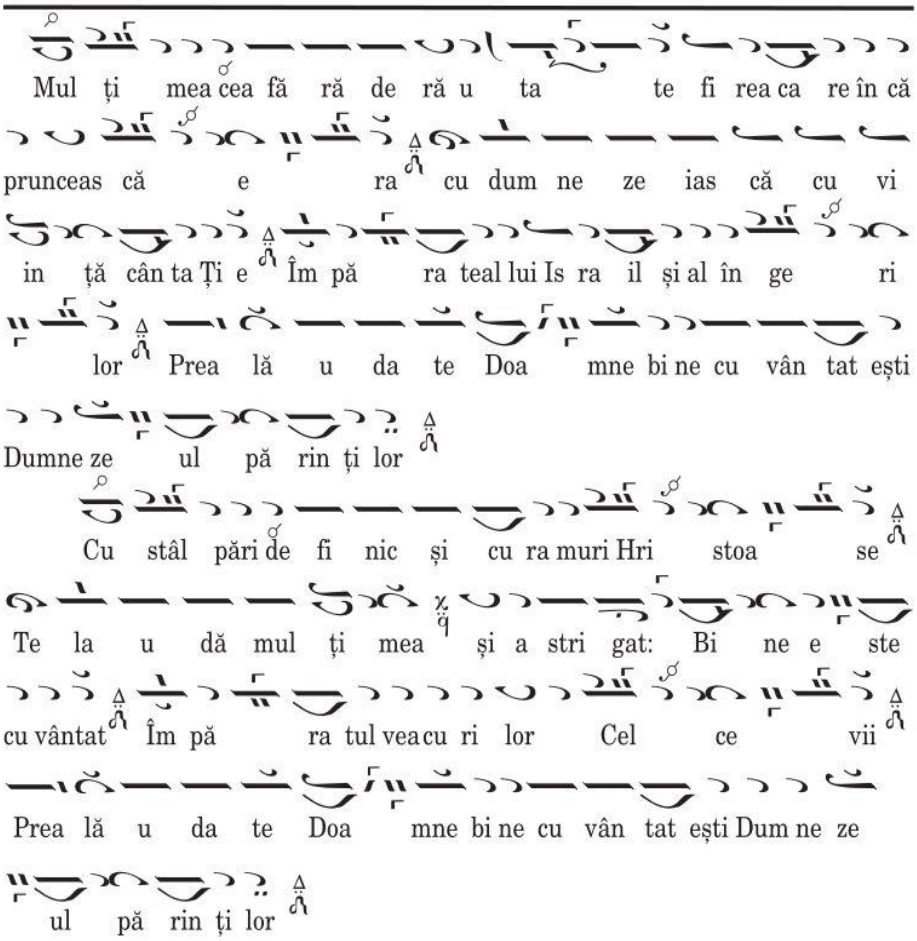

Cântarea a VIII-a, Di

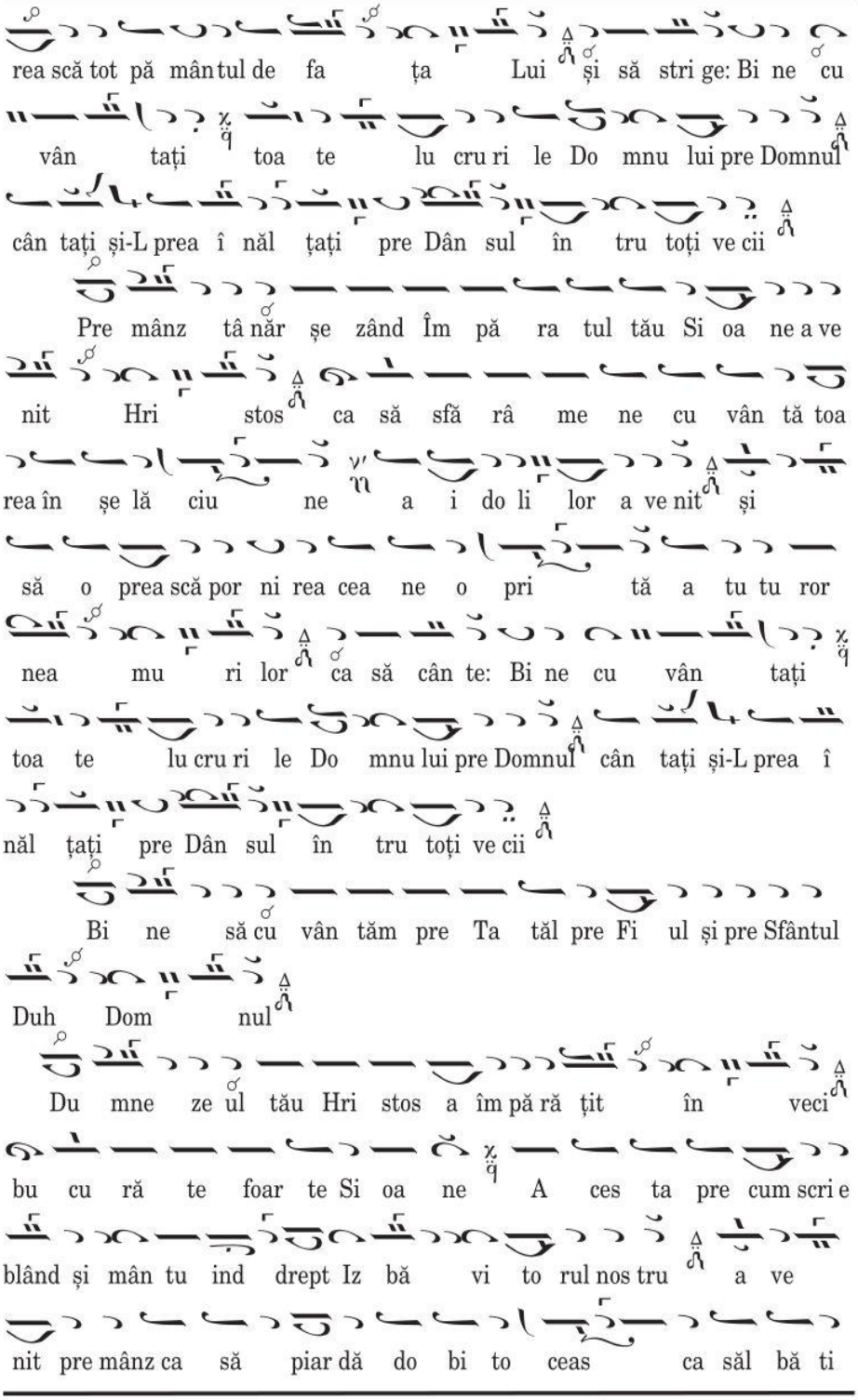
rea scă tot pă mân tul de fa ța Lui și să stri ge: Bi ne cu
vân tați toa te lu cru ri le Do mnu lui pre Domnul
cân tați și-L prea î năl țați pre Dân sul în tru toți ve cii
Pre mânz tâ năr șe zând Îm pă ra tul tău Si oa ne a ve
nit Hri stos ca să sfă râ me ne cu vân tă toa
rea în șe lă ciu ne a i do li lor a ve nit și
să o prea scă por ni rea cea ne o pri tă a tu tu ror
nea mu ri lor ca să cân te: Bi ne cu vân tați
toa te lu cru ri le Do mnu lui pre Domnul cân tați și-L prea î
năl țați pre Dân sul în tru toți ve cii
Bi ne să cu vân tăm pre Ta tăl pre Fi ul și pre Sfântul
Duh Dom nul
Du mne ze ul tău Hri stos a îm pă ră țit în veci
bu cu ră te foar te Si oa ne A ces ta pre cum scri e
blând și mân tu ind drept Iz bă vi to rul nos tru a ve
nit pre mânz ca să piar dă do bi to ceas ca săl bă ti

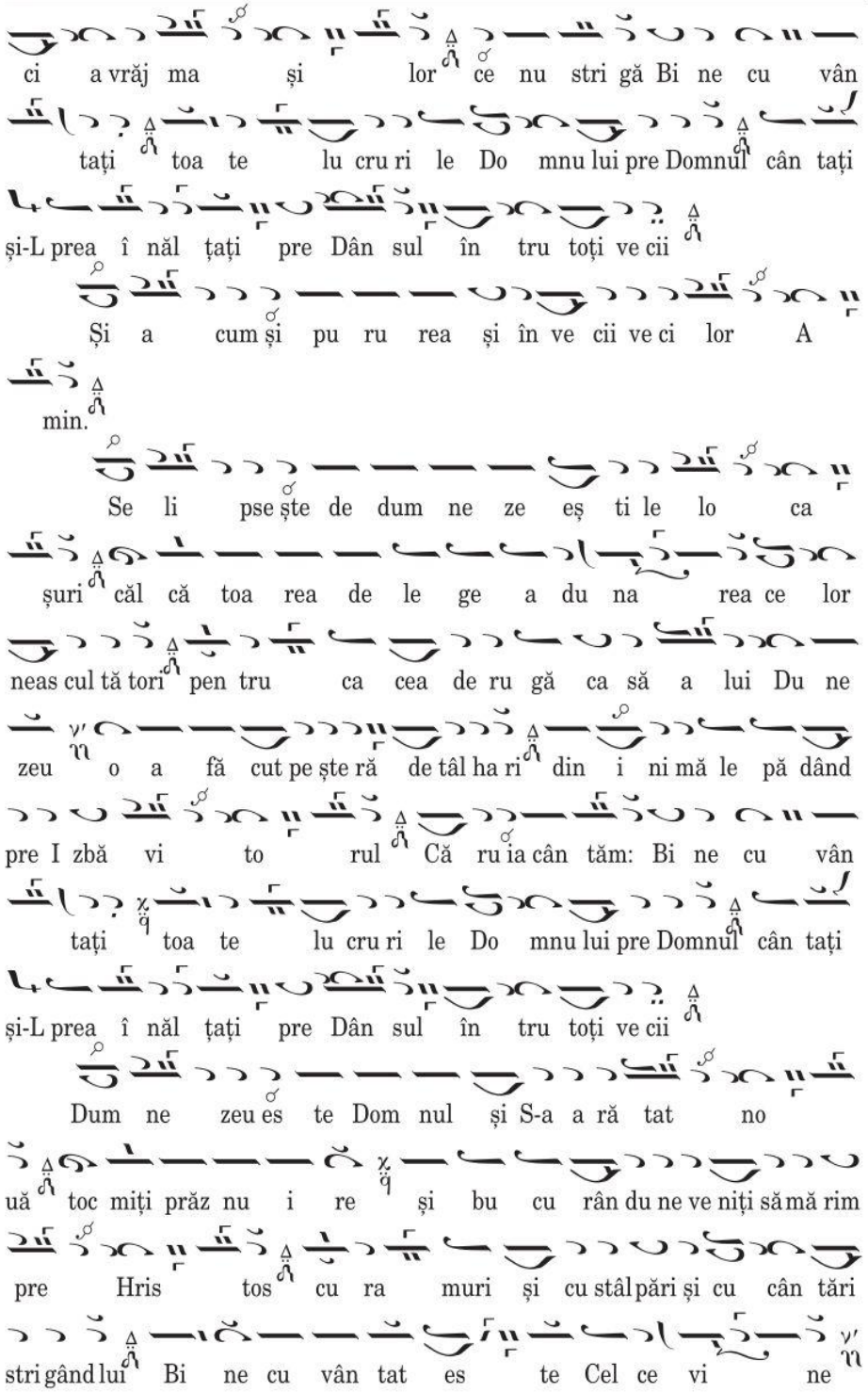
ci a vrăj ma și lor ce nu stri gă Bi ne cu vân
tați toa te lu cru ri le Do mnu lui pre Domnul cân tați
și-L prea î năl țați pre Dân sul în tru toți ve cii
Și a cum și pu ru rea și în ve cii ve ci lor A
min.
Se li pse ște de dum ne ze eș ti le lo ca
șuri căl că toa rea de le ge a du na rea ce lor
neas cul tă tori pen tru ca cea de ru gă ca să a lui Du ne
zeu o a fă cut pe ște ră de tâl ha ri din i ni mă le pă dând
pre I zbă vi to rul Că ru ia cân tăm: Bi ne cu vân
tați toa te lu cru ri le Do mnu lui pre Domnul cân tați
și-L prea î năl țați pre Dân sul în tru toți ve cii
Dum ne zeu es te Dom nul și S-a a ră tat no
uă toc miți prăz nu i re și bu cu rân du ne ve niți să mă rim
pre Hris tos cu ra muri și cu stâlpări și cu cân tări
stri gând lui Bi ne cu vân tat es te Cel ce vi ne

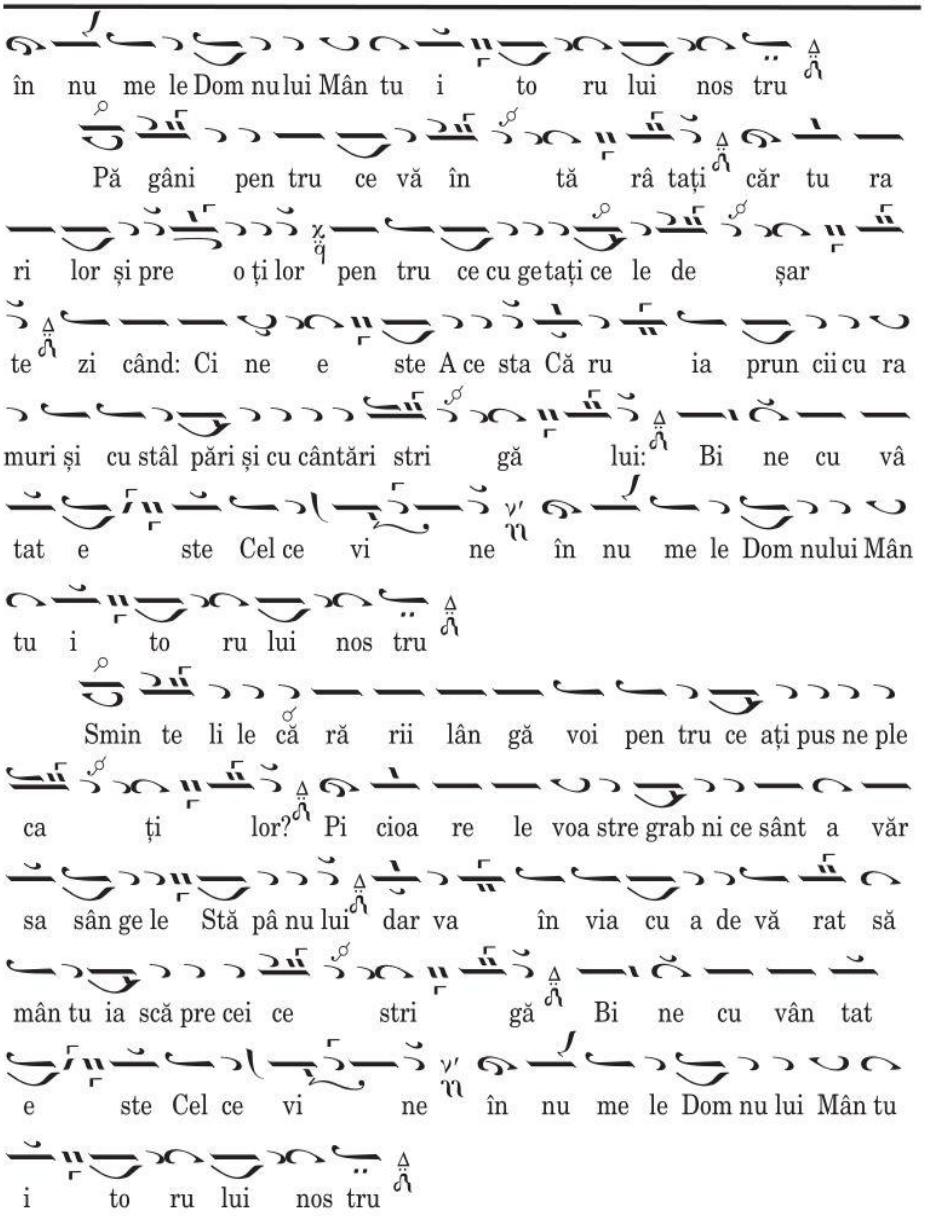
în nu me le Dom nu lui Mân tu i to ru lui nos tru
Pă gâni pen tru ce vă în tă râ tați căr tu ra
ri lor și pre o ți lor pen tru ce cu ge tați ce le de șar
te zi când: Ci ne e ste A ce sta Că ru ia prun cii cu ra
muri și cu stâl pări și cu cântări stri gă lui: Bi ne cu vâ
tat e ste Cel ce vi ne în nu me le Dom nului Mân
tu i to ru lui nos tru
Smin te li le că ră rii lân gă voi pen tru ce ați pus ne ple
ca ți lor? Pi cioa re le voa stre grab ni ce sânt a văr
sa sân ge le Stă pâ nu lui dar va în via cu a de vă rat să
mân tu ia scă pre cei ce stri gă Bi ne cu vân tat
e ste Cel ce vi ne în nu me le Dom nu lui Mân tu
i to ru lui nos tru

Intrarea Domnului în Ierusalim – "Începutul Crucii"

Alături de Sâmbătă lui Lazăr, Duminica Intrării triumfale a Mântuitorului în Ierusalim reprezintă "începutul Crucii". Stereotipul nostru mental care asociază bucuria cu absenţa suferinţei este contrariat de această sărbătoare: ***unde este triumful, unde este bucuria, ce se celebrează acum, dacă Iisus intră în Ierusalim pentru a fi răstignit? Cum de este primit ca un împărat Cel ce vine călare pe smeritul asin? Cum de I se strigă "Osana!" Celui aşteptat de către mai-marii poporului pentru a fi ucis?***

Biserica însă vede şi altceva dincolo de acestea şi ne îndeamnă: ***"Veniţi să mergem cu El, să ne răstignim cu El, pentru a-L auzi spunându-ne: nu la Ierusalimul pământesc Mă sui pentru Patima Mea, ci la Tatăl Meu şi Dumnezeul Vostru, pentru ca să intraţi cu Mine în Ierusalimul ceresc, în Împărăţia Cerurilor".*** Acesta este Ierusalimul în care intră biruitor Hristos prin Pătimirea şi moartea Sa.

Bucuria creştinilor nu are nici o legătură cu veselia indiferentă şi superficială a omului lumesc, nici cu "autosugestia" pozitivă a optimismului pământesc, ci ***este o bucurie a jertfei roditoare şi izvorâtoare de nemurire, a conştiinţei că prin Cruce şi numai prin Cruce dobândim Învierea. Este bucuria provenită din biruinţa asupra patimilor noastre, biruinţa pe care nu o putem câştiga decât întru Hristos, dar nu automat şi magic, ci numai prin propria noastră luptă.*** "***Purtând totdeauna în trup omorârea lui Iisus, pentru ca şi viaţa lui Iisus să se arate în trupul nostru***" (2 Corinteni 4, 10-11). ***Vrem şi noi să intrăm în Ierusalim, împreună cu Domnul? Chiar vrem cu adevărat? Atunci să începem să purtăm şi Crucea împreună cu El!*** De nu, fi-vom, poate, moştenitori ai altei împărăţii, din *această* lume, dar nu a celei cereşti.

Comentarii patristice - Intrarea Domnului în Ierusalim

Mielul fără pată

(In. 12, 1) Deci, cu şase zile înainte de Paşti, Iisus a venit în Betania, unde era Lazăr, pe care îl înviase din morţi.

Mijlocitorul dintre Dumnezeu şi om, omul Iisus Hristos (1 Timotei 2, 5), Care a venit pe pământ din cer pentru a suferi pentru mântuirea lumii, pe când timpul pătimirilor Sale se apropia, a dorit să se retragă în împrejurimile locului de pătimire. Chiar şi prin aceasta, avea să fie limpede că El nu va suferi fără voie, ci din proprie voinţă… A dorit să vină cu cinci zile înainte de Paşti (Ioan menţionează că erau şase zile înainte de Paşti şi că Hristos ar fi plecat spre Ierusalim în ziua următoare, după cina cu Lazăr – n.tr.)… pentru ca prin aceasta să le poată arăta încă odată că El era Mielul cel nevinovat care ridică păcatele lumii. S-a poruncit ca mielul pascal, prin a cărui jertfire oamenii din Israel au fost eliberaţi din sclavia Egiptului, să fie ales cu cinci zile înainte de Paşti, adică în a zecea zi a lunii (Ieşirea 12,3) şi jertfit în cea de-a paisprezecea zi a lunii.

(Beda venerabilul, Omilii la Evanghelie 2, 3, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

Dovada învierii lui Lazăr

(In. 12, 1) Deci, cu şase zile înainte de Paşti, Iisus a venit în Betania, unde era Lazăr, pe care îl înviase din morţi.

Iisus a mers în Betania. El, nu a mers în Ierusalim, pentru că dacă ar fi apărut deodată în faţa evreilor, ar fi putut să le aprindă furia, ci a lăsat ca zvonurile că este atât de aproape să liniştească treptat asprimea furiei lor. El mănâncă cu Lazăr, reamintindu-le celor care i-au văzut, de puterea Lui dumnezeiască. Şi spunându-ne nouă aceasta, evanghelistul ne arată că Hristos nu disprețuiește Legea. Acesta este şi motivul pentru care textul menţionează că a fost a şasea zi înainte de Paşti, când trebuia ca mielul să fie cumpărat şi ţinut până în a paisprezecea zi. Aceasta este ziua când mănâncă cu Lazăr şi prietenii săi, făcând aceasta poate pentru că nu era o obişnuinţă specifică Legii, ci dintr-o veche tradiţie, ca evreii să aibă o mică adunare cu o zi înainte de luarea mielului, pentru ca, după ce mielul a fost dobândit, ei să se poată dedica, din acel moment până la sărbătoare, postului (sau unei mai puţine cantităţi de mâncare) şi curăţirii.

Domnul, prin urmare, este înfățișat dând cinste chiar şi acestor obiceiuri ale sărbătorii. Şi cu uimire, evanghelistul spune că cel care a fost patru zile mort, a mâncat cu Hristos, pentru a ne reaminti de puterea Sa dumnezeiască, şi adaugă că Marta, din dragoste pentru Hristos, a ajutat şi a slujit la masă.

(Sfântul Chiril al Alexandriei, Comentariu la Evanghelia după Ioan 7, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

Întipărirea momentului învierii lui Lazăr

(In. 12, 1) Deci, cu şase zile înainte de Paşti, Iisus a venit în Betania, unde era Lazăr, pe care îl înviase din morţi.

Fiind sigur de slava învierii săvârşite, Iisus a venit prima dată în Betania, un orăşel lângă Ierusalim, unde era Lazăr, cel pe care-l înviase din morţi. Apoi a mers în Ierusalim, unde avea să pătimească şi să învieze din morţi. El a mers în Ierusalim pentru a muri acolo, dar în Betania a mers pentru ca ridicarea lui Lazăr din morţi să fie şi mai adânc întipărită în memoria fiecăruia.

(Beda venerabilul, Omilii la Evanghelii 2.4, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

Slujirea credincioasă a Mariei şi a Martei

(In. 12, 2) Şi I-au făcut acolo cină şi Marta slujea. Iar Lazăr era unul dintre cei ce şedeau cu El la masă.

Însăşi Marta avea mare grijă de servirea la masă, slujind lui Hristos cu toată inima sa. Maria stătea la picioarele lui Iisus şi le sărută… Hristos le priveşte pe

amândouă cu ochii Săi dumnezeieşti şi Se veseleşte şi Se bucură de curăția modului lor de viaţă şi de jertfa slujirii lor neprihănite pentru El.

(Sfântul Atanasie cel mare, Omilie la Învierea lui Lazăr, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

Maria îşi îndreaptă slujirea către Dumnezeu

(In. 12, 2) Şi I-au făcut acolo cină şi Marta slujea. Iar Lazăr era unul dintre cei ce şedeau cu El la masă.

Şi Marta slujea indică limpede faptul că masa s-a desfăşurat în casa ei, pentru că L-au primit pe Iisus ca pe Cel iubit şi drag. Totuşi, unii spun că s-a desfăşurat în altă casă. Maria nu a slujit la masă pentru că era ucenică (Sfântul Ioan Gură de Aur vorbea de apostolatul Mariei, centrat pe atitudinea sa spirituală înaintea Domnului în contrast cu preocupările mai lumeşti ale Martei. Ambele i-au slujit lui Iisus ca ucenice, dar în feluri diferite – n.tr.). Aici, din nou, ea a acţionat într-o manieră mai duhovnicească. Căci nu a slujit ca şi cum ar fi fost invitată, nici nu a slujit tuturor la fel, ci şi-a îndreptat cinstirea doar către Iisus şi s-a apropiat de El nu ca şi de un om, ci ca de Dumnezeu.

(Sfântul Ioan Gură de Aur, Omilii la Evanghelia după Ioan 65, 2, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

Lazăr viu şi luând masa

(In. 12, 2) Şi I-au făcut acolo cină şi Marta slujea. Iar Lazăr era unul dintre cei ce şedeau cu El la masă.

Aceasta a fost o dovadă a autenticităţii învierii lui Lazăr, ca după mai multe zile, să mănânce și să trăiască în continuare.

(Sfântul Ioan Gură de Aur, Omilii la Evanghelia după Ioan 65, 2, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

Lazăr privilegiat să mănânce cu Hristos şi Tatăl

(In. 12, 2) Şi I-au făcut acolo cină şi Marta slujea. Iar Lazăr era unul dintre cei ce şedeau cu El la masă.

Aţi văzut această cinstire publică, aceea că Lazăr a fost dintre cei care s-au sprijinit pe Iisus. Aţi văzut nu doar că i-a dăruit din nou viaţa şi l-a scos din mâna morţii, dar totodată i-a dăruit lui această mare cinste de a mânca cu El la

cină. O, această mare dragoste pe care Dumnezeu o dăruieşte acelora care Îl iubesc şi ţin poruncile Lui! De altfel, aţi văzut bunăvoinţa bine împlinită. Lazăr se sprijinea [se vorbeşte aici de obiceiul preluat de la persani și caldei, de a sta întinşi atunci când mâncau, sprijiniţi în cotul stâng – n.red] şi mânca cu Iisus. Pentru că Iisus se bizuia pe apostolii săi [ca să mănânce şi să bea] cu omenirea… Lazăr, pe de altă parte, spune Iisus, a mâncat şi a băut cu Tatăl Meu. Vino la Mine, Lazăre, şi Eu îţi voi lua mirosul cel rău, care este în trupul tău, peste care a domnit moartea, şi îţi voi da ţie mireasma cea dulce. Vezi, Mă voi duce la Ierusalim şi toată lumea te va vedea mergând cu Mine în acest trup în care ai dormit în mormânt timp de patru zile. Pe urmă ți-am dat viaţă, pentru că, din nou, cu adevărat tu le-ai slujit celorlalți. Căci, potrivit măsurii cu care măsoară cineva, îi va fi și lui măsurat.

(Sfântul Atanasie cel mare, Omilie la Învierea lui Lazăr, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

Cine este această Marie?

(In. 12, 3) Deci Maria, luând o litră cu mir de nard curat, de mare preţ, a uns picioarele lui Iisus şi le-a şters cu părul capului ei, iar casa s-a umplut de mirosul mirului.

Se pare că există o mare asemănare şi o anumită legătură în ceea ce privește această femeie în scrierile celor patru evanghelişti. Totuşi aş putea spune celor care cred că toţi au scris despre aceeaşi femeie: crezi că aceeaşi femeie care a turnat untdelemn pe capul lui Iisus, aşa cum Matei şi Marcu au relatat, a uns de asemenea şi picioarele cu untdelemn (sau mir), aşa cum au relatat Luca şi Ioan?

Însă nu este posibil ca evanghelиştii să se fi contrazis unul pe altul în relatarea despre aceeaşi femeie, dat fiind faptul că ei erau pe deplin în aceeaşi înţelegere, acelaşi duh şi în acelaşi gând şi ei căutau să slujească bunăstării Bisericii. Dar dacă cineva crede că este aceeaşi femeie în Luca şi Ioan, să ne spună nouă dacă Maria era femeia despre care se spune, în Evanghelia după Luca, că era o păcătoasă din cetate care, aflând că Iisus a venit în casa unui fariseu, a adus un alabastru cu mir şi stătea la picioarele Lui, plângând și spălându-I-le cu lacrimile sale.

Este de necrezut să se fi spus despre Maria, pe care Iisus o iubea, sora Martei, care a ales partea cea bună, că ar fi fost o păcătoasă a cetăţii. Şi despre femeia care, potrivit lui Matei şi lui Marcu, a turnat mirul de preţ pe capul lui Iisus, nu este scris că era păcătoasă. Dar ea, care, potrivit lui Luca este descrisă ca păcătoasă, nu a îndrăznit să se apropie de capul lui Hristos, ci i-a spălat

picioarele - ca şi cum abia merita doar picioarele Lui - cu lacrimile ei de durere care au izvorât pocăinţă sinceră și i-au adus mântuirea.

Femeia din Evanghelia după Luca, se tânguie şi plânge mult pentru a putea spăla picioarele lui Iisus. Dar aceea care potrivit lui Ioan este Maria, este prezentată nu ca o păcătoasă, nici plângând. Atunci, probabil că cineva ar putea spune că sunt patru femei diferite prezentate de evanghelişti. Dar mai degrabă sunt de acord cu faptul că sunt trei. A fost una despre care Matei şi Marcu au scris într-o concordanţă deplină. A fost de asemenea și femeia despre care a scris Luca, pe când Ioan a scris totuşi despre alta, diferită de cealaltă femeie, nu doar prin ceea ce s-a spus despre mir, dar și pentru că Iisus le iubea pe Maria şi Marta - cu toate că şi despre ea este scris că a fost în Betania, la fel ca și femeia din Matei şi Marcu.

(Origen, Comentariu la Matei 77, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

Concordanţa este menţinută

(In. 12, 3) Deci Maria, luând o litră cu mir de nard curat, de mare preţ, a uns picioarele lui Iisus şi le-a şters cu părul capului ei, iar casa s-a umplut de mirosul mirului.

Concordanţa este menţinută aici între cei trei evanghelişti: Matei, Marcu şi Ioan. Nu există îndoială că au înregistrat aceeaşi întâmplare în Betania. Aceasta este ocazia când ucenicii, aşa cum au menţionat cei trei, au murmurat și ei împotriva femeii, aparent din cauza risipirii acestui preţios mir. Mai este și următorul fapt, acela că Matei şi Marcu ne spun că mirul a fost turnat pe capul Domnului, pe când Ioan spune că a fost turnat pe picioarele Lui. Se poate arăta că aceasta nu implică nici o contradicţie dacă aplicăm principiul… că, deși evanghelиştii relatează fiecare un singur fapt, noi trebuie să considerăm fiecare caz real, să considerăm că ambele lucruri au fost elemente din întâmplarea reală. În același fel, concluzia noastră privitoare la pasajul de față ar trebuie să fie aceea că femeia a turnat mirul nu doar pe capul Domnului, ci şi pe picioare.

(Fericitul Augustin, Armonia Evangheliei 2, 79, 155, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba și Lucian Radu)

Ea nu a avut îndrăzneala să-I ungă prima dată capul

(In. 12, 3) Deci Maria, luând o litră cu mir de nard curat, de mare preţ, a uns picioarele lui Iisus şi le-a şters cu părul capului ei, iar casa s-a umplut de mirosul mirului.

Vedeţi smerenia acestei femei sfinte? Ea nu I-a uns capul, ci picioarele. Abia pe urmă Îi unge și capul. Aşadar, prima dată Îi spală picioarele, apoi capul. Dar ea începe cu picioarele pentru a fi găsită demnă de a-I unge capul. Căci acei care sunt smeriţi, aşa cum este scris, vor fi înălţaţi şi cei care se înalţă pe sine vor fi smeriți (Luca 18,14)… Şi ea Îi ştergea picioarele Sale nu cu un prosop, ci cu părul său, pentru a arăta o mai mare slujire adusă Domnului… Alegoric, femeia a anticipat chipul Bisericii care cu adevărat, în deplinătatea credinței, îşi aduce cucernicia faţă de Hristos. Şi aceasta, El o primeşte ca pe o foarte preţioasă mireasmă.

(Cromatius din Aquilea, Predica 2.2-3, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

Turnarea mirului pe picioarele lui Iisus

(In. 12, 3) Deci Maria, luând o litră cu mir de nard curat, de mare preţ, a uns picioarele lui Iisus şi le-a şters cu părul capului ei, iar casa s-a umplut de mirosul mirului.

Iubind acest trup, care este Biserica, adu apă pentru picioarele Lui şi I le sărută, nu doar iertând pe cei care au devenit prinşi în păcat, ci prin pacea ta, dându-le armonie şi pace. Toarnă mir pe picioarele Sale, pentru ca toată casa unde Hristos s-a întins la masă să poată fi umplută cu mirosul mirului tău, ca toţi cei ce stau la masă cu El să poată fi încântați de mireasma ta. Cu alte cuvinte, cinsteşte pe cele mai slabe.

(Sfântul Ambrozie al Milanului, Scrisoarea 62, Către sora lui, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Radu)

Dăruieşte din prisosul tău săracilor

(In. 12, 3) Deci Maria, luând o litră cu mir de nard curat, de mare preţ, a uns picioarele lui Iisus şi le-a şters cu părul capului ei, iar casa s-a umplut de mirosul mirului.

Să privim în interiorul tainei pe care această întâmplare o semnifică. Oricare suflet dintre voi, care îşi doreşte să fie cu adevărat credincios, Îi unge picioarele Domnului cu mirul scump, precum a făcut Maria. Acel mir a fost dreptatea şi, prin urmare, a cântărit exact greutatea unei litre: dar era mir de nard curat, de mare preţ. Din numele său, pistici [termenul pentru nard curat, pe care Augustin îl folosește transliterându-l din greacă, este nardi pistici. Pentru că pistici, care înseamnă demn de încredere sau autentic, derivă din termenul grecesc pentru credinţă, care este pistis, Augustin va extrage viitoare deducţii – n.tr.], noi

trebuie să presupunem că a existat o localitate de la care a derivat preţiozitatea sa; dar această presupunere nu epuizează înţelesul cuvântului şi se potrivește bine unui simbol sfânt. Rădăcina cuvântului, în greacă (pistis) este numită de noi credinţă. Voi căutați să lucrați dreptatea: Dreptul va fi viu prin credinţă (Romani 1, 17). Ungeți picioarele lui Iisus: urmați paşii Domnului, trăind o viaţă bineplăcută. Ştergeți-le cu părul vostru: ceea ce aveți de prisos dăruiți săracilor şi astfel, ați şters picioarele Domnului. Pentru că se pare că părul este cea mai inutilă parte a corpului. Aveți ceva de care vă puteți lipsi din prisosul vostru: este inutil pentru voi, dar necesar pentru picioarele Domnului. Poate pe acest pământ, picioarele Domnului sunt încă în lipsă. Căci cui, dacă nu membrelor Lui, El le va spune la final: Întrucât aţi făcut unuia dintre aceşti fraţi ai Mei, prea mici, Mie Mi-aţi făcut (Matei 25, 40). Aţi sacrificat ceea ce este inutil pentru voi, dar aţi făcut ceea ce era mulţumitor pentru picioarele Mele.

(Sfântul Ambrozie al Milanului, Tratat la Evanghelia după Ioan 50.6, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba și Lucian Radu)

Iisus îl tolerează pe Iuda pentru a ne oferi o lecție

(In. 12, 4-5) Iar Iuda Iscarioteanul, unul dintre ucenicii Lui, care avea să-L vândă, a zis: Pentru ce nu s-a vândut mirul acesta cu trei sute de dinari şi să-i fi dat săracilor?

Iuda nu s-a osândit pe sine doar în momentul când s-a învoit cu mita iudeilor şi L-a trădat pe Domnul său. Căci nu puțini sunt cei care, nefiind atenţi la Evanghelie, presupun că Iuda a căzut doar în momentul când a acceptat banii de la iudei, pentru a-L trăda pe Domnul. Nu atunci a fost momentul când a pierit. Era deja un hoţ, aproape pierdut, şi Îl urma pe Domnul nostru doar cu trupul, dar nu şi cu inima. El a întregit numărul apostolic de doisprezece, dar nu avea parte de binecuvântarea apostolică - el a fost făcut al doisprezecelea doar la înfățișare. Odată cu plecarea lui şi succesiunea altuia, realitatea apostolică a fost completată şi deplinătatea numărului a fost păstrată. Ce lecţie a încercat Domnul nostru Iisus Hristos să imprime Bisericii când a decis să aibă un naufragiat printre cei doisprezece? Am învăţat datoria de a-i tolera pe cei slabi şi de a ne abţine de la despărţirea trupului lui Hristos. Aici îl aveţi pe Iuda printre cei sfinţi - acel Iuda, fiţi atenţi, care a fost un hoţ - şi nu treceţi cu vederea acest lucru, dat fiind faptul că nu era un hoţ obişnuit, ci un hoţ care a comis o fărădelege. Era un hoţ de bani - nu orice fel de bani, ci acei ai Domnului… Cel care fură Biserica stă alături de Iuda cel pierdut. Acest fel de om a fost Iuda şi totuși mergea alături de unsprezece sfinţi ucenici...

Toleraţi-i pe cei slabi, voi, care sunteţi buni, ca să puteţi primi răsplata celor buni şi ca să nu cădeţi în pedeapsa celor slabi. Urmaţi exemplul Domnului

nostru de atunci când trăia cu oamenii pe pământ. De ce avea traistă Cel căruia îngerii Îi slujeau, exceptând motivul că Biserica Lui, mai pe urmă, a avut cutia milei? De ce a acceptat hoţii, dacă nu ca să arate că Biserica Sa trebuie să tolereze hoţii, chiar dacă a suferit din cauza lor? Nu este surprinzător că Iuda, care era obişnuit să fure bani din pungă, avea să-L trădeze pe Domnul pentru bani.

(Fericitul Augustin, Tratat la Evanghelia după Ioan 50, 10, 2, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

Răutatea lui Iuda, ascunsă sub haina credinței

(In. 12, 4-5) Iar Iuda Iscarioteanul, unul dintre ucenicii Lui, care avea să-L vândă, a zis: Pentru ce nu s-a vândut mirul acesta cu trei sute de dinari şi să-i fi dat săracilor?

Iuda prețuia înșelăciunea mai mult decât orice altceva, exceptând ura sa față de Domnul. Cu toate acestea, sub pretextul credinţei, el aduce la lumină aceste cuvinte viclene… Păcătos, lipsit de evlavie, dincolo de măsură şi plin de dispoziţie barbară, influenţat de lăcomia sa frauduloasă, este evident că el exprimă acest preț în mod intenționat, încercând să îl ascundă sub hainele credinței.

(Gaudent de Brescia, Predici 13, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

Iuda dispreţuieşte iertarea şi pătimirile lui Hristos

(In. 12, 4-5) Iar Iuda Iscarioteanul, unul dintre ucenicii Lui, care avea să-L vândă, a zis: Pentru ce nu s-a vândut mirul acesta cu trei sute de dinari şi să-i fi dat săracilor?

O, Iuda, trădătorule, prețuiești mirul pătimirilor Sale cu trei sute de dinari şi vinzi pătimirile Sale cu treizeci de dinari? Bogat ești în prețuire și ieftin în răutate!

(Sfântul Ambrozie al Milanului, Despre Duhul Sfânt 3, 17, 128, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

Cine a murmurat împotriva pierderii mirului?

(In. 12, 6) Dar el a zis aceasta, nu pentru că îi era grijă de săraci, ci pentru că era fur şi, având punga, lua din ce se punea în ea.

În celelalte Evanghelii, ucenicii sunt cei care au murmurat față de risipirea mirului… Cred că Iuda este pus pentru toţi ucenicii; singularul folosit pentru plural (Gaudentius face o apreciere similară, presupunând că Iisus încerca să îl lipsească pe Iuda de o acuzaţie directă; a se vedea Tratatul 13 [PL 20: 935], unde compară sine cu sinite – n.tr.)… Dar, în orice caz, putem să considerăm că ceilalţi ucenici au spus-o, au gândit-o sau au fost convinşi s-o facă chiar din cauza acestui cuvânt al lui Iuda. Singura diferenţă este că Matei şi Marcu înadins au menţionat intervenţia celorlalţi, pe când Ioan l-a menţionat doar pe Iuda, al cărui obicei de a fura îl și face observat.

(Fericitul Augustin, Concordanţa evangheliilor 2, 79, 156, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba și Lucian Radu)

Iuda ar fi avut toate motivele să nu-L vândă pe Iisus pentru bani

(In. 12, 6) Dar el a zis aceasta, nu pentru că îi era grijă de săraci, ci pentru că era fur şi, având punga, lua din ce se punea în ea.

Iuda a fost ales ca unul dintre cei doisprezece apostoli şi se ocupa de bani, împărțindu-i săracilor, pentru ca să nu se creadă că L-a trădat pe Domnul pentru că nu era cinstit sau se afla în nevoi față de ceilalți apostoli. Domnul i-a dăruit lui această sarcină pentru ca astfel să se vadă că a fost drept față de Iuda. Iuda avea să fie vinovat de o mai mare greşeală, nu ca și cum ar fi fost provocat la aceasta de un rău făcut lui, ci ca unul care a întrebuinţat greşit harul.

(Sfântul Ambrozie al Milanului, Obligaţiile clerului 1, 16, 64, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

Iisus a încercat să împiedice lăcomia lui Iuda

(In. 12, 6) Dar el a zis aceasta, nu pentru că îi era grijă de săraci, ci pentru că era fur şi, având punga, lua din ce se punea în ea.

Domnul nostru, pentru că a văzut că Iuda era lacom după bani, l-a însărcinat cu banii pentru a-l mulţumi şi pentru a-l opri să devină trădător, de dragul banilor. Ar fi fost mult mai bine totuşi să-i fure, decât să-L trădeze pe Creator pentru bani… Nu ar fi trebuit oare ca cel ce fura bani să se teamă de Creatorul banilor? Dar poate chiar aceasta este ceea ce şi-a amintit atunci când s-a spânzurat (Matei 27, 5).

(Sfântul Efrem Sirul, Comentariu la Diatesaronul lui Taţian 17, 13, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

O persoană lacomă totdeauna este în nevoi

(In. 12, 6) Dar el a zis aceasta, nu pentru că îi era grijă de săraci, ci pentru că era fur şi, având punga, lua din ce se punea în ea.

Deoarece o persoană lacomă totdeauna este în nevoi, Iuda, fiind necredincios şi rău, nu şi-a adus niciodată aminte de încrederea care a fost investită în el, ci a trecut de la furtul banilor ce-i erau încredinţaţi, la trădarea Domnului, Care avusese încredere în El.

(Beda venerabilul, Omilii la Evanghelii 2.4, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Radu)

În inima lui Iuda nu există milă

(In. 12, 7) A zis deci Iisus: Las-o, că pentru ziua îngropării Mele l-a păstrat.

Din nou, ca şi cum ar aminti de trădătorul Lui, Iisus face o aluzie la îngroparea Sa. Dar mustrarea nu-l atinge pe vânzător, nici exprimarea nu-l potoleşte, deşi ar fi trebuit să fie suficient pentru a-l însufleţi cu milă - aproape ca şi cum Iisus ar fi spus: Eu sunt o povară şi ştiu că v-am cauzat multe probleme, dar mai aşteptaţi puţin şi voi pleca.

(Sfântul Ioan Gură de Aur, Omilii la Evanghelia după Ioan 65, 2, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

Mariei i s-a permis să-L ungă

(In. 12, 7) A zis deci Iisus: Las-o, că pentru ziua îngropării Mele l-a păstrat.

Este ca şi cum Iuda a întrebat cu nevinovăţie şi Domnul nostru i-a explicat pe înţelese şi cu dragoste taina a ceea ce a însemnat fapta Mariei, anume, că El trebuia să moară şi aceasta a fost ungerea cu miresme pentru îngroparea Lui. I-a fost dăruit Mariei (căreia nu avea să i se permită să ungă trupul Său mort, deşi şi-a dorit foarte mult aceasta) să-I răsplătească Lui, cât timp era încă viu, deoarece nu avea să fie capabilă să facă acest lucru după moartea Sa, pentru că avea să fie împiedicată de învierea Sa grabnică.

(Beda venerabilul, Omilii la Evanghelii 2.4, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

Ungerea pentru îngroparea Sa

(In. 12, 7) A zis deci Iisus: Las-o, că pentru ziua îngropării Mele l-a păstrat.

El l-a adus pe Lazăr la viaţă şi a murit în locul lui. Pentru că, după ce l-a scos pe Lazăr din mormânt şi a stat cu el la masă, El Însuşi a fost înmormântat, prin simbolul ungerii cu mirul pe care Maria l-a turnat pe capul Său… Aşadar, Domnul a venit în Betania, Şi-a înviat prietenul şi S-a îngropat pe Sine prin simbolul ungerii. El le-a făcut pe Maria şi Marta vesele şi a dezvăluit atât moartea, cât şi şi lăcomia, moartea pentru că nu avea să-L țină pentru totdeauna şi lăcomia pentru că nu avea să-l vândă întotdeauna.

(Sfântul Efrem Sirul, Comentariu la Diatesaronul lui Tațian 17, 7-8, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

Dragoste, mustrare şi apărare

(In. 12, 8) Că pe săraci totdeauna îi aveţi cu voi, dar pe Mine nu Mă aveţi totdeauna.

Dacă, spune El, eşti sincer în milostenia pe care o faci săracilor, îți rămâne destul timp pentru a le face bine. Nu vor lipsi niciodată din această lume. Dar nu va fi oricând uşor pentru tine să-Mi slujești: Eu stau cu tine pentru puţin timp şi apoi voi pleca. Prima dată, El a curăţit-o pe femeie de vină cu aceste cuvinte, spunând smerit că mai mare o cinste trebuie să I se atribuie Lui decât săracilor, pentru că El avea să stătea cu ei numai pentru puţin timp. Apoi, a mustrat intenţia lui Iuda, pentru că el nu se îngrijea deloc de săraci şi pentru că nici femeia nu ar fi trebuit să fie osândită din cauza mirului pe care l-a turnat.

(Teodor de Mopsuestia, Comentariu la Ioan 5, 12, 8, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

Grija pentru cei săraci

(In. 12, 8) Că pe săraci totdeauna îi aveţi cu voi, dar pe Mine nu Mă aveţi totdeauna.

Şi Domnul aduce un argument care ne convinge că nimic nu este mai mare decât credința față de El. Pentru că, spune El, dragostea pentru săraci este foarte de preţ, doar să fie aşezată după adorarea lui Dumnezeu. Timpul, spune El, care a fost hotărât pentru cinstirea Mea, ca şi cum ar spune: timpul călătoriei Mele pe pământ, nu cere ca săracii să fie cinstiţi înaintea Mea. Şi aceasta a spus-o cu referire la întrupare. Cu toate acestea, El nu interzice omului compătimitor să-şi exercite dragostea faţă de săraci.

De aceea, când este nevoie de slujire sau de cântare, acestea trebuie cinstite înainte de dragostea faţă de săraci. Pentru că este posibil să faci bine şi după ce slujbele se sfârşesc. Prin urmare, El spune, aşadar, că nu este necesar tot timpul, fără întrerupere, să ne dedicăm timpul cinstindu-L sau să cheltuim totul cu slujbele preoțești, ci să strângem cea mai mare parte pentru săraci. Sau gândiţi-vă în acest mod: Aşa cum El cere ucenicilor Lui să postească după ce S-a înălțat la Tatăl (Matei 9, 15), tot așa le spune și că vor putea cu o mai mare ușurință să aibă grijă de săraci şi să-şi manifeste dragostea față de ei cu mai puțină distragere şi pentru mai mult timp, așa cum se și cuvine să o facă. Pentru că, după înălţarea Domnului, când ei nu L-au mai urmat pe Învăţătorul lor în călătoria Sa, ci au avut răgaz, cu râvnă, toate prinoasele care le erau aduse le împărțeau săracilor.

(Sfântul Chiril al Alexandriei, Comentariu la Evanghelia după Ioan 8, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

Tu unge capul Domnului prin grija față de săraci

(In. 12, 8) Că pe săraci totdeauna îi aveţi cu voi, dar pe Mine nu Mă aveţi totdeauna.

Atât de puternică este lauda unei lucrări bune de acest fel, încât ne îndeamnă pe toţi să acoperim capul Domnului cu miresme şi lucrări bogate, pentru ca să se spună și despre noi că am făcut o lucrare bună asupra capului Său. Pentru că, atât timp cât suntem în această viaţă, îi vom avea mereu pe cei săraci cu noi şi cei care au avansat în cunoştinţe şi au devenit bogaţi în înţelepciunea lui Dumnezeu trebuie să aibă grijă de ei, dar aceasta nu poate fi egalată cu cinstea de a-L avea mereu cu ei, şi noaptea şi ziua, pe Fiul lui Dumnezeu, Cuvântul şi Înţelepciunea lui Dumnezeu şi tot ceea ce este Domnul şi Mântuitorul nostru.

(Origen, Comentariu la Matei 77, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

Prezenţa întrupată a lui Iisus s-a retras

(In. 12, 8) Că pe săraci totdeauna îi aveţi cu voi, dar pe Mine nu Mă aveţi totdeauna.

Poate de asemenea să fie înţeles şi în acest chip… binele poate fi interpretat și ca fiind adresat lor, dar nu în așa fel încât să fie o sursă de neliniște. Pentru că El vorbea despre prezenţa Sa fizică. Deoarece, din punct de vedere al măreţiei Sale, al iconomiei Sale, al harului Său necuprins cu mintea şi nevăzut, cuvintele Sale sunt împlinite: Eu sunt cu voi în toate zilele până la sfârşitul veacului

(Matei 28, 20). Dar, din punct de vedere al trupului pe care şi L-a asumat ca Cuvânt al lui Dumnezeu… pe acesta nu îl veţi avea tot timpul. Şi de ce aceasta? Pentru că, din punct de vedere al prezenţei Sale fizice, El s-a alăturat timp de patruzeci de zile ucenicilor Săi şi apoi, aducându-i până acolo, cu scopul de a-L vedea şi nu cu cel de a-L urma, S-a ridicat la cer. El este acolo, într-adevăr, stând de-a dreapta Tatălui. Dar El este şi aici, niciodată retrăgându-Şi prezenţa Slavei Sale. Cu alte cuvinte, din punct de vedere al prezenţei Sale dumnezeieşti, Îl avem mereu pe Hristos. Din punct de vedere al prezenţei Sale fizice, le-a fost spus în chip adevărat ucenicilor Săi: Nu mă veţi avea tot timpul cu voi. Din acest punct de vedere, Biserica s-a bucurat de prezenţa Sa doar pentru câteva zile; acum Îl are pe Acesta prin credinţă, fără a-L mai vedea cu ochii. În orice mod s-ar fi spus atunci: Dar pe Mine nu mă veţi avea tot timpul, nu mai poate, presupun, după această dublă soluţie , să rămână un subiect al îndoielii.

(Sfântul Ambrozie al Milanului, Tratat la Evanghelia după Ioan 50, 13, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

Cei păcătoși nu îl vor avea pe Hristos mereu

(In. 12, 8) Că pe săraci totdeauna îi aveţi cu voi, dar pe Mine nu Mă aveţi totdeauna.

Noi cu siguranţă putem înţelege: pe săraci îi aveţi mereu. Ce a spus aici este adevărat. Când au lipsit vreodată săracii din Biserică? Dar pe Mine nu Mă veţi avea tot timpul. Ce vrea să arate prin aceasta? Cum ar trebui să înţelegem: nu Mă veţi avea tot timpul? Nu vă tulburați: aceste cuvinte i-au fost adresate lui Iuda. Însă de ce nu a spus: Tu (singur) vei, avea în loc de voi (plural) veţi avea? El a folosit forma de plural pentru că, aici, Iuda nu este deosebit de ceilalţi. Un om păcătos reprezintă tot trupul celor neputincioşi… Şi astfel i-a spus lui Iuda: pe Mine nu mă vei avea tot timpul. Dar ce înseamnă nu tot timpul şi tot timpul? Dacă eşti bun, dacă aparţii trupului reprezentat de Petru, Îl ai pe Hristos acum şi de acum înainte: acum, prin credinţă, prin semne, prin sfinţire, prin botez, prin pâinea şi vinul de la altar. Îl ai pe Hristos acum și Îl vei avea mereu. Pentru că, atunci când vei pleca de aici, vei ajunge la El, la Cel care a spus tâlharului: Astăzi vei fi cu Mine în Rai (Lc. 23, 43). Dar dacă acum trăieşti păcătos, doar ți se pare că Îl ai pe Hristos, pentru că intri în Biserică, te însemnezi cu semnul lui Hristos, eşti botezat cu botezul lui Hristos, te amesteci cu membrii lui Hristos şi te apropii de altarul Lui: Îl ai acum pe Hristos, dar trăind păcătos, nu Îl vei avea pentru totdeauna.

(Fericitul Augustin, Tratat la Evanghelia după Ioan 50, 12, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

Nebunia păcatului

(In. 12, 8) Că pe săraci totdeauna îi aveţi cu voi, dar pe Mine nu Mă aveţi totdeauna.

Dar nici unul dintre aceste lucruri pe care Le-a spus nu l-au întors pe barbarul nebun (Iuda). Şi totuşi, într-adevăr, Iisus a spus şi a făcut mai mult decât aceasta: i-a spălat picioarele în acea noapte, l-a făcut părtaş la masă şi la sare, fiind un lucru care ar trebui să împiedice chiar şi sufletele tâlharilor, şi a spus şi alte cuvinte, îndeajuns de a topi o piatră, făcând aceasta chiar în acea zi, pentru ca timpul să nu-l facă să uite. Dar nici una dintre acestea nu l-a atins pe Iuda.

(Sfântul Ioan Gură de Aur, Omilii la Evanghelia după Ioan 65, 2, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

Conducătorii evrei au căutat să-L oprească

(In. 12, 9-10) Deci mulţime mare de iudei au aflat că este acolo şi au venit nu numai pentru Iisus, ci să vadă şi pe Lazăr, pe care-l înviase din morţi. Şi s-au sfătuit arhiereii ca şi pe Lazăr să-l omoare.

Iudeii au descoperit că Iisus se afla din nou în Betania, stând cu Lazăr şi sora sa, şi că era cu ei chiar în acel moment. Mulţi au venit… poate aşteptând să audă ceva extraordinar de la El, ca şi cum ar fi fost cineva care vine dintr-un loc îndepărtat şi uitat de civilizaţie. Din acest motiv, mai-marii preoţilor, când a văzut că mulţimea era foarte atrasă de dorinţa de a-l vedea pe Lazăr, s-au gândit să-l ucidă pe Lazăr împreună cu Hristos. Ei cu siguranţă au avut ideea că mulţimea… nu s-a limitat doar să-l vadă pe Lazăr, ci că, prin vederea lui, aveau să fie conduşi la credinţa în Hristos - ca şi cum El, Care l-a ridicat odată pe Lazăr din morţi, nu l-ar mai putea aduce la viaţă încă o dată.

(Teodor de Mopsuestia, Comentariu la Ioan 5, 12, 9, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

Nechibzuinţa de a-l ucide pe cel care abia a fost înviat

(In. 12, 10) Şi s-au sfătuit arhiereii ca şi pe Lazăr să-l omoare.

Oarbă şiretenie a celor orbi, să dorească a-l ucide pe cel care a fost readus la viaţă! Ca şi cum Iisus nu ar fi putut să-l aducă la viaţă pe cel care a fost ucis, când avuse puterea să-l aducă la viaţă pe cel care a murit. Şi, într-adevăr - El ne-a arătat că le putea face pe amândouă, dat fiind faptul că l-a adus pe Lazăr la viaţă, care a murit, şi S-a înviat pe El Însuşi, Care a fost omorât.

(Beda venerabilul, Omilii la Evanghelii 2, 4, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

Invidia caută să-i omoare pe cei readuşi la viaţă

(In. 12, 10) Şi s-au sfătuit arhiereii ca şi pe Lazăr să-l omoare.

În prezenţa unui asemenea har, dat de Domnul, a unei asemenea minuni a darului divin, când toţi ar fi trebuit să se bucure, cei slabi erau tulburați şi adunaţi la sfat împotriva lui Hristos (Ioan 11, 47) și își doreau și mai mult, să-l ucidă chiar şi pe Lazăr. Nu realizaţi că sunteţi urmași ai acelora a căror învârtoşare o moşteniţi? Pentru că şi voi, de asemenea, vă mâniați şi vă adunaţi împotriva Bisericii, pentru că vedeţi morţii cum revin la viaţă în Biserică şi cum se înalţă prin primirea iertării păcatelor. Şi aşa, în ceea ce vă priveşte, doriţi să ucideţi din nou, din invidie, pe aceia care sunt readuşi la viaţă.

(Sfântul Ambrozie al Milanului, Despre pocăinţă 27, 59, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

Lazăr îi înfurie pe conducătorii evrei

(In. 12, 11) Căci, din cauza lui mulţi dintre iudei mergeau şi credeau în Iisus.

Nici o altă minune a lui Hristos nu i-a înfuriat pe conducătorii evrei atât de mult ca aceasta…. A fost atât de publică şi de minunată vederea unui om mergând şi vorbind, după ce fusese mort timp patru zile, și fapta a fost atât de in-contestabilă… În cazul altor minuni, ei L-au învinuit de nerespectarea sâmbetei (Ioan 5, 16) şi astfel au distras minţile oamenilor; dar aici nimic nu era greşit, şi prin urmare, şi-au aruncat mânia asupra Lazăr… Ei ar fi făcut la fel și orbului, dacă n-ar fi avut porunca sabatului. Apoi, din nou, cel din urmă a fost un om sărac şi l-au alungat din templu, dar Lazăr era un om de înaltă clasă socială, aşa cum este evident din numărul oamenilor care au venit pentru a o mângâia pe sora sa… I-a înfuriat pe toţi, văzându-i mergând în Betania, părăsind sărbătoarea care atunci începuse.

(Sfântul Ioan Gură de Aur, Omilii la Evanghelia după Ioan 66, 1, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

Înverșunați ca să-L oprească pe Hristos

(In. 12, 11) Căci, din cauza lui mulţi dintre iudei mergeau şi credeau în Iisus.

Vedeţi acum cât de violenţi par să devină conducătorii, grăbindu-se cu sălbăticie aici şi acolo, sub influenţa invidiei lor, spunând lucruri nebunești. Ei s-au gândit cu seriozitate la ucidere peste ucidere, gândind că așa vor putea să șteargă puterea faptei minunate în acelaşi timp cu victima lor, pentru a opri mulţimea ce aleargă să Îl creadă pe Hristos.

(Sfântul Chiril al Alexandriei, Comentariu la Evanghelia după Ioan, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

Mulţimea ştie mai bine decât conducătorii ei

(In. 12, 12) A doua zi, mulţime multă, care venise la sărbătoare, auzind că Iisus vine în Ierusalim,

Bogăţia este la fel de capabilă ca şi puterea să îi distrugă pe cei care nu sunt atenţi. Prima conduce spre lăcomie, cea dea doua spre mândrie. Vedeţi, de exemplu, cum mulţimea de israeliţi proclamă adevărul, pe când conducătorii ei sunt corupţi. Pentru că primii dintre aceştia au crezut în Hristos, aşa cum evangheliştii afirmă continuu, spunând că mulţi din mulţime au crezut în El (Ioan 7, 31, 48), dar cei care erau din clasa conducătoare nu au crezut… Dar cum vine aceasta, că El intră în mod deschis în Ierusalim, având în vedere faptul că înainte nu mergea în mod deschis printre evrei, ci se retrăgea în pustie? Înăbuşind mânia lor, prin retragerea Lui, El acum vine la ei, când sunt mai calmi. De altfel, mulţimea care a mers înaintea Lui şi care mai apoi L-a urmat era de ajuns să-i înfricoşeze. Pentru că nici o altă înviere nu a atras pe oameni atât de mult precum cea a lui Lazăr. Şi un alt evanghelist spune că şi-au aruncat îmbrăcămintea lor sub picioarele Lui (Matei 21, 8) şi că toată cetatea era cutremurată (Matei 21, 10). Acesta a fost chipul de cinstire pe care L-a avut când a intrat în cetate.

(Sfântul Ioan Gură de Aur, Omilii la Evanghelia după Ioan 66, 1, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

Mulţimea Îl întâmpină pe Iisus

(In. 12, 13) Au luat ramuri de finic şi au ieşit întru întâmpinarea Lui şi strigau: Osana! Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului, Împăratul lui Israel!

Când mulţimea a luat ramurile de finic şi au venit înaintea lui Hristos, care Se pregătea să urce la sărbătoare, toţi purtau mărturia că El l-a chemat afară pe Lazăr din mormânt şi l-a ridicat din morţi. Datorită acesteia, acea mare mulţime a crezut în El, când au auzit că a făcut acest semn. Pentru că toţi oamenii au ieşit

afară din mormânt înainte să-l îngroape şi au închis uşa mormântului. Şi o mare mirare i-a cuprins pe toţi când au auzit că era din nou în viaţă.

(Sfântul Atanasie cel mare, Omilie la Învierea lui Lazăr, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

Ramuri de biruinţă asupra morţii

(In. 12, 13) Au luat ramuri de finic şi au ieşit întru întâmpinarea Lui şi strigau: Osana! Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului, Împăratul lui Israel!

O, Mântuitorule, toţi au venit cu ramuri de finic cu prilejul venirii Tale, strigând: Osana,
Noi acum Îţi aducem imne de slavă din gurile noastre vrednice de milă
Aşa cum adiem ramurile duhului nostru şi strigăm:
O, Tu, cu adevărat printre cei de Sus, mântuieşte lumea pe care ai creat-o, Doamne,
Şi curăţeşte păcatele noastre, aşa cum odinioară ai uscat
Lacrimile Mariei şi ale Martei.

O, Iubitorule de oameni, Biserica Sfântă ţine o mare sărbătoare, cu credinţă chemându-şi împreună copiii ei,
Te întâmpină pe Tine cu ramuri de finic şi îşi aruncă hainele de bucurie
Aşa… încât, cu ucenicii Tăi şi cu prietenii Tăi,
Tu trebuie să înalţi şi să dai o adâncă pace pentru slujitorii Tăi
Şi… eliberează-i pe ei din asuprire, aşa cum odinioară ai cercetat lacrimile Mariei şi ale Martei.
Apleacă-Ţi urechea Ta, o, Dumnezeule a toate şi auzi rugăciunile noastre şi ne smulge din ghearele morţii…

Dă-ne voie nouă, celor care suntem morţi din cauza păcatelor noastre şi care trăim în mormânt din cauza conştiinţei noastre diavoleşti,
Să imităm pe surorile credinciosului Lazăr, atunci când strigăm cu lacrimi către Hristos, cu credinţă şi cu dragoste:
Mântuieşte-ne pe noi Tu, Care ai făcut voia Tatălui de a deveni om.
Şi ne înviază din moartea păcatelor noastre
Tu, Cel fără de moarte.

(Roman Melodul, Condac la Învierea lui Lazăr 15, 14- 17, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

Ramurile de finic sunt psalmii de laudă pentru biruinţă

(In. 12, 13) Au luat ramuri de finic şi au ieşit întru întâmpinarea Lui şi strigau: Osana! Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului, Împăratul lui Israel!

Vezi cât de măreţ a fost rodul rugăciunii Lui şi cât de mare era turma oii celei pierdute a casei lui Israel care a auzit vocea Păstorului ei… A doua zi, mulţime multă, care venise la sărbătoare, auzind că Iisus vine în Ierusalim, au luat ramuri de finic… (In. 12, 12-13)… Ramurile de finic sunt psalmi de laudă pentru biruinţa pe care Domnul nostru urma să o obţină asupra morţii prin moartea Sa şi, prin biruinţa crucii, pentru biruinţa Sa asupra diavolului, împăratul morţii.

(Fericitul Augustin, Tratat la Evanghelia după Ioan 51, 1-2, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

Mulţimea Îl slăveşte întrebuinţând Scriptura

(In. 12, 13) Au luat ramuri de finic şi au ieşit întru întâmpinarea Lui şi strigau: Osana! Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului, Împăratul lui Israel!

Mulţimea nu Îl slăveşte pe Iisus printr-un limbaj comun, ci citează din Scriptura inspirată (Psalmul 117, 26) care vorbea foarte frumos despre El. Mărturisind că El era într-adevăr Regele lui Israel, L-au numit regele lor şi au acceptat stăpânirea lui Hristos.

(Sfântul Chiril al Alexandriei, Comentariu la Evanghelia după Ioan 8, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

Vechiul şi Noul Testament Îl slăvesc pe Hristos

(In. 12, 13) Au luat ramuri de finic şi au ieşit întru întâmpinarea Lui şi strigau: Osana! Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului, Împăratul lui Israel!

Cei care mergeau înainte şi cei care Îl urmau exaltaţi pe Domnul nostru, uniţi în aceeaşi voce de slavă, pentru că fără îndoială credinţa acelora care au fost încuviinţaţi înainte de întruparea Domnului nostru şi a celor de după este aceeaşi, deşi aveau taine care se diferenţiau conform obiceiurilor timpurilor. Petru aduce mărturie în acest sens atunci când spune: Dar noi credem că ne vom mântui în acelaşi chip ca şi aceia, prin harul Domnului Iisus (Fapte 15, 11).

Cât despre cuvântul lor, Osana, semnifică de fapt mântuirea prin Fiul lui David, fiind acelaşi lucru pe care îl citim în psalm: Domnul este mântuirea noastră,

binecuvântarea Ta peste poporul Tău (Psalmul 3, 9). Este la fel ca şi refrenul pe care sfinţii îl repetă cu o cântare de mare laudă în Apocalipsă: Mântuirea este de la Dumnezeul nostru, Care şade pe tron, şi de la Mielul (Apocalipsă 7, 10).

(Beda venerabilul, Omilii la Evanghelii 2, 3, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba și Lucian Radu)

Osana înseamnă mântuit

(In. 12, 13) Au luat ramuri de finic şi au ieşit întru întâmpinarea Lui şi strigau: Osana! Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului, Împăratul lui Israel!

Prin urmare, așa cum osana este rostit în psalmul despre care vorbim și care este tradus: Mântuieşte-ne pe noi acum, şi ebraica are Doamne, mântuieşte-ne. Iar cuvintele binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului sunt luate din acelaşi psalm şi aceste cuvinte se pot referi doar la Hristos, Fiul lui Dumnezeu, iar noi, firește, tot Lui Îi atribuim și restul profeției.

(Eusebiu de Cezareea, Mărturia Evangheliei 9, 18, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba și Lucian Radu)

Acelaşi psalm vorbeşte despre piatra din
capul unghiului cea nebăgată în seamă

(In. 12, 13) Au luat ramuri de finic şi au ieşit întru întâmpinarea Lui şi strigau: Osana! Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului, Împăratul lui Israel!

Mulţimea a luat acest verset de laudă din psalmul 117 şi nimeni nu se îndoieşte că acolo se psalmodiază despre Domnul. Prin urmare, cu dreptate se vorbeşte mai înainte despre El, în acelaşi psalm, Piatra pe care n-au băgat-o în seamă ziditorii a ajuns în capul unghiului (Psalmul 117, 22), pentru că Hristos, pe Care evreii L-au respins, ca ziditori ai legilor propriei tradiţii, a devenit un memorial (lat. monumentum) pentru credincioşii din ambele popoare, anume, evreii şi neamurile. Cât despre faptul că Hristos este numit piatra cea din capul unghiului în acest psalm, tocmai despre aceasta s-a cântat în mare slavă în Evanghelie, prin vocea celor care L-au urmat şi a celor care Îi mergeau înainte.

(Beda venerabilul, Omilii la Evanghelii 2, 3, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba și Lucian Radu)

În numele Tatălui

(In. 12, 13) Au luat ramuri de finic şi au ieşit întru întâmpinarea Lui şi strigau: Osana! Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului, Împăratul lui Israel!

În numele Domnului înseamnă în numele Tatălui (deşi Augustin notează că poate fi înţeles că El vine în numele Lui întrucât şi El Însuşi este Domnul citând, destul de interesant, citatul de la Ioan 5, 43 – n.tr), aşa cum Domnul nostru Însuşi a spus altundeva evreilor necredincioşi: am venit în numele Tatălui Meu şi voi nu Mă primiţi; altul va veni în numele său, şi pe el îl veţi primi (Ioan 5, 43). Hristos a venit în numele Tatălui pentru că, prin tot ceea ce a făcut sau a spus, avea ca preocupare să-L slăvească pe Tatăl Său şi să propovăduiască oamenilor că El este Cel care trebuie să fie slăvit. Antihristul va veni în nume propriu şi, deşi poate este cea mai păcătoasă persoană dintre toate şi un mare ajutor al diavolului, se va considera potrivit a se numi pe sine Fiul lui Dumnezeu, deşi va fi împotrivă şi înălţat deasupra a orice se poate numi Dumnezeu şi va fi cinstit cu închinare (2 Tesaloniceni 2, 4).

(Beda venerabilul, Omilii la Evanghelii 2, 3, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

Întoarcerea Împăratului

(In. 12, 13) Au luat ramuri de finic şi au ieşit întru întâmpinarea Lui şi strigau: Osana! Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului, Împăratul lui Israel!

Domnul a dăruit, cu ajutorul venirii Sale, un mai mare har acelora din perioada mai târzie decât ceea ce a dăruit celor din Vechiul Testament. Pentru că ei, într-adevăr, obişnuiau să audă de la slugile Lui despre Împăratul care va veni şi s-au bucurat într-o anumită măsură, având în vedere că au aşteptat această venire. Dar cei care au fost într-adevăr în prezenţa Lui, care au fost eliberați şi au avut părtăşia harului Său, deţin mai mult har şi o mai mare bucurie pentru că Împăratul a sosit. Aceasta este şi ceea ce David a spus: Iar sufletul meu să se bucure de Domnul; să se veselească de mântuirea Lui (Psalmul 34, 8). Şi din acest motiv, la intrarea Sa în Ierusalim, toţi cei care erau în cale L-au recunoscut pe David, regele lor, în durerea sufletului Său, şi şi-au aruncat hainele pentru El şi au aranjat drumul cu ramuri verzi, strigând cu mare bucurie şi mulţumire: Osana, Fiul lui David, bine este cuvântat Cel ce vine întru numele Domnului; Osana întru cei de sus (Matei 21, 9). Ceea ce s-a spus de către David cu privire la Fiul lui Dumnezeu, s-a împlinit în persoana Lui... El Însuşi era Cel vestit de profeţi ca Mesia, al cărui nume este slăvit în lumea întreagă.

(Sfântul Irineu de Lyon, Împotriva ereziilor 4, 11, 3, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

A deveni împărat nu este o înălţare pentru Domnul

(In. 12, 13) Au luat ramuri de finic şi au ieşit întru întâmpinarea Lui şi strigau: Osana! Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului, Împăratul lui Israel!

Ce suferinţă psihică trebuie să fi îndurat conducătorii evrei când au auzit o aşa mare mulţime de oameni proclamându-L pe Hristos Împărat! Dar ce onoare era pentru Domnul să fie Împăratul Israelului? Cât de minunat putea fi pentru Împăratul veşniciei să devină Împărat al lumii pământeşti? Hristos nu era Împăratul Israelului, ca să pretindă omagiu, ca să pună săbii în mâinile soldaţilor Săi şi să-Şi subjuge duşmanii prin război. El era Împăratul Israelului prin manifestarea autorităţii Sale împărăteşti asupra sufletelor lor, prin faptul că ține cont întotdeauna de interesele lor, prin aducerea în împărăţia Sa cerească a celor a căror credinţă, nădejde şi iubire erau îndreptate către El Însuşi. Pentru Fiul lui Dumnezeu, egal al Tatălui, Cuvântul prin care toate lucrurile s-au făcut, în marea Lui bucurie, să Fie Împăratul Israelului era o smerire, nu o înălţare, un semn de milostenie şi nu de creştere a puterii Sale. Pentru că El, Cel care a fost numit pe pământ Regele iudeilor, este în ceruri Împăratul îngerilor.

(Fericitul Augustin, Tratat la Evanghelia după Ioan 51.4, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

Iisus a împrumutat asinul

(In. 12, 14) Şi Iisus, găsind un asin tânăr, a şezut pe el, precum este scris:

Din motive ce țin de organizarea statului, unele ordine (administrative) ale cetăţenilor romani… sunt încoronate cu cununi de lauri… Există de asemenea şi cununi provinciale din aur, având nevoie de capuri mai mari de statui în loc de cele ale oamenilor. Dar ordinele voastre (diverse oficii clericale ale celor cărora el le scrie – n.tr) şi magistraturile voastre şi chiar locul de întâlnire care este Biserica sunt ale lui Hristos. Aparțineți Lui pentru că ați fost înscrişi în cartea vieţii (Filipeni 4, 3). Acolo sângele Domnului slujește pentru haina voastră purpurie şi lungul drum este Însăşi crucea Lui. Acolo securea stădeja la rădăcina pomului (Matei 3, 10). Acolo mlădiţa este din rădăcina lui Iesei (Isaia 11, 1). Nu contează statutul cailor cu cununile lor. Domnul vostru, atunci când potrivit Scripturii, a intrat în Ierusalim biruitor, nu a avut un asin al său. Unii îşi pun încrederea în carele lor, alţii în caii lor. Dar noi căutăm ajutorul în numele Domnului Dumnezeului nostru (Psalmul 19, 8).

(Tertulian, Cununa 13, 1, 2, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba și Lucian Radu)

Asina şi mânzul

(In. 12, 14) Şi Iisus, găsind un asin tânăr, a şezut pe el, precum este scris:

Totuși cum s-au petrecut toate dacă ceilalţi evanghelişti spun că El a trimis pe ucenici şi a zis: Dezlegaţi asina şi mânzul (Matei 21, 2), pe când Ioan nu spune nimic de acest fel, ci doar găsind un asin tânăr, a şezut pe el (In. 12, 14). Probabil ambele evenimente au avut loc, însă doar după ce asina a fost dezlegată, și doar atunci când ucenicii au adus-o, Hristos a găsit mânzul şi S-a aşezat pe el.

(Sfântul Ioan Gură de Aur, Omilii la Evanghelia după Ioan 66.1, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

Supunerea neamurilor

(In. 12, 14) Şi Iisus, găsind un asin tânăr, a şezut pe el, precum este scris:

Şi de-ndată ce, contrar obiceiurilor Sale de zi cu zi, doar la acest eveniment Hristos apare stând pe un mânz, nu spunem că a stat pe el pentru că era o distanţă lungă până la cetate, pentru că nu erau mai mult de două mile depărtare (vezi și Ioan 11, 18), și nici nu spunem asta pentru că era mulţime de oameni. Deoarece este cert că în alte ocazii, când era găsit împreună cu o mulţime de oameni, nu a făcut aceasta; dar El face aceasta pentru a arăta că este pe cale să aducă în stăpânirea Sa, ca popor nou, pe cei necurați dintre neamuri şi să-i conducă la principiile dreptăţii şi la Ierusalimul cel de sus, a cărui prefigurare este Ierusalimul pământesc. În acest Ierusalim, acest popor, fiind curăţit, va intra cu Hristos, Care va fi slăvit de neprihăniții îngeri, a căror închipuire sunt copiii. Şi El numeşte pe măgar mânz, pentru că oamenii dintre neamuri nu au fost învăţaţi în evlavia pe care credinţa o înfăptuieşte.

(Sfântul Chiril al Alexandriei, Comentariu la Evanghelia după Ioan 8, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Radu)

Nici o însemnare despre regele iudeilor decât la Hristos

(In. 12, 15) Nu te teme, fiica Sionului! Iată Împăratul tău vine, şezând pe mânzul asinei.

Zaharia a profeţit despre aceasta spre finalul profeției sale, după întoarcerea sa din Babilon. Dar acolo nu este nici o însemnare despre vreun rege evreu până la acea dată, aşa cum prevede proorocia, în afară de Domnul şi Mântuitorul Iisus Hristos, prin Care aceasta s-a şi împlinit… Dar oare ce a vrut să arate mergând pe asin, dacă nu umilința și smerenia ce au marcat prima Sa venire?

(Eusebiu de Cezareea, Mărturia Evangheliei 9, 17, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Radu)

Împăraţii păcătoşi în contrast cu Împăratul păcii

(In. 12, 15) Nu te teme, fiica Sionului! Iată Împăratul tău vine, şezând pe mânzul asinei.

Pentru că toţi regii lor au fost majoritatea nedrepţi şi lacomi şi i-au supus pe ei la războaie, El le-a spus: Credeţi-Mă, nu sunt ca aceştia. Eu sunt blând şi smerit… și a demonstrat aceasta prin intrarea Sa, nu în fruntea unei armate, ci smerit, mergând pe un asin.

(Sfântul Ioan Gură de Aur, Omilii la Evanghelia după Ioan 66.1, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

Recunoaşte-L pe Cel pe care Îl slăveşti

(In. 12, 15) Nu te teme, fiica Sionului! Iată Împăratul tău vine, şezând pe mânzul asinei.

Această faptă a Domnului este arătată în scrierile proorocilor, deşi conducătorii evreilor nu au văzut în aceasta împlinirea profeţiei… Da, în acel popor, deşi ticălos, deşi orb, acolo a rămas încă fiica Sionului, care este Ierusalimul… Ei i se spune: Nu te teme… Recunoaşte-L pe El, Cel pe care Îl slăveşti, şi nu tremura când El suferă. Acela este sângele care va şterge păcatul tău şi va răscumpăra viaţa ta.

(Fericitul Augustin, Tratat la Evanghelia după Ioan 51, 5, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

Ignoranţa de la început a apostolilor

(In. 12, 16) Acestea nu le-au înţeles ucenicii Lui la început, dar când S-a prea slăvit Iisus, atunci şi-au adus aminte că acestea I le-au făcut Lui.

Însă observaţi înţelepciunea evanghelistului, că nu îi este ruşine să arate ignoranţa de care dădeau mai înainte ucenicii. El scrie că ei nu cunoşteau cele ce se petreceau. Pentru că s-ar fi supărat dacă, rege fiind, ar fi aflat că El urma să sufere asemenea lucruri şi să fie tratat aşa cum a fost tratat. În plus, ei nu ar fi putut cunoaşte imediat înţelesul împărăţiei despre care a vorbit. Pentru că un alt evanghelist spune că au înţeles acelea ca fiind vorba despre o împărăţie din această lume (Matei 20, 21).

(Sfântul Ioan Gură de Aur, Omilii la Evanghelia după Ioan 66, 2, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

Raţiunea ucenicilor

(In. 12, 16) Acestea nu le-au înţeles ucenicii Lui la început, dar când S-a prea slăvit Iisus, atunci şi-au adus aminte că acestea I le-au făcut Lui.

Evanghelistul nu ezită să menţioneze neştiinţa ucenicilor şi nici înţelegerea lor de pe urmă, dat fiind faptul că nu l-a interesat respectul oamenilor, ci slava Duhului şi astfel arată ce fel de oameni erau ucenicii înainte de înviere şi ce fel de oameni au ajuns după înviere.

(Sfântul Chiril al Alexandriei, Comentariu la Evanghelia după Ioan 8, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

Mulţimea cu uşurinţă convinsă de martori

(In. 12, 17-18) Deci dă mărturie mulţimea care era cu El, când l-a strigat pe Lazăr din mormânt şi l-a înviat din morţi.

Adunarea oamenilor simpli, auzind ceea ce s-a întâmplat, a fost repede convinsă de cei care au mărturisit că Hristos l-a înviat pe Lazăr şi a rupt puterea morţii, aşa cum au spus proorocii. De aceea au mers şi ei şi L-au întâmpinat.

(Sfântul Chiril al Alexandriei, Comentariu la Evanghelia după Ioan 8, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

Cel care a biruit moartea

(In. 12, 17-18) Deci dă mărturie mulţimea care era cu El, când l-a strigat pe Lazăr din mormânt şi l-a înviat din morţi.

De vreme ce prin Adam a venit moartea, care i-a supus pe toţi, ei au auzit prin proorocii lor şi au crezut că moartea va fi învinsă. Când au văzut că aceasta s-a

făcut prin Domnul nostru, care a înviat un om mort de patru zile, au luat ramuri de palmier şi au ieşit să-L întâmpine ca pe Cel ce este biruitor asupra morţii care apasă umanitatea şi L-au slăvit cu imne pe măsură. Având în vedere că fariseilor nu le plăcea acest lucru, le-au reproşat aceasta oamenilor, spunându-le că Îl urmează în deşert, dar reproşul lor era inutil, de vreme ce oamenii mergeau oricum după El.

(Teodor de Mopsuestia, Comentariu la Ioan 5, 12, 17-18, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

Părintele Ilie Cleopa - Predică la Duminica Floriilor (Intrarea în Ierusalim) - Despre împlinirea proorociilor pentru Hristos şi despre orbirea spirituală

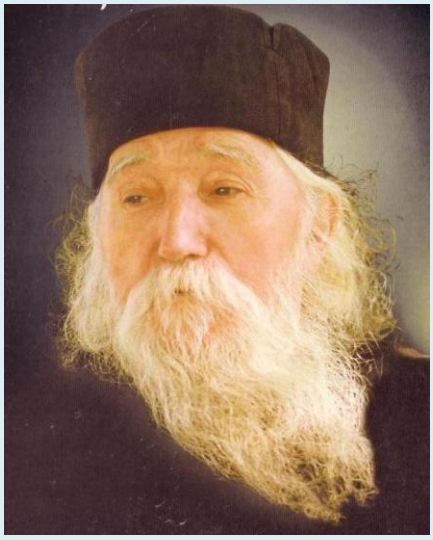

***Şi Iisus, găsind un asin tânăr, a şezut pe el, precum este scris: Nu te teme, fiica Sionului! Iată Împăratul tău vine, şezând pe mânzul asinei* (Ioan 12, 14-15)**

Iubiţi credincioşi, dacă citim în Sfânta şi dumnezeiasca Scriptură a Vechiului şi Noului Testament aflăm că toate proorociile care au fost spuse despre Mântuitorul nostru Iisus Hristos, Care la plinirea vremii a venit la neamul omenesc, s-au împlinit cu mare uimire la vremea lor. Aşa vedem că sfinţii prooroci, prin descoperire de la Sfântul Duh, au arătat cu mii de ani înainte că Mântuitorul nostru Iisus Hristos ***Se va naşte după trup din sămânţa femeii*** (Facere 3, 15); că ***Se va naşte din sămânţa lui Avraam*** (Facere 22, 17-18); că ***va fi din neamul lui David după trup*** (Isaia 9, 6).

La fel şi pentru ziua acestui mare şi prealuminat praznic al Intrării Domnului în Ierusalim, vedem împlinindu-se ***proorocia Sfântului Prooroc Zaharia***, care a zis: ***Bucură-te foarte, fiica Sionului, veseleşte-te fiica Ierusalimului, că iată Împăratul tău vine la tine, drept şi biruitor, smerit şi călare pe mânzul asinei*** (Zaharia 9, 9).

Dar, fraţii mei, ***ce simbolizează mânzul asinei despre care a proorocit Zaharia atât de arătat, iar Domnul şezând pe el a împlinit proorocia?*** Mânzul asinei, ca orice mânz, este sălbatic şi anevoie de îmblânzit, iar ca un asin este necurat; pentru aceea nici nu era primit între cele ce se aduceau lui Dumnezeu după lege, ci se schimba. ***Necurate erau toate neamurile pământului pentru necredinţa lor şi sălbatice şi cu anevoie de îmblânzit, pentru că erau lipsite de legile lui Dumnezeu.***

Şederea lui Iisus Hristos pe mânzul asinei însemna suspinarea neamurilor către El; şi vezi că Apostolii au adus la Iisus mânzul asinei, precum zice dumnezeiescul **Luca**, şi ***aruncându-şi hainele pe el au pus pe Iisus deasupra.*** Hainele aşternute pe jos erau semne şi închipuiri arătate cum că Apostolii, întinzând propovăduirea Evangheliei la neamuri, le-au adus şi le-au supus lui Hristos, Care le-a umplut de darurile Lui cele dumnezeieşti. Apoi zice dumnezeiasca Evanghelie: ***Acestea nu le-au înţeles ucenicii Lui la început, dar când S-a preaslăvit Iisus, atunci şi-au adus aminte că acestea erau scrise pentru El şi că I le-au făcut Lui*** (Ioan 12, 16).
Poporul care era din Betania împreună cu cei din Ierusalim, auzind că Mântuitorul a făcut acea mare şi preaslăvită minune, a învierii lui Lazăr, mort de patru zile, numai prin strigarea: Lazăre, vino afară!, a ieşit înaintea Domnului cu mare evlavie şi mirare şi L-a întâmpinat cu stâlpări şi cu ramuri. Dar oare tot cu această evlavie şi credinţă l-au primit pe Mântuitorul arhiereii, fariseii şi cărturarii? Nu. Aceştia erau plini de zavistie şi de ură împotriva Mântuitorului şi, auzind despre preaslăvita minune cu învierea lui Lazăr, nu numai că nu au crezut, ci s-au şi grăbit să ia toate măsurile pentru a ucide pe Iisus. Căci adunând sinedriul, ziceau: ***Ce facem, pentru că Omul acesta face multe minuni? Dacă-L lăsăm aşa toţi vor crede în El şi vor veni romanii şi ne vor lua şi ţara şi neamul*** (Ioan 11, 47-48).

Vedeţi, fraţii mei, câtă orbire şi răutate era în mintea şi inima cărturarilor, arhiereilor şi a fariseilor împotriva lui Iisus? Câtă deosebire era între popor şi între conducătorii lor sufleteşti! Poporul cu atâta evlavie şi cinste îl primea pe Mântuitorul. Încă ***şi mulţi din iudeii, care veniseră la Maria şi care văzuseră ce a făcut Iisus, au crezut în El*** (Ioan 11, 45). Iar arhiereii şi fariseii, orbiţi de ură, de răutate şi necredinţă, nu numai că nu au crezut în El, ci în grabă pregăteau şi planul de a-L omorî. Câtă dreptate avea Mântuitorul când îi mustra pe aceşti cărturari şi farisei şi le zicea: ***Nebuni şi orbi!*** (Matei 23, 17). Câtă orbire sufletească şi câtă ură şi zavistie era în mintea şi în inima acestor conducători spirituali ai poporului lui Israel! În loc să creadă în preaslăvita minune a învierii lui Lazăr şi să-L laude pe Iisus Hristos, auzi ce zic: ***Ce facem pentru că Omul acesta face multe minuni?*** (Ioan 11, 47).

Auzi nebunie, auzi orbire din zavistie şi ură! Despre această orbire şi împietrire a fariseilor, a arhiereilor şi cărturarilor a proorocit **marele proorocIsaia**, zicând: ***Că s-a învârtoşat inima poporului acestuia şi cu urechile sale greu a auzit şi ochii săi i-a închis, ca nu cumva să vadă cu ochii şi cu urechile să audă, şi cu inima să înţeleagă şi să se întoarcă şi să-l vindece*** (Isaia 6, 10).

Iubiţi credincioşi, cauzele împietririi şi orbirii sufleteşti a arhiereilor şi fariseilor erau ura şi zavistia, pe care le aveau împotriva Mântuitorului. De aceea căutau felurite pricini spre a-L pierde. Astfel am socotit să vorbim câte ceva despre blestemata pricină a zavistiei, nu cu cuvintele noastre, ci cu ale Sfinţilor Părinţi.

Ascultaţi ce zice **Sfântul Vasile cel mare** **despre zavistie**: "***Bun este Dumnezeu şi de bine dătător celor vrednici. Rău este numai diavolul şi izvoditor a tot felul de răutăţi şi precum la cel bun lipseşte zavistia, aşa la diavol există zavistia. Să ne păzim, fraţilor, de patima zavistiei ca să nu ne facem părtaşi lucrurilor diavolului şi potrivnicului şi să ne aflăm osândiţi întru aceeaşi osândă cu el. Că dacă cel ce se mândreşte, cade în osânda diavolului, cum zavistnicul va scăpa de munca cea gătită diavolului? Că nici o patimă mai pierzătoare decât zavistia nu rămâne în inimile oamenilor, care preapuţin mâhneşte pe cei de afară, dar este cea întâi şi mai aproape răutate la cel ce o are.***

Căci precum rugina roade în fier, aşa zavistia mănâncă în sufletul celui ce o are. Precum viperele mănâncă pântecele celor ce le poartă ca să se nască, aşa şi zavistia are putere a mânca sufletul celui ce o are. Pentru că zavistia este mâhnire pentru binele aproapelui, de aceea niciodată scârbele şi întristările nu lipsesc de la omul zavistnic. A rodit ţarina aproapelui său, este îndestulată casa lui cu toate cele necesare vieţii. Bucurii de la bărbatul acela nu lipsesc. Toate acestea sunt hrană bolii şi sporesc suferinţele celui zavistnic. Pentru aceasta cu nimic nu se deosebeşte de omul gol care de toţi se răneşte. Este cineva viteaz? Este sănătos? Acestea rănesc pe cel zavistnic. Altul este mai frumos la faţă. Altă rană a zavistnicului. Cutare întrece mult darurile sufleteşti şi pentru înţelepciunea şi puterea cuvintelor este văzut şi râvnit. Altul este bogat, dă multe daruri celor săraci şi se laudă de cei ce dobândesc de la el faceri de bine.

Acestea toate sunt bătăi şi răni care pătrund în inima celui zavistnic. Şi ce este mai rău la patima aceasta este că nici a o spune nu poate. Ci caută cu privirea în jos şi este posomorât şi se tulbură, cârteşte, şi se păgubeşte de răul acesta şi amintindu-i-se de patima sa, se ruşinează să-şi arate necazul, că este zavistnic şi amărât şi se chinuie de bunătăţile prietenului şi de veselia fratelui şi nu poate suferi bunătăţile şi îndestularea aproapelui. Deci nevoind a-şi spune patimă, ţine boala întru adânc care roade şi mănâncă cele dinlăuntru ale lui. Ba nici doctor al bolii acesteia, nici vreo doctorie vindecătoare nu poate afla, măcar că sunt pline Scripturile de leacuri pentru ea..." (Sf. Vasile cel Mare, Hexaimeron, 1988, p. 117).

Să auzim şi pe **Sfântul Ioan Gură de Aur** vorbind **despre zavistie**. "***Nu este alt păcat mai rău care desparte pe om de Dumnezeu şi de ceilalţi oameni ca zavistia, adică pizma. Această boală rea este mai cumplită decât iubirea de argint. Pentru că iubitorul de argint atunci se bucură când dobândeşte banii; iar invidiosul şi zavistnicul atunci se bucură când altul pătimeşte şi păgubeşte şi îşi pierde munca lui şi socoteşte câştig primejdiile şi pagubele altora.***

Deci care altă patimă este mai rea decât aceasta? Că răutăţile lui nu le cercetează, iar de binele altora se topeşte pe sine şi se lipseşte de Rai. Nici în lumea aceasta zavistnicul nu are nici un bine. Căci în ce chip cariul mănâncă lemnul şi molia roade lină, aşa şi pizma roade cu totul sufletul şi oasele omului zavistnic şi pizmaş, căci aceste patimi sunt mai rele decât fiarele, care pentru hrană, sau din fire se pornesc spre mânie. Iar oamenii zavistnici şi pizmaşi, când le face cineva bine, ca şi când le-ar face o strâmbătate, asemenea demonilor, sunt nemilostivi şi amari vrăjmaşi. Zavistnicii şi pizmaşii fug de adunarea şi vorbirea cea firească şi nici mântuirea lor nu o doresc. Pentru că pizma nu ştie a cinsti ceea ce este de folos. Unii ca aceştia pururea se află plini de tulburări şi de mâhnire şi sufletele lor merg la iad. Că nu este alt păcat mai rău decât pizmă şi zavistia".

Iubiţi credincioşi, ***astăzi este Duminica Floriilor când Mântuitorul nostru Iisus Hristos intră ca un împărat în Ierusalim, spre a se da de bună voie la chinuri şi la moarte pentru noi păcătoşii.*** Aţi auzit în Sfânta Evanghelie cu câtă bucurie Îl însoţea mulţimea şi cu câtă ură şi zavistie Îl priveau cărturarii şi arhiereii iudeilor.

Astăzi se încheie Postul Mare şi începe Săptămână Mare a Sfintelor şi mântuitoarelor patimi. Cei care aţi fost mai silitori cred că până acum v-aţi spovedit şi împărtăşit cu Trupul şi Sângele Domnului. Care încă nu v-aţi curăţit de păcate prin spovedanie şi Sfânta Împărtăşanie, mai aveţi numai câteva zile până la Sfintele Paşti. Nu mai amânaţi, ci alergaţi la preot, că nu putem să ne bucurăm de Învierea Domnului necurăţiţi şi plini de păcate. Nu vă lăsaţi pe ultimele zile că săptămâna aceasta preoţii sunt foarte ocupaţi.

Fraţii mei, **din seara aceasta încep deniile, cu patimile lui Hristos. Sunt cele mai frumoase şi mişcătoare slujbe şi cântări de peste an.** Veniţi seară de seară cât mai mulţi la sfânta biserică.

Cum putem noi să dormim sau să lipsim de la biserică când Hristos priveghează şi se roagă pentru toată lumea?

Cum putem noi să râdem şi să bem când Fiul lui Dumnezeu este dat în mâinile hulitorilor şi ucigaşilor necredincioşi?
Cum putem noi să mâncăm acum când Domnul vieţii, posteşte şi suspină pentru noi?
Cum să lipsim de la biserică acum, când Hristos este trădat de propriul său ucenic şi este vândut iudeilor ca să fie judecat şi răstignit?

Să mergem săptămâna aceasta după Iisus Hristos, pe drumul Crucii, care pentru noi este drumul vieţii, al iertării şi al mântuirii. Fără acest drum nimeni dintre oameni nu se poate mântui.

Iată astăzi Hristos intră triumfal în Ierusalim însoţit de mulţime de oameni cu ramuri de finic în mâini. **Să-L întâmpinăm şi noi pe Hristos cu stâlpări de fapte bune.**

- Hristos blesteamă smochinul fără roade care se usucă. ***Să ne temem şi noi, că suntem ca nişte pomi fără roade pe pământ, lipsiţi de multe bunătăţi duhovniceşti.***
- Hristos primeşte pe femeia păcătoasă să-I spele picioarele. ***Să ne apropiem şi noi de Domnul şi cu lacrimi de pocăinţă să-I udăm picioarele şi să I le sărutăm.***
- Hristos este vândut de Iuda la iudei pe 30 de arginţi. ***Să ne ferească Dumnezeu să-L trădăm şi noi pe Domnul pentru bani, pentru cinste sau din frică.***
- **Hristos spală picioarele ucenicilor la Cina cea de Taină, ca să ne înveţe smerenia pe toţi.**
- **Hristos Mântuitorul nostru săvârşeşte prima Sfânta Liturghie la Cina cea de Taină, întemeiază deci jertfa liturgică şi împărtăşeşte pe ucenici, înainte de patima Sa.**

Să preţuim toată viaţa biserica, să mergem regulat la Sfânta Liturghie şi să ne apropiem cu evlavie şi pregătire de Sfânta Împărtăşanie, mai ales la marile praznice şi sărbători creştine. Numai Iuda, vânzătorul, când s-a împărtăşit "a intrat satana în el", căci a primit cu nevrednicie Trupul şi Sângele Domnului. Aşa vor pătimi toţi cei ce se împărtăşesc cu necredinţă şi cu păcate mari pe suflet. Vai de cei ce zac în păcate grele şi nici măcar în sfintele posturi nu se pocăiesc şi nu se împacă cu Mântuitorul.

Iată, Vinerea Mare! Fiul lui Dumnezeu este răstignit între doi tâlhari, pentru mântuirea noastră. Să mergem cu sfintele femei mironosiţe să plângem pe Iisus Hristos şi mai ales să ne plângem păcatele noastre lângă Crucea Lui. Hristos îşi dă duhul şi apoi este pus în mormânt. Să îngenunchem cu mare credinţă la Mormântul Domnului, să-L tămâiem, să ne rugăm şi să ne cerem iertare, să ne împăcăm unii cu alţii şi în noaptea

sfântă a Sfintelor Paşti să aşteptăm clipa de taină a Învierii Domnului şi a învierii noastre.

De vom face aşa, ne vom bucura cu toţii de lumina învierii Mântuitorului şi vom putea cânta cântarea îngerească de biruinţă asupra morţii şi a iadului. Amin.

Sfântul Ioan Gură de Aur - Cuvânt la Duminica Floriilor - Păcătosul este cel mai nenorocit, când are pe pământ numai norocire

„De-ai fi cunoscut şi tu în ziua aceasta, cele ce sunt către pacea ta.” (Lc. 19. 42).

Nimica nu neliniştеşte pe cei mai mulţi aşa de tare ca aceea că bogaţii cei mai prihăniţi se îndulcesc de multă norocire, pe când drepţii sau cei îmbunătăţiţi adeseori suferă cea mai amară sărăcie şi mii de alte răni care sunt încă mai cumplite decât sărăcia.

De aceea mulţi zic: „***Unde este pronia, unde este dreptatea cea dumnezeiască, unde este judecata cea dreaptă ? Cel înfrânat şi cel îmbunătăţit sunt nenorociţi, pe când cel desfrânat şi cel rău sunt norociţi; acesta este admirat, celălalt nesocotit, acesta trăieşte în îndestulare şi desfătare, celălalt este certat de sărăcie şi de mizeria cea mai mare***”.

Aşa vorbeşte cel nepriceput, dar în adevăr păcătosul este omul cel mai ticălos şi mai nenorocit din lume, chiar când nu se pedepseşte îndată; el tocmai atunci este cel mai nenorocit când nu se pedepseşte şi când nu i se întâmplă nimic potrivnic.

La boli şi la rele noi nu deplângem pe cel ce se lasă a se vindeca, ci pe acei ce sunt nevindecabili. ***Iară ce este boală şi rană pentru trup, aceea este păcătui pentru suflet***. Şi ceea ce este tăietură şi doctorie pentru trupul cel bolnav, aceea este nenorocirea pentru un suflet bolnav.

Aţi înţeles ce zic eu ? Fiţi cu luare aminte, căci eu voiesc să vă comunic o învăţătură de adevărată înţelepciune. Presupune că tu vezi pe cineva care are o

bubă rea, din care ies viermi şi curge puroi, iar acela îşi neglijează rana şi buba; dar mai vezi încă pe un altul, care suferind de aceeaşi boală, se slujeşte de mâinile doctoriceşti, lasă a se arde şi a se tăia, şi bea doctorii amare. Spune-mi mie, pe care din aceştia doi vei deplânge tu, pe bolnavul care nu se supune vindecării sau pe acela care întrebuinţează leacurile ? Fireşte că pe acela care nu se lasă a se vindeca. De asemenea, înfăţişează-ţi doi păcătoşi, căci şi păcătosul este un bolnav; unul dintre ei se pedepseşte pe pământ, celălalt nu. Deci să nu zic că acest din urmă este un norocit, căci este bogat, căci poate jefui sărmanii, căci împilează văduvele, se află bine, cu toate răpirile sale, se îndulceşte de cinste şi de consideraţie, are dregătorie şi putere, şi nu cunoaşte nici una dintre patimile cele obişnuite omeneşti, nici friguri, nici nenorocire, nici vreun fel de boală. Este înconjurat de-o grămadă de copii, se bucură de o vârstă norocită ş.a.

Şi cu toate acestea,tocmai pe dânsul trebuie să-1 deplângeţi mai mult, căci el este bolnav fără a primi vindecarea. Cum aşa ? îţi voi spune. Când vezi pe cineva suferind de idropică şi trupul lui umflându-se, iară el cu toate acestea nu aleargă la doctor, ci mai vârtos robeşte plăcerii de a bea, ţine o masă îmbuibătoare, se îmbată în toate zilele şi aşa tot mai mult sporeşte boala sa, spune mie, îl lauzi tu oare pe acesta ca pe un norocit, sau îl socoti nenorocit? Dacă, dimpotrivă, vezi pe un altul, care de asemenea este idropic, însă caută ajutorul doctorilor, rabdă foamea, trăieşte foarte cumpătat, mănâncă şi bea neobişnuit de puţin şi primeşte cele mai amare doctorii, care deşi pricinuiesc dureri, însă tocmai prin aceasta restatornicesc sănătatea, nu-1 vei socoti pe acesta mai norocit decât pe acela ? Negreşit, că unul este bolnav şi nu se vindecă, celălalt este bolnav şi se vindecă. Cura este grea, dar folositoare.

Aşa este şi în viaţa noastră cea de acum. Numai că aici nu este vorba de un trup bolnav, ci de un suflet bolnav. Locul bolii îl ţine aici păcatul, doctoria cea amară fiind pedeapsa dumnezeiască. Adică ceea ce lucrează doctorul cu doctoria, cu tăierea şi cu arderea, Dumnezeu lucrează cu pedepsele. Precum la boli fierul şi focul cele adeseori întrebuinţate, deşi ard dureros, opresc cangrena şi stârpesc buba şi sunt foarte mântuitoare, tot aşa la un suflet bolnav, foamea şi bolile şi alte rele de tot felul se întrebuinţează în locul fierului şi al focului, spre a împiedica întinderea cangrenei sufletului şi a-1 vindeca.

Gândiţi iarăşi la doi desfrânaţi, unul bogat, altul sărac. Care din doi dă mai multă nădejde de mântuire ? Negreşit cel sărac. De aceea, nu zice că cel bogat este norocit, pentru că trăieşte în desfătare şi prisosinţă; mai vârtos trebuie să socoteşti norocit pe acela care, fiind desfrânat, este sărac şi se chinuieşte de foame, căci sărăcia este pentru dânsul dascălul unei vieţi mai bune. Aşadar, când vezi un păcătos norocit, plângi, căci răul lui este îndoit; el este bolnav şi totodată nevindecabil. Iară când vezi un păcătos în nenorocire, mângâie-te, atât

pentru că el prin nenorocire se va îmbunătăţi pentru viitor, cât şi pentru că el prin aceasta curăţă multe dintre păcatele săvârşite de dânsul.

Unii oameni se pedepsesc numai aicea pe pământ, alţii se curăţă în această lume, şi primesc pedeapsa deplină în această lume; şi apoi sunt şi din aceia care se pedepsesc şi în această lume şi în cealaltă. Pe care din cei trei oameni îi socotiţi voi cei mai norociţi? Desigur, pe cei dintâi, căci ei încă aici se curăţă de păcatele lor, iar acolo se fericesc veşnic. Iară după aceştia, pe care? Poate pe aceia care nu se pedepsesc aicea, dar în cea lume suferă pedeapsa deplină ? Nicidecum aceştia nu sunt cel de al doilea în nenorocire, ci mai vârtos aceia care se pedepsesc şi aicea şi acolo. Căci find ei şi aicea pedepsiţi, de bună seamă pedeapsa lor acolo va fi mai uşoară. Iară cine numai în acea lume va primi deplina pedeapsă, acela va trebui să sufere acolo un chin neîmblânzit, ca îmbuibatul cel bogat din Evanghelie, care nu putea dobândi nici măcar o picătură de apă, adică, nici cea mai mică mângâiere în munca sa, căci el aici nu curăţise nimic din păcatele sale.

Şi pe un asemenea om, care trebuie să sufere în acea lume o pedeapsă atât de grozavă, îl veţi socoti oare fericit pentru traiul bun de pe pământ ?

Dacă unii se miră de norocirea celor prihăniţi, apoi judece ei, că şi răpitorii, prădătorii de biserici, ucigaşii, corsarii (hoţii de mare), înainte de a fi traşi la judecată, trăiesc întru desfătare şi îndestulare, se îmbogăţesc prin nenorocirea altora, adună comori nedrepte şi în toate zilele se îmbuibează. Iară când judecătorul rosteşte hotărârea asupra lor, atunci se pedepsesc pentru toate acestea. Tot aşa se întâmplă şi celor ce ţin femei posadnice, mănâncă la mese îmbuibătoare, semeţii care înalţă sprâncenele şi batjocoresc pe cei săraci. Când Unul Născut Fiu al lui Dumnezeu va veni la Judecată cu îngerii Săi şi va şedea pe tronul Său, şi toată lumea se va aduna împrejurul Lui, atunci ei vor fi aduşi goi şi lipsiţi de toată mărirea lor, nu vor afla nici un mijlocitor şi fără milă vor fi aruncaţi în râul cel de foc. De aceea, nu-i lăuda ca pe nişte norociţi pentru traiul lor cel bun pe pământ, ci deplânge-i pentru pedeapsă viitoare. Iar pe cel drept să nu-1 socoteşti nenorocit, chiar de-ar fi sărac, ci laudă-1 ca pe un norocit, pentru viitoarea sa bogăţie cerească.

Dar cum de nu este nici unul, veţi zice voi, care să se îndulcească de repaus atât aici cât şi dincolo ? Aceasta, iubiţilor, nu poate să fie, numărându-se lucrurile cele cu neputinţă. Căci, desigur, nu se poate ca pe acea lume să se îndulcească de cinste cel ce trăieşte aici fără grijă, în siguranţă şi în desfătare, cu necumpătare şi cu uşurătate de minte. Cine voieşte a fi acolo părtaş la cinste, acela nu poate trăi aici fără cercare şi osteneală. Deşi nu 1-ar apăsa sărăcia, totuşi el are a se lupta de-a pururea împotriva poftelor, iar aceasta nu este o mică muncă şi povară. Deşi nu 1-ar chinui vreo boală, totuşi îl răneşte fierbinţeala

mâniei; şi înfrânarea mâniei pricinuieşte dureri nu mici. Deşi n-ar veni asupra-i vreo nenorocire, totuşi el are a se lupta de-a pururea cu gândurile cele păcătoase; iară spre a înfrâna poftele cele nestăpânite, a birui ambiţia, a smeri semeţia, a se lepăda de dezmierdări şi a trăi cu o aspră înfrânare, se cere osteneală nu mică. Cine însă nu face aceste şi alte asemenea lucruri, acela nu se poate mântui. Prin urmare, ***cerul nu se poate dobândi fără osteneală, fără luptă şi încercări.***

Dar aud întrebând: ***pentru ce oare Dumnezeu pedepseşte pe unii încă în lumea aceasta, iară pe alţii în cealaltă ? Dacă ar pedepsi pe toţi încă din lumea aceasta, ar trebui să stârpească tot neamul omenesc, că toţi suntem căzuţi sub osânda judecăţii dumnezeieşti.*** Iară dacă aici n-ar pedepsi pe nimenea, atunci cei mai mulţi ar fi şi mai uşuratici la minte, ar tăgădui pronia şi cârmuirea dumnezeiască, şi la ce treaptă de răutate nu s-ar sui ei ?

- *De aceea Dumnezeu pedepseşte pe unii, pentru ca ei acum să se lase de păcat, iar în acea lume să primească o pedeapsă mai uşoară, sau cu totul să se libereze de ea.*
- *Totodată, Dumnezeu voieşte ca prin pedeapsă şi nenorocirea unora să facă pe alţi păcătoşi mai înţelepţi.*
- *Iară pe alţii nu-i pedepseşte, nu le trimite nenorocirea cea meritată, pentru ca ei, gândind la mărimea răbdării şi milostivirii celei dumnezeieşti, să se ruşineze şi să intre în sine şi să se libereze, atât de pedeapsa cea de acum, cât şi de cea viitoare.*

Dacă însă ei totuşi rămân în păcatele lor, şi nici măcar prin îndelung răbdarea lui Dumnezeu nu se îndreaptă, atunci pe dânşii îi aşteaptă o pedeapsă cu atât mai mare pentru îngrozitoarea lor uşurătate de minte.

Deci, iubiţilor, ştiind acum toate acestea, să luăm aminte la noi înşine cu toată stricteţea. Când Dumnezeu ne pedepseşte şi ne trimite o nenorocire, noi să-i aducem mulţumire; când ne aflăm bine şi norociţi, să gândim la siguranţa noastră şi, deşteptaţi prin nenorocirea altora, să lăudăm şi să mărim pe Domnul, prin pocăinţă, înfrângere şi mărturisirea păcatelor. ***Să lepădăm toate greşelile, pe care le-am săvârşit în lumea aceasta, cu toată râvna să ştergem toate petele sufletului şi să rugăm pe Dumnezeu să ne ajute a ne despărţi de lumea aceasta şi a intra în cealaltă curaţi şi pregătiţi***, ca acolo să nu ne însoţim cu bogatul cel îmbuibat, ci cu Lazăr în sânul lui Avraam, îndulcindu-le de bucuria cea nemuritoare. ***Căreia fie ca Dumnezeu să ne facă părtaşi, prin harul şi iubirea de oameni a Domnului nostru Iisus Hristos, căruia împreună cu Tatăl şi cu Duhul Sfânt se cuvine cinstea în vecii vecilor! Amin.***

(Extras din cartea: Sfântul Ioan Gură de Aur - Omilii la Postul mare)

Sfântul Nicolae Velimirovici - Cuvânt la Duminica Floriilor - Evanghelia despre împărţirea turmei înaintea Păstorului

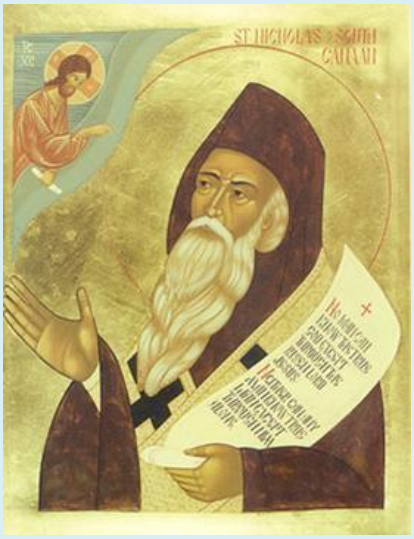

Cine aduce bucurie casei? Oaspetele binevenit.
Cine aduce şi mai mare bucurie casei? Un prieten al casei.
Cine aduce cea mai mare bucurie casei? Gospodarul care se întoarce acasă, după o lipsă îndelungată.

Fericite mâinile care L-au primit pe Domnul nostru Iisus ca pe Oaspetele binevenit!
Fericite buzele care L-au întâmpinat pe El ca pe un Prieten!
Fericite sufletele care s-au închinat Lui ca Gospodar, cu o cântare de bun venit!

Dar unii nu-L cunoşteau pe El, nici nu-L primeau pe El, fie ca oaspete, prieten ori gospodar, ci au luat pietre în mâinile lor ca să le arunce în El şi cu sufletele lor cele muritoare au pus la cale moartea trupului Lui.

Aceasta era firea Dumnezeiască a Domnului Hristos, că, oriunde Se arăta El - Dumnezeu în trup omenesc - oamenii se despărţeau de-a dreapta şi de-a stânga Lui, aşa cum se vor despărţi ei când va veni El în ziua cea de pe urmă a istoriei lumii acesteia. Şi până în ziua de astăzi, când vorbirea dintre oamenii din lume se îndreaptă către Domnul nostru Iisus, aceştia se despart la stânga şi la dreapta. Cât de bine desluşită trebuie să fi fost această despărţire în zilele vieţii Sale întrupate pe pământ!

Pericopa Evanghelică de astăzi arată două împrejurări în care se spune lămurit despre această despărţire a oamenilor privitor la simţămintele lor faţă de Domnul.

- *Mai întâi, la cina din satul Betania, se aflau, pe de o parte, Apostolii, împreună cu Lazăr care fusese înviat din morţi, şi se mai aflau surorile acestuia, Marta şi Maria, care Îl aveau pe Domnul ca oaspete; şi, pe de altă parte, se afla vânzătorul Iuda care s-a răzvrătit atunci când Maria a uns capul Domnului cu mir.*
- *În cea de-a doua împrejurare, se aflau, pe de o parte, oamenii care I-au făcut o primire triumfătoare la intrarea Domnului în Ierusalim; şi, pe de altă parte, se aflau fariseii, cărturarii şi înalţii preoţi, care au pus la cale nu numai uciderea lui Hristos, ci şi a prietenului Său, Lazăr.*

"***Deci, cu şase zile înainte de Paşti, Iisus a venit în Betania, unde era Lazăr, pe care îl înviase din morţi***." ***Unde fusese Domnul înainte de aceasta?*** Din Evanghelia care se află înaintea acestei pericope, ***vedem că îndată după învierea lui Lazăr, Domnul S-a retras în pustie, într-o cetate numită Efraim. El a mers acolo pentru a nu fi prins şi ucis de către bătrânii iudei, fiindcă învierea lui Lazăr ridicase mânia acestor bătrâni mai mult decât oricare dintre minunile Sale. Ni se arată lămurit faptul că Lazăr era un om foarte cunoscut şi ales. Aceasta se mărturiseşte de către mult popor care se afla la casa sa, atât la vremea morţii sale, cât şi după învierea sa:*** "***Şi mulţi dintre iudei veniseră la Marta şi Maria ca să le mângâie pentru fratele lor***" (Ioan 11:19), şi "***pentru el, mulţi iudei au venit***" să vadă minunea pe care Domnul o făcuse cu el.

Şi astfel, întrucât nu sosise vremea Sa, Domnul a plecat mai departe de Ierusalim şi S-a ascuns de vrăjmaşii cei răi. Şi El a făcut aceasta pentru noi.

- *Mai întâi, **pentru ca moartea Lui să nu aibă loc în chip neştiut**, ci în faţa miilor şi miilor de oameni care se vor aduna în Ierusalim pentru Paştile (evreilor); pentru ca lumea întreagă să poată cunoaşte că El a murit cu adevărat şi pentru ca Învierea Lui să fie după aceea, o minune limpede şi de netăgăduit.*
- *În al doilea rând, **ca să ne înveţe ascultarea desăvârşită faţă de Voia lui Dumnezeu** - pentru ca noi să nu ne repezim să murim din vreo pricină sau alta, după hotărârea noastră, ci să facem Voia lui Dumnezeu şi să fim gata să suferim atunci când Dumnezeu hotărăşte şi Îşi descoperă Voia Lui. Pentru că, dacă noi ne lăsăm cu totul în Voia lui Dumnezeu, " **şi păr din capul vostru nu va pieri**"(Luca 21:8), şi totul ni se va întâmpla nouă la vremea potrivită, nici mai devreme, nici mai târziu.*

Dacă suntem vrednici să murim cu moarte duhovnicească pentru Domnul Hristos şi dacă în acelaşi timp, facem ascultare desăvârşită faţă de Voia lui Dumnezeu, căutând în aceasta slava lui Dumnezeu şi nu pe a noastră, atunci

moartea noastră mucenicească va veni la vremea potrivită şi în acel chip, care va aduce cel mai mare ajutor atât nouă, cât şi celor apropiaţi nouă.

De aceea, noi nu trebuie să credem că Domnul Iisus fugea de moarte ascunzându-Se de călăii Săi; El nu fugea, ci numai Îşi amâna moartea până la vremea hotărâtă de către Tatăl Său, vremea când moartea Sa va fi de cel mai mare preţ pentru omenire. Din cele ce relatează Evanghelia, este cu totul lămurit faptul că Dumnezeu nu Se înfricoşa de suferinţă şi de moarte în nici un chip.

Odată, pe când spunea mai dinainte despre suferinţă şi moartea Sa şi Petru şi-a făcut gândul său că aceasta nu se va întâmpla niciodată, Domnul l-a certat pe Petru şi i-a zis: "***Mergi înapoia Mea, satano! Căci tu nu cugeţi cele ale lui Dumnezeu, ci cele ale oamenilor!***" (Marcu 8:31-33).

Cu şase zile înaintea Paştilor, Domnul S-a întors în Betania, unde locuia prietenul Său Lazăr - cel pe care Domnul îl înviase din morţi. Acolo Îl aştepta cina: "***Şi I-au făcut acolo cina, şi Marta slujea. Iar Lazăr era unul dintre cei ce şedeau cu El la masă***" . (Evanghelistul Ioan nu ne spune în casa cui se servea cina aceea. La prima vedere, se pare că cina era chiar în casa lui Lazăr. Dar, potrivit lui Matei (26:6) şi lui Marcu (14:3) - care, de asemenea, relatează această întâmplare - se vede lămurit că cina era în casa lui Simon, leprosul.

Altfel, s-ar înţelege că aceeaşi întâmplare a avut loc de două ori în Betania, într-un timp foarte scurt: o dată în casa lui Lazăr şi o dată în casa lui Simon leprosul, ceea ce este greu de crezut. Este neîndoios faptul că acest Simon L-a întâmpinat cu bucurie pe Domnul, fiindcă Domnul îl vindecase de lepră, aşa cum era de neînchipuit ca un lepros să pregătească cina şi să cheme oaspeţi, când neamurile cele mai apropiate nu cutezau să intre în legătură cu el, gândindu-ne la asprimea legii lui Moise.)

"***Iar Lazăr era unul dintre cei ce şedeau cu El la masă***. " Evanghelistul întăreşte aceasta dinadins, pentru a arăta adevărul învierii lui Lazăr. Bărbatul înviat din morţi ducea o viaţă normală, umbla de colo colo, mergea pe la oameni acasă, mânca şi bea. Nu era o umbră nematerialnică care, prin închipuire, să se arate înaintea oamenilor şi apoi degrabă să dispară, ci un om viu, sănătos, normal, aşa cum fusese înainte de boala şi moartea sa.

Domnul îl adusese iarăşi la viaţă şi apoi a plecat pentru câteva zile din Betania în cetatea Efraim. Lazăr a rămas cu viaţa atât când Hristos era de faţă, cât şi atunci când El nu era; de aceea, nu se poate spune că Lazăr doar părea că este viu pentru alţii, atunci când Hristos era de faţă şi îl stăpânea.

Iată, acum, când Domnul Se întoarce în Betania, Lazăr şade la masă cu Domnul, lângă care şedea şi oaspetele Simon - probabil că acesta era şi rudenie cu Lazăr. ***Ce privelişte minunată! Domnul şade la masă cu doi bărbaţi cărora El le dăduse mai mult decât ceea ce ar fi putut face lumea întreagă: El îl înviase pe unul din morţi şi îl vindecase pe celălalt de lepră.*** Trupul celor doi începuse să putrezească - al unuia în mormânt şi al celuilalt de lepră. ***Prin puterea Lui minunată, El a readus viaţa în unul şi starea de sănătate în celălalt. Şi acum, chiar înainte de a porni pe drumul Crucii, El S-a abătut ca să-i vadă şi a aflat în ei prieteni plini de recunoştinţă.***

O, dacă ne-am da seama cu toţii cum Hristos, în fiecare zi, ne izbăveşte de stricăciunea acestui pământ şi de lepra vieţii acesteia stăpânite de patimi, L-am întâmpina şi L-am primi în inimile noastre şi nu L-am lăsa niciodată să plece de sub acoperişul sufletului nostru!

"***Deci Maria, luând o litră cu mir de nard curat, de mare preţ, a uns picioarele lui Iisus şi le-a şters cu părul capului ei, iar casa s-a umplut de mirosul mirului.*** "

Primii doi Evanghelişti povestesc faptul că femeia a turnat mir pe capul lui Hristos, Sfântul Marcu a mai adăugat ca ea, "***spărgând vasul, a turnat mir pe capul lui Iisus***" (Marcu 14:3).

Uleiurile de cel mai mare preţ erau păstrate în vase bine făcute şi pecetluite cu mare grijă. Femeia a spart vasul şi-a turnat mir mai întâi pe capul Lui şi apoi - ca semn de mare respect şi smerenie faţă de El - pe picioarele Lui.

Ea nu a mai zăbovit ca să deschidă vasul cu grijă, ci l-a spart cu scopul de a turna peste Domnul tot mirul şi să nu mai rămână nimic. Şi astfel, în vreme ce Marta slujea în casă şi la masă, aşa cum obişnuia ea, Maria, în felul ei, şi-a arătat şi ea evlavia faţă de Învăţătorul făcător de minuni. ***Fiecare dintre cele două surori şi-a arătat evlavia faţă de Domnul în chipul său.***

Cu un alt prilej, când Marta iarăşi slujea şi Maria şedea la picioarele lui Hristos şi asculta cuvintele Lui cele sfinte, Iisus a adus lauda mai înaltă Mariei decât Martei, spunând: "***Maria partea cea bună şi-a ales***" (Luca 10:42), dorind să întărească prin aceasta însemnătatea mai mare a râvnei duhovniceşti faţă de râvna muncii.

Acum, Maria dobândise mirul cel de nard de mult preţ şi, după un obicei răsăritean, îl turnase pe capul şi pe picioarele Celui Unuia Care, prin curăţia Sa mai presus de fire, a spălat şi a uns sufletul ei. Cei ce erau de faţă la acestea, au avut răspuns diferit; cei mai mulţi dintre ei au rămas tăcuţi şi tăcerea aceasta era

răspunsul lor la fapta Mariei, dar unul dintre ei - chiar singurul dintre ei - nici nu a păstrat tăcerea, nici nu a încuviinţat fapta. Evanghelistul, care era şi el de faţă, descrie nemulţumirea aceluia singur, în chipul acesta:

"***Iar Iuda Iscarioteanul, unul dintre ucenicii Lui, care avea să-L vândă, a zis: Pentru ce nu s-a vândut mirul acesta cu trei sute de dinari şi să-i fi dat săracilor? Dar el a zis aceasta nu pentru că îi era grija de săraci, ci pentru că era fur, şi, având punga, lua din ce se punea în ea***. "

Potrivit primilor doi Evanghelişti, nu numai Iuda a fost cel care s-a împotrivit, ci şi ceilalţi ucenici (Matei) şi alţii dintre cei care erau de faţă (Marcu). Faptul că s-au împotrivit mai mulţi, fie în taină în sufletele lor, fie pe şoptite, se face lămurit din răspunsul lui Hristos din Evanghelia de astăzi: "***Las-o… că pe săraci întotdeauna îi aveţi cu voi, dar pe Mine nu Mă aveţi întotdeauna."***

Domnul a răspuns la plural. Dar oricât de mulţi s-au împotrivit şi oricât de limpede era nemulţumirea lor, este semnificativ faptul că Iuda era cel mai mânios, nemulţumirea lui s-a arătat cu glas, cu glas mare.

De ce Evanghelistul îl pomeneşte numai pe el, întărind aceasta în chip deosebit, dând numele său întreg şi faptul că urma să-L vândă pe Domnul? Pentru ca cititorul să nu-l ia drept celălalt Apostol Iuda. Atunci, Iuda s-a împotrivit pentru că acest mir de mult preţ a fost turnat fără pricină şi nu a fost vândut pe bani care să fie daţi la săraci. El a mai arătat şi preţul ridicat al acestui mir bine mirositor: trei sute de dinari. Acesta era într-adevăr un preţ ridicat pentru un vas cu mir, care era preţuit în general la câţiva bănuţi de aur.

Dar aceasta arată adânca evlavie pe care o avea Maria faţă de Domnul Iisus. Cine ştie câta vreme strânsese ea, ca să aibă atât de mulţi bani, ca să-i dea pe toţi deodată şi să dea o astfel de semnificaţie veşnică acestei clipe fără de asemănare? Iuda s-a simţit foarte îndurerat că aceşti bani de aur nu ajunseseră în punga lui. Evanghelistul spune deschis că el era "fur".

Domnul trebuie să fi ştiut că Iuda fura din punga în care se ţineau bănuţii adunaţi pentru săraci. Dar, chiar dacă era aşa, El niciodată nu l-a dat pe Iuda pe faţă pentru furt, poate pentru că El nu preţuia deloc banii şi nu voia să vorbească despre ei, sau poate pentru că El aştepta clipa potrivită ca să poată spune totul despre Iuda, în câteva cuvinte. Iată cuvintele cumplite pe care le-a rostit Domnul ucenicilor Săi despre Iuda: "**Oare nu v-am ales Eu pe voi, cei doisprezece? Şi unul dintre voi este diavol!**"

Atunci, de ce să fie numit Iuda fur, când el merită să fie numit diavol?

La împotrivirea lui Iuda, Domnul a răspuns astfel: "***Las-o, că pentru ziua îngropării Mele l-a păstrat. Că pe săraci întotdeauna îi aveţi cu voi, dar pe Mine nu Mă aveţi totdeauna.***"

O, ce răspuns minunat şi cu simţire este acesta!

Aceleaşi buze care spuseseră: "Milă voiesc, iar nu jertfă" şi care spuseseră tânărului bogat: "Vinde averea ta şi dă-o săracilor" - aceleaşi buze îndreptăţesc acum vărsarea mirului de mult preţ de către Maria. Nu cumva este aici vreo împotrivire? Nu; nici un fel de împotrivire, căci "omul nu trăieşte numai cu pâine" şi fapta aceasta a Mariei este atât jertfă, cât şi milostenie - faţă de cel mai mare Sărac care a călcat vreodată pe acest pământ.

El nu este cel care a fost întotdeauna sărac - ai cărui bunici şi străbunici au fost săraci - care este prea sărac, ci Împăratul care se aşează deopotrivă cu săracii, care este cu adevărat sărac; aşadar, ***ce să spunem despre Împăratul împăraţilor care, stăpânind peste cetele de îngeri fără de moarte, din cel dintâi ceas al facerii, Se întrupează din dragoste pentru oameni, născându-Se într-o peşteră şi fiind sluga tuturor?***

Vacile şi oile au dat ieslea lor Noului-Născut, dar după moartea Lui cine va unge trupul Său cu mir, aşa cum era obiceiul şi pentru cei săraci atunci când mureau? Iată cine va face aceasta - Maria. Învăţată de Duhul Sfânt, ea săvârşeşte mai dinainte ritualul ungerii trupului lui Hristos, pregătindu-l astfel pentru înmormântare.

Pentru ea, aceasta este o cină de taină la care ea pecetluieşte o taină, nu asupra trupului celui viu al Domnului, ci asupra leşului Său. Ca şi cum ea ar fi ştiut că Făcătorul de minuni, Cel cu tărie, care îl adusese pe fratele ei mort printre cei vii şi îl adusese printre cei sănătoşi pe oaspetele cel lepros, va cădea în două-trei zile în mâinile oamenilor celor răi, care Îl va da pe El la moartea călăului. Aşadar - "Las-o"; las-o să împlinească această pregătire pentru înmormântare asupra trupului Meu.

Pe săraci îi veţi avea întotdeauna cu voi şi voi trebuie să vă osteniţi să îndepliniţi poruncile Mele despre milostenie. Tot ceea ce faceţi pentru cei săraci, pentru Mine faceţi; şi, de asemenea, tot ceea ce Mie Îmi faceţi, voi faceţi pentru săraci. Tot ceea ce faceţi pentru Mine, Eu vă voi întoarce însutit vouă şi săracilor voştri.

Domnul a mai spus: "*Adevărat zic vouă: Oriunde se va propovădui Evanghelia, în toată lumea, se va spune şi ce a făcut aceasta, spre pomenirea ei*" (Marcu 14:9).

Vedeţi cum Domnul nostru cel împărătesc răsplăteşte împărăteşte slujirea făcută Lui? **El răsplăteşte dragostea cu dragoste însutită** şi, pentru cei trei sute de dinari pentru care s-a plâns Iuda, **a răsplătit pe Maria cu viaţa veşnică**. Cu cei trei sute de dinari pe care furul Iuda i-ar fi ascuns în întuneric împreună cu numele Mariei, **Maria a cumpărat un mărgăritar fără de preţ: o învăţătură de folos pentru milioane şi milioane de creştini; o învăţătură despre felul în care Domnul dă răsplată împărătească celor care Îi slujesc.**

"*Deci mulţime mare de iudei a aflat că este acolo şi a venit nu numai pentru Iisus, ci să vadă şi pe Lazăr, pe care-l înviase din morţi. Şi s-au sfătuit cu arhiereii ca şi pe Lazăr să-l omoare. Căci, din cauza lui, mulţi dintre iudei mergeau şi credeau în Iisus*."

Şi aici, iarăşi oamenii au fost despărţiţi de puterea lui Hristos. Unii merg să vadă pe Făcătorul de minuni şi pe Lazăr, minunea Făcătorului de minuni; alţii uneltesc să-i ucidă pe amândoi - nu numai pe Hristos, ci şi pe Lazăr.

De ce pe Lazăr? ***Ca să nu mai fie martorul viu al lucrărilor minunate ale lui Hristos.*** Atunci, de ce nu au pus ei la cale să ucidă pe toţi bărbaţii, femeile şi copiii asupra cărora Îşi arătase Domnul puterea Lui Dumnezeiască - toţi orbii care au văzut, surzii care au auzit, muţii care au vorbit, posedaţii de diavol care s-au însănătoşit, morţii care au fost aduşi iarăşi la viaţă, leproşii care s-au curăţit şi paraliticii, ologii şi smintiţii care au fost vindecaţi … şi toţi cei care au fost însănătoşiţi în chip minunat?

Mărturisitorii puterii făcătoare de minuni a lui Hristos erau de găsit în oraşele şi satele de pe toată întinderea Israelului. ***De ce nu se sfătuiau arhiereii să-i ucidă pe toţi şi nu numai pe Lazăr?*** Nu pentru că acestor oameni răi le era frică să verse sânge şi să-i pornească pe oameni împotriva lor, ci pentru că le-ar fi fost cu neputinţă să împlinească aceasta şi ar fi fost primejdios pentru ei.

Dar ei voiau să-l ucidă pe Lazăr, mai ales pentru că învierea lui a adus mai multă nelinişte printre iudei, decât oricare alte minuni ale Mântuitorului; şi pentru că mulţi oameni, mergând să-l vadă pe Lazăr, văzându-l, au început să creadă în Domnul Iisus; şi poate pentru că erau foarte aproape şi ei se temeau că toţi oamenii care erau adunaţi în Ierusalim pentru Sărbătoare vor merge în Betania să-l vadă pe cel care fusese înviat din morţi şi vor ajunge să creadă în Hristos.

Şi astfel, în vreme ce oamenii îşi căutau mântuirea, căpeteniile lor duhovniceşti se sileau să-i îngrădească şi să-i împiedice pe calea mântuirii. Dar toate ostenelile acestor cârmuitori răi de oameni care voiau să pună capăt lucrărilor lui Dumnezeu au fost deşarte. Cu cât s-au împotrivit aceştia mai mult lucrărilor lui Dumnezeu, cu atât mai desluşit se vedeau aceste lucrări.

Acest lucru s-a făcut mai lămurit mai târziu în istoria Bisericii lui Hristos, chiar până în zilele noastre: o întreagă armată a împotrivitorilor Biserici lui Hristos au lovit-o dinafară şi dinăuntru, dar toate aceste loviri nu numai că nu au izbândit, ci, dimpotrivă, au dus la răspândirea şi statornicirea ei în lume. Mâinile neputincioase ale omului nu ar fi putut să aibă izbândă împotriva Atotputernicului Ziditor şi a lucrărilor Sale. **Se face numai Voia Lui cu toate puterile împotrivitoare, fie din iad ori de pe pământ.**

Următoarea întâmplare din Evanghelia de astăzi arată faptul că oamenii erau cu mult mai deschişi adevărului decât căpeteniile lor - aceia aveau inima mult mai mare şi mai plină de recunoştinţă. Această întâmplare este intrarea triumfătoare a lui Hristos în Ierusalim.

"***A doua zi, mulţimea multă, care venise la sărbătoare, auzind că Iisus vine în Ierusalim, au luat ramuri de finic şi au ieşit în întâmpinarea Lui şi strigau: Osana! Binecuvântat este cel ce vine întru numele Domnului, Împăratul lui Israel!***"

În ziua care a urmat după cina din Betania, Domnul a pornit spre Ierusalim, spre cetatea care "***ucidea proorocii***". Dar Ierusalimul nu era numai sălaşul fariseilor strâmtoraţi la minte, al cărturarilor mândri şi al înalţilor preoţi urători de Dumnezeu, ci mai erau şi mulţimi mari de oameni, o mulţime de pelerini şi evlavioşi, bărbaţi şi femei.

În timpul Paştilor, Ierusalimul avea aproape tot atât de mulţi locuitori ca şi Roma, capitala de atunci a lumii. Această mulţime nenumărată de oameni - o mare mulţime de oameni cu o judecată pătrunzătoare şi liberă - era adunată la Ierusalim, pentru a se apropia de Dumnezeu. În felul acesta, în această zi, ei au avut cu adevărat o simţire a apropierii tainice a lui Dumnezeu şi au văzut în Domnul Iisus pe îndelung aşteptatul Împărat din casa lui David.

De aceea, când cobora Domnul de pe Muntele Măslinilor, aceşti oameni suiau ca să-L întâmpine. Unii îşi aşterneau veşmintele pe cale, înaintea Lui, alţi tăiau ramuri de finic şi împodobeau cu ele drumul şi cu toţii strigau cu bucurie întâmpinându-L: "***Osana! Osana Fiului lui David! Osana întru cei de sus***!"

Binecuvântat fie Împăratul lui Israel, care vine întru numele Domnului! Împotrivindu-se ameninţării Romei, împotrivindu-se stricăciunii şi micimii neschimbate a bătrânilor lor, sufletele oamenilor credeau în puterea unei minuni de la Dumnezeu, care va schimba întreaga împrejurare, cu neputinţă de răbdat.

Şi sufletele oamenilor simţeau că izvorul acestei minuni era Domnul Iisus şi de aceea L-au întâmpinat cu atâta bucurie. Oamenii nu au cunoscut cum a săvârşit El această schimbare hotărâtoare de-a lungul întâmplărilor; ei fuseseră povăţuiţi să aştepte să se înfăptuiască numai într-un anumit chip şi acela era cu ajutorul împăratului din Casa lui David, care va stăpâni în Ierusalim pe tronul lui David. Pentru această pricină, oamenii L-au văzut pe Iisus ca pe un împărat şi L-au întâmpinat cu bucurie şi cu nădejdea că El va împăraţi acum în Ierusalim, cu totul altfel decât în Roma şi în Ierusalimul zilelor lor.

Dar credinţa oamenilor stârnea frică fariseilor; şi această bucurie le-a adus lor mânie. De aceea unii farisei I-au spus lui Hristos ca să-i stăpânească pe ei ca să nu mai strige în felul acela. Dar blândul Hristos, care era Îşi cunoştea puterea Sa fără margini, le-a răspuns: "***Zic vouă: Dacă vor tăcea aceştia, pietrele vor striga***" (Luca 19:40). Acesta este răspunsul Împăratului împăraţilor, îmbrăcat precum omul cel sărac şi călărind pe un asin, căci Evanghelistul povesteşte cum călărea Domnul pe un asin în această intrare biruitoare: "***Şi Iisus, găsind un asin tânăr, a şezut pe el, precum este scris: "Nu te teme, fiica Sionului! Iată Împăratul tău vine şezând pe mânzul asinei."***

Ceilalţi Evanghelişti povestesc în amănunt cum Domnul, fiind atât de sărac că nu avea nimic al Său, a ajuns să aibă un asin. De aceea, Sfântul Ioan trece peste aceasta, socotind un lucru deja cunoscut şi spune doar atât: El a găsit un asin.
Luca, Evanghelistul care dă cele mai multe amănunte, povesteşte despre puterea şi mai dinainte cunoaşterea minunată a lui Hristos, prin care a găsit asinul: "***Mergeţi în satul dinaintea voastră şi, intrând în el, veţi găsi un mânz legat pe care nimeni dintre oameni n-a şezut vreodată. Şi, dezlegându-l, aduceţi-l.***" (Luca 19:30).

La porunca Lui, ucenicii au pornit şi l-au găsit întocmai cum spusese El. Mânzul era cu mama lui. ***De ce nu a mers Domnul călare pe asină, ci pe mânzul pe care nu călărise încă nimeni? Pentru că asina nu se lăsa nici călărită, nici condusă. Asina semnifică poporul iudeu şi mânzul semnifică neamurile păgâne. Aceasta este tălmăcirea dată de Părinţi şi este neîndoios că tălmăcirea lor este dreaptă.***

Israelul Îl va prigoni pe Hristos şi păgânii Îl vor primi. Cei mai mulţi dintre păgâni vor fi purtători de Hristos de-a lungul istoriei şi vor intra cu El în Ierusalimul de sus, în Împărăţia Cerurilor.

"***Acestea nu le-au înţeles ucenicii Lui la început, dar când S-a preaslăvit Iisus, atunci şi-au adus aminte că acestea erau scrise pentru El şi I le-au făcut Lui***". În general, ucenicii au înţeles foarte puţin din ceea ce s-a întâmplat cu Învăţătorul lor ***până când El le-a sporit înţelegerea*** (Luca 24:45) şi ***Duhul lui Dumnezeu i-a luminat cu limbi de foc***. Numai atunci au priceput ei toate lucrurile, aducându-şi-le aminte.

"***Deci dă mărturie mulţimea care era cu El, când l-a strigat pe Lazăr din mormânt şi l-a înviat din morţi. De aceea L-a şi întâmpinat mulţimea, pentru că auzise că El a făcut minunea aceasta***".

Aici se vorbeşte despre două categorii de oameni: unii care au fost de faţă la învierea lui Lazăr în Betania, şi alţii care erau oaspeţi ai Ierusalimului şi care auziseră de la primii despre lucrarea minunată asupra lui Lazăr.

Cei din primul grup erau mărturisitori, că văzuseră cu ochii lor, şi cei din al doilea grup au venit să-L întâlnească din pricina acestei mărturii. Şi în vreme ce fumul jertfelor se ridica deasupra Templului lui Solomon; în vreme ce cărturarii se sfădeau cu putere, cu privire la tablele Legii celei vechi a lui Moise; în vreme ce preoţii nepăsători, mărindu-se, făceau pregătiri pentru sărbătoare; în vreme ce bătrânii poporului îşi crispau buzele ca să-i lămurească mai bine pe oameni că această mulţime se strânsese acolo pentru folosul acelora; în vreme ce leviţii făceau împărţire limpede, care să-i mulţumească, a jertfelor care le aparţineau lor - oamenii umblau râvnitori după minuni şi după Săvârşitorul acelor minuni.
Şi valuri mari de oameni îşi întorseseră spatele către Templul lui Solomon din Ierusalim, aducătorilor de jertfe şi preoţilor şi întregii acestei lucrături a societăţii de piaţă pe care o făcuseră; poporul întorsese spatele tuturor acestora şi îşi îndreptase faţa către Muntele Măslinilor, de unde venea Făcătorul de Minuni.

Ce folos le puteau aduce turnurile moarte ale Ierusalimului, cu morţii cei vii din ele, sufletelor flămânde şi însetate ale oamenilor, care căutau o spărtură în cerurile închise şi priveliştea Dumnezeului Celui viu?

Cele două chipuri ale mândriei - aceea a romanilor şi aceea a fariseilor- care au umplut Ierusalimul, nu erau în stare să plăsmuiască nici măcar un singur fir de păr, fie alb sau negru. ***Şi iată, coborând de pe Muntele Măslinilor, era Cel Unul care, cu glasul Său, a chemat din mormânt pe mortul cel de a Patra Zi, înviindu-l din morţi şi slobozindu-l din stricăciunea mormântului!***

O, oare când ne vom îndepărta duhurile de lucrăturile înfumurate dar neputincioase ale lumii acesteia şi le vom întoarce către Muntele cel ceresc, către Împăratul Hristos?

O, când ne vom pune toată nădejdea noastră în El? ***Sufletul nostru Îl caută pe Izbăvitorul păcatului şi al morţii, pe care lumea întreagă nu-L poate întrece prin propriile osteneli.***

Hristos este acest Izbăvitor. Sufletele noastre sunt flămânde şi însetate de Împăratul smerit dar întru putere mare: smerit întru puterea Sa, dar puternic întru smerenia Sa, sufletele noastre Îl caută pe Împăratul care este prietenul fiecăruia dintre noi, pe Împăratul a cărui împărăţie nu are margini şi a cărui dragoste pentru oameni nu se poate măsura.

Acesta este Împăratul, Domnul nostru Iisus Hristos. De aceea, noi toţi strigăm către El: **"Osana! Osana!"** ***Lui să-I aducem slavă şi laudă, dimpreună cu Tatăl şi cu Duhul Sfânt - Treimea cea de o fiinţă şi nedespărţită, acum şi pururea şi-n vecii vecilor. Amin.***

din "Predici", Sfântul Nicolae Velimirovici

Sfântul Teofan Zăvorâtul – Predică în Duminica Floriilor (I)

Ce înseamnă să fii ca pruncii? ***înseamnă a începe să slujeşti Domnului din tinereţe, îndată ce conştientizezi îndatoririle date la botez, a-ţi dărui întreaga inimă spre a plăcea lui Dumnezeu, cu credinţă şi simplitate copilărească.***

Intâmplarea pe care o pomenim acum, şi anume cea a Intrării sărbătoreşti a Domnului în Ierusalim, a fost, s-ar putea spune, cea din urmă încercare de a face sinagoga neînţelegătoare să înţeleagă. Mai-marii iudeilor îşi puseseră de multă vreme în gând să-L dea morţii pe Domnul - dar ***iată că El, intrând smerit în Ierusalim călare pe mânzul asinei, cutremură întreaga cetate, este întâmpinat de toţi cu mare glas, arătând prin aceasta că pentru a nimici toate planurile lor e îndeajuns ca El să vrea şi că dacă este vândut spre moarte, este vândut de bunăvoia Sa.***

Îndată le aminteşte, ca să le bage minţile în cap, prorocia care se împlineşte prin El: ***iată împăratul tău vine*** (Zah. 9, 9), şi prin înseşi cele ce se întâmplă le înfăţişează o nouă prorocie despre chemarea păgânilor în locul lor, pentru a-i ruşina şi pentru a le aţâţa râvna. Cei orbiţi nu au băgat în seamă învăţătura. Domnul a prevăzut lucrul acesta şi a vărsat lacrimi pentru cei ce piereau.

În jur este prăznuire, iar la Domnul - lacrimi! ***Ce-ar fi putut să-L mângâie?*** Poate numai glasurile de laudă ale copiilor. ***Domnul a văzut că acest popor, care strigă acum: Osana! va striga peste patru zile: răstigneşte-L, răstigneşte-L!*** (v. In 12, 13; 19, 15)... însă aceşti copii şi toţi cei ce s-au lipit de El cu simplitate copilărească îi vor rămâne credincioşi fără şovăire. Vărsat va fi sângele Lui, şi va ferici pământul acesta, şi va da

naştere pe el unei generaţii noi, proaspete şi pline de viaţă, ca o stâlpare din finic, unei generaţii de oameni care, dăruindu-se cu credinţă, care nu stă pe gânduri, strigă ca pruncii: Osana!

Astfel, fraţilor, sângele Domnului a fost deja vărsat şi a adus roada sa. în locul unui singur popor, toate popoarele strigă deja: ***Osana, Fiul lui David*** (Mt. 21, 9); în locul unui singur templu într-o singură cetate sfântă, câte adevărate temple nu au fost ridicate pe pământ şi câte cetăţi nu Ii rămân credincioase lui Dumnezeu! ***Legea desfătărilor şi nădejdilor Domneşti este însă una: Duhul Lui odihneşte numai asupra celor care sunt plini de viaţă precum stâlpările şi care, ca nişte prunci, sunt întorşi cu toată inima către Domnul. Citim această lege în cuvintele Domnului: Lăsaţi copiii să vină la Mine şi nu-i opriţi, căci a unora ca aceştia este împărăţia lui Dumnezeu*** (Lc. 18, 16)!

Nu neputinţa copilărească este luată aici ca pildă, ci prospeţimea puterilor de copil, vioiciunea acţiunilor şi simplitatea lor. Am recunoscut, oare, şi noi această lege? Bineînţeles că am recunoscut-o, aşa cum am recunoscut întreaga lege a lui Hristos. Iar de vreme ce am recunoscut-o, am recunoscut şi toate îndatoririle care sunt legate de ea. Aşadar la ce ne îndatorează ea?! Ne îndatorează:

1. Să începem a sluji Domnului de la o vârstă fragedă, îndată ce ne dăm seama de îndatoririle date nouă la botez, nu să amânăm lucrarea aceasta până la bătrâneţe, dedându-ne între timp patimilor şi slujind lumii... Oare neputinţă bătrânească şi oase uscate vom aduce ca prinos Domnului, Care a vărsat sângele Său pentru noi?! Şi vom aduce măcar atât? Dumnezeu ştie...

Spre bătrâneţe patimile, fără îndoială, se potolesc, însă va fi, oare, pe placul Domnului o asemenea viaţă, în care nu se văd lucruri păcătoase doar pentru că nu mai sunt puteri pentru a mulţumi patimile, în timp ce fiinţa este pătrunsă pe de-a-ntregul de patimi?! Asta nu înseamnă că întoarcerea este cu neputinţă la bătrâneţe. Dumnezeu, Care poate şi din pietre să îi ridice fii lui Avraam, va trimite Duhul, şi vor învia oasele bătrâneşti, şi bătrânul va începe să slujească Domnului cu vioiciune tinerească... Dar câte cazuri de felul acesta ştiţi?! Oare nu se chinuie de plictis, nu cârtesc şi nu sunt roşi de nenădăjduire mai toţi bătrânii care şi-au petrecut viaţa în patimi? Fericită este numai bătrâneţea la care s-a ajuns în urma unei vieţi plăcute lui Dumnezeu!

2. Pentru aceasta este nevoie însă ca, începând din tinereţe, să lucrăm Domnului, să săvârşim cu vioiciune tinerească toate lucrurile ce ţin de această slujire. In Vechiul Legământ s-a poruncit să I se aducă prinos

Domnului grăsime. De aceea, mulţumindu-I Domnului şi căutând să-L plece spre milostivire, David cânta: ***arderi de tot grase voi aduce Ţie*** (Ps. 65, 14).

Aceasta este o imagine a felului în care trebuie să-I fie aduse prinos Domnului toate aşezările sufleteşti, toată deplinătatea simţirilor, iar nu numai faptele dinafară, săvârşite cu răceală... Fie ca înaintea inimii să ardă focul iubirii de Domnul, iar după aceea şi toate oasele vor grăi: „Doamne, Doamne!"

Cine îi citeşte rugăciuni Domnului, iar cu inima este departe de El, cine stă în biserică, iar cu gândurile face bâlci în sufletul său, cine dă milostenie de ochii lumii şi, îndeobşte, cine săvârşeşte ca la carte toate lucrurile ce ţin de buna credinţă, dar fără ca inima lui să ia parte, ei bine, faptele aceluia sunt nu stâlpări din finic, ci vreascuri gata de ardere... Fiule, dă-Mi inima ta (Pilde 23, 26), zice Domnul. ***Cine nu îi dă Domnului inima, acela nu îi dă nimic.*** Chiar dacă are fapte, le face din obişnuinţă, rece, ca o maşină, ca un catâr sau bou leneş, fără chef, silit, ca şi cum ar fi legat şi mânat fără voia sa. Uitaţi-vă cum copiii, când fac ceva, sunt prinşi cu totul şi acţionează cu pasiune. Aşa trebuie să lucrăm noi Domnului!

3. Să nu credeţi că este greu să păstrăm proaspătă în noi o asemenea vioiciune. Nu; ***Domnul este aproape: El este Cel care lucrează în noi. Trebuie doar să-I dăm inima noastră cu credinţă şi simplitate copilărească. Fericită este inima care nutreşte această credinţă ce nu stă pe gânduri, credinţa în care gândul şi simţământul inimii nu se îndoiesc, în care convingerea de adevăr merge mână în mână cu hotărârea neclintită de a acţiona potrivit acestuia, în care fiecare cuvânt al lui Dumnezeu este primit de întreaga fiinţă...*** Atunci mintea nu îşi face de cap, încercând să submineze temeliile adevărului prin tot felul de întrebări, alcătuite de nechibzuinţă şi miopia ei în privinţa cunoaşterii adevărurilor duhovniceşti, inima nu acoperă porunca lui Dumnezeu cu ceaţa cugetărilor pătimaşe, prin care sunt smintite şi dorinţele noastre, abătându-se de la ceea ce ni s-a poruncit fie de tot, fie pentru o vreme. Atunci fiecare cuvânt este primit în întregime, aşa cum este el, este absorbit ca apa de un burete sau ca picăturile de ploaie de pământul însetat... Iată de unde este multă viaţă, vioiciune şi putere acolo unde este credinţă care nu stă pe gânduri.

Atunci omul aude, de pildă, „dă", şi dă; aude „iartă", şi iartă; aude „caută cutare lucru", şi-l caută; aude „priveşte lucrurile în următorul fel", şi aşa îl priveşte... ***El nu dă voie să apară în conştiinţă nici un gând, nici un simţământ, nici o dorinţă împotriva poruncilor ieşite din gura lui Dumnezeu, ci le primeşte pe toate acestea fară să şovăie, aşa cum primesc***

copiii cuvintele tatălui sau mamei lor, pe care îi iubesc, sau cuvintele învăţătorului îndrăgit.

Asemenea aşezări sufleteşti să stârnim şi să statornicim în inima noastră! Şi să-I aducem acum în felul acesta Domnului stâlpări cu trei ramuri, stâlpări duhovniceşti, bineplăcute Lui. Domnul, Care vede inima, le va vedea şi le va binecuvânta... Cântarea noastră: Osana, Fiul lui David, va ajunge la auzul Lui, şi El ne va apăra de strigătele dojenitoare ale raţionaliştilor lipsiţi de raţiune: „Ia uite, ce fac ăştia?!" Din gura pruncilor şi a celor ce sug El însuşi îşi întocmeşte laudă... Şi alta nu vrea să primească...

Dumnezeu să binevoiască a ne dărui tuturor o asemenea aşezare sufletească.

Amin!

Sfântul Teofan Zăvorâtul – Predică în Duminica Floriilor (II)

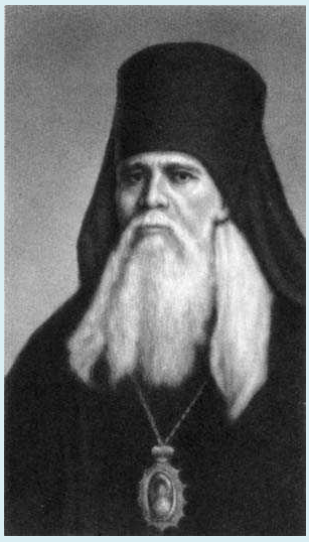

Cum s-a săvârşit întâmplarea a cărei pomenire o facem acum ştiţi şi voi, fără îndoială. Ştiţi cum Domnul, apropiindu-Se de Ierusalim, i-a trimis pe Apostoli să ia din satul cel mai apropiat o asină de jug şi un mânz, cum după aducerea lor El S-a suit pe mânzul asinei, în vreme ce poporul îl întâmpina pe Domnul sărbătoreşte, şi unii îşi întindeau hainele, alţii rupeau stâlpări şi le întindeau pe drum, şi toţi - până şi copiii - strigau: ***Osana, Fiul lui David*** (Mt. 21,9). Ştiţi foarte bine toate lucrurile acestea.

După cum vedeţi, toate împrejurările Intrării Domnului în Ierusalim sunt foarte simple. Dar însuşi acest fapt, că ele sunt foarte simple şi totuşi Domnul le rânduieşte anume în acest fel, trebuie să ne facă să ne gândim că ele au o deosebită însemnătate şi noimă lăuntrică. Să ne încordăm, deci, cugetul, pentru ca, trecând de această cutremurare a cetăţii, de această săltare şi de aceste strigăte, să înţelegem sub cele ce se văd ceva mai înalt şi mai însemnat, şi să tragem din aceasta învăţătură.

Să nu socoţi că această întâmplare este de puţină însemnătate, zice Sfântul Ioan Gură de Aur. Aici Domnul ne descoperă o mare taină şi ne înfăţişează două prorocii. Pe una o împlineşte El însuşi: iată, împăratul tău vine la tine (Mt. 21, 5), iar prin felul acestei împliniri ne dă o altă prorocie, şi anume prevesteşte chemarea neamurilor, fiindcă asina şi mânzul ei înseamnă două feluri de oameni. Asina de jug îi închipuie pe iudei, ce obosiseră deja sub jugul Legii şi însetau de uşurarea acestei poveri, iar mânzul îi închipuie pe păgâni, care trăiau după placul lor. Apostolii dezleagă fără împiedicare asina şi mânzul - asta înseamnă că iudeii şi păgânii aveau să fie chemaţi în Biserica harului celui nou prin Apostoli, propovăduirii cărora nimeni nu va putea să le stea împotrivă. O parte dintre iudei au crezut chiar atunci, iar ceilalţi au rămas în

îndărătnicia din care nu ies până acum - dar asta doar până la o vreme, după cum învaţă Apostolul. în cele din urmă, vor înţelege şi ei slăvita soartă a acelora dintre păgâni care au crezut, vor deveni geloşi şi se vor întoarce la Domnul. Lucrul acesta este închipuit prin faptul că Domnul a şezut pe mânz, iar asina de jug mergea în urma Lui. Astfel tâlcuieşte Gură de Aur felul în care Domnul a intrat în Ierusalim.

Aşadar aici avem o prorocie, şi ştiţi cum s-a împlinit ea. După iudei au fost chemaţi grecii, romanii şi toate celelalte popoare de atunci, iar în cele din urmă şi noi - slavii şi ruşii. Prin urmare, prin prăznuirea de acum se pomeneşte nu o întâmplare străină de noi, ci ceea ce s-a săvârşit chiar asupra noastră.

Acum şi noi, la fel ca toate celelalte neamuri ce au crezut în Domnul, şi noi suntem datori să ne amintim cum a ajuns la noi propovăduirea evanghelică, cum am primit-o şi ne-am supus jugului celui bun al lui Hristos, să ne amintim acestea şi să dăm slavă Domnului, Care bine a voit a şedea şi pe noi peste veşmintele aşternute ale învăţăturilor apostoleşti - a şedea prin împărăţirea asupra sufletelor noastre. ***Această strigare - Osana!- să fie în noi nu doar prin amintirea entuziasmului care a fost atunci la întâlnirea cu Domnul, ci şi prin exprimarea propriei noastre fericiri, de care ne-am învrednicit prin credinţa cea în Hristos Iisus atât cu lucrul, cât şi cu nădejdea.***

Se va aşeza pe noi Domnul - slavă şi mulţumită milostivirii Lui! Să ne silim deci, fraţilor, a-L purta pe Domnul cu supunerea cea bună şi să mergem sub Dânsul lin, pentru ca El să odihnească pe noi; să ne silim a-L ţine pe noi până când El, Cel purtat de noi, ne va băga pe noi, cei care îl purtăm, în Ierusalimul cel ceresc, ca Cel ce poartă toate. Să-L odihnim pe Domnul prin desăvârşita supunere faţă de El. Vedeţi cum mânzul asinei, care nu fusese încă învăţat cu frâiele, merge lin sub Domnul, Care a şezut atunci pe el pentru prima dată! Aceasta închipuie acea ascultare şi acea buna rânduială de care trebuie să facem dovadă noi în viaţa noastră. ***Să păzim dogmele, să plinim poruncile, să ne sfinţim şi să ne schimbăm la faţă prin Tainele şi prin rugăciunile Bisericii, fără nici o cugetare deşartă şi samavolnică, cu simplitatea copiilor ce L-au întâmpinat pe Domnul cu laude.***

Ce am făcut în toată vremea acestui post, altfel spus ce fac cei care postesc, se spovedesc şi se împărtăşesc?! îndreaptă lucrul pentru care au avut nefericirea să se lipsească de Domnul, pe Care îl poartă. Domnul S-a dat jos de pe ei. Ei se pleacă iarăşi cu smerenie sub jugul Lui şi îl primesc asupra lor şi în ei. Iată o nouă întorsătură a gândurilor despre însemnătatea zilei de astăzi! ***Sfânta Biserică, adunându-ne acum după lucrările curăţitoare,***

îndreptătoare şi sfinţitoare pe care le-a săvârşit asupra noastră, vrea să ne arate pe toţi purtători de Hristos şi purtători de Dumnezeu. Aşa să ne şi arătăm, şi să facem dovada că suntem gata, cu toată osârdia inimii, să ne arătăm astfel întotdeauna, nu ca iudeii, care acum strigă: Osana, iar după două zile: Răstigneşte-L, răstigneşte-L.

Nu spre a vă osândi spun acestea, ci spre a vă face să vă păziţi. Pentru că toţi avem de înfruntat o sumedenie de ispite. Vor trece câteva zile, vor veni zile luminate. Cum să facem să ne distrăm în aşa fel încât Domnul să nu Se dea jos de pe noi, neputând să şadă pe noi tihnit din pricina neorânduielii stăpânite de porniri a simţămintelor, cuvintelor şi faptelor noastre? Ca să nu se întâmple aşa ceva, ni se aminteşte de nestatornicia iudeilor şi de acum înainte ni se înfăţişează întregul tablou al pătimirilor Domnului, pentru ca atât printr-una, cât şi prin cealaltă, să fim aduşi la hotărârea tare ca moartea de a-I fi credincioşi pentru totdeauna în toate.

Când ne apropiem de Sfânta împărtăşanie, câtă frică şi evlavie, iar după împărtăşire - câtă bucurie şi veselie! însă puterea nu stă în simţire, ci în tăria voinţei. Iudeii, care L-au întâmpinat pe Domnul cu atâta simţire, oare erau nesinceri, oare nu aveau cu adevărat simţămintele pe care le arătau? Şi totuşi, L-au răstignit pe Domnul. Oare nu se întâmplă şi la noi ca atunci când II primim pe Domnul prin Sfintele Taine să facem dovadă de multe simţăminte, iar când se răcesc simţămintele să slăbim şi să nu facem faţă nici măcar celor dintâi ispite? Pe venirea simţămintelor nu poţi pune temei: trebuie să formăm şi să păstrăm tăria hotărârii.

Ce-i drept, viaţa creştinească, plăcută lui Dumnezeu, este cu precădere o viaţă a inimii. Şi **Domnul cere ca inima să ia parte în toate.**

- **Te rogi? Roagă-te cu inima.**
- **Dai milostenie? Dă cu durere în inimă.**
- **Posteşti? Posteşte cu dorinţa să te jertfeşti Domnului.**

Scăpărările simţămintelor nu sunt însă totuna cu simţământul statornic şi neschimbat faţă de Domnul şi cu inima dăruită Lui pe de-a-ntregul. **Tocmai asta cere Domnul atunci când spune: *Fiule, dă-Mi inima ta*! *Şi I-o dăm, şi, strigând acum: Osana, bine este cuvântat Cel ce vine***, să ne punem în inimă o asemenea rânduială, încât din ea să iasă mărturie Celui Preaînalt: "***vrem să împărăţească asupra noastră, şi vor rămâne pururea credincioşi acestei Împărăţii".***

Aşadar, fraţilor, fie că ne oprim cu gândul asupra însemnătăţii praznicului în sine, fie că o facem asupra legăturii dintre el şi ceea ce îi premerge şi îi

urmează**,** ***din toate părţile auzim o singură lecţie: "fii credincios până la moarte". Deci să-I răspundem Domnului: "Vom fi şi vom rămâne toţi, îndemnându-ne unul pe altul".***

Să fie aceasta stâlpare vie, ce odrăsleşte în pământul inimii şi acolo înfloreşte, pe care să o şi aducem acum prinos în cinstea Domnului, Care intră sărbătoreşte în Ierusalim ca să pătimească şi să moară de bunăvoie pentru noi. Amin!

Sfântul Teofan Zăvorâtul - Tâlcuiri din Sfânta Scriptură - Duminica Floriilor

[Filip. 4, 4-9; În. 12,1-18].

Cine n-a fost să îl întâmpine pe Domnul atunci când a intrat în Ierusalim ca un împărat şi cine n-a strigat atunci: "Osana, Fiul lui David"?!

Dar n-au trecut decât patru zile şi acelaşi popor, cu aceeaşi limbă, strigă: "Răstigneşte-L, răstigneşte-L"! Uimitoare prefacere!

Dar ce să ne minunăm? Nu facem şi noi acelaşi lucru atunci când după primirea Sfintelor Taine - Trupul şi Sângele Domnului -, îndată ce ieşim din biserică uităm tot, şi evlavia noastră, şi milostivirea lui Dumnezeu faţă de noi, şi ne lăsăm, ca şi mai înainte, în voia faptelor iubirii de sine: la început "neinsemnate", apoi mai mari, şi poate că, mai înainte chiar de a trece patru zile, măcar că nu vom striga altuia: "Răstigneşte-L!", îl vom răstigni pe Domnul în noi înşine. ***Şi toate acestea Domnul le vede şi le rabdă!***

Slavă îndelungii Tale răbdări, Doamne!

Sfântul Ignatie Briancianinov - Prima predică în Duminica Floriilor, a şasea din Post - Despre intrarea Domnului în Ierusalim

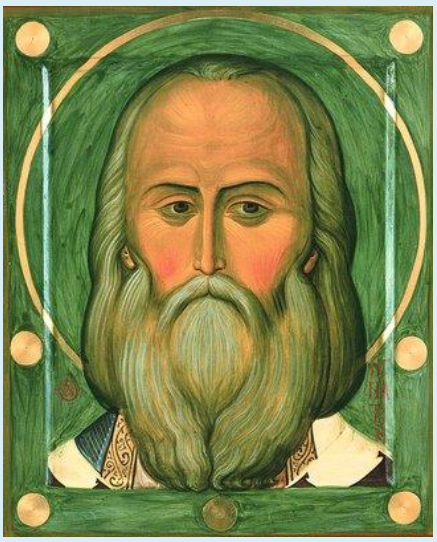

Bucură-te foarte, fiica Sionului, propovăduieşte, fiica Ierusalimului: iată, Împăratul tău vine la tine drept şi însuşi mântuitor, blând şi călare pe asin şi pe mânz tânăr (Zah. 9, 9). Dumnezeiescul proroc a prevestit mai bine de patru sute de ani înainte acea întâmplare pe care noi o pomenim şi o prăznuim astăzi. ***Domnul nostru Iisus Hristos, terminându-şi propovăduirea pe pământ, a intrat sărbătoreşte în împărăteasca cetate a Ierusalimului, în cetatea închinării la Dumnezeul Cel adevărat, în cetatea care era a lui Dumnezeu mai mult decât orice cetate.***

Domnul a săvârşit această intrare ca împărat şi biruitor, pentru a încununa slujirea sa cu nevoinţa hotărâtoare: călcarea morţii prin moarte, îndepărtarea blestemului de la neamul omenesc prin luarea acestui blestem asupra Sa.

El a săvârşit intrarea în cetatea împărătească pe mânzul asinei (Ioan 12, 15), pe care nimeni din oameni niciodată n-a şezut, ca să înapoieze omenirii vrednicia împărătească pierdută de strămoşul nostru, să i-o înapoieze prin suirea pe cruce (Luca 19, 30).

Neîmblânzitul mânz s-a îmblânzit sub minunatul Călăreţ. Pe mânz, apostolii şi-au pus hainele; mulţimea de popor care ieşise în întâmpinarea Domnului şi-L însoţea striga, săltând de bucurie: ***Osana Fiului lui Dumnezeu, bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului!*** ***(Matei 21, 9; Luca 19, 3 8).*** După voia Domnului a fost vestit ca împărat în numele Domnului, nu la întâmplare, nu după ştiinţa şi voia omenească! Acelaşi popor, după patru zile, striga despre Cel pe care astăzi L-a numit împărat: ***Răstigneşte-L, răstigneşte-L pe El; nu avem împărat, fără numai pe Cezarul (Luca 23, 21; In. 19, 15).***

Ce să însemne intrarea Domnului în Ierusalim pe mânz neîmblânzit de asină? Acest fapt are, potrivit tâlcuirii Sfinţilor Părinţi, un înţeles adânc, prorocesc. *Atoatevăzătorul nostru Domn văzuse deja venirea apostaziei de pe urmă*, de acum nestrămutate, a iudeilor. El a prevestit această apostazie încă din vremea când a fost dată israilitenilor Legea în Sinai - a prevestit-o prin gura de Dumnezeu insuflatului Legiuitor.

Greşit-au, grăieşte Moise, ca despre un lucru deja săvârşit, despre păcatul pe care aveau să-l săvârşească iudeii împotriva Dumnezeu-Omului, nu sunt ai Lui fiii cei cu prihană: neam îndărătnic şi răzvrătit, au acestea Domnului răsplătiţi? Neam ce şi-a pierdut sfatul este, şi nu este întru dânşii ştiinţă, n-au gândit să înţeleagă. Din via Sodomei este via lor, şi viţa lor din Gomora. Dimpotrivă: Veseliţi-vă, ceruri, împreună cu El - cu Fiul lui Dumnezeu - şi să se închine Lui toţi îngerii lui Dumnezeu: veseliţi-vă, neamuri, cu poporul Lui, şi să se întărească Lui toţi fiii lui Dumnezeu (Deut. 32, 5, 28, 32, 43).

Intrarea în Ierusalim pe asin neînvăţat la călărit este o repetare a prorociei lui Moise - repetare nu prin cuvinte, ci prin simboluri. *Moise a prevestit că neamurile se vor veseli de Domnul, iar iudeii vor fi lepădaţi:*

- ***aici, asinul neîmblânzit, pe care nimeni din oameni niciodată n-a şezut, îi închipuie pe păgâni.***
- ***Hainele apostolilor sunt învăţătura lui Hristos, cea predanisită de ei neamurilor, şi S-a aşezat duhovniceşte pe neamuri Domnul, făcându-Se Dumnezeul lor. El i-a adus în Ierusalim: în sânul Bisericii Sale, în veşnica, nefăcuta de mână cetate a lui Dumnezeu, în cetatea mântuirii şi fericirii. Iudeii lepădaţi erau de faţă. Ei vesteau cu gura: împăratul lui Israil, iar în sufletul, în Sinedriul lor, hotărâseră deja uciderea Mântuitorului.***

Mânzul asinei mai înseamnă şi altceva. Aceste cuvinte arată spre fiecare om mânat de pofte dobitoceşti, lipsit de libertatea sa duhovnicească, legat de împătimire şi de obişnuinţa vieţii trupeşti. Învăţătura lui Hristos desface asinul de iesle, adică de împlinirea voii păcătoase şi trupeşti.

După aceea, ***apostolii aduc asinul la Hristos, îşi pun pe asin hainele: pe el Se aşază Domnul şi săvârşeşte pe el intrarea în Ierusalim. Asta înseamnă: după ce părăseşte viaţa păcătoasă, omul este adus la Evanghelie şi îmbrăcat, ca în nişte haine apostoleşti, în cea mai amănunţită şi mai subţire cunoaştere a lui Hristos şi a poruncilor Lui. Atunci Se aşază pe el Domnul, arătându-i-Se duhovniceşte şi sălăşluind duhovniceşte în el, precum a binevoit a făgădui:*** *Cela ce are poruncile Mele şi le păzeşte pe ele, acela este cel ce Mă iubeşte: şi cel ce Mă iubeşte, iubit va fi de Tatăl Meu. De Mă iubeşte cineva, a grăit El,*

cuvântul Meu va păzi; şi Eu îl voi iubi pe el, şi Mă voi arăta lui; şi Tatăl Meu îl va iubi pe el, şi la el vom veni, şi locaş la dânsul vom face (Ioan 14, 21, 23).

Venirea Domnului este însoţită de pacea mai presus de cuvânt şi de înţelegere, de pacea harică, vrednică de Dătătorul ei, Care este Domnul. Această pace nu suferă asemuire cu liniştea firească a omului căzut, care poate simţi linişte şi mulţumire şi în urma desfătării trupeşti, care poate socoti drept linişte chiar nesimţirea sa, însăşi moartea sa veşnică. ***Domnul Se aşază pe însuşirile fireşti ale omului care s-a supus Lui, care şi-a însuşit învăţătura Lui cea atotsfântă, şi îl aduce, şezând pe el, în cetatea duhovnicească a lui Dumnezeu, în cetatea păcii, în Ierusalimul al cărui ziditor este Dumnezeu, nu omul.***

Sufletul care îl poartă pe Domnul este hiritisit de Sfântul Duh. Acesta îi dă bucurie duhovnicească, nestricăcioasă, veşnică.

Bucură-te, şi bucură-te foarte, fiica Sionului, fiică a Sfintei Biserici: fiindcă nu eşti a altcuiva, decât numai a lui Dumnezeu. Propovăduieşte, fiica Ierusalimului! Iată, împăratul tău vine la tine drept şi însuşi mântuitor, blând şi călare pe asin şi pe mânz tânăr.

Tu, simţind în tine pacea harică a lui Hristos şi făcându-te fiică a acestei păci, te-ai înnoit cu tinereţe duhovnicească şi cunoşti din cercare împărăţia lui Hristos. În tine sunt de acum potolite patimile prin puterea harică a Călăreţului care te cârmuieşte: însuşirile tale cele fireşti nu pot să calce legile firii lor, nu pot să treacă şi să se prefacă în patimi fără frâu!

Luând de la Domnul toate gândurile, toate simţămintele, toată lucrarea ta, tu poţi şi eşti îndatorată să spui numele Domnului fraţilor tăi, în mijlocul bisericii să-L lauzi pe Domnul (Ps. 21, 24). Tu, fiind născută de Sfântul Duh şi fiică a Duhului, eşti în stare să vezi umbletul haric al împăratului tău, eşti în stare să vezi dreptatea împăratului tău. El este blând şi smerit cu inima (Matei 11, 29), şi va îndrepta pe cei blânzi la judecată, învăţa-va pe cei blânzi căile Sale (Ps. 24, 10).

Dumnezeul nostru este Duh, Duh neasemuit cu nici un duh zidit, la fel cum în toate celelalte privinţe se deosebeşte nesfârşit de toate făpturile: sfintele duhuri zidite sunt scaunele şi carele Lui. El şade şi umblă pe heruvimi; El şade şi umblă pe acele fericite suflete omeneşti care I-au supus Lui şi I-au adus Lui ca ardere de tot însuşirile lor fireşti. Pe aceste suflete umblă împăratul intrând în sfânta cetate a lui Dumnezeu şi aducând în ea sufletele sfinte. ***Osana întru cei de sus! Bine este cuvântat cel ce vine, împăratul lui Israil.*** Amin.

(din Predici la Triod şi Penticostar)

Sfântul Ignatie Briancianinov: A doua predică în Duminica Floriilor - Despre sălăşluirea lui Dumnezeu în noi

"Ridicaţi, căpetenii, porţile voastre, şi vă ridicaţi porţile cele veşnice, şi va intra Împăratul slavei "(Ps. 23, 7) acest lucru este legiuit şi vestit de Sfântul Duh prin gura proorocului de Dumnezeu insuflat.

Iubiţi fraţi! ***Dumnezeu arată atotsfânta Sa bunăvoinţă de a locui în noi.*** Este deosebit de cuviincios lucru a vesti voia Marelui nostru Dumnezeu la acest praznic de faţă, în care pomenim intrarea Domnului în cetatea Ierusalimului, în cetatea păcii, în cetatea adevăratei slujiri a lui Dumnezeu: ***Ierusalimul închipuie sufletul evlavios*.**

"Ridicaţi, căpetenii, porţile voastre, şi vă ridicaţi, porţi veşnice, şi va intra Împăratul slavei."

Cuvântul Duhului trebuie înţeles şi tâlcuit duhovniceşte, a zis Sfântul apostol (I Cor. 2, 14). ***Să chemăm de Sus harul dumnezeiesc şi să cercetăm în Domnul chemarea Domnului către noi: "Ridicaţi, căpetenii, porţile voastre, şi vă ridicaţi, porţi veşnice, şi va intra Împăratul slavei." Cine sunt "boierii" cărora le vorbeşte aici cuvântul lui Dumnezeu?*** Sufletul şi trupul omului, toate puterile lui, viaţa lui sunt stăpânite şi rânduite de către minte. ***Mintea este stăpânul, împăratul, preotul, căpetenia în această mică lume care e omul.***

Domnul nostru Iisus Hristos este Adevărul dumnezeiesc. Dat fiind că Adevărul este primit numai prin minte, cuvântul lui Dumnezeu, chemându-i pe oameni să Îl primească pe Mântuitorul, vorbeşte temeiului, duhului, minţii lor, zicând: *"Ridicaţi, căpetenii, porţile voastre"*. ***În îndreptarea minţii spre Adevăr, în***

petrecerea minţii în Sfântul Adevăr - Hristos, se cuprinde miezul mântuirii noastre.

Ce porţi spune porunca să fie ridicate pentru a face cu putinţă intrarea Împăratului Slavei în cetatea de Dumnezeu zidită, în om? Aceste porţi sunt păcatul*: "păcatele voastre",* spune prorocul, fac *"despărţire între voi şi Dumnezeu, şi pentru păcatele voastre a întors Domnul faţa de către voi"* (Is. 59, 2).

Porţile sunt numite "veşnice": păcatul, de care ne-am molipsit din rădăcina noastră, în proto-părinţi, este nesfârşit. Mântuitorul i-a pus capăt: dar şi acum păcatul e nesfârşit şi veşnic în cei ce nu Îl recunosc pe Mântuitorul său, recunoscându-L cu gura, se leapădă de El cu viaţa.

"Ridicaţi, căpetenii, porţile voastre, şi vă ridicaţi, porţi veşnice." Dar ce înseamnă în dumnezeiasca poftire şi porunca spusă: "ridicaţi"? De obicei, porţile se deschid, iar aici este legiuită ridicarea lor. Chiar aşa! ***Pentru aceste porţi - pentru păcat - s-a arătat a fi neîndestulător cuvântul "deschideţi", şi a trebuit să fie întrebuinţat cuvântul "păcat": porţile păcatului trebuie ridicate, îndepărtate, nimicite cu desăvârşire.***

"Pocăinţa pentru păcate", a zis un mare Părinte, "stă în a-şi pricepe omul păcatul său, a se căi de el şi a nu-l mai săvârşi". Doar în sufletul care va lepăda păcatul cu hotărâre, care se va curăţi în chip mulţumitor prin pocăinţă, doar în acela "va intra Împăratul slavei".

Sfântul Duh, poruncind să fie ridicate porţile, porunceşte şi porţilor să se ridice: *"ridicaţi-vă, porţi veşnice"*. Asta înseamnă că ***pentru părăsirea păcatului şi a vieţii păcătoase este neapărată nevoie de propria voie şi străduinţă a omului***; însă, iertarea păcatelor, slobozirea de silnicia deprinderilor păcătoase, curăţirea de însuşirile păcătoase, ce s-au împropriat firii căzute, se săvârşeşte prin lucrarea Atotsfântului şi Atotputernicului Duh al lui Dumnezeu.

*"**Ridicaţi-vă, porţi veşnice!**"* Când *"**se vor ridica porţile cele veşnice, va intra**"* în suflet *"**Împăratul slavei.**"* Dorită şi veselitoare a fost pentru Ierusalim intrarea în el a Răscumpărătorului, Mântuitorului, Domnului şi Dumnezeului nostru Iisus Hristos, intrare pe care o prăznuim acum.

Iubiţi fraţi! Noi toţi putem să ne învrednicim de această fericire atât de mare dacă o vom dori şi vom năzui din toată inima noastră spre dobândirea ei. Să întoarcem spatele păcatului, pentru care Se întoarce de la noi Domnul; să întoarcem spatele păcatului prin pocăinţa adevărată şi lucrătoare!

Prin gândurile, simţămintele inimii, cuvintele, faptele noastre să se arate poruncile lui Hristos, în care ne e predanisită cea mai desăvârşită abatere de la rău şi facerea nerătăcită, plăcută lui Dumnezeu, a binelui. ***Prin acest fel de purtare ne facem casă, biserică, cetate vrednică de Hristos.***

"De Mă iubeşte cineva", a grăit El, "cuvântul Meu va păzi; şi Tatăl Meu îl va iubi pe el, şi la el vom veni, şi locaş la dânsul vom face" (Ioan 14, 23).

*"**Ridicaţi, căpetenii, porţile voastre, şi vă ridicaţi, porţi veşnice, şi va intra Împăratul slavei**."* Amin.

(Din: Sfântul Ignatie Briancianinov, "Predici", Editura Sophia, 2008)

Sfântul Luca al Crimeei – Cuvânt la Duminica Floriilor - “Litera omoară, iar duhul dă viaţă”

Acum prăznuim unul dintre cele mai mari evenimente din viaţa pământească a Domnului nostru Iisus Hristos: intrarea Lui sărbătorească în Ierusalim.

În zilele acelea, cetatea era plină cu oameni veniţi de pretutindeni la marea sărbătoare a Paştilor. Ea răsuna de zvonurile privitoare la Marele Proroc şi Făcător de minuni din Nazaret, Ce tocmai săvârşise cea mai mare dintre nenumăratele Sale minuni – învierea lui Lazăr, care zăcuse patru zile în mormânt, şi aştepta sosirea Lui, şi se pregătea să îl întâmpine sărbătoreşte.

Hristos Se ferise întotdeauna de cinstiri, poruncindu-le dracilor pe care îi scotea să nu dea de ştire că El este Fiul lui Dumnezeu, iar celor vindecaţi să nu povestească despre minunea vindecării lor. ***Acum însă venise vremea să descopere oamenilor vrednicia Sa de Mesia şi intrarea în Ierusalim avea drept scop tocmai lucrul acesta: să vestească tuturor că a venit Mesia.***

Totuşi, El n-a venit ca să Se facă împărat pământesc ori să aşeze poporul israelit mai presus de toate celelalte popoare, deşi tocmai această era aşteptarea iudeilor. ***Împărăţia lui Hristos nu este din această lume, şi slava Lui nu putea să aibă nimic în comun cu strălucirea de paradă a împăraţilor pământeşti.***

El Se arată în Ierusalim cu o înfăţişare sărăcăcioasă şi smerită: fără cai şi care măreţe, fără nici o strălucire exterioară. Dar orice slavă pământească este nimicnică şi se risipeşte ca fumul. Este, totuşi, o altă slavă, nemăsurat mai înaltă: ***slava vitejeştii smerenii, a blândeţii, a virtuţii – fiindcă aceste mari calităţi duhovniceşti sunt nemăsurat mai înalte decât toate atributele exterioare ale puterii şi stăpânirii.***

Împărăţia lui Hristos nu este din această lume şi slava Lui trebuia să fie de alt fel – mai presus de lume, dumnezeiască. Şi El a dobândit această slavă prin smerita Sa intrare în Ierusalim. ***Şedea pe asin ţinându-şi capul nu ridicat cu semeţie, ci adânc plecat, şi înrourând sfinţii Săi obraji cu râuri de lacrimi. El S-a descoperit poporului israelit ca Mesia smerit şi pătimitor, liniştit şi blând, Care trestia frântă nu o va zdrobi şi feştila ce fumegă nu o va stinge*** (Îs. 42, 3).

Pentru ce plângea? Aflăm din propriile Lui cuvinte: ***Ierusalime, Ierusalime! Dacă ai fi cunoscut şi tu în ziua aceasta cele ce sunt spre pacea ta! Dar acum ascunse sunt de ochii tăi*** *(Lc. 19, 41-42).* **O, dacă ai fi priceput că Eu sunt Mesia, care a venit să te mântuiască, că Eu sunt împăratul tău – nu pământesc, ci ceresc!**

Domnul ştia ce va trebui să îndure poporul, care avea să se lepede de El. Ştia că vor veni oştile romane şi vor împresura Ierusalimul, că îl vor supune grozăviilor de nedescris ale asediului, că cetatea va fi nimicită, încât nu va mai rămâne din el piatră peste piatră, şi că templul va suferi aceeaşi soartă. O, dacă Ierusalimul ar fi ştiut că slujeşte mântuirii lui! Se întâmplă ca omul să meargă pe o cale greşită, iar milostivirea lui Dumnezeu să îl oprească printr-un cutremur adus de nenorocire sau boală, prin care îi spune: ***Dacă ai fi cunoscut şi tu în ziua aceasta cele ce sunt spre pacea ta! Cu fiecare dintre noi se întâmplă că Domnul stă la uşa inimii noastre şi bate încetişor, aşteptând să I se deschidă şi să I se dea drumul înăuntru, bate ca un sărac la uşa noastră.***

Aşadar, poporul sălta ţinând în mâini ramuri de finic, strigând: ***Osana întru cei de sus! Bine este cuvântat Cel Ce vine întru numele Domnului!***, aşternându-şi hainele sub copitele asinului. Copii strigau, înălţând laudă lui Dumnezeu. Este limpede că fiecare, văzând cele ce se petreceau, trebuia să-şi amintească de spusele proorocului Zaharia: ***Bucură-te foarte, fiica Sionului, veseleşte-te, fiica Ierusalimului, căci iată, împăratul tău vine la tine drept şi biruitor, smerit şi călare pe asin, pe fiul celei de sub jug*** *(Zah. 9, 9).*

Şi totuşi, cărturarii, fariseii şi arhiereii, care ştiau această prorocie, sufereau şi cârteau, iar în cele din urmă, nemaiputând răbda, I-au zis Domnului: „Ceartă-i, Tu nu auzi ce zic?” Iisus le-a răspuns: Au niciodată n-aţi citit că „din gura pruncilor şi a celor ce sug ţi-ai pregătit laudă”? Dacă vor tăcea aceştia, pietrele vor striga (Mt. 21, 16; Lc. 19, 39-40).

De ce-L urau pe Domnul Iisus? De ce L-au răstignit? Am spus deja: ***fiindcă îl socoteau călcător al legii lui Moise, sau, mai bine zis, al literei legii.*** Legea lui Moise era pentru ei adevărul indiscutabil, absolut şi sfânt, însă pur exterior,

fiindcă erau străini de duhul ei**,** închinându-se literei, şi oricine încălca litera era în ochii lor cel mai mare nelegiuit.

Ei erau nemulţumiţi de faptul că Domnul Iisus Hristos vindeca bolnavi în zi de sâmbătă. ***Ce pervertire a inimii omeneşti!*** În loc să-L proslăvească plini de cutremur pe Dumnezeu, Care face asemenea minuni, ei se umpleau de răutate cruntă! ***Ei nu înţelegeau că Domnul n-a venit ca să o strice, ci ca s-o împlinească, adică să o desăvârşească, nu înţelegeau că El este Domnul sâmbetei. Ei nu înţelegeau că învăţătura Lui nu numai că nu calcă legea lui Moise, ci o înalţă nemăsurat.*** Nu i-a mişcat nici minunea cu totul neobişnuită a învierii lui Lazăr cel mort de patru zile.

Despre ei a prezis marele proroc Isaia: ***S-a îngroşat inima poporului acestuia, şi cu urechile sale greu au auzit şi ochii săi i-a închis, ca nu cumva să vadă cu ochii şi cu urechile să audă şi cu inima să înţeleagă, şi să se întoarcă, şi să-i vindec pe ei*** *(Îs. 6, 10).*

Asupra lor s-au împlinit cuvintele apostolului Pavel: ***litera ucide, iar duhul face viu*** *(2 Cor. 3, 6).* Vrăjmaşii lui Hristos au pierit, fiindcă au fost slujitori ai literei care ucide, în timp ce pe noi ne-a învrednicit să fim slujitori ai Legământului celui Nou, nu ai literei, ci ai Duhului (ibidem). Deci, să luăm aminte cu sârguinţă la acest lucru. Amin.

(Sfântul Luca al Crimeei – La porţile Postului mare – Predici la Triod, Editura Biserica Ortodoxă, Bucureşti, 2004)

Sfântul Grigorie Palama – Omilie la Duminica Floriilor

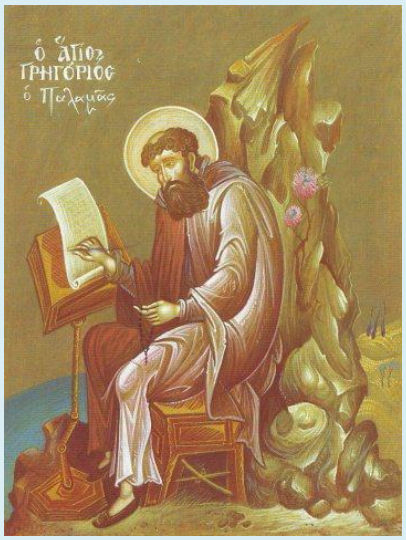

1. Prin **proorocul Isaia**, Domnul a grăit: "***În vremea milostivirii Te voi asculta şi în vremea mântuirii "Te voi ajuta***" (Isaia 49, 8). Aşadar este binevenit cuvântul acela apostolic care a grăit evlaviei voastre: "***La vreme potrivită te-am ascultat şi în ziua mântuirii te-am ajutat... Să lepădăm dar lucrurile întunericului şi să ne îmbrăcăm cu armele luminii. Să umblăm cuviincios, că ziua...***" (II Corinteni 6, 2; Romani 13, 12), căci se apropie pomenirea Patimilor celor mântuitoare ale lui Hristos şi marele Paşte cel duhovnicesc şi nou, răsplată a nepătimirii, poarta a veacului ce va să vină. ***Şi se vesteşte aceasta prin Lazăr, care se întoarce din străfundurile Iadului, sculându-se el din morţi după patru zile, doar prin cuvântul şi porunca lui Dumnezeu, Cel ce are stăpânire şi putere asupra vieţii şi morţii.*** Şi copii cântă imnuri înaintea Lui, iar poporul cel lipsit de răutate II cântă, prin insuflarea Duhului Sfânt, pe Cel ce izbăveşte din moarte, pe cel ce înalţă sufletele din iad, pe cel ce hărăzeşte viaţa veşnică sufletului şi trupului deopotrivă.

2. Aşadar, ***dacă cineva vrea să îndrăgească viaţa, spre a vedea zile bune, să facă să înceteze limba sa de la rău şi pe buzele sale să nu mai fie viclenie. Să se depărteze de la rău şi să facă binele.***

- *Deci fapta rea este lăcomia pântecelui, şi beţia, şi desfrâul.*
- *Fapta rea este iubirea de arginţi, lăcomia şi pofta de avere şi nedreptatea.*
- *Fapta rea este slava deşartă, cutezanţa şi semeţia.*

Să se depărteze deci tot omul de la asemenea rele şi să le împlinească pe **cele bune**. ***Care sunt acestea?***

- ***Înfrânarea,***

- *postul,*
- *înţelepciunea,*
- *dreptatea,*
- *milostenia,*
- *îndelunga răbdare,*
- *dragostea,*
- *smerenia*

prin care Îl dobândim în schimb, cu vrednicie, pe Mielul lui Dumnezeu cel jertfit pentru noi, şi luăm de aici zălogul nestricăciunii, şi păstrăm în noi, cu deplină încredinţare, moştenirea cea făgăduită nouă în ceruri.

Dar este oare binele greu de îndeplinit şi virtuţile sunt oare mai anevoioase decât răutăţile? Eu nu văd că lucrurile ar sta astfel. Căci cel beţiv suferă mai multe necazuri din beţie şi cel neînfrânat mai mult indură decât cel înfrânat, şi cel lipsit de stăpânire decât cel înţelept, şi cel ce caută cu ardoare să se îmbogăţească decât cel ce trăieşte cu cele ce îi sunt îndeajuns, şi cel ce caută să se înconjoare pe sine de slavă (suferă mai multe) decât cel ce îşi duce viaţa în umbră. însă, din pricina vieţii noastre pline de desfătări, virtuţile ne apar nouă ca îndestul de anevoioase. Dar ***să ne silim pe noi înşine***, pentru că spune **Domnul:** "**Împărăţia cerurilor se ia prin străduinţă şi cei ce se silesc pun mâna pe ea**" (Matei 11, 12).

3. De aceea este nevoie pentru noi toţi de râvnă şi de luare aminte, noi cei slăviţi sau cei lipsiţi de slavă, cârmuitori sau stăpâniţi, bogaţi şi săraci, ca să înlăturăm aceste patimi rele din sufletul nostru şi să încetăţenim în el alaiul virtuţilor.

Întrucât şi plugarul, şi tăbăcarul, şi zidarul ce face case, şi croitorul, şi ţesătorul, şi ***îndeobşte tot omul care îşi procură cele de trebuinţă vieţii prin ostenelile sale şi prin lucrarea mâinilor lui, dacă înlătură şi izgonesc din sufletul lor pofta şi dorinţa bogăţiei, a slavei şi a moliciunii, sunt cu adevărat fericiţi. Căci aceştia sunt săracii, cărora le aparţine Împărăţia Cerurilor, şi de aceea pentru acest fel de oameni spune*** **Domnul:** "***Fericiţi cei săraci cu duhul...***" (Matei 5, 3).

Sunt săraci cu duhul aceia care, pentru smerenia şi neiubirea de slavă şi neaplecarea spre plăceri a duhului lor sau a sufletului lor, au sărăcia din afară de bunăvoie, sau suferă cu bărbăţie sărăcia, chiar dacă este fără voia lor. Însă cei bogaţi şi cei ce vieţuiesc în desfătări şi plăceri, şi cei care se bucură de slavă vremelnică, şi în chip simplu aceia care doresc şi capătă asemenea lucruri, nimeresc şi ajung în patimi îndestul de grozave şi vor cădea în cursele cele multe şi mari şi greu de suferit ale diavolului. Pentru că cel ce s-a îmbogăţit nu înlătură din sine dorinţa de a fi bogat, ci aceasta mai degrabă sporeşte şi se întinde la mai multe decât la început. Tot astfel şi iubitorul de plăcere, şi cel ce

îndrăgeşte puterea, şi risipitorul, şi cel neînfrânat măresc mai curând şi sporesc aceste patimi, ci nu le leapădă. Tot aşa stăpânitorii şi cei slăviţi (de oameni) capătă şi iau putere ca să săvârşească mai multe nedreptăţi şi păcate.

4. Din această pricină este foarte greu ca un cârmuitor să fie mântuit şi ca un bogat să intre în împărăţia lui Dumnezeu. Căci spune **Domnul:** "***Cum puteţi voi să credeţi când primiţi slavă unii de la alţii, şi slava care vine de la unicul Dumnezeu nu o căutaţi?"*** (Ioan 5, 44). Dar să nu se înfricoşeze cineva dacă este avut, sau slăvit, sau cârmuitor. Pentru că şi acesta poate, dacă vrea, să caute slava cea de la Dumnezeu şi să se înfrâneze pe sine, astfel încât să oprească aplecarea sa spre rele şi să săvârşească fapte însemnate, lepădând relele cele mari, nu numai din sine, ci şi din mulţi alţii care nu vor. Căci poate nu numai să împlinească dreptatea şi să fie înţelept, dar poate împiedica în multe chipuri pe cei ce vor să săvârşească nedreptăţi şi să fie neînfrânaţi. Şi el poate nu numai să se înfăţişeze pe sine că ascultă de Evanghelia lui Hristos şi de cei ce o vestesc pe ea; dar el poate, de asemenea, să supună Bisericii lui Hristos şi căpeteniilor ei pe cei ce nu vor să asculte de ea. Şi aceasta nu numai prin puterea şi slobozenia pe care a căpătat-o de la Dumnezeu, dar poate să devină pildă pentru cei supuşi lui şi mai prejos de el în toate faptele bune. Căci devin asemănători căpeteniei lor cei supuşi şi conduşi de aceasta.

5. Aşadar este nevoie de osteneală şi de silinţă şi de luare aminte din partea tuturor, dar nu de la toţi deopotrivă. Căci pentru aceia ce se află în slăvire şi în bogăţie şi în cârmuire, şi pentru aceia ce se străduiesc cu cuvintele şi cu dobândirea înţelepciunii celei după măsura lor - dacă vor să se mântuiască - este nevoie de mai multă osteneală şi silinţă, întrucât ei, prin starea lor, sunt de obicei oarecum mai greu de convins şi mai puţin ascultători.

Acest fapt este limpede şi vădit din Evangheliie citite ieri şi astăzi. ***Căci poporul a crezut şi s-a încredinţat de minunea săvârşită asupra lui Lazăr, care arăta, în chip lămurit, că Dumnezeu fusese Acela Care o săvârşise, însă aceia care erau pe atunci cărmuitori, desigur fariseii şi cărturarii, erau atât de departe de a crede în El, încât spumegau de furie împotriva Lui şi voiau să-L dea morţii din pricina smintelii lor, pe El, Care Se vădea şi Se dovedea că este Domn şi Stăpân al vieţii şi al morţii, atât prin cele pe care le săvârşea, cât şi prin cele pe care le grăia. Căci nu putea să spună careva că Hristos, prin aceea că Şi-a ridicat ochii în sus şi a zis atunci: "Părinte, Îţi mulţumesc Ţie că M-ai ascultat pe Mine", ar fi lăsat loc de tăgadă că este la fel şi deopotrivă cu Tatăl Său. Căci El a adăugat, grăind către Tatăl Său: "Eu ştiam că întotdeauna Mă asculţi, dar pentru mulţimea care stă împrejur am zis, ca să creadă că Tu M-ai trimis***" (Ioan 11, 42). Deci ca să-L ştie pe El că este Dumnezeu, şi că El este din Tatăl şi intru nimic nu este deosebit de Acela, ci minunile le săvârşeşte după voinţa Tatălui Său, de aceea El Şi-a ridicat dinaintea

tuturor ochii Săi către Tatăl, şi a grăit acele cuvinte către Tatăl cel Prea înalt şi ceresc.

Precum, la început, urmând să fie plăsmuit omul, mai înainte o hotărâre (dumnezeiască) l-a precedat, tot astfel şi acum cu Lazăr, omul urmând să fie făurit din nou, un sfat l-a precedat. Dar atunci şi acolo, la început, Tatăl a grăit către Fiul, când urma să fie plăsmuit omul: "***Să facem un om...***" (Facerea 1, 26), iar însuşi Fiul L-a ascultat pe Tatăl, şi astfel omul a fost adus la existenţă; iar aici şi acum, Tatăl Îl ascultă pe Fiul Care grăieşte, şi astfel Lazăr a fost înviat.

6. Priviţi impreună-cinstirea şi impreună-voirea, ce mari sunt ele! Pentru că înfăţişarea era ca de rugăciune, din pricina mulţimii ce stătea împrejur, dar cuvintele nu erau ale unei rugăciuni, ci ale unei stăpâniri împărăteşti: "***Lazăre, ieşi afară***!", şi îndată cel mort de patru zile s-a înfăţişat viu dinaintea Lui.

Dar oare s-a făcut aceasta prin porunca Celui Viu sau prin rugăciunea Celui ce dă viaţă? Căci El a strigat cu glas mare şi aceasta a făcut-o pentru cei ce se aflau şi stăteau în jurul Lui. Pentru că ar fi putut să săvârşească această înviere numai cu un glas scăzut, ba putea doar prin voinţa Sa să-l învie, aşa precum putea să facă aceasta şi dacă s-ar fi aflat departe de mormânt sau dacă piatra ar fi fost pecetluită deasupra. Însă El S-a dus la mormânt şi a grăit celor ce se aflau în jurul lui. Şi ei au ridicat piatra şi au simţit mirosul neplăcut (al putrezirii), iar El a strigat cu glas mare şi l-a chemat pe Lazăr, şi în felul acesta l-a sculat (din morţi). Aceasta s-a făcut oarecum chiar în văzul lor (căci ei l-au văzut pe Lazăr întins în mormânt) şi sub nasul lor (căci ei au simţit mirosul cel rău al hoitului, fiindcă era de patru zile mort) şi la îndemâna lor (căci ei s-au folosit de mâinile lor, mai întâi ridicând piatra de pe mormânt, apoi dezlegând legăturile de pe trupul celui mort şi desfăcând ştergarul de pe faţa lui).

Când glasul Domnului a umplut urechile şi a ajuns la auzul tuturor, au înţeles toţi şi au crezut că El este Cel ce le cheamă pe cele ce nu sunt să fie, Cel ce le ţine toate la porunca puterii Sale, Cel ce a făcut toate, la început, doar prin cuvântul Său, aducându-le de la neexistenţă la existenţă.

7. Poporul lipsit de răutate a crezut în El prin toate acestea, aşa încât nu numai în tăcere să aibă credinţă, ci devenind chiar crainici prin fapte şi prin cuvinte ai dumnezeirii Sale. După scularea din morţi a lui Lazăr, cea după patru zile, Domnul, găsind un asin care fusese pregătit mai dinainte, precum spune Evanghelistul Matei (21, 1-11), s-a aşezat pe el, şi a intrat în Ierusalim potrivit **proorocirii lui Zaharia**, care a spus mai demult: "***Bucură-te foarte, fiica Sionului, veseleşte-te, fiica Ierusalimului, căci iată, împăratul tău vine la tine drept şi biruitor, smerit şi călare pe asin, pe mânzul asinei***" (Zaharia 9, 9).

Proorocul a arătat prin aceste cuvinte că împăratul acela proorocit este El singur împărat al Sionului. Căci spune Scriptura: ***împăratul Tău nu este înspăimântător pentru cei ce-L văd pe El, şi nu este de temut sau făptuitor de rele, El nu aduce cu sine purtători de lance şi scutieri, trăgând după sine mulţime de pedestraşi şi de călăreţi, trăind în prosperitate şi cerând dăjdii şi biruri, ca şi slujiri şi înrobiri de la cei de jos şi mai de rând. Dar ce este mai de seamă la El este smerenia Sa şi sărăcia şi simplicitatea. Fiindcă El intră călărind pe un asin, neaducând cu sine nici o pompă şi slăvire omenească. De aceea El singur este împăratul drept şi trăind intru dreptate, şi El este blând, având blândeţea în chip deosebit,*** căci Domnul însuşi grăieşte despre Sine şi spune: "***învăţaţi-vă de la Mine, că sunt blând şi smerit cu inima..."*** (Matei 11, 29).

8. Împăratul care a sculat din morţi pe Lazăr a intrat atunci în Ierusalim călare pe asin, iar tot poporul, aproape îndată, copii, bărbaţi, bătrâni, întinzând pe jos veşmintele lor, au luat ramuri de finic, care închipuie izbândă. Întrucât ei Îl întâmpinau pe Cel ce era de viaţă făcător şi biruitor al morţii, cădeau înaintea Lui închinându-se şi îl însoţeau în alai, cântând împreună cu toţii, nu numai în afară, ci şi înlăuntrul îngrăditurilor "Templului: "***Osana, Fiul lui David, Osana intru cei de sus***".

Osana este un imn care se înalță către Dumnezeu, iar tălmăcit înseamnă "Mântuieşte-ne pe noi". Iar adăugirea "intru cei de sus" Îl arată pe El slăvit nu numai pe pământ şi numai de către oameni, ci şi intru cele prea înalte, fiind lăudat de către îngerii cereşti.

9. Nu numai că Îl slăveau prin asemenea laude şi grăiau drept despre Dumnezeu, dar ei se împotriveau voinţei răuvoitoare şi ucigaşe de Dumnezeu a cărturarilor şi a fariseilor şi se opuneau astfel socotelilor mârşave ale acestora. Căci aceia grăiau în chip nebunesc despre El: "***Omul acesta face multe minuni. Dacă-L lăsăm aşa, toţi vor crede în El şi vor veni romanii şi ne vor lua şi ţara şi neamul***" (Ioan 11, 47). ***Dar poporul ce spunea?*** "***Bine este cuvântat Cel ce vine întru numele Domnului! Binecuvântată este împărăţia ce vine a părintelui nostru David***!" (Marcu 11, 10).

Prin aceea că ei spuneau: "***Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului***" ***arătau că El este de la Dumnezeu şi Tatăl, şi că vine în numele Tatălui***,,aşa precum şi **Domnul** spune despre Sine însuşi: "***Pentru că Eu am venit în numele Tatălui Meu, căci de la Dumnezeu am ieşit şi am venit***" (Ioan 8, 42). Prin aceea că ei spuneau: "***Binecuvântată este împărăţia părintelui nostru David, care va veni***" ei arată că aceasta este împărăţia în care vor crede, după spusa proorocirii, şi neamurile cele păgâne, mai cu seamă romanii. Căci

acest împărat nu este numai nădejdea lui Israel, ci este şi aşteptarea neamurilor, după **proorocirea lui Iacov**: "***Acela îşi va lega de viţă asinul Său***" (Facerea 49, 11), ***adică legând poporul cel supus Lui dintre iudei***. Şi "***legând de coardă de viţă de vie mânzul asinei Sale***" (ibidem). ***Dar coarda viţei de vie sunt ucenicii Domnului, către care a grăit Acesta***: "***Eu sunt viţa, voi sunteţi mlădiţele***" (Ioan 15, 5). De fapt, ***de această coardă a legat Domnul pe mânzul asinei Lui, adică pe noul Israel cel născut din neamurile păgâne, care, după har, s-au făcut fii ai lui Avraam.*** Dacă acea împărăţie este nădejdea neamurilor păgâne, cum de spun ei că noi, crezând în ea, ne vom teme de romani?

10. Astfel, cei ce erau prunci cu judecată, dar şi cu răutatea, fiind insuflaţi de către Duhul cel Sfânt, au înălţat către Domnul un imn desăvârşit, aducând mărturie că El, ca un Dumnezeu, a dat viaţa lui Lazăr cel mort de patru zile. Iar cărturarii şi fariseii, văzând aceste minuni aşa de mari, şi pe atâţia copii strigând în Templu şi spunând "***Osana fiul lui David***", s-au mâniat şi au grăit către Domnul: "***Nu auzi Tu oare ce spun aceştia?***". Ci mai degrabă se cuvenea ca Domnul să le spună acelora atunci: "Nu vedeţi şi nu auziţi, nu înţelegeţi?".

De aceea şi El, întorcându-Se către cei care Îl dojeneau că îngăduie cântărea de laude în chip cuvenit numai lui Dumnezeu, a spus: "***Da, îi aud pe cei care au fost făcuţi înţelepţi de către Mine, în chip nevăzut, şi cele pe care le rostesc ei despre Mine***", dar "***dacă vor tăcea aceştia, pietrele vor striga***" (Luca 19,40).

Voi nu aţi citit niciodată cuvântul acela proorocesc: "***că din gura copiilor şi a celor ce sug Ţi-ai pregătit lauda***" (Matei 21, 16)? ***Căci şi aceasta ţinea de o mare minune, şi anume copii neştiutori şi neînvăţaţi să teologhisească în chip desăvârşit cu privire la Dumnezeu, Cel ce S-a făcut om pentru noi, înălţând imn îngeresc din gurile lor.*** Întrucât, aşa precum îngerii la naşterea Domnului au psalmodiat: "**Slavă intru cei de sus lui Dumnezeu şi pe pământ pace**" (Luca 2, 14), tot aşa şi aceştia de acum la intrarea Lui (în Ierusalim), au cântat înălţând acelaşi imn: "***Osana Fiul lui David; Osana intru cei de sus!*** (Matei 21,9).

11. Dar să fim şi noi, fraţilor, ca pruncii faţă de rău, tineri şi bătrâni, cârmuitori şi cârmuiţi, ca să căpătăm putere de la Dumnezeu, să înălţăm trofeu şi să purtăm însemnele victoriei, nu numai împotriva patimilor celor rele, ci şi împotriva vrăjmaşilor celor văzuţi şi nevăzuţi, astfel încât să dobândim ajutorul la vremea potrivită. ***Căci mânzul cel nou, pe care l-a învrednicit Domnul să-l călărească pentru noi, chiar dacă este unul singur a închipuit supunerea neamurilor păgâne faţă de El, din care neamuri noi toţi ne tragem, cârmuitori şi cârmuiţi deopotrivă.***

12. Aşadar, după cum ***în Iisus nu este nici parte bărbătească, nici parte femeiască, nici elin, nici iudeu, ci una suntem cu toţii*** după cuvântul dumnezeiescului Apostol (Galateni 3, 28), tot aşa în El nu este cârmuitor, nici cârmuit, ci **toţi intru harul Lui suntem una prin credinţă în El, şi într-un singur Trup al Bisericii Sale ne desăvârşim, având-L pe El drept cap; şi noi am luat un singur duh prin harul Duhului Prea Sfânt, şi am primit un singur Botez, şi una singură este nădejdea noastră, şi Unul este Dumnezeu pentru noi, Cel ce este peste toţi şi pentru toţi şi în toţi. Să ne iubim, deci, unii pe alţii, şi să ne răbdăm unii pe alţii, şi să ne îngrijim unii pe alţii, întrucât suntem mădulare unii altora.**

Căci semnul uceniciei noastre la El, aşa precum însuşi Domnul a spus, este dragostea. Şi moştenirea părintească pe care ne-a lăsat-o El nouă, când a plecat din lumea aceasta, este dragostea, iar ultima rugăciune pe care ne-a dat-o nouă, când S-a înălţat la Tatăl Său, întăreşte dragostea noastră întreolaltă.

13. Să ne grăbim să dobândim împlinirea rugăciunii Sale către Tatăl şi să nu ne lepădam de moştenirea Sa, nici de semnul pe care ni l-a dat El nouă, ca să nu fim lepădaţi şi înlăturaţi de la vrednicia de fii, de la binecuvântarea Sa şi de la rangul de ucenici ai Săi, şi să nu cădem cumva, pierzând nădejdea pe care o avem şi fericita apropiere de Mirele cel duhovnicesc.

Aşa precum, înainte de patima Sa cea mântuitoare, nu numai poporul îşi aşternea veşmintele înaintea Domnului Care intră în Ierusalimul cel de jos, dar şi cei ce erau cu adevărat căpetenii ale neamurilor, adică Apostolii Domnului, tot astfel şi noi, cârmuitori şi cârmuiţi, să aşternem veşmintele noastre înnăscute, adică trupul nostru şi dorinţele acestuia, înaintea Duhului. Iar aceasta nu numai ca să ne învrednicim să vedem şi să ne închinăm patimii Sale celei aducătoare de mântuire şi sfintei Sale învieri, ci să ne bucurăm şi de împărtăşire deplină cu El. Căci Apostolul spune: "***Dacă am fost altoiţi pe El prin asemănarea morţii Lui, atunci vom fi părtaşi şi ai învierii Lui***" (Romani 6, 5).

14. Pe care fie ca noi toţi să o dobândim, cu harul şi cu iubirea de oameni a Domnului şi Dumnezeului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos, Căruia I Se cuvine toată slava, cinstea şi închinăciunea, dimpreună cu Tatăl Său cel fără de început şi cu Duhul Său cel de viaţă făcător, acum şi pururea şi în vecii vecilor.

Amin.

Sfântul Roman Melodul - Imnul învierii lui Lazăr

Introducere

Sebastian Brock, în studiul său consacrat lui Efrem Sirul, a investigat şi filonul popular oriental al acestei lirici, semnalându-i caracterul esenţial dramatic, nu lipsit de un fin umor, trădat de vorbele de duh sau de expresiile insolite.

La Sfântul Roman Melodul, această trăsătură este accentuată şi îngropată mult, până la a friza uneori grotescul. O inepuizabilă sursă a acestui dramatism de expresie comică, din care nu lipseşte uneori tragismul, este reprezentată de zugrăvirea lumii infernale purtând prin ea însăşi semnul grotescului. ***Numai că la Sfântul Roman toate sunt filtrate prin perspectiva credinţei creştine; în această lumină, puterile infernale sunt relativizate, ridiculizate şi aceasta este prima funcţie a grotescului, una expiatorie a răului.***

Minimalizarea răului prin râs, prin grotesc atrage după sine folosirea unui limbaj specific popular, cu expresii hazlii, între care văicărelile, tânguirile, lamentourile, vorbele, uneori deşanţate şi necuviincioase, interpelările ironice cu exprimarea rangurilor într-o absurdă, inversată ierarhie a răului, de pildă „atotpierzătoare moarte” rostită ca un atribut, sunt o inepuizabilă sursă de comic cu o precisă forţă exorcizantă.

Spre deosebire de Apus, unde reprezentările lumii infernale aveau doar funcţia de a stârni o frică înrobitoare pentru sufletul penitentului, în Răsărit şi cu deosebire, la Roman Melodul, frica este robită prin râs, neantul redus la ceea ce

în definitiv este, nefiindul. În comparaţie cu puterea covârşitoare a dumnezeirii lui Hristos, puterile răului se reduc mai curând la o mare şi ridiculă umflare în pene, răul identificându-se şi în chip real asimilându-se mândriei. Şi aşa cum deşertăciunea mândriei este goală de esenţă şi substanţă, la fel, ***răul este – în măsura în care îl înţelegem dionisian ca lipsă a binelui - doar un gol fiinţial căruia puterea lui Hristos îi dezvăluie deşertăciunea.***

Acelaşi ridicol al lăudăroşeniei şi umflării în pene diavoleşti este admirabil surprins în dialogul dintre legiunea diavolilor şi Mântuitorul din Imnul demonizatului din ţinutul Gherghesenilor. Şi în Apus, Evul Mediu a dezvoltat un grotesc de tip popular–rabelaisien, şi aceasta în acelaşi spaţiu dramatic, dar acolo era tot ca un reflex al fricii cultivate de mediile unui clericalism apăsător, celebrul risus paschale, (v. Mihail Bakhtin, François Rabelais şi cultura populară în Evul Mediu, dar şi mai relevant încă, Sören Kirkegaard, Marele Inchizitor), era de natură clandestină şi periferică; acolo nu regăsim nimic din lumina vie a credinţei din Imnele lui Roman Melodul, lumină care se ridică deasupra forţelor întunericului, risipindu-le. ***Şi aceasta pentru a cultiva sistematic în om nădejdea în Hristos, singura care poate depăşi iadul, care ne face să ne dezlipim mintea de iad pentru a ne orienta, liberi de orice teamă, spre lumina Învierii.***

Învierea lui Lazăr

Proimion I
Venit-ai la mormântul lui Lazăr, Doamne,

Şi a patra zi l-ai înviat din morţi,
Robind iadul ca un puternic,
Cel Ce ai şters lacrimile Martei şi Mariei,
Strigând către acestea: „Se va ridica, va învia
mărturisind:
„Tu eşti Viaţa şi Învierea”.

1. Văzând groapa şi pe cei din mormânturi,
ne tânguim,
Însă nimic nu folosim: căci ştim de unde–au ieşit
Şi încotro acum se îndreaptă şi cine-i are–n grijă
pe cei morţi,
Căci au ieşit din viaţa cea vremelnică,
lepădat-au chinurile ei
Şi se indreapt-acum la veşnica odihnă,
dumnezeiasca lumină aşteptând.
Pe-aceştia acum îi are-n mână Iubitorul de oameni,
Cel Care le-a lepădat veşmântul cel vremelnic,
Ca în cel veşnic să-i îmbrace.
Pentru ce-atunci l-om plânge pe cel dus
Şi pentru ce tăgăduim pe Hristos, Care strigă:
„Cel Ce crede în Mine nu va pieri”,
Ci chiar de va cunoaşte stricăciunea,
Din stricăciune va învia, se va ridica zicând:
„Tu eşti Viaţa şi Învierea”.

2. Cel credincios pururea câte voieşte şi face,
Fiindcă şi-a agonisit sieşi credinţa cea atotputernică
Prin care de la Hristos primeşte, prin rugăciune,
puterea
Căci mare câştig este credinţa,
Iar omul ce o are pe toate-n dar le stăpâneşte
Pe-aceasta Marta şi Maria
O dobândiră şi la mare preţuire o ţineau,
Căci văzând acum pe credinciosul lor frate
Lazăr stingându-se
Către Ziditorul trimiseră această veste:
„Grăbeşte, ziseră, Stăpâne,
Iată, cel pe care îl iubeşti este bolnav,
Dar de vei fi aici se va mântui,
Căci de va străluci faţa Ta, se va ridica,
Va învia, zicând:
„Tu eşti Viaţa şi Învierea.”

3. Chemat cu credinţă de cele două femei,
în ajutor a venit
Cel ce cunoaşte toate mai dinainte de a fi vestit,
Doctorul sufletelor şi al trupurilor,
Strigând despre acestea prietenilor Lui:
Ridicaţi-vă, să mergem în Iudeea, unde-am
mai fost oarecând,
Scrisoare am primit, pe care cu drag o desluşesc,
Căci credinţa glăsuieşte-n ea, nădejde neclintit-a
scris-o,
Iar dragoste-a pecetluit-o.
Pentru ce dar s-ascund cele ce curând vom
vedea în chip arătat?
Marta şi Maria cu credinţă mă roagă pentru Lazăr,
Căci este bolnav, iar de mă voi duce-acum la el,
Va învia, se va ridica, zicând: „Tu eşti Învierea
şi Viaţa”.
4. Acestea zicându-le Cela ce toate mai dinainte le
cunoaşte,
Rămase atunci două zile în locul în care se
află, precum zice Scriptura.
Zăbovi acolo doar ca să vădească puterea credinţei
celor ce-L iubeau,
Căci fără margini Îl iubeau pe Stăpânul, Marta,
Lazăr şi Maria,
Nu când şi când, ci pururi stăruind în iubire,
în zile de restrişte, necazuri şi nevoi,
Astfel, văzând Hristos cu prisosinţă crescându-le
nădejdea,
Pe-una-o mântuieşte, pe cealaltă o-ncununã,
Iar despre Lazăr le grăi lor: „Se va ridica,
Va învia zicând: „Tu eşti Învierea şi Viaţa”.

5. Dar cu temei veţi zice: „Lămureşte: pe care
din ele
A mântuit şi pe care dintre ele a încununat?
Cât despre Lazăr, ştiu că din mâna iadului l-a
smuls Hristos…
Maria era, pe cât spune Scriptura,
Cea pe care de şapte demoni a tămăduit-o,
Cea care-a uns cu mir pe dătătorul de miresme,
Cea care, cu părul capului de praf picioarele i-a
şters

Celui ce-ntreg îl curăţeşte pe tot omul
De toată-ntinăciunea celui viclean,
iar pe Marta o-ncunună
Fiindcă de toată râvna plină, sluji aceloraşi.
Pe dânsa, care cu lacrimi suspina, o-mbărbată
Zicându-I ei despre doritul frate: „Se va ridica,
va învia zicând:
„Tu eşti Viaţa şi Învierea.”

6. Iarăşi Domnul către ucenicii Lui grăi:
„Iată acum Lazăr iubitul nostru prieten adormit-a
Şi la el voiesc să merg, din somnu-i să-l ridic”
Se ştie bine că Mântuitorul ades numeşte moartea
adormire,
Iar dac-acolo de faţă ar fi fost sfântul Apostol
Pavel
Indat-ar fi-nţeles temeiul celor ce Domnul a grăit.
Căci el ne-a învăţat pe noi, în Epistolele lui
către Biserici,
Că adormiţi numeşte pe cei morţi
Căci cine oare, iubindu-l pe Hristos, şi moartea
o cunoaşte?
Cum dar să piară cel ce cu El se-mpărtăşeşte
Şi sfânta Taină în suflet o păstrează ca pe un
sfânt şi scump odor?
Şi chiar de-n putrejune s-ar afla: se va ridica,
va învia, zicând:
„Tu eşti Viaţa şi Învierea.”

7. Aşadar, când pricepură că Domnul somnu-i
moartea a numit,
Pe faţă desluşindu-le:
„Voi merge ca să-l înviez pe mort.”
Şi pe când marea traversau
Şi între ei, cu mâna, semne îşi făceau
Şi clătinau din cap:
„Minunea minunilor vedem şi pentru-aceasta
frică mare ne cuprinse.
Nu ne vestiră doar cele-n scrisoare scrise că
Lazăr a murit,
Ci doar că e bolnav şi, iată, El acum ne spune
mai dinainte cele ce cu ochii curând vom vedea.”
O! înfricoşată spaimă şi uimire!

Unii spun de El că nu-i decât un simplu om;
De-nfricoşata puterea Lui ei nu s-au ruşinat.
Nu văd că-ndată ce Cuvântul a rostit,
Degrab se şi-mplineşte,
Iar cel ce este mort curând se va ridica,
Va învia, zicând: „Tu eşti Învierea şi Viaţa”

8. Iisus acum în Iudeea ajunge cu trupul,
Căci cu dumnezeirea-i pretutindeni
Şi–n chip de necuprins
Cuprinde-ntreg pământul
Cu toate câte-n el adăposteşte,
Ca-n cuiburi, biete păsărele.
Ajunse dar Cela ce toate împle, în Betania,
Dumnezeiasca pronie plinind.
Atuncea ecoul paşilor Săi răsunând
Auzindu-l iadul, Morţii scrâşneşte cu vaiete
prelungi:
„Ale cui picioare sunt acestea o, Moarte,
Care pe capul meu calcă?
Vai mie, vai! Că iată, Iisus Domnul îşi întinde
pasul
Grăbind, iarăşi vine, de la noi să ceară,
Căci precum mai întâi ne-a scăpat fiul văduvei,
La fel şi acum Lazăr se va ridica,
Va învia zicând: „Tu eşti Învierea şi Viaţa”.

9. Atotpierzătoare Moarte, neîmblânzită şi fără
îndurare,
Ascultă de bunul tău prieten, Iadul,
conteneşte-ţi munca.
Hrană nu-mi mai aduce mie, căci n-o pot ţine:
Morţii cei înfăşuraţi în legături, pe care tu-i aduci,
Degrab îi vărs afară.”
Mă bucur şi-i primesc pe cei curând înmormântaţi,
dar pe cei putreziţi a-i ţine nu mai pot,
Cât timp mi-s traşi afară.
Iar cei pe care abia mi-i pregătiseşi, mi-s
prădaţi.
De unde dar atâta tulburare?
Moarte, opreşte-te, <grăbeşte> să dobândeşti
De prieten pe Nazarineanul şi Lui să te supui
gândind

C-a patra zi, peste puţin, “va învia, se va ridica
grăind:
„Tu eşti Viaţa şi Învierea.”

10. Când auzi acestea, Moartea din dinţi cu
scrâşnet strânse
Şi, cu strigăt mare, cutremurându-se, zise către
Iad:
„Bun sfat îmi dai, o, invechitule în rele,
Na, potoleşte-ţi pântecele pe care pân’mai acuşi
l-ai căptuşit.
Căci de-acum şi-a cam pierit curajul şi n-ai
Decât să spui: „m-am săturat”,
Şi, fiind lung cât marea, râuri de morţi primind,
Dar saţiu tot nu afli niciodată.
Ce-mi spui mie? Ce strigi?
Mai curând lămureşte-mă, ce ai de zis?
Dar întâi linişteşte-te şi stai în bună rânduială,
Căci pe cel ce, putred, îl ţii în măruntaie
Puţin te vei pleca, iar el viu se va ridica,
Va învia zicând: „Tu eşti Învierea şi Viaţa”.

11. Apă ţi-a părut viaţa oamenilor
Şi-atât te-ai căscat, iar eu pururea nu voi înceta
să te adăp
Te-mbuibi, dar săturare nu-i!
Iar picioarele al căror răsunet îl auzi,
Precum văd, sunt pripiţi,
Paşii sunt ai unuia ce-ameninţă
Şi împotriva ta se mânie,
Pe când se-apropie de mormânt
Zdrobind încuietorile şi punând sub călcâie
porţile tale şi ptntecu-ţi.
E sigur c-a venit cel ce te goleşte pe tine
Era şi timpul, că prea fără de măsură te umflaseşi,
Căci te vei uşura, afară de vei da pe Lazăr din
măruntaiele tale
Şi-odată slobozit, se va ridica,
Va învia, zicând: „Tu eşti Viaţa şi Învierea.”

12. „Astfel de vorbe spurcate şi pline de ocară
îmi verşi mie,
Iadul, prietenul tău, care văd că te bucuri de

relele mele.
Însă eu pentru ele îmi plâng singur de milă
Căci văd că mădularele lui Lazăr, aceleaşi
Pe care moartea mai înainte le-a risipit,
Aşteaptă, pe cât pare, să-nvieze:
Căci cugetă să se adune la un loc,
Fiindcă şerpuiesc precum furnicile,
Apoi şi viermii s-au retras, iar reaua duhoare
le-a părăsit.
Vai, cu-adevărat Iisus a venit,
Acesta trimiţând nouă înapoi duhoarea
Şi-n buna lui mireasmă-a înmiresmat
pe cel cu rău miros
Iar acum, cel deja mort şi pulbere făcut, se va
ridica, va învia, zicând: „Tu eşti Învierea şi Viaţa”

13. Deci dacă moartea-acestea a auzit, a dat strigăt,
Apoi alergă, şi luând mâna iadului văzur-amandoi
înfricoşată minune:
Cum buna mireasmă a Fiului lui Dumnezeu
pătrunde în prietenul Lui,
Pregătind trupul la chemarea Dătătorului de
viaţă,
Cum părul îl aşază în bună rânduială,
Că membranele le-ncheagă în acesta
Şi măruntaiele le pune - împreună
Şi toate vinele palpită lăsând să curgă iar prin
ele sânge,
Cum plămădeşte arterele
Încât astfel pregătit Lazăr, cel chemat afară, să
Se ridice şi să învieze zicând: „Tu eşti Învierea
şi Viaţa.”

14. Cum au văzut Iadul şi Moartea acestea
petrecându-se
Şi-au spus tânguindu-se unul către altul:
„Nimic din ale noastre nu se mai arăta, nici nu
mai stăpâneşte:
Mormântul s-a făcut ca un elixir care preschimbă
moartea-n viaţă,
Groapa-i socotită o cârpă pe care oricine voieşte
o tot scurtează neîncetat,
Şi din ea pradă pe-oricine voieşte, pe frate, fiu

sau fiică,
Şi-şi râd de noi cei de pe pământ
Rob sau liber, de voieşte, ne pradă pe noi,
Că de-ar fi din cer, că de-ar fi pământean,
Un cuvânt numai spune, şi îndată cel mort se va
ridica, va învia zicând:
„Tu eşti Învierea şi Viaţa”!

15. De pe pământ fiind cândva Ilie, om,
Când a voit, îndată pe fiul văduvei l-a înviat,
Prin noi a dobândit preţul celor ce a mâncat,
A cheltuit hrana săracului, noi i-am dat plată:
Pe de o parte, profetul s-a hrănit, pe de-altă
parte, moartea s-a răpit laolaltă cu Iadul,
Când a cerut copilaşul care murise,
Prin multe rugăciuni şi suspine ale celor înfometaţi,
Căci pământu-ntreg era pustiit
De foamete şi de secetă, căci nu era ploaie
Dar cel feciorelnic, bucuros către văduvă, astfel
grăi: Pe fiul tău îl cauţi? Se va ridica, va învia,
zicând : „Tu eşti Învierea şi Viaţa”

16. Dar, iată, prădarea de-acum ne-a făcut să
uităm pe cea din vechime
Şi, ca şi când Ilie sau Elisei ca nimic ar fi fost,
au scăpat de la noi:
Dar noi încă purtăm urmele rănilor lor
Şi mai cu seamă cele făcute de Elisei, de
minuni făcătorul,
Căci în viaţă fiind, pe mort l-a înviat
Şi-odată mort, morţii a smuls trupul celui aruncat
mort peste el.
Aceasta spre-a fi tuturor învederat
Că nici unul dintre cei credincioşi nu gustă
moartea,
Ci mai vârtos află viaţa, cu cât se lipeşte de
trupurile sfinţilor,
Atunci va învia, se va ridica zicând:
„Tu eşti Învierea şi Viaţa”

17. Toate acestea le grăiră cu suspine şi cu
adânci oftaturi
Şi îngroziţi pentru-nvierea celui mort,

Plângându-se pe sine şi toate ale lor.
Dar Atotziditorul ajuns-a la mormântul celui
mort, pentru care se şi află de faţă
După ce, se pare, a întrebat unde-a fost pus
Lazăr?
Căci cu ironie întrebă cel ce pe om Însuşi l-a
făcut cu mâna
„Unde eşti, Lazăre?”, zicând:
Vreau să aflu ceea ce deja de mai dinainte ştiu,
Tot astfel cum odinioară Ziditorul a zis: „Unde eşti,
Adame?”, aşa a spus El: „Unde eşti , Lazăre?”
Cel Care Martei îi spuse cu puţin timp înainte:
Va învia, se va ridica, zicând: „Tu eşti Viaţa şi
Învierea!”

18. *Doamne Preaînalte, celor smeriţi Milostive,*
Cel Care din mormânt ai înviat
Cândva pe Lazăr, viaţa dăruindu-i prin Cuvântul
Tău,
Precum celor dinaintea noastră le-ai dăruit a vedea
Lumina lină a feţei Tale,
Dă-ne nouă în pace să trăim vremurile de acum
Şi sfârşit bineplăcut, pentru ca să trăim şi să
murim după cum
Sfânta Ta voie ne va ocârmui.
Cheamă-ne, porunceşte, Stăpâne, spune Cuvânt,
binevoieşte a ne mântui pe noi!

(Extras din cartea: Sfântul Roman Melodul - Imnele pocăinţei)

Sfântul Roman Melodul - La intrarea Domnului în Ierusalim

La intrarea Domnului în Ierusalim [1] - Glasul II, având prooimionul – idiomelă prooimionul II – idiomelă şi strofele - idiomelă şi acrostihul: εἰς τὰ βαΐα Ῥωμανοῦ
[la (Duminica) Stâlpărilor, a lui Roman]

Pe tron în cer [2] şi pe asin pe pământ şezând, Hristoase şi Dumnezeule, a îngerilor laudă şi ale copiilor cântări primeai, ale celor ce Îţi strigau: „Binecuvântat eşti Tu, Cel care vii ca pe Adam să-l readuci în Rai!”.

Prooimion 2
După ce cu ramuri de finic au cântat imnuri, cu ciomege au prins mai apoi nerecunoscătorii iudei pe Hristos şi Dumnezeu [3]; noi, însă, cu credinţă neclintită cinstindu-L totdeauna ca pe Binefăcătorul, să-I strigăm: „Binecuvântat eşti Tu, Cel care vii ca pe Adam să-l readuci în Rai!”.

---

[1] *Ediţii: Triod (Duminica Floriilor, prooimion I şi strofa 1, intercalate în canonul de la Utrenie; prooimion 2 – ipacoi după cea de-a treia cântare a canonului), pp. 163-180; J. Pitra, Analecta Sacra, I, 9, pp. 61-67; Amfilochij, pp. 143-144 (prooimion I şi strofa 1) şi Supplément; S. Eustratiadis, în: Ἀπόστολος Βαρνάβας, II (1934), 6, pp. 84-94; N. Tomadakis, Ῥωμανοῦ τοῦ Μελῳδοῦ ὕμνοι, vol. III, nr. 33, pp. 177-205 (editor Helli Kyriakaki); P. Maas/C.A. Trypanis, Sancti Romani Melodi Cantica, vol. I: Cantica genuina, 16, pp. 116-122; José Grosdidier de Matons, Romanos le Mélode. Hymnes, în: SC, vol. 128, pp. 28-53. Referinţele biblice sunt preluate după ediţia SC.*

[2] *Ps 10:5, Is 66:1, Avc 2:20, Mt 5:34, 23:22.*

[3] *Mt 26:47, Mc 14:43.*

1
Când iadul ai legat şi moartea ai omorât
şi lumea ai readus la viaţă,
atunci pruncii cu ramurile de finic [4]
ca unui Biruitor, Hristoase,
Îţi strigau astăzi: „Slavă Fiului lui David,
căci niciodată”, spuneau, „nu se vor mai înjunghia
pruncii pentru Pruncul Mariei,
ci pentru toţi, tineri şi bătrâni, doar Tu te vei răstigni!
Niciodată în noi nu se va mai înfige sabia,
după ce coasta Ta se va străpunge de suliţă [5].
Pentru aceasta plini de bucurie strigăm:
«Binecuvântat eşti Tu, Cel care vii ca pe Adam
să-l readuci în Rai!»”.

2
Iată, Împăratul nostru blând şi liniştit stă pe mânz [6]
şi ajunge să sufere de bunăvoie,
ca suferinţele noastre să le sfârşească.
Putea să vadă cineva pe mânz
pe Cel care stă pe umerii heruvimilor [7]
şi Care cândva a ridicat pe Ilie cu carul de foc [8],
pe Cel ce a ales să se facă slab şi sărac [9]
deşi întăreşte pe toţi cei ce Îi strigă:
„Binecuvântat eşti Tu, Cel care vii ca pe Adam
să-l readuci în Rai!”.

3
Tot Ierusalimul s-a înspăimântat [10],
precum mai înainte Egiptul [11].
Acolo s-au clătinat cele neînsufleţite,
aici însă oamenii de venirea Ta, Mântuitorule;
nu pentru că eşti iubitor de tulburare,
de vreme ce eşti Izvor al păcii [12],

---

[4] *Mt 21:9-15, Mc 11:9.*
[5] *In 19:34.*

[6] *Zah 9:9.*
[7] *Ps 79:1, Is 37:16, In 10:11.*
[8] *4 Rg 2:11, Sir 48:9.*
[9] *2 Co 8:9.*
[10] *Mt 21:10.*
[11] *Is 19:1.*

ci pentru că împrăştii toată înşelăciunea celui potrivnic
ca Făcător al tuturor
şi de pretutindeni îl alungi, căci în tot locul împărăţeşti.
Idolii lor toţi s-au dărâmat atunci,
iar acum cei asemenea lor s-au cutremurat [13]
pe prunci auzindu-i că strigă:
„Binecuvântat eşti Tu, Cel care vii ca pe Adam
să-l readuci în Rai!”.

4
„Cine este Acesta?” [14], spuneau cei care de bună voie
se făceau că nu Te cunosc,
căci, spune, nu au ştiut cine este Fiul lui David
care din stricăciune i-a salvat.
Încă desfac legăturile lui Lazăr [15]
şi nu ştiu cine l-a înviat;
încă simt greutatea pe umeri cei care au ridicat
pe al văduvei fiu [16]
şi parcă nu cunosc pe Cel ce l-a răpit din moarte.
Nici bine n-au ieşit din curtea lui Iair
şi cine a redat viaţa fiicei lui [17] nu ştiu?
Ştiu, dar nu vor să spună:
„Binecuvântat eşti Tu, Cel care vii ca pe Adam
să-l readuci în Rai!”.

5
Nerecunoscători, cei nelegiuiţi au îmbrăţişat necunoaşterea
şi s-au făcut că nu ştiu.
Pe Cel ce au socotit să-L omoare,
nu cunoşteau bine fiii minciunii;
dar acesta nu-i lucru ciudat,
mai ales că repetă pe cele de demult.
Moise i-a scos din Egipt, iar aceştia s-au lepădat de el.
Hristos, Care din moarte i-a salvat,
acum S-a făcut necunoscut.
N-au cunoscut pe Moise cei care pe viţel au cunoscut [18],

---

[12] *Iz 34:29.*
[13] *Is 19:1.*
[14] *Mt 21:10.*
[15] *In 11:44.*
[16] *Lc 7:14.*
[17] *Mt 9:23-25, Mc 5:37-43, Lc 8:51-55.*
[18] *Iş 32:1.*

n-au cunoscut pe Hristos fiii lui Veliar.
Pentru aceasta nu voiau să strige:
„Binecuvântat eşti Tu, Cel care vii ca pe Adam
să-l readuci în Rai!”.

6
Cu ramuri pruncii Te lăudau şi Te numeau,
pe bună dreptate, Fiu al lui David, o, Doamne [19].
Tu ai ucis pe batjocoritorul Goliat.
Pe David l-au lăudat cele ce-au început dansul
după victorie:
„Saul a ucis mii, dar David mii de mii! [20]”.
Şi aceasta este Legea;
iar după aceasta [este] harul Tău, Iisuse al meu [21].
Legea era Saul, ce a ucis şi a persecutat,
iar [în] David, care a fost persecutat, a încolţit harul [22].
Tu eşti cu adevărat Domnul lui David [23]!
Binecuvântat eşti Tu, Cel care vii ca pe Adam
să-l readuci în Rai!

7
Car luminos este soarele şi acesta Ţie slujbă Îţi aduce.
Car strălucitor este,
dar şi acesta se supune poruncii Tale,
căci eşti Făcător şi Dumnezeu.
Şi mânzul acum Te-a bucurat. Mă închin bunătăţii Tale,
căci pentru mine la naşterea Ta,
Te-ai sălăşluit în iesle şi în scutece Te-ai înfăşat [24],
şi acum iarăşi Te urci pe mânz,
Tu care ai cerul ca tron [25].
Atunci, la naşterea Ta îngerii au înconjurat ieslea,
acum, aici ucenicii înconjoară mânzul.
Atunci „Slavă” auzeai, iar acum:
„Binecuvântat eşti Tu, Cel care vii ca pe Adam
să-l readuci în Rai!”.

---

[19] *Mt 21:9.*
[20] *1 Rg 18:6-7.*
[21] *In 1:17, Rm 6:14.*
[22] *Sir 24:17.*
[23] *Mt 22:43-45, Lc 20:41-44.*
[24] *Lc 2:7.*
[25] *Ps 10:5, Is 66:1, Avc 2:20, Mt 5:34, 23:22.*

8
Puterea Ta o arăţi prin cele smerite pe care le preferi.
Adevărat, al sărăciei semn
a fost că Te-ai aşezat pe mânz,
dar ca Dumnezeu slăvit ai cutremurat Sionul [26].
Simplitate arătau ale ucenicilor haine,
dar cântarea copiilor şi mulţimea de lume
erau a Ta putere,
pe când strigau „Osana”, care înseamnă:
«Mântuieşte-ne, Dumnezeule Preaînalte!» [27].
Mântuieşte, Tu, Cel Înalt, pe noi cei ce ne-am dărâmat!
Milostiveşte-Te de noi, văzând ramurile ce le purtăm!
Priveşte cu bunătate pe cei ce strigă către Tine:
„Binecuvântat eşti Tu, Cel care vii ca pe Adam
să-l readuci în Rai!”.

9
Adam ne-a lăsat moştenire datoria ce o datorăm,
căci a mâncat ceea ce nu se permitea,
şi până astăzi se supără urmaşii săi pentru datoria sa.
Nu ajungea creditorului să ţină pe datornic,
ci vine şi la copiii săi şi datoria părintească cere;
întreaga casă a datornicului o goleşte
şi pe toţi îi târăşte afară.
Pentru aceasta toţi la Tine, ca Atotputernic,
scăpare găsim.
Tu, care ştii că săraci suntem,
Tu Însuţi plăteşte datoria!
Binecuvântat eşti Tu, Cel care vii ca pe Adam
să-l readuci în Rai!

10
Ai venit ca pe toţi să mântuieşti,
iar în vechime profetul Tău, Zaharia [28],
martor [era], care aşa Te-a numit:
Cel mai blând, Drept şi Mântuitor.
Am obosit, ne-am biruit, de peste tot ne-am izgonit.
Am crezut că avem Legea ca Mântuitor,
dar aceasta ne-a înrobit.

---

[26] *Mt 21:10.*
[27] *Mt 21:9, Mc 11:9-10, In 12:12-13.*
[28] *Zah 9:9.*

Pe profeţi i-am crezut,
dar şi aceştia ne-au lăsat cu nădejdea.
Pentru aceasta împreună cu pruncii
înaintea Ta îngenunchem.
Miluieşte-ne pe noi, cei umili,
primeşte să Te răstigneşti,
rupe cartea păcatelor noastre [29], Tu
Cel binecuvântat, Care vii ca pe Adam
să-l readuci în Rai!

11
„O, făptură a palmei Mele", Făcătorul a răspuns
celor ce acestea strigau,
„ştiind că nu poate Legea să te mântuiască [30],
Eu însumi am venit.
Legea nu te putea izbăvi, pentru că nu este Făcătorul;
şi nici profeţii, căci şi aceştia sunt făptura Mea ca şi tine.
Eu singur te pot elibera de datoria cea grea.
Mă vând pentru tine şi te eliberez.
Mă răstignesc pentru tine şi tu nu mai mori.
Mor şi te învăţ să strigi:
«Binecuvântat eşti Tu, Cel care vii ca pe Adam
să-l readuci în Rai!».

12
Oare am arătat mai multă dragoste îngerilor?
Pe tine, cel sărac, te-am iubit;
am ascuns slava Mea [31] şi am vrut
şi M-am făcut Bogatul sărac,
pentru că foarte mult te iubesc.
Am flămânzit, am însetat pentru tine şi am obosit.
Am trecut printre munţi [32], râpe şi prăpăstii
căutându-te pe tine, cel înşelat;
nume de Miel am luat, ca să te aduc în stână,
fermecându-te cu cuvintele Mele.
Păstor M-am numit şi pentru tine [33]
vreau sufletul Meu să-l ofer,
ca să te scot din ghearele lupului.

---

[29] *Col 2:14.*
[30] *Rm 3:20.*
[31] *Exprimare plastică a chenozei.*
[32] *Mt 18:12.*
[33] *In 10:11-12,16.*

Toate le sufăr, căci vreau să strigi:
«Binecuvântat eşti Tu, Cel care vii ca pe Adam
să-l readuci în Rai!»”.

13
Dar după cuvinte s-au arătat faptele.
A ajuns Iisus în oraş
şi pe toţi duşmanii Săi a întărâtat cântarea pruncilor [34].
A ridicat ochii Săi şi a privit Sionul
şi plânset a ţesut pentru acela [35] şi spunea:
„Ierusalime, suspină,
căci ai copii cuminţi şi pe fiii tăi dascăli!
Trăieşti în rău şi în vicleşug,
dar către bine greu te întorci.
Cei mai buni ai tăi sunt cei ce îmi strigă:
«Binecuvântat eşti Tu, Cel care vii ca pe Adam
să-l readuci în Rai!»”.

14
Acum în tine voi intra, te voi părăsi şi te voi alunga;
nu pentru că [te-am] urât,
ci pentru că te-am aflat că Mă urăşti pe Mine
şi pe cei ai Mei.
Cruce Mi-au pregătit fiii tăi,
pentru că am sfâşiat marea cu toiagul la trecerea lor [36]
ca şi cum ar fi fost un veşmânt?
Îmi sapă mormânt, pentru că i-am acoperit cu norul [37].
Dar Eu mă bucur căci am venit de dragul lor
şi primesc să mor căci sufăr pentru cel căzut,
ca să strige toţi cei ce Mă doresc:
«Binecuvântat eşti Tu, Cel care vii ca pe Adam
să-l readuci în Rai!»”.

15
Astfel ruşinează pe cel fără de inimă [38]
Cel care vede inimile
şi intră cu toţi pruncii în Templu preotul tuturor.
În casa Tatălui Său a ajuns Fiul

---

[34] *Mt 21:15-16, Lc 19:39.*
[35] *Lc 19:41.*
[36] *Iş 14:16.*
[37] *Ps 104:39.*
[38] *Pe Ierusalim.*

şi afară a scos pe cei ce vindeau împreună
cu cei ce cumpărau [39], zicând:
„Nimic să nu rămână aici, mai ales că plecăm de aici
Eu şi Tatăl şi cu Duhul cel Sfânt împreună.
Acum am aflat împărătesc locaş [40]
în inima celor blânzi,
a acestora care cu credinţă Îmi strigă:
„Binecuvântat eşti Tu, Cel care vii ca pe Adam
să-l readuci în Rai!”.

16
Fiule al lui Dumnezeu, Cel fără de păcat,
socoteşte-ne şi pe noi
împreună cu cei care Te-au slăvit în cântări
şi primeşte rugăciunea robilor Tăi,
precum atunci pe cea a pruncilor!
Miluieşte pe cei ce i-ai făcut, pe cei iubiţi ai Tăi
pe care i-ai cercetat!
Pace dăruieşte Bisericilor Tale
pe care le clatină duşmanii
şi mie trimite-mi de sus iertare păcatelor mele,
Mântuitorule!
Dă-mi să spun ceea ce vrei, precum vrei!
Mintea mea, nefolositoare tristeţea să nu o facă!
Ai grijă de sufletul meu şi fă-mă să strig:
„Binecuvântat eşti Tu, Cel care vii ca pe Adam
să-l readuci în Rai!”.

(Extras din cartea: Sfântul Roman Melodul - Imnele Sfintei Scripturi)

[39] *Mt 21:12, Mc 11 :15, Lc 19:45, In 2:14-16.*
[40] *In 14:23.*

Sfântul Efrem Sirul - Mirele smerit vine la fiica Sionului, iar ea Îl respinge şi-l dă morţii: “Cu viclenie Îl defaimă pe Mire, ca să slujească desfrânărilor”. Noi facem la fel?

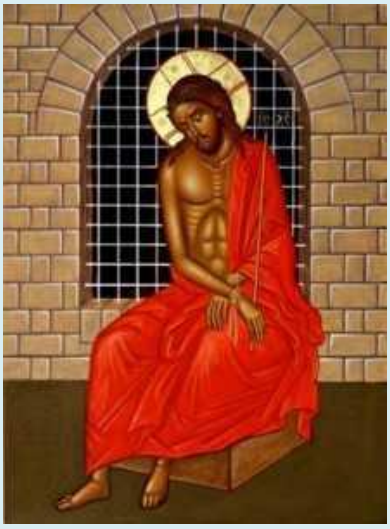

1: intrarea lui Iisus în Ierusalim şi ieşirea lui Israel din Egipt; 2-3: fiica Sionului îşi respinge Mirele; 4-5: şi-şi imită mama care desfrânase cu viţelul de aur; 6-8: fiica Sionului şi Irodiada; 9-10: cei doi luminători pe Golgota; 11: fiica Sionului cheamă în ajutor pe Cezarul şi pe Baraba; 12-14: fiica Sionului şi cei doi tâlhari; 15: zădărnicia atacurilor împotriva lui Dumnezeu; 16-18: prin Întrupare Dumnezeu a venit în întâmpinarea slăbiciunilor fiicei Sionului

Întâiul imn la răstignire al Sfântului Efrem Sirul

Pe melodia: Dumnezeu în milostivirea Sa

1. O, Domnule al lui David, care ai încălecat pe mânzul asinei şi ai venit la fiica Sionului [Za 9, 9; Mt 21, 4], mândru alai mergea înaintea Mirelui, căci din toate părţile răsună Osana. Orbii îşi dobândeau înaintea Lui lumina [ochilor], ologii ţopăiau şi dănţuiau. Alaiul fiicei Sionului în pământ locuit a întrecut alaiul care a fost pentru fiica Sarrei la ieşirea sa din Egipt.

Refren: Binecuvântat fie Cel Întâi-Născut, Care a răbdat toate!

2. Praznicul şi luna lui Nisan, cei doi fraţi, veseli vestitori de veşti bune, se grăbeau să vestească atât fiicei, cât şi maicii: „Iată mirele la uşă. Veniţi în întâmpinarea lui!“ [Mt 25, 6]. Ea L-a văzut, dar nu i-a plăcut. S-a înfuriat, fiindcă era Cel curat. A tremurat, fiindcă era Mântuitorul; s-a minunat, fiindcă era Cel smerit. De aceea a umbrit slăvitele Sale fapte, amestecându-le pe cele puternice cu cele umile.

3. Între slăvitele frumuseţi care nu i-au plăcut, o chinuia îndeosebi curăţia Lui. Căci ca şi maica sa se obişnuise cu desfrânarea. În viclenie însă o întrecea pe maica sa. Ştia că nu e decât un mijloc care să biruie curăţia Lui: să spună că e un străin. Cu viclenie îl defăima pe Mirele ei, ca să slujească desfrânărilor.

4. În gura ei e mustrarea maicii sale care cu viclenie turnase viţelul. Căci simţindu-se mânată de iubirea ascunsă pentru el, dar neputându-l cuceri pe faţă, a intrat în vistieria vicleniilor ei, de unde a ales şi scos mijlocul care i se potrivea: înşelându-l pe Moise, a făcut idolul turnat, spre ruşinea ei.

5. Tot aşa şi fiica, după chipul acelei mame, viclene şi uneltitoare, L-a prins pe mirele ei ca pe un străin şi pe logodnicul ei ca pe un adulter. A strigat şi L-a învinuit ca stăpâna lui Iosif, care striga răsturnând adevărul împotriva acelui sfânt [Fc 39, 13-15]. Şi [amândoi] drepţii au fost covârşiţi de glasurile ce strigau răsucind adevărul.

6. L-a dus la locul de judecată ca să-L omoare acolo şi să-şi facă plăcerea. A pus pe seama unui nevinovat [Pilat] neînfrânarea stării lui Irod. Şi a strigat înaintea porţii lui, ca să prindă pe oamenii stării ei. Ca o femeie cuminte a căutat scăpare la Cezarul [Lc 23, 2], ca să omoare şi să desfrâneze, şi să le facă amândouă aceste lucruri unul prin celălalt.

7. Ruşinea ei a sporit înaintea neamurilor [păgâne]. Căci căpetenia păgânilor [Pilat] şi-a spălat mâinile [Mt 27, 24]. Fiindcă a văzut că ascunsese două curse: una ca să omoare, iar alta ca să prindă. Ca o a doua Irodiada [Mt 14 par.] l-a pândit pe Pilat, ca şi el să-şi întineze mâinile asemenea lui Irod. Dar el şi-a spălat mâinile de sângele pe care desfrânata l-a făcut să cadă asupra ei, ca şi fiica ei [fiica Irodiadei].

8. Necurate sunt fiicele întunericului, ale căror fapte iubesc întunecimea: aceea [Irodiada] a văzut făclia [Ioan Botezătorul] care o dădea în vileag, şi fiica a slujit maicii drept cursă. A suflat şi a stins făclia [capul Botezătorului] pe care a purtat-o triumfătoare. Degetele ei s-au făcut sfeşnic, fără ca ea să bage de seamă. A înălţat făclia la ospăţ şi aceasta le-a dat în vileag [încă] şi mai mult.

9. Cealaltă însă [fiica Sionului], care a văzut că soarele alungă întunericul de care avea nevoie, că el înfăşura şi risipea întunecimea, care se întinsese şi acoperea nelegiuirile sale, s-a ruşinat de lucrurile ei ascunse ce veneau la lumină. Vrând să stingă lumina prin lemnul crucii, a înălţat-o pe lemn, ca razele ei să se reverse peste toţi oamenii [În 3,14; 8,28; 12,23; Mt 5,15 păr.; Mc 14, 22; Lc 8, 27].

10. Soarele a văzut şi el celălalt Soare, Cel puternic, ce strălucea pe Golgota şi, lovit de razele lui, s-a ascuns, ca soarele văzut să-L arate pe Cel nevăzut. A dat-

o în vileag încă şi mai mult pe desfrânata, care-şi lovea pieptul cu mâinile şi avea gura plină de vaiuri. Tremura, întrucât cele ascunse ale ei erau dezvăluite de lumina înălţată [pe cruce].

11. Neruşinata s-a lipit de Cezarul, l-a chemat pe numele său [În 19, 12], dar acesta nu a ascultat-o. S-a acoperit cu numele celui străin şi a lepădat de la sine numele sfântului Mesia. Văzând că era dispreţuită de căpeteniile păgânilor, a poftit pe tâlharul [Baraba] cel cu totul înrudit cu ea, care purta toată asemănarea ei întru totul întipărită în el.

12. Tâlharii [Baraba şi poporul iudeu] se văd unii pe alţii şi se salută, iubirea lor fierbe şi se revărsa de la unii la alţii. Acela scotea sabia împotriva neguţătorului, iar aceasta împotriva tuturor drepţilor. Acela jefuia în prostia sa ca un om simplu, aceasta, iscusită, jefuia în templul său. Cu lungi rugăciuni se îmbrăca [Mc 12, 40] şi răpea haina de pe oricine era îmbrăcat în ea.

13. Tâlharul cel simplu, ca un învăţăcel, jefuia împreună cu tinerii de o seamă cu el. Ea însă, învăţătorul tâlharilor, strălucea foarte prin postiri întunecate. Postind înghiţea pe văduve şi pe orfani [Mc 12, 40]. Cu viclenie dădea milostenie săracilor, ca să se facă un laţ cu care să poată prindă pe cei săraci şi comorile lor.

14. A zorit să-l omoare în public pe Mirele ei. S-a grăbit să îmbrăţişeze în public tâlharul. Neruşinarea ei a întrecut-o pe cea a animalelor, întrucât nu s-a ruşinat să omoare şi să desfrâneze în public. S-a asemănat mamei sale, care înaintea celor şaptezeci de bătrâni [Îs 24, 1] L-a tăgăduit pe Cel Preaînalt şi sub stâlpul de nor făcea pe faţă necurăţiile sale [Îs 24 şi 32].

15. Dar nici pe când mama ei îşi ieşise din minţi în pustie, mâna ei n-atingea pe Cel sfânt. Căci prea scurte erau braţele ei ca să ajungă la El. Ca să ajungă la El, şi-a întins hulele sale. Desfrânata nu era nici la înălţimea firii, nici a locului Său. Căci locul Său e înalt şi firea Sa e curată. Înălţimea Sa nu poate fi luată cu asalt şi El însuşi nu poate fi nici atins, nici cuprins.

16. Idol văzut dorea ochiul ei în locul Slavei ascunse, tainice şi nevăzute. Dumnezeu a văzut slăbiciunea ei, că iubea mai mult cele văzute decât cele nevăzute. Şi i-a dat ceea ce dorea, trimiţând pe [Fiul] Cel iubit al Său. El a venit şi S-a îmbrăcat în trup, ca ea să-L poată vedea limpede şi să schimbe [idolii] cei văzuţi cu Cel nevăzut Care în iubirea Sa S-a făcut văzut.
17. Dar nebunei i-au plăcut cei străini. Înaintea sa bărbatul ei e urât întru toate. În iubirea Sa Mirele ei o primeşte. Dar pentru acea vestită ticăloasă adevărul era urât în tot chipul:era înalt şi ea nu L-a dorit; S-a făcut mic şi nu L-a iubit; era nevăzut şi L-a schimbat; era văzut şi L-a defăimat şi omorât”.

(din: Sfântul Efrem Sirul, "Imnele Păresimilor, Azimelor, Răstignirii şi Învierii", Editura Deisis, Sibiu, 2010)

IPS Hierotheos Vlachos - Predica şi tâlcuirea exhaustivă - Învierea lui Lazăr şi intrarea Domnului în Ierusalim

“Hristos Se arăta întotdeauna în chip umil, nevoind să provoace prea mult furia şi patima oamenilor. De altfel, acesta este motivul pentru care Hristos Se dezvăluie ascunzându-Se şi Se ascunde dezvăluindu-Se. ***Numai cei care au viaţă duhovnicească şi inima sensibilă Îl pot recunoaşte***“.

“Atunci când a venit vremea să pătimească pentru neamul omenesc, Hristos a intrat în Ierusalim, unde iudeii I-au pregătit o primire triumfală. Această primire a fost cauzată de minunea învierii lui Lazăr, care fusese mort vreme de patru zile şi îngropat în mormânt. Dezamăgiţi de starea socială şi nădăjduind în venirea lui Mesia, iudeii credeau că El era stăpânul lui Israel pe care îl aşteptau. Trebuie să spunem că aceste aşteptări mesianice ale lor erau indisolubil legate de luptele pentru eliberarea poporului şi pentru dobândirea libertăţilor etnice.

Învierea lui Lazăr şi intrarea triumfală a lui Hristos în Ierusalim sunt strâns legate între ele şi de aceea nu pot fi analizate separat. Desigur, în cadrul celor douăsprezece mari praznice împărăteşti ale Bisericii, ele sunt două sărbători de sine stătătoare, însă din motivul pe care l-am explicat mai înainte, vor fi analizate împreună.

De altfel legătura dintre ele se vădeşte şi din rânduiala liturgică, pentru că la sărbătoarea învierii lui Lazăr din sâmbăta de dinaintea Floriilor cât şi în duminica Floriilor cântăm acelaşi tropar.

“Învierea cea de obşte mai înainte de patima Ta adeverind-o, pe Lazăr din morţi l-ai sculat, Hristoase Dumnezeule. Pentru aceasta şi noi, ca pruncii, semnele biruinţei purtând, Ţie, Biruitorului morţii, strigăm: Osana Celui dintru înălţime, binecuvântat eşti Cel ce vii întru numele Domnului“.

La ambele sărbători, Hristos este cântat şi slăvit ca biruitor al morţii. ***Ramurile de finic pe care oamenii le ţin în mâini în acea zi sunt simbolul biruinţei şi al triumfului datorat învierii lui Lazăr, care a fost preinchipuirea Învierii lui Hristos, dar şi a învierii de obşte a tuturor oamenilor.***

Prin urmare, mai întâi vom dezvolta subiectul învierii lui Lazăr, iar mai apoi, vom analiza intrarea lui Hristos în Ierusalim.

1. Învierea lui Lazăr – adeverire a învierii de obște

Învierea lui Lazăr ne este înfăţişată de Sfântul Evanghelist Ioan (Ioan 11, 1 şi urm.), fiind ***prevestirea Învierii Domnului, dar şi preinchipuirea învierii de obşte a tuturor oamenilor la cea de-a Doua Venire a lui Hristos***. De aceea, ea are o însemnătate foarte mare.

Textul evanghelic referitor la acest eveniment poate fi împărţit în trei părţi prinicipale.

- Prima parte este aceea în care ***Hristos le spune ucenicilor Săi despre boala lui Lazăr şi mai apoi despre moartea acestuia,***
- a doua parte este ***întâlnirea lui Hristos cu surorile lui Lazăr, care plângeau moartea fratelui lor***, iar
- a treia parte este ***învierea minunată a lui Lazăr.***

Din aceste evenimente se pot desprinde multe adevăruri teologice, că de exemplu, acela că Hristos este învierea sau că toţi oamenii vor învia în vremea de apoi, pe care însă nu le vom analiza în detaliu.

Ne vom opri asupra faptului că ***Biserica prăznuieşte învierea lui Lazăr ca pe o adeverire a învierii de obşte a oamenilor.*** De aceea, în troparul sărbătorii cântăm triumfător: ***“Învierea cea de obşte mai înainte de patima Ta adeverind-o, pe Lazăr din morţi l-ai sculat, Hristoase Dumnezeule“.***

În acest fel, Hristos a oferit certitudinea că îi va învia pe toţi oamenii. ***Aşadar, nu vor învia numai drepţii, în vreme ce păcătoşii vor dispărea, ci vor învia cu toţii şi se vor înfăţişa înaintea înfricoşătorului scaun de judecată al lui Hristos.***

Prezența impunătoare a lui Hristos în fața mormântului și a morții, vocea Sa poruncitoare prin care sufletul lui Lazăr s-a întors în trupul mort, readucerea la viață a trupului lui Lazăr, și prezența plină de viață a lui Lazăr în casa sa, împreună cu cei apropiați lui, sunt preinchipuiri ale celor ce se vor petrece la cea de-a Doua Venire a Domnului. Cu adevărat, ***această***

minune săvârşită de Hristos a fost închipuirea "învierii de obşte a morţilor" (Sfântul Chiril al Alexandriei).

Între învierea lui Lazăr şi învierea oamenilor la cea de-a Doua Venire a lui Hristos există, fără îndoială, o diferenţă esenţială. După înviere, Lazăr nu a luat trup duhovnicesc, ci acelaşi trup pe care îl avea înainte să moară, cu toate trăsăturile caracteristice stricăciunii şi supunerii faţă de moarte, drept care avea nevoie în continuare de hrană şi de toate cele necesare pentru întreţinerea trupului biologic. Acest lucru reiese şi din faptul că mai apoi el a murit din nou. ***Aşadar, în ciuda învierii sale, el a luat trup muritor şi vremelnic.*** Însă după cea de-a Doua Venire a lui Hristos, când trupurile vor învia, ele vor fi duhovniceşti, nemaiavând nevoie de hrană, de somn, de apă sau de veşminte.

Învierea lui Lazăr a arătat că Hristos, care a săvârşit această mare minune prin Dumnezeirea Sa, poate să îi învieze pe oameni în ziua pe care El o va alege. El este Dumnezeu puternic şi stăpânitor.

2. "Lazăr, prietenul nostru, a adormit"

După cum se vede în Evanghelie, Lazăr era prieten cu Hristos. Nu numai el, dar şi surorile sale, Maria şi Marta, Îi erau apropiate Domnului. Comunicarea şi legătura Mariei şi a Martei cu Hristos şi îndrăzneala pe care o aveau faţă de Acesta arată apropierea dintre ei. Surorile lui Lazăr i-au trimis veste lui Hristos: ***"Doamne, iată, cel pe care îl iubeşti este bolnav"*** (Ioan 11, 3). Iubirea lui Hristos faţă de întreaga familie reiese din fraza: ***"Şi iubea Iisus pe Marta şi pe sora ei şi pe Lazăr"*** (Ioan 11, 5). În ceasul în care Hristos a anunţat moartea lui Lazăr, l-a numit pe acesta prieten al Său şi al tuturor ucenicilor: ***"Lazăr, prietenul nostru a adormit"*** (Ioan 11, 11). Atunci când Maria a venit plângând în întâmpinarea Domnului şi a ucenicilor, văzând durerea ei şi auzind cele spuse de ea, Hristos a lăcrimat, iar iudeii au zis: ***"Iată cât de mult îl iubea"*** (Ioan 11,

36). După învierea lui Lazăr, Hristos a mers în casa acestuia la cina pe care I-au pregătit-o (Ioan 12, 1-3).

Aşadar, din aceste fragmente se vede faptul că Hristos îl iubea foarte mult pe Lazăr şi pe surorile lui.

Sfântul Andrei al Cretei l-a numit pe Lazăr fericit pentru că era iubit de Hristos, Care este Însăşi Iubirea. În continuare, el spune că nu este deloc de mirare faptul că şi femeile, adică Marta şi Maria, erau iubite de Hristos – care a venit în lume ca să cheme la El pe toţi oamenii – pentru că aveau bărbăţie sufletească.

Aceasta înseamnă că Marta şi Maria, care simbolizează practica (fapta), respectiv teoria (contemplarea), după cum vom vedea mai târziu, depăşiseră bariera emoţională şi iubeau deplin şi adevărat. Prin urmare, ele erau vrednice de a fi mult iubite de Hristos.

La început, Hristos a aflat că Lazăr s-a îmbolnăvit de la Marta şi de la Maria. ***Sfântul Chiril al Alexandriei vorbeşte despre obrăznicia bolii care a îndrăznit să vină până şi la oamenii care erau iubiţi de Dumnezeu.*** Dar după cum vedem din toate textele Sfintei Scripturi sau din scrierile Părinţilor Bisericii, şi sfinţii care sunt uniţi cu Dumnezeu suferă acţiunea bolii.

În continuare, deoarece, ca Dumnezeu ce era, Hristos ştia ca Lazăr a murit, El le-a spus ucenicilor: ***"Lazăr, prietenul nostru, a adormit"*** (Ioan 11, 11). ***El considera că moartea temporară a trupului este un somn, de vreme ce, printr-un simplu gest al Celui care este viaţa adevărată, ea încetează să mai existe;*** În plus, ***Hristos vorbeşte despre moarte ca despre un somn, pentru că nu a vrut nici măcar să pomenească moartea, adică să-i rostească numele, tocmai pentru că El a creat omul pentru nestricăciune (Sfântul Chiril al Alexandriei).***

Atâta timp cât trăiesc în alcătuirea lor biologică şi în condiţiile de viaţă corespunzătoare acesteia, prietenii lui Dumnezeu sunt supuşi stricăciunii şi morţii, pentru că sunt îmbrăcaţi în haine de piele. Desigur, agonia morţii nu pune stăpânire pe ei, pentru că moartea este învinsă prin puterea lui Hristos; cu toate acestea, moartea este o realitate. Însă, prin prietenia lor cu Hristos, ei primesc încă de pe acum seminţele nemuririi. După slăvita lor moarte, şi trupul scapă de stricăciune, pentru că moaştele celor mai mulţi dintre sfinţi nu putrezesc, iar la cea de-a Doua Venire a lui Hristos, vor învia intru nestricăciune.

3. Vădirea firii omeneşti şi dumnezeieşti a lui Hristos

În cazul morţii şi învierii lui Lazăr se vădeşte şi taina dumnezeieştii iconomii, precum şi felul în care lucrau cele două firi ale lui Hristos.

Atunci când ne-am referit la sărbătoarea Naşterii după trup a lu Hristos, ni s-a dat ocazia să vorbim despre cele două firi ale lui Hristos şi să facem analiza termenilor *fără schimbare, fără amestecare şi fără despărţire,* stabiliţi de cel de-al patrulea Sinod Ecumenic. Fără schimbare arată că firea dumnezeiască şi cea omenească au rămas neschimbate, lucru care înseamnă că nici firea dumnezeiască nu a devenit omenească, nici firea omenească nu s-a dezbrăcat de trăsăturile ei pentru a se face dumnezeiască. Nici una din cel două firi nu şi-au pierdut caracteristicile sale fireşti. ***Fără amestecare înseamnă că nu s-a făcut nici o amestecare între energiile celor două firi.*** Firea dumnezeiască le face pe toate cele dumnezeieşti, iar firea omenească le face pe toate cele omeneşti. ***Fără despărţire înseamnă că cele două firi nu s-au despărţit niciodată şi de aceea, atunci când Hristos le săvârşea pe cele dumnezeieşti, era prezentă şi firea omenească, iar când le făcea pe cele omeneşti, contribuia şi firea dumnezeiască. Pentru a prezenta acest adevăr, Sfinţii Părinţi spun că fiecare fire lucra "în comuniune cu cealaltă".***

Din cazul învierii lui Lazăr, se vede cum anume lucrau cele două firi. ***Ca om, Hristos a lăcrimat pentru moartea prietenului Său, Lazăr, dar ca Dumnezeu, l-a înviat prin puterea Sa dumnezeiască.*** În continuare, vom aprofunda această temă, analizând şi alte laturi ale evenimentelor legate de moartea şi de învierea lui Lazăr.

Atunci când a anunţat moartea prietenului Său, Hristos nu a vorbit despre moarte, ci despre adormire, în vreme ce, mai târziu, când a vorbit despre moartea lui Lazăr, nu l-a mai caracterizat pe acesta ca prieten. El vorbeşte despre moartea lui Lazăr, iar în acelaşi timp, Îşi exprimă hotărârea de a merge spre a-Şi învia prietenul. ***După cum spune Sfântul Andrei al Cretei, acest lucru nu este numai dovadă a iconomiei, ci şi semn al prezenţei Dumnezeirii, deoarece Dumnezeirea Se retrăgea în faţa celor omeneşti şi a tuturor lucrurilor legate de boala fizică, datorată luării de către Cuvânt a firii omeneşti, iar iconomia limita lucrurile care aparţineau autorităţii dumnezeieşti, tot ca urmare a luării de către Cuvânt a firii omeneşti.*** Aşadar, autoritatea şi puterea dumnezeiască se retrăgeau în faţa tuturor celor omeneşti, iar iconomia le retrăgea şi le limita pe cele dumnezeieşti, datorată faptului că Hristos a luat asupra Sa firea omenească. ***Aceasta este marea taină a chenozei Fiului lui Dumnezeu Cuvântul.***

Înfăţişând faptele legate de întâlnirea lui Hristos cu Maria, sora lui Lazăr, Sfântul Evanghelist Ioan spune că Hristos a lăcrimat (Ioan 11, 35). În Evanghelii se menţionează de două ori că Hristos a plâns. *Prima dată,* atunci

când S-a aflat în faţa morţii prietenului Său, Lazăr, iar *a doua oară*, atunci când venea spre Ierusalim (Luca 19, 41). ***Lacrimile sunt dovada firii omeneşti, dar şi a faptului că Hristos a luat firea omenească pe de-a-ntregul. Aşadar, Hristos a arătat şi în acest fel că, pe lângă faptul că era Dumnezeu desăvârşit, era şi om întreg şi desăvârşit.***

Hristos a lăcrimat pentru moartea lui Lazăr şi pentru faptul că a văzut pătrunderea morţii, urâţirea chipului omenesc şi stricarea firii omului ca urmare a păcatului (Sfântul Andrei al Cretei). Omul nu a fost zidit pentru a muri, dar păcatul a făcut să pătrundă în el stricăciunea. Numai Hristos, Care este Creatorul omului şi prototipul zidirii acestuia, ştie cum era el la începuturile sale şi ce a ajuns ca urmare a păcatului. De asemenea, şi ***atunci când a plâns la vederea Ierusalimului, Hristos a arătat marea Sa milă, pentru că S-a gândit la cele care urmau să se petreacă, dar şi pentru faptul că nu voia să-i omoare pe oamenii din acelaşi oraş din pricina a ceea ce aveau să facă aceastia împotriva Lui. În plus, a plâns pentru indiferenţa Ierusalimului, adică pentru indiferenţa locuitorilor lui (Cuviosul Teofilact).***

Pe lângă faptul că a lăcrimat în faţa morţii lui Lazăr şi a durerii Mariei, Hristos a simţit şi zbucium sufletesc. Sfântul Evanghelist Ioan spune că, atunci când Hristos i-a văzut plângând pe Maria şi pe iudeii care erau de faţă, ***"a suspinat cu duhul şi s-a tulburat întru Sine"*** (Ioan 11, 33).

Interpretarea acestei fraze necesită multă atenţie, pentru că în ea se ascunde din nou taina lucrării celor două firi ale lui Hristos. Tocmai de aceea, o vom aborda în contextul analizei interpretative a Sfântului Chiril al Alexandriei.

Deoarece după fire, Hristos nu a fost numai Dumnezeu, ci şi om, El a suferit ca un om. Atunci când tristeţea provocată de lacrimă începe să se mişte în Hristos, trupul Său era mustrat într-o anumită măsură de puterea Duhului Sfânt. ***Trupul omenesc tremura, se tulbura şi era confuz, pentru că nu putea suporta mişcarea Dumnezeirii Care Se unise cu trupul. De altfel, prin întruparea Sa, Hristos a urmărit să omoare slăbiciunea trupului cu puterea Sfântului Duh şi să izbăvească firea omenească de trăsăturile pământeşti.***

Hristos a luat trup supus patimii şi morţii pentru a-l scăpa pe om de hainele de piele pe care acesta le-a îmbrăcat după căderea lui Adam. El a primit tulburarea din patimă în acelaşi fel în care a primit foamea sau oboseala. Cu alte cuvinte, pentru că Hristos era om, în El se mişcau atât patimile nepăcătoase ale trupului, cât şi patimile nepăcătoase ale minţii, adică tulburarea care vine din aducerea-aminte.

Un alt lucru care atrage atenţia este că Hristos a întrebat unde l-au îngropat pe Lazăr. Dacă oamenii care trăiesc în Hristos cunosc multe din lucrurile viitoare, pentru că le sunt descoperite de harul lui Dumnezeu, cu atât mai mult Hristos le ştia pe toate. Fiind Dumnezeu, El nu ştia numai ceea ce se petrecea atunci, ci şi lucrurile viitoare, înainte ca ele să înceapă a se petrece. ***Hristos a spus că nu ştie unde au pus trupul mort al lui Lazăr pentru a arăta că firea omenească este săracă şi roabă, vădind astfel sfânta chenoză, adică aplecarea Sa către om, dar şi pentru a-i face pe oamenii care erau acolo să se îndrepte spre locul unde urma să aibă loc minunea (Sfântul Chiril al Alexandriei).***

Înainte de minunea învierii lui Lazăr, Hristos a făcut rugăciune către Tatăl Său: *"Părinte, Îţi mulţumesc că M-ai ascultat. Eu ştiam că întotdeauna Mă asculţi, dar pentru mulţimea care stă împrejur am zis, ca să creadă că Tu M-ai trimis"* (Ioan 11, 41-42). ***Prin acest cuvânt, Hristos a arătat faptul că este egal cu Părintele Său, pentru că a fost trimis de Tatăl şi săvârşeşte minunile după voia Acestuia.***

Desigur, trebuie observat faptul că voia a fost înainte de replămădirea omului, adică de învierea lui Lazăr, după cum odinioară, voia a fost înainte de zidirea primului om, adică a lui Adam. Între aceste două cazuri există însă o diferenţă. ***Atunci (la zidirea lui Adam), Tatăl a spus Fiului: să facem om, iar Fiul a ascultat, dar acum, Fiul vorbeşte Tatălui, iar Tatăl ascultă. De aici vedem că Fiul şi Tatăl sunt de o cinste şi de o voie (Sfântul Grigore Palama).*** Prin urmare, ***această rugăciune s-a făcut pentru iudei, spre a-i face pe aceştia să înţeleagă că Hristos a venit de la Tatăl, că El este Dumnezeu şi Fiul lui Dumnezeu şi că are aceeaşi voie şi aceeaşi fire cu Tatăl (Sfântul Andrei al Cretei).***

Aşadar, rugăciunea a fost rostită pentru mulţimea care era de faţă. Cuvintele care au urmat – adică *Lazăre, vino afară!* – nu au mai fost cuvinte de rugăciune, ci cuvinte de stăpân, care exprimau puterea. Hristos ar fi putut să-l învieze pe Lazăr de la distanţă şi fără a striga cu putere, prin simpla sa voie. Însă ***El a strigat cu glas mare:Lazăre, vino afară! (Ioan 11, 43) pentru poporul care era de faţă.Toţi cei de acolo trebuiau să creadă că Hristos este Cel care cheamă din nefiinţă la fiinţă şi Care le ţine pe toate prin puterea Sa, iar acest lucru trebuia să fie dovedit prin toate simţurile trupului. Astfel,***

- ***prin văz iudeii îl vedeau pe Lazăr în mormânt,***
- ***prin miros simţeau mirosul greu al mortului,***
- ***prin pipăit au ridicat piatra, au dezlegat legăturile de pe trup şi au dat la o parte mahrama de pe faţă, iar***
- ***cu urechile lor trebuiau să înţeleagă puterea stăpânitoare a lui Hristos (Sfântul Grigore Palama).***

Prin toate acestea, s-a vădit faptul că ***Hristos era Dumnezeu-Om, adică Dumnezeu desăvârşit şi om desăvârşit,*** şi că avea două firi, una dumnezeiască şi una omenească, firi care lucrau *fără schimbare, fără amestecare şi fără despărţire*. ***Din minunea învierii lui Lazăr înţelegem că Hristos este Împărat şi Stăpân, dar în acelaşi timp, vedem şi smerirea Sa pentru mântuirea neamului omenesc.***

4. Motivaţiile învierii lui Lazăr în cea de-a patra zi

În timpul vieţii Sale de pe pământ, Hristos a săvârşit trei învieri din morţi asupra unor oameni care se aflau în diferite momente de la moarte.

- *Prima a fost învierea fiicei lui Iair, imediat după ce aceasta murise,*
- *a doua a fost învierea fiului văduvei din Nain, care s-a făcut în ceasul când mortul era dus la îngropare,*
- *iar a treia a fost învierea lui Lazăr, care a fost săvârşită în cea de-a patra zi de la moarte.*

Sfântul evanghelist Ioan spune: ***Deci, venind, Iisus l-a găsit pus de patru zile în mormânt*** (Ioan 11,17). Mai târziu, atunci când Hristos a poruncit să fie ridicată piatra de pe gura peşterii unde era înmormântat Lazăr, Marta, sora mortului, I-a spus: ***Doamne, deja miroase, că este a patra zi*** (Ioan 11,39).

Aceste fragmente arată că trecuseră patru zile de la moartea lui Lazăr, adică de la ieşirea sufletului din trup, dar şi că începuse deja descompunerea trupului. Însă, prin puterea Sa, ***Hristos a poruncit sufletului să se întoarcă, iar în acelaşi timp, a tămăduit şi a reînnoit trupul. Prin urmare, ne aflăm cu adevărat în faţa replămădirii şi a rezidirii, pentru că descompunerea care începuse în trup a fost vindecată.***

Faptul că Hristos l-a înviat pe Lazăr la patru zile de la moartea acestuia a avut o motivaţie precisă, ţinând cont că El nu a făcut nimic fără un anumit scop. Comentând acest episod, ***Sfinţii Părinţi ai Bisericii aduc în atenţie motivele sale principale, fără însă a epuiza tema.***

- Mai întâi, iudeii trebuiau să creadă că Cel care are putere să învieze un om mort de patru zile are puterea de a Se învia şi pe Sine după trei zile: ***„Pentru că mai degrabă este a se ridica din morţi după trei zile decât după patru zile” (Sfântul Andrei al Cretei).***
- Apoi, ***cu cât trecea mai mult timp din ziua morţii, cu atât mai mult era preţuită puterea lui Hristos (Sfântul Andrei al Cretei).***
- În plus, ***fiindcă începuse descompunerea trupului, minunea avea să fie nemaivăzută, dat fiind faptul că Hristos a curmat avântul***

stricăciunii (Sfântul Andrei al Cretei).

- De asemenea, pentru că ***învierea lui Lazăr reprezintă prevestirea învierii de obşte a oamenilor, Hristos l-a înviat pe Lazăr în cea de-a patra zi, astfel încât să arate că învierea de obşte se va face din cele patru elemente din care este alcătuit trupul omenesc.***

Din toate cele prezentate aici, se vede faptul că, ***prin învierea lui Lazăr, Hristos preinchipuie învierea de obşte a trupurilor omeneşti, Acela Care l-a înviat pe Lazăr, ce era mort de patru zile şi mirosea, poate să-i învieze şi pe oamenii ale căror trupuri s-au descompus după ieşirea sufletului din ele.*** De altfel, învierea viitoare a trupurilor se mai numeşte şi renaştere sau rezidire, pentru că este vorba despre o nouă creare. Această nouă creare nu înseamnă că trupurile vor căpăta o altă formă, fiindcă, rămânând aceleaşi, ele vor fi izbăvite de stricăciune şi de stăpânirea morţii, devenind trupuri duhovniceşti.

5. Cuvintele poruncitoare ale lui Hristos

În acord cu cele spuse până în acest moment este şi tâlcuirea pe care a făcut-o Sfântul Andrei al Cretei cuvintelor Mântuitorului ***Lazăre, vino afară!*** (Ioan 11, 43). ***Tâlcuind porunca lui Hristos, Sfântul Andrei spune că ea are două motivaţii.***

- *Mai întâi, prin această poruncă, Hristos i-a cerut lui Lazăr să învieze pentru a arăta cum va fi învierea cea de obşte şi cum, într-o clipită, fiecare fiinţă se va însufleţi. Ceea ce s-a petrecut cu Lazăr, care, la vocea lui Hristos, a început să se mişte şi a ieşit din mormânt, la cea de-a Doua Venire a Domnului, se va petrece cu toţi oamenii.* Acela Care a spus odinioară *să fie lumină şi să fie tărie*, acum porunceşte: *vino afară*. Aşa cum afirma Sfântul Andrei al Cretei, observăm că lui Lazăr i s-au petrecut lucruri greu de închipuit, pentru că trupul său a început a se mişca, deşi încetaseră toate funcţiile sale. Astfel, vedem că are respiraţie în nări, că venele îi sunt pline cu sânge, în vreme ce vocea i se reîntoarce în faringe, vorbele îi intră în urechi, ochii au puterea să vadă şi nasul să miroasă, mersul se face în mod firesc şi, în general, tot trupul este înviorat şi funcţionează normal, pentru că sufletul s-a întors.
- *În al doilea rând, prin această poruncă, Hristos i-a cerut prietenului Său, Lazăr, să învieze pentru a vedea toate lucrurile străine şi peste fire care urmau să se petreacă în acele zile la Ierusalim.* ***Hristos îi vorbeşte lui Lazăr la persoana a doua şi-i spune că trebuie să învieze pentru a-L vedea răstignit cu tâlharii şi adăpat cu oţet şi cu fiere, bătut în cuie şi împuns în coastă cu lancea, chinuindu-Se sub lumina soarelui, la mijlocul zilei, iar întunericul să acopere soarele, Iudeii să-L batjocorească şi El să teologhisească cu tâlharul.***

Aşadar, învierea lui Lazăr trebuia să arate felul în care se va face învierea de obşte, dar şi să aducă mărturia lucrurilor înfricoşătoare care urmau să aibă loc în Ierusalim. Prin urmare, ***morţii înviaţi trebuiau să confirme nerecunoştinţa şi răutatea oamenilor.***

Înviindu-l pe Lazăr, Hristos a făcut cel mai mare lucru cu putinţă. Totuşi, El a cerut ca Lazăr să fie dezlegat de ceilalţi, având în vedere faptul că, aşa cum erau înmormântaţi oamenii pe atunci, acesta era legat de mâini şi de picioare cu fâşii de pânză albă, iar faţa îi era acoperită de o mahramă, adică de o basma. Porunca lui Hristos a fost categorică: ***Dezlegaţi-l şi lăsaţi-l să meargă*** (Ioan 11,44).

Şi acest lucru a avut o motivaţie precisă, pentru ca ***procedând astfel, Hristos i-a făcut martori ai celor întâmplate pe iudeii care erau de faţă, aceştia convingându-se cu mâinile lor că ceea ce s-a petrecut nu a fost o închipuire. Iudeii trebuiau să-l dezlege pe Lazăr, iar acesta urma să fie lăsat să meargă singur, astfel încât să înţeleagă cu toţii că cel care fusese mort şi care începuse să putrezească nu mai avea nevoie să fie susţinut pentru a merge, deoarece căpătase o nouă viaţă (Sfântul Andrei al Cretei).***

În plus, ***fraza "Dezlegaţi-l şi lăsaţi-l să meargă" exprimă izbăvirea omului de stricăciunea păcatului şi a morţii la învierea de obşte din morţi.*** Într-o anumită măsură, ***păcatul ne-a înfăşurat chipul în valul ruşinii şi ni l-a legat cu pecetea morţii***. Însă, la cea de-a Doua Venire a lui Hristos, trupurile noastre vor învia, iar noi ne vom mişca liberi de stricăciune şi de răutate. În acest fel, se va împlini cuvântul Profetului Maleahi: ***Şi va răsări pentru voi, cei care vă temeţi de numele Meu, soarele dreptăţii, cu tămăduire venind în razele lui şi veţi ieşi şi veţi zburda ca viţeii de îngrăşat*** (Maleahi 3,20). Aşadar, ***această frază a lui Hristos este preinchipuirea învierii de obşte a oamenilor, care va însemna izbăvirea de stricăciune şi de moarte (Sfântul Chiril al Alexandriei).***

6. Ce preinchipuie surorile Marta şi Maria

De asemenea, prin această frază Hristos a dezvăluit acţiunea puterii sfinte, dar şi necesitatea acţiunii puterii omeneşti, pentru că toate trebuie făcute *teantropic* [divino-uman, n.n.]. ***Hristos l-a înviat pe Lazăr prin puterea Dumnezeirii Sale, dar oamenii au fost aceia care au trebuit să-l dezlege, iar Lazăr însuşi a trebuit să meargă. Dumnezeu nu-l înlocuieşte pe om, ci face ceea ce omul nu poate, în vreme ce omul trebuie să lucreze în armonie cu energia lui Dumnezeu. Dacă, după învierea duhovnicească, care are loc prin Tainele Bisericii, adică prin darul lui Hristos, nu urmează propria noastră strădanie, atunci harul lui Dumnezeu este acoperit de patimi, iar omul va fi din nou cuprins de moarte.***

Sfinţii Părinţi ai Bisericii ***au dat faptelor legate de învierea lui Lazăr şi o interpretare alegorică, potrivit căreia Lazăr este gândul cuprins de moartea păcatului, iar surorile sale, adică Marta şi Maria, sunt practica (fapta), respectiv teoria (contemplarea, vederea lui Dumnezeu). Atunci când gândul omului este cuprins de moarte, Marta (adică practica) încearcă prin diferite moduri să îl găsească pe Hristos şi îl roagă să vină pentru a învia gândul mort, iar mai apoi îi urmează Maria (adică teoria), care mai înainte şedea în casă, dar acum vine la Hristos şi plânge înaintea Lui. Hristos înviază gândul mort al omului şi după aceea, se face o cină mare, iar Lazăr (gândul), care fusese mort, este unul dintre invitaţi, alături de Hristos, în timp ce Marta (practica) slujeşte la masă, iar Maria (teoria) unge picioarele lui Hristos cu mir scump*** (Ioan 11,17-33 şi Ioan 12,1-3).

Aceasta înseamnă că, ***înainte de învierea minţii celei moarte, mai întâi se apropie de Hristos fapta şi apoi contemplarea, în vreme ce, după învierea minţii, fapta se lucrează şi îi slujeşte lui Hristos, în vreme ce contemplarea exprimă dragostea şi comuniunea cu El prin diferite lucrări înmiresmate.***

Reluând o exprimare relativă a Sfântului Maxim Mărturisitorul, ***Sfântul Grigorie Palama*** ***afirmă că gândul care se îndepărtează de Dumnezeu se face fie fiară plină de patimi, fie demon ce se deosebeşte prin mândrie.*** La rândul său, ***Sfântul Chiril al Alexandriei*** ***spune că, atunci când mintea moare, omul trebuie să se îndrepte prin spovedanie către Hristos şi să se roage Lui atât cu trupul cât şi cu sufletul smerit, aşa cum au făcut Marta şi Maria.*** Drept urmare, Hristos va da porunca de a se ridica nepăsarea care zăcea în mormânt şi va striga cu glasul mare al trâmbiţei Evangheliei să ieşim afară din rătăcirea lumii, desfăcându-ne legăturile păcatelor pentru a ne putea mişca cu vigoare înspre virtute.

Într-o altă variantă interpretativă, Sfântul Chiril al Alexandriei spune că ***Marta este virtutea practică, în vreme ce Maria este teoria care urmează practicii.*** Prin practică (faptă) şi prin teorie laolaltă, putem să ne arătăm dragostea faţă de Hristos într-o măsură mai mare. De asemenea, ***există unii care spun că cele două surori închipuie Sfânta Scriptură, Marta fiind tipul Vechiului Testament, care îi slujeşte lui Hristos, iar Maria reprezentând învăţătura evanghelică.*** ***Mergând pe aceeaşi linie, alţii afirmă că Marta închipuie Sinagoga iudeilor, care vrea să îl slujească pe Hristos prin practici trupeşti, în vreme ce Maria este închipuirea Bisericii Neamurilor, care vine către Dumnezeu aducând jertfe duhovniceşti şi credinţă bine-mirositoare şi care se sfinţeşte prin binecuvântarea trupului ce izvorăşte din taina Sfintei Împărtăşanii.***

Această interpretare alegorică a învierii lui Lazăr este întâlnită la mai mulţi Părinţi ai Bisericii. Îl amintesc aici numai pe Cuviosul Nichita Stithatul, a cărui interpretare este în acord cu ceea ce spunea Sfântul Chiril al Alexandriei. În plus, există şi tropare ale Bisericii care se referă la aspectele prezentate. Într-unul din aceste tropare, care se cântă în joia de dinainte de Florii, se spune:
„însoţind gândirea şi fapta la cele de sus, să ne sârguim a trimite lui Hristos rugăciuni, ca să învieze mintea noastră cea îngropată, ca pe alt Lazăr, cu venirea Lui cea înfricoşătoare; ca să-i aducem stâlpările dreptăţii şi să strigăm: Bine eşti cuvântat, Cel ce vii“.

Într-un alt tropar, care se cântă în miercurea de dinainte de Florii, se spune limpede că ***Marta şi Maria sunt mesagerii pe care trebuie să îi trimitem la Hristos pentru ca El să vină şi să învieze gândul nostru nesimţitor şi mort, care, aflându-se în mormântul nepăsării, nu simte frică sfântă şi nu se mişcă nicidecum înspre viaţă.***

7. Între Betleem şi Betania

Încă de la început am afirmat că ***există o strânsă legătură intre sărbătoarea învierii lui Lazăr şi intrarea triumfătoare a lui Hristos în Ierusalim.***

Învierea lui Lazăr a fost preinchipuirea învierii cea de a treia zi a lui Hristos şi a învierii de obşte a oamenilor, iar primirea triumfală a lui Hristos în Ierusalim s-a datorat tocmai faptului că iudeii trăiau încă sub impresia acestui fapt nemaiauzit.

Într-o predică rostită în duminica Floriilor, ***Sfântul Chiril al Alexandriei*** se referă la legătura, dar şi la diferenţa dintre cele două sărbători împărăteşti.

- ***Ieri, spune el, adică în sâmbăta lui Lazăr; sărbătorea Betania, iar astăzi, adică în duminica Floriilor, întreaga Biserică se bucură de prezenţa sfântă.***
- ***Ieri, Hristos dăruia viaţă unui om, adică lui Lazăr, iar astăzi, El însuşi vine spre moarte.***
- ***Ieri îl învia pe mortul de patru zile, astăzi vine în Ierusalim ca să învieze din morţi după trei zile.***

Între Betleem şi Betania, adică între Naşterea lui Hristos şi Betania – Ierusalim există multe asemănări, neuitând faptul că toate praznicele împărăteşti se află în strânsă legătură. De asemenea, între aceste două momente există şi deosebiri.

- *Cândva, în Betleem, erau Maria şi [moaşa] Salomeea, iar acum, în Betania, sunt Marta şi Maria.*
- *Odinioară, Hristos era înfăşat, iar acum, Lazăr este înfăşurat în pânze albe.*
- *Atunci era ieslea, iar acum este mormântul.*
- *Atunci Irod şi Ierusalimul s-au tulburat de Naşterea lui Hristos, iar acum, după învierea lui Lazăr, Ierusalimul se tulbura, iar fariseii îndeamnă poporul la răzmeriţă.*
- *Odinioară, păstorii se minunau, iar acum preoţii sunt indignaţi.*
- *Atunci, Magii se închinau lui Hristos şi îi aduceau daruri, acum poporul se arată teomah (luptător împotriva lui Dumnezeu) faţă de Hristos.*
- *Odinioară, copiii ucişi de Irod aduceau plângând cântece de îngropăciune, iar acum, copiii din popor îi cântă lui Hristos imne de biruinţă, ca o prevestire a morţii pe care El avea să o primească.*

Din toate acestea se vede nebunia iudeilor care s-a manifestat şi atunci când Hristos S-a arătat în trup dar şi acum când, prin cântări, El este dus spre răstignire.

Cu adevărat, prin apariţia Sa în lume, Hristos a provocat o mare tulburare, pentru că oamenii nu puteau îndura prezenţa lui Dumnezeu printre ei. Omenirea era atât de ranită de păcate, încât şi cea mai umilă prezenţă a lui Hristos provoca durere profundă, ca atunci când ne apropiem şi atingem o rană, fie şi din motive terapeutice. Întreaga omenire era o mare rană.

Din cauza acestui lucru, Hristos Se arăta întotdeauna în chip umil, nevoind să provoace prea mult furia şi patima oamenilor. De altfel, acesta este motivul pentru care Hristos Se dezvăluie ascunzându-Se şi Se ascunde dezvăluindu-Se. Numai cei care au viaţă duhovnicească şi inima sensibilă Îl pot recunoaşte.

8. Hristos intra în Ierusalim având ca steag smerenia

În ciuda osanalelor datorate învierii lui Lazăr şi a aşteptărilor poporului, adică a „primirii împărăteşti” (Sfântul Chiril al Alexandriei), intrarea Împăratului Hristos în Ierusalim s-a făcut în smerenie deplină.

Episoadele petrecute în timpul intrării lui Hristos în oraş, unde după puţine zile avea să sufere chinuri cumplite, iar în cele din urmă, să fie răstignit şi să învieze, sunt descrise de Sfinţii Evanghelişti (Matei 21,1-11, Marcu 11,1-10, Luca 19,28-40, Ioan 12, 12-16).

Intrarea Domnului în Ierusalim – ca de altfel toate evenimentele împărăteşti – a fost propovăduită de profeţi în Vechiul Testament.

Proorocul Zaharia spunea: ***Bucură-te foarte, fiica Sionului, veseleşte-te, fiica Ierusalimului, căci iată, împăratul tău vine la tine drept şi biruitor; smerit şi călare pe asin, pe mânzul asinei. El va nimici carele din Efraim, caii din Ierusalim şi arcul de război va fi frânt. El va vesti pacea popoarelor şi împărăţia Lui se va întinde de la o mare până la cealaltă mare şi de la Eufrat până la marginile pământului*** (Zaharia 9,9-10).

Prezenţa lui Hristos înseamnă prezenţa iubirii de oameni şi a îngăduinţei, nu a dreptei judecăţi sau a osândei. Hristos S-a întrupat şi a venit în Ierusalim în chip de rob, ca mire şi ca miel neprihănit care se dă pe sine spre jertfire, ***smerit ca picătura de ploaie ce cade pe lână fără să facă zgomot,*** iar ***prin acest chip umil El i-a răsturnat de pe tronuri pe cei puternici şi i-a ridicat pe cei smeriţi (Sfântul Chiril al Alexandriei). Hristos a venit către oameni aşa cum vine mirele la nuntă, adică plin de dragoste şi de smerenie, nu ca un stăpânitor. De altfel, dragostea nu poate fi legată de stăpânire şi de tiranie.***

Hristos este Împăratul noului Israel al harului lui Dumnezeu. Însă ***Împărăţia Sa nu are legătură cu gândirea şi cu slava lumească, pentru că este o împărăţie a iubirii şi a smereniei. Hristos a intrat în Ierusalim şi în istorie în chip diferit faţă de ceilalţi împăraţi şi stăpânitori.*** El nu era un tiran înconjurat de acoliţi şi de aghiotanţi şi nici nu ducea după Sine o mulţime de ostaşi care trăiau în belşug,cereau biruri sau îi puneau pe oameni la munci înjositoare şi vătămătoare. ***Steagul lui Hristos era smerenia, sărăcia şi simplitatea (Sfântul Grigorie Palama).***

Atunci când comentează intrarea lui Hristos în Ierusalim, Sfinţii Părinţi au în vedere şi atmosfera obişnuită a acelei epoci, când împăraţii şi conducătorii militari intrau în oraşe cu multă autoritate şi putere. Însă ***Hristos nu deţinea o asemenea putere şi nici nu voia să Se impună oamenilor în acest fel.*** De

aceea, ***Sfântul Epifanie, Episcopul Ciprului, spune că Hristos nu avea sceptru şi trâmbiţe, ci a venit într-o sărăcie desăvârşită; nu era însoţit de săbii, de arme şi de suliţe, aşa cum, în semn de cinste, se însoţeau stăpânii pământeşti, ci Se purta cu smerenie deplină; nu avea oameni înarmaţi, scuturi, blazoane încrustate în aur, coifuri şi platoşe, ci numai blândeţe fără margini, bunătate nemăsurată şi cumpătare desăvârşită.***

Smerenia lui Hristos este expresia iubirii şi simplităţii Sale, nu o virtute exterioară prefăcută. Omul simplu din fire şi iubitor este neapărat un om smerit. ***Smerenia lui Hristos, împletită cu simplitatea şi cu dragostea Sa, reprezintă în realitate energia Sa necreată, care provine din firea simplă a Dumnezeirii.*** De aceea, atunci când sfinţii se învrednicesc să îl vadă pe Hristos în slavă, ei sunt copleşiţi de dragostea şi de smerenia Sa. Hristos este blând şi smerit cu inima, după cum El însuşi a spus-o.

9. Ce reprezintă mânzul şi asina

Potrivit tâlcuirilor Sfinţilor Părinţi, smerenia lui Hristos se vede din faptul că a intrat în Ierusalim şezând pe mânzul asinei. Sfântul Evanghelist Ioan scrie: ***Iisus, găsind un asin tânăr, a şezut pe el*** (Ioan 12,14). La rândul său, Evanghelistul Matei spune că ucenicii I-au adus lui Hristos asina şi mânzul***: Au adus asina şi mânzul şi deasupra lor şi-au pus veşmintele, iar El a şezut peste ele*** (Matei 21, 7). Sfântul Evanghelist Luca vorbeşte despre faptul că ***Hristos S-a aşezat pe mânz, nu pe asină*** (Luca 19,35).

După cum tâlcuieşte Cuviosul Teofilact, între Evanghelişti nu există nici o contradicţie. Hristos a intrat în Ierusalim şezând pe mânzul asinei. ***Ucenicii au adus mânzul la Hristos, dar împreună cu mânzul au adus-o şi pe mama mânzului, adică pe asină.*** Atunci când Sfântul Evanghelist Matei scrie peste ele, nu a vrut să spună că Hristos S-a aşezat în acelaşi timp şi pe asină şi pe mânz. Aceste cuvinte pot fi interpretate în două chipuri diferite. *În primul rând, a şezut peste ele* se referă la hainele pe care ucenicii le-au aşezat pe mânz. *În al doilea rând*, dacă ar fi să interpretăm că *a şezut peste ele* înseamnă că a şezut pe amândouă animalele care au fost aduse la Hristos, atunci El a şezut mai întâi pe asină şi mai apoi pe mânz, ceea ce simbolizează că mai întâi s-a odihnit în sinagoga iudeilor, iar mai apoi în poporul ce venea dintre neamuri.

Sfinţii interpreţi ai textelor evanghelice arată că aceste fapte au un înţeles simbolic. ***Cuviosul Eftimie Zigabenul spune că Hristos a şezut pe mânz, care este închipuirea poporului dintre neamuri, iar în spate venea asina, care este închipuirea poporului iudaic.*** Aceasta înseamnă că, după ce Hristos va vesti Evanghelia către neamuri şi după ce Se va odihni intru ele, vor veni şi iudeii, care se vor întoarce la credinţa în Hristos.

Dacă vom considera că atât mânzul cât şi asina simbolizează poporul dintre neamuri, atunci şederea lui Hristos pe asină arată că El a venit să omoare înşelăciunea idolatriei lipsite de judecată, iar şederea pe mânz arată că a venit să ţină în frâu avântul nestăpânit pe care îl aveau popoarele spre necredinţă, pentru că nu există nimic mai fără de judecată decât necredinţa şi mai îndărătnic şi nesupus decât neamurile care se închină la idoli (Sfântul Nicodim Aghioritul).

Acest episod a fost proorocit în Vechiul Testament. Referindu-se la copilul lui Iuda, din care S-a tras după trup şi Hristos, şi profeţind întruparea Fiului lui Dumnezeu Cuvântul, Patriarhul Iacov spune printre altele: ***Acela îşi va lega de vită asinul Său, de coardă mânzul asinei Sale*** (Facerea 49, 11).***Din această proorocie înţelegem că Hristos este via, iar corzile, adică organele vegetale prin care viţa de vie se înfăşoară pe lemne şi se ţine de ele, sunt ucenicii lui Hristos, prin care Domnul a legat de El pe mânzul asinei, adică pe noul Israel cel dintre neamuri (Sfântul Grigorie Palama).*** Cu alte cuvinte, ***ucenicii, care sunt ramurile viţei Mântuitorului, au adus neamurile la credinţa în Hristos şi le-au unit cu via cea adevărată, care este Însuşi Hristos.***

Potrivit Evangheliştilor care prezintă aceste fapte (Matei, Marcu şi Luca), Hristos i-a trimis pe ucenicii Săi în satul de dinaintea lor, acolo unde se găseau o asină legată şi un mânz cu ea. Hristos le-a cerut să dezlege acele două animale şi să le aducă la El.

Tâlcuind acest episod, Sfântul Atanasie cel Mare spune că satul de dinaintea lor este viaţa aceasta pământească, iar oraşul este viaţa cerească, adică Raiul din care a căzut Adam prin păcatul pe care l-a săvârşit. Nimeni altul în afară de Hristos nu putea să ne facă să intrăm din nou în locul de unde am fost alungaţi.

Asina şi mânzul reprezintă omenirea întreagă. Mânzul este protopărintele nostru Adam, pe care Satana l-a legat prin înşelătorie, iar asina, care este un animal necurat, reprezintă neamurile momite de idoli şi murdărite cu sânge necurat. Hristos îi trimite pe ucenici la întreaga omenire pentru că aceştia să îi aducă la El atât pe iudei, cât şi pe cei dintre neamuri şi să alcătuiască Biserica din creştini proveniţi din rândul iudeilor şi a neamurilor.

Dezlegarea acestor animale şi a ceea ce ele simbolizează poate fi făcută numai de oameni mari, nu în sensul vârstei trupeşti, ci în sensul credinţei, al dragostei, al dreptăţii, al înţelepciunii, al bărbăţiei şi al virtuţii. Asemenea bărbaţi sunt Apostolii, care au fost trimişi în lume pentru a propovădui şi a plini Biserica lui Hristos.

Ucenicii lui Hristos, adică Sfinţii Apostoli, au dezlegat toate neamurile din întunericul ce înseamnă necunoaşterea lui Dumnezeu, înşelarea, păcatul, robia celui rău şi stăpânirea întunericului acestui veac, ducându-le spre Dumnezeul lor Care le-a zidit. Iar acum, Hristos stă deasupra tuturor acestor neamuri şi împărăteşte peste ele (Tit, Episcopul Vostrelor).
Atunci când Hristos Şi-a trimis ucenicii să dezlege mânzul, El le-a spus că, dacă vor întâlni pe cineva care să-i întrebe pentru ce fac aceasta, să răspundă că Îi trebuie Domnului. Şi cu adevărat, atunci când ucenicii au dezlegat mânzul, unii din cei care erau de faţă au întrebat: ***de ce dezlegaţi mânzul? Dar când ucenicii au răspuns că este porunca lui Hristos, i-au lăsat*** (Marcu 11,5-6).

Acest lucru arată puterea stăpânitoare a lui Hristos, pentru că, fiind Dumnezeu, El conduce lumea şi nimeni nu poate să Îi stea împotrivă. Toate lucrurile au fost zidite de El şi toate sunt conduse de energia Sa necreată.

După cum tâlcuiesc Sfinţii Părinţi, dacă mânzul este omenirea ce a fost dezlegată din legăturile păcatului, putem să ne gândim că cei care se aflau de faţă îi simbolizează pe viclenele stăpânii, care nu s-au putut opune poruncii lui Hristos, ci, aşa cum tâlcuieşte Sfântul Atanasie cel Mare, au alergat imediat la stăpânul lor, Satana, şi i-au spus toate cele care s-au petrecut.

Tocmai de aceea, imediat s-a făcut sfat şi întrunire a celor vicleni împotriva lui Hristos. Diavolii i-au spus lui Satana că urma să se întâmple ceva, pentru că mânzul a fost dus la domnul său şi nu mai era al lor, iar ei nu mai aveau putere asupra lui. Diavolul s-a gândit ce trebuie să facă şi astfel, i-a îndemnat pe cărturari şi pe farisei să pregătească moartea lui Hristos. ***Nefericiţii nu ştiau însă că moartea lui Hristos avea să ne dăruiască nouă viaţa veşnică, iar pogorârea Sa la Iad urma să ducă la ridicarea noastră la ceruri.***

10. Fiecare dintre noi se aseamănă mânzului ce a fost legat cu legăturile păcatului

Proorocul şi împăratul David se întoarce la Dumnezeu şi spune: ***Eram fără de minte şi nu ştiam; ca un dobitoc eram înaintea Ta. Dar eu sunt pururea cu Tine. Apucatu-m-ai de mâna mea cea dreaptă. Cu sfatul Tău m-ai povăţuit şi cu slavă m-ai primit*** (Ps. 72, 22-23). ***David se lasă cu încredere în voia lui Dumnezeu, pentru că are credinţă desăvârşită că El îl va îndruma în cel mai bun chip cu putinţă.***

Sfântul Andrei al Cretei face legătura dintre acest fragment din Psalmi şi episodul pe care îl analizăm, spunând că ***omul trebuie să se facă dobitoc în ceea ce priveşte simplitatea minţii, la fel ca mânzul ce mergea fără a se opune după ucenicii care îl dezlegaseră şi îl duceau la Hristos. Omul trebuie să***

asculte fără cârtire de cel care şi-a asumat îndrumarea sa duhovnicească în Hristos şi să devină astfel mânz al Domnului, izbăvit de orice nebunie care îl face asemenea animalului. Abia atunci va înceta să păşească pe pământul grijii lumeşti, să se încovoaie sub povara încercărilor şi să se îngreuieze cu greutatea patimilor împotriva firii, pentru că, ridicându-se deasupra grăsimii vieţii pământeşti, purtându-se deasupra plăcerilor cărnii şi călcând pe balonul de săpun al slavei deşarte, el va fi mânz al lui Hristos şi se va face „*car al tronului Heruvimilor*“.

Omul îndepărtat de Dumnezeu devine dobitoc pentru că este stăpânit de necugetatele pofte şi voile trupeşti şi pentru că se supune poftelor omului celui vechi. Însă atunci când dobândeşte smerenia în Hristos şi leapădă această lipsă de minte, omul se face car al lui Hristos. Acesta este înţelesul fragmentului din Psalmi „ca un dobitoc eram înaintea Ta”.

Sfântul Atanasie cel mare învaţă că fiecare dintre noi se aseamănă mânzului ce a fost legat cu legăturile păcatului. De aceea, trebuie să-L rugăm pe Hristos să-i trimită la noi pe ucenicii Săi ca să ne dezlege. Unul este legat cu iubirea de arginţi, altul cu preacurvia, altul cu beţia, altul este stăpânit de slava deşartă, altul nedreptăţeşte, altul răpeşte avutul aproapelui său şi al săracului, altul ia dobândă peste dobândă şi, în general, fiecare dintre noi a slăbit prin nedreptăţile sale. ***Din acest motiv, cu toţii avem nevoie de tămăduire de la Mântuitorul Hristos: „Şi avem nevoie de El să ne trimită şi nouă pe ucenicii Săi ca să ne dezlege din legăturile diavolului“.***

Atunci când omul se face ca un dobitoc, cu sensul de supunere deplină faţă de ucenicii Domnului, el este dus fără îndoială înaintea tămăduitorului Hristos, Care îl vindecă de toate slăbiciunile şi îl face tron al lui Dumnezeu. De aceea, trebuie să ne facem dobitoace cugetătoare şi vom fi sfinţiţi de Hristos.

11. Semnificaţia aşternerii veşmintelor

Atmosfera triumfală şi sărbătorească a intrării Domnului în Ierusalim şi bucuria iudeilor rezultă şi din faptul că oamenii îşi aşterneau veşmintele pentru ca Hristos să treacă peste ele. Acest lucru era obişnuit în cazul intrării în oraşe a regilor şi a generalilor încununaţi de victorie.

Din Sfintele Evanghelii vedem că au fost aşternute două feluri de veşminte. *Mai întâi,* Apostolii şi-au pus hainele pe mânzul pe care S-a aşezat Hristos, *după care* unii dintre iudei şi-au aşternut veşmintele pe pământ, pe unde avea să treacă mânzul ce îl purta pe Hristos. ***Şi [Apostolii] au adus mânzul la Iisus şi şi-au pus hainele pe el şi Iisus a şezut pe el. Şi mulţi îşi aşterneau hainele pe cale…*** (Marcu 11,7-8).

Veşmintele Apostolilor care au fost aşezate pe mânz sunt virtuţile acestora, pe care Hristos sta aşezat. ***După cum spune Cuviosul Teofilact, aceasta înseamnă că, dacă sufletul omului nu se împodobeşte cu virtuţile apostolice, Dumnezeu nu poate domni peste el.*** **Viaţa apostolicească este fundamentul venirii şi biruinţei lui Hristos în inima omului.** ***A aşterne hainele noastre nu înseamnă altceva decât a ne supune carnea şi voia în faţa duhului, pentru că numai astfel ne putem învrednici să ne închinăm Patimii lui Hristos şi slăvitei Sale Învieri (Sfântul Grigorie Palama).***

Veşmintele care au fost aşezate pe mânz nu simbolizează numai virtuţile Apostolilor, ci şi harul care le-a fost dat acestora. Hristos a fost făcut cunoscut la toate popoarele prin har (Tit, Episcopul Vostrelor). Aşadar, sfinţii Apostoli nu ar fi putut săvârşi toată această lucrare dacă nu ar fi avut harul lui Hristos.

Sfântul Evanghelist Luca consemnează un amănunt foarte reprezentativ prin înţelesul pe care îl are. El spune că ucenicii şi-au aşternut veşmintele pe mânzul pe care S-a suit Domnul, iar în continuare, în vreme ce Hristos înainta, îşi aşterneau hainele pe cale înaintea Lui: ***Iar pe când mergea El, aşterneau hainele lor pe cale*** (Luca 19,36).

Tâlcuind aşezarea hainelor Sfinţilor Apostoli la picioarele mânzului, Sfântul Atanasie cel mare spune că hainele reprezintă legile morale care sunt aşternute sub picioare. Aceste legi morale sunt poruncile lui Dumnezeu, adică să nu fii desfrânat; să nu ucizi; să nu furi; să nu mărturiseşti strâmb împotriva aproapelui tău; cinsteşte pe tatăl tău şi pe mama ta. ***Sfinţii Apostoli şi-au aşternut veşmintele pe cale pentru ca noi să nu mai păşim pe pământ şi să nu mai mergem însoţiţi de dorinţe şi de pofta pântecelui, adică să nu fim stăpâniţi de patimile părţii poftitoare şi ale părţii irascibile a sufletului.*** Trebuie să fim atenţi şi să nu păşim pe pământ, pentru că Apostolii şi-au aşternut pentru noi veşmintele, adică poruncile lui Hristos. Pentru că primim acest ajutor, putem urca foarte sus, fiindcă, în loc să ne aplecăm fruntea spre pământ, ne-o plecăm în faţa lui Hristos, aşa cum a făcut Sfântul Ioan Teologul. Astfel, omul nu-şi mai târăşte picioarele pe pământ, ci păşeşte în ceruri. În mod vădit, aici este vorba despre virtutea practicii (a faptei) şi despre virtutea teoriei (a vederii lui Dumnezeu). ***Prin practică trebuie să ne luptăm pentru a ne curăţi inima, iar prin teorie să ajungem la comuniunea cu Dumnezeu.***

Faptul că Apostolii şi-au scos hainele şi le-au aşezat ca să treacă peste ele Hristos mai înseamnă printre altele că cei care sunt vrednici a-L slăvi pe Hristos trebuie să îl lege pe omul cel vechi şi să îl supună Domnului. Atunci, Hristos va veni la aceştia şi îi va sfinţi, iar carnea lor nu se va mai răscula împotriva duhului (Cuviosul Teofilact).

12. Însemnătatea cuvintelor osana şi binecuvântat

- Bucuria iudeilor la intrarea lui Hristos în Ierusalim era nestăvilită. **Ei strigau zicând:** ***Osana! Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului*** (Ioan 12,13).
- Sfântul Evanghelist Matei spune că mulţimea care mergea înaintea Lui striga: ***Osana Fiului lui David; binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului! Osana intru cei de sus!*** (Matei 21, 9), iar după cum afirmă
- Sfântul Evanghelist Marcu, mulţimea aclama: ***Osana! Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului! Binecuvântată este împărăţia ce vine a părintelui nostru David! Osana intru cei de sus!***(Marcu 11, 9-10). De asemenea,
- Sfântul Evanghelist Luca spune că mulţimile strigau: ***Binecuvântat este împăratul care vine întru numele Domnului! Pace în cer şi slavă intru cei de sus*** (Luca 19,38).

Înţelesul tuturor acestor osanale este acelaşi, numai cuvintele sunt diferite, pentru că mulţimea striga fără a fi strunită în vreun fel, aşa cum se întâmplă de obicei în asemenea împrejurări, iar Evangheliştii au redat ceea ce au auzit ei înşişi, diferenţele fiind cele specifice care apar în povestirea evenimentelor de către martori diferiţi. Cert este că aveam de-a face cu strigăte de biruinţă şi de slavă, pentru că cei mai mulţi sperau că a venit Mesia care avea să îi elibereze din robia lor faţă de romani. S-au aşteptat aşadar ca El să fie un stăpân lumesc care le va aduce eliberare naţională.

Cuvântul osana este ebraic şi înseamnă mântuieşte (Sfântul Nicodim Aghioritul). El provine dintr-un Psalm al lui David, care era cunoscut iudeilor pentru că se cântă în sinagogi: ***O, Doamne, mântuieşte! O, Doamne, sporeşte! Binecuvântat este cel ce vine întru numele Domnului; binecuvântatu-v-am pe voi din casa Domnului. Dumnezeu este Domnul şi S-a arătat nouă*** (Ps. 117,25-27).

Am putea spune că iudeii au adaptat un cuvânt liturgic la această împrejurare. ***Există şi punctul de vedere că osana se tâlcuieşte harul lui Dumnezeu (Macarie Hrisochefalul). Însă acesta nu este un sens contradictoriu, pentru că Dumnezeu îi mântuieşte pe oameni prin harul Său.***

Aşadar, osana reprezintă un imn adresat Domnului care înseamnă mântuieşte, iar întru cei de sus arată că Hristos nu este slăvit numai pe pământ, ci şi de către îngerii din cer (Sfântul Grigorie Palama).

Cuvântul binecuvântat, atunci când este adresat de către oameni lui Dumnezeu, are un înţeles diferit faţă de cazul în care este îndreptat de

Dumnezeu către oameni. Răspunzând la nedumerirea legată de cum este cu putinţă ca omul zidit să îl binecuvânteze pe Dumnezeul nezidit, pentru că ar trebui să se întâmple tocmai contrariul, ***Sfântul Nicodim Aghioritul spune că termenul binecuvântare are în Sfânta Scriptură două înţelesuri. În primul rând, el este folosit pentru a arăta sfinţirea care este dată de Dumnezeu oamenilor, după cuvântul şi a binecuvântat Dumnezeu ziua a şaptea şi a sfinţit-o*** (Facerea 2, 3). ***De asemenea, cuvântul binecuvântare mai este folosit pentru a exprima doxologia şi mulţumirea adresată de noi lui Dumnezeu, după cum este scris în Psalmul lui David: Binecuvântează, suflete al meu, pe Domnul şi toate cele dinlăuntrul meu, numele cel sfânt al Lui*** (Ps. 102,1), ***unde cuvântul a binecuvânta are înţelesul de doxologie şi de mulţumire.***

Sfântul Ioan Gură de Aur spune că nu numai Dumnezeu îl binecuvântează pe om, ci şi omul îl binecuvântează pe Dumnezeu, dar în chip diferit. Atunci când Dumnezeu îl binecuvântează pe om, îl face pe acesta mai strălucitor, iar când omul Îl binecuvântează pe Dumnezeu, devine el însuşi mai strălucitor. Aşadar, fie spunem că Dumnezeu îl binecuvântează pe om, fie că omul Îl binecuvântează pe Dumnezeu, cel câştigat este omul, pentru că Dumnezeu nu are nevoie de nici o binecuvântare.

Cuvintele mulţimii, care au devenit un imn liturgic, au un înţeles hristologic profund pentru că arată cele două firi ale lui Hristos. Osana intru cei de sus exprimă firea înaltă a Dumnezeirii, iar binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului exprimă firea omenească adică sămânţa lui Avraam, care a fost binecuvântată de Dumnezei pentru că din ea avea să vină mântuirea neamului omenesc (Tit, Episcopul Vostrelor). Faptul că ambele doxologii sunt adresate Persoanei lui Hristos arată caracterul Său teantropic, pentru că El este Dumnezeu şi om, având două firi într-un ipostas şi într-o persoană.

Iudeii strigau: ***Osana Fiului lui David*** (Matei 21, 9). Ei Îl numeau pe Hristos Fiu al lui David pentru că ştiau din proorociile Vechiului Testament că Mesia Se va trage din neamul lui David. Dumnezeu i-a făgăduit lui David: ***Juratu-S-a Domnul lui David adevărul şi nu-l va lepăda: «Din rodul pântecelui tău voi pune pe scaunul tău»*** (Ps. 131,11) ***în acel moment, poporul a fost luminat de Duhul Sfânt, pentru că şi-a amintit acest Psalm şi a înţeles că Hristos este Mesia cel făgăduit spre mântuirea lor (Sfântul Nicodim Aghioritul).***

Astfel, ***după ridicarea lui Lazăr din morţi, îngerii au înţeles în chip tainic măreţia lui Dumnezeu, iar oamenii au văzut-o cu ochii lor şi de aceea s-au ridicat şi au cântat cu toţii imnuri de biruinţă, slăvindu-L pe Hristos ca pe Mesia pe Care îl aşteptau să vină pentru a izbăvi neamul omenesc şi a aduce îngerilor darul neschimbării [imposibilitatea de a cădea]. Măreţia lui Dumnezeu a fost înţeleasă mai ales de îngeri. Îngerii sunt zidirea lui***

Dumnezeu şi de aceea nici ei nu cunosc viitorul sau ceea ce nu este nevoie ca ei să cunoască. Ei au aflat că Adam va fi înviat şi li s-a confirmat acest lucru abia când L-au văzut pe Hristos înviindu-i pe fiul văduvei şi pe fiica sutaşului, dar mai ales atunci când au văzut învierea lui Lazăr, care începuse să putrezească, să se descompună şi să fie luat în stăpânire de viermi. Văzând, dar, îngerii că deşi fusese sub stăpânirea viermilor şi a demonilor, omul a înviat, s-au ridicat minunându-se şi au cântat osana (Tit, Episcopul Vostrelor).

Prin acest imn, Hristos este slăvit ca biruitor al morţii. Triumful şi biruinţa generalilor asupra oştirilor de pe pământ nu pot fi comparate cu biruinţa lui Hristos asupra diavolului şi a morţii şi de aceea, acest imn este unic.

13. Pruncii Îl slăveau pe Hristos

Chiar dacă întregul popor îl slăvea pe Hristos strigând pe cale „osana", când El a intrat în templu, de unde i-a scos pe cei care vindeau şi cumpărau şi i-a vindecat pe orbii şi pe şchiopii care se găseau acolo, arhiereii şi cărturarii au fost indignaţi. Indignarea lor a crescut atunci când i-au auzit pe copii strigând *Osana Fiului lui David*. Arhiereii şi cărturarii au protestat înaintea lui Hristos, dar El le-a răspuns: ***Au niciodată n-aţi citit că din gura copiilor şi a celor ce sug Ţi-ai pregătit lauda?*** (Matei 21,15-16).

Aşa cum aminteşte şi Hristos, imnele de slavă cântate de copii au fost proorocite în Vechiul Testament de Profetul David: ***Din gura pruncilor şi a celor ce sug ai săvârşit laudă, pentru vrăjmaşii Tăi, ca să amuţeşti pe vrăjmaş şi pe răzbunător*** (Ps. 8,2). Fiind curaţi, copiii L-au slăvit pe Hristos în templu, nu pe cale.

Aceşti copii s-au arătat mari teologi, iar imnul lor a fost un imn teologic, chiar dacă ei erau needucaţi şi neînvăţaţi (Sfântul Grigorie Palama).

Priveliştea era străină şi peste fire pentru că pruncii de lapte stăteau în braţele mamelor lor şi cu o mână ţineau sânul mamei, iar cu cealaltă ramură de finic, în vreme ce aceleaşi guri care sugeau laptele matern rosteau dogma împărătească (Sfântul Chiril al Alexandriei). Limba şi buzele pruncilor erau mişcate de harul şi de puterea Sfântului Duh, pentru că altfel acest lucru nu ar fi fost cu putinţă.

Un fapt şi mai ieşit din comun a fost acela că pruncii Îl slăveau pe Hristos ca Dumnezeu, în vreme ce părinţii lor, arhiereii şi cărturarii îl huleau.

***Sfântul Chiril al Alexandriei** face o serie de observaţii deosebite, subliniind această diferenţă. El spune că*

- ***pruncii L-au recunoscut pe Împăratul zidirii aşa cum Acesta S-a înfăţişat, în vreme ce părinţii lor s-au arătat neştiutori;***
- ***copiii L-au slăvit ca Dumnezeu, însă părinţii lor L-au răstignit ca vrăjmaş;***
- ***copiii cântau osana, iar părinţii strigau răstigniţi-L;***
- ***vârsta fragedă şi nepricepută s-a înţelepţit, în vreme ce înţelepţii s-au întunecat;***
- ***copiii şi-au aşternut veşmintele ca să treacă peste ele Hristos, iar părinţii lor I-au împărţit hainele;***
- ***pruncii L-au întâmpinat pe Hristos cu ramuri de finic, iar părinţii blestemau;***
- ***copiii L-au primit pe păstor ca nişte miei, în vreme ce părinţii lor au sfâşiat mielul ca nişte lupi.***

Diferenţa dintre copii şi părinţi izvorăşte din starea sufletească diferită a acestora, deoarece ***Duhul Sfânt lucrează numai asupra inimilor curate şi nemurdărite de mândrie. El nu poate sălăşlui în inimile atinse de nepăsare.***

Imnul pruncilor de lapte este imnul noului popor al Domnului, care are inimă de prunc. Sfântul Apostol Pavel le spune creştinilor din Corint: ***Fraţilor, nu fiţi copii la minte. Fiţi copii când e vorba de răutate. La minte însă, fiţi desăvârşiţi*** (I Cor. 14,20). ***Există o vârstă de prunc şi de copil la minte şi o vârstă de prunc şi de copil la inimă. Creştinii nu trebuie să fie prunci cu mintea. Ei trebuie să fie prunci cu inima, în vreme ce la minte, ei trebuie să fie desăvârşiţi şi împliniţi.*** Starea de pruncie a inimii este legată de curăţirea şi de îndepărtarea de acolo a tuturor gândurilor.

Sfântul Grigorie Palama** le spune creştinilor pe care îi păstorea: „fraţilor, bătrâni sau tineri, luaţi răutatea pruncilor ca să fiţi laolaltă cu împăraţii şi cu căpeteniile“.* Atunci când omul are răutate de prunc, el este întărit de Dumnezeu pentru a putea ţine semnele biruinţei şi ale triumfului nu numai asupra patimilor viclene, ci şi asupra vrăjmaşilor văzuţi şi nevăzuţi, ***după care omul primeşte harul de a grăi de fiecare dată când este nevoie.

14. Ramurile de finic

Pe lângă faptul că strigau şi îl slăveau pe Hristos ca Dumnezeu, mulţimile ţineau în mâini ramuri de finic. Sfântul Evanghelist Ioan scrie: ***A doua zi, mulţime multă, care venise la sărbătoare, auzind că Iisus vine în Ierusalim, au luat ramuri de finic şi au ieşit intru întâmpinarea Lui*** (Ioan 12,12-13). Ceilalţi

Evanghelişti spun că ***oamenii tăiau ramuri din copaci şi le aşterneau pe cale*** (Matei 21, 8; Marcu 11,8).
Această scenă aminteşte de întâmpinarea unui conducător lumesc care vine biruitor dintr-o bătălie. După victoria lui Simon Macabeul, s-a scris: ***Şi au intrat în ea [în cetate]… cu laude şi cu stâlpări şi harpe şi chimvale şi cu alăute şi cu cântări de cântece…*** (I Macabei 13,51). Dar ***şi sfinţii pe care Sfântul Ioan Teologul i-a văzut stând pe tronul lui Dumnezeu purtau veşminte albe şi ţineau în mână ramuri de finic*** (Apoc. 7,9).

Există mărturii care confirmă faptul că Biserica a repetat această scenă a intrării triumfale în Ierusalim. Astfel, odinioară aveau loc procesiuni în care poporul mergea la Muntele Măslinilor ţinând în mână ramuri de finic, iar episcopul se aşeza pe un mânz, închipuindu-L astfel pe Hristos. Litania aceasta este amintită în multe dintre troparele slujbei din duminica Floriilor.

După cum spune Sfântul Epifanie,vaion [Βαΐων - cuvânt în limba greacă care la plural înseamnă Florii] este un cuvânt provenit din limba egipteană care înseamnă ramură de finic. Şi astăzi, de Florii, creştinii ţin în mâini ramuri, pentru că ele simbolizează primirea triumfală a lui Hristos şi prezenţa virtuţilor. Această zi este precedată de patruzeci de zile de nevoinţă, de post şi de rugăciune prin care creştinii se pregătesc pentru a-L întâmpina pe Hristos Care va învia din morţi.

Sfântul Chiril al Alexandriei le recomandă creştinilor să nu ţină ramuri de finic numai în mână, ci să le poarte şi în suflet, pentru că prezenţa lor înseamnă dezbrăcarea sufletului de moartea vechii haine de piele şi lepădarea de orice boală şi mândrie.

Sfântul Andrei al Cretei spune să nu aşternem pe calea pe care va trece Hristos ramuri de măslin, obiecte sau ramuri de finic, ci, pe cât ne este cu putinţă, să ne aşternem pe noi înşine, prin smerenia sufletului şi prin dreapta judecată, pentru ca astfel să-L primim la noi pe Cuvânt, iar Dumnezeul cel neîncăput să îşi facă sălaş în noi. Iar în altă parte, Sfântul Andrei spune ***că nu trebuie să-L mărturisim pe Hristos cu ramuri, ci cu viaţă plină de virtuţi.*** De altfel, ramurile de măslin sunt mâinile care se întind spre milă şi milostivire [În limba greacă, cuvântul *măslin*, cu formă de genitiv plural, adică *eleon* (ελαιω'ν) are aceaşi pronunţie cu *éleon* (ελεον), care înseamnă *milă*, diferenţa fiind numai de accentuare. Drept urmare, autorul face un joc subtil de cuvinte].

În sfârşit, ***ramurile pe care le ţin creştinii în mâini nu trebuie să reprezinte doar manifestări exterioare ale credinţei, pentru că ele simbolizează înduhovnicirea, fapta, cunoştinţa şi lucrarea curată a omului interior, după cum ne învaţă Tit, Episcopul Vostrelor.*** Lucrarea duhovnicească a omului nu se

referă numai la faptă, ci şi la cunoştinţă şi la contemplare. ***Ramurile de finic arată lucrarea duhovnicească completă a omului care însetează să Îl întâmpine pe Biruitorul morţii.***

15. Prăznuire lăuntrică

Un tropar al slujbei Vecerniei din duminica Floriilor începe astfel: ***„Astăzi harul Sfântului Duh pe noi ne-a adunat şi toţi, luând Crucea Ta, zicem…“*** Sfântul Nicodim Aghioritul explică motivul pentru care se rosteşte acest tropar, motiv care are o semnificaţie deosebită. ***El spune că în ziua pomenirii Sfântului Antonie cel Mare (17 ianuarie), părinţii de odinioară care vieţuiau prin mănăstiri se retrăgeau în pustie, în munţi sau în peşteri şi rămâneau acolo până în ziua Floriilor, nevoindu-se în isihie sfântă şi petrecând în post şi în rugăciune. În săptămâna de dinainte de duminica Floriilor, ei se strângeau laolaltă pentru a prăznui Patimile, Răstignirea şi Învierea lui Hristos.*** La acest fapt se referă multe tropare. Unul dintre ele spune: ***„Veniţi cei din pustii şi din munţi şi din peşteri, adunaţi-vă ţinând stâlpări împreună cu noi, să întâmpinăm pe împăratul şi Stăpânul“.*** Tocmai de aceea cântau: ***„Astăzi harul Sfântului Duh pe noi ne-a adunat“.***

De aici înţelegem că nu este suficientă prăznuirea exterioară a acestor evenimente, ci este nevoie de o abordare existenţială şi interioară a lor. ***Rugăciunea, isihia şi cumpătarea sunt mijloacele potrivite pentru ca omul să se apropie în mod corect de aceste sărbători şi să le prăznuiască în chip sfânt, nu idolatric.*** De aceea, Biserica a stabilit o perioadă de pregătire de cincizeci de zile [Triodul. n.n.], care începe din Duminica vameşului şi a fariseului.***Aceste fapte hristologice sunt legate de mântuirea omului şi presupun o pregătire corespunzătoare.***

Învierea lui Lazăr şi intrarea triumfală a lui Hristos în Ierusalim închipuie nădejdea învierii de obşte precum şi intrarea lui Hristos în inima curată a omului. Aceste sărbători trebuie să depăşească stadiul de evenimente exterioare şi să devină prăznuiri lăuntrice.

Tit, Episcopul Vostrelor, spune: „Să ne facem pentru El car sfânt, nu mânz necurat, pentru ca [Hristos] să urce în el. Să punem frâu pe gândurile noastre, pentru ca El să domnească peste noi în veac“.

(noiembrie 1994)

(Din: Mitropolit Hierotheos Vlachos, Predici la Marile Sărbători, Ed. Egumeniţa, 2008)

Sfântul Iov de la Poceaev - Predică la Duminica Intrării Domnului în Ierusalim

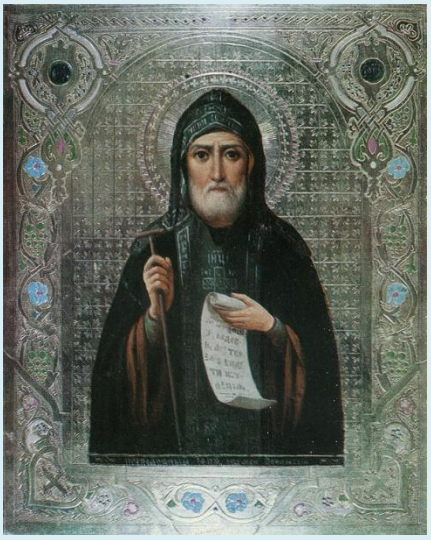

Aceia dintre preaînţelepţii robi ai lui Hristos, care se bucură de cinstirea Stăpânului, să asculte Evanghelia de astăzi. Iar Evanghelia de astăzi, preaiubiţilor, ne vorbeşte despre Stăpânul nostru, Căruia surorile lui Lazăr îi pregăteau cină, la care una dintre ele, Maria, dându-I cinstire osebită, I-a uns picioarele cu mir scump. Şi cu ce răspuns a îngrădit El gura lui Iuda, care certa pe femeie pentru această faptă plăcută lui Dumnezeu; despre cei ce au fost învredniciţi de El să-L întâmpine sărbătoreşte, când poporul I-a adus în dar ramuri de finic şi cu glasuri neîncetate I-au strigat: „***Osana!***"; cum şi Hristos, împlinind cele prorocite despre El, şi însuşi în taină cunoscând că acestea sunt neamurile cele neînţelepte ce urmau a fi supuse, a şezut pe asin şi a intrat în acest chip în Ierusalim. Evanghelia de astăzi ne arată şi sfatul pe care îl puseseră la cale pentru Lazăr preoţii cei mai de seamă. ***Şi s-au sfătuit arhiereii - se spune - ca şi pe Lazăr să-l omoare*** (In 12,10).

Iar acum să luăm aminte la cuvintele Evangheliei, care ne arată întocmai toate cele spuse. Căci iudeii aveau obiceiul, mai înainte de a prăznui Paştele în a douăzecea zi a lunii, să-l înceapă pe el cu a 14-a zi a lunii, iar într-a 19-a zi a aceleiaşi luni foloseau ceva mai multă hrană decât în mod obişnuit, fiind un praznic de seamă (Ieşirea 12, 18); de aceea, Domnul, urmând aceste obiceiuri de praznic şi nevrând să încalce Legea, a cinat El însuşi cu prietenii Săi, arătând cele două Paşti...

Care Paşti? Este vădit, cel legiut; căci încă nu se adusese adevăratul Paşti, care este însuşi Hristos, ce Se aduce pentru noi ca jertfă. ***Căci Paştile nostru - se spune - Hristos S-a jertfit pentru noi*** (I Cor. 5, 7) ***Şi de unde a venit El?*** Din pustie, după învierea din morţi a lui Lazăr, căci doreau ca pe El să-L omoare cu pietre, şi atunci El S-a retras în pustie, nedorind să se piardă ei. Apoi

Evanghelistul, arătându-ne nouă că Betania era patria lui Lazăr, adaugă: ***unde se afla Lazăr*** (In 12, 1). De aceea el, în trecere, pomeneşte de minunea cu Lazăr; ***acela*** - spune - ***pe care îl înviase din morţi*** (In 12,1).

Mai întâi, se povesteşte cu învăluire: ***Şi I-au făcut acolo cină*** (In 12, 2). Sunt limpezi cele privitoare la Lazăr, astfel că ei L-au primit pe El nu doar ca învăţător plin de credinţă şi nu doar ca prieteni ai Lui ce-L iubeau, ci şi pentru faptul că El 1-a înviat pe Lazăr din morţi. ***Şi Marta*** - se spune - ***le slujea*** (In 12, 2). Această soră a lui Lazăr întotdeauna se arată mai cu osârdie spre slujire. ***Iar Lazăr era unul dintre cei ce şedeau cu El la masă*** (In 12, 2). Evanghelistul, plin de uimire, arată că Lazăr nu în acel ceas după învierea sa s-a dat din nou pământului şi gropii, ci a rămas împreună cu cei vii, şi mânca şi bea.

Spunând aceasta, adaugă - ***căci Lazăr, înainte de moartea lui cea de patru zile, obişnuia să stea la cină împreună cu Iisus: Deci Maria, luând o litră cu mir de nard curat, de mare preţ, a uns picioarele lui Iisus...*** (In 12, 3).

Când vorbeşte despre măsura mirului, atunci ne arată nouă cantitatea acestui mir; iar când vorbeşte despre nard curat (adevărat), arată scumpătatea acestui mir. Căci curat - spune el - aceasta înseamnă: neprefăcut şi cel mai curat dintre toate. ***Eu spun însă că măsura şi vrednicia mirului, după gândul femeii, trimit spre slava Mântuitorului. Căci nu prin simplitatea faptei dorea ea să arate cinste lui Hristos, ci se străduia să arate înalta Lui chemare; însă neînţeleaptă cum ar fi putut mai cu vrednicie să arate această cinstire, decât lăsând multe şi primindu-L şi ospătându-L pe El?*** Deci, luând măsura mirului, I-a uns picioarele Lui. Şi aceasta nu e de mirare că avea un miros plăcut, căci nardul era - se spune - curat, de mare preţ. Şi a uns picioarele lui Iisus, crezând că ea însăşi se va blagoslovi măcar prin atingere. însă marea cinste arătată vădeşte mai cu seamă dragostea sa pentru Hristos şi faptul că ea nu socotea acest mir mai vrednic decât trupul Lui binecuvântat, căci a şters cu el doar picioarele Lui. La picioarele Lui stătea şi dorea să-şi atingă fruntea de tălpile Sale, însă se temea, avea mare evlavie şi cutremurare. Iar aceasta o făcea ca să-I mulţumească Lui pentru truda pe care El o făcea pentru noi, şi de aceea a vărsat mirul pe picioarele Lui. Apoi se spune: ***picioarele Lui... le-a şters cu părul capului ei*** (In 12, 3). ***Aceasta însemna despărţirea de Domnul; II ştergea cu părul său pentru ca, după cum credea ea, să-L aibă pe El în mintea ei şi atunci când El va pleca: în acest fel femeia a împlinit toată iubirea către Hristos! Iar casa*** - se spune - ***s-a umplut de mirosul mirului*** (In 12, 3). Deci - se spune - mirul era preţios şi dădea atâta bună mireasmă, încât umplea întreaga casă.

Însă dacă femeia era în acest chip, Iuda în ce fel era? Iar Iuda Iscarioteanul, unul dintre ucenicii Lui, care avea să-L vândă - se spune ***a zis...*** (In 12, 4). Şi ce grăieşte El despre aceasta vom asculta în încheierea cuvântului, iar acum este

vremea să ne întoarcem luarea-aminte la faptul că nimic nu aduce folos, nici dacă ai fi ucenic al lui Hristos, când eşti plin de zavistie. Căci cel ce vorbea acestea era unul dintre ucenicii lui Hristos. El nu doar osândea fapta cea plină de vrednicie şi de dragoste a femeii, ci şi plănuia cum să-L vândă pe învăţător celor fărădelege. Ceea ce îl deosebeşte pe el de ceilalţi ucenici este faptul că acesta se numea Iuda lui Simon - căci era şi un alt Iuda după nume, însă nu se numea al lui Simon - şi că el după neam era iscariotean, chemat după patria sa; şi adaugă: ***avea să-L vândă*** (In 12, 4).

Vezi oare ce rău este pentru tine zavistia? Dar să luăm aminte la ce spune el! Deşi nu spune nimic părut rău, din mintea lui cea decăzută înţelegem însă aceea ce n-ar vădi pe ucenic, pentru ca noi nici să nu ne mai aducem aminte de asemenea cuvinte: ***Pentru ce nu s-a vândut mirul acesta*** -spunea el - ***cu trei sute de dinari şi să-i fi dat săracilor?*** (In 12, 5)

O, nechibzuită oprire! O, urătoare de Hristos dorire! Se cuvine nouă să ne mirăm de credinţă, se cuvine nouă să înmulţim cinstea învăţătorului; însă el cu necuviinţă o judecă pe femeie, şi măsoară mirul şi îl socoteşte pentru săraci pe acela. Pentru ce - spune el - se risipeşte în zadar atâta mir? Pentru ce nu se vinde acesta cu un preţ mare? Pentru ce din acest preţ nu se dă săracilor? Dar aceasta el o vorbea nu arătând grijă pentru săraci, ci din pricina patimii şi a lăcomiei sale pentru averi, după cum însuşi Evanghelistul o arată, spunând: ***Dar el a zis aceasta nu pentru că îi era grijă de săraci, ci pentru că era fur şi, având punga, lua din ce se punea în ea*** (In 12, 6).

Să ne în voim şi cu îndrăzneala lui lacomă privitoare la săraci; căci nu pentru aceasta vorbea, că s-ar fi îngrijit de săraci, ci pentru că, având pungă la cingătoare, fura de acolo. Sub numele pungii să înţelegi locul în care se punea ceea ce da cineva.

Cât despre Iisus? El nu demască pe acesta, dorind să-1 ruşineze pe el doar îndelunga răbdare şi să-1 întoarcă multa smerenie. Mântuitorul vădeşte însă şi osârdia femeii şi împreună cu aceasta descrie şi însemnătatea acestei osârdii; căci evanghelistul adaugă ce spune Iisus: ***Las-o, că pentru ziua îngropării Mele l-a păstrat!*** (In 12, 7) Iată, aici El nu doar grăieşte despre femeie, ci pomeneşte de Iuda, despre vânzarea plănuită de el şi de faptul că El merge ca să pătimească. Pentru ce anume atunci slăbeşti credinţa femeii? Nu o tulbura pe ea! Căci, atunci când Eu voi merge la moarte, voi nu mai puteţi să faceţi aceasta, pentru că nu veţi mai avea prilejul; lăsaţi să facă ea aceasta fără supărare! Apoi, pentru că el nu cugeta să poarte grijă de săraci, Mântuitorul a arătat-o când a spus: ***Că pe săraci totdeauna îi aveţi cu voi, dar pe Mine nu Mă aveţi totdeauna*** (In 12, 8). ***Ceea ce El vorbeşte înseamnă următorul fapt: câtă vreme Eu sunt în lume, nu se cuvine una ca aceasta - să Mă îngrijesc de***

milostenii, însă când Eu voi fi luat de la voi, atunci voi rămâneţi liberi să vă îngrijiţi de săraci.

Deci mulţime mare de iudei au aflat că este acolo şi au venit nu numai pentru Ii-sus, ci să vadă şi pe Lazăr pe care-l înviase din morţi (In 12, 9). Dorind să-1 vadă pe Lazăr, nădăjduiau să audă de la el ceva nou şi nemaivăzut, şi iată, deci, că mulţi veneau către Iisus. De aceea se întâmpla, şi aceasta la vedere, ca mulţi să fie atraşi către El. însă răutatea niciodată nu cunoaşte tihnă.

Şi s-au sfătuit arhiereii ca şi pe Lazăr să-l omoare. Căci, din cauza lui, mulţi dintre iudei mergeau şi credeau în Iisus (In 12, 10-11). O, ucigaşe şi nesocotite planuri ale lor! Văzând - se spune - căpeteniile preoţilor că din dorirea de a vedea pe Lazăr mulţi veneau către Iisus şi nu se opreau doar la a-L privi, ci îmbrăţişau credinţa în El, au socotit ca şi pe Lazăr să-1 omoare împreună cu Iisus.

Dar priveşte cum Iisus, ca Dumnezeu, Se face din această pornire a lor nu doar unul Ce trebuie ucis, cum voiau ei, ci dă prilej ca poporul să-I aducă Lui laudă ca Dumnezeu -iar aceasta se vădeşte după stingerea mâniei lor care, fie spus, le-a dat acestora vreme şi putinţă să se sfătuiască,... ***mulţime multă, care venise la sărbătoare, auzind că Iisus vine în Ierusalim, au luat ramuri de finic şi au ieşit întru întâmpinarea Lui*** (In 12, 12-13).

O, cum să socotim planurile căpeteniilor preoţilor? Căci ele se străduiau să ridice împotriva Lui şi norodul, iar acesta de pe urmă nu cugeta să facă nici un rău lui Iisus, ci la sosirea Lui au adus în dar finice şi lăudau venirea împăratului lui Israel.

Căci mulţi - se spune - dintre cei veniţi la praznic în Ierusalim, auzind că vine Iisus, au luat ramuri de finic şi L-au întâmpinat pe El, socotindu-L pe Acesta ca biruitor al morţii. Căci era obiceiul de a da celui învingător cinstire. Iar Hristos biruise moartea înviind pe Lazăr din morţi. Apoi se spune: Şi strigau: ***Osana! Binecuvântat este Cel Ce vine întru numele Domnului, împăratul lui Israel!*** (In 12,13)

Ce înseamnă „Osana"? Mântuieşte-ne, ori, cum cred unii, laudă şi slavă; şi una şi cealaltă îl propovăduiesc pe El ca Dumnezeu. Căci puterea de a mântui, precum şi lauda, se cuvine să fie dată doar firii dumnezeieşti. Acestea pe care ei le glăsuiau înseamnă următoarele: mântuieşte ca Dumnezeu; ori ceea ce alţii grăiau: Tu singur Dumnezeu lăudat, singur preaslăvit, căci Tu ai biruit moartea. Apoi unii adăugau: ***Binecuvântat este Cel Ce vine întru numele Domnului!*** (In 12, 13), însemnând prima Lui venire ori propovăduind cea de-a doua Sa venire.

El a îngăduit toată lauda - se spune - acum ca Dumnezeu, sosit să biruiască legătura morţii, având să vină iarăşi întru slavă ca să judece tot neamul omenesc, ca împărat al lui Israel, nu doar al celui în chip simţit, ci şi al Israelului celui înţelegător, care limpede vede pe Dumnezeu.

Şi Iisus, - se spune- ***găsind un asin tânăr, a şezut pe el*** (In 12, 14), ***dându-ne nouă pildă că trebuie să alegem pe cele nevrednice şi smerite, şi împreună să facem cunoscută chemarea Lui neamurilor.*** Căci, socotind după Lege, aceasta era ceva de necinste. Astfel şi cei dintre neamuri erau de necinste. însă Domnul, venind la ei, nu doar conduce către Ierusalimul cel de sus, ci şi împlineşte prorocirea. Căci adaugă: ***Nu te teme, fiica Sionului! Iată, împăratul tău vine şezând pe mânzul asinei!*** (In 12, 14-15)

Nu te teme - se spune -, Sioane, ci îndrăzneşte! Acest împărat nu este asemenea celor care au fost înainte, nedrept, lacom, ci blând şi smerit. Căci El soseşte nu ca un voievod, ci după poruncă se va trage la sorţi, cum este spus; - asină, pentru că asemenea oameni dintre neamuri, după necinstea neînvăţăturii, sunt fără rânduială şi nu au primit învăţătură. Căci prorocirile săvârşite astăzi prin Hristos s-au împlinit în cele din urmă. ***Acestea însă*** - cele prorocite de Zaharia, privitoare la Hristos - se spune - ***nu le-au înţeles ucenicii Lui la început*** (In 12,16): ***că El Se numeşte împărat al Sionului şi că El Se va arăta întru slavă în Ierusalim.***

Căci înţelepciunea, oricât se ascundea de ei, deoarece se sminteau mult de El văzând pătimirea Lui şi împrejurările cele rele fără de număr, ***când S-a preaslăvit Iisus, atunci şi-au adus aminte că acestea I le-au făcut Lui*** (12,16).

Atunci - se spune -, la vedere, ei nu înţelegeau când El Se pregătea de răstignire. însă când El S-a proslăvit prin înviere şi S-a arătat lor ca Dumnezeu adevărat pentru că le-a amintit lor Duhul Sfânt, au înţeles că acestea au fost scrise pentru El, toate câte ei au făcut Lui, pentru ca nimic din cele prorocite despre El să nu rămână neîmplinit. Apoi evanghelistul ne descoperă şi pricina pentru care mulţime de norod s-a grăbit să-L întâmpine pe Iisus; căci adaugă: ***Deci da mărturie mulţimea care era cu El, când ...pe Lazăr din mormânt l-a înviat din morţi*** (In 12,17). Curgere mare de norod aduceau cei ce erau cu Iisus, de când El îl înviase pe Lazăr din mormânt. După adevăr ei mărturiseau că toate cele petrecute trimiteau spre Iisus. De aceea este scris: ...***L-a şi întâmpinat mulţimea, pentru că auzise că El a făcut minunea aceasta*** (In 12,18); aceasta este pricina curgerii de norod la auzul că Iisus l-a înviat pe Lazăr dintre cei morţi. Căci este vădit că a învia a patra zi din mormânt este în puterea Celui Unic Stăpânitor a toate şi Atotputernic. Insă tu ia aminte de unde are norodul înţelepciune! Căci el - se spune -, văzând pe Lazăr înviat din morţi, nu a ascuns minunea, ci a arătat-o tuturor, mărturisind şi propovăduind adevărul. Şi iarăşi,

auzind de mărturisire, nu a rămas acasă din lenevire, ci în acelaşi ceas a alergat către Iisus, ca şi pe Lazăr să-1 vadă, dar şi să îmbrăţişeze pe însuşi Iisus; şi cu inimă curată să-L laude şi să-L cinstească pe El ca pe un binefăcător al tuturor.

Deci să fim şi noi, preaiubiţilor, asemenea lor: să nu ascundem minunile lui Dumnezeu, ci să vestim despre ele tuturor! Nu cu lenevie să grăim despre ele, căci singuri ne vom osândi, ci să îndrăznim pe cale, necruţând truda, aducând în dar pe Binefăcătorul tuturor, să mergem în întâmpinarea Lui, păşind fără tăgadă.

Acestea aducem noi în dar lui Hristos, acestea facem noi Lui, privind nu la pământ, ci năzuind către înălţimile cerului. Acolo să ne îndreptăm toată mintea noastră. ***Cetatea noastră*** - se spune - ***este în ceruri*** (Filip. 3, 20). Şi iarăşi: ***Cugetaţi cele de sus!*** (Colos. 3, 2) ***Ce ne porunceşte nouă aceasta?*** Pavel, marele propovăduitor al adevărului, a grăit: ***Lui să ne supunem şi noi, şi nu ne vom împiedica de nimic pământesc, ci vom merge cu toţii la cer.***

Deci, aflându-ne cu trupul pe pământ, să năzuim spre înalt. Şi îndreptând acolo sufletul nostru, precum ramurile de finic să ne îndreptăm, întru slava Dumnezeului nostru Care ne-a zidit. Căci Lui i se cuvine cinstea şi închinăciunea acum şi pururea şi în vecii vecilor!

Amin!

(din Sfântul Iov de la Poceaev - Viaţă,Cuvinte de învăţătură şi acatistul)

Sfântul Teodor Studitul - Predici la Florii

Cuvântul 64: În Miercurea a şasea: despre săvârşirea postului şi învăţătură înainte de deschiderea mănăstirii

Fraţilor şi părinţilor, cu ajutorul lui Dumnezeu am ajuns la săvârşirea sfântului post. După cum ne învaţă dumnezeieştile istorii, sfinţii părinţi de demult, astăzi se adunau de prin pustietăţile unde locuiau, se strângeau la Ierusalim şi, ca un prea cinstit rod sufletesc, aduceau prinos marelui Dumnezeu şi stăpân pe desăvârşirea vieţii şi faptelor bune. Aşa şi voi, aţi adus ca daruri bune şi cinstite lui Dumnezeu faptele voastre bune şi mă bucur de ele, ca şi când ar fi ale mele. Căci cinstea ce se face fiului se socoteşte a tatălui. Unul din voi a adus împărăteasa faptelor bune, adică dragostea, altul smerenia, altul ascultarea, altul răbdarea în priveghieri şi rugăciuni şi cântări, iar altul osteneala spre slujbele fraţilor.

Eu încă vă laud şi pentru înfrânarea râsului, de paza ochilor, de umbletul cu cuviin-ţa, de înţelepciunea cuvântului şi a răspunsului cu smerenie, de postirea multei mâncări, de părăsirea somnului peste măsură, de îndeletnicirea întru citirea psaltirii şi, în scurt să zicem; de fericita tăiere a voii voastre, pe care Dumnezeu o cere de la noi ca jertfă apostolească şi adevărată. Pentru că pe oricare din aceste fapte bune Domnul le primeşte ca pe un dar bun, am nădejde că nimeni nu va fi fără rod şi cu mâinile goale înaintea lui Dumnezeu, însă prin mine smeritul aţi încrustat deasupra ostenelilor voastre, aur, argint, pietre scumpe, adică lucrarea faptelor bune care nu vor arde, când vor fi cercate prin

focul veşnic; însă faptele rele, adică lucrarea păcatului şi a răutăţii, vor arde atunci ca lemnele, ca paiele şi ca trestia.

Şi de vreme ce cu ajutorul lui Dumnezeu, în aceste puţine zile am câştigat fapte bune şi vrednice de laudă şi de suflet folositoare, să întărim paza - căci zilele se vor schimba - şi să nu pierdem ceva din ostenelile noastre şi să ne fie truda în zadar.

Dar vremea şi zilele se schimbă după hotărârea lui Dumnezeu. Voi însă, după cum zice Domnul către apostoli, „să rămâneţi în dragostea mea şi să nu vă prefaceţi" ci să ne silim totdeauna spre mai bine, ca din scânteia cea mică a faptei bune să aprindem făclia luminoasă şi din stea să ne schimbăm în soare. Să nu încetăm niciodată a umbla pe calea faptelor bune, nici să poftim cele ale lumii, care ne îndulcesc puţină vreme, dar ne chinuiesc în veci.

Aş dori să am dar de la Dumnezeu ca să vă pot povesti grija ce arde smeritul meu suflet pentru sporirea voastră în cele sufleteşti şi pentru nepoticnita mergere înainte spre lucrurile lui Dumnezeu. Însă ştiu că sunteţi înţelepţi şi pricepuţi şi puteţi să vă învăţaţi şi pe voi şi pe alţii.

Mult m-am depărtat cu cuvântul, dar să venim iar la vorba noastră şi să isprăvim. Rânduiala ce am avut în trecutele zile să o urmăm şi la praznicul sărbătorii Floriilor, deschizând mănăstirea, să primim pe cei ce vor veni, cinstindu-i şi vorbind cu dânşii cele plăcute lui Dumnezeu, ca toate să fie spre slava Lui, ca şi cei ce ne vor vedea să spună că în adevăr Dumnezeu este cu aceşti părinţi. Iar când este trebuinţă să ieşim afară pentru vreo nevoie, tot asemenea să ne păzim!

De vom face aşa, şi Paştile cele mari şi sfinte le vom prăznui după plăcerea lui Dumnezeu, patimilor lui Hristos ne vom face părtaşi şi cu lumina învierii ne vom lumina, în Hristos Iisus Domnul nostru, a Căruia este slava şi puterea împreună cu Tatăl şi cu Duhul Sfânt, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Cuvântul 65: În Vinerea Floriilor: cum să ne ferim de meşteşugirile diavolului

Fraţilor şi părinţilor, Domnul zice în Sfânta Evanghelie către Petru verhovnicul apostolilor: „Simone, Simone, iată diavolul a cerut ca să vă cearnă pe voi ca grâul, iar Eu m-am rugat pentru tine ca să nu ţi se împuţineze credinţa: adică să nu-ţi pierzi credinţa ce ai către Mine“. Acelaşi lucru s-a întâmplat şi cu noi, smeriţii. Dar prea bunul Dumnezeu n-a lăsat ca să fim tulburaţi şi să ne întristăm peste puterea noastră, ci după scarab ispitei, ne-a dat răbdare şi a trecut tulburarea.

Ştiţi ceea ce zic şi am lăudat socotinţa voastră iubitoare de oameni, căci toţi v-aţi mâhnit, v-aţi scârbit şi aţi arătat astfel fapta care, cu adevărat, luminează dragostea voastră cea către fraţi, precum zice apostolul: „Că de va pătimi un mădular toate celelalte mădulare împreună pătimesc, şi de se slăveşte un mădular, toate se veselesc“. Numai, fraţilor, vedeţi câtă silinţă şi grijă are vrăjmaşul de pierzarea oamenilor şi cum umblă ca un leu flămând, căutând pe cine să înghită, pe cine să vâneze, cu totul sau măcar din partea din care va putea să-l prindă în cursa lui. Căci când va înşela pe om şi-l va prinde în mreaja lui, oricât de puţin, nu se mulţumeşte pierzătorul numai cu atâta, ci se sileşte ca să aducă pe acel ticălos spre mai rău, până când îl va surpa cu totul întru pierzarea păcatului, ca să-l poată trage în chinul cel veşnic.

Şi pentru ca să pricepeţi mai curat cele zise, să vă arătăm mai pe larg. Diavolul întâi încearcă ca să primim înlăuntrul nostru gândul cel rău, apoi să ne însoţim cu dânsul şi să grăim în inima noastră vreun cuvânt spurcat şi într-acest chip, după ce dezmiardă şi înşeală sufletul cu gândurile cele rele şi cu spurcatele aduceri aminte, îl scoate din starea lui cea firească, şi-l face ca să fie nebun, orb şi fără de pricepere şi să poftească cele ce sunt pentru el stricătoare şi rele. În loc de lumină întuneric, în loc de dulceaţă amărăciune, în loc de viaţă moarte, şi acestea toate sunt meşteşugirile şi cursele diavolului. Dar noi fraţilor, cu mare luare aminte să ne păzim sufletele noastre ca să nu găsească loc în noi, ci îndată ce ne va veni în minte gândul cel rău, să-l izgonim prin rugăciune şi să-i închidem uşile inimii noastre. Iar de vom fi biruiţi şi-l vom primi cumva, mintea noastră să nu o lăsăm să se plece lui, iar de vom pătimi şi aceasta, să nu-l mai lăsăm să zăbovească, şi să ne aducă la făptuirea păcatului.

Aceasta ni se întâmplă din răul obicei cel vechi al răutăţilor noastre, pentru că nu le-am şters cu totul din mintea noastră.

Să fugim o iubiţilor, de obiceiurile noastre cele urâte şi să dăm uitării desăvârşit toate faptele noastre cele din tinereţe; că de ne vom lăsa mintea să umble în acele fapte necuvioase, ce vom auzi, decât că iar ne-am întors înapoi la lume, precum evreii s-au întors cu pofta lor înapoi la Egipt.

Ci cu tot dinadinsul să ne păzim sufletul de aducerea aminte a celor trecute, iar trupul de spurcăciunea lor, pomenind în inima noastră porunca apostolului care zice: „Nici un cuvânt prost din gura noastră să nu iasă, ci numai cel bun şi cel ce este spre folosul şi spre îndreptarea celor ce ascultă să-l grăim, ca să nu întristaţi pe Duhul Sfânt, în care v-aţi pecetluit cu Sfântul Botez spre ziua izbăvirii. Şi după cum am zis, cuvânt bun, cuvânt folositor, cuvânt cinstit să iasă din buzele noastre, pentru ca să ia dar cei ce ne aud şi să nu se amărască Duhul lui Dumnezeu". Şi iarăşi zice: „Toată amărăciunea, mânia, strigarea şi hula, să lipsească de la noi, împreună cu toată răutatea"

Vedeţi ce viaţă curată cere dumnezeiescul Pavel de la oamenii mireni, cu cât mai mult de la noi călugării. Apoi pe urmă zice: „ Şi să fiţi între voi buni, adică dulci la cuvinte, milostivi, înduraţi spre aproapele vostru, precum şi Hristos a arătat mare îndurare către noi. Să arătăm dragoste şi milostivire unul către altul,având mare pildă de la Dumnezeu, care pentru dragostea noastră a trimis în lume pe Unul născut Fiul Său şi moarte a primit pentru mântuirea oamenilor".

De toate acestea să ne păzim şi să nu ne despărţim de obştea fraţilor, ca să umblăm după voia noastră, căci din aceasta ni se pricinuieşte toată răutatea şi păcatele grozave din aceasta se izvodesc. Poate cineva mustră pe unul ca acesta, zicând: ce faci omule? Cum ceilalţi fraţi ai tăi se află în linişte, iar tu te învăluieşti în vorbe mincinoase? Pentru ce nu te astâmperi odihnindu-te cu fraţii tăi împreună, ci rătăceşti ici şi colo prin prăpăstii şi prin locuri vătămătoare de suflet. Că precum oaia când se desparte de turmă este răpită de lupi, aşa şi călugărul ce se desparte de adunarea fraţilor, în multe feluri de răutăţi cade şi până la sfârşit ajunge la osânda chinurilor veşnice.

Aceasta să nu fie la noi, ci, precum zice apostolul, toate faptele noastre, cuvintele şi gândurile să fie cuviincioase. Toate cu luare aminte, ca înaintea lui Dumnezeu, care vede cele ascunse şi nevăzute ale noastre, faptele de zi şi de noapte ale trupului şi gândurile sufletului, toate le ştie, şi bunătăţile şi răutăţile, şi nu-L înşeală nimic. Aşa să petrecem viaţa noastră cu frică şi cu luare aminte, ca să nu fim scandal nici pentru păgâni, nici pentru creştini. Şi destul este de acestea până aici.

Deci, fiindcă cu ajutorul lui Dumnezeu şi postul s-a sfârşit, să dăm slavă Celui ce ne-a învrednicit pe noi ca să-l săvârşim şi ne-a întărit în ostenelile postului. Că iată osteneala a trecut, iar plata rămâne în veci; trupul s-a slăbit şi s-a uscat, iar sufletul s-a întărit şi s-a îmbărbătat. Şi încă, şi mai mult se va întări, se va sfinţi şi se va afla întreg şi sufletul şi trupul cu curăţie la arătarea Domnului nostru Iisus Hristos, a Căruia este slava şi puterea împreună cu Tatăl şi cu Duhul Sfânt, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Cuvântul 66: În Duminica Floriilor: despre bucuria sârguinţei şi vitejia silinţei la lucrul duhovnicesc

Fraţilor şi părinţilor, vrând dumnezeiescul Pavel să ne deştepte din lene la sârguire, zice: „***Fraţilor bucuraţi-vă în Domnul cu toţii şi iar zic bucuraţi-vă şi aveţi pururea bucurie duhovnicească ce nu se opreşte nici se strică cu întristările lumii***".

Pentru aceea zice în Domnul, că după cum place lui Dumnezeu, vieţuind şi petrecând, să câştigaţi şi darul lui Dumnezeu. ***Blândeţea şi smerenia voastră să***

fie de toţi cunoscută. Domnul vă este aproape, de nimic să nu vă îngrijiţi, adică Domnul este lângă voi ca să vă izbăvească de toată ispita. Drept aceea nu vă temeţi, ci pururea cererile voastre la rugăciune să fie către Dumnezeu cu mulţumită, că este gata totdeauna să ajute celor ce-L cheamă în adevăr.

Deci să nu ne lenevim la lucrurile duhovniceşti; ci cu dinadinsul întărindu-ne cu bucurie să le săvârşim, pentru că suntem chemaţi de Dumnezeul nostru din lume şi aduşi la ceata călugărească, sau mai bine zis îngerească viaţă.

El ne-a îmbrăcat cu haina mântuirii, a nestricăciunii şi a veseliei. El ne-a răscumpărat din blestemul legii, făcându-se pentru noi, blestem. Deci în slobozirea ce ne-a dăruit Hristos să ne aflăm, şi să nu ne facem iar robi păcatului. Să nu ne robim de patimile trupului.

Căci dacă cineva a căzut rob la vreun păgân şi făcător de rău şi apoi a scăpat într-un fel, oare va mai pofti să se dea rob, de voia lui, la acelaşi barbar? Sau, cât ar putea s-ar feri în tot chipul, să nu mai cadă în robie, bucurându-se că a scăpat de greutatea robiei. Insă a fi cineva rob la om, nu este atât de rău lucru, că zice Apostolul: „ ***Slugă te-ai făcut; nu te tulbura, socotind că slujba îţi va fi împotrivitoare la credinţă şi la mântuirea sufletului tău, ci mai degrabă, deşi poţi să te izbăveşti din robie, tu de voia ta primeşte a sluji şi a suferi supunerea, pentru ca să se slăvească numele lui Dumnezeu prin tine***", căci cel ce este slugă la om şi este cu credinţă bună şi evlavie la Dumnezeu, acela este slobod şi fiind slobod iată este robul lui Hristos. Iar a fi cineva rob de voia sa păcatului, sau mai bine zis diavolului, este foarte rău şi pierzător lucru şi pentru trup şi pentru suflet, căci însuşi Domnul a arătat că a sluji şi diavolului şi lui Dumnezeu este cu neputinţă.

Deci fiind noi izbăviţi, prin Hristos, de păcat şi de robia diavolului, trebuie să fugim în tot chipul ca să nu cădem iar robi. ***Au nu ştiţi ce răutăţi ne-a făcut păcatul? Oare nu păcatul ne-a făcut ca să murim, fiind nemuritori? Nu ne-a surpat din cer în această viaţă pământească şi necăjită? Nu s-a născut şi se naşte toată răutatea din păcat? Pentru aceea să fugim de el ca de foc. Să-l urâm şi să îmbrăţişăm fapta bună, care atrage dragostea îngerilor spre oameni şi-i preface în îngeri luminaţi, şi nu numai îngeri, ci şi dumnezei, precum zice psalmul:*** „***Eu am zis dumnezei veţi fi şi fii ai Celui prea înalt, toţi***".

Iar puterea faptelor bune este înstrăinarea de lume şi dragostea către Dumnezeu, căci nu poate cineva să slujească la doi domni, precum zice Hristos: Să slujească lui Dumnezeu şi lui Mamona, adică iubirii de argint şi faptelor bune.

Nu putem fi prieteni şi faptelor bune şi răutăţii, căci ce împărtăşire are lumina cu întunericul, sau Hristos cu diavolul? Drept aceea este peste putinţă ca să iubească omul poftele trupului şi să facă şi lucrurile faptelor bune. Iar de am ajuns la măsura desăvârşită a bunătăţilor, să slăvim pe Dumnezeu, de la care vine tot darul cel bun şi tot darul desăvârşit şi să stăm nesmintiţi şi neclintiţi în frica de Dumnezeu. ***Iar de nu am ajuns încă la măsura săvârşirii, să ne nevoim până mai avem vreme, întărindu-ne cu credinţa, înălţându-ne cu nădejdea, legându-ne cu dragostea, strălucind cu ascultarea, luminându-ne cu spovedania şi cu celelalte fapte bune, împodobindu-ne.***

Ca să fim cu fapta monahi şi fii adevăraţi ai ascultării şi ai supunerii, ca nişte încercaţi în Hristos, ca nişte slugi ale lui Dumnezeu, ca să petrecem şi viaţa aceasta bine şi cu pace şi să dobândim şi bunătăţile veşnice, în Hristos Iisus Domnul nostru, a Căruia este slava şi puterea împreună cu Tatăl şi cu Duhul Sfânt, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

(Extras din cartea: Sfântul Teodor Studitul - Cuvântări duhovniceşti)

Sfântul Neofit din Cipru - Cateheză la Duminica Floriilor - Cateheza a 10-a a aceluiași despre Cu ce se aseamănă slujba bisericească și despre săptămâna Floriilor

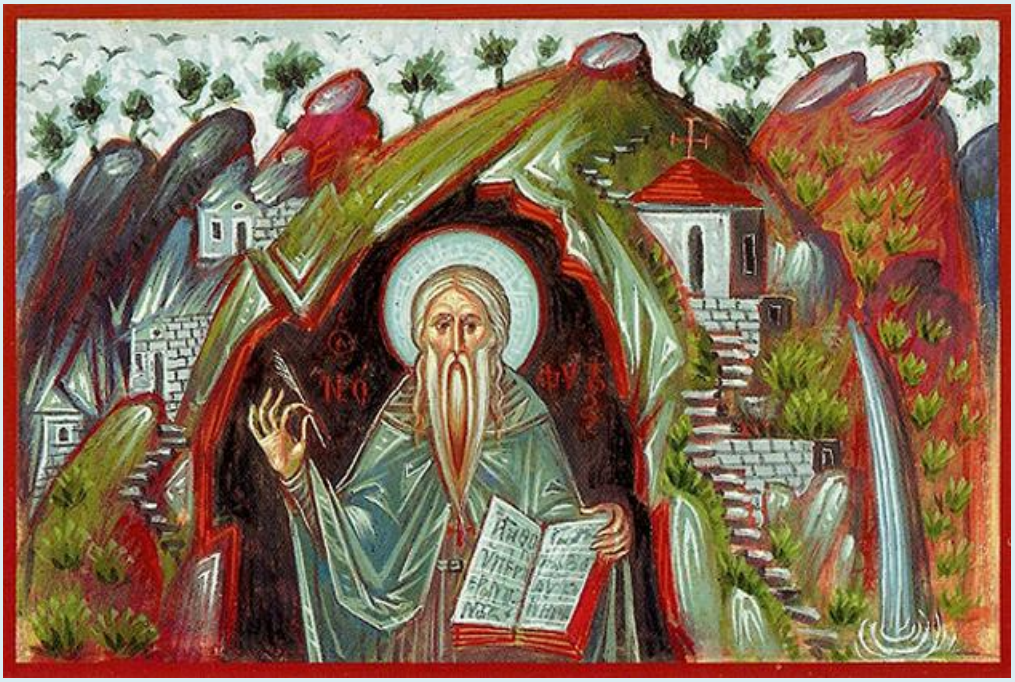

1. Frați și părinți, știți și voi că după ce au trecut cele cinci săptămâni de post, a venit a șasea întru care ne pregătim cu ramuri și mlădițe pentru întâmpinarea finicului celui de viață purtător către Care vom striga în cel mai evlavios chip și vom spune: „Binecuvântat este cel ce vine întru numele Domnului. Dar acestea în Duminica următoare. Acum însă mă strădui să le fac cunoscută celor care poate nu știu, această sfântă sinaxă bisericească cinstită a noastră, pentru ca, înțelegând înălțimea ei și mărimea ei și cu ce se aseamănă, să alergăm cu râvnă și cu voie bună la sinaxa bisericească. Dar ca să nu creadă cineva că părerea noastră este o închipuire a minții noastre, vreau să arăt mărturii mai vechi privitoare la acest subiect. „Vrând Dumnezeu să arate oamenilor că El este Creatorul tuturor și Dătătorul a toate și că făpturile Lui sunt datoare să-L cunoască pe Creatorul lor și că este o datorie să-L slăvească pe El, a îngăduit celor vechi să-I jertfească lui jertfe, de care El Însuși nu avea nevoie deloc și să ridice jertfelnice pentru jertfe de animale, preînchipuind adevăratul jertfelnic și dumnezeiasca jertfă a Mielului celui ce ridică păcatele noastre.

2. Și acestea și mai înainte de Moise și de Lege le săvârșeau în chip potrivit patriarhii și cei din vremea lor, dar lui Moise i-a poruncit Dumnezeu să facă un cort pe pământ în Silom după modelul celui din cer. Dar ca să arate că cele sfinte de pe pământ nu sunt toate apropiate tuturor, a poruncit să fie sfânta și sfânta sfintelor pentru ca sfânta să fie apropiată și accesibilă tuturor pentru rugăciune și slujbe - de aceea și dumnezeiescul Pavel numea acest prim cort

„altar pământesc” - iar sfânta sfintelor era apropiată numai arhiereilor odată pe an și nu fără jertfă de sânge și în toată curăția arhierească. De aceea și dumnezeieștii noștri învățători inițiați fiind să curățească pe cel ce urmează să vină la preoție atât cât este cu putință, au rânduit, în chipul cel mai bun, ca cel ce este nevrednic de preoție să nu vină și să intre nepecetluit în Sfântul Altar.

3. Dar eu nu despre preoție, ci despre biserică și despre sinaxă am făgăduit mai înainte să vorbesc. Pentru aceea am și amintit de dumnezeiescul acela cort mozaic, pe care și Solomon imitându-l, a înălțat cu osteneală templul acela vestit și a făcut și el sfânta și sfânta sfintelor în el. Și pe acesta iarăși imitându-l fiii elinilor în chip rău, au zidit temple idolești întru care aveau loc și oracole demonice și se lucrau slujiri spurcate. Apoi iarăși, urmând Duhului Sfânt și tradițiilor apostolice, învățătorii corifei ai credinței ortodoxe au imitat și cortul mărturiei, și templul lui Solomon și au ridicat cu osteneală biserici spre slava lui Dumnezeu și mântuirea credincioșilor, unul episcop al Neocezareii, altul al Cezareei Cappadociei, iar altul al Nazianzului, altul al Bizantionului, altul al Ailiei și altul al Alexandriei și așa mai departe. Pe de o parte, imitând, cum s-a spus, cortul mărturiei și templul, pe de altă parte, și fiindcă L-au auzit pe Domnul numind templul casă părintească și casă de rugăciune au lăsat să se construiască mai multe biserici și să zugrăvească în acestea chipurile sfinților și numind altarele dumnezeiești Sfânta sfintelor au rânduit ca nu tuturor să fie accesibile acestea, întocmai ca cele din vechime și să se săvârșească în acestea jertfele cele fără de sânge și să se păstreze în ele sfintele vase. Dar pentru ca să nu-mi întind mai mult cuvântul despre acestea voi trece mai departe cu vederea multe din ele și voi spune pe scurt celui ce crede cum este și firea lucrului.

4. Căci este, este cu adevărat și această sfântă biserică cea mai clară imitație a cerului precum era și cortul mărturiei de care am vorbit și întru care era slujit Dumnezeu și vorbea Dumnezeu în cort cu văzătorul de Dumnezeu Moise. Pentru aceea și noi adunați fiind în acest cer pământesc, îi imităm pe cerești și nematerialnicii aceia dănțuitori și cântăreți, dănțuind și noi, cei materialnici în acest cer și cântăm și slujim lui Dumnezeu toți ca unul. Și așa cum în cer nu toți stau laolaltă pentru a cânta, ci cei mai mulți dintre aceștia sunt mai degrabă trimiși la ascultări, cum ar fi să păzească, să mântuiască, să hrănească, să răzbune, sau să aducă sufletele, la fel și noi, unii avem parte de rânduiala bisericească și starea în biserică, pentru a-i cânta lui Dumnezeu, în timp ce alții au primit a se ocupa cu ascultări în afară pentru cele mai necesare trebuințe. Pentru aceea fiecare dintre noi avem nevoie de multă atenție, ca să nu ne abatem.

Și așa cum slujitorii cei de sus au privirea neabătută și neîmprăștiată și stau cu frică și cu bucurie și multă râvnă și Îl laudă pe Dumnezeu, la fel trebuie și noi cântăreții cei de jos cu frică și cu dor și bucurie să stăm în acest cer pământesc

spre lauda lui Dumnezeu. Nu este vreodată întinăciune, nu este chip al păcatului la cântăreții cei de sus și, prin urmare, așa se cuvine și celor de jos să imite, după putere, faptul de a fi nematerialnic, neîntinat și iubitor de Dumnezeu care aparține celor de sus, fiindcă și unii, și alții au învățat să slujească și să-L laude pe Unul Dumnezeu. Iar aceia dintre ei care sunt trimiși la ascultare nu își fac voia lor, nu fac ceva fără voia lui Dumnezeu, nu se desprind deloc de dumnezeiasca dragoste. Iar aceia dintre noi rânduiți și trimiși la ascultare nu trebuie să facă ceva împotriva voii proestosului. De aceea se și numește chipul nostru îngeresc, ca să imităm și noi întru totul după putere petrecerea îngerească și să nu vă mire pe voi care auziți că suntem datori să-i imităm pe îngeri, de vreme ce suntem datori a-L imita pe Însuși Dumnezeu după al Cărui chip și suntem, „Fiți", zice, „următori" ai lui Dumnezeu ca niște fii iubiți și iarăși „Fiți următori ai mei, precum și eu sunt al lui Hristos". Este după chipul lui Dumnezeu și Îl imită pe Dumnezeu acela care de la sine însuși lucrează binele, acela care împărățește peste patimile cele necuvioase, cel ce își stăpânește orice pornire a mădularelor și le îndreaptă pe acestea spre limanul mântuirii. Căci îngeresc ne este chipul și trebuie să petrecem îngerește, ca nu cumva să-l întinăm pe acesta căci la nimic nu ne va folosi, la absolut nimic, această mare făgăduință, așa cum cu nimic nu i-a folosit pe îngerii care au păcătuit faptul că mai înainte de a fi demoni erau și se numeau îngeri, ci și mai mult pentru aceea au fost osândiți, fiindcă fiind învredniciți să aibă o fire nematerialnică și fără afecte, ei s-au întors de la ceea ce era mai bun la ceea ce era mai rău, nu fiind forțați de vreo silă, ci înșelându-se de voia cea rea. Și noi suntem numiți nu de lume, ci de Dumnezeu Însuși îngeri pământești și dacă petrecem în chip nevrednic de o asemenea vrednicie, vom fi osândiți mai rău decât răii din lume, tot așa cum demonii cei nematerialnici își adună loruși foc mai mult decât oamenii cei materialnici: Căci zice „focul veșnic, cel gătit diavolului și îngerilor lui".

5. Iar dacă îi vine cuiva greu să audă acestea, să nu ne aducă nouă vreun reproș, fiindcă nu noi, nici cuvântul nostru, ci fapta fiecăruia și sârguința și voia fie îl vor slăvi împreună cu îngerii, fie îl vor condamna împreună cu demonii. Să nu fie ca cineva dintre noi să se arate atât de vinovat și de condamnat, ci fie ca noi toți să ne împărtășim de moștenirea dumnezeiască împreună cu îngerii și cu sfinții, fiindcă „și petrecerea noastră este în ceruri". Pentru aceea să ne sârguim, fraților să cugetăm cele cerești, pe cele din ceruri să le dorim, pe cele din ceruri să le închipuim, pe cele din cer să le vedem duhovnicește și numaidecât, vorbind pe scurt, să ne adunăm comoară în ceruri „De unde și așteptăm Mântuitor, pe Domnul Iisus Hristos, Care va schimba la înfățișare trupul smereniei noastre ca să fie asemenea trupului slavei sale", adică nestricăcios și nemuritor și părtaș slavei Lui și împărăției Lui.

Traducere și adaptare: Laura Enache

(Sfântul Neofit din Cipru, Cateheze monahale. Scrieri II)

Sfântul Neofit din Cipru - Cateheză la Duminica Floriilor - Cateheza a 11-a a aceluiași la Duminica Floriilor și la smochinul cel uscat și la Săptămâna mare și îndemnuri de folos

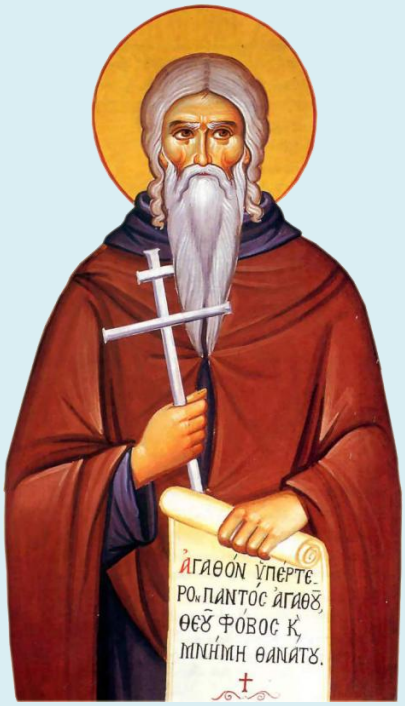

Bincuvântează, părinte, frați și părinți ai acestei vii dată de Dumnezeu și sădită de Hristos, lucrând-o până în a șasea Duminică din post, am ajuns deja și până la palmier ale cărui ramuri ținându-le în mâini cu mlădițe de măslin și scuturându-le, lăudăm finicul cel adevărat Care a înflorit mila și Care ne-a deșertat nouă mila măslinului Său, care este milostivirea Lui naturală, și Care a zdrobit porțile morții și Care a înviat pe Lazăr cel mort de patru zile. Pentru aceea și noi, împreună cu pruncii aceia bucurându-ne acum, aducem împreună cu ei laudă și zicem și noi: „Osana întru cei de sus, binecuvântat este Cel ce vine în numele Domnului” și „Dumnezeu este Domnul și S-a arătat nouă, Osana întru cei de sus”, Mântuiește-ne pe noi Cel dintru înălțime.

Ajunși, așadar, fraților, cum spuneam până la acest finic, așezându-ne la umbra Lui, să ne odihnim și să ne sârguim a ne împărtăși din dulcele Lui rod „La umbra Lui am râvnit și am șezut, dulce este rodul Lui în gura mea” [Cânt. cânt. 2, 3.]. Să fugim, o, fraților de arșița cea pierzătoare a patimilor. Să fugim de sudorile faptelor rele. Să fugim de păcatul arzător dătător al focului celui veșnic. Să alergăm prin pocăință la umbra acestui finic. Să venim la via mântuitoarei pocăințe, ca să primim dinarul cel de care a fost vorba adeseori. Să venim la umbra odihnei sufletești. Căci aceasta fac și secerătorii și lucrătorii viei și orice lucrător asudat, fuge de arșiță, alergând înaintea pomului care-i stă înainte și prin umbra lui respinge arșița.

Pe aceștia, așadar, să-i imităm și noi în chip înțelegător și așezându-ne la umbra acestui finic, să ne odihnim, fiindcă și el, ostenindu-Se pentru mântuirea noastră, venind ieri în Betania, S-a odihnit - căci mergea pe jos venind din părțile Iordanului - și S-a odihnit acolo în ziua necazului Său: „Mă voi odihni", zice, „în ziua necazului" Meu, întristându-Se și vărsând lacrimi pentru moartea prietenului Său Lazăr, „ca să mă urc la poporul" iudeilor, Ierusalimul „pribegiei Mele, fiindcă smochinul nu va mai rodi" moarte, precum în Adam și urmașii lui, nici nu va mai da din frunzele lui veșminte. Pentru aceea și smochinul acesta care Eu am binevoit să nu mai aibă rod la venirea Mea, nu mai vreau să rodească moarte și golătate. Căci a venit Viața și în Viață s-au îmbrăcat cei ce au fost botezați întru ea. Pentru aceea voi lua și smochinul, păcatul adică, și pe bună dreptate îl voi usca, tocmai ca să nu mai rodească prin plăcere moartea celor iubiți ai Mei, ci prin roade vrednice de pocăință să intre în viață iubitorii Vieții.

Să ne sârguim, așadar, fraților, și noi, să ne sârguim, ca prin sinceră pocăință să uscăm smochinul, care este păcatul, ca să nu mai rodească încă în noi roada plăcerii ucigătoare, nici odrăslirile răutății și vicleniei, să mergem împreună să lucrăm viile, sufletele noastre, nici să mai îngăduim să rodească spinii patimilor, ci odrăslirile vieții prin pocăință și fapte bune, pentru ca pentru binecuvântate pricini să fim învredniciți de binecuvântarea binecuvântatului Lucrător, ca un pământ bun și roditor, când va fi vremea. „Căci țarina când absoarbe ploaia ce se coboară adeseori asupra ei și rodește iarba folositoare celor pentru care a fost muncită, primește binecuvântarea de la Dumnezeu. Dar dacă aduce spini și ciulini se face netrebnică și blestemul îi stă aproape, iar la urmă focul o așteaptă"[Evr. 6, 7-8.]. Și de ajuns despre acestea.

Căci Cel nepătimitor vine la patima cea de voie și Se silește să fie omorât pentru noi cu moarte dătătoare de viață. Să ne omorâm și noi cu moarte pentru viață. Căci moare Acela ca să omoare moartea și pe noi să ne slobozească din moarte și stricăciune. „Să omorâm și noi mădularele noastre cele de pe pământ", „adică desfrânarea, necurăția, pofta cea rea" și celelalte, precum poruncește dumnezeiescul Pavel. Hristos pentru păcatele noastre este predat la moarte: „Acesta păcatele multora a purtat", zice Isaia, „și pentru păcatele noastre a fost dat la amară moarte". Dar noi, măcar pentru noi înșine, să ne sârguim să dobândim viață, prin harul Aceluia și prin moartea Lui dătătoare de viață. Se apropie crucea Lui, moartea și îngroparea și Învierea cea dătătoare de viață. Veniți ca și noi, răstignindu-ne împreună cu El, să murim și, îngropându-ne cu El, să înviem cu El prin harul Lui.

S-a apropiat, deja a venit Săptămâna mare, întru care s-au săvârșit mari taine și fapte mai presus de minte în chip măreț și voit de Dumnezeu, pentru care se și numește, pe bună dreptate, Săptămâna mare. Să ne sârguim și noi să facem mari

fapte întru ea. Iar aceste mari fapte sunt: dragostea, postul, privegherea, rugăciunea curată, mărturisirea păcatelor, tăierea propriilor voiri, răbdare neiscoditoare, ascultare și viață curată în cuget smerit. Căci cel ce este învrednicit să săvârșească acestea fie neîncetat, fie măcar în Săptămâna mare aceasta, va fi învrednicit și el să săvârșească fapte mari și vrednice de Înviere. Se apropie Stăpânul casei, ca să răsplătească dinarul lucrătorilor viei Lui. Să lucrăm și noi cu tărie faptele viei, de care am pomenit mai sus, și vom lua și noi dinarul. S-a apropiat limanul dumnezeieștii Învieri. Să nu lăsăm în jos pânzele râvnei până ce nu vom ajunge în portul acesta și nu vom arunca ancora la țărmul lui. Dar fiindcă trebuie din pricina ostenelii privegherii să tăiem cuvântul nostru, ca să nu vă obosiți, iată deja îl întrerupem.

Căci în această Duminică strigă într-un glas profeții Sofonia și Zaharia, zicând: „Bucură-te foarte, fiica Sionului, veselește-te, fiica Ierusalimului, căci iată împăratul tău vine la tine drept și biruitor; smerit și călare pe asin, pe mânzul asinei” [Zah. 9, 9.]. Iar în săptămâna următoare un înger dumnezeiesc va aduce în chip strălucit femeilor mironosițe vestea cea bună, plină de bucurie, a Învierii, zicând acestora: „Nu vă temeți voi”, ci, ducându-vă, „spuneți ucenicilor” și lui Petru care plânge cu amar pentru lepădarea lui, că a înviat Domnul, „precum v-a zis vouă”. Și Domnul întâlnindu-Se cu ele le va spune: „Bucurați-vă” și ducându-vă, „spuneți fraților Mei să se ducă în Galileea și acolo Mă vor vedea” de a Cărui vedere ne rugăm să fim învredniciți și noi toți cu harul Lui, iar voi, răspunzând, să ziceți: Amin, fie, fie.

Traducere și adaptare: Laura Enache

(Sfântul Neofit din Cipru, Cateheze monahale. Scrieri II)

Sfântul Neofit din Cipru - Cateheză la Duminica Floriilor

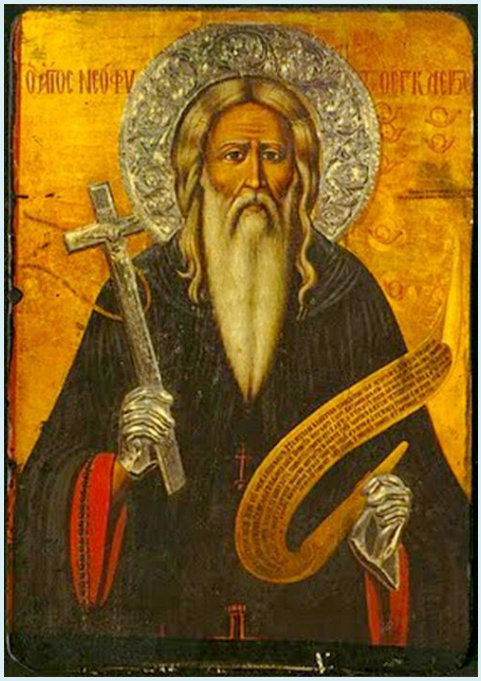

1. Dar fiindcă cuvântul nostru a arătat cu măsură Biserica cer fiind şi pe cei ce cântă în ea i-a arătat îngeri pământeşti, nimeni aşadar, fraţilor, să nu aibă starea în biserică în lenevie, nimeni, nesuferind de vreo durere, să nu-şi născocească pricină de durere, încât neavând durere de cap sau de picioare, sau colice, sau răceală, sau arşiţă, nici fiind tulburat de vreuna din durerile acestea, dându-şi spatele picotirii trândăviei de dragul odihnei trupeşti, să se lipsească de Liturghia îngerească despre care am vorbit mai sus. Doar dacă cineva, fără a născoci pretexte, are vreo durere într-adevăr, şi Dumnezeu ştie aceasta de la Care vine şi iertarea.

2. Nu vezi, frate cum alergăm toţi laolaltă să ascultăm când bate tochiţa de mâncare şi cum ne sârguim de la început să fim la masă ca să apucăm a mânca până la săturare, încât nu întârziem câtuşi de puţin de la mâncăruri. La fel trebuie fără doar şi poate şi când bate toaca de biserică să alergăm toţi la dumnezeiasca sinaxă cu multă râvnă de la început până la ultima rugăciune, pentru ca, aşa cum la masă am hrănit trupul, tot aşa şi la biserică să ne hrănim sufletul cu cuvântul lui Dumnezeu.

3. Şi de ajuns sunt acestea despre asta. Dar fiindcă vine a şasea săptămână din post şi Stăpânul casei cheamă în jurul ceasului al şaselea lucrători la via Lui să nu ne împotrivim, nici să ne lenevim din lucrare, să nu îmbrăţişăm lenevirea, nici să ne arătăm nelucrători ai viei celei bune, ca să nu ne păgubim de dinarul Stăpânului şi al Stăpânului casei, ci să alergăm cu râvnă. Căci se apropie vremea plăţii acestui dinar. Se apropie Finicul cel adevărat, se apropie mlădiţa vieţii. Se

apropie acel „Osana, fiul lui David”. Se apropie lauda pruncilor și ziua Floriilor, se apropie Finicul cel înalt. Veniți să lucrăm în via cea sfântă. Veniți să urcăm cu cântări în Finic. Veniți să atingem înălțimile Lui, veniți să-I culegem roadele, veniți să ne desfătăm de prea dulcele, prea sfântul rod al vieții, pentru ca, atunci când cineva va spune, precum strămoșul nostru de la început care a căzut: „era frumos la vedere și bun de mâncare rodul care m-a omorât”, bucuroși noi să răspundem: „Da, dar și rodul ce m-a făcut pe mine nestricăcios și m-a înviat și m-a mântuit este frumos și „împodobit cu frumusețea” și bun este de mâncare spre mântuirea sufletului”.

4. Să alergăm, să ne sârguim. Să alergăm prin virtute, să ne sârguim prin pocăință, să ne grăbim să ajungem să ne suim în finicul cel înalt. Căci „dreptul ca finicul va înflori” în virtuți, și „ca cedrul cel din Liban”, întărit fiind, „se va înmulți”, rodul cel dumnezeiesc din El „sădit în casa Domnului”, neapropiat furilor. „În curțile Domnului Dumnezeului nostru” și nu în câmpia patimilor „vor înflori”. Dar fie ca, acolo în curțile fricii de Dumnezeu și ale dorului dumnezeiesc înflorind făptuirea, să rodească dumnezeiasca vedere. „Suișuri în inimă punând”, urcă și nu se vor opri din suișul lor, nici nu vor osteni, nici nu vor privi la cele ce se târăsc pe jos, nici nu se vor întoarce spre cele de dinapoi, nici cele desfătătoare de jos nu îi vor înșela pe ei, până ce nu vor ajunge în curțile împărătești ale strălucirii de sus și nu se vor sălășlui în frumoasele cămări de nuntă și nu vor vorbi cu Mirele cel fără de moarte de a Cărui moștenire învrednicește-ne, Hristoase, și pe noi să ne lipim și să ne împărtășim cu mila și iubirea de oameni a multei Tale bunătăți căreia i se cuvine toată slava, cinstea și închinăciunea împreună cu Tatăl și cu Duhul, acum și în vecii vecilor. Amin.

Traducere și adaptare: Laura Enache

(Sfântul Neofit din Cipru, Cateheze monahale. Scrieri II)

“Domnul l-a numit pe Lazăr, prieten. Tu ce fel de prieteni ai?”

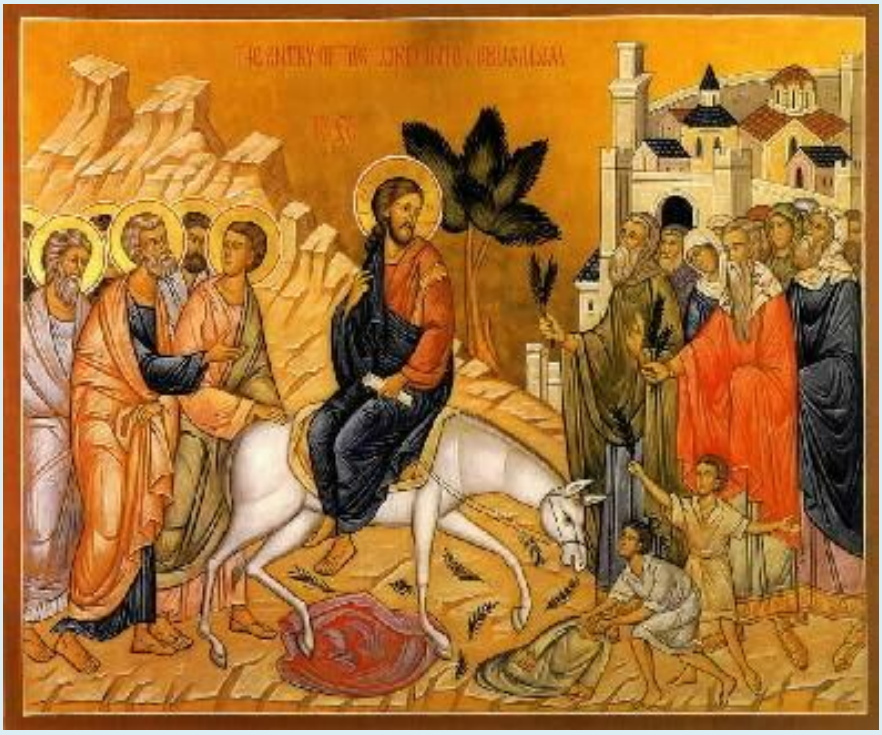

“Domnul l-a numit pe Lazăr prieten. Tu ce fel de prieteni ai? Este important.

Cu cel cuvios, cuvios vei fi, cu cel răzvrătit te vei răzvrăti. “Spune-mi cu cine te însoţeşti ca să-ţi spun cine eşti”, zice un proverb. Evită răul. Dacă vei vedea că prietenul la care ţii îţi păgubeşte sufletul, rupe prietenia. Nu te vei însoţi cu cel care vorbeşte de rău, cu cel care judecă, cu cel care cleveteşte. Apropie-te de cel drept, smerit, înţelept, bun. Astfel era şi Lazăr, prietenul Domnului. Fie ca şi prietenul tău să-ţi fie ajutor spre mântuire!”

(Din: Pr. Valentin Mordasov, duhovnicul de la Pskov: învăţături şi întâmplări minunate, Editura Sophia, 2011)

Părintele Alexander Schmemann - Pe drumul către Betania şi Ierusalim

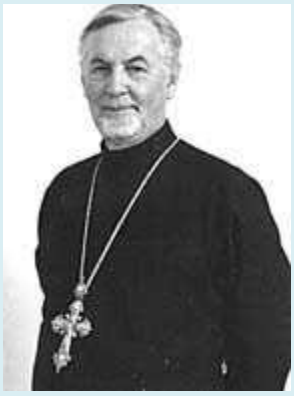

A şasea şi cea din urmă săptămână a Postului este numită "Săptămâna Stâlpărilor". În timpul celor şase zile care premerg Sâmbetei lui Lazăr şi Duminicii Stâlpărilor (Floriilor - n.tr.), slujbele Bisericii ne îndeamnă să fim urmăritorii lui Hristos, după cum întâi El însuşi ne vesteşte moartea prietenului Său iar apoi începe călătoria Sa către Betania şi Ierusalim. Tema şi tonul săptămânii sunt date Duminică seara, la Vecernie: ***"Începând cu dragoste a şasea săptămână a cinstitului post, să aducem credincioşilor cântare înaintea prăznuirii stâlpilor Domnului Celui ce vine în slavă cu puterea dumnezeirii în Ierusalim, ca să omoare moartea."***

Centrul atenţiei este Lazăr, boala sa, moartea sa, mâhnirea rudeniilor sale şi răspunsul lui Hristos la toate acestea. Astfel, Lunea auzim: "***Astăzi, umblând Hristos pe lângă Iordan, I S-a arătat boala lui Lazăr...***" Marţea: "***Ieri şi astăzi a fost boala lui Lazăr...***" Miercurea: "***Astăzi Lazăr murind se îngroapă şi-l jelesc surorile...***" Joi: "***Două zile are astăzi Lazăr cel mort.***" În cele din urmă, Vinerea: "***în ziua de mâine Domnul vine să ridice pe fratele cel mort (al Martei şi al Mariei).***"

Întreaga săptămână este astfel petrecută în contemplaţia duhovnicească asupra viitoarei întâlniri dintre Hristos şi moarte - întâi în persoana prietenului Său, apoi în însăşi moartea lui Hristos. Este apropierea acelui "ceas al lui Hristos" despre care El a vorbit adesea şi spre care a fost orientată întreaga sa slujire pământească. Atunci trebuie să ne întrebăm: ***Care este locul şi înţelesul acestei contemplaţii în slujbele Postului? Care este legătura acesteia cu nevoinţele noastre din timpul Postului?***

Aceste întrebări presupun o alta, cu care trebuie, pe scurt, să ne ocupăm acum. La pomenirea diferitelor evenimente din viaţa lui Hristos foarte des, dacă nu cumva întotdeauna, Biserica transpune trecutul în prezent. Astfel, în ziua Naşterii Domnului cântăm: "***Fecioara astăzi pe Cel mai presus de fiinţă naşte...***"; în Vinerea Patimilor: "***Astăzi sta înaintea lui Pilat...***"; în Duminica

Floriilor (Stâlpărilor): "***Astăzi vine la Ierusalim...***" întrebarea este: ***care este înţelesul acestei transpuneri, semnificaţia acestui astăzi liturgic?***

O covârşitoare majoritate a credincioşilor înţeleg, probabil, că este vorba de o metaforă retorică, o poetică "figură de stil în vorbire". Modul nostru modern de abordare a cultului este fie raţional fie sentimental. Abordarea raţională constă în reducerea prăznuirii liturgice la idei. Este înrădăcinată în această teologie "occidentalizată" care s-a dezvoltat în Răsăritul ortodox după sfârşitul perioadei patristice şi pentru care cultul este în cel mai fericit caz o zonă palpabilă pentru definiţii şi afirmaţii pur intelectuale. Ceea ce în cult nu poate fi redus la un adevăr intelectual este etichetat drept "poezie" - adică ceva ce nu trebuie luat foarte în serios. Şi chiar dacă este evident că evenimentul prăznuit de către Biserică aparţine trecutului, liturgicului astăzi nu i se dă nici un înţeles serios.

Cât despre abordarea sentimentală, ea este rezultatul unei pietăţi individualiste şi egocentriste, care este din mai multe puncte de vedere corespondentul teologiei intelectuale. Pentru acest fel de pietate, cultul reprezintă înainte de orice altceva un cadru util pentru rugăciunea particulară, un fundal inspirator, al cărui scop este de a ne "încălzi" inima şi de a o întoarce către Dumnezeu.

Conţinutul şi înţelesul slujbelor, al textelor, al rânduielilor şi actelor liturgice este aici de o importanţă secundară; sunt de folos şi suficiente atâta vreme cât mă îndeamnă să mă rog. Şi astfel liturgicul astăzi este dizolvat aici, ca de altfel şi toate celelalte texte liturgice, într-un soi de "rugăciune" nediferenţiată din punct de vedere al devoţiunii şi al inspiraţiei.

Datorită lungii polarizări în mentalitatea Bisericii noastre dintre aceste două moduri de abordare, este foarte dificil astăzi să arătăm că adevăratul cult al Bisericii nu poate fi redus nici la "idei", nici la "rugăciune". Nu putem prăznui idei! Cât despre rugăciunea particulară, nu stă scris în Evanghelie că atunci când vrem să ne rugăm să închidem uşa cămării noastre şi să intrăm acolo într-o comuniune harică personală cu Dumnezeu (Matei, VI, 6)? Adevărata prăznuire implică atât un eveniment cât şi reacţia socială sau obştească la acesta.

O prăznuire este posibilaI numai când oamenii se adună laolaltă şi, depăşind separarea şi izolarea lor obişnuită unul faţă de altul, reacţionează împreună cu un trup, întocmai ca o persoană în faţa unui eveniment (de exemplu: venirea primăverii, o căsătorie, o înmormântare, o biruinţă etc). Iar miracolul natural al întregii prăznuiri este exact acela că depăşeşte, chiar dacă numai pentru o vreme, nivelul ideilor şi pe acela al individualismului. Unul se pierde cu adevărat în prăznuire, iar altul îi găseşte pe ceilalţi într-un fel unic. ***Dar care este atunci astăzi înţelesul liturgicului prin care Biserica îşi începe toate prăznuirile sale? Cu ce înţeles întâmplări ale trecutului sunt prăznuite astăzi?***

Se poate spune fără exagerare că întreaga viaţă a Bisericii este o continuă comemorare şi aducere aminte. La sfârşitul fiecărei slujbe ne referim la sfinţii "a căror pomenire o săvârşim", dar înainte de toate pomenirile, Biserica este aducerea aminte de Hristos. Dintr-un punct de vedere cât se poate de firesc memoria este o facultate ambiguă.

Astfel, să ne aducem aminte de cineva pe care îl iubim şi pe care l-am pierdut; aceasta semnifică două lucruri. Pe de o parte, memoria este mai mult decât simpla cunoaştere a trecutului. Când îmi amintesc de răposatul meu tată, îl văd; el este prezent în memoria mea nu ca un rezumat a tot ceea ce ştiu despre el, ci aşa cum l-am cunoscut în întreaga sa realitate vie. Totuşi, pe de o altă parte, tocmai această prezenţă mă determină să simt acut faptul că el nu mai este aici, că niciodată în această lume şi în această viaţă nu-i voi mai atinge mâna pe care atât de viu o păstrez în amintire. ***Memoria este astfel cea mai minunată, dar în acelaşi timp şi cea mai dramatică facultate umană, pentru că nimic nu descoperă mai bine natura căzută a vieţii noastre, imposibilitatea omului de a păstra, de a poseda cu adevărat ceva în această lume.*** Memoria ne descoperă faptul că "timpul şi moartea stăpânesc pe pământ".

Dar, tocmai din pricina acestei funcţii umane unice a memoriei, creştinismul este axat pe ea, pentru că ea constă mai întâi în amintirea unui Om, a unui Eveniment, a unei Nopţi, în adâncul şi întunericul despre care ni s-a spus: ***"... faceţi aceasta spre pomenirea Mea".*** Şi, iată, minunea se împlineşte! Il pomenim şi El este aici - nu ca o icoană nostalgică a trecutului, nu ca un trist "niciodată mai mult", ci cu o aşa puternică prezenţă încât Biserica poate repeta la nesfârşit ceea ce apostolii au rostit după întâlnirea pe drumul spre Emaus: "***Oare nu ardea în noi inima noastră?*** (Luca, XXIV, 32.)

Memoria naturală este întâi de toate o "prezenţă a absenţei", astfel încât, în măsura în care cel pe care ni-l amintim este prezent, cu atât este mai acută durerea absenţei sale. Dar în Hristos, memoria a devenit din nou puterea de a umple timpul întrerupt de păcat şi moarte, de ură şi uitare. Această memorie, ca putere peste timp, şi frângerea lui reprezintă tocmai ceea ce se afla în centrul prăznuirii liturgice, a liturgicului astăzi. Să fim siguri, Fecioara nu naşte astăzi, ca "stare de fapt" nimeni nu stă în faţa lui Pilat, iar ca fapte, aceste evenimente aparţin trecutului. Dar astăzi nu putem aminti aceste fapte, iar Biserica este mai întâi de toate darul şi puterea acelei amintiri care transformă faptele trecutului în evenimente veşnic pline de înţeles.

Prăznuirea liturgică este astfel o re-intrare a Bisericii în eveniment, iar aceasta nu înseamnă pur şi simplu "ideea" acestuia, ci este bucuria sau tristeţea lui, realitatea vie şi concretă a sa.

- Una este să ştim că prin strigarea "Dumnezeul Meu, Dumnezeul Meu, pentru ce M-ai părăsit!" Hristos cel răstignit îşi manifesta "chenoza" şi smerenia Sa. Cu totul altceva este să prăznuim acest eveniment în fiecare an, în acea Vinere unică, când, fără să-l "raţionalizăm", ştim cu toată convingerea că aceste cuvinte, fiind oferite o dată, rămân etern reale, astfel încât nici o biruinţă, nici o slavă, nici o "sinteză" nu pot să le şteargă vreodată.
- Una este să explicăm faptul că învierea lui Lazăr era spre "încredinţarea învierii cea de obşte" (troparul zilei), cu totul altceva este să prăznuim această întâlnire de lentă apropiere dintre viaţă şi moarte, să devenim parte a acesteia, să vedem cu ochii noştri şi să simţim cu întreaga noastră fiinţă cele ce implică cuvintele Sfântului Apostol Ioan: "... ***a suspinat cu duhul şi S-a tulburat întru Sine... şi a lăcrimat***" (Ioan, XI, 31 -35).

Pentru noi şi cu noi toţi acestea se săvârşesc astăzi. Noi nu am fost acolo, în Betania, la mormânt cu surorile lui Lazăr. Despre aceasta cunoaştem numai din Sfânta Evanghelie. Prăznuirea acestui astăzi al Bisericii este vremea când un fapt istoric devine eveniment pentru noi, pentru mine, o putere în viaţa mea, o aducere aminte, o bucurie. Teologia nu poate pătrunde dincolo de "idee". Iar din punctul de vedere al ideii, avem nevoie de aceste cinci lungi zile, când este aşa de simplu doar să mărturisim, "să încredinţăm învierea cea de obşte"? Dar toată problema este că în sine şi prin sine fraza nu încredinţează nimic. Adevărata încredinţare vine din prăznuire şi exact din aceste cinci zile în care mărturisim începutul acestei lupte decisive dintre viaţă şi moarte şi începem, nu aşa de mult, să înţelegem cât să-L mărturisim pe Hristos, Cel ce va călca cu moartea pe moarte.

Învierea lui Lazăr, minunata prăznuire a acelei Sâmbete unice, se află spre sfârşitul Postului Mare. în Vinerea de dinainte cântăm: "***Săvârşind patruzeci de zile cele de suflet folositoare...***", iar în termeni liturgici, Sâmbăta lui Lazăr şi Duminica Stâlpărilor (a Floriilor) sunt "începutul Crucii". Dar ultima săptămână a Postului Mare, care este o continuă inainte-prăznuire a acestor zile, este revelarea ultimă a înţelesului Postului. La începutul acestei lucrări am spus că Postul este pregătirea pentru Paşte; totuşi, în realitate, în practica uzuală care a devenit între timp tradiţională, această pregătire rămâne abstractă şi individuală; Postul şi Paştele sunt alăturate, însă fără o înţelegere reală a legăturii şi interdependenţei lor.

Chiar şi atunci când Postul nu este înţeles ca perioadă de săvârşire a Spovedaniei şi a împărtăşaniei anuale, este de obicei înţeles ca un efort individual şi astfel rămâne egocentric. Altfel spus, ceea ce în mod practic este absent din experienţa Postului este că acel efort fizic şi duhovnicesc ţinteşte participarea noastră la acel astăzi al învierii lui Hristos, şi nu o moralitate

abstractă, nu un progres moral, nu o mai mare pază a patimilor, nici măcar o îmbunătăţire personală, ci împărtăşirea de acel astăzi fundamental al lui Hristos. Spiritualitatea creştină care nu aspiră la aceasta este în pericol de a deveni pseudo-creştină, pentru, că în ultimă instanţă, aceasta este motivată prin "sine" şi nu prin Hristos. Pericolul ce există aici este ca o dată ce cămara sufletului este curăţită şi eliberată de diavolul care locuia într-însa ea rămâne goală, iar diavolul se reîntoarce ***" şi ia cu el alte şapte duhuri mai rele decât el şi, intrând, locuieşte acolo; şi se fac cele de pe urmă mai rele decât cele dintâi."*** (Luca, XI, 26). în această lume orice - chiar şi "spiritualitatea" - poate fi demonic.

Aşadar este foarte important să redescoperim înţelesul şi ritmul Postului ca adevărata pregătire pentru marele astăzi al Paştelui. Am văzut până acum că Postul are două părţi. înaintea Duminicii Sfintei Cruci, Biserica ne îndeamnă să ne concentrăm asupra noastră, să luptăm împotriva cărnii şi a plăcerilor, a răului şi a tuturor celorlalte păcate. Dar chiar şi atunci când împlinim acestea, suntem permanent îndemnaţi să privim înainte, să măsurăm şi să motivăm efortul nostru prin "ceva mai bun" pregătit pentru noi. Apoi, din Duminica Sfintei Cruci, taina suferinţei lui Hristos, a Crucii şi a Morţii Sale, sunt acelea ce devin centrul slujbelor Postului. Devin "urcuşul spre Ierusalim".

În cele din urmă, de-a lungul acestei ultime săptămâni de pregătire începe prăznuirea tainei. Nevoinţa postului ne-a făcut capabili să dăm la o parte tot ceea ce de obicei şi statornic ascunde obiectul central al credinţei, al nădejdii şi al bucuriei noastre. Timpul însuşi, ca să zicem aşa, se apropie de un sfârşit. El este măsurat acum nu prin preocupările şi grijile noastre uzuale, ci de ceea ce are loc în drumul spre Betania, şi mai departe, la Ierusalim. Iar, o dată în plus, toate acestea nu sunt retorice.

Pentru oricine care a gustat din viaţa liturgică adevărată - fie aceasta numai o dată şi fie chiar imperfect - este aproape de la sine înţeles că din momentul în care auzim: "***Bucură-te Betanie, casa a lui Lazăr!...***" iar apoi: ***"... mâine Hristos vine..."*** lumea exterioară devine uşor ireală, iar unii aproape că suferă când intră într-un contact zilnic şi necesar cu aceasta (cu lumea exterioară - n.tr.) "Realitatea" este aceea care se desfăşoară în Biserică, în acea prăznuire care, zi după zi, ne face să realizăm ce înseamnă să aştepţi şi de ce creştinismul este, mai presus de orice, aşteptare şi pregătire. Astfel, atunci când acea seară de Vineri se apropie şi cântăm "***săvârşind cele patruzeci de zile cele de suflet folositoare...***" nu am împlinit doar o "obligaţie" creştinească anuală, suntem pregătiţi să ne impropriem cuvintele pe care le vom cânta ziua următoare: ***"Prin Lazăr te pradă Hristos pe tine, moarte, dar unde-ţi este biruinţa, iadule?"***

Intrarea în Ierusalim. Predica Sfântului Vasile al Kineşmei despre entuziasmul nestatornic şi calea împărătească. “Orice s-ar întâmpla cu voi, să nu scăpaţi din mâini haina lui Hristos, să mergeţi neabătut pe linia urmării Lui!”

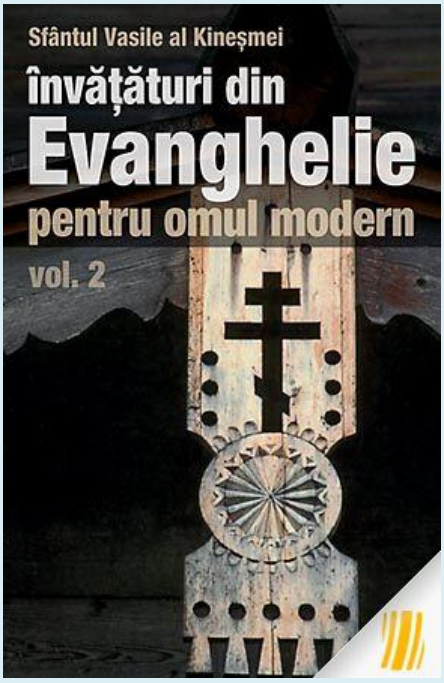

Despre virtutea statorniciei şi despre calea împărătească

[Tâlcuire din Evanghelia după Marcu – (Capitolul 11, versetele 1-10)]

“Explicând însemnătatea evenimentelor legate de Intrarea Domnului în Ierusalim, aşa cum sunt descrise ele la Evanghelistul Matei (Mt. 21, 1-10), Sfântul Ioan Gură de Aur spune că asina pe care au adus-o ucenicii, împreună cu mânzul, la Domnul lor simboliza poporul iudeu. Domnul n-a vrut să şadă pe ea, dând de înţeles prin asta că poporul ales a fost lepădat pentru necredinţa sa, că s-a luat de la el Împărăţia lui Dumnezeu şi că a fost dată poporului care va face roadele ei (Mt. 21, 43). Mânzul, pe care nu-l călărise nimeni, simbolizează, după spusele Sfântului, toate popoarele păgâne noi, puţin cunoscute în istoria vechi-testamentară, care au alcătuit la început tânăra Biserică a lui Hristos şi au primit jugul cel uşor al Evangheliei. Haina cu care Apostolii au acoperit mânzul simboliza învăţătura Lui. Astfel, toate acestea marcau o cotitură fundamentală în planul iconomiei dumnezeieşti de mântuire a omului: însemnătatea excepţională pe care o avea poporul lui Israel în Vechiul Testament a trecut de la el la alte popoare. Şezând pe mânz, Domnul a arătat că primeşte popoarele acestea sub călăuzirea Sa.

Aceasta este interpretarea pe care o da Sfântul Ioan. Biserica Nouă, care a cuprins în sine tinerele popoare păgâne, a primit drept de cetăţenie în Împărăţia lui Dumnezeu. Până atunci a fost valabil principiul: întâi să se sature copiii, căci nu este bine să iei pâinea copiilor şi s-o arunci câinilor. Întrucât dintre popoarele păgâne care au intrat în Biserica nou-testamentară face parte şi poporul nostru, este limpede ce mare însemnătate are şi pentru noi Intrarea Domnului în Ierusalim.

Lăsând însă deoparte latura simbolică a evenimentului, trebuie spus că şi în sensul istoric el are mare însemnătate. Acesta este punctul culminant al gloriei, la care viaţa Mântuitorului s-a ridicat pentru a se încheia sângeros imediat după aceea. Steaua măririi pământeşti a modestului Proroc din Galileea nu a strălucit niciodată atât de tare! Numele Lui nu a fost rostit niciodată cu atâta entuziasm şi atâta nădejde, de atâtea mii de guri. Niciodată nu L-a înconjurat o mulţime atât de numeroasă, gata să se plece înaintea Lui şi să meargă oriunde va voi El, la cel mai mic semn al Lui… întreg Ierusalimul s-a pus în mişcare (v. Mt. 21, 10).

De această dată, Domnul nu fuge de glorie şi de manifestările furtunoase ale entuziasmului şi respectului faţă de El. De obicei evită zarva şi agitaţia omenească şi nu caută onoruri şi veneraţie din partea poporului, fiindcă pentru lucrarea Sa nu era nici o nevoie de aceasta. De această dată însă El nu pune capăt strigătelor de jubilare, şi atunci când fariseii, turbaţi de furie, Îi cer să le interzică ucenicilor cântarea de slavoslovie, Domnul răspunde: Dacă vor tăcea aceştia, pietrele vor striga (Lc. 19,40).

E limpede că El avea un scop aparte pentru care a îngăduit această procesiune triumfală, în care nu putem vedea doar o manifestare întâmplătoare a sentimentului popular care se acumulase şi îşi caută expresie.

Putem întrezări acest scop din cuvintele pe care Mântuitorul le adresează în acest moment Ierusalimului şi care sunt păstrate la Evanghelistul Luca.

Văzând cetatea, a plâns pentru ea, zicând: „Dacă ai fi cunoscut şi tu, în ziua aceasta, cele ce sunt spre pacea ta! Dar acum ascunse sunt de ochii tăi, căci vor veni zile peste tine, când duşmanii tăi vor săpa sunt în jurul tău şi te vor împresura şi te vor strâmtora din toate părţile, şi te vor face una cu pământul, şi pe fiii tăi care sunt în tine, şi nu vor lăsa în tine piatră pe piatră pentru că nu ai cunoscut vremea cercetării tale (Lc. 19, 42-44).

Intrarea triumfală a Domnului în Ierusalim este cel din urmă avertisment către poporul necuvios. De câte ori a predicat Domnul în pieţele lui şi în templul lui! De câte ori locuitorii Ierusalimului au fost martori ai neobişnuitei puteri cu care El lucra minuni, însă inimile lor împietrite nu s-au lăsat cucerite de farmecul

cuvintelor Lui, nu s-au plecat, cu tulburare evlavioasă, în faţa puterii Lui, nu L-au recunoscut în El pe Mesia! Acum, intrând în cetate glorios, înconjurat de o mulţime ce jubila, Domnul caută din nou să atragă atenţia locuitorilor ei, să le deschidă ochii, care văzând nu vedeau, să le amintească vestita prezicere a Proorocului Zaharia: Bucură-te foarte, fiica Sionului, veseleşte-te, fiica Ierusalimului, căci, iată, împăratul tău vine la tine drept şi biruitor, smerit şi călare pe asin, pe mânzul asinei (Zah. 9,9).

Vai! Totul a fost zadarnic! Nici de această dată Ierusalimul nu a recunoscut vremea cercetării sale, nu a recunoscut cele ce erau spre pacea lui!

Nu s-au înmuiat inimile învârtoşate, şi locuitorii Ierusalimului au fost cei dintâi care au luat parte la cea mai cumplită fărădelege care s-a săvârşit vreodată în istoria lumii: la răstignirea Domnului.

Avertismentul nu a fost înţeles, şi mai apoi s-a împlinit îngrozitoarea prorocie a Mântuitorului: oraşul a fost dărâmat din temelii.

Pe de altă parte, Intrarea triumfală a Domnului în Ierusalim are încă o trăsătură (fără îndoială, nu întâmplătoare) care arată scopul aparte al acestui eveniment.

Domnul intră în oraş înconjurat de o mulţime nenumărată, în strigăte de bucurie şi în entuziasmul general. Calea pe care avea să treacă este aşternută cu haine, sub picioarele asinului sunt aruncate ramuri de finic. Din toate părţile se aud strigăte de bucurie şi de entuziasm: Osana! Bine este cuvântat cel ce vine în numele Domnului!

Toate acestea amintesc mult de o procesiune triumfală, şi totodată sunt atât de deosebite faţă de obişnuitele triumfuri ale generalilor şi ale marilor cuceritori!

Atunci când un general roman se întorcea în Cetatea Eternă după o victorie importantă asupra duşmanilor, îşi făcea de obicei intrarea într-un car aurit, la care erau înhămaţi patru cai albi pursânge; deasupra capului său, o statuie a zeiţei Victoria întindea o cunună de aur; în jur mărşăluiau regimentele întoarse împreună cu el, iar în faţa lui mergea mulţimea prizonierilor şi era dusă pradă de război.

Cât de puţin semăna cu un trufaş împărat roman smeritul şi blândul nostru Mântuitor călare pe un mic asin, care păşea mărunt pe străzile pietruite ale Ierusalimului, într-o ciudată dizarmonie cu aureola de glorie cu care jubilarea poporului Îl înconjura pe Marele Proroc în acel moment! De obicei, pe asini mergeau ţăranii la oraş, la piaţă - şi bineînţeles că Domnul le-a poruncit dinadins ucenicilor Lui să Îi aducă un asin în vederea acestei intrări triumfale.

Călare pe asin, îmbrăcat simplu, fără armură strălucitoare, fără cunună de învingător pe cap, Mântuitorul părea întruchiparea păcii şi a blândeţii. În această privelişte nu era nimic războinic, nimic care să amintească fie şi de departe triumfurile generalilor romani. Pentru orice om lipsit de prejudecăţi era absolut limpede că Acest Proroc din Galileea nu va fi niciodată cuceritorul strălucit şi puternic cu care închipuirea evreilor îl identifică pe Mesia. Fără îndoială că tocmai asta voia să dea de înţeles Domnul.

Procesiunea Lui a fost plină de glorie şi măreţie, dar asta în virtutea strălucirii măreţiei morale, nu a măreţiei pământeşti, deşarte. Domnul S-a luptat toată viaţa cu această prejudecată, care prinsese rădăcini trainice în mintea poporului şi chiar a propriilor Săi ucenici, care şi-l închipuiau pe Mesia doar ca pe un monarh pământesc de felul lui Solomon sau David, dar mai strălucitor şi mai puternic. Acum, El le dă din nou următorilor Săi o lecţie grăitoare cu privire la faptul că Împărăţia Lui nu este o împărăţie a măreţiei exterioare, la fel ca toate împărăţiile acestei lumi, ci o împărăţie pur duhovnicească, măreaţă prin frumuseţea şi sfinţenia sa lăuntrică. Din păcate, gloata nu înţelege nici acum această lecţie şi, orbită de prejudecăţile mândriei naţionale, este gata să vadă şi în smeritul învăţător din Nazaret, care mergea călare pe un asin, un viitor împărat plin de glorie, fără să observe că aşteptările sale nu se potrivesc cu înfăţişarea Lui. Ea este deja gata să Îl proclame împărat şi, presupunând că în sfârşit se împlinesc vechile sale aşteptări, strigă nebuneşte: Bine este cuvântată împărăţia ce vine a părintelui nostru David! Osana întru cei de Sus!

Însă chipul Mântuitorului este trist şi ochii Lui sunt plini de lacrimi. El este absolut singur cu gândurile Sale. Nimeni din gloată nu-L înţelege, nu-L înţeleg nici măcar ucenicii Lui cei mai apropiaţi, care sunt antrenaţi de entuziasmul general. Toţi aşteaptă de la El să Se declare împărat, să Se pună în fruntea oştirilor israelite şi să le ducă, pe calea glorioasă a biruinţelor, la răsturnarea odiosului jug roman, la independenţă, la putere. El ştie însă că aşteptările lor sunt zadarnice, că nu poate să le dea asta, că nu pentru asta a venit, că este vorba de aceeaşi ispită cu care a încercat, la începutul slujirii Lui, să-L înşele diavolul, că dacă gloata ar şti asta şi nu s-ar amăgi cu nădejdi deşarte ar fi mai moderată în manifestarea entuziasmului său.

El ştie că după câteva zile această gloată Îi va întoarce spatele ca unui amăgitor din pricină că nu-i va îndreptaţi aşteptările; ştie că, deşi El nu le-a promis nimic şi s-a străduit în repetate rânduri să îi scoată din rătăcire, dovedindu-le că nădejdile lor sunt deşarte, ei tot Îl vor urî, din dezamăgire, şi că aceiaşi oameni care acum strigă cu atâta entuziasm: Osana! vor striga peste câteva zile cu înverşunare: Răstigneşte-L!

Iată de ce este trist chipul Domnului nostru Iisus Hristos! Într-adevăr, ce uriaşă schimbare! Iată-i pe aceşti oameni ce par a fi gata să îşi dea viaţa pentru iubitul lor Proroc… Au răguşit de atâtea strigăte triumfătoare, ochii le ard de entuziasm, în mâinile lor se leagănă mii de ramuri de finic, ridicându-se şi coborându-se ca o pădure în furtună, hainele colorate flutură în văzduh ca nişte pete aprinse… Această gloată orientală pătimaşă, agitată, şi-a găsit eroul!.. După câteva zile, tabloul se schimbă radical: aceleaşi feţe, însă pline de înverşunare; ochii le ard de ură; mii de pumni strânşi se ridică ameninţător; din guri li se revarsă blesteme şi hule… Iar înaintea lor se află Acelaşi Mântuitor, liniştit şi măreţ în blândeţea Sa, în a Cărui inimă atât entuziasmul, cât şi ura lor întâmpină doar durere şi compasiune.

Gloata e nestatornică, şi mulţi dintre cei ce fuseseră cândva ucenici ai Domnului, care îl ascultau cu încântare şi erau gata să îl urmeze peste tot L-au trădat şi s-au lipsit de cununa veşnicei fericiri. Nu au avut destulă statornicie.

Aceasta este pentru noi o mare lecţie, mai ales pentru cei care sunt începători pe calea creştină. După cât se pare, nestatornicia este unul dintre păcatele de moarte ale firii poporului nostru. Ne pasionăm uşor de orice lucru nou, ne avântăm cu încântare la orice lucrare nouă, mai ales dacă poartă pecetea idealismului, însă pasiunile acestea se răcesc la fel de repede cum apar, iar cele dintâi piedici ne potolesc ardoarea, încordarea voinţei ne oboseşte repede şi, în faţa unei căi lungi, pe care se vede un şir nesfârşit de greutăţi, pe noi pune stăpânire descurajarea. Ne lăsăm păgubaşi chiar fără a fi încercat să ne luptăm.

Deosebit de funest se face simţită această lipsă a statorniciei în viaţa duhovnicească. Câţi tineri n-au pierit duhovniceşte din pricina lipsei de răbdare! La început, când în penumbra ignoranţei religioase a vieţii obişnuite înaintea lor străluceşte orbitor lumina adevărului evanghelic, ei nu se pot împotrivi, căci nu te poţi împotrivi adevărului atunci când l-ai recunoscut. Se dedică cu pasiune noii vieţi, în care totul le aduce atâta bucurie, este perceput atât de profund şi spune atât de mult inimii. La început, în ei este atâta râvnă, încât aproape întotdeauna se transformă într-o năzuinţă către asceză.

Formele obişnuite ale slujirii lui Dumnezeu, care nu cer mare încordare, li se par prea slabe, prea încete, şi de obicei se împovărează de capul lor cu nesfârşite pravile de postire, de rugăciune, de metanii şi de alte nevoinţe ale vieţii ascetice. Vai! Cu cât iau mai mult asupra lor, cu atât obosesc mai repede, şi cu cât este mai puternică pornirea de la început, cu atât se face simţită mai grabnic lipsa statorniciei. După câteva luni ei merg deja în virtutea inerţiei, se simt cumva pierduţi, de parcă rezultatele râvnei lor nu corespund cu aşteptările pe care le aveau, şi răceala primei dezamăgiri şi a nedumeririlor se furişează în suflet.

Puţin câte puţin, se „coace” prima îndoială fatală: „Oare este bună calea pe care am ales-o?” - şi, simţindu-se corecţi în osârdia lor, ei se străduie să îşi explice nereuşita şi insatisfacţia nu prin nepriceperea lor duhovnicească, ci prin aceea că au fost înşelaţi. Acesta este deja un pas spre necredinţă şi, mergând mai departe pe această cale, în cele din urmă renunţă cu desăvârşire la calea vieţii duhovniceşti şi trec în tabăra vrăjmaşilor Evangheliei. Şi se fac omului cele din urmă mai rău decât necredinţa dintâi.

Poate că amănuntele acestui proces nu sunt întotdeauna la fel, însă, oricum ar fi, această nestatornicie, această incapacitate de a-ţi ţine nerăbdarea în frâu şi trista înclinaţie spre a ceda rapid duhului dezamăgirii şi descurajării fac multe victime, mai ales în rândul tineretului. Dacă am putea înconjura cu privirea întregul câmp al luptei duhovniceşti din această lume, ni s-ar părea că un cimitir acoperit de cadavrele nădejdilor nedate în pârg şi al avânturilor pierite înainte de vreme.

Statornicia până la capăt, până la moarte, este indispensabilă. Nu ajunge doar să porneşti pe calea creştină, ci trebuie să şi ajungi la ţintă - şi dacă viaţa creştină, după cum zice Sfântul Apostol Pavel, e ca o alergare în arenă, în care toţi luăm parte la întrecere, este limpede că premiul îl primesc doar cei care aleargă până la finiş. Atletul care la jumătatea cursei încetează să mai alerge se elimină singur de pe lista pretendenţilor la victorie, şi oricât de rapid ar fi alergat prima jumătate a cursei, asta nu îi va aduce nici un folos: e un efort zadarnic.

Şi dreptul, dacă se va abate de la dreptatea sa şi se va purta cu nedreptate şi va face toate acele ticăloşii pe care le face nelegiuitul, va fi el oare viu? Toate faptele lui bune, pe care le va fi făcut, nu se vor pomeni, ci pentru nelegiuirea sa, pe care va fi făcut-o, şi pentru păcatele sale, pe care le-a săvârşit, va muri (Iez. 18, 24).

Fii credincios până la moarte, şi îţi voi da ţie cununa vieţii (Apoc. 2, 10) - iată regula fundamentală a vieţii duhovniceşti.

Cum să facem asta? Nu vom vorbi aici despre stăruinţa în viaţa duhovnicească: despre încordarea îndelungată a voinţei şi despre lucrarea dârză de biruire a greutăţilor întâlnite în cale. Despre aceasta am vorbit deja mai înainte. Aici este vorba doar de statornicie, adică despre capacitatea de a păstra neschimbate până la capăt scopul şi orientarea fundamentală a vieţii.

Se înţelege de la sine că este imposibil să oferim un răspuns exhaustiv la întrebarea dată, fiindcă aici totul depinde, în ultimă instanţă, de voia lui Dumnezeu. Domnul are puterea să-l mântuiască pe om chiar şi în situaţiile cele mai disperate. Totuşi, putem arăta o serie de piedici sau de paşi greşiţi care,

stârnind dezamăgirea sau descurajarea, împiedică mai mult decât orice staţornicia vieţii duhovniceşti şi care trebuie evitate cu multă grijă!

Cea mai obişnuită piedică este aici orientarea greşită a nădejdilor fundamentale chiar la începutul vieţii duhovniceşti. De ce gloata care era gata aproape să Îl divinizeze pe Domnul L-a trădat atât de curând? Am văzut deja că cea mai însemnată cauză a acestei dezamăgiri a constat în aceea că aşteptau de la Mântuitorul ceea ce El nu putea să dea. Gloata voia să Îi impună voia sa şi nădejdile sale, şi s-a mâniat atunci când El nu i S-a supus, ci a mers pe calea Sa. Ovaţiile zgomotoase cu care ea L-a întâmpinat pe Domnul nu arătau dragoste faţă de El personal, nici încântare de învăţătura Lui, ci nădejdea că El va putea să-i înfăptuiască visele şi dorinţele. În acele clipe, oamenii care jubilau Îl urmau pe Mântuitorul nu fiindcă preţuiau în El imaginea supremei desăvârşiri duhovniceşti şi recunoşteau adevărul profund al cuvintelor Lui, ci fiindcă aşteptau de la El satisfacerea mândriei lor naţionale, şi atunci când au văzut că s-au înşelat în aşteptările lor reacţia a fost inevitabilă.

Aşa se întâmplă şi în viaţa duhovnicească. Păşind pentru prima dată pe calea religioasă, oamenii îşi fixează adeseori scopuri proprii, fără a se întreba deloc ce vrea Dumnezeu de la ei. Unii cred că bunăstarea lor materială va fi ocrotită de Dumnezeu şi, ca atare, din acest punct de vedere vor propăşi. Alţii visează la glorie, onoruri şi influenţă pe calea lucrării religioase. Alţii privesc religia ca pe un mijloc de a face carieră. Poate că foarte mulţi nici nu abordează religia cu asemenea calcule grosolan-materialiste, însă doresc să ajungă cât mai repede la sfinţenie şi chiar să primească darul facerii de minuni. În toate aceste cazuri, religia nu reprezintă un scop în sine, ci doar un mijloc de a atinge scopuri de cu totul altă natură, aproape întotdeauna egoiste. Omul nu caută atunci fericirea de a se pleca înaintea măreţiei dumnezeieşti cu evlavie şi cu dragoste, ci, strict vorbind, Îi rezervă Făcătorului lumii un rol auxiliar, nedemn de El, cerându-I doar împlinirea cât mai grabnică a propriilor dorinţe.

Se poate spune cu toată încrederea că nici un om care apucă pe calea vieţii religioase cu un scop de acest fel nu va primi vreodată ceva, nu va ajunge nicăieri şi va fi silit, mai devreme sau mai târziu, să renunţe la calea aceasta, nefăcând decât să-şi irosească eforturile şi timpul. Mai mult decât atât: dezamăgirea stârneşte în el chiar şi duşmănie faţă de Dumnezeu, îl pune în ce priveşte mântuirea sa într-o situaţie mai proastă decât cea în care se afla înainte de a începe nevoinţa religioasă.

Un episcop scrie despre aceasta următoarele: „Am cunoscut mulţi tineri care au pierit în acest fel. Îmi aduc aminte de un tânăr talentat ce s-a lăsat furat de visul de a deveni episcop. A început să se roage la nesfârşit, stând în picioare la pravilă nopţi întregi; şi-a impus un post aspru, dar întrucât avea doar

optsprezece ani şi-a dat seama repede că va avea de dus aceasta nevoinţă prea multă vreme până când va veni momentul când va putea, potrivit regulilor canonice, să primească hirotonia. Râvna i-a ajuns fix jumătate de an, după care a început să ducă o viaţă împrăştiată şi în scurtă vreme a ajuns la fundul dezmăţului.

Am cunoscut şi un alt tânăr, care a luat asupra sa nevoinţa nebuniei pentru Hristos, însă aceasta a fost doar un entuziasm copilăresc: pur şi simplu îi plăcea să se prostească şi să facă sub masca nebuniei pentru Hristos tot felul de lucruri aiurite şi caraghioase, care atrăgeau atenţia naivă a rugătorilor simpli. În el îşi spunea cuvântul vâna de umorist şi de actor. Totuşi, după doi ani s-a săturat de toate acestea şi a început să bea.

Îmi mai aduc aminte şi de o tânără din popor, care aproape că s-a istovit de moarte cu nevoinţa rugăciunii, zi şi noapte citind Psaltirea şi făcând metanii. În setea sa de nevoinţă, tot timpul se agita: ba s-a băgat în subsolul plin de igrasie al bisericii, s-a declarat zăvorâtă şi se hrănea numai cu pâine şi apă, ba a început să facă pe nebuna pentru Hristos, nepunând mâncare în gură cu săptămânile, ba şi-a pus pe ea lanţuri grele… Şi toate astea de capul ei, în pofida sfaturilor primite de la stareţi încercaţi. Pe de o parte, poza în faţa gloatei, care se extazia de nevoinţele ei; pe de altă parte, o chinuia setea orgolioasă de sfinţenie, dorinţa de a fi mai presus de ceilalţi şi visul tainic de a primi, pentru acele osteneli, darul clarviziunii sau vindecărilor - tot cu scopul de a-i uimi pe admiratori. A sfârşit prin a-şi pierde minţile.“

În nevoinţa vieţii creştine, poţi rezista până la capăt numai în cazul când nu cauţi nici un fel de scopuri de altă natură, ci îţi găseşti suprema fericire în religia însăşi, în iubirea de Dumnezeu şi în unirea cu El. Nevoinţele, ostenelile şi lipsurile incredibile pentru noi pe care le-au purtat vechii pustnici şi mucenici ai creştinismului ar fi fost cu neputinţă de îndurat dacă ei nu şi-ar fi găsit în ei înşişi izvorul fericirii.

Pe oricare din marii luminători ai creştinismului l-am lua, vom afla că statornicia şi tăria lui în slujirea lui Dumnezeu au fost determinate de adânca lui dragoste de Dumnezeu Făcătorul şi de lumina curată a Evangheliei, dragoste liberă de orice imbolduri personale egoiste.

Iată în faţa noastră chipul marelui luptător pentru Ortodoxie împotriva ereziei ariene: Sfântul Atanasie, care şi-a dedicat întreaga viaţă acestei lupte şi a rezistat în ea până la sfârşit.

Pe când era încă tânăr, la vârsta de 29 de ani, în cinul de diacon al Bisericii Alexandriei, el şi-a însoţit episcopul la Sinodul de la Niceea, unde l-a combătut

cu convingere şi cu elocvenţă pe Arie, care învăţa că firea Fiului lui Dumnezeu este zidită. Argumentele lui Atanasie, cunoaşterea şi înţelegerea textelor sfinte de care el a dat dovadă, au biruit: arianismul a fost condamnat. Lupta însă abia începea. Biruiţi pe teren teologic, arienii au pornit pe calea manevrelor de culise şi a intrigilor politice. Ei au obţinut de la împăratul Constantin un edict de primire a lor în comuniune cu Biserica Ortodoxă, în numele păcii bisericeşti.

Atanasie, care pe atunci devenise deja episcop al Alexandriei, nu s-a supus acestui edict, considerându-l inadmisibil din punct de vedere canonic, şi a fost imediat exilat în Gallia de împărat. Acesta a fost primul său exil. După moartea lui Constantin s-a întors la catedra sa, dar acolo fusese numit deja arianul Grigorie, care a intrat în oraş cu un detaşament militar. Atanasie a fost nevoit să fugă la Roma. Înscăunat iarăşi în Alexandria la scurtă vreme după aceea, a continuat să provoace ura arienilor apărând energic Ortodoxia. S-a poruncit să fie înlăturat cu forţa, şi abia a scăpat de la moarte. A fugit în pustia Egiptului, unde a fost primit cu dragoste de către călugării schitului. Pe capul lui s-a pus recompensă, şi din sihăstria sa a trimis epistole peste tot în apărarea dumnezeirii Fiului.

Din pustie s-a întors iarăşi la Alexandria, spre marea bucurie a fiilor credincioşi ai Bisericii Ortodoxe, dar sub Iulian apostatul a fost dat un nou edict: să fie izgonit Atanasie oriunde s-ar afla.

„Să nu vă tulburaţi, copiii mei, spunea Sfântul plecând din nou în surghiun, acesta este numai un norişor… O să treacă repede!”

Într-adevăr, Iulian a fost ucis nu după multă vreme, şi Atanasie s-a întors, dar sub împăratul Valens a fost silit să fugă iarăşi. Numai ultimii ani din viaţa lui au trecut într-o relativă linişte, dar cât de multe a avut de îndurat! Şi nimic nu i-a putut zdrobi statornicia şi devotamentul neclintit faţă de Ortodoxie. Omul acesta Îl iubea din tot sufletul pe Dumnezeu şi iubea din tot sufletul adevărul, şi numai lor le slujea cu abnegaţie. În aceasta constă taina forţei şi fidelităţii sale.

O altă condiţie obligatorie a statorniciei în viaţa creştină este credinţa ne-strămutată în puterea şi în biruinţa finală a binelui atât în viaţa personală, cât şi în cea obştească.

Dacă nu crezi în victoria binelui nu poţi, în general, să înaintezi nici măcar cu un pas în viaţa duhovnicească, şi orice facere de bine, în orice formă a sa, devine atunci lipsită de scop şi sens. Asta nu înseamnă, desigur, că trebuie să aşteptăm ca această biruinţă să vină încă din timpul vieţii noastre. Nu: asta se poate întâmpla în viitorul îndepărtat, dar să rămânem neabătuţi pe calea noastră

şi, la nevoie, să ne jertfim putem doar dacă avem încredere neclintită în succesul final al lucrării noastre.

Dar toţi prorocii Vechiului Testament, din care doar puţini au murit de moarte bună? Oare nu credinţa fierbinte în bine şi în biruinţa lui finală răsună în cuvântările lor de mustrare pasionată? Şi nu dragostea de dreptate i-a făcut să nesocotească toate primejdiile şi să rişte o moarte aproape sigură din partea compatrioţilor mâniaţi de mustrările lor?

Dar cum poate să apară această încredere în triumful binelui atunci când viaţa oferă atâtea exemple contrare, de biruinţă a răului asupra binelui?

În lume există două categorii de forţe: pozitive, creatoare, şi negative, distructive. Forţele distructive se disting prin caracterul lor furtunos şi impresionant, şi ca atare acţiunea lor este deosebit de evidentă şi lasă o puternică impresie de forţă stihinică şi invincibilitate. Cutremurele, erupţiile vulcanice, furtunile, taifunurile, tornadele - toate aceste fenomene înfricoşătoare ale naturii şochează imaginaţia privitorului prin puterea lor fabuloasă. În realitate însă această impresie este, de regulă, exagerată, şi după ce furtuna trece se dovedeşte aproape întotdeauna că rezultatele acţiunii ei distrugătoare nu sunt atât de mari cum s-ar fi putut crede judecând după prima impresie.

Pe lângă asta, acţiunea tuturor forţelor distructive e de scurtă durată, şi echilibrul naturii, pe care ele îl perturbă, se reface rapid. Pe lângă aceste forţe distrugătoare există şi forţe pozitive, ziditoare. Acestea sunt liniştite, tăcute, aproape neobservate, însă nebiruite în lucrarea lor. Toate forţele cele mai mari ale naturii - forţa gravitaţiei, forţa căldurii şi luminii solare, forţa creşterii organice şi aşa mai departe - acţionează fără zarvă, fără efecte vizibile subite, însă neîncetat, neabătut, nebiruit. În ciocnirile cu forţele distructive, ele întotdeauna precumpănesc în economia generală a vieţii. Erupţiile vulcanice pot arunca în aer cantităţi enorme de materie, însă aceasta cade toată înapoi, învinsă de puterea gravitaţii Pământului.

Acelaşi lucru se petrece şi în lumea duhovnicească. Şi aici forţele distructive sunt mai gălăgioase şi mai de efect în manifestările lor, şi câteodată pare că ele învinge binele, însă această biruinţă e doar vremelnică, şi forţele liniştite, line, ale binelui - blândeţea, smerenia, dragostea, răbdarea - care lucrează pe neobservate, însă necontenit şi sigur, vor fi totuşi biruitoare, până la urma urmei, în viaţa lumii. Iată de ce aceste puteri line sunt preţuite în creştinism ca cele mai mari virtuţi, fiindcă ele duc la biruinţa idealului creştin al binelui.

Încă două sfaturi privitoare la păstrarea statorniciei în orientarea creştină a vieţii.

Economisiţi-vă puterile – sau, mai bine zis, folosiţi-vă de ele în mod raţional. Nu trebuie să suprasolicitaţi şi să vă supraîncărcaţi cu nevoinţe peste puterile voastre, fiindcă nu veţi suporta mult timp această încordare. Pe de altă parte, nu trebuie să slăbiţi prea mult intensitatea vieţii duhovniceşti, fiindcă rezultatul inevitabil al acestei atitudini va fi reprezentat întotdeauna de lene, de apatie şi de degradarea treptată a forţelor duhovniceşti. Trebuie neapărat să găsiţi calea de mijloc sau, aşa cum zic Sfinţii Părinţi, să mergeţi pe calea împărătească. Sentimentul unei anumite încordări a voinţei trebuie să fie întotdeauna prezent, dar nu trebuie să fie însoţit de epuizarea forţei duhovniceşti - iar pentru a găsi această cale de mijloc, această cale împărătească, este neapărată nevoie de virtutea care în ascetică se cheamă dreapta socotinţă sau mai modern, discernământ.

În fine, orice s-ar întâmpla cu voi, orice primejdii aţi întâlni în calea voastră, prin orice căderi morale aţi trece, să nu scăpaţi din mâini haina lui Hristos, să vă ţineţi neabătut de o singură direcţie, să mergeţi neabătut pe linia urmării lui Hristos. Căderile sunt inevitabile, dar important este pentru om să nu scape din mâini haina Domnului, să nu piardă legătură cu El, fiindcă atunci totul e reparabil.

Să fiţi ca un copil care se agaţă strâns de rochia mamei. Chiar dacă vă veţi poticni, chiar dacă veţi cădea şi vă veţi mânji de murdăria păcatului şi întinăciunii lumeşti, asta nu înseamnă încă pierzarea inevitabilă… Sculaţi-vă şi mergeţi mai departe - cu lacrimi, poate, cu întristare adâncă pentru cădere - dar nu scăpaţi din mâini haina lui Hristos!“

(din: Sfântul Vasile al Kineşmei, Evanghelia pentru omul modern. Învățături din Evanghelia după Marcu – vol. 2, Editura Sophia, 2013)

“Dacă vei muri înainte de a muri, nu vei muri atunci când mori!”- Monahul Moise Aghioritul despre Învierea lui Lazăr, Intrarea în Ierusalim a Domnului şi raportarea noastră interesată la Hristos: “Îl folosim pentru a petrece bine şi plăcut, Îl avem ca pe un paratrăsnet, nu-L urmăm însă pe Golgota”

(de Ioan si Camelia Popa)

Monahul Moise Aghioritul: Ne aflăm în ultimele ceasuri ale vieţii lui Iisus pe pământ, în mica cetate a Betaniei, care se afla la poalele răsăritene ale faimosului munte al Măslinilor. Era la o depărtare de aproximativ doi kilometri şi jumătate de Ierusalim. Stăpânul unei case din Betania era fariseul Simon, tată a trei copii: Lazăr, Marta şi Maria. Casa lor era vizitată din când în când de Iisus, care se împrietenise cu Lazăr. Fusese găzduit şi bine primit acolo şi într-un fel o mustrase pe sărmana Marta pentru multele ei griji şi lăudase ascultarea şi iubirea Mariei.

Hristos a fost vestit despre moartea prietenului său, Lazăr, şi ca urmare a mers în Betania. La intrarea în cetate a fost întâmpinat de surorile îndoliate ale lui Lazăr şi de o mulţime de prieteni şi cunoscuţi de-ai lui, care veniseră să transmită condoleanţe familiei.

Hristos, ca om şi prieten al lui Lazăr, a lăcrimat. Lacrimile, tristeţea, plângerea, nu sunt păcate, ci întristarea peste măsură, depresia şi mai mult şi mai rău decât toate, deznădejdea. Hristos, după firea omenească avea cunoştinţe, prieteni, tovarăşi, şi îi vizita pe cei dragi. Avea dorinţe personale, dar întotdeauna

nepătimaşe şi nepăcătoase. El nu a evoluat şi S-a desăvârşit de-a lungul timpului, după cum greşit afirmă unii teologi contemporani. Hristos avea criterii nepătimaşe şi nepăcătoase în alegerile Lui. Sentimentele Sale erau omeneşti, dar nepătimaşe.

Este bine „să avem în vedere asta de fiecare dată când noi, cei pătimaşi şi părtinitori, vrând să justificăm unele manifestări ale sentimentelor noastre, ne referim la manifestările sentimentale ale lui Hristos, care sunt descrise în Evanghelie“ (Arhimandritul Hrisostomos Papadakis).

Trecuseră patru zile de la moartea lui Lazăr. Prin cuvântul lui Hristos, Lazăr a înviat. Este a treia înviere din morţi pe care o menţionează Evanghelia. Precedase învierea fiicei lui Iair şi a fiului văduvei lui Nain. Însă aceia nu fuseseră înmormântaţi şi nu începuseră să putrezească.

Minunea aceasta era negreşit mai mare. I-a făcut pe mulţi iudei să creadă în Hristos. Însă fariseii L-au urât şi mai mult. Căutau cu stăruinţă să-L omoare. La fel şi pe Lazăr, care a fost nevoit să plece în Cipru, unde a fost hirotonit mai târziu episcop de către Sfinţii apostoli şi a trăit încă treizeci de ani.

Se spune că Lazăr, după învierea lui, „nu putea niciodată să mănânce nimic fără să-l amestece cu ceva dulce”. Toate i se păreau acre, amare şi fără gust şi avea nevoie de ceva care să le îndulcească. N-a vrut sau nu i s-a îngăduit să spună ce a văzut în viaţa de dincolo. Se mai spune despre dreptul Lazăr că niciodată n-a mai râs de atunci, doar o singură dată a zâmbit, când a văzut cum cineva fura un vas de lut, şi a zis: „Un bot de lut fură alt bot de lut!”

Este remarcabil faptul că învierea lui Lazăr este menţionată doar de evanghelistul Ioan în Evanghelia lui, pe care a scris-o după cea de-a doua moarte a lui Lazăr, pentru a nu fi uitată o asemenea mare minune, care a precedat Învierii Domnului şi s-a făcut pricină de creştere a urii cărturarilor şi fariseilor.

Dumnezeiescul Lazăr, iubiţi fraţi, ne face să-l numim pe fiecare mort „Lazăr”, pentru a ţine minte că toţi morţii vor învia, după cuvântul Domnului, la a doua Venire a lui Hristos. Hristos a spus că Lazăr se odihneşte, doarme. Astfel, locurile unde sunt înmormântaţi creştinii au fost numite cimitire.

Sfinţii Părinţi, purtători de Dumnezeu, care pe toate bine le orânduiesc, urmaşii Sfinţilor Apostoli, au rânduit ca în sâmbăta din ajunul Floriilor să fie prăznuită învierea lui Lazăr, către sfârşitul Postului mare, perioadă de intensă şi stăruitoare rugăciune, post curăţitor şi înfrânare spre curăţire şi omorârea patimilor, spre înviere şi bucurie, spre părtăşie la Patimile Domnului.

Merită de asemenea să se menţioneze că învierea lui Lazăr, care a stat patru zile în mormânt, constituie pentru Biserica noastră sărbătoare împărătească, în cadrul celor douăsprezece Praznice împărăteşti, fiindcă este „preînfăţişarea mântuirii”, după cum spune cântarea, şi slujba trebuie să fie una de praznic şi bucurie, fiindcă prevesteşte cu strălucire Învierea Domnului.

Din Sâmbăta lui Lazăr şi până în Sâmbăta din Săptămâna Luminată, datorită marilor praznice împărăteşti, nu se psalmodiază Paraclisul, Mineiul şi Theotokarion-ul, nici nu se fac parastase.

În Săptămâna mare nu se psalmodiază şi nu se cinsteşte nici un sfânt. După înţeleptul teolog Matei Vlastaris „nu se cuvine ca să se amestece cununile împărăteşti cu răsplăţile slugilor”.

Aşadar învierea lui Lazăr este prăznuită ca prevestire a Învierii Domnului, dar şi a învierii noastre, ca reflecţie a răsăririi Soarelui Dreptăţii, a lui Hristos, Care în pericopa evanghelică a lui Ioan din ziua respectivă este numit Învierea şi Viaţa, şi cel ce crede fără zdruncinare în El, chiar dacă ar muri, va trăi. Cel ce l-a înviat pe Lazăr şi S-a înviat pe Sine, Hristos, oferă în chip biruitor credincioşilor nefrica de moarte. Mare dar este acesta, iubiţi fraţi, când mulţi oameni din jurul nostru mor înainte de a muri, de frică să nu moară.

Pe când, după o înţeleaptă şi frumoasă cugetare scrisă pe peretele unui arhondaric aghiorit, „Dacă vei muri înainte de a muri, nu vei muri atunci când mori!” Aici este vorba de moartea patimilor.

[…]

Hristos intră pentru ultima oară în Ierusalim şi i se face o primire triumfătoare. Toată lumea Îl întâmpină cu cinstiri, ca pe un şef de stat, cum am spune noi astăzi, cu ramuri de finic, aşternându-şi hainele în calea Lui şi rostind cuvântul „osana”. Hristos nu călătoreşte în vreo trăsură de aur, ci călare pe un asin. Ştie că este Împăratul împăraţilor şi Domnul domnilor, dar nu stârneşte gălăgie, nu caută faimă, nu se amăgeşte pe Sine, nu are nevoie de laude, de linguşiri, de cinstiri, primeşte cu respect manifestările spontane ale poporului, pentru împlinirea profeţiilor din Vechiul Testament, rămânând nespus de blând, cuvios şi smerit.

Sfântul Isaac Sirul spune undeva că important nu este să fii smerit atunci când eşti ultimul dintre toţi, ci atunci când eşti primul. Cu siguranţă poţi să rămâi smerit şi atunci când e nevoie uneori să fii primul.

În vremurile vechi, patriarhul Ierusalimului mergea într-o astfel de zi pe Muntele Măslinilor călare pe asin, iar patriarhul Moscovei, în litania din ziua Floriilor, la fel, frâul asinului fiind ţinut de ţar.

Credincioşii prăznuiesc în ziua aceasta binecuvântatele Florii, care simbolizează virtuţile, întâmpinându-L pe Hristos cum se poate mai bine, cu cugete curate şi fapte plăcute lui Dumnezeu.

Duminica ce vine vom fi cuprinşi de o adâncă surprindere. Un popor întreg se afla într-o mare de bucurie, rostind cu entuziasm acele cuvinte de slavă, „Osana!", la intrarea lui Hristos în Ierusalim. Acelaşi popor, doar peste douăzeci şi patru de ore, cu aceeaşi patimă, va striga „Răstigneşte-L!" Ne întristează această schimbare bruscă de atitudine, această dovadă cumplită de superficialitate.

Însă îngăduiţi-mi, vă rog, să spun cu sinceritate şi ceva care ne priveşte pe noi, credincioşii creştini, care mergem regulat la biserică. Îl urmăm pe Hristos în slava şi măreţia Lui, la Cana, la Capernaum, la Siluam, la Tabor. Nu-L urmăm însă pe drumul Gabatei, pe vârful Dealului Golgota. Îl lăsăm singur. Strigăm „Osana!" atunci când toate ne merg bine, însă când preşul ne fuge de sub picioare, poate că nu strigăm „Răstigneşte-L", dar oricum ne întoarcem feţele. Slăvim prea sfântul Său nume atunci când se realizează cu succes planurile noastre minunate, visurile noastre măreţe, programele noastre aducătoare de confort. Îl prea slăvim însă pe Dumnezeu cu bucurie în încercarea bolilor, în necazuri, la moartea neaşteptată a cuiva drag sau atunci când interesele ne sunt zădărnicite? Urmăm cu bunăvoinţă drumul jertfirii, al dăruirii, al zdrobirii egoismului, al ajutării semenului nostru?

Mi-e teamă, iubiţii mei fraţi, că mulţi dintre noi Îl folosim pe Hristos şi nu-L lăsăm să ne folosească. Îl folosim pentru a petrece bine şi plăcut, Îl avem ca pe un paratrăsnet, pentru a îndepărta din viaţa noastră trăsnetul necazurilor, durerilor şi întristărilor. Suntem fii ai societăţii contemporane consumiste. Am regăsit un Dumnezeu al Vechiului Testament care nu îngăduie să avem dureri, care ne dăruieşte doar sănătate, viaţă lungă, bunăstare, bogăţie, slavă şi cinste. Dacă propria noastră statuie la care ne închinăm se clatină, bunăvoinţa ne piere, masca ne cade, oglinda ni se sparge, ne văităm amarnic, protestăm intens, cârtim la Dumnezeu.

Avem din păcate în mare parte o percepţie magică despre Biserică, Sfintele Taine şi liturghisitorii lor. Astfel, atunci când interesele noastre se clatină ne umplem de îndoieli şi negări.

Intrând în Săptămâna mare, suntem chemaţi să ne lepădăm de percepţiile bolnăvicioase şi neortodoxe, să spunem din inimă „Răstigniţi-l!” pentru omul vechi din noi şi să strigăm „Osana!” înlăuntrul nostru şi atunci când lucrurile nu ne vin aşa cum ne place şi cum vrem noi.

[extras din Omilia “Întâmpinarea Patimilor Domnului” - 12 aprilie 2006]

(din: Monahul Moise Aghioritul, “Tăcerea cea bine grăitoare”, Editura Egumeniţa)

Predici trezitoare şi hrănitoare pe calea Săptămânii mari: Avva Efrem Filotheitul şi Arhim. Melchisedec Velnic despre copleşitoarea frumuseţe a smereniei lui Hristos şi refuzul înverşunat al omului

“Mândria respinge şi răstigneşte în cele din urmă, prin ură şi invidie”

Părintele Melchisedec Velnic, stareţul Mănăstirii Putna - Predică la Denia de Duminică seara, pentru prima zi a Săptămânii Patimilor - Putna, 13.04.2014:

Prea cuvioşi părinţi şi fraţi, iubiţi credincioşi, iată-ne, cu darul lui Dumnezeu, la începutul Săptămânii Patimilor şi, aşa cum am auzit în rugăciunile de la sfârşit ce se cheamă apolis: "Venind Domnul spre Patima Sa cea de bunăvoie pentru noi şi pentru a noastră mântuire".

Este lucrul cel mai important care s-a săvârşit vreodată pe pământ. Un alt act, ceva mai important decât aceasta nu s-a săvârşit, nu există pe pământ, pentru că Hristos Domnul a venit şi Şi-a dat viaţa, Dumnezeu S-a întrupat şi Şi-a dat viaţa pentru mântuirea întregii omeniri. Datori suntem ca fiecare dintre noi de acum să ne însuşim mântuirea. E greu pentru acela care nu vrea să facă un pas către Hristos Domnul.

Smerenia şi dragostea lui Hristos obligă, cine cugetă la smerenia şi dragostea lui Hristos acela se simte obligat să îndrepte şi să schimbe ceva în viaţa lui. Dar cel care nu cugetă la smerenia şi la dragostea lui Hristos acela rămâne într-o oarecare împietrire sufletească. Şi câţi nu sunt în ziua de astăzi care rămân în această împietrire şi nu se apropie de Hristos Domnul…

Astăzi, la Intrarea Domnului în Ierusalim, am auzit pe mulţi zicând: "Osana, Fiul lui David!". Aceiaşi oameni, acelaşi popor iudeu aveau să strige peste câteva zile: "Răstigneşte-L! Răstigneşte-L!" Şi în rândurile noastre sunt astfel de oameni. Câţi nu au zis, câţi nu s-au ridicat, câţi nu au strigat câte ceva împotriva Bisericii! Câţi nu au ridicat călcâiul împotriva lui Hristos! Câţi n-au zis să se scoată icoana din şcoli, să se scoată icoana din instituţiile publice, să se dea crucea jos de la răspântii şi câte şi câte astfel de mişcări care se întâmplă în ziua de astăzi. Toate acestea nu sunt altceva decât aceleaşi trădări şi acelaşi refuz al omenirii de a se smeri şi de a primi dragostea lui Hristos.

Nu poţi să percepi dragostea cuiva atâta timp cât pe tine te chinuie mândria şi slava deşartă. Numai când omul se smereşte un pic, atunci poate gusta din frumuseţea iubirii Celuilalt. Şi atunci când ai gustat din frumuseţea iubirii Celuilalt nu faci altceva decât îl urmezi îndeaproape pe Stăpânul Hristos.

Împietrirea este asemănată în ziua aceasta întâi din Săptămâna Patimilor, în ziua de luni, cu smochinul neroditor. Hristos a căutat în smochin căci "a flămânzit" cum spune Evanghelia, a flămânzit şi a căutat rod şi nu a găsit. Smochinul nu reprezintă altceva decât pe omul care nu vrea să rodească nimic în viaţa aceasta, pe omul care nu se smereşte şi când omul nu se smereşte nici virtuţile nu le împlineşte. Nici o altă virtute nu se alipeşte de el, nu se apropie de el, pentru că smerenia atrage şi îndumnezeieşte, mândria respinge şi răstigneşte în cele din urmă. Îl răstigneşte pe celălalt prin ură şi invidie. Fiecare dintre noi suntem chemaţi să fim smochini roditori, să se găsească în interiorul nostru, adică în viaţa aceasta, rod de pocăinţă, rod de faptă bună.

Tot smochin neroditor s-a dovedit a fi şi poporul iudeu care, aşa cum spune cântarea şi triodul din seara aceasta, sinaxarul din seara aceasta: poporul iudeu nu a făcut rod, nu s-a smerit şi nu L-a primit pe Hristos Domnul. Să ne amintim doar de înverşunarea poporului ce a avut loc după ce a văzut că Hristos l-a înviat pe Lazăr cel mort de patru zile."Se temeau", spune Evanghelia, se temeau cărturarii şi fariseii, [până acolo încât] L-ar fi omorât pe Hristos atunci cu pietre, şi aceasta de ce? Pentru că nu aveau tăria smereniei, nu puteau cunoaşte, nu se puteau smeri să vadă în Hristos Dumnezeirea.

Căci atunci când accepţi că celălalt de lângă tine este mai bun, atunci nu faci altceva decât te-ai smerit şi când omul se smereşte atrage după sine harul Său şi cunoaşterea lui Dumnezeu. Nesmerindu-se, cărturarii şi fariseii şi întreg poporul iudeu, necunoscând taina smereniei, de aceea nici nu L-au cunoscut pe Hristos. Mintea lor a rămas mărginită datorită păcatului închipuirii de sine.

De aceea, dragii mei, să cugetăm în această seară şi în această zi de luni, întâia din Săptămâna Patimilor, să cugetăm la faptele noastre, la faptele închipuirii pe care le săvârşim, căci multe le săvârşim din închipuire, din îndreptăţire şi din mândrie, să fugim de această patimă urâtă care ne rupe pe noi de Hristos. Smerenia atrage virtute după virtute şi ne pune în legătură cu Hristos. Mândria, aşa cum am spus, respinge, alungă virtutea, alungă pe oamenii din jur, duce la invidie, la ură, la duşmănie şi, cum am zis, până la răstignire a celui de lângă tine, adică până la uciderea celuilalt, aşa cum s-a întâmplat din invidie şi din răutate cu poporul iudeu care l-au dat răstignirii pe Hristos Domnul.

Să ne dea bunul Dumnezeu înţelegere şi cunoaştere, să cunoaştem Taina Patimii lui Hristos, a Jertfei lui Hristos. Căci a cunoaşte Patima Lui şi a ne da seama de ceea ce a făcut El pentru noi, nu înseamnă altceva decât a cunoaşte iubirea Lui, dragostea Lui cea nemărginită. Căci ne-a iubit şi ne-a căutat şi nimeni să nu dea înapoi de la dragostea lui Hristos. Dar ca să poţi să guşti din frumuseţea dragostei lui Hristos, trebuie niţică smerenie.

Facă bunul Dumnezeu ca pentru rugăciunile Preacuratei Maicii Sale, a Născătoarei de Dumnezeu, care a cunoscut frumuseţea tainei smereniei să rodească şi întru noi, să încolţească şi în noi smerenia cea adâncă şi în felul acesta să jertfim puţin timpul nostru, să-l punem în slujba lui Dumnezeu, să ne silim spre casa lui Dumnezeu. Fericit este cel care se grăbeşte să fie în zilele acestea în casa lui Dumnezeu, căci mai de folos este să fii în casa lui Dumnezeu decât în oriunde altă parte. Spune într-una din rugăciuni: "Ales-am a fi lepădat în casa lui Dumnezeu decât a locui în locaşurile păcătoşilor".

Ce înseamnă a fi lepădat? Aruncat, de nimic; eu zic de multe ori: preşul de la uşa de care se şterge toată lumea. Prefer să fiu preşul de la uşă dar să fiu în casa

lui Dumnezeu decât să fiu în altă parte. Să fiu ultimul, dar să fiu în casa lui Dumnezeu. Căci acolo unde este Dumnezeu este pacea, şi bucuria, şi dragostea, şi bunătatea, şi mila, şi curăţia şi facerea de bine şi toată virtutea cea frumoasă. Să ne ajute bunul Dumnezeu să fim găsiţi în casa Lui, şi să facem din casa noastră o cămară sfântă.

Am cântat în seara aceasta şi se va cânta zilele acestea până în Joia mare: "Cămara Ta, Mântuitorule, o văd împodobită şi îmbrăcăminte eu nu am ca să intru într-însa. Luminează-mi haina sufletului meu Dătătorule de Lumină şi mă mântuieşte."

Cămara împodobită e a lui Hristos, cu haina smereniei căci El se jertfeşte, se pune chezaş pentru noi şi pentru mântuirea noastră. Noi Îl vedem pe El, întreaga Biserică recunoaşte smerenia lui Hristos, dar noi nu avem [smerenie] ca să putem intra la El şi de aceea Îi cerem ca de acum să lumineze şi El cămara lăuntrică a noastră cu aceeaşi putere a Luminii, cu Lumina care izvorăşte din cămara Sa, căci smerenia este pace şi lumină şi bucurie şi dacă această cămară a noastră de acum, haina noastră este şi ea împodobită cu aceleaşi virtuţi, atunci putem pătrunde şi putem simţi pe deplin de acum taina Jertfei lui Hristos.

Facă bunul Dumnezeu ca să cunoaştem acestea, să simţim acestea, să le trăim. Şi dacă cineva nu s-a grăbit până acum să se grijească de sufletul său, să o facă măcar acum. Iată pilda smochinului neroditor. Nu ne aşteaptă altceva decât securea. Timp a fost, timp ni s-a dat pentru pregătire, să ne silim, căci dacă nu ne silim rămânem afară cum au rămas cele cinci fecioare neînţelepte care nu şi-au împodobit candelele lor. Se va vorbi zilele acestea, în ziua de marţi, şi despre ele, despre fecioarele cele înţelepte şi cele neînţelepte. Să fim precum cele înţelepte, să ne silim! Aşa să ne ajute bunul Dumnezeu la toţi! Amin!

[…]

Înger de pace la toată lumea! Şi tăcere, şi neosândire! Că zilele acestea, mânia şi iuţimea bat la uşă mai mult ca oricând! Dar cu puţină atenţie şi cu puţină smerenie le putem birui! Aşa să ne ajute Dumnezeu la toţi. Amin!

Omilia a XXVI-a a Gherondei Efrem filotheitul: „Smerenia, haina Dumnezeirii”

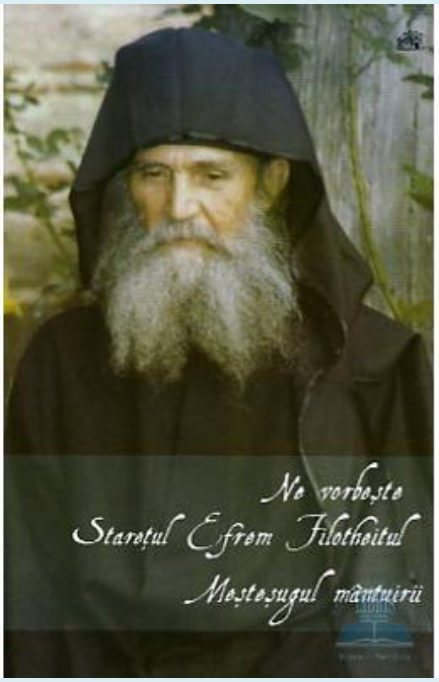

“Binecuvântaţii mei fii duhovniceşti, ne îndreptăm spre Săptămână mare a Patimilor Domnului. Aceste patimi mântuitoare au început din satul Martei şi Mariei, din Betania, de unde Domnul a plecat călare pe măgăruş împreună cu ucenicii Săi, ca să intre în Ierusalim. Şi Îl vedem pe Cel Care stă pe Tronul Slavei că şade, în acelaşi timp, pe Tronul Smereniei. Această smerenie a vrut să ne înveţe Domnul, prin urcarea pe acest animal umil.

Hristos, prin smerenia Lui pe pământ, a înălţat pe toţi, chiar şi pe copiii care-i cântă: Osana, Fiul lui David, bine este cuvântat cel ce vine întru Numele Domnului (Matei 21, 9). Această intrare smerită înaintea mulţimilor de oameni, a tulburat şi a cutremurat tot Ierusalimul. “Cine este acesta?” strigau cei care nu ştiau, iar mulţimea alerga să rupă ramuri de finic şi de salcie, ca să le arunce la trecerea Lui.

Vedeţi însă, cât de schimbători sunt oamenii? Mulţimea a strigat duminică: “Osana, fiul lui David...” şi atâtea altele, iar după patru-cinci zile – Ia-L, ia-L, răstigneşte-L! (Ioan 19, 15). Aşa stau lucrurile pe pământ, nimic nu este statornic, mulţimea îl slăveşte o dată pe unul şi, altă dată, îl umileşte pe altul. Omul este nestatornic în lucrări, în gânduri şi în toate câte se întâmplă în viaţa lui.

Smerenia lui Hristos este uimitoare, un lucru înfricoşător! Îl vedem pe Dumnezeu-Omul smerit şi călare pe un măgăruş! Ce lecţie frumoasă primim

prin exemplul lui Sfânt! Şi, înaintând în Săptămâna patimilor, vom întâlni mai mult smerenia Lui înaltă, căci Îl vedem suferind chinuri, batjocură, pălmuiri, necazurile temniţei, ridicarea crucii şi greutatea ei. Cine poate să primească cu mintea că Dumnezeu a fost pălmuit pe pământ de mână omenească, de mâna făpturilor Lui, pe care le-a creat frumoase, desăvârşite, „după harul lui Dumnezeu" pe pământ. Şi acest om ridică după aceea mâna să-L lovească pe Dumnezeu! Aici, pe pământ, dacă ne-ar lovi fiul nostru, nu ne-am răscula şi n-am protesta: „Pe mine, care sunt mama sau tatăl lui, să mă lovească?". Şi ce este mama sau tatăl în comparaţie cu Dumnezeu? Chipuri de lut!

Smerenia este frumuseţea lui Hristos, căci dacă El n-ar fi fost smerit, n-ar fi fost nici Dumnezeu. El nu este stăpânitor, n-are o părere înaltă despre Sine, slava Lui este smerenia. Cea mai mare cinste pe care o poate avea un om pe pământ este când îi depăşeşte pe toţi şi se află în frunte, aşa cum este regele. Slavă mai mare decât aceasta nu poate dobândi, pentru că a ajuns la final, la demnitatea cea mai înaltă. Când se măreşte cinstea regelui? Atunci când îl vezi că se smereşte, vizitează satele şi pe săraci, pe invalizi, mănâncă împreună cu aceştia şi steaua lui se ridică deasupra celorlalţi. Bunătatea, iubirea faţă de oameni, şi smerenia îl înălţa mult în conştiinţa supuşilor.

Hristos, fiind Dumnezeu nemărginit, Şi-a lăsat slava divină şi de la naştere până la răstignire ne-a dat o lecţie cutremurătoare de smerenie. Şi toată viaţa Lui pe pământ a fost plină de ispite, de aceea toate ispitele n-au alt scop decât să ne smerească cugetul, din îngăduinţa lui Dumnezeu. Un sfânt ne spune: "Ispitele nu vor înceta până ce omul nu se va smeri".

Dumnezeu este iubire, aşa mărturisim, dar când vin încercările şi ispitele ne mirăm de purtările noastre. Ce vei pune în ceasul când ţi se va lua de lângă tine copilul, femeia, soţul său îl vei vedea pe fiul tău paralizat? Diavolul te va strivi cu durerea, ca să spui că Dumnezeu este vinovat. Înaintea ta ai un fapt care este departe de a semăna cu iubirea şi atunci te cutremuri dacă n-ai cunoscut iubirea lui Dumnezeu în sufletul tău.

Judecăţile lui Dumnezeu sunt un abis şi dacă crezi că El este un Părinte, acesta nu poate face niciodată rău copilului său. Faptul că te pălmuieşte, te atinge, îţi taie voia sunt lucruri pe care le face şi părintele trupesc, despre care ştii că, într-adevăr, te iubeşte. Şi dacă părintele trupesc îţi face aceste lucruri, ce vei spune despre Părintele ceresc, care este iubirea absolută? Pentru că dacă nu te iubea, nu Se răstignea pentru tine. Nici un alt om n-a suferit chinurile vieţii omeneşti, nici unul nu s-a jertfit cu atâta umilinţă şi smerenie.

Gândiţi-vă, închipuiţi-vă pe voi înşivă pironiţi pe cruce şi ţintuiţi cu cuie de aramă. Aici ne plângem şi de injecţii, şi cum am putea să ne ridicăm noi pe

cruce, cu inima vie, răstigniţi la mâini şi la picioare şi agăţaţi în cuie? Cu siguranţă că am înnebuni!

Şi Dumnezeu, Care cu o privire ar fi putut să spulbere toate, le-a suferit pe acestea. Oare a făcut-o pentru El însuşi, sau pentru mine, dintr-o iubire care nu poate să nedreptăţească niciodată? Nu cumva Dumnezeu este schimbător ca şi mine, care astăzi sunt bun şi mâine rău? Nu, El este mereu Acelaşi, nu se schimbă niciodată. Dar de unde ştiu eu judecăţile lui Dumnezeu şi zic că nu nedreptăţeşte niciodată? L-am cercetat pe Acesta, adâncurile Lui, sau îi sunt sfătuitor sau judecător, întrebându-L de ce a făcut o anumită lucrare? Astfel, astupi gura diavolului, şi prin această ispită şi încercare dobândeşti cunoaşterea, devii un cunoscător. Când el vine şi-L vorbeşte de rău pe Dumnezeu, pentru că vrea să-l distrugă în tine o dată cu viaţa ta, să-l respingi cu aceste cunoştinţe şi cu smerenia, aşa cum a procedat şi Hristos.

Omul a fost înfrânt de egoismul lui, căci acesta l-a ajutat să creadă în diavol şi i-a zis că, dacă va mânca din rodul din care Dumnezeu îi spusese să nu mănânce, va deveni ca Dumnezeu şi va cunoaşte binele şi răul. Fructul era frumos la vedere şi dulce la mâncat şi a aţâţat pofta Evei. Pe de altă parte, cuvintele diavolului că din om se va face dumnezeu au făcut-o să gândească: „Dacă mănânc, ce frumos ar fi în aceste momente să devin Dumnezeu!“. Şi mâncând, a fost păcălită şi alungată din Rai.

La fel facem şi noi când ascultăm la şoaptele diavolului, la gândurile rele pe care el ni le aduce, împreună cu mândria, egoismul, revolta şi răzvrătirea. Acestea ne fac să greşim cu mintea, cu limba, cu mâinile şi cu toate celelalte mădulare ale noastre.

De aceea, Hristos ne-a învăţat smerenia de care sunt legate toate. Ea nu-l lasă pe om să dea bir cu fugiţii, să păcătuiască ruşinos, pentru că, cu cât omul se înalţă pe sine, cu atât căderea lui va fi mai mare şi mai primejdioasă. Înţeleptul Solomon ne spune că mai bine este să cazi din înălţime şi să-ţi rupi mâinile şi picioarele decât să cazi din pricina limbii, căci rănile făcute de ea sunt mult mai înfricoşătoare. Ce nu face şi ce nu iese cu ajutorul limbii? David a ajuns până într-acolo că o aseamănă cu un mormânt. Atunci când îl deschizi pe acesta şi vezi oase, viermi, putoare, stricăciune, este atât de înfricoşător! La fel şi când slobozeşti limba, care, asemenea unui mormânt plin de stricăciune, scoate la iveală toată mizeria şi scârba, lucru care pentru oamenii înţelepţi este ceva respingător. ***Smerenia este adevărata frumuseţe a creştinului.***

Hristos, înţelepciunea divină, a apărut în lume neînvăţat, şi a lucrat o meserie umilă, de om sărman. Ucenicii Lui n-au fost aleşi dintre oamenii învăţaţi ai vremii, ci dintre pescari. El i-a luat pe aceşti oameni simpli, care nu ştiau bine

limba vorbită în satul lor, şi i-a făcut atotînţelepţi, vorbitori de limbi străine lor până atunci, profeţi, vindecători, purtători de Duh, i-a arătat Apostoli, vânători ce au vânat lumea întreagă cu cuvântul. În vremea noastră trebuie să absolvim la universităţi, ca să învăţăm Noul Testament pe care l-au scris Apostolii ne-învăţaţi.

Toată viaţa lui Hristos pe pământ a fost umilă, simplă, fără măriri şi slavă, de aceea l-a înfruntat pe diavol în faţă cu smerenia Lui şi l-a biruit. Diavolul credea că are de-a face cu unul dintre profeţii de dinainte cărora le făcuse atâta rău. A dat greş, însă, pentru că, crezând că întâlneşte pământul, a dat peste cer şi a înţeles aceasta când Hristos S-a coborât în iad.

Avva Isaac Sirul ne spune că smerenia adevărată, autentică, rezultată din experienţă este "veşmântul Dumnnezeirii", iar cel îmbrăcat cu smerenie adevărată este de fapt înveşmântat cu Dumnezeu. În continuare, ne spune că dacă Dumnezeu nu şi-ar fi acoperit Dumnezeirea cu firea omenească cea umilă, pământul n-ar fi putut să poarte deasupra şi-n străfundurile lui „Focul Dumnezeirii". Firea omenească ascundea Dumnezeirea, „focul" a fost ascuns vederii, şi astfel, a putut să coboare pe pământ şi să vorbească cu oamenii, fără ca aceştia să fie arşi. Cum ar fi fost posibil ca Dumnezeu să vorbească cu oamenii şi să nu-i ardă? „Cine va vedea faţa Mea şi va trăi?", îi zice Dumnezeu lui Moise, cel care s-a suit pe Sinai şi a primit cele zece porunci.

Ascunzându-Şi Dumnezeirea sub înfăţişarea smerită, Hristos a dat lupta cea mare cu diavolul şi ca pe o pradă l-a câştigat pe om cu Sângele Lui şi l-a adus „jertfă lui Dumnezeu Tatăl", adică l-a oferit ca un dar al biruinţei. Aşa cum un conducător câştigă prin luptă o cetate şi intră în ea şi ia tot ceea ce este mai frumos şi de valoare, la fel şi Hristos, biruindu-l pe diavol, l-a câştigat pe om în luptă şi l-a făcut dar Tatălui. De aceea, omul smerit îl biruieşte pe diavol.

Să ştiţi că noi, oamenii, şi cel dintâi eu, suntem biruiţi de diavol când suntem egoişti. Aceasta patimă ne face să ne plecăm capul şi să fim distruşi de el prin gânduri, patimi şi slăbiciuni. Nu suntem îmbrăcaţi cu veşmântul dumnezeiesc, ca să-l îndepărtăm de lângă noi, nu avem focul divin, smerenia cea adevărată în suflet şi în inimă şi, astfel, el se apropie cu ghearele otrăvitoare şi cu urâţenia lui, şi ne face una cu pământul. Anumiţi oameni, din neştiinţă, bineînţeles, spun că nu sunt stăpâniţi de egoism.

Vedeţi însă, dacă am fi fotografiaţi atunci când ne mâniem, ne ieşim din minţi şi am vedea poza după ce ne-am liniştit, am zice: „Oare să fiu eu acesta?". Dacă ne-am înregistra câte spunem în ceasul mâniei şi al turbării, şi am asculta după aceea, ne-ar fi ruşine. La fel suntem noi, oamenii nefericiţi, când ne luptăm cu egoismul, care este josnic, râde de noi şi nu pricepem. O face când ne supărăm,

înjurăm, osândim, spunem şi săvârşim lucruri neîngăduite. Ceilalţi ne văd şi ne compătimesc, noi însă ne lăudăm şi credem că suntem cineva. Într-o asemenea stare de batjocură ne aduce urâtul şi înfricoşătorul păcat al egoismului.

De aceea, Hristos a venit pe pământ să ne mântuiască, să ne dea leacurile potrivite să ne vindecăm, să ne înarmeze cu armele luminii ca să ne luptăm cu vrăjmaşul, să-l biruim noi şi să nu ne ucidă acela. Armele sunt în mâinile noastre, şi una dintre ele este îngenuncherea şi rugăciunea, altele - lacrimile, smerenia, iubirea, cercetarea Sfintelor Scripturi, Sfânta Împărtăşanie, mersul la biserică. Să avem, însă, cuvântul de împotrivire, trezvia, arma înfricoşătoare împotriva oricărui cuget viclean. Atunci când priveghem, luăm aminte la omul interior, nu ne întinăm, iar vrăjmaşul nu intră înăuntrul nostru. Prin lucrarea trezviei îl ucidem pe diavol cu arma rugăciunii şi păstrăm în noi pacea cu Dumnezeu.

Acesta este întotdeauna în ceruri, a creat prin cuvânt mii de lumi, toate sunt ale Lui şi nimic nu este la El cu neputinţă. A coborât, însă, aici pe pământ, ca să-l mântuiască pe om şi să-i arate că nu este un stăpânitor, ci un Părinte iubitor care iartă, iubeşte cu adevărat, căci altfel nu S-ar fi jertfit pentru fericirea omului.

La fiecare Sfântă Liturghie, pe milioanele de Sfinte Mese, ori de câte ori slujeşte preotul, Hristos coboară, Se jertfeşte şi sfinţeşte, făcând ascultare, El, Dumnezeul cerurilor. În timp ce preotul săvârşeşte dumnezeiasca Liturghie şi citeşte rugăciunile, Sfântul Duh coboară şi preschimbă pâinea şi vinul în Trupul şi Sângele lui Hristos. Iată că smerenia lui Dumnezeu se continuă în fiecare zi!

Mai vreţi să vă aduc şi altă dovadă? Gândiţi-vă câte blasfemii scot oamenii din gura lor, doar într-un minut, faţă de Dumnezeu şi Maica Domnului. După aceea, calculaţi la atâţia şi atâţia ani! În această situaţie, oare ridică sabia imediat şi ia capul omului? Nu, El nu face ca noi „oamenii mari”, în slavă şi cinste, adică în egoism şi în mândrie, care am ridica pe loc sabia ca să tăiem capul celui care ne-a adresat vreun cuvânt rău. Dumnezeu însă ascultă, suportă continuu vorbele murdare ce I se spun, pentru că El este în om şi omul în El.

Fiind Duh absolut, „pretutindeni este şi pe toate le plineşte” prin energiile Sale necreate, la toţi oamenii şi în toată zidirea. Dumnezeu este precum soarele şi lumini care pătrund peste tot. Vedeţi îndelunga Lui răbdare? Egoismul nu se identifică niciodată cu îndelunga răbdare pentru că acolo unde este egoism începe răzbunarea şi lipsa răbdării. Cel smerit zice: „Nu-i nimic, Dumnezeu să-I ierte că a zis un cuvânt rău, că mi-a făcut acel lucru, eu voi birui răul cu binele. Lasă să mă înjure, eu îi voi vorbi frumos şi-l voi cinsti. Acesta m-a nedreptăţit, eu îl voi birui!“. Egoistul însă pe loc se va ridica să-şi facă dreptate şi să se răzbune. Dumnezeu nu face aşa, ci cu toată slava Lui este smerit, iar săracii de

noi, cei făcuţi din ţină, ne răzvrătim şi cerem dreptate. Atunci ne pierdem minţile şi devenim vrăjmaşi permanenţi ai smereniei lui Dumnezeu.

Mâine vom pleca din viaţă şi vom merge la Hristos, Care ne va întreba: „Ce-ai pătimit pentru Mine?“. Iar noi vom răspunde: „Nu m-am nevoit pentru că n-am avut zelul necesar, n-am avut putere!”. Hristos ne va întreba din nou: „Cel puţin, ai făcut ascultare în nevoinţa cea fără de voie?”. Oare ce este aceasta nevoinţă involuntară? Atunci când ne îmbolnăvim, când ne batjocoresc, ne umilesc, ne alungă, când suntem invalizi şi mulţumim lui Dumnezeu pentru toate, facem ascultare şi ne gândim că pentru păcatele noastre pătimim acestea. Aceasta este nevoinţa fără de voie.

Poţi să-I spui lui Dumnezeu: „Doamne, nu m-am nevoit de bună voie, dar am făcut ascultare în toate cele pe care, fără de voia mea, Tu mi le-ai trimis, în înţelepciunea Ta. Am fost bolnav, văduv, batjocorit, nedreptăţit, şi le-am suferit pe toate pentru iubirea Ta”. Şi Hristos ne va spune: „Şi Eu am pătimit pentru tine, uită-te la mâinile şi la picioarele Mele care poartă semnul cuielor şi la coasta Mea străpunsă de suliţă! Ia seamă la capul Meu însângerat de spini şi la fruntea Mea plină de sudoare, la spinarea Mea plină de loviturile bicelui, la trupul şi sufletul Meu care au pătimit pentru tine. Aşadar, primesc suferinţele tale”.

Însă când nu-I oferim nimic lui Dumnezeu de bună voie şi ne indignăm de cele care vin asupra noastră fără voie, atunci vom merge înaintea Lui cu „tolba goală”, nu vom avea nimic să-I oferim. Şi ce vom putea spune? În loc de aur, diamante, lucruri preţioase şi frumoase, vom avea în tolbă paie, tinichele, gunoi, zdrenţe şi altele, care sunt faptele noastre. Hristos ne va zice: „Bine, în toţi anii vieţii pe care ţi i-am dat, doar acestea ai lucrat şi ai câştigat? Mi-ai adus aceste nimicuri, după toate câte am făcut pentru tine?”. Atunci conştiinţa ne va spune că acesta este adevărul. Ca un martor la judecată, ea va validă şi va afirma că aşa s-a întâmplat. În acel moment, omul se va bloca, gura i se va închide şi nu va avea răspuns de apărare. Sufletul omului când Îl vede pe Dumnezeu, când Îl priveşte, înţelege că El ştie toate, că l-a condamnat şi i-a dat sentinţa numai cu privirea. Hristos nu mai are nevoie să vorbească, nici omul să răspundă, pentru că, prin privirea Lui, toate au luat sfârşit. Hristos n-are nevoie să vorbească, în primul rând pentru că ştie toate şi în al doilea rând pentru că există acel martor al judecăţii, conştiinţa din noi, la sentinţa căreia numai putem adăuga nimic.

Prin urmare, trebuie să ne apropiem prin rugăciune, prin viaţă virtuoasă şi smerenie de lumină şi de fericirea divină şi să ne străduim să plinim toată jertfa cercetată de conştiinţă, să-i oferim acesteia liniştea, ca să ne mântuim. Amin”.

(din: Ne vorbeşte Stareţul Efrem Filotheitul. Meşteşugul mântuirii, Editura Egumeniţa)

Părintele Arsenie Boca - Predică la Duminica Floriilor

Faima învierii lui Lazăr străbătuse toată Iudeia şi o aflaseră toţi pelerinii care veniseră în Ierusalim şi împrejurimi, pentru praznicul iudeilor, al Paştilor. Toţi voiau să vadă pe Iisus şi pe Lazăr.Deci când toţi cei simpli fericeau pe Iisus, cărturarii şi fariseii se umpleau de venin, vrând să-L omoare şi pe Iisus şi pe Lazăr.Momentele acestea le-a ales Iisus începătură a pătimirii Sale.***Cei simpli şi curaţi, aflând că Iisus vrea să vie în Ierusalim s-au hotărât să-L primească deosebit de până acum. Iisus le-a preţuit dragostea.*** Şi-a împrumutat un asin – că era sărac. (In tot răsăritul asinul are cinstea pe care o are la noi oaia.)

Aceasta e intrarea triumfală în Ierusalim.Toată gloata aceasta, noroadele, aveau o bucurie ca niciodată. Numai fariseii nu se bucurau, ci bucuria tuturora le învenina şi mai rău inima. ***Nici Iisus nu se bucura, dar cinstea bucuria pe care o vedea. Toţi care-L cunoşteau în Ierusalim ieşiseră întru întâmpinarea Lui.*** în Ierusalim rămăseseră numai cei ce nu-L cunoşteau. Aceştia îl primesc rece şi cu suspiciuni.

Dar şi Iisus i-a provocat.A mers la Templu şi l-a găsit prefăcut de slujitorii lui în „peşteră de tâlhari". „Tâlharii" negustoreau suferinţele şi păcatele poporului. Compromiteau şi pe Dumnezeu şi suferinţa. Mai marii şi mai micii Templului „tâlhăreau" poporul obidit speculându-i suferinţele în numele lui Iehova. Zarafii făceau bursă neagră. Aceştia erau slujitorii lui Mamona. Parcă acuma erau anume toţi adunaţi în ziua aceea la Templul din Ierusalim.La toţi aceştia Iisus a luat biciul.

E şi o minune în această sfântă mânie; mulţimea zarafilor, a negustorilor de porumbei – găinari geambaşi de miei şi boi, toţi, fără deosebire, fug în dezordine, înfricaţi de-un Om.Conştiinţa lor pătată nu le dă nici o rezistenţă.

Gestul lui Iisus a înfuriat pe mai marele Templului, pe bătrâni, cărturari şi farisei, care s-au sfătuit: „***Cu orice preţ trebuie să-L ucidem fiindcă mulţimea se ia după El***”. Când aceştia se sfătuiau să-L ucidă, orbii şi şchiopii se apropiau de El în Templu şi i-a vindecat. Iar copiii - copiii crescuţi de Templu, au venit cu ramuri în mâini, cântându-I „**Osana, Fiul lui David** !”***Acesta-i faptul impresionant, că singuri copiii, orbii şi şchiopii şi ucenicii Săi L-au primit pe Iisus în Templu, cu credinţă şi cu dragoste.*** Auzind copiii, iarăşi s-au înfuriat iudeii.

„- Spune-le să tacă !”
„- N-aţi citit în Profeţi: «***Am pus laudele în gura pruncilor şi a celor ce sug***» ?”

Cu acestea Iisus a părăsit Ierusalimul.Cu ziua aceasta încep patimile Domnului. In tot entuziasmul general Iisus tăcea, dacă nu chiar plângea.Poporul acesta, care-L primea cu aclamaţii de împărat, peste trei zile va fi cumpărat de farisei pe nimic să strige lui Pilat: **„Răstigneşte-L !!!”*Poporul, laş şi fricos, nu pricepe preţul iubirii şi o dă răstignirii.***

Intrarea lui Iisus în sufletul nostru, să nu fie ca acea intrare în Ierusalim. Templul conştiinţei noastre să nu fie o peşteră de tâlhari, că atunci sigur şi noi vom vocifera în curtea lui Pilat: „Răstigneşte-L !!! Slobozeşte-ne pe Baraba!”

De aceea ne-am curăţit Ierusalimul şi Templul din Ierusalim: conştiinţa, facându-ne iarăşi copii, singurii care L-au primit în Templu. Copilăria: singura noastră vârstă care primeşte pe Iisus.Deci, copiii mei, care primiţi astăzi pe Iisus în sfânta împărtăşanie, rămâneţi întru dragostea mea, care e dragostea lui Iisus.

Prislop, 17.IV.49.Părintele Arsenie Boca “Cuvinte vii

Tristeţea Împăratului

Intrarea triumfală în Ierusalim nu era triumfală deloc. Nu avea nici pic de slavă deşartă în ea. Nici cal alb, nici generali, nici coloane de armată şi nici arcul de triumf. Împăratul: cel mai sărac dintre oameni, care n-avea unde să-şi plece capul, desculţ, cu capul gol, doar două haine că avea şi în loc de şea bătută în aur, haine de împrumut, ale săracilor Săi ucenici, puse pe mânzul unei asine de împrumut.

Dar dacă intrarea în Ierusalim nu era triumfală, în schimb era profetică: împlinea punct cu punct cele prezise prin prooroci. „Împăratul tău (Ierusalime) are să vie la tine blând şi smerit, călare pe mânzul asinei” (Zaharia 9,9).

Dacă intrarea în Ierusalim nu a fost un triumf al slavei deşarte, e pentru că era un triumf al adevărului proorocilor, care se împlinea acum. De aceea a admis Iisus aclamaţiile mulţimii săracilor, ca ale unora ce, într-un entuziasm general, recunosc în Iisus pe Mesia.

Cu un an înainte Iisus a respins şi a fugit din mijlocul gloatelor, când acestea voiau să-L pună împărat. Acum osanalele mulţimii nu mai aveau gândul de a-L pune împărat, ci era bucuria de a-I recunoaşte Împărăţia. Erau valuri-valuri de osanale şi încă Iisus nu intrase în Ierusalim. Când s-a apropiat convoiul de Ierusalim „s-a cutremurat Ierusalimul” de fiori. Dar osanalele în cinstea Celui ce vine în numele Domnului, Împăratul lui Israel, erau tot mai insistente.

Câţiva farisei, arşi la inimă de osanalele mulţimii, Îi atrag atenţia lui Iisus: „Învă-ţătorule, stăpâneşte-ţi ucenicii!” Dar au primit un răspuns care le-a dat foc: „Dacă vor tăcea aceştia, pietrele Ierusalimului vor striga !”

Şi fariseii au făcut mulţimile să tacă; ba peste trei zile au întors gloatele cu totul pe dos, încât le-au făcut să vocifereze în curtea lui Pilat împotriva lui Iisus, cerându-I răstignirea la rând cu tâlharii. Iată, fariseii, I-au arătat ei lui Iisus model de stăpâ-nire a gloatelor: model de opinie publică, cu îngrozitoarea ei putere a laşităţii şi vociferării. Numai inchiziţia mai stăpânea gloatele în felul acesta. Aceasta însă era faţa fariseilor pe chipul mulţimilor.

Gloatele se entuziasmează de orice, dar se şi fanatizează: iubirea se strămută în ură. Gloatele neavând o consistenţă proprie se îndoaie după orice vânt, fiindcă gloata poate fi intimidată de pricepuţi, cumpărată de interesaţi, minţită şi trimisă în prăpastie de pomană.

Iisus ştia toate cele ce aveau să urmeze. De aceea apropiindu-Se de cetatea Ierusalimului a plâns-o, că nu-şi cunoaşte ziua cercetării sale de Dumnezeu, spre pacea sa. Deci ştiind că mulţimile vor amuţi, din manevra fariseilor, le-a profeţit dărâ-marea Ierusalimului, urmând să grăiască şi pietrele, care nu vor mai sta piatră pe piatră. Ca mărturie din slava cetăţii n-a mai rămas decât „Zidul Plângerii”, care-şi adună fiii din toată lumea, până în ziua de astăzi.

O mai profetică grăire a pietrelor n-a existat niciodată pe pământ, şi nici pustiire ca a Ierusalimului, care să nu se mai poată reface. Şi flăcări au ieşit din pământ, împiedicând pe oricine care a încercat vreodată refacerea cetăţii Ierusalimului.

Iată de ce, în toată acea mulţime de oameni cu osanale şi stâlpări, singurul mare întristat era Iisus, fiindcă vedea prin oameni, prin veacuri, până şi prin pietrele Ierusalimului, cele viitoare, încălzite totuşi, de două boabe mari de lacrimi...

Prislop, Luni XXVIII - Luca 19,37-44

Părintele Rafail Noica - Ce să facem atunci când ne simţim încercaţi la maximum?

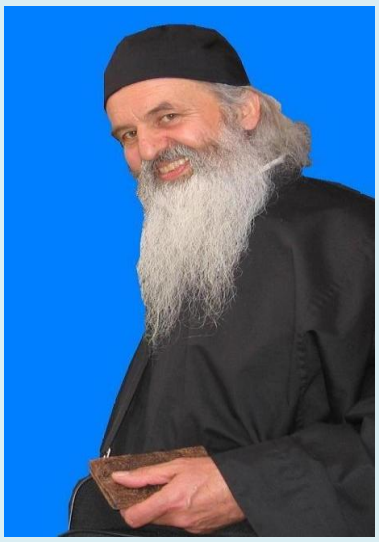

- ***Părinte Rafail, prin multe încercări trece omul în viaţă. Vă rugăm să ne spuneţi ce atitudine e bine să avem faţă de Domnul, cum să ne raportăm la El şi ce aşteaptă Domnul să facem atunci când simţim că suntem încercaţi la maximum şi că nu mai avem în noi nici o fărâmă de putere să facem ceea ce ar trebui să facem? Cum trebuie procedat pentru a nu cădea în patima deznădejdii? Şi legat de aceasta ar fi şi rugămintea de a ne tâlcui cuvântul: „Dumnezeule, Dumnezeul Meu, de ce M-ai părăsit?“***

- Două lucruri îmi vin. Primul este, ***orice s-ar întâmpla cu noi în viaţă, bun sau rău, prima reacţie a noastră trebuie să fie: „Doamne!“, sub orice formă, cum ziceam adineauri.*** Asta apropo de cum să ne raportăm.

Al doilea lucru, şi aici iar aş vrea să fac o mărturisire… : sunt multe lucruri paradoxale în Scripturi şi în Biserică. De multe ori, de exemplu, Dumnezeu apare ca un tiran. ***Ceva în mine niciodată n-a putut accepta chipul tiranic al lui Dumnezeu. Dacă Dumnezeu este un Dumnezeu al dragostei, ceva nu-i drept aici.*** Ori este vorba de o *strâmbătate*, adică erezie, ori *eu* înţeleg ceva greşit. Şi pot să vă mărturisesc că de-a lungul vieţii, *întotdeauna*, cândva, cumva, s-a îndreptăţit *atotiubirea* lui Dumnezeu. Vreau să zic cum să ne raportăm: ***niciodată să nu uitaţi şi să nu vă îndoiţi de dragostea lui Dumnezeu!*** Când zic să nu vă îndoiţi vreau să zic nu că e interzis să vă îndoiţi, dar că… *nu-i nevoie*.

Despre patima deznădejdii n-o să dau răspunsuri directe, dar nădăjduiesc să puteţi descoperi fiecare din ce voi spune câte ceva. Descopăr un lucru, că noi ***nu ştim ce este deznădejdea pentru că nu am cunoscut niciodată ALTCEVA decât deznădejde***. În deznădejde ne-am plămădit din pântecele maicii şi vă spun

rezultatul unei căutări de-ale mele de-a lungul unei vieţi care s-a luminat de mărturia părintelui Sofronie…

Părintele Sofronie mărturisea că lumea după primul război mondial n-a mai fost cum era înainte. Şi el cunoştea lumea dinainte, la primul război mondial, la începutul lui, avea optsprezece ani, era un om în toată firea. Zicea: ***pacea care se simţea în lume, viaţa aşezată, n-a mai fost de atunci.*** Şi după al doilea război mondial a fost mai rău - Harul s-a ridicat dintr-acest fratricid mondial. Şi ***într-o mare măsură Harul a părăsit lumea.*** Spunea un lucru cumplit: dacă cumva va veni un al treilea război mondial, credinţa pe pământ va fi cu neputinţă! Vă spun ca să ştiţi încotro merg lucrurile şi asta-i partea întâi -„***Ţineţi mintea în iad***!" – să fim realişti, dar… „***Nu deznădăjdui***!"

Despre patima deznădejdii voi spune lucrul pe care l-am zis adineauri: ***o poruncă a lui Dumnezeu să nu o luaţi ca o interzicere. Nu e interzis să deznădăjduim, dar… nu-i nevoie!*** Dumnezeu mărturiseşte că nu-i nevoie. Dumnezeu care doreşte ca omul să trăiască, Dumnezeu care poate să ne mântuiască din străfundurile iadului. Că mărturia Bisericii – deşi n-o înţelegem, dar cât nu înţelegem, ***putem să credem – este că Hristos a cunoscut iadul cel mai adânc.*** (Şi fac o paranteză: Dacă am crezut ceva bisericesc vreodată, **întotdeauna** s-a adeverit: Biserica este Incredibilul, dar Adevărat. Şi continuând paranteza, vă spun: ***Atenţie la verosimil, fiindcă minciuna încearcă să fie verosimilă. Dumnezeu nu încearcă să fie verosimil, ne spune lucruri incredibile, dar adevărate. Adevărul se apără pe sine singur, minciuna trebuie să apară ca adevăr ca să fie credibilă).***

Revin… Mărturia Bisericii este că ***Hristos a cunoscut iadul cel mai adânc fiindcă El, ca om, ca fiul lui Adam, a fost omul cu potenţialul cel mai mare.*** Şi potenţialul cel mai mare e potenţial în două direcţii – şi în sus, dar şi în jos. Şi atunci, cunoscând iadul cel mai adânc, nu este suflet care să nu poată fi mântuit de Hristos! Inclusiv Iuda, dacă ar fi voit – şi dacă va veni o vreme când Iuda va voi şi se va răzgândi, va putea găsi în Dumnezeu mântuire.

Deci ***să nu luăm porunca lui Dumnezeu ca o interzicere.*** Şi, între altele, un cuvânt pe care aş fi vrut să îl definesc adineauri, era tocmai ***"porunca lui Dumnezeu".*** Noi când vorbim de poruncă, apropo de *Dumnezeul iubirii*...: cum poate un Dumnezeu (al iubirii) să poruncească? **Noi înţelegem *porunca* într-un domeniu cazon, aşa cum ofiţerul porunceşte soldatului sau mai-marele mai-micului şi vai de acela care nu ascultă de poruncă! *Nu asta e ce numim poruncă, în Dumnezeu!***

Părinţii înţeleg cuvântul „poruncă" ca un cuvânt de ultimă autoritate: Dumnezeu grăieşte, nu un om. Nu e un cuvânt relativ: Iubiţi-vă vrăjmaşii!

(“putem sau nu putem, mai mult sau mai puţin…”) Nu, ci ***acesta e cuvântul pe care îl poţi crede până la capăt!*** Şi dacă îl credem până la capăt, martorii lui Dumnezeu (martirii, mucenicii) au purtat această mărturie până la (şi *inclusiv*) moarte şi tot a fost adevărata viaţă care era în ei! ***Cuvântul lui Hristos, pe care l-au iubit, pe care l-au păzit, Cuvântul acela i-a păzit în clipa chinurilor şi până la moarte şi biruitor a fost!*** Şi de aceea se numesc *martiri*, adică *martori.* Şi mărturia lor este despre ***puterea* acelei *Vieţi* care se conţine în Cuvântul pe care ni l-a dat Dumnezeu** – în cuvinte omeneşti, cuvânt relativ (că tot ce este în vremelnicia asta e relativ) – însă *puterea* este putere *dumnezeiască absolută.* Şi în sensul ăsta Părinţii numesc Cuvântul lui Dumnezeu “*poruncă* “.

Da, Dumnezeu are şi porunci mai ales în Vechiul Legământ unde zice: „*Vei face asta!*” sau „*Nu vei face aia!*“, dar Hristos cu ce începe dăscălia Lui – şi le numim şi pe acestea porunci? „***Fericiţi cei săraci cu duhul că a lor este Împărăţia Cerurilor***” (am comenta despre asta, dacă am avea, două săptămâni…), „***Fericiţi cei ce plâng...***” toate paradoxurile astea… **astea toate sunt porunci! Adică *autoritate ultimă:* este nu un prooroc oarecare, oricât de mare ar fi el, este Însuşi Dumnezeu care grăieşte.**

Şi Hristos, când spune la un moment dat ucenicilor: „***Nouă poruncă dau vouă: să vă iubiţi unii pe alţii!***” Sună a poruncă lucrul ăsta? Şi grea este porunca lui Hristos? Dureroasă este? Toată căutarea omului nu se rezumă la dragoste, până la urmă? **Şi ne dă poruncă *să ne iubim unii pe alţii precum El ne-a iubit, adică până în sfârşit.***

Porunca lui Dumnezeu este până la urmă descoperirea omului de către Dumnezeu a ce este Însuşi Dumnezeu şi aici merg dincolo de sensul limitat al întrebării, ca să încerc să răspund la mai multe întrebări. **Dumnezeu când ne porunceşte, El ne arată cine şi ce este El Însuşi, intru ce asemănare trebuie noi să devenim.**

Şi când zice Dumnezeu: “**Nu judecaţi, ca să nu fiţi judecaţi!**“, ***asta înseamnă că într-un sens Dumnezeu nu mă judecă.*** Suntem liberi, nu suntem judecaţi de Dumnezeu pentru fiecare chiţibuş. Şi Hristos zice că Fiul Omului nu a venit ca să judece lumea, ci ca lumea prin El să se mântuiască. Şi dacă Acesta prin care lumea se mântuieşte îmi va fi Judecător la Judecata de Apoi, ***înţelegeţi cine-i Judecătorul nostru? Este cel care cu preţul Sângelui Lui ne-a scăpat din moartea noastră, din păcatele noastre.*** Ce „*mită*” mai putem plăti Acestui Judecător? **Până şi „*mita*” este plătită, este El Însuşi!**

Deci ***porunca lui Dumnezeu este o descoperire***, – dacă o înţelegem drept – ***este acea asemănare întru care trebuie noi să devenim.*** Dacă vreţi, putem să înţelegem poruncile dumnezeieşti – *nu numai să nu le înţelegem cazon* – ci să

înţelegem că ele sunt nimic mai puţin decât ***spovedania lui Dumnezeu***. Este… Dumnezeu care se spovedeşte lui Adam aşa cum este. Şi când noi ne spovedim lui Dumnezeu aşa cum suntem – fie că Dumnezeu este sfânt şi veşnic, iar noi suntem păcătoşi şi urâcioşi şi draci şi muritori, pe deasupra, totuşi am devenit ca Dumnezeu! – de aia e nevoie de spovedanie curată, printre alte motive ca şi noi să devenim ca Dumnezeu. Dumnezeu se spovedeşte adevărat. Şi noi, dacă ne spovedim adevărat, facem ca Dumnezeu *într-o măsură*. ***Ah, că lui Dumnezeu îi convine fiindcă El este frumos şi atotputernic şi eu sunt urât. Lasă, că urăciunea ta Însuşi Dumnezeu a purtat-o pe crucea Lui.***

Iată o mărturie – unul care mi se spovedea mie, preot, îmi spunea că într-un moment de criză extremă strigă în neputinţă către Dumnezeu pentru păcatele lui şi nu mai îndrăznea să se uite către Dumnezeu. Şi mi-a scris în scrisoare că i-a venit în suflet cuvântul acesta: „Dragostea Mea este mai mare decât păcatul tău“. Şi s-a liniştit şi s-a împăciuit de la cuvântul ăsta. Dar nu ştia dacă era adevărat. Şi i-am confirmat că asta nu poate fi decât de la Dumnezeu. Dragostea lui Dumnezeu într-adevăr este mai mare decât orice păcat!

Sfântul Siluan zice că toate păcatele noastre nu sunt decât ca o picătură într-un ocean, oceanul fiind Dragostea lui Dumnezeu. Dar semnul că era cuvânt de la Dumnezeu era *împăciuirea* pe care a primit-o, **întoarcerea în inima lui a iubirii de Dumnezeu, nu dispreţ de Dumnezeu, nu uşurătate.**

Iar tâlcuirea cuvântului „***Dumnezeul Meu, Dumnezeul Meu, pentru ce M-ai părăsit?***“ – vă mărturisesc că n-o să pot deplin să vă răspund, dar încerc să vă pun gândul pe făgaşurile pe care sunt, lucruri pe care le-am văzut la părintele nostru duhovnic Sofronie şi din ce spunea el… În primul rând ***înţeleg că acela e momentul unde Iisus ca om a trăit realmente ce trăieşte tot omul. Nu şi-a permis nici să-l lase pe Ilie să îl ia de pe cruce, nu şi-a permis nici cu dumnezeiasca putere – cu care putea şi odinioară să prefacă pietrele în pâini (şi n-a făcut-o) -, nici acum nu şi-a permis să se dea jos de pe cruce.*** De ce? Fiindcă nici cel din stânga Lui, nici cel din dreapta Lui nu putea să facă asta. Nici eu, nici tu dacă eram pe cruce n-am putea.

Şi ***a trăit real starea noastră omenească până la capăt. Asta este solidaritatea lui Dumnezeu cu omul,*** chiar şi în păcatul lui, El (Cel) fără de păcat. N-a (făcut) compromis cu păcatul, dar toate năpastele şi pierzaniile care au însemnat păcatul pentru om şi le-a asumat ca Dumnezeu şi le-a biruit şi, prin biruinţa *Lui, … nouă* ne-a făcut cale de mântuire. Deci ***„Dumnezeul Meu, Dumnezeul Meu, pentru ce M-ai părăsit?” reprezintă omul neputincios, care în păcatul lui este – neapărat – şi veşnic despărţit de Dumnezeu.***

Poate că reprezintă acel moment pe care ni l-a împărtăşit **Sf. Siluan** zicând (parafrazez un pic): „***Te vezi în iadul ăsta veşnic? Dracii împrejurul tău în fiecare noapte… 15 ani te-ai luptat în fiecare noapte şi nu poţi să te scapi de ei! Te rogi şi scapi un pic şi iarăşi revin la tine… Ţine-ţi mintea în iad, nu încerca să ieşi, vezi că nu poţi să ieşi din el, osândeşte-te în acest iad, vezi că asta-i realitatea soartei tale ca păcătos, DAR NU DEZNĂDĂJDUI!“*** Nu ca interdicţie, dar ca făgăduinţă. În acest „Nu deznădăjdui!” cuvintele Sf Siluan, reiese că el le-a trăit ca pe o făgăduinţă: Hai să fac ce mi-a zis şi să văd ce face Dumnezeu. Mărturia lui Siluan: „***Am început să fac aşa cum mi-a zis Domnul. Mintea mi s-a curăţit şi Duhul mărturisea în inima mea mântuirea***“.

Ce înseamnă „*am început”*? Lucrarea este a aceluiaşi Dumnezeu care (cu) 2000 de ani înainte, când cineva pe cruce i-a zis „***Pomeneşte-mă, Doamne, când vei veni întru Împărăţia Ta!***“, Hristos îi răspunde **„*Astăzi vei fi cu Mine*…”** ***Începi să faci lucrul dumnezeiesc şi vezi că e lucrător. Imediat ceva se întâmplă! Şi de multe ori, cu cât e mai mare criză, cu atât mai mare şi răspunsul.***

Vorbiţi despre acele momente când suntem duşi *până la limită*, până la capătul puterilor noastre şi… îndrăznesc să adaug: ***dincolo! Dincolo de limită.*** Nu pot să vă dau o formulă, că ***formula nu există şi căutarea unei formule de ieşire este conţinută în prima cădere, a lui Adam.*** Adică nu aştepta ca Dumnezeu să facă ceva care să te îndumnezeiască [*în felul acesta în care a procedat diavolul/"şarpele" cu primii oameni]*: “mănâncă tu din chestia aia şi automat ţi se vor deschide ochii şi vei deveni ca Dumnezeu!” **Nu există! *Formula, formalism, formă, formalitate*… nimic din lucrurile acestea nu pot mântui.** ***Ce mântuieşte este o relaţie personală între persoana ta şi Dumnezeu ca Persoană – asta este ce mântuieşte.***

Voiam să spun că în ***momentele în care eşti dus la limită sau poate … dincolo de limită*** – aş vrea să vă împărtăşesc şi lucrul acesta, pe care de la Părintele Sofronie l-am învăţat: nu uitaţi – Dumnezeu să vă pună în inimile voastre – că asta ***înseamnă şi măsura încrederii pe care Dumnezeu ţi-o arată!*** *Deci* ***măsura suferinţei este şi măsura încrederii pe care Dumnezeu o are în tine, suflet slab, păcătos, neputincios, dus la limită, dincolo de limită!*** Iar când zic *“dincolo de limită*” cred că este şi o realitate. Şi acest „*dincolo*” este fiindcă duhovnicia noastră, călătoria noastră din nefiinţa noastră – pe care încă o purtăm cu noi în devenirea noastră – prin asta mergem mai departe, transcendem – în momentele nefiinţei noastre de multe ori – limitele noastre, ne duce Dumnezeu dincolo de limită, dar… ***ni se lărgesc limitele.***

Şi dacă avem răbdare în momentele alea… Şi ce răbdare? **Zi: „*Doamne!*” Şi dacă nu poţi să zici nimic, măcar nu uita că te iubeşte acel *Doamne!*** Simţi că nu există?; nu importă!; poţi să simţi tot ce vrea dracul să simţi, dar

continuă… Avem mărturia cel puţin a 2000 de ani de [perioadă] filocalică [a Bisericii], dacă nu luăm în consideraţie şi Vechiul Testament, că… ***nu există decât biruinţa cu Dumnezeu!*** Treci pragul acela şi o să vezi că limitele ţi s-au lărgit până când devenim nelimitaţi, aşa cum e Dumnezeu. Or, ***pierderea limitelor, depăşirea limitelor, câteodată trece prin momente extreme.***

Astea două lucruri aş vrea să vă împărtăşesc: că formulă de scăpare nu este… ***Dacă vreţi ca formulă un singur cuvânt ar fi: asumare. Să ne asumăm acel moment, în încrederea în acel Dumnezeu care ne iubeşte. Răspunzând cu încredere la încrederea pe care Dumnezeu ne-o arată ca să ne trateze în felul ăsta.***

Dau un exemplu: se zice că ***Lazăr era prietenul lui Hristos.*** Uitaţi-vă în imnologia săptămânii ăsteia şi mai ales sâmbătă (*sâmbăta lui Lazăr*) şi duminică. Uitaţi cum Hristos zice: **„*S-a îmbolnăvit Lazăr*“. *Dar nu s-a dus să facă ceva ca să îl vindece. L-a lăsat să moară, l-a lăsat patru zile în mormânt, până să se împută (în Cuvântul Evangheliei), adică să înceapă să intre în putrejune, în stricăciune trupul lui.***

Sunt patru învieri despre care ne vorbesc Evangheliile şi este un crescendo. Celelalte trei ar putea fi ceea ce numim astăzi moarte clinică. Cu Lazăr în nici un caz! ***Nu din moarte l-a scos, (ci) din stricăciune!!!*** Dumnezeiasca putere care dintru nimic a scos toată făptura. Da, dar **cu cine ar putea face Hristos o aşa lucrare decât cu unul care cu adevărat este *prietenul lui Hristos*? În Lazăr a avut încredere că Lazăr o să poată să ia asupra-şi canonul ăsta greu, durerea morţii** (ba chiar şi *durerea învierii*, se pare că şi aceea, clinic cel puţin, trece printr-o durere; nu ştiu cum a fost durerea lui Lazăr, că nu a fost moarte clinică, dar resuscitările în spitale, se pare că şi acelea sunt dureroase.)

….Cu cine, decât cu Lazăr? Când a zis Hristos: „***Dar boala asta nu este spre moarte, ci spre slava lui Dumnezeu***“, cine decât ***un adevărat prieten*****,** care avea o deplină încredere în Hristos putea să poarte un aşa canon pentru a proslăvi pe Dumnezeu prin suferinţele lui? Bineînţeles că *prieten* era Lazăr, şi *mare*! ***Şi într-o măsură şi TU eşti aşa, ca Lazăr, în momentul când te simţi depăşit şi dus de aparenta nepăsare lui Dumnezeu faţă de tine dincolo de limita ta.Nu e nepăsare!; să ai încredere că Cel care te tratează aşa ca pe Lazăr te tratează cu acelaşi grad de încredere -pe care o are în tine – cel puţin atâta pe cât dor[eşt]i tu…***

Şi Dumnezeu să vă dea restul, că **restul este răbdare**, şi de multe ori *nu* este nevoie de *multă* răbdare. Şi ***dacă ştim să ne asumăm momentele acelea, … vai ce învieri… [urmează]!*** ***Şi vorbind de înviere, nu vorbesc simbolic sau metaforic, ci este o realitate, şi nu psihologică, ci duhovnicească. Ieşi altul!*** Şi

Lazăr când a ieşit din mormânt, imnologia şi sinaxarele, toată Tradiţia Bisericii mărturisesc că era *alt om*! Altul revenind din morţi! Dar şi Siluan, după cuvântul acela, când l-a trăit, era *alt* Siluan; şi Antonie când era să moară, dar l-a mântuit în ultima clipă Hristos, că era bătut de draci până la moarte şi când dădea să moară, i-a apărut Hristos şi l-a readus în viaţă. Dar *alt* Antonie a ieşit din această! Şi ***astea sunt depăşirile neputinţelor noastre, pe care le lucrează mila lui Dumezeu.*** Înfricoşate lucruri! Fiindcă nu pe măsura omului, şi de aceea adaug încă o dată: ***Domnul să ne dea, să vă dea putere în momentele acelea!*** Şi Maica Domnului a trecut prin asta la cruce, şi apostolii… şi alte momente pe care le vedem în Sfinţii lui Dumnezeu".

Pr. Visarion Iugulescu - Predică la Duminica a VI -a din Post - Duminica Floriilor

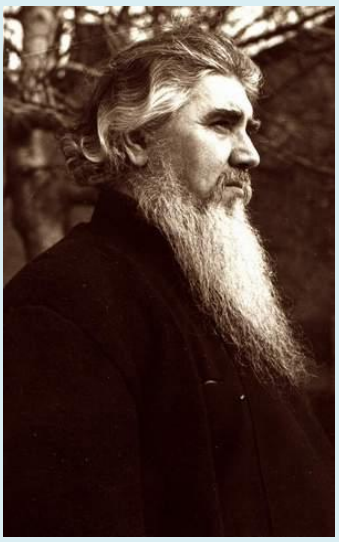

Osana, bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului, Împăratul lui Israel! (Ioan XII, 13)

Fraţi creştini, ***toată temelia credinţei noastre creştineşti stă pe convingerea nestrămutată că Cel ce a pătimit, s-a răstignit şi a murit pe Cruce între doi tâlhari pe dealul Golgotei a fost Fiul lui Dumnezeu, Iisus Hristos, Mântuitorul lumii. El a făcut aceasta din dragoste mare pentru noi şi de bună voie, ca să ne mântuiască.*** Am auzit în Sfânta Biserică cum s-a întrupat, cum s-a născut într-o peşteră sărmană în frig, cum a propovăduit şi mai ales mulţimea minunilor pe care le-a făcut ca să arate poporului Său cu cuvântul şi cu fapta că El este cel vestit de prooroci - Mesia, Izbăvitorul.

Astăzi îl vedem intrând în Ierusalim ca un Împărat biruitor călare pe un asin smerit şi blând. El vine să împlinească cele spuse de prooroci; Iisus vine să se facă cunoscut poporului, împlinind în chipul acesta cele spuse de proorocul Zaharia la cap. IX, 9: ***"Nu te teme, fiica Sionului, că iată, Împăratul tău vine, blând şezând pe mânzul asinei!"*** Iisus intră ca un Împărat biruitor în Ierusalim, aşa cum altădată se întorceau victorioşi împăraţii David şi Solomon.

În vremea de demult era obiceiul ca împăraţii care se întorceau victorioşi din lupte să fie întâmpinaţi de oameni care le ieşeau înainte cu stâlpări de finic în mâinile lor, arătându-le astfel cinste pentru biruinţa lor. După acest obicei au ieşit şi înaintea Domnului Hristos, întâmpinându-L ca pe un Împărat biruitor. ***Dar ce biruise Domnul Hristos de i se făcea o astfel de primire? El biruise moartea, căci a înviat pe fiul văduvei din Nain, pe fiica lui Iair şi mai ales pe Lazăr care fusese mort de patru zile şi a cărui pomenire s-a făcut ieri.***

Iisus biruise iadul şi pe demonii care străjuiau acolo, pe cei pe care-i izgonise din oameni atunci când îi tămăduise, Iisus străbătea Palestina, luminând sufletele şi vindecând bolnavii, pretutindeni făcând numai bine. Popoarele, încântate de învăţătura Sa şi mişcate de binefacerile Sale, se îngrămădeau în jurul Său, voind de multe ori să-L proclame împărat. Iisus a fugit întotdeauna de această cinste; alta era împărăţia pe care El voia s-o întemeieze pe pământ; o împărăţie cu totul duhovnicească şi veşnică, nu pământească şi vremelnică cum doreau evreii.

O dată cu intrarea în Ierusalim a Domnului, El a fost recunoscut în mod public ca Împărat şi Mesia - trimisul lui Dumnezeu. Se apropia Paştele când adevăratul Miel trebuia să fie jertfit în locul mielului care îl preînchipuise până atunci. Iisus se apropia de Ierusalim, locul unde avea să fie jertfit, acolo unde a murit de bună voie pentru mântuirea lumii. Era în cel din urmă an al vieţii Sale pământeşti. După multele minuni pe care le făcuse, acum se întorcea pentru cea din urmă oară la Ierusalim.

Vineri seara înainte de duminica stâlpărilor ajunge în Betania, unde mai înainte înviase pe Lazăr cel mort de patru zile. Se hotărî să petreacă acolo sâmbăta aceea, în casa lui Lazăr şi a surorilor lui, Marta şi Maria. S-a sărbătorit venirea Mântuitorului acolo, seara, printr-o cină mare. Locuitorii din Betania au ţinut să mulţumească lui Iisus pentru minunile săvârşite în oraşul lor, pregătind o cină bogată, cu multă solemnitate, în casa lui Simon, pe care-l vindecase de lepră.

La această cină a luat parte şi Lazăr cu surorile lui. Toată această manifestaţie de iubire pentru Iisus a fost ca o palmă pe obrajii cărturarilor şi fariseilor care hotărâseră să-L omoare atât pe Iisus, cât şi pe Lazăr. ***Era obiceiul ca, la începutul mesei, picioarele oaspeţilor să fie spălate într-o apă parfumată. Maria, sora lui Lazăr, plină de credinţă şi dragoste sfântă către Mântuitorul, a luat un vas plin cu mir de nard de mult preţ, a intrat în sala unde fusese pregătită cina şi, turnând mirul pe capul şi picioarele Mântuitorului, le-a şters cu părul capului ei, apoi a spart vasul, înţelegând că totul s-a sfârşit şi că această cină va fi un fel de adio, Mântuitorul nemaiprimind de aici înainte din partea oamenilor un astfel de omagiu.***

Răutatea şi pizma din Iuda Iscarioteanul au izbucnit îndată, zicând: ***Pentru ce nu s-a vândut acest mir pe 300 de dinari şi să se fi dat săracilor?*** Răutatea lui Iuda nu putea să rămână fără răspuns din partea Domnului care i-a zis: "***Lăsaţi-o pe dânsa, de ce o supăraţi, că bun lucru a făcut cu Mine. Pe săraci pururea îi aveţi cu voi, iar pe Mine nu mă aveţi întotdeauna. Vărsând ea acest mir pe trupul Meu, spre îngroparea Mea a făcut aceasta***" sau, cu alte cuvinte: "Prietene, potoleşte-ţi mânia puţin, să nu-ţi pară rău de această ultimă mărturie de respect şi iubire ce-Mi arată această femeie, pentru că pregăteşte

înmormântarea Mea. Dacă tu crezi că ai dreptul să mă vinzi, lasă acestei femei dreptul de a mă îmbălsăma.

Am văzut dar că această cină de recunoştinţă din Betania se termină prin trădare, căci Iuda Iscarioteanul a găsit prilejul să meargă şi să-L vândă pe 30 de arginţi. Era acum şi voia lui Dumnezeu ca Fiul Său să meargă la moarte în triumf. În această vreme, Ierusalimul era plin de evrei şi de străini veniţi din lumea întreagă de sărbătoarea Paştelui. Toţi se întrebau dacă Iisus va veni de Paşti în cetatea sfântă.

Auzind că este în Betania, mulţi s-au dus acolo ca să-l vadă pe Iisus şi pe Lazăr, pe care-l înviase din morţi şi pentru care mulţi credeau în El, printre aceştia fiind şi unii din mai marii poporului. Lucrul acesta supăra mult pe membrii sinedriului, arhierei şi farisei, dar mai cu seamă saduchei, care nu credeau în învierea morţilor. Toţi aceştia se sfătuiră ca să-l omoare şi pe Lazăr, pe care îl înviase Iisus din morţi, şi să nu se mai pomenească de învierea lui, iar poporul să stea în întunericul necunoştinţei, al necredinţei, ascultând de nişte farisei îngâmfaţi şi orbi.

Din Betania se răspândi vestea în Ierusalim că a doua zi, adică în ziua pe care noi o numim "Duminica Floriilor", Iisus va intra în oraşul Ierusalim. Această veste puse în mişcare poporul şi toţi se pregătiră să-L primească. Iisus părăsi locuinţa prietenului Său Lazăr, unde lăsă pe prea iubita Sa Maică îndurerată şi cu lacrimi în ochi, care îi spusese Fiului său, că sufletul ei de mamă presimte o mare durere şi nenorocire pentru El şi-l rugase să nu se ducă la Ierusalim. Domnul îi spuse: "Prea iubita Mea Maică, a venit ceasul şi trebuie să merg". După ce o încredinţă celor două surori Marta şi Maria, le spusese să vină vineri cu toate la Ierusalim. Plecă apoi cu ucenicii Săi şi veni în Betfaghe, la muntele Măslinilor, la 2 km distanţă de Ierusalim.

În acest loc se păstrau mieii care erau rânduiţi pentru jertfe şi de aici, cu patru zile mai înainte de Paşti, îi aduceau la templu împodobiţi cu panglici şi cu flori ca să fie jertfiţi. Pentru aceasta şi Iisus a trecut prin acest loc, ca să le arate şi lor şi nouă şi să credem cu adevărat că El însuşi este victima cea adevărată, mielul care trebuia să fie jertfit pentru mântuirea lumii. El este cu adevărat MIELUL pascal, al cărui sânge va împăca cerul cu pământul.

În legea veche era obiceiul ca în ziua aceasta de duminică să fie căutat mielul care trebuia sacrificat de Paşti. Anul acesta nu mai era nevoie să se ducă să-l caute, căci el venea blând şi umilit ca să se dea de bună voie. Când era pe muntele Măslinilor, entuziasmul poporului crescu. Mulţimea alerga înaintea lui Iisus , purtând în mâini stâlpări de finic şi cântând în cor: "***Osana Fiul lui David, bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului, osana întru cei***

de sus." ***Cuvântul: "Osana", înseamnă "mântuieşte"***, adică mântuieşte-ne, Fiul lui Dumnezeu, mântuieşte-ne, Fiul lui David, scapă-ne pe toţi de vrăjmaşii diavoli, scapă-ne de păcate, scapă-ne de rătăcire, luminează-ne ochii sufletului şi ne mântuieşte din robia patimilor. De aceea oamenii plini de bucurie îşi aşterneau veşmintele pe cale, alţii tăiau ramuri de copaci şi le aşterneau pe jos. Mulţi dintre ei fuseseră martori la minunea învierii lui Lazăr şi mare le era bucuria căci văzuseră cu ochii lor pe Lazăr viu şi stând la masă cu Iisus după înviere. De aceea strigau Osana şi lăudau pe Mântuitorul.

Prin această mulţime se găseau şi vrăjmaşii de moarte ai lui Iisus, ai Domnului, care încercaseră să facă pe ucenici să tacă, dar n-au reuşit. De aceea aceşti iudei pizmaşi se apropiară de Iisus şi-I ziseră: "***Spune ucenicilor Tăi să tacă, Învăţătorule!***" Iisus le răspunse cu glas profetic: "***Zic vouă, că dacă vor tăcea aceştia, pietrele vor striga***", adică, când frica va închide gura ucenicilor, stâncile din Golgota se vor despica şi vor vesti astfel dumnezeirea Celui răstignit.

Când apostolii vor fi prigoniţi în Ierusalim şi nu vor putea să propovăduiască pe Învăţătorul lor, atunci pietrele templului şi ale cetăţii vor cădea sub loviturile romanilor şi vor adeveri răzbunarea şi dreptatea Fiului lui Dumnezeu, El care a fost dispreţuit de ei şi aşa va fi în toate vremurile. Când apostolii, preoţii lui Iisus, vor tăcea şi se vor da la o parte de frică, vor interveni puterile îngereşti şi se vor dezlănţui asupra omenirii pedepse şi urgii care mai de care mai grozave şi mai fioroase.

Mergând Domnul Iisus împresurat de popor în cântece de osanale, a ajuns aproape de cetate. Primirea era atât de frumoasă încât veselia şi bucuria se citeau pe feţele tuturor, numai Iisus parcă nu auzea şi nu simţea nimic. Sufletul Lui era întristat, o tristeţe grozavă îi apăsa toate mădularele Lui. Priveşte lung din vârful unui deal spre oraşul Ierusalim care era strălucit de razele soarelui şi arăta mai frumos ca oricând.

În tristeţea Sa, s-a oprit puţin şi a început să plângă pentru cetatea Ierusalimului zicând: "***O, Ierusalime, Ierusalime, dacă ai fi cunoscut şi tu măcar în această zi cele ce sunt spre pacea ta!***" ***Dar un văl negru îţi acoperă faţa ta şi nu vezi. O, Ierusalime, Ierusalime, vor veni zile peste tine când vrăjmaşii te vor înconjura cu şanţuri şi te vor strânge în toate părţile, prăbuşindu-te la pământ pe tine şi pe copiii tăi, şi nu vor lăsa piatră pe piatră să nu fie dărâmată, pentru că n-ai cunoscut vremea certării tale!***

Domnul vorbea despre osândirea cetăţii Ierusalimului şi distrugerea ei de către romani curând, atunci când evreii vor fi luaţi ca sclavi şi împrăştiaţi pe toată faţa pământului. Înconjurat de ucenici şi de popor în strigăte de osanale, astfel

înainta Iisus spre templul din Ierusalim. Străinii întrebau zicând: "Cine este acesta care e primit ca un împărat cu ramuri de finic în mâini?" Mulţimea răspundea: "Acesta este Iisus, Profetul din Nazarethul Galileii".

Fariseii şi cărturarii înfuriaţi vorbeau între ei şi ziceau: "Vedeţi că nimic nu folosim, iată că dacă îl mai lăsăm mult, toată lumea va crede şi va merge după El". Astfel turbau de invidie şi răutate, în timp ce Mântuitorul era condus în cel mai mare triumf prin mijlocul Ierusalimului. Când a început să urce treptele templului, L-a întâmpinat o mulţime de copii, cu cântece, strigând: "***Osana, Fiul lui David, Fiul lui Dumnezeu, mântuieşte-ne, Împărate al lui Israel***".

Arhiereii şi fariseii fierbeau de invidie şi ziceau Mântuitorului: "***Auzi ce spun aceştia?***" Iisus le răspunse: "***Au n-aţi citit niciodată ce zice Scriptura, că din gura pruncilor şi a celor ce sug ai săvârşit laudă?!***" După ce a intrat în templu, au venit la dânsul orbii, şchiopii, toţi bolnavii şi I-a vindecat.

Înainte de moartea Sa, blândul şi bunul Iisus, plin de milă, tămăduieşte atâţia nenorociţi în faţa mulţimii adunate şi a vrăjmaşilor Lui care căutau să-L omoare. Prin aceste minuni, El le adevereşte încă o dată că este Fiul lui Dumnezeu, este Mesia cel prevestit de prooroci. Ei erau orbiţi însă de păcatul invidiei, al mândriei, iar răutatea stăpânea sufletul şi toată fiinţa lor. De aceea căutau numai pricină de ceartă şi cum să-L prindă în cuvânt ca să găsească motive de a-l omorî şi răstigni pe Cruce. Astfel a fost primit Iisus în Ierusalim de mulţimea poporului cu cea mai mare bucurie, ca un Împărat blând şi dătător de pace, ca un biruitor al morţii, al iadului şi al demonilor.

Nu toţi L-au primit aşa. Fariseii şi cărturarii, preoţii cei mai de seamă şi saducheii cei necredincioşi L-au primit cu insulte, L-au primit cu duşmănie, cu invidie şi cu ură de moarte. ***Să cercetăm şi noi adâncul sufletului nostru şi să vedem în care ceată ne aflăm astăzi, la intrarea Domnului în Ierusalim?***

- *În ceata celor care şi-au dezbrăcat hainele şi le-au aşternut pe jos ca să treacă Iisus peste ele, în această mulţime plină de bucurie şi veselie care purta ramuri de finic în mâini şi plină de credinţă striga: "**Osana, Fiul lui David, mântuieşte-ne, Împăratul lui Israel?**!"*sau
- *ne găsim printre cărturarii şi fariseii mândrii şi îngâmfaţi, printre cei invidioşi şi răutăcioşi, iubitori de păcate şi corupţii, vicioşi şi hulitori, putrezi de păcate până în măduva oaselor.*

Intrarea Domnului în Ierusalim mai înseamnă şi intrarea Lui în cetatea sufletelor noastre, în inima noastră, în viaţa noastră. Pentru aceasta se cuvine să dezbrăcăm şi noi veşmintele noastre, adică păcatele noastre, să ne aruncăm la picioarele Mântuitorului. Să ne dezbrăcăm de omul cel vechi şi de toate

legăturile păcatelor, de toate patimile şi deşertăciunile omeneşti, de toate vorbele cele rele şi murdare. Să lăsăm răutatea, care este aşa de mare în lume, să lăsăm hulele, drăcuielile, desfrânările şi avorturile, vrăjile, descântecele şi toate păcatele să le aruncăm de la noi şi să ducem şi noi Stăpânului Hristos stâlpări de fapte bune.

În loc de mir, ca Maria, sora lui Lazăr, să-i aducem lacrimile noastre, lacrimi vărsate cu căinţă pentru păcatele noastre şi mai ales să plângem în săptămâna aceasta ce urmează, a Sfintelor Patimi, că şi noi suntem vinovaţi de suferinţele cele grele şi de moartea Stăpânului nostru Hristos. Să plângem că fiecare din noi am dat o lovitură de bici în spatele Lui; o vorbă murdară, un cuvânt rău, o înjurătură, au fost ca un scuipat aruncat în faţa Lui din partea noastră. Cu toată căinţa şi umilinţa să plângem şi să-I cerem iertare, făgăduind că nu vom mai face niciodată.

Iată de ce trebuie să plângem, pentru că şi noi L-am răstignit şi L-am chinuit cu păcatele noastre pe Fiul lui Dumnezeu. Noi I-am pus cunună de spini, noi I-am bătut piroane în mâini şi picioare, noi am străpuns coasta cu suliţa, prin necredinţa noastră, prin neascultarea noastră, mândria şi păcatele noastre.

Într-o ţară îndepărtată cetăţenii s-au răsculat împotriva regelui lor. Atât erau de furioşi împotriva lui, că după ce l-au dat jos de pe tron voiau să-i ia viaţa. Bietul rege, îngrozit de furia şi răutatea lor, fuge din palat, iese ca un necunoscut în oraş, fiindcă îşi schimbase hainele cele preţioase cu unele vechi, numai zdrenţe, şi umbla de acum singur toată noaptea prin oraş; mai despre ziuă ajunge la ţărmul mării şi ostenit de atâta trudă, se aşează pe o piatră ca să răsufle puţin. Întristat de necazul venit pe capul lui şi de supărarea pierderii împărăţiei sale, stă şi se gândeşte la nenorocirea lui. Pune faţa între mâini şi plânge cu amar.

Vrăjmaşii cei neînduplecaţi, care voiau cu orice preţ să-l omoare, au ajuns la ţărmul mării, îl văd de departe, îl recunosc şi aleargă furioşi cu săbiile în mâini să-i ia viaţa; se pornesc asupra lui cu toată mânia să-i soarbă sângele. Dar când s-au apropiat de el şi l-au văzut în hainele acelea vechi şi rupte, fără nici o mângâiere de nicăieri, fără mantia împărătească, fără coroana şi podoabele împărăteşti şi mai ales când l-au văzut udând pământul cu lacrimi amare, s-au oprit ticăloşii din mânia lor; s-au oprit şi s-au înduioşat, au început să-l mângâie cu cuvinte bune, ridicându-l de la pământ; au căzut în genunchi înaintea lui şi au început să-şi ceară iertare pentru ce i-au făcut. L-au luat apoi împreună cu ei în cetate, l-au suit din nou pe tron şi i-au jurat ca în viitor să-i slujească cu toţii cu credinţă şi ascultare, că nu vor mai face niciodată relele pe care i le-au făcut.

Aşa este şi cu Împăratul nostru, Împăratul cerului şi al pământului, Iisus Hristos, în numele căruia ne-am botezat şi a cărui Împărăţie nădăjduim s-o moştenim. În starea această jalnică L-au adus păcatele noastre, căci ***El a lăsat Împărăţia cerului şi a venit la noi ca să ne salveze; El pentru noi a plâns şi a suspinat. El pentru noi a primit bătăi, a fost dezbrăcat de hainele Sale, lovit cu bice, încoronat cu coroană de spini, însetat şi nemâncat, cu inima sfâşiată de durere.***

Oare nu trebuie să facem şi noi ca acei cetăţeni din istorioară care s-au umilit şi cu lacrimi în ochi au început să-şi ceară iertare? Oare nu trebuie să zicem şi noi cu inima zdrobită la spovedanie: "*Iisuse, Mântuitorul meu, drept este ca Tu să stai pironit pe cruce, iar eu să stau în păcatele desfrânării? Drept este ca Tu să porţi cunună de spini pe cap, iar eu să stau cu atâtea gânduri rele şi murdare în capul meu? Drept este ca Tu să stai cu rană deschisă în coastă, iar eu să ţin duşmănie împotriva aproapelui meu? Tu să stai cu mâinile şi picioarele pironite, iar eu să umblu în căile pierzării?*

Trupul Tău curat este distrus de bătăi, iar eu stau cu trupul pângărit de atâtea păcate. Mie se cade să ţin în spate crucea aceasta, Iisuse! Eu să sufăr atâtea patimi, eu să sufăr moartea grea, că aceasta merit pentru păcatele mele! Dacă nu pot să mor pentru Tine, cel puţin să mă pocăiesc pe cale. Dacă nu pot să vărs sângele meu, să vărs şiroaie de lacrimi ca să arăt şi eu cât de puţină dragoste pentru Tine."

Aceasta să zicem, precum şi altele multe şi să-I jurăm credinţă şi ascultare de aici înainte, ca şi cetăţenii aceia împăratului lor. ***Să-L luăm pe Scumpul nostru Mântuitor şi să-L aşezăm pe scaunul inimii noastre ca să împărăţească întru noi. Sfânta Biserică, în săptămâna aceasta ce vine, ne înlesneşte acest lucru, ne pune în faţă pe Împăratul Slavei, Împăratul cerului şi al pământului, pe Salvatorul nostru. Ni-L pune în faţă bătut, chinuit şi răstignit pe cruce, iar noi cu lacrimi să ne mărturisim păcatele, să recunoaştem toate nelegiuirile noastre înaintea Lui cu hotărâre temeinică de a nu mai face. Să-L luăm prin Sfânta Împărtăşanie, să-L aşezăm în scaunul inimii şi al sufletului nostru păstrându-L şi ascultându-L în toate zilele vieţii noastre, ca să fim cu El şi El cu noi în veci de veci.***

Rugăciune

O, Doamne Iisuse Hristoase, Împăratul noului Israel, vezi starea noastră în care ne găsim. Iată-ne loviţi din toate părţile de-o mulţime de rele. Suntem orbi, luminează-ne, suntem nestatornici şi slabi, întăreşte-ne. Ajută-ne să nu Te mai întristăm prin păcatele noastre.

Fereşte-ne ca nu cumva astăzi să strigăm "Osana", iar mâine să zicem ca vrăjmaşii Tăi: "Să se răstignească".

Fereşte-ne, Stăpâne, ţine-ne mintea întreagă. Tu eşti Dumnezeul nostru, Împăratul şi Părintele nostru şi pe Tine Te vrem şi Te iubim şi Ţie să-Ţi slujim acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Intrarea în Ierusalim a Domnului şi intrarea noastră în Săptămâna Patimilor. Părintele Ioanichie Bălan ne arată cum să ne pregătim pentru a simţi adevărata bucurie a Învierii: “Mergeţi pe urmele lui Hristos!”

“Românule, creştinule, tânărule, bătrânule, băieţilor, fetelor, toţi şi toate, hai să ieşim afară din mormântul păcatelor!”

***

“Drumul crucii e drumul mântuirii! Vrem salvarea ţării? Nu va veni nici de la apus, nici de la răsărit, numai de sus. Dar nu se uită nimeni în sus. Vreţi o înnoire a României? Nu v-o va da nici Bucureştiul, nici americanii, nici ruşii. V-o dă Hristos, dar pe cruce, prin jertfă personală. Numai dacă o accepţi. Dacă n-o accepţi, eşti un spectator, te uiţi la un film şi a trecut filmul, a trecut viaţa şi te cară cineva la mormânt. Păcat de tine, păcat şi de mine”.

Părintele Ioanichie Bălan - Predică pentru sărbătoarea Intrării Domnului în Ierusalim, învierea lui Lazăr, ungerea din Betania şi intrarea în Săptămâna Patimilor (1997):

Iubiţi credincioşi, cu mila lui Dumnezeu am ajuns la sfârşitul Postului mare. Au trecut şase săptămâni din nevoinţa şi osteneala Sfântului şi marelui Post. Iar de astăzi începând şi până în Noaptea de Înviere va fi o săptămână de post numită Postul Sfintelor Patimi, când credincioşii postesc care cum pot mai bine: unii postesc până seara în fiecare zi, alţii mănâncă o zi da şi una nu, cei mai tari în virtute mănâncă din două în două zile sau chiar din trei în trei zile, alţii, şi mai tari în virtute, de joi seara nu mai mănâncă nimic până în Noaptea de Înviere. Ei bine, fiecare duce aceste şapte zile după putere. Nimeni nu vă pune mai mult în spate; cât poate fiecare.

Ieri s-a sfârşit postul celor şase săptămâni şi acum ne pregătim să intrăm în Săptămâna cea mântuitoare a Sfintelor Patimi. Întâi este Săptămâna Patimilor, după aceea va fi Săptămâna Luminată. Întâi vine necazul, după aceea bucuria;

întâi vin suferinţa, răstignirea, jertfa, după aceea vin bucuria, cununa, lauda şi slava celor cereşti. Dacă noi schimbăm rolurile şi întâi dorim să avem tot ce ne trebuie şi la urmă să pătimim, nu se poate. Rânduiala este una: întâi suferinţa, pătimirea, osteneala, postul şi nevoinţa şi pe urmă va veni bucuria, şi vine Sfânta Împărtăşanie şi Îl sărbătorim pe Hristos Cel înviat în inimile noastre. Asta este ordinea în viaţă. Şi de aceea noi, când ne supărăm că vai, n-am cutare şi n-am cutare de la tinereţe, atunci ce mai doreşti la bătrâneţe? Ia-o încet, mergi pe urmele lui Hristos! Căci, în viaţa lină şi liniştită pe urmele lui Hristos, totul este liniştit, totul este pace şi ordine. Iar când uiţi de ordinea divină, cazi în haosul pământesc.

Ei bine, astăzi avem praznicul Floriilor sau al Intrării Domnului în Ierusalim. Este unul dintre cele 12 Praznice Împărăteşti care are o foarte mare însemnătate. Nu este nicio sărbătoare mare care să n-aibă o însemnătate divină, iar praznicul de astăzi este, ca să spunem aşa, chiar înaintemergător al Învierii Domnului. Căci, fără această Intrare în Ierusalim, Domnul nu ar fi pătimit, nu ar fi înviat. Deci astăzi este Duminica Intrării Domnului în Ierusalim, nu ca să vadă El Ierusalimul, ci ca să intre în Templul sau Biserica Legii Vechi şi acolo să fie condamnat la moarte de Templul Legii Vechi şi răstignit de evrei şi de romani, ca prin Jertfa, Crucea şi Învierea Sa să înviem noi, neamurile, ţările păgâne.

Foarte mare e taina praznicului de astăzi şi, iată, pe scurt, vă punctăm câteva din ideile principale. Aşa cum ştiţi, sâmbătă, ieri, Domnul a făcut o mare minune: l-a înviat din morţi pe Lazăr, care era mort de patru zile şi putrezea, mirosea greu.

Spunea una din cele două surori: Doamne, miroase greu, că e mort de patru zile. Şi Domnul a mustrat-o: De ce te îndoieşti în credinţă? Nu ţi-am spus că numai să crezi şi vei vedea minunea?

Şi l-a chemat Dumnezeu din mormânt cu acel strigăt care este extraordinar pentru toţi. Citind şi înţelegând Evanghelia învierii lui Lazăr, înţelegem Evanghelia şi minunea Învierii lui Hristos. Lazăr este o copie a lui Hristos, Lazăr este omul care învie pentru Hristos şi care va trăi în veci cu Hristos. Şi l-a strigat Hristos la mormânt şi i-a spus: Lazăre, vino afară!, exact cum ne strigă pe noi: <Românule, creştine, vino la Mine!> Afară, adică unde? La El, căci Hristos era în gura peşterii, a mormântului. Lazăre, vino afară! - aşa ne cheamă Hristos: Ieşi din întuneric, din locul cel împuţit, din robia patimilor, a desfrâului, a fărădelegilor, a alcoolismului, a banilor. Vino afară, unde este Hristos! Vino, adică, în Biserică, unde este Hristos, unde sunt sfinţii, unde Hristos moare pe cruce şi Se jertfeşte pe Sfântul Altar în timpul Sfintei Liturghii şi învie cu tine la o viaţă nouă. Românule, creştinule, tânărule, bătrânule, băieţilor, fetelor, toţi şi toate, hai să ieşim afară din mormântul păcatelor! Ce e în mormânt? Întuneric,

murdărie, miros greu, răutate, necurăţie. Hai să ieşim la lumină! Hristos este lumină! Hristos este Dumnezeul vieţii!

Şi, după ce l-a înviat pe Lazăr, era şi cuviincios să se dea o masă, tot sâmbătă, tot ieri. O cină, masa de seară. Deci aseară a fost o cină de taină, nu din Ierusalim, ci o cină tainică în casa lui Lazăr şi a celor două surori fecioare, Marta şi Maria. Şi Lazăr era unul dintre cei care stătea cu Domnul, lângă El, la masă. Şi toţi ucenicii, inclusiv Iuda vânzătorul. Vedeţi că pe vânzător Dumnezeu nu-l leapădă? Îl rabdă. Are şi el misiunea lui. Are şi el tainele lui. Lasă să vadă şi vânzătorul minunile Stăpânului, ale Mântuitorului. Pe de o parte Mântuitorul, vizavi vânzătorul. Aşa s-a întâmplat, citiţi mai atent Sfânta Evanghelie.

Şi atunci cele două surori, şi mai ales Maria, care era o fire mistică, adică foarte rugătoare, Marta era mai practică - că aşa e omul, dacă eşti numai mistic mori de foame, dacă eşti numai materie, mori de răceala credinţei - Maria ce-a făcut? A luat un vas de mir de nard, cel mai scump mir de pe pământ, din Ţara Sfântă, din nişte plante speciale, care se punea în nişte vase ca nişte ulcioare, sus se sigilau şi se păstrau acolo multă vreme. Iar când aveai un oaspete deosebit, rupeai gâtul vasului şi din mirul acela se ungea casa pentru bună mireasmă şi se ungeau cei din casa aceea. Mirul e simbolul milostivirii lui Dumnezeu, al păcii, al împăcării cu Dumnezeu. Ce bine ar fi ca şi noi, ca dumneavoastră, ca mamele, că sunt mai credincioase ca taţii, şi fetele cele cu frică de Dumnezeu şi curate să poarte mirul credinţei, mirul rugăciunii, mirul lacrimilor, mirul milostivirii. Că întotdeauna mamele sunt mai milostive, mai rugătoare, au lacrimi mai multe. Să purtaţi acest mir pe care l-a purtat Maria. Doamne, femeia....luând rânduială de mironosiţă...

Şi ce a făcut Maria? A rupt gâtul acelui urcior şi a căzut în genunchi şi a vărsat din untdelemnul acela scump pe picioarele lui Hristos şi le ştergea cu părul capului şi le ungea cu mir de nard şi cu lacrimile ei. Asta e, de fapt, pocăinţa. Nu-ţi trebuie multă filosofie. La pocăinţă nu-ţi trebuie cultură, aceea e pe la biblioteci. La pocăinţă îţi trebuie lacrimă şi credinţă, îţi trebuie smerenie şi iubirea de Hristos. Și Îl ungea cu mir - era o taină, era simbolul că Hristos în curând va muri, că va fi uns cu mir de nard peste giulgiu, asta era taina. Ea nu ştia acum taina morţii şi a Învierii lui Hristos, n-o înţelegeau oamenii, nici apostolii, şi ei s-au întrebat ce face aceasta, toţi s-au minunat de ce a făcut mironosiţa Maria.

Ei bine, ştiţi cine s-a tulburat? Acel iubitor de bani, Iuda vânzătorul, Iuda trădătorul. Vedeţi că între 10-12 trebuie să fie şi un trădător. Și a fost şi atunci şi este de-a lungul secolelor şi este şi azi şi va fi în continuare. Îţi zâmbeşte blând şi te muşcă şi te loveşte de moarte. Ăsta este Iuda cel adevărat şi Iuda cel

simbolic. El a cârtit. Auziţi ce gândeşte! E comerciant, nu e apostol: Nu era mai bine să se vândă acest untdelemn pe 300 de dinari şi să se dea săracilor?

Păi cum, să se verse pe Hristos? Nu se poate… A gândit ca un păgân. A gândit ca un duh al lui antihrist. Aşa cum se gândeşte şi astăzi: nu e mai bine să facem afacerea cutare şi să dăm mai multora leafă? Nimeni nu se mai gândeşte la suflet. Maria s-a gândit la suflet şi apostolii, dar celălalt nu, ci la afacere. Aşa e şi azi. Să nu credeţi că e altceva, decât că se repetă, se reeditează de 2000 de ani Jertfa Domnului, Viaţa Domnului, Răstignirea Domnului. O întâlnim peste tot, dar numai să citim cu atenţie Sfânta Evanghelie şi cu evlavie şi să ne rugăm: ***Doamne, luminează-mi mintea să înţeleg taina acestui verset, acestui cuvânt, a acestei Evanghelii pe care o citesc astăzi. Cea mai sfântă carte rămâne în vecii vecilor, şi în cer şi pe pământ, Sfânta Evanghelie.***

Iuda cârtea. El avea un interes, era casierul apostolilor, ne spune Sfântul Evanghelist Ioan că fur era şi pungă avea şi ce se punea în ea, din ea fura. În trei cuvinte a spus totul cea mai înaltă gândire a apostolilor, Sfântul Evanghelist Ioan, care era pur ca o fecioară, tânăr, nevinovat, vârful teologiei lui Hristos. Ei bine, s-a terminat şi acest moment. Iuda a cârtit, a rămas cu cârteala, şi mai departe să urmărim ce s-a întâmplat.

A doua zi, adică duminică, astăzi, din satul Betania - la 6 km către răsărit de la Ierusalim, pe un drum în formă de S se ocoleşte Muntele Măslinilor, care e destul de înalt, şi pe acest drum se ajunge la satul Betfanie şi nu departe satul Betania, unde era satul lui Lazăr, al Martei şi al Mariei. Deci au venit oameni mulţi aici, pentru că au auzit că Hristos a înviat pe cineva din morţi, să-l vadă pe cel înviat. Noi n-am merge? Păi n-ar mai încăpea lumea să vadă minunea, că nu e o minune oarecare, e un om înviat din morţi. Şi veneau popoare multe şi începeau să creadă în Hristos, căci ziceau că rabinii lor n-au înviat pe nimeni şi sunt plini de vicleşug şi de răutate, iar Acesta este blând, e smerit, face minuni, învie şi morţii, ne vorbeşte de o Împărăţie cerească, deci Ăsta trebuie să fie Mesia - ziceau ei, şi aveau dreptate. Dar, ni se spune acolo, învăţătorii, cărturarii şi rabinii s-au supărat grozav şi au hotărât să-l omoare şi pe Lazăr şi pe Iisus. De 2000 de ani se zbat, aleargă şi în sus şi în jos pentru că au vândut sânge nevinovat, L-au răstignit pe Hristos şi au vrut să-l omoare şi pe Lazăr. Taina este mult prea mare, credinţa popoarelor, ţărilor păgâne de atunci, înseamnă că şi ei vor crede, dar cei care vor mai apuca în vremurile de pe urmă, care se pare că sunt foarte aproape.

De la Betania s-a format o coloană, toată lumea mergea după Hristos. Domnul a pus pe doi ucenici să aducă un asin sau un mânz de asin şi au pus nişte haine pe măgăruş, Domnul a urcat deasupra şi mergea către Ierusalim. Măgăruşul e cel mai nevinovat animal, blând, care-l ajută pe om la toate poverile şi e simbolul

trupului omenesc. Şi trupul trebuie să pătimească, nu numai sufletul, şi trupul trebuie să poarte povara şi greutăţile sufletului, că nu ne putem mântui numai cu sufletul şi trupul să-l lăsăm să doarmă sau să-l ducem la cârciumă. Şi trupul şi sufletul, împreună, numai atunci omul este întreg şi poate să lucreze taina mântuirii. Şi iată, deci, că au pornit din Betania în coloană, neorganizat, căci unde e Dumnezeu nu trebuie instructor, plutonier, poliţie, ci Dumnezeu îi aşază cu harul Duhului Sfânt. Şi au pornit oamenii să ia câte o creangă, semn de bucurie, semn de biruinţă, crenguţe de finic, şi aşterneau hainele înaintea măgăruşului pe care era aşezat Hristos. Ce înseamnă hainele aşternute jos? Sunt simbolul mărturisirii păcatelor, spun Sfinţii Părinţi. Aşa cum ai făcut păcatul, când te spovedeşti îl arunci de pe tine jos, sub picioarele lui Hristos. Asta înseamnă spovedanie, ei îşi scoteau haina cea învechită şi încărcată de păcate şi o puneau sub picioarele Domnului şi ale asinului aceluia. Deci iată ce înseamnă hainele aşternute jos: lepădarea păcatelor. Nu poţi intra în Ierusalim fără aceasta. Nu poţi intra în Ierusalim până nu-ţi lepezi mândria, desfrânarea, zgârcenia, răutatea, ura şi toate celelalte.

Luaţi aminte, fraţilor, nu sunt acestea povestiri oarecare! De fiecare cuvânt sau virgulă din Evanghelie depinde mântuirea sau osândirea noastră. Deci, ca să putem şi noi să mergem cu Hristos spre Ierusalimul cel de sus ne trebuie, mai întâi, să ne aruncăm haina păcatelor, fărădelegile noastre cele mari, desfrâul, care face azi mari ravagii în lume, beţia, care şi mai cumplite ravagii face, ura dintre oameni, care este culmea tuturor păcatelor, ura, răutatea, invidia şi toate să le lepădăm, aruncând la picioarele Mântuitorului prin spovedanie şi prin preotul duhovnic, să părăsim aceste păcate şi numai atunci putem merge după Hristos. Iar crenguţele acelea pe care le purtau în mână sunt simbolul bucuriei, simbolul împăcării cu Dumnezeu, simbolul al faptului că Hristos merge cu noi.

Şi Dumnezeu cu tot cortegiul acela mare au ajuns la Ierusalim. După ce se înconjoară Muntele Măslinilor, urmează o vale destul de adâncă şi se urcă în Sfânta Cetate, în Ierusalim, unde întâi se vede biserica, templul Legii Vechi. Când au intrat acolo, altă minune: pruncii mici, nevinovaţi, care erau chiar în braţele mamelor lor, căci toţi veneau să vadă pe Cel care făcuse o astfel de minune, înviase un mort, şi copilaşii de ţâţă, de un an, de doi, de cinci, strigau în public: Osana întru cei de sus! Bine este cuvântat Cel ce vine întru numele Domnului!

De ce n-au strigat moşnegii, de ce n-au strigat bătrânele, de ce au strigat pruncii? Pentru că e glas şi cântare nevinovată şi cei mai nevinovaţi rămân în continuare copiii, care, cum ştiţi, nu prea se mai bucură azi de atenţia mamelor noastre. Pruncii se împuţinează azi, unul la zece. Ei bine, aceştia strigau şi slăveau pe Dumnezeu. Şi atunci ticăloşii aceia care conduceau Templul vechi au început să strige: Învăţătorule, ceartă-ţi ucenicii! Adică: auzi ce vorbesc!

Şi Domnul a spus, foarte frumos, ca un Dumnezeu: De vor tăcea aceştia, pietrele vor striga!

Vedeţi dumneavoastră cât e de puternică rugăciunea copiilor? Vedeţi dumneavoastră că pruncii aceştia, cu cât or fi mai mulţi, România are mai mare viitor? Dar dacă e plină numai de bătrâni în cârjă, vai de noi! Dispărem şi de la Dumnezeu, şi de pe harta lumii. Iar de vom avea prunci nevinovaţi, care sunt ca nişte îngeri, Dumnezeu ne va auzi rugăciunile. Nu ştiţi dumneavoastră că, atunci când e un necaz mare în casă, cel mai important este să pui copiii să se roage? Cine are de unde să pună copiii, din rodul pântecelui lor, să vezi că merge mai bine în casa aceea. […] Copiii pe care-i naşti îi dau mamei viaţă, îi dau mamei sănătate, aduc harul Duhului Sfânt în casa aceea. Deci copiii slăveau pe Dumnezeu zicând Osana, iar ceilalţi cârteau; evreii pregăteau fel şi fel de metode ca să-L răstignească pe Hristos, ostaşii romani se uitau curioşi şi ei şi nu luau nici o măsură, iar pruncii strigau Osana! Vedeţi, îngerii din cer şi pruncii slăvesc pe Dumnezeu mai mult decât noi toţi.

Şi, în cele din urmă, Domnul a intrat în Ierusalim, în Templu, care, cu adevărat, are o semnificaţie foarte importantă. Şi acum să ne întrebăm, iubiţi fraţi, de ce a venit Domnul pe asin, de ce nu a venit pe altă cale din Betania? Şi de ce a intrat duminica în Ierusalim? Iată de ce, fraţilor: Mântuitorul nostru Iisus Hristos a venit în lume şi ne-a învăţat pe noi trei mari virtuţi prin care se mântuieşte omul, familia, societatea, ţara, lumea. Şi anume:

⇒ *întâi iubirea - a venit la noi întru iubire şi întru smerenie. Cine s-ar fi născut ca Împărat dintr-o fecioară anonimă, undeva, în Nazaret? Cine S-a născut vreodată din trup de femeie fără de bărbat, în afară de Iisus Hristos? Şi cine s-a născut într-o căsuţă mică, nebăgat în seamă, într-un oarecare târguleţ, ce împărat se poate naşte aşa? Şi cine a fost mai smerit, mai blând ca Iisus Hristos? A spus chiar El: Uitaţi-vă la Mine, că sunt blând şi smerit cu inima! Deci Iisus a pus trei virtuţi capitale ca prin ele să mântuiască lumea. Şi întâi e iubirea - a venit în lume, S-a întrupat din iubire pentru oameni, să salveze lumea, să mântuiască lumea.*

⇒ *Apoi iubirea s-a transformat în adânc de smerenie. Zice că atât de mult a iubit Dumnezeu lumea încât şi pe Fiul Său Unul-născut L-a dat, ca să Se smerească şi să primească moarte de cruce pentru noi. Deci întâi iubirea dumnezeiască a Preasfintei Treimi ne-a salvat pe noi, apoi smerenia lui Hristos, care ne salvează pe noi dacă vom trăi întru smerenie, nu în ură şi în mândrie, căci smerenia stinge orice ură. Smerenia nu se duce la tribunal, smerenia nu te trimite la poliţie, nici la judecător, smerenia nu se laudă, ci tace şi e blândă şi cel care e smerit şi are această virtute e paşnic, pe toţi îi iubeşte, pe toţi îi respectă, pe toţi îi slujeşte şi de toţi este iubit. Deci uniţi iubirea cu smerenia şi veţi înţelege două dintre cele mai mari virtuţi pe care le-a avut Hristos pentru noi, păcătoşii.*

⇒ *Şi a treia mare virtute este jertfa - Răstignirea Domnului.*

Deci: iubirea, smerenia şi jertfa totală.

Degeaba iubim oamenii şi ne şi smerim, dacă la urmă nu acceptăm crucea. Nimeni nu poate dobândi ceva în cer dacă doar iubim şi ne smerim, dar nu mergem până la capăt. Îţi trebuie şi a treia parte, care formează o treime a virtuţilor: iubirea, smerenia şi jertfa finală, trebuie să acceptăm şi noi jertfa vieţii noastre. O mamă care naşte se şi jertfeşte, nu numai iubeşte pruncul, ci se şi jertfeşte. Aceea ne lipseşte nouă. Când e vorba de cruce, toţi fug, care încotro.

Aceste mame, dacă doresc să vadă înaintea noastră pe Hristos, acceptaţi jertfa, acceptaţi naşterea de copii, acceptaţi să naşteţi şi să creşteţi aceşti copii nevinovaţi, chiar dacă mai târziu societatea îi va mai corupe. Faceţi-vă datoria. De asemenea şi la călugări: e frumoasă călugăria, dar, dacă nu accepţi jertfa finală şi osteneala şi privegherea de noapte toată viaţa, să fii permanent în biserică, să te rogi… Asta este călugăria: o repetare sumară, la nivelul nostru, a jertfei lui Hristos. Hristos a acceptat crucea, Hristos a iubit crucea, Hristos a purtat crucea, Hristos, de azi încolo până în noaptea de Înviere, merge pe drumul crucii. Ăsta e drumul mântuirii! Vrem salvarea ţării? Nu va veni nici de la apus, nici de la răsărit, numai de sus. Dar nu se uită nimeni în sus. Vreţi o înnoire a României? Nu v-o va da nici Bucureştiul, nici americanii, nici ruşii. V-o dă Hristos, dar pe cruce, prin jertfă personală. Numai dacă o accepţi. Dacă n-o accepţi, eşti un spectator, te uiţi la un film şi a trecut filmul, a trecut viaţa şi te cară cineva la mormânt. Păcat de tine, păcat și de mine.

Deci trei virtuţi a avut Hristos de bază, prin care a mântuit lumea: iubirea totală a lui Dumnezeu pentru oameni, smerenie cum nu mai este la nimeni altcineva - păi ce împărat a mai mers pe un măgar? Toţi vor în cele mai luxoase maşini, în avioane. Faceţi comparaţie între Împăratul împăraţilor şi toţi împăraţii, toţi se sfădesc pe bani și avere. Să vedeţi diferenţă. De aceea nu merge bine în lumea asta, că noi vrem să facem o altă lege, nu legea Evangheliei, nu cuvântul lui Hristos, nu-L luăm pe Hristos de model ca să ne jertfim şi noi. Că dacă am naşte copii, ar fi societatea echilibrată, familia împăcată; dar din două vorbe şi-un cuvânt, hai la tribunal, ne-am despărţit. Ajung la noi oameni bătrâni cu copii mari şi se despart. Numai demonul a intrat în casele şi în inimile noastre.

Iar noi, acum, care slăvim pe Hristos Care merge spre Patimă de bunăvoie, hai să continuăm foarte pe scurt pe urmele Domnului, ca să vedeţi până la capăt cum a mers Dumnezeu şi Şi-a dus crucea Lui pentru păcatele noastre. El n-a dus crucea pentru El, ci pentru noi a dus-o! Iar noi, dacă o ducem, crucea bolii, a copiilor pe care-i naştem, o ducem pentru noi, nu pentru altcineva. Domnul a

dus-o pentru noi şi a fost, ca Dumnezeu, fericit. Iar noi suntem aşa cum suntem…

Începând de astăzi mergem într-o săptămână întreagă de rugăciune, slujbele de noapte care se cheamă, în limba slavonă, denie - la mănăstiri se face la miez de noapte, în alte biserici de cu seară. Am dori ca fiecare, în sat, în oraş, unde vă aflaţi, să nu lipsiţi de la slujbele acestea de seară. Mergeţi pe urmele lui Hristos.

Începând din seara aceasta până în noaptea de Înviere, e o săptămână de rugăciune, de smerenie, o săptămână de cugetare la Patimile Domnului, o săptămână luminată, să zicem aşa, care ne înalţă spre Înviere prin jertfa şi smerenia lui Hristos.

Căci noaptea asta şi ziua de mâine este închinată pomului celui blestemat, care nu dădea roade - Să fii blestemat să nu mai dai rod în veac. Ferească Dumnezeu să ne ajungă blestemul pomului fără de roadă, să trăim o viaţă întreagă fără roadă, hai că în sfârşit am nimerit să nasc un copil şi cam atât. Nu se poate aşa ceva. O spunem deschis, că nu mai e timpul să mai facem și alte paranteze: ori cu Hristos, să-L imităm cum se poate mai fidel pe Hristos, ori, dacă nu, nu-L putem vedea pe Hristos în veac […]”.

Pr. Lect Univ. Dr. Constantin Necula - Predică la Duminica Floriilor

"Osana, Osana!... Răstigneşte-L! Răstigneşte-L!..."

Praznicul acesta al Intrării Domnului în Ierusalim - numit şi al Floriilor - poartă cu sine adânc de înţelepciune, şi oricât ne-am strădui să surprindem toate sensurile sărbătorii acesteia, fi-vom neputincioşi în a le epuiza.

Căci mai întâi de a fi Intrarea în Ierusalim au fost patruzeci de zile de radioasă bucurie a postirii, iar ultima dintre bucuriile fericite aduse de post a fost praznicul din Betania al învierii lui Lazăr.

Cântarea Liturgică este aceea care ne îndeamnă să luăm aminte la acesta mai cu seamă. Căci zice: ***"Săvârşind aceste patruzeci de zile, cele de suflet folositoare, cerem să vedem şi sfânta Săptămână a Patimii Tale, Iubitorule de oameni, ca să preaslăvim în ea măririle Tale şi nespusă orânduirea Ta cea pentru noi, cu un cuget cântând: Doamne, slavă Ţie!"*** (Idiomela sâmbetei lui Lazăr, glas 8), iar apoi Leon, împăratul cel cucernic, în cele cinci alcătuiri poetice cântă minunea din Betania, dar de ce zic din Betania, căci iadul însuşi gusta deja din moartea ce i se pregăteşte: "***Doamne, venit-ai la mormântul lui Lazăr cel mort de patru zile şi, vărsând lacrimi peste prietenul Tău, l-ai sculat, Spicule al vieţii. Pentru că moartea fiind legată cu glasul Tău, înfăşurările lui s-au dezlegat ca şi cu mâinile...***"

"***Doamne, glasul Tău a stricat împărăţiile iadului şi cuvântul puterii Tale a ridicat din mormânt pe cel mort de patru zile; şi s-a făcut Lazăr început al mântuitoarei învieri celei de-a doua...***" Gestul lui Hristos, conservat cu lumina de icoană, străbate nu doar iadul, ci şi veşnicia: "***Venind la mormântul lui Lazăr, Mântuitorul nostru, şi strigând pe cel mort, l-ai sculat ca din somn; s-a***

scuturat stricăciunea cu Duhul nestricăciunii şi a venit o dată cu cuvântul legat cu înfăşurăturile..."(Slava lui Leon, Vecernia).

Iar alt imnograf, Andrei Tiflos (orbul), ne îndeamnă să cântăm astfel: "***Săvârşind patruzeci de zile cele de suflet folositoare să strigăm: Bucură-te, cetate Betanie, patria lui Lazăr... Bucuraţi-vă, Marta şi Maria, surorile lui, că (mâine) vine Hristos să învieze cu cuvântul pe fratele vostru cel mort, al cărui glas auzindu-l amarnicul şi nesăţiosul iad, cutremurându-se de frică şi suspinând foarte tare, va slobozi pe Lazăr legat cu înfăşurătorile. De a cărui minune mirându-se mulţimea iudeilor, va întâmpina pe Domnul cu ramuri şi cu stâlpări şi se vor arăta lăudând pruncii pe Acesta, pe Acesta pe Care îl prăznuiesc Părinţii: Bine este cuvântat Cel ce vine întru Numele Domnului, împăratul lui Israel!***"

Am arătat toate acestea ca să înţelegem încă o dată modul în care, chiar smerit, pe mânzul asinei, Hristos Domnul întră în Ierusalim. Şi înţelegem exuberanţa copiilor care-L simt pe Hristos ca Mântuitor, ca şi cârcoteala maturilor ("părinţii pizmuindu-L..."). Este modul împărătesc în care Hristos ştie să calce pe cadavrul morţii. Paşii de azi din Betania, din Ierusalim, sunt, dacă vreţi, exerciţiul organic al paşilor ce vor zgudui iadul, după ce mai întâi au cutremurat Grădina Raiului în care Adam şi Eva căzut-au...

Paremiile care se citesc la Vecernia Praznicului (Facere 49,1-2, 8-12; Sofonie 3,14-19 şi Zaharia 9,9-15) ne obligă să vedem că Hristos le împlineşte, umple de adevăr Scriptura. Iar Intrarea în Ierusalim se face, la rându-i, icoană a Cincizecimii ce va să fie, căci "***astăzi Harul Duhului Sfânt pe noi ne-a adunat şi, toţi luând Crucea Ta, zicem: Bine eşti cuvântat, Cel Ce vii în Numele Domnului... Osana Celui dintru înălţime!*** (Slava gls. 6, la Stihoavna Vecerniei). Căci ce altceva fi-va pogorârea la iad a Domnului, decât o umplere de Duh Sfânt a locuinţei : morţilor pulverizată de puterea Duhului lui Hristos, Împăratul Măririi, atât de greu identificabil de îngeri în urma rănilor pe care Săptămâna aceasta ce vine I le va aduce Lui, Izbăvitorul rănilor noastre.

În taina Ierusalimului se face bucurie nu doar pruncilor de la suprafaţă, de pe străzile de praf ale cetăţii, ci şi bătrânilor celor trecuţi pe căile de Duh ale locuinţei morţilor: "***Strigat-au cu veselie duhurile drepţilor: Acum lumii aşezământ nou se rânduieşte, şi cu stropirea dumnezeiescului Sânge să se înnoiască poporul!***" (Cântarea a şasea a Utreniei). O stropire cu dumnezeiesc Sânge, care ar fi trebuit să scoată pe ierusalimiteni - şi pe noi, mai ales pe noi - "din groapa cea fără apă a necunoştinţei", pentru înnoirea poporului, aceluia care ar fi trebuit să cânte noului Ierusalim...

Dar o dată cu "Osana!" se naşte şi strigătul de fiară, de prostie şi stupidă trădare: "Răstigneşte-L!" Dacă la lumina zilei se ţese porfira cea de azur a împăratului smerit, la întunericul cel care ascunde uneltirile, fraţii diavolului ţes deja, din arginţi, trădare şi nenorocită sărutare, cămaşa morţii Robului, Răstignitului...

Poate că tocmai smereniei îi plăteşte tribut Hristos, Iubitorul smereniei. Căci nu admite temenelele lor, văzând dincolo de entuziasmul de acum, din ziua aceasta, teribilul urlet de fiară buimacă, fiară ce va pecetlui cu buzele grabei trădarea - a câta oară? - lui Dumnezeu. De aici, poate, tonul extrem de riguros al Evangheliei, indiferent de variantele pe care le-am utiliza în descuierea mormântului (În 12, 1-8; Mt 26, 6-12; Mc 14, 3-8). ***Hristos nu Se lăsa înşelat de reacţiile mulţimii! El vede deja dinţi scrâşnind, înjurături, scuipat şi sângerare, umilire...***

- *Ei agită stâlpări, iar El vede pumni ce se-nalţă, nerecunoscători, spre cer.*
- *Ei aştern haine pe cale, iar El vede deja sfâşierea hainelor Sale ca să fie podoabe pe Cale...*

De-aici tonul echilibrat! Undeva, lemnul de Cruce îşi trăgea sevele pentru a se face lemn răstignirii, iar fierăriile Ierusalimului purtau între piroanele lor şi piroanele care aveau să răstignească pe Cel care ţine cerul răstignit deasupra apelor.

Nu de puţine ori în viaţă, noi înşine, ierusalimiteni de jos, ne lăsăm entuziasmaţi de intrarea lui Hristos în Ierusalimul inimii noastre şi agităm osanalele faptelor noastre sau eforturilor noastre, uitând cât har ceresc vine de Sus pentru ca ele să se nască, să crească şi să rodească în inima noastră şi-n viaţa noastră. Nerecunoscători mai apoi, răstignim pe Hristos afară din Ierusalimul cel dinlăuntrul nostru, la porţile buzelor noastre, pururea comentând şi cerând socoteala Domnului pentru toate câte ni se întâmplă. Noi înşine ne facem dar transfugi între "Osana!" şi "Răstigneşte-L!", robi nemernici ai trădării...

Dar, departe, în geana de înviere a Bisericii, se-aude glas înalt, cum că Ierusalimul se luminează, ceresc şi mântuitor...

Facă-ne Domnul părtaşi Învierii Lui!

(Extras din cartea: Pr. Lect Univ. Dr. Constantin Necula - Iubesc, Doamne, ajută neiubirii mele!...)

Pr. Lect Univ. Dr. Constantin Necula - Gânduri de Florii

Când se apropie Floriile, intrarea în Ierusalim a Domnului, gândul îmi zboară la o întrebare de al cărei răspuns atârnă liniştea sau neliniştea mea de vreme îndelungată.

În sărbătoarea aceasta şade ascuns bine, precum miezul în nucă, un examen greu. Examenul de conştiinţă al Bisericii, al comunităţii creştine, al adunării liturgice. Căci, intrând Domnul în Ierusalim, călare pe mânzul asinii, dă dovada smereniei lucrătoare spre mântuirea celorlalţi, căci pentru întâia şi ultima oară Îl vedem acceptând spectacolul, spectacularul, de dragul de-a ne depărta de El, învăţându-ne să ne bazăm, în vestirea Evangheliei, nu pe tumultul curios şi lesne de orientat al mulţimii fără chip, ci pe adânca smerenie a Domnului Slavei.

Cel pe Care mulţimile-L primesc, Duminica aceasta, cu strigăte de bucurie şi de falsă curtoazie duhovnicească, ne învaţă că, în curând, lui „Osana! Osana!" poate să-i urmeze „Răstigneşte-L! Răstigneşte-L!" dacă interesele obscure ale unuia sau altuia o cer, transformând bucuria părtăşiei în drama trădării, cuvioasa rugăciune în urlet demagogic, ucigător.

În Drama aceasta a Floriilor, continuată în Săptămâna zisă - de cei bătrâni - „Paştele Crucii", se ascunde mult din drama Bisericii Ortodoxe, în special, întâmpinată cu osanale de o mulţime tulburată de vestea faptelor ei, Biserica se

cere, mai apoi, a fi răstignită, pentru că ea nu „corespunde” (Slavă Domnului!) viselor unuia sau altuia dintre agitatorii democraţi ai momentului, lideri de opinie,
nu neapărat într-o linie politică, cât într-una culturală sau spirituală. Mereu Bisericii i se cere tot mai mult - oferindu-i-se tot mai puţin - în vreme ce mereu alţii sunt cei care fac carieră din scuiparea obrazului Miresei Mirelui de dragul tainului de 30 de arginţi, din care-şi vor smulge mereu tot mai multă energie pentru ură şi pentru lucrarea lor spurcată.

Biserica are ceva din profilul Dumnezeului ei, atunci când e vorba să cadă la taifas cu „oamenii zilei”. Mereu le iese în întâmpinare cu smerită cugetare şi în smerita călătorie a Domnului pe asin. Dar nu uită - căci n-are voie - că atunci când este răs-

tignită, mai întâi scuipată, lovită, rănită şi mai întâi de acestea amarnic trădată, ea poartă cu sine ceva din Drama Dumnezeului celui Viu, cel înviat, cu moartea pe moarte călcând. Şi nu se încrede în osanale, ci se bucură de răstigniri, căci din ele-i vine nemurirea.

(Extras din cartea: Pr. conf. univ. dr. Constantin Necula - Duminici în dar: Predici şi gânduri)

Părintele Ion Cârciuleanu - Predică la a patra Duminică din Postul mare – Floriile

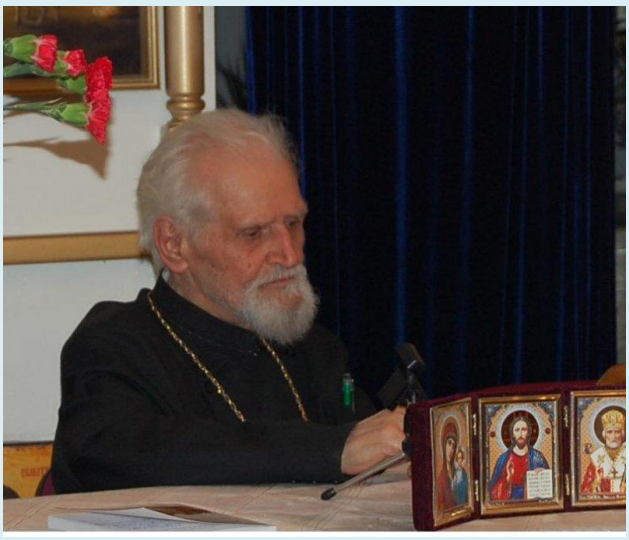

Drumul postului pe care creştinul l-a parcurs timp de şase săptămâni a ajuns la ultima treaptă, când Sfânta Biserică ne-a pus în faţă importante scene din viaţa lui Iisus Hristos, scene edificatoare sufletului, pentru a primi cu bucurie ziua Învierii Domnului Iisus Hristos.

O dată cu postul am pornit de la Marea Galileei, apoi am început să urcăm încet, trecând prin oraşe şi sate, ca să ajungem în Betania, orăşel la poalele Muntelui Măslinilor unde Iisus a înviat pe Lazăr cel mort de patru zile.

Şi astăzi Mântuitorul ne cheamă, prin glasul Bisericii, ca să urcăm alături de El pe vârful muntelui pentru a intra în Ierusalimul sufletului nostru, bucurându-ne că ne-a învrednicit să luăm şi noi parte la acest urcuş sfânt. Etapele acestea noi le-am făcut în Biserică, alături de Hristos şi cu cât ne apropiem de vârful muntelui, cu atât feţele noastre se înseninează de dorinţa vie de a depune un ultim efort spre a ajunge să poposim sus, acolo unde mireasma dumnezeiască e mai simţită, acolo unde corul îngerilor este mai auzit.

Multă lume din depărtate ţinuturi urcau cu câteva zile înainte dealul Ierusalimului ca să serbeze Paştile, cu dorinţa vie şi gând curat de a vedea pe Iisus. În cetatea Ierusalimului, în jurul fariseilor şi preoţilor se pune la cale prinderea lui Iisus, cel care aducea o viaţă nouă, cel care nu tolera ca minciuna să fie elogiată, perfidia să fie ridicată la rang de virtute, iar crima, sub toate formele ei, admisă ca un bun firesc.

Dar Iisus, cu blândeţea şi dragostea dumnezeiască pe care a propovăduit-o, se îndreaptă încet, cu ucenicii lui, spre Betania, ca să intre în casa lui Lazăr pe care-l înviase, şi să ia masa cu el. Trebuia să arate tuturor că Lazăr a înviat cu

adevărat şi totodată trebuia să-i pregătească pentru a putea înţelege Învierea Sa din morţi, în acel chip tainic cum avea să se întâmple la numai o săptămână.

Ca un semn de respect şi recunoştinţă pentru cel ce aduce lumină în casa lor, Maria, sora lui Lazăr, toarnă mir de nard curat, de mare preţ, peste picioarele lui Iisus şi cu părul capului îi şterge picioarele. Câtă dragoste faţă de Învăţătorul, câtă umilinţă plină de respect la sora lui Lazăr, care mai târziu a devenit ucenica lui Iisus.

La observaţia lui Iuda vânzătorul – că de ce nu s-a vândut, mai bine, mirul -, Domnul Iisus, plin de durere de ceea ce gândea fiul pierzării, răspunde: "***Las-o în pace, căci ea l-a păstrat pentru ziua îngropării Mele. Pe săraci îi aveţi tot timpul cu voi iar pe Mine nu mă aveţi întotdeauna***" (Mat. 26, 11).

Din Betania, Domnul Iisus se îndreaptă, a doua zi, spre Betfaghe, de unde trimite doi ucenici în satul din apropiere ca să aducă asina ce o vor găsi legată şi mânzul asinei, să-i dezlege şi să-i aducă la El, iar dacă va întreba cineva de ce fac aceasta, să spună că "***Domnul are trebuinţă de ei şi îndată îi va trimite***".

Aceasta spre a se împlini profeţia proorocului Zaharia, care zice: "***Nu te teme, fiica Sionului, iată că împăratul tău vine călare pe mânzul asinei***" (Zaharia 9, 9). Aducându-se mânzul asinei, mulţimea aşterne haine peste asin şi El se aşază deasupra. Covor de veşminte şi de ramuri de copaci se întindea înaintea lui Iisus, iar mulţimea, cu ramuri de finic şi măslin în mână, striga: "***Osana! Fiul lui David! Bine este cuvântat cel ce vine în numele Domnului. Osana, întru cei de sus***" (Marcu 11, 7-10).

În mijlocul acestei mulţimi entuziaste se aflau şi "oameni dintre farisei", pe care această primire îi nemulţumea profund. Nu mai erau ei cei lăudaţi de popor, cei admiraţi pentru cucernicie şi fapte bune, cu care le plăcea să se laude. "***Învăţătorule, ceartă-ţi ucenicii". Atunci, Iisus le-a răspuns: "de vor tăcea aceştia, pietrele vor striga***" (Luca, 19, 39-40). Sfântul Evanghelist Matei întregeşte discuţia cu arhiereii şi cărturarii iudei, care îi zic: "***Auzi ce zic aceştia?" La care Iisus răspunde: "Da. Au niciodată n-aţi citit că din gura pruncilor şi a celor ce sug voi primi laudă?***" (Mat. 21, 16).

De Duminica Floriilor, Duminica Stâlpărilor sau a ramurilor de finic, cu care a fost întâmpinat Mântuitorul nostru la intrarea triumfală în Ierusalim, cu şase zile înainte de răstignire, sunt legate multe fapte şi întâmplări, care au rezonanţă până în zilele noastre şi vor avea până la sfârşitul veacurilor.

Mântuitorul a intrat de multe ori în Ierusalim, dar totdeauna simplu, smerit, fără alai, însoţit numai de ucenicii săi. În Duminica Floriilor, însă, toate se

schimbă: ***Mântuitorul nu vine smerit, pe furiş, ci călare pe un mânz de asină, însoţit încă din Betania de popor mult, iar la porţile Ierusalimului mulţime de bărbaţi, femei şi copii îl primesc cu ramuri de finic, ca pe un împărat***, strigând: ***"Osana! Fiul lui David, împăratul lui Israil, binecuvântat este cel ce vine în numele Domnului"*** (Mat. 21, 9; Ioan 12, 13).

Poporul era în delir, fremăta de bucurie şi entuziasm, aşternea hainele în calea Domnului, şi de ar tăcea norodul, pietrele ar striga: "Osana"! Singur Mântuitorul e trist, până în adâncul sufletului Său.

Ce se întâmplase în ziua aceea? Cum de se schimbaseră iudeii în aşa măsură? Doar trei ani de zile a vorbit Iisus despre Împărăţia lui Dumnezeu, în mijlocul acestui popor şi a grăit atât de frumos, ca nimeni altul ca El, a săvârşit minuni, vindecări, a dat nenumărate semne despre Dumnezeirea Lui, dar poporul L-a primit neîncrezător, apoi L-a urât de moarte, căutând să-L omoare de mai multe ori.

Ce s-a întâmplat cu acest popor, ce schimbare s-a produs dintr-o dată în sufletul lui? Mântuitorul a încălecat pe mânzul asinei şi a intrat triumfal în Ierusalim, ca să se împlinească întocmai cele scrise despre El de profeţi (Mat. 21, 5). Dar poporul evreu, egoist şi dornic de răzbunare, a văzut altceva acum. Văzându-L călare şi înconjurat de atâta popor, a crezut că Mesia a dat semnalul revoluţiei în contra stăpânirii romane. Fiecare iudeu avea câte un duşman, care trebuia pedepsit şi fiecare credea că acum începe realizarea aspiraţiilor lor politice, o împărăţie pământească. ***Ei nu pricep că împărăţia lui Hristos este împărăţia păcii, a iertării şi a iubirii. Ei nu pricep că Domnul îi lasă să cânte şi să-L slăvească numai ca să dea pildă că cel ce merge la moarte pentru întreaga omenire, Fiul lui Dumnezeu, trebuie să fie preamărit mai mult decât oricare alt om.***

Aceasta a vrut să le arate Domnul prin intrarea triumfală în Ierusalim, dar ei n-au priceput.

Mântuitorul este trist. Îi este milă de popor. Aceasta este ultima chemare la mântuire ce o adresează El însuşi poporului ales, dar ştie că nu va fi ascultat. Ochii Săi dumnezeieşti văd patimile ce vor urma. Numai câteva ceasuri vor trece şi acest popor se va schimba iarăşi. Numai câteva ceasuri vor trece şi poporul se va lepăda de El, îl va urî şi-I va dori moartea, căci El, în loc să apuce sabia şi să ucidă pe duşmani, va rosti cu glas blând: "Iubiţi pe vrăjmaşii voştri", apoi va lua biciul şi va goni negustorii din templu, arătând că Dumnezeu pedepseşte cu însuşi braţul Său pe batjocoritorii celor sfinte.

În seara intrării triumfale în Ierusalim, fiul lui David, Împăratul iudeilor va merge în Betania ca să nu fie ucis înainte de plinirea vremii. Alaiul se apropie tot mai mult de Ierusalim şi Mesia este din ce în ce mai trist. ***El ştie că numai câteva zile vor trece şi alaiul acesta ce-L însoţeşte săltând de bucurie se va preface în adunare mişelească, ce în loc de "Osana", va striga: "Răstigneşte-L! Răstigneşte-L!" Mântuitorul ştie că cei ce cântă acum "Împăratul iudeilor, Osana, bine este cuvântat", vor rosti cea mai josnică minciună, că n-au alt împărat decât pe Cezarul, şi vor cere ca sângele lui Iisus să cadă asupra lor şi asupra copiilor lor.***

Ochii dumnezeieşti ai Mântuitorului văd cum ramurile de finic se prefac în bici şi în cunună de spini; mâinile ce aruncă flori în calea lui se strâng în pumni care îl vor lovi fără milă, iar buzele ce-L preamăresc îl vor scuipa şi-L vor huidui. Peste strigătele de "Osana", Mântuitorul aude cum i se ascut piroanele răstignirii.

Iată de ce este trist Mântuitorul. El ştie că poporul nu va pricepe cercetarea Lui. El ştie că Tatăl nu va lăsa nepedepsită răutatea poporului ales, după cum s-a şi întâmplat în anul 70. În mijlocul strigătelor "Răstigniţi-L", Iisus a întrezărit crucea de pe Golgota şi dincolo de aceasta, El vedea zorile Învierii.

Ce lecţie minunată pentru noi! ***Între "Osana" şi "Răstigneşte-L" se desfăşoară şi scurta noastră viaţă pământească.***

Întâmplările din Duminica Floriilor trebuie să ne fie spre înţeleaptă învăţătură. Să desprindem din ele că Dumnezeu pedepseşte pe cei ce nu ascultă glasul Său. Să înţelegem că pe oameni greu ne putem baza, căci sunt, de cele mai multe ori, schimbători după diferitele lor interese. Cine te laudă astăzi, mâine te poate huli, cei ce sunt astăzi prieteni, mâine pot deveni cei mai înverşunaţi duşmani ai tăi.

De aceea, să venim şi să ne încredem în Dumnezeu şi să ascultăm glasul Său când ne cheamă şi să nu-L întristăm cu răutatea noastră.

Sufletul nostru să-l primească pe Iisus cu bucurie, ca odinioară Ierusalimul, căci azi vine ca biruitor al morţii şi izbăvitor vieţii.

Sufletul nostru să fie o cetate a virtuţilor, pe care să n-o poată cuceri nici un păcat din lume. Cetate a sfinţeniei, a milei, a bunătăţii şi a dragostei, cetate a ascultării de Domnul Iisus Hristos, cu legea poruncilor Lui, cu îndrumarea Evangheliei Sale, cu apărarea zidului de nebiruit a inimii noastre, cu adevărat credincioasă numai Domnului Împăratului nostru veşnic.

Vine săptămâna Sfintelor Patimi, când Iisus urcă spre Golgota. Să alergăm şi noi înaintea Mântuitorului, să aşternem înaintea Lui florile şi ramurile de finic ale credinţei noastre şi hainele faptelor noastre frumoase, deschizând larg porţile cetăţii inimii noastre ca să intre Domnul puterilor.

Să străbatem cu El drumul acesta pe tot parcursul vieţii noastre.

Să fim cu El în suferinţă ca să ne învrednicim a fi cu El şi în ziua cea luminată a Învierii.

Învredniceşte-ne, Doamne Iisuse Hristoase, să te lăudăm, să te binecuvântăm şi să te mărim, cântând şi strigând şi noi "Osana, bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului". Amin.

Părintele Iosif Trifa, tâlcuire la Evanghelia Duminicii a VI-a din Postul mare - (a Floriilor)

Praznicul Floriilor ne pune stâlpări în mână, ca să prăznuim amintirea acelei zile – cea dintâi şi cea din urmă – în care Mântuitorul S-a lăsat să fie sărbătorit pe pământ şi a intrat cu triumf în Ierusalim, ca „Împăratul lui Israel“.

Să luăm aminte: ***Împăratul Hristos Se apropie acum şi de Ierusalimul sufletului nostru. Să ieşim şi noi întru întâmpinarea Lui cu flori, cu stâlpări şi cântări de mărire.***

Florile sunt semnul curăţiei şi al frumosului şi, dacă pământul îşi are în tot anul o primăvară – care îl curăţă şi îl îmbracă numai cu flori curate şi frumoase – şi sufletul nostru trebuie să-şi aibă în tot anul o primăvară care să-l cureţe de păcate şi să-l îmbrace cu flori curate şi frumoase. ***Această primăvară a sufletului este postul de curăţire şi înnoire sufletească al Învierii Domnului.***

Oare ai şi tu, cititorule, această primăvară cu flori în suflet? Oare răsărit-au flori şi stâlpări de curăţenie şi în sufletul tău? Altcum, cu ce vei întâmpina şi primi pe Împăratul Hristos?

Iată, Împăratul Măririi Se apropie să intre în Ierusalimul sufletului nostru! După ce am postit şi ne-am mărturisit, acum soseşte Taina cea mare a Sfintei Cuminecături; adică Însuşi Hristos va intra în casa sufletului nostru.

Sosesc Paştile! Şi Praznicul acesta trebuie să-l aştepte tot creştinul, cu sufletul curat şi curăţit de păcate.

Este o datină bună ca tot creştinul să aştepte Învierea având casa curată şi orânduită. Este parcă ceva ce ne îndeamnă să simţim că fără casa curată, văruită

şi împodobită, nu vin Paştile. Vedeţi!… Acelaşi lucru trebuie să-l facem şi pentru casa sufletului nostru, acum, pe când soseşte Învierea! Căci doară şi casa sufletului are lipsă de curăţenie. Câte gunoaie de păcate nu se strâng într-un an în ea! ***Să ne curăţim dar şi casa sufletului nostru şi să o împodobim cu florile curăţiei, ca să intre în ea Împăratul Hristos!***

Praznicul Floriilor aceasta ne învaţă şi ne îndeamnă; şi de aceea este pus „mai înainte de Paşti cu şase zile“. Şi apoi încă ceva ne învaţă praznicul din duminica Floriilor. Uitaţi-vă bine cum tot aceiaşi oameni care Îl întâmpină pe Hristos acum – duminică – cu osanale, cu flori şi ramuri de finic, peste trei zile Îi ies în cale cu batjocuri, cu cruce şi cuie, să-L răstignească. Este aceasta o învăţătură să nu fim şi noi în chipul şi asemănarea evreilor din praznicul Floriilor.

Să luăm aminte! ***De câte ori ieşim şi noi în calea lui Hristos cu flori de rugăciuni, cu posturi şi mărturisiri, dar cu faptele noastre cele rele Îl răstignim iarăşi pe cruce, suntem şi noi în asemănarea evreilor din evanghelie.***

Să primim dar pe Hristos cu flori adevărate de curăţenie sufletească şi cu ramuri de fapte bune! Pentru Hristos şi întâmpinarea Lui, să dezbrăcăm şi noi hainele noastre, adică hainele cele negre ale zavistiei, ale trufiei, ale iubirii numai de noi înşine şi ale patimilor rele.

Noi trebuie să fim în asemănarea pomului bun care face mai întâi frunze, apoi flori şi, pe urmă, florile leagă roade. Aşa şi în pomul vieţii noastre: frunzele posturilor şi florile rugăciunilor trebuie să lege roade de fapte bune, altcum de nici un folos nu sunt. „***Tot pomul ce nu face poame bune se taie şi în foc se aruncă***“ (Matei 7, 18); „***Nu tot cel care-Mi zice: Doamne, Doamne, va intra în Împărăţia Cerurilor, ci acela care face voia Mea***“ (Matei 7, 21); „***Ce-Mi ziceţi Mie: Doamne, Doamne, şi nu faceţi cele ce vă zic Eu?***“ (Luca 6, 46) – a zis Mântuitorul Hristos.

Ascultaţi ce pildă frumoasă a spus odată Iisus: „***Când cineva aruncă sămânţa în pământ, pământul, din sine, rodeşte mai întâi iarba, apoi spic şi, după aceea, grâu deplin în spic. Şi, când se coace rodul, îndată trimite secera, că a sosit secerişul***“ (Marcu 4, 26-29).

Aşa trebuie să se încheie şi postul nostru: cu „grâu deplin în spic“, cu fapte bune; altcum, n-ajunge nimic.

Să-L întâmpinăm pe Hristos cu flori de curăţenie sufletească şi cu spice de fapte bune.

Când am fost în călătorie la Ierusalim, am văzut şi poarta prin care intrase odinioară Iisus, în ziua Floriilor. Această poartă se cheamă „Poarta de aur“ şi e închisă cu zid. Tradiţia de la Ierusalim spune că această poartă s-a închis de la sine şi se va deschide iarăşi de la sine, în Ziua cea mare a Învierii. Prin ea vor intra sufletele la viaţă.

Plină de înţeles şi de adevăr este această tradiţie, căci, de fapt, mântuirea noastră stă în întrebarea: ***cum L-am primit noi pe Mântuitorul?*** „***Şi celor câţi L-au primit pe El*** (cu adevărat), ***care cred în Numele Lui*** – zice Evanghelia – ***le-a dat lor putere să se facă fiii lui Dumnezeu***“ (Ioan 1, 12).

Aşa L-ai primit pe Domnul şi tu, cititorule?

(Părintele Iosif Trifa, Tâlcuirea Evangheliilor Duminicilor de peste an)

Traian Dorz - I-a ieşit în întâmpinare

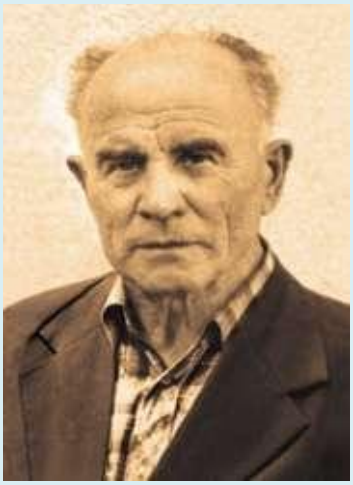

„A luat ramuri de finic şi i-a ieşit în întâmpinare, strigând: «Osana! Binecuvântat este Cel ce vine în Numele Domnului, Împăratul lui Israel!»“ *(Ioan 12, 13)*

Hristos venea înspre Ierusalim, iar poporul a ieşit în întâmpinarea Lui. Ce minunat pornise să se înfăptuiască dorinţa lui Dumnezeu şi aspiraţiile poporului însetat după fericire, în întâlnirea lui Hristos cu poporul – şi a poporului cu Hristos!

Prin învăţătura Sa, Iisus ar fi rezolvat fericit toate problemele poporului: cele religioase, cele politice, cele sociale şi orice alte probleme pe care le aveau mulţimile. Hristos le aducea înfrăţirea binefăcătoare, egalitatea respectuoasă, întrajutorarea iubitoare, toate acestea fiind legile de temelie ale Sistemului pe care îl aducea Hristos.

O, dacă ar fi fost primit acest sistem şi dacă ar fi fost înfăptuit, el, Singurul, i-ar fi putut face fericiţi pe toţi oamenii, căci tot ce mai au bun în ele toate celelalte sisteme omeneşti au numai ceea ce au luat de la Hristos.

Dar vai, ceea ce a înţeles atunci mulţimea n-au putut să înţeleagă şi conducătorii ei. Poporul, care era *inima* gata să întâmpine, gata să primească, gata să facă totul, n-a fost totuşi ajutat de conducătorii lui, care erau *mintea* îndrumătoare.
În loc să-i dea o îndrumare fericită, „mintea“ cea necredincioasă n-a ieşit în întâmpinarea lui Hristos cu bucurie – ca să preia mai înalt şi mai ordonat elanul inimii, al poporului – ci s-a lăsat stăpânită de întuneric şi vicleşug, zădărnicind tot ce era să fie atât de fericit pentru toţi şi aruncând totul în cea mai nebunească şi mai monstruoasă dintre rătăciri.

Căci întocmai cum face un om, aşa face şi poporul. Când un om nu caută să-L păstreze pe Dumnezeu în conştiinţa lui, adică nu vrea să se lase călăuzit în mintea lui de voia şi de Cuvântul lui Hristos, când se împotriveşte duhului de ascultare, de ordine, de cinste şi de evlavie, atunci Dumnezeu îl lasă în voia minţii sale blestemate (Rom 1, 28). Iar mintea blestemată îl târăşte apoi pe nenorocitul care o are spre tot mai prăpăstioase prăbuşiri. Până ce ajunge plin de iad şi iadul plin de el.

Un astfel de om devine atât de orb, încât e cu neputinţă chiar şi a se mai nădăjdui vreodată ceva bun pentru el (Rom 1, 32). Fiindcă *ştiind* falsifică voia lui Dumnezeu şi *voind* se duce la prăbuşire. ***Dar ce minunat e sufletul unui om sau al unui popor care, condus de mintea sănătoasă, înţelege vremea marilor cercetări dumnezeieşti şi iese cu bucurie în întâmpinarea lui Hristos, adică înţelege drept şi primeşte fericit îndrumarea mântuitoare.***

Când Domnul vrea să vină spre „Ierusalimul“ tău, adică spre centrul vieţii tale, spre mintea şi spre inima ta, ca să le îndumnezeiască, o, ce fericit eşti, omule sau poporule, dacă atunci înţelegi şi ieşi cu bucurie în întâmpinarea lui Hristos!

- *Domnul Hristos vine totdeauna cu cele mai fericite rezolvări ale tuturor problemelor tale.*
- *Domnul Hristos vine totdeauna cu lumina, cu libertatea, cu pacea şi binecuvântarea tuturor îndestulărilor tale, atât pentru mintea ta, cât şi pentru inima ta.*

Atunci, ***pentru fericirea ta însuţi, nu-L lăsa niciodată pe Hristos să aştepte sau să ceară prea mult. Şi cu atât mai puţin nu-L lăsa să plece, ci ieşi totdeauna în întâmpinarea Lui şi deschide-I înainte de a bate la uşa ta.***

Dă-I înainte de a-ţi cere orice vezi că are nevoie, ascultă-L înainte de a-ţi porunci şi urmează-L înainte de a pleca. Abia atunci vei fi cu adevărat fericit.

Binecuvântat să fie Numele Tău, Iisuse Hristoase.Tu, Care vii neîncetat, dorind să intri ca Împărat şi Stăpân în cele mai înalte şi în cele mai scumpe

locuri ale fiinţei noastre, spre binele nostru – căci numai Tu doreşti să intri acolo, spre a aduce lumină şi fericire adevărată şi mântuitoare – o, numai Tu, Iisuse Doamne, înnoieşti fericit mintea unui om sau a unui popor şi numai Tu îi dai o îndrumare înţeleaptă prin care să iasă cu bine din toate primejdiile sale.

Şi numai Tu, Doamne Iisuse, îi poţi curăţa inima, adică poţi înlătura din mijlocul său tot ce este urât, necinstit, imoral, înjositor, necurat şi retrograd.

O minte sănătoasă şi o inimă curată – iată ce este cu adevărat fericit pentru oricine. Iar pe acestea numai Tu, Doamne Iisuse, le poţi face şi înnoi, prin învăţătura Ta, care este Adevărul şi prin puterea Ta, care este dragostea.

O conducere inteligentă şi un popor moral – iată ce poate face fericirea oricărei ţări. Şi numai Tu, Doamne Iisuse, o poţi face aceasta, prin Lumina Ta şi prin Duhul Tău, când şi mintea, şi inima cuiva vin în întâmpinarea Ta şi Te primesc cu bucurie.

Dăruieşte-ne, Doamne, tuturor înţelegerea acestor adevăruri la timp.

Amin.

(Traian Dorz, din Hristos – Împăratul nostru - Meditaţii, rugăciuni şi cântări la Sfânta Evanghelie după Ioan capitolul 12)

Traian Dorz - Meditaţii la Apostolul din Duminica a VI-a Postului mare (a Floriilor) - Pacea lui Dumnezeu

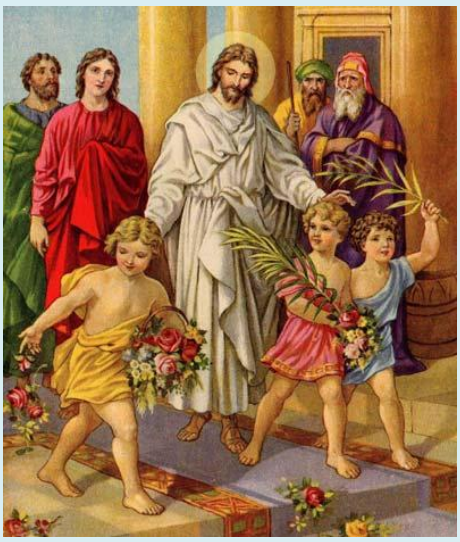

*„**Şi pacea lui Dumnezeu, care întrece orice pricepere, vă va păzi inimile şi gândurile în Hristos Iisus.**“ (Filipeni 4, 7)*

În felul acesta ajungi la pacea cu toţi semenii tăi. Vei putea să priveşti totdeauna liniştit în ochii fiecărui om pe care îl întâlneşti, fiindcă îi vei avea prieteni pe toţi.

Te vei putea ruga liniştit pentru fiecare, lângă fiecare şi cu fiecare frate ori soră, vecin ori coleg, cunoscut ori necunoscut, fiindcă neavând nici un duşman, nu vei fi împiedicat de nimic faţă de nimeni.

Neavând nimic ascuns faţă de nimeni, vei putea să-i vorbeşti deschis fiecăruia. Şi să primeşti cu bunăvoinţă în casa ta pe oricine. Având pacea cu toţi, vei avea pacea din partea tuturor. Bineînţeles că vor mai fi şi unii cu care nu vei putea avea pacea deplină niciodată. Dar aceasta nu va mai depinde de tine, ci de ei. Însă asta nu-ţi va nimici pacea ta însăţi care va fi întristată, dar nu tulburată de nimic.

Asta este pacea cu oamenii şi pacea omenească. Dar pacea lui Dumnezeu este altceva. Pacea aceasta se statorniceşte între sufletul tău şi Dumnezeul tău. Între sufletul meu şi Dumnezeul meu.

Şi pacea aceasta depinde de starea până la care am ajuns noi, fiecare, în relaţiile noastre cu El.

***Pacea cu Dumnezeu.** Aceasta este prima stare la care ajungem în clipa naşterii din nou, când Sângele Sfânt al lui Hristos ne spală de păcatele*

trecutului şi ne aduce la picioarele Harului Ceresc pentru înfierea Tatălui. Această pace durează atâta vreme cât între noi şi Dumnezeu nu intervine un nou păcat care ne strică această pace. Dacă intervin atunci numai lacrimile şi căinţa din partea noastră, pe măsura păcatului făcut şi alergarea la Sângele curăţitor al Domnului Iisus, atunci pacea noastră cu Dumnezeu se poate iarăşi reface… după cum este scris: ***Dacă ne mărturisim păcatele, El este credincios şi drept ca să ne ierte păcatele şi să ne cureţe de orice nelegiuire*** (I In 1, 9).

Aşa a fost starea Sfântului Apostol Petru în seara Patimilor Domnului. Dar el s-a trezit îndată alergând la pocăinţă şi la plânsul amar. Din cauza asta el a fost mântuit.

Pacea lângă Dumnezeu. ***Aceasta este o a doua stare şi durează atâta vreme până când intervine o încercare mai grea şi mai deosebită, o furtună mai tare care ne smulg de lângă Dumnezeu şi ne aruncă în nu ştiu ce valuri sau noroaie în care ne putem îneca şi îngropa.***

Dacă nu intervine atunci o pocăinţă îndurerată şi cutremurătoare, sufletul ajuns astfel rămâne pierdut pentru veci. Aşa a fost starea lui Iuda, vânzătorul Mântuitorului nostru. Dar el n-a mai alergat la pocăinţă şi nici la lacrimi; din cauza aceasta el a fost pierdut.

Pacea lui Dumnezeu. ***Aceasta este a treia stare, este starea cea mai înaltă pentru că este pacea din Dumnezeu şi pacea în Dumnezeu.*** Aceasta era starea Sfântului Apostol Pavel când spunea: Pot totul în Hristos. Am totul în El. Birui totul, rabd totul, iert totul, înţeleg totul, cred totul, nădăjduiesc totul şi iubesc totul în Iisus, prin Iisus şi pentru Iisus.

La această stare trebuie să ajungem noi, şi prin harul lui Dumnezeu putem ajunge fiecare dintre noi, dacă ne dăm toate silinţele încât atârnă de noi. Şi numai când am ajuns aici, abia atunci trebuie să ne simţim în siguranţă. Câtă vreme suntem încă numai în primele stări trebuie să ne temem şi să ne luptăm. Nespus de mulţi credincioşi care au rămas numai la starea întâi au fost despărţiţi de El mai curând sau mai târziu de un păcat, pentru care, neavând la timp o pocăinţă adâncă şi un plâns amar, au rămas pe totdeauna despărţiţi de Hristos. O, câţi de aceştia am văzut!

Chiar şi rămânerea numai în starea a doua, adică numai lângă Dumnezeu şi nu în El, este tot primejdioasă. Fiindcă pot veni furtuni ca peste Absalom sau ca peste Iuda. Şi ele ne pot smulge de lângă Tatăl nostru şi de lângă Mântuitorul nostru, şi atunci ce folos că am fost lângă David, ori am fost lângă Hristos? Şi Absalom şi Iuda au murit la fel.

Dar dacă am ajuns în Dumnezeu cum era Avraam, ori Iov, atunci nu ne mai desparte nici nu ne mai smulge nimic.

Nu demult am văzut o tânără familie de fraţi care au trecut printr-una din cele mai grele încercări. Copilaşul lor cel mai drag, în vârstă de trei ani, a căzut într-un cazan cu apă clocotită, murind opărit în faţa lor, fără să-l poată salva. Tatăl copilului primise cu o săptămână înainte o înştiinţare clară din partea Domnului şi se aştepta la aceasta. Şi totuşi, când a venit jertfa aceasta cerută de Dumnezeu, acest tată era zdrobit peste măsură de mult.

I-am adus atunci aminte de încercarea lui Avaram şi a lui Iov, care, în împrejurări mai grele decât acestea, totuşi nu s-au prăbuşit. Pentru că era una să aduci fără voia ta, fără mâna ta şi fără ştiinţa ta o jertfă atât de mare, ca arderea şi moartea copilului tău în faţa ta… Dar este cu totul alta când tu, mai dinainte ştiind, pregăteşti tu însuţi jertfa copilului tău. Îi pregăteşti tu cuţitul cu care să-l taie mâna ta. Şi focul pe care să-l aprinzi cu mâna ta. Cine îşi poate închipui ce jertfă cumplită este o astfel de jertfire adusă cu mâna ta, a singurului tău copil, cerut atâţia ani de la Dumnezeu, primit cu atâtea mulţumiri, scăldat în atâtea lacrimi, legănat cu atâtea cântări şi însoţit cu atâtea rugăciuni de dragoste, de temere şi de nădejde, acela poate că îşi va putea închipui şi cât de mare trebuie să fie credinţa unui tată în Dumnezeul lui Care îi cerea această jertfă. Şi cât de înalte trebuia să fie dragostea şi încrederea lui Avraam în Dumnezeul său.

Şi a lui Iov, care, după zece astfel de jertfe dintr-o dată, să poată totuşi spune: Dumnezeu a dat şi Dumnezeu a luat. Fie Numele Lui binecuvântat.

Iată ce pilde mari avem noi. Şi iată cu cine să ne măsurăm noi ca să vedem câtă pace avem. Şi în ce stare este această pace a noastră.

(Traian Dorz, Hristos – Puterea apostoliei)

Traian Dorz - Dac-aş fi crezut!

Dac-aş fi crezut, Iisuse,
că Tu vii aşa curând,
cum m-aş fi luptat cu somnul
să mă afli aşteptând!

Cum m-aş fi luptat cu lenea
să fiu voia Ta lucrând
– o, de-aş fi ştiut, Iisuse,
că Tu vii aşa curând!

O, de-aş fi crezut, Iisuse,
cu adevărat că vii,
cum Ţi-aş fi ieşit nainte,
ca la Sfintele Florii,
cum aş fi-mbrăcat veşmântul
sfintei Tale cununii
– o, de-aş fi crezut, Iisuse,
cu adevărat că vii!

O, de-aş şti măcar acuma
cum mă vrei Tu de curat,
de-aş putea de-acuma crede
că Tu vii ne-ntârziat,
să mă pot măcar de-acuma
pregăti cu-adevărat,
ca să nu m-alungi, Iisuse,
osândit şi lepădat!

Traian Dorz - Te slăvim, Prea mărit Dumnezeu

Te slăvim, Prea mărit Dumnezeu,
Împărat, şi Stăpân, şi-Arhiereu,
Te slăvim, Scump Iisus, Om deplin,
Fiu Iubit, Miel Junghiat, Rob Divin.

Osana, fii slăvit, osana,
ne-nchinăm şi cântăm slava Ta,
Cel ce vii să ne fii Împărat,
căci murind şi-nviind, ne-ai salvat.

Ţi-aducem ca un mir preţios
sfântul dor iubitor şi duios,
sărutând paşii Tăi preasfinţiţi,
Te primim şi slujim fericiţi.

Osana, Te slăvim, Scump Iisus,
c-ai venit Preamărit şi Supus,
Dumnezeu, Arhiereu şi-Mpărat,
fii în veci preamărit şi-nchinat.

Ne-nchinăm şi cântăm Osana;
Crucea Ta, Jertfa Ta, Slava Ta,
credincioşi şi voioşi să nălţăm,
şi trăind, şi murind să-Ţi urmăm.

Osana, lăudăm, Osana,
Ziua Ta, Faţa Ta, Slava Ta,
Fericit, Strălucit şi-nchinat,

Dumnezeu, Arhiereu şi-Mpărat.

(Traian Dorz - Cântări Nemuritoare vol. 7)

Traian Dorz - Neînfricat să fie

Neînfricat să fie acela ce iubeşte,
neabătut, acela ce are-un drum frumos,
ne-nduplecat, acela ce-un steag ceresc primeşte
– ei trebuie să meargă înalt după Hristos!

Îi vor pândi întruna Caiafele şi Iuzii,
dar şi-nsoţi-i-vor inimi de Lazări şi Marii,
îi vor ucide-ntruna soboarele şi juzii,
dar morţile lor toate sfârşi-vor aurii…

Oricât le-ar fi vrăjmaşii de mulţi şi de cu ură,
nespus mai mulţi urma-i-vor prieteni iubitori
– oricât de tare-i ura, şi-n orişice măsură,
mai tare e iubirea de mii şi mii de ori!

De-aceea nu te teme tu, fiule-al iubirii,
de-aceea nu te-abate tu, cel cu drum frumos,
de-aceea fii statornic, stegar al mântuirii,
– de voi alături luptă, biruitor, Hristos!…

Traian Dorz - Daţi piatra la o parte!

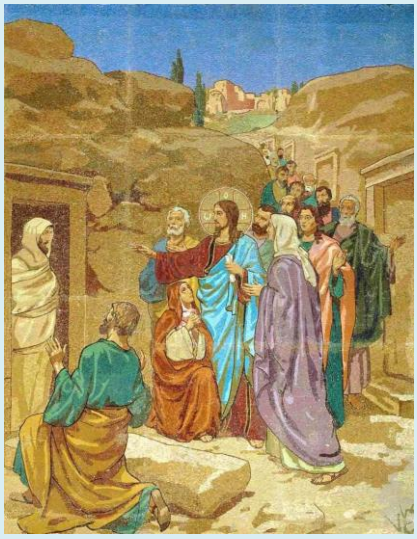

*„«**Daţi piatra la o parte!» a zis Iisus. Marta, sora mortului, I-a zis: «Doamne, miroase greu, căci este mort de patru zile.**»“(Ioan 11, 39)*

Inima împietrită este cea mai mare şi cea mai vrăjmaşă piedică în calea oricărei învieri şi în calea oricărei mântuiri.

Dacă nu poţi să mergi la fratele tău sau la vecinul tău, dacă nu-l poţi iubi şi ierta, dacă nu poţi face nici un bine cuiva – atunci, vinovată este numai inima ta, care s-a împietrit faţă de acela căruia îi eşti dator toate acestea!

Poate că, faţă de toţi ceilalţi, inima ta este moale, caldă, simţitoare, dar în partea dinspre acela căruia nu-i mai poţi face bine, inima ta ţi s-a împietrit! Atunci, dă piatra la o parte!

Dacă nu poţi asculta Cuvântul cel Sfânt al lui Dumnezeu, cu o inimă primitoare, smerită şi înfrânată, dacă nu poţi simţi dragoste fierbinte de Hristos şi dacă nu poţi urma cu temere sfântă toate îndemnurile Duhului Sfânt, atunci ***asta este din pricina împietririi inimii tale*** (Rom. 2, 5)… Atunci cutremură-te şi începe să plângi, până ţi se va da piatra la o parte.

Ia seama, cât se mai zice «astăzi», despietreşte-ţi inima şi primeşte-L pe Domnul Iisus Hristos acum!

Şi primeşte cu ascultare sfatul şi chemarea fraţilor!

Deschide-ţi inima ta astăzi, până când nu este prea târziu şi până când nu te vor îngropa neascultarea şi păcatul în vreo peşteră în care vei pieri pe vecii vecilor! (Evrei 3, 13).

- *Dacă nu poţi primi sfaturile frăţeşti, lacrimile lor şi îndemnurile, mustrările mântuitoare şi chemările stăruitoare la îndreptare – atunci asta este un semn rău de împietrire a inimii.*
- *Dacă respingi tot ce-ţi vine de la Domnul prin fraţii tăi, spre a te face ca să părăseşti păcatul în care trăieşti şi să părăseşti calea rătăcirii pe care înaintezi – atunci, vai ţie şi inimii tale, dacă nu dai piatra asta la o parte!*
- *Dacă la toate îndemnurile bune tu poţi rămâne nepăsător şi nemişcat – de vină este numai inima ta mândră şi neascultătoare, robită şi orbită de împietrirea rătăcirii.*

O, ce viitor grozav o aşteaptă pe o astfel de inimă împietrită! Căci, adesea, cu o astfel de piatră, omul trufaş nu mai vine niciodată la Hristos, fiindcă nu vrea să se mai pocăiască.

O inimă care sfătuieşte rău sau la împotrivire, o inimă care e plină de trufie, de încăpăţânare sau de nepăsare şi de porniri desfrânate, trupeşte sau sufleteşte, sau de neruşinare şi de îndărătnicie – niciodată nu poate ajunge decât rău.

Frate sau soră, care ai ajuns în această stare nefericită, cum să te mai zguduie Dumnezeu? Cum să mai fie mântuire pentru tine, dacă nu te despietreşti? Dacă nu asculţi nici Cuvântul Domnului, nici pe fraţii tăi, trimişii Domnului, pe cine vrei să mai asculţi? (Luca 16, 31).

Cine ar mai învia din morţi mai înalt decât Hristos, Care îţi porunceşte să-ţi dai piatra la o parte, ca să te mai poată învia?

Sau decât acei pe care Hristos i-a înviat şi i-a despietrit, pe care tu îi cunoşti că au fost fraţii tăi, iar acuma nu-i asculţi!

Dragă frate, dragă suflete, în oricare din aceste stări de împietrire s-ar găsi inima ta, te rog, în numele Domnului, dă piatra la o parte! Dă chiar astăzi la o parte piatra care te împiedică să vii la Domnul, să te predai Lui, să te hotărăşti pentru El!

Dă chiar acum la o parte piatra despărţirii de fraţi, oricare ar fi aceasta – şi vino la adunarea lor!

Dacă o piatră te împiedică să mergi la fratele tău, la vecinul tău, la de-aproapele tău…, dacă o neînţelegere, o altă învăţătură, o ură de vreun fel, o pizmă veche sau nouă te-au rupt de cineva de un timp îndelungat – sau numai de ieri, dă chiar acum această piatră la o parte şi mergi, cerându-ţi iertare sau dându-i tu iertare.

Niciodată nu-i mai fericită inima ca după o împăcare şi o iertare adevărată!

Sau dacă, din partea Domnului şi a Lucrării Sale, fraţi iubiţi te cheamă şi te opresc cu lacrimi de la un păcat sau de la o dezbinare – dă-ţi piatra inimii la o parte şi ascultă-i!

Niciodată când am ascultat de fraţi n-am ajuns rău şi n-am regretat nici unii, dar când n-am ascultat, totdeauna am cules numai dureri şi nenorociri, căci neascultarea totdeauna duce la rău.

Să luăm bine seama la aceste îndrumări, până când vremea salvării n-a trecut! Căci şi mântuirea îşi are o vreme a ei. Dacă trece, totul e zadarnic!

O Mare şi Bun Dumnezeul nostru, fii binecuvântat pentru mila Ta îndelungă şi pentru chemările Tale stăruitoare pe care le-ai avut faţă de toţi cei a căror inimă învârtoşată de nepăsare a ajuns împietrită şi nesimţitoare!

Tu, al Cărui foc ceresc poate să topească şi să moaie orice piatră, moaie şi topeşte toate inimile trufaşe ori necredincioase, ori nehotărâte şi fă-le să asculte chiar acum chemarea mântuirii şi să Ţi se predea Ţie, spre mântuirea lor.

Moaie şi topeşte, Doamne Iisuse, inimile pe care duşmăniile, certurile, dezbinările, mâniile şi lăcomiile le-au împietrit faţă de ai lor şi nu mai merg, de ani de zile, unii la alţii.

Fă-i ca să se poată smulge şi să poată merge cu dragostea şi iertarea lor la cei cu care sunt certaţi – sau cu smerenie şi mărturisire sinceră.

Moaie şi topeşte, Doamne Iisuse, împietrirea inimilor neascultătoare, care, amăgite şi biruite de diferite păcate, se abat spre credinţe străine şi nu ţin seama de sfatul frăţesc.

Moaie-le şi le topeşte, Doamne Iisuse, până când nu vor fi zdrobite de pedeapsa Judecăţii Tale drepte şi muiate de focul cel veşnic.

Amin.

(Traian Dorz, Hristos – Învierea noastră)

Traian Dorz - Betania, satul Mariei şi al Martei …

„Un oarecare Lazăr, din Betania, satul Mariei şi al Martei, sora ei, era bolnav.“ (Ioan 11, 1)

Iisus Hristos, Domnul şi Mântuitorul nostru, după Cuvântul Lui cel sfânt şi după sfânta Lui făgăduinţă adevărată şi veşnică, a venit în lume să înalţe pe toţi cei smeriţi şi să smerească pe toţi cei trufaşi.

Toată lucrarea Lui e plină de dovezile acestui fapt. Astfel de nume smerite de oameni şi cetăţi, care ar fi rămas într-o veşnică uitare, înmormântate în marea egală a gloatei, au fost înălţate dintr-o dată, prin alegerea şi harul lui Hristos, până la cea mai înaltă răspundere.

O dată înălţaţi acolo, lângă Numele lui Hristos, unii dintre aceştia s-au arătat, prin lupta şi statornicia lor, vrednici de locul în care au fost puşi şi au început să-şi capete strălucirea lor personală, sfârşind viaţa şi lupta lor într-o lumină veşnică şi vrednică de Hristos…

Sau, alţii, prin josnicia lor, dovedindu-se nevrednici, s-au prăbuşit în ruşine şi în păcate, în trădări şi în pierzare, rămânând nume de ocară, de spaimă sau de pildă rea, pe totdeauna.

Tot aşa a fost şi cu localităţile!…

Câte cetăţi neînsemnate au devenit dintr-o dată cunoscute în lumea întreagă, numai pentru că acolo s-a născut cineva care a devenit un nume înălţat între oameni!

Şi cu cât omul născut sau trăit într-o astfel de cetate a fost mai vrednic de respect, prin viaţa şi lucrările sale, cu atât mai mare preţuire capătă satul sau oraşul său.

Cinstea pe care i-o face un astfel de fiu unei localităţi, rămâne neuitată, cât dăinuieşte numele aceluia.

Şi toţi urmaşii lui din locul şi neamul acela se vor făli mereu cu faima înaintaşului lor cinstit de Dumnezeu.

Betania a rămas şi va rămâne veşnic în amintirea tuturor credincioşilor Domnului cu aureola duioasă şi sfântă a dragostei şi prieteniei dumnezeieşti care s-au arătat acolo pentru o singură familie.

Numele Betaniei înseamnă Casa Mângâierii sau Casa Prieteniei. ***Poate tocmai în prevestirea tuturor acelor mişcătoare întâmplări care se vor petrece acolo în timpul Mântuitorului.***

Şi toate acestea, numai din pricină că acolo trăiau nişte suflete care aveau faţă de Domnul Hristos o preţuire şi o purtare cu totul alta decât a celorlalţi oameni din zilele şi locurile lor.

Aşa este şi cu un popor şi cu o familie.

Câte localităţi scumpe nu avem presărate pe întinsul hotarelor noastre, toate amintindu-ne despre acei oameni mari din pricina cărora vom preţui şi iubi totdeauna şi cetăţile unde au trăit ei!

Suflete al meu, iubeşte-L cu toată puterea ta pe Domnul nostru Iisus Hristos şi fă din inima ta şi din casa ta un loc cald, un cămin plăcut pentru El şi pentru ai Lui!

Poartă-te cu toţi în aşa fel, încât, în amintirea tuturor, să rămână petrecerea la tine ca ceva de neuitat.

Atunci, din pricina ta, chiar şi numele satului tău va fi iubit şi preţuit. Faima cetăţii în care ai stat o vreme pe pământ, făcând binele şi trăind spre slava şi bucuria lui Hristos, va dăinui mereu, îndemnând şi pe alţii la o astfel de trăire vrednică şi curată.

Ori de câte ori vor auzi oamenii numele satului tău, îşi vor aminti de tine. Şi oricând îşi vor aminti de tine, se vor simţi îndemnaţi şi ei să-L slujească mai curat, mai fierbinte, mai cu dragoste pe Domnul Iisus!

Iar în toate faptele bune făcute de alţii, sub îndemnul pildei tale – în Ziua Judecăţii, vei avea şi tu o parte de merit înaintea lui Dumnezeu!

Slavă veşnică Ţie, Domnul şi Mântuitorul nostru Preaiubit, Iisus Hristos, Care, venind pe pământ, ai căutat şi ai iubit mai ales pe cei smeriţi! Ridicându-i pe mulţi din urmă şi făcându-i să ajungă neuitaţi şi preţuiţi printre cei dintâi!

Slavă Ţie, pentru toate numele pe care numai Tu le-ai făcut să fie cunoscute şi pentru toate acele locuri pe care, din pricina Ta şi a aleşilor Tăi care au trăit acolo, le iubim şi noi atât de mult!

Binecuvântează veşnic, Doamne Iisuse, pomenirea acelora a căror amintire ne este atât de scumpă. Şi din pricina cărora pomenim cu duioşie până şi numele cetăţii în care au trăit şi au luminat ei.

Binecuvântează, Doamne, satele şi oraşele patriei noastre şi fă ca fiecare din ele să devină cunoscute în lumea întreagă, prin pilda şi trăirea strălucită în slujba şi dragostea Ta a unor suflete alese!…

Fă ca tot mai multe astfel de nume să îmbogăţească cu lumină şi cu căldură, spre slava Ta, Doamne, amintirea şi viaţa tuturor urmaşilor noştri.

Amin.

(Traian Dorz, Hristos – Învierea noastră)

Traian Dorz - Tu, Cel Atotputernic, Doamne

Tu, Cel Atotputernic, Doamne, ce-ai ocrotit poporul Tău,
eşti Cel ce şi pe noi ne aperi de toţi cei ce ne-ar face rău.

O, fii cu noi, o, fii cu noi oricând vom trece prin nevoi.

Tu, Cel ce-ai rupt în două marea, făcând la-ai Tăi un drum uşor,
eşti Cel ce-ai să ne faci şi nouă prin luptă drum biruitor.

Tu, Cel ce-ai liniştit furtuna şi-ai izbăvit pe-ai Tăi urmaşi,
eşti Cel ce ne vei fi şi nouă scăpare de la cei vrăjmaşi.

Tu, Cel ce-ai înviat pe Lazăr şi plânsu-n cântec l-ai schimbat,
eşti Cel ce-ai să ne-nvii şi nouă tot ce-am iubit şi-am îngropat.

Tu, Cel ce-ai vindecat pe-atâţia câţi Te-au chemat în ceasul greu,
eşti Cel ce-i poţi scăpa şi astăzi pe-acei ce Te rugăm mereu.

Tu, Cel ce Te-ai Nălţat la Ceruri şi şezi de-a dreapta Celui Sfânt,
eşti Cel ce poţi nălţa şi-a noastră viaţă din orice mormânt.

Traian Dorz - E Duminică - şi-i astăzi ziua Sfintelor Florii

E Duminică - şi-i astăzi ziua Sfintelor Florii,
ziua ce-aducea alt'dată primăveri de bucurii.

Când venea atuncea Domnul pe-al cetăţii noastre prag,
mii de suflete curate Îl întâmpinau cu drag.

- Astăzi, plini de nerăbdare ca să-L urce pe-alt Calvar,
numai Iuda şi călăii Îl mai vreau să vină iar.

I s-aştern în cale iarăşi mii de haine şi de flori,
dar privirea Lui de astăzi nu e cea de alteori.

Vede El că cei de astăzi nu-L cunosc şi nu-s ai Lui
- şi lumina din privire nu-i ca altădată, nu-i…

Este-n lume necredinţă, sunt în inimi răutăţi
şi de-aceea bucuria nu e azi ca alte dăţi.

Şi de aceea când coboară în cetatea noastră az',
Împăratul Sărbătorii are lacrimi pe obraz…

Traian Dorz - Tu eşti şi azi

Tu eşti şi azi, Iisuse, tot călător pe-aici,
dar parcă n-ai acuma popor şi ucenici.

Prin lume, printre oameni, treci parcă în zadar,
iubirea-i tot mai rece şi binele mai rar.

Sunt parcă numai iude ce umblă după-averi,
marii şi vameşi astăzi nu-s parcă nicăieri,

Zachei şi magdalene şi lazări nu mai sânt,
s-a isprăvit şi mirul recunoştinţei sfânt,

Pe calea spre Golgota, pe drumul spre Damasc,
rar merg mironosiţe, rari sauli se mai nasc.

Prin văi de patimi rele mulţi credincioşi azi pier
tot mai legaţi de lume, tot mai străini de cer.

Iisuse, şi-n atâta nemărginit amar
tu totuşi chemi pe oameni chiar dac-ar fi-n zadar,

Chiar dacă nu-Ţi ascultă Cuvântul Tău divin,
chiar dacă el răsună atâta de străin.

Tu chemi mereu, Iisuse, şi-aştepţi pân' la sfârşit,
să nu se scuze nimeni că nu Te-a auzit.

O, lume, nu vrei astăzi s-asculţi chemarea Sa?

Ştii ce-o s-auzi tu însă
când El va înceta?…

Pr. Anthony M. Coniaris - Duminica Floriilor - Îndemn la a fi risipitori în iubire

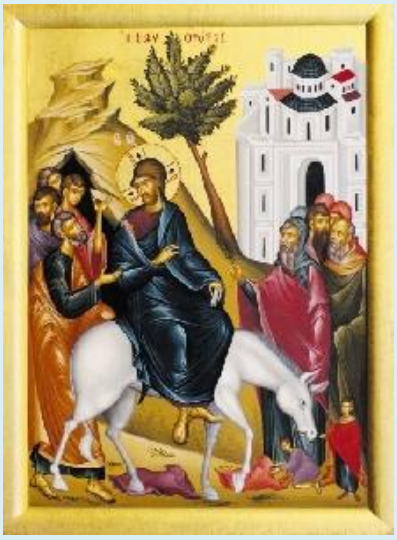

Unul dintre cele mai frumoase episoade din Biblie este conţinut în lectura Evangheliei din Duminica Floriilor. ***Suntem cu şase zile înainte de Vinerea Mare. Pe când Iisus stătea la masă, a intrat o femeie. Numele ei era Maria; oraşul ei, Magdala; reputaţia ei, o prostituată. Femeia s-a aşezat la picioarele lui Isus. Se auzea că plânge. Lacrimile căzeau pe picioarele Mântuitorului. Ea a încercat să le şteargă cu părul ei, dar izvorul de lacrimi se pornise deja, ca urmare parcă a adâncii mizerii a vieţii ei. Lacrimile vărsate pentru păcatele noastre, spun Părinţii Bisericii, constituie un al doilea botez.***

Apoi ea şi-a amintit că sub haine avea un vas de mir, scump. Iuda, care punea preţ la toate, l-a evaluat cam la salariul pe un an. Mirul era cu siguranţă scump pentru Maria, dar nu prea scump pentru Fiul lui Dumnezeu. Nimic nu este vreodată prea scump pentru Iisus. Maria nu s-a comportat aşa cum am face tu sau eu. Noi am lua vasul cu mirul preţios şi am turna din el încet, picătură cu picătură, pentru a da de înţeles prin această viteză generozitatea darului nostru. Nu aşa a făcut Maria! Nu aşa fac cei care iubesc. Ea a spart vasul pentru ca mirul să curgă pe capul şi pe picioarele Mântuitorului!

Ea i-a pregătit Trupul pentru înmormântare

Peste doar câteva zile, la Cina cea de Taină, Iisus va frânge pâinea ca semn al Trupului Său ce va fi frânt pe Cruce. ***Cu inima plină de pocăinţă, pe care Dumnezeu nu o respinge niciodată, Maria a făcut ceva ce a prefigurat moartea lui Iisus. După ce i-a uns capul şi picioarele, le-a şters cu părul ei.*** Iuda a protestat: "***Pentru ce nu s-a vândut mirul acesta cu trei sute de dinari şi să-i fi dat săracilor?***" Iisus a răspuns: "***Lăsaţi-o. Ea a făcut ceea ce avea de făcut: mai dinainte a uns trupul Meu, spre înmormântare.***" Maria nu a

aşteptat ca Iisus să moară pentru a-i unge Trupul. A făcut-o înainte de moartea Sa. Aceasta ne face să ne gândim la cât de grijulii suntem faţă de o familie care şi-a pierdut un membru, şi ce cuvinte frumoase spunem după ce cineva a murit. Cât de bine ar fi dacă am spune lucruri frumoase respectivei persoane pe când trăieşte, să îi aducem buchete de flori înainte să moară, nu când le putem pune doar pe mormântul ei. ***Maria a fost ultima care l-a tratat cu gingăşie pe Iisus, cât timp s-a mai aflat printre noi.***

Risipă oare?

"***De ce risipa aceasta?***" (Matei 26,8) întreabă Iuda.

- ***Este oare o risipă să răspundem impulsului de a ne exprima iubirea?***
- ***A fost o risipă când Iisus şi-a vărsat pe Cruce Sângele său scump pentru noi – şi nu doar câţiva stropi, ci tot Sângele -, ştiind bine că nu toţi oamenii vor accepta iubirea Sa?***
- ***Sau a fost oare risipă când tatăl fiului risipitor a fost el însuşi risipitor în iubirea sa, punând un inel pe degetul fiului său şi încălţări noi în picioarele lui?***
- ***Este oare vreodată risipă să trimitem scrisori de mulţumire?***
- ***Este risipă să îi spunem cuiva cât de mult îl iubim şi cât de recunoscător îi suntem?***
- ***Este o risipă să îi faci cuiva un dar special sau să îi adresezi nişte cuvinte speciale?***

Iubirea ştie bine că există anumite momente în viaţă ce vin şi nu se mai întorc. Existau nenumărate ocazii de a-i ajuta pe săraci, dar dacă acea femeie nu s-ar fi agăţat de acel moment pentru a face cunoscută iubirea ei pentru Iisus, ocazia nu i-ar mai fi apărut niciodată în viaţă. ***Există momente în viaţă ce nu se mai repetă.***

Cât de mult trebuie să îl fi uns chiar la inimă, nu doar pe cap şi picioare, gestul Mariei cu puţin timp înainte de moartea Sa. În Vechiul Testament, trei tipuri de oameni erau unşi. Erau unşi preoţii (Ieşirea 29,7). Erau unşi profeţii (1Regi 19,16). Erau unşi regii (1Samuel 9,16). Ungerea se cuvenea preotului, profetului sau regelui. Acceptând ungerea din partea acelei femei, Iisus explicit a afirmat despre Sine că este Profetul care aduce oamenilor cuvântul lui Dumnezeu, Preotul ce a construit pentru oameni puntea spre Dumnezeu, şi Regele ce cere oamenilor să ocupe tronul inimilor lor.

Risipa în iubire

Există o anumită risipă în iubire. Vasul de alabastru cu parfum era destinat să fie folosit picătură cu picătură; putea să ţină ani de zile, poate chiar o viaţă întreagă; dar într-un moment de devotament total, femeia l-a vărsat pe capul lui Iisus. ***Există în iubire o nesocotinţă care refuză să calculeze costul.***

Fiecare dintre noi are în interiorul său un vas cu ulei preţios. Darul adoraţiei şi al rugăciunii trebuie să fie spart şi împărtăşit. Trebuie să spargem sigiliul de la fântâna iubirii pentru a putea să o revărsăm pentru alţii. ***Am spart vreodată vasul nostru de alabastru pentru Hristos? El ne cheamă să spargem vasul iubirii şi să ne revărsăm pe noi înşine în iubire şi slujire.***

Odată o biserică era implicată într-un proiect destul de vast. Nevoia de bani era mare. Duminică a fost făcut un apel puternic. La uşa bisericii, o micuţă doamnă i-a cerut preotului să vină acasă la ea în ziua următoare. Era o văduvă care trăia destul de prost dintr-o pensie. Când preotul a vizitat-o acasă, ea i-a înmânat un cec. Suma i-a tăiat acestuia respiraţia. Când a protestat spunând că nu poate lua atât de mult de la ea, i-a explicat că era o moştenire. "Vă rog, lăsaţi-mă să o dau toată", a spus doamna. "Este vasul meu de alabastru."

"Părul meu nu este suficient de lung!"

Atunci când Simon, cel care îl primise în casa lui pe Iisus, a văzut-o pe această femeie ungând picioarele lui Iisus, şi-a spus în sine: "***Acesta, de-ar fi prooroc, ar şti cine e şi ce fel e femeia care se atinge de El, că este păcătoasă***" (Luca 7,39).

Ca şi când Simon ar fi vorbit cu voce tare, Iisus i-a răspuns: "***Simone, am să-ţi spun ceva… Vezi pe femeia aceasta? Am intrat în casa ta şi apă pe picioare nu Mi-ai dat; ea însă, cu lacrimi, Mi-a udat picioarele şi le-a şters cu părul ei. Sărutare nu Mi-ai dat; ea însă de când am intrat, n-a încetat să-Mi sărute picioarele. Cu untdelemn capul Meu nu l-ai uns; ea însă cu mir Mi-a uns picioarele. De aceea îţi zic: Iertate sunt păcatele ei cele multe, căci mult a iubit. Iar cui se iartă puţin, puţin iubeşte. Şi a zis ei: Iertate îţi sunt păcatele***" (Luca 7,44-48).

Atunci când această poveste cu Maria ungând picioarele lui Iisus şi ştergându-le cu părul ei a fost citită unei femei păcătoase, ea a întrebat printre suspine: "Se va mai întoarce vreodată?" "Cine?" "El – Iisus Hristos. Am auzit spunându-se, cred, că va reveni într-o zi." "De ce întrebi?" "Pentru că", a spus ea într-o nouă izbucnire în lacrimi, "părul meu nu este destul de lung încă pentru a-i şterge picioarele."

Rugăciune

Preadulce Iisuse, Tu eşti Hristos, uns de Spiritul Sfânt pentru a fi Profetul, Preotul şi Regele nostru. Împreună cu Maria acceptă şi ungerea din partea noastră, căci şi noi vărsăm pe picioarele Tale lacrimile pocăinţei noastre, spărgând în acelaşi timp pentru Tine vasul de alabastru al iubirii şi devotamentului nostru.

Amin.

(Traducere: Oana Capan)

Pr. Tertulian Langa - Duminica Floriilor

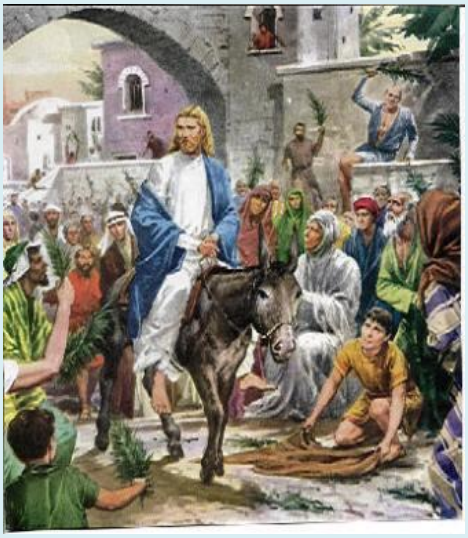

Intrarea în Ierusalim

În urma repetatelor invazii şi ocupări ale Ţării Sfinte de către puterile străine, poporul lui Israel a cunoscut un dureros proces de părăsire a solului natal: unii de teama persecuţiilor, alţii în căutarea unui trai mai bun, în alte locuri, prin străini. Grupele, mai mari sau mai restrânse, de iudei statorniciţi în jurul bazinului mediteranean au căpătat cu timpul numele generic de diaspora.

Această emigraţie a devenit masivă odată cu robia babilonică din sec. al VI-lea î.Hr. Numărul celor plecaţi reprezenta o parte importantă a poporului iudeu, care ajunsă izolată în culturi străine, risca să-şi piardă identitatea naţională şi cea spirituală. De aceea conducătorii lor spirituali au hotărât ca toţi, oriunde ar fi fost, să facă un pelerinaj obligatoriu, o dată pe an, de Paşti, la Templul Sfânt de la Ierusalim, unde să-şi reînnoiască jurământul de fidelitate faţă de Legile lui Moise şi faţă de popor. În acest fel se explică faptul că în Duminica de dinaintea Paştilor, Ierusalimul şi satele din jur erau supraaglomerate cu cei veniţi la Praznic. Avem şi noi o Diasporă a noastră, din cauza comunismului ateu, dar nu avem şi noi o revenire periodică pentru regenerarea românească şi spirituală a celor care au plecat.

Este bineştiută setea cu care, veac după veac, poporul Israel îşi aştepta Izbăvitorul de sub puteri străine, Învăţătorul care să le purifice credinţa şi morala, atât de infestate de practici păgâneşti. Noi, cum suntem acum? Ne aşteptăm cu sete plânsă şi înfrigurată purificarea cu care să participăm la Sfânta Înviere?

Deodată, toate mulţimile de veacuri trăitoare prin străini, unii nemaiştiind nici limba, dar îşi păstrau credinţa, sunt străbătute de un fior istoric al memoriei,

stârnit de zvonul insistent şi incredibil că cineva din neamul lor, un Nazarinean numit Iisus, l-a înviat din morţi pe Lazăr în Betania şi că acest Iisus a înviat şi pe un tânăr în Nain şi pe fetiţa lui Iair, că a tămăduit leproşi şi paralitici, că, pe deasupra, izgoneşte dracii! Cine este acesta? Nu este El Mesia, pe care noi şi toţi strămoşii noştri Îl aşteptăm de vremuri? Să mergem să-L vedem! Veniţi!

Acum este împlinirea atât de fascinantei profeţii, neînţeleasă până acum şi care zice: "***Spuneţi Ierusalimului: Nu te teme, fiică a Sionului, căci Acela Care vine acum la tine, călare pe un măgăruş, e Regele tău şi Împăratul păcii***".

Atunci, cei circa 300.000 de oameni sosiţi pentru pelerinaj au năvălit spre drumul de la Betfaghe, pe care cobora Iisus. Văzându-L pe Nazarinean, s-au repezit la puii de smochin, la crengile de palmieri, să-I facă arcuri triumfale, să Îl ovaţioneze, să îşi aştearnă hainele pe drum, ca Împăratul să le binecuvânteze cu mersul peste ele.

Sub cerul de cristal primăvăratic care învăluia albastru întreg Ierusalimul, au izbucnit, apoteotic, mari strigăte de slavă: Osana! Osana! Trăiască Regele! Trăiască trimisul lui Dumnezeu! Trăiască Împăratul slavei! Slavă lui Dumnezeu, Celui ce este mai presus de ceruri!

Sărbătoritul, aşa cum nimeni n-a mai fost, a zăbovit însă o clipă şi a privit, îngândurat şi trist, Ierusalimul care Îl aclama, dar care nu-L voia pe El, ci pe un slobozitor al hoardelor spre pradă şi spre vicii, spre nimicirea tuturor străinilor.

Oprit din mers, a lăcrimat Iisus: Ierusalime, Ierusalime, dacă ai fi înţeles cele ce ar fi fost spre pacea ta! Acum însă, e prea târziu… Te vor împresura duşmanii şi vei trăi zile nefericite. Vor fi exterminaţi toţi cei dinlăuntrul tău şi nu va mai rămâne din tine nici piatră peste piatră, căci n-ai voit să-L înţelegi pe Cel trimis la tine acum, ca să te cerceteze.

Nu L-a crezut Ierusalimul. Nu a voit blândeţea, nici pacea şi nici adevărul. Voia putere, voia avere şi stăpânire peste toate. Şi lăcrima Iisus… Vedea în zări, cum peste 40 de ani, se va stârni revolta, vedea cum generalul Titus, chiar de pe Muntele Măslinilor, va declanşa atacul, masacrul şi distrugerea totală. Plângând pe viitorul crâncen, Iisus, cântat de glasul pruncilor de sân, purtat de aclamaţii, intra-n Ierusalim şi se-ndrepta spre Templu, continuând să plângă, nevăzut, în Sine; plângea pe bucurii păgâne.

Ieşind din Templu, soarele tocmai asfinţea, însângerând peisajul. Ierusalime, Ierusalime, care-ţi ucizi Profeţii şi îi omori cu pietre pe cei trimişi de Domnul. Cât am dorit să te adun sub aripile Mele… Însă ai tăi nu au voit. Copiii aclamau: Osana! iar Fariseii unelteau să-L piardă. Ce dramă, numai de El ştiută, să fi trăit

atunci Iisus? Ce s-a întâmplat atunci? S-a întâmplat un lucru extraordinar: acela că nu s-a întâmplat nimic – nici Templul nu s-a dărâmat, nici munţii nu s-au prăbuşit şi nici pământul n-a crăpat ca să îi nimicească pe cei ce refuzau să creadă în adevăr şi în iubire. ***Nimeni nu a-nţeles de ce Iisus, atunci, în momentul regalităţii Sale absolute, nu Şi-a ales ca tron decât atrocitatea unei cruci: crucea răscumpărării din iubire.***

Totuşi, un lucru s-a-ntâmplat: acela că un smochin, în care Iisus cu sete căuta un fruct când Se ducea spre moarte, acel smochin neroditor, secat a fost de viaţă, pentru totdeauna. Şi eu sunt un smochin în calea lui Iisus, în drumul Său spre răstignire, spre care merge însetat de mine…

În poartă de Ierusalim…

Frumoasa imagine de film pe care o desprindem din binecunoscutul text ioanic referitor la triumfala Intrare în Ierusalim a lui Iisus Hristos se-ntâmplă, uneori, să fie reţinută ca simplă scenă de spectacol, cu ramuri de măslin şi palmieri, cu haine aşternute sub paşi sfinţi de profet, cu imnuri şi ovaţii fără precedent. Nu e greşit să le vedem şi nici să le reţinem, însă nedrept şi chiar nătâng ar fi să nu pătrundem, prin imagine, în sens.

Viaţa lui Iisus Hristos nicicând nu trebuie redusă la un prezent istoric, de douăzeci de veacuri depăşit. ***Esenţial este să îi pătrundem sensul şi să aplicăm semnificaţia spirituală prezentului pe care îl trăieşte fiecare în conştiinţa prin care participă la praznicul de astăzi. Cu trupul, noi nu suntem acolo, însă cu mintea şi cu dorul vom fi întreaga veşnicie.*** Din freamătul şi din entuziasmul, cum n-a mai fost vreodată la porţile Ierusalimului, neadormitul spirit critic al Fariseilor şi Cărturarilor a fost lucid şocat de glasul pruncilor mărunţi, pe drept considerat ca glas al viitorului. Care e glasul nostru? ***Cu ce Îl preamărim pe Domnul din faţa porţii Ierusalimului din noi, în care vrea, acum, să intre Dumnezeirea întrupată? Avem ceva să Îi aşternem sub picioare?*** Nu zdrenţe inutile, nu glasuri exersate în osanale de Partid, nu adoraţii fără conţinut şi viaţă, ci tot ce este mai de preţ în noi. Pe acestea să I le oferim acum.

Anume ce? – Desigur, bunul la care renunţăm mai greu. Intensitatea alipirii este criteriul valorii pe care un bun o are în sufletele noastre. Am înţeles, desigur, că păcatul este falsul bun de care ne despărţim mai greu. Nu-ncerc să-l denumesc. Cu toţii ni-l cunoaştem. Avem şi bunuri pozitive ce-I pot fi oferite-n dar: o suferinţă, o faptă de virtute, o rugăciune generoasă, după intenţia Mântuitorului Iisus.

Dar în acest prezent, în care ne aflăm, avem un bun pe care l-a iubit în chip deosebit Iisus, dar l-am iubit şi noi. Şi să I-l oferim cu bucurie, chiar dacă încă

ne doare despărţirea. Însăşi durerea despărţirii de Marele Pontif Ioan Paul al II-lea să fie ofranda de ram de palmier al păcii şi al preamăririi pe care I-o ridicăm în faţă.

Şi mai avem un bun de înălţat spre cer, un bun care de-acuma e al nostru şi se numeşte Benedict al XVI-lea. Ioan Paul cel Mare, de repetate ori, făcea apel la rugăciunea noastră, el care, făcând o ultimă minune, a fost recunoscut de o întreagă lume ca om de o factură extraordinară. Dar Benedict al XVI-lea, urmaşul său, să nu aibă şi el nevoie de rugăciunea noastră? Este adevărat, comentatorii personalităţii noului Pontif îl socotesc ca pe un om de o cultură vastă şi teolog de forţă, un vorbitor de zece limbi străine, un intelectual de mare subtilitate şi precizie, un imbatabil apărător al dogmelor vieţii, un inflexibil apărător al demnităţii omului subestimat de dictaturi şi de civilizaţiile fără Dumnezeu, un om care n-a ezitat să spună despre comunism că "este o ruşine pentru raţiune". Toţi însă sunt convinşi că încă nu-l pot descifra, cum n-au putut, fără credinţă, să descifreze nici suferinţa inexplicabil de senină a lui Ioan Paul cel Mare, cel parcă logodit cu biruinţa prin durere.

Ca o expresie a incapacităţii de a descifra misterul personalităţii lui Benedict al XVI-lea, iscoditorii s-au iţit să-i deconspire numele. Ba că ar fi doar succesorul, după număr, al lui Benedict al XV-lea; ba că, prin vasta lui cultură, ar fi urmaşul de idei al Papei Benedict al XIV-lea, care a insistat asupra formării şi perfecţionării clerului şi, tot prin explorarea numelui de Benedict, legat de Benedict al XV-lea, care s-a implicat puternic în mijlocirea păcii după primul Război Mondial, prevăd în el un nou "Pontif al păcii şi al Misiunilor".

Nici unii nu fac legătura dintre Pontiful Benedict şi sfântul fondator al vieţii monahale organizată, în Occident, de Benedict de Nursia, evanghelizatorul vechii Europe, care a trăit prin anul 500 d.Hr. şi care, după căderea civilizaţiei elene şi romane, sfărmate de barbarii intraţi cu ghioaga în Europa, când nimeni nu mai putea să-i stăvilească, acest călugăr sfânt a cutezat ca, blând, să intre printre ei, cu Evanghelia şi cu surâsul, să îi înveţe agricultura şi viaţa sedentară şi să-i culturalizeze. Pentru acest motiv, Papa Paul al VI-lea l-a şi numit "Patron al Europei".

Nu ar fi deci firesc ca, în această Europă – care, masonic, îşi contestă rădăcinile civilizaţiei creştine – noul Pontif, cu numele de Benedict, să îşi dedice pontificatul reîncreştinării Europei şi unificării în credinţă a celor care îşi mărturisesc acelaşi crez întru Iisus Hristos? Nu ne putem pretinde mai vizionari ca alţii, dar ne putem impune ca, acum, când toţi creştinii aşteaptă să intre cu Domnul în Ierusalim, să Îi aşternem, sub paşii de profet al unei ere noi de pace şi unire, întreaga noastră încredere şi cea mai fierbinte rugăciune ca Sfântul Părinte Benedict al XVI-lea să fie învrednicit cu misiunea de pacificator şi

unificator al Europei, al Bisericii şi al întregii omeniri, cea pentru care, acum, Hristos pătrunde în Ierusalim ca să Se răstignească din iubire şi să ne lase moştenire Preasfânta Euharistie prin care să realizăm, în El, o nouă Europă. Aşa să ne ajute ruga Preacuratei şi a lui Ioan Paul, cel Mare şi iubit. Amin.

Pr. George Dimopoulos - Duminica Floriilor - Cel care vine

"Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului" (Ioan 12,13).

În Duminica Floriilor, dragi credincioşi, Sfânta noastră Biserică ne aminteşte de intrarea regească a lui Iisus în Ierusalim. Această intrare, conform Scripturii, a avut loc exact cu şase zile înainte de Paştele evreiesc: "***cu şase zile înainte de Paşti, Iisus a venit în Betania***" (Ioan 12,1). Intrarea triumfală a Domnului în Ierusalim a fost profeţită cu 745 de ani înainte de către proorocul Zaharia: "***Bucură-te foarte, fiica Sionului, veseleşte-te, fiica Ierusalimului, căci iată Împăratul tău vine la tine drept şi biruitor; smerit şi călare pe asin, pe mânzul asinei***" (Zaharia 9,9). În întreg Vechiul Testament nu există nici un profet care să nu menţioneze, care să nu profeţească cel puţin un eveniment din viaţa şi/sau activitatea Domnului nostru.

Hristos vine de bunăvoie la Ierusalim, motivaţia Sa fiind aceea declarată în rugăciunea Sa: "***Părinte, a venit ceasul! Preaslăveşte pe Fiul Tău, ca şi Fiul să Te preaslăvească***" (Ioan 17,1). În alte momente din ministerul Său public când se afla în faţa morţii, Iisus pleca din acel loc. Dar acum El vine să îşi întâlnească faţă în faţă duşmanii. Acest lucru trebuie să slujească drept exemplu pentru noi: să nu ne ghemuim de frică înaintea duşmanilor Evangheliei, ci să îi înfruntăm cu curaj.

Înainte ca procesiunea triumfală să se îndrepte spre Ierusalim, Iisus s-a oprit la casa prietenului Său Lazăr, pe care îl înviase din morţi. La masă două persoane au ieşit în evidenţă prin comportamentul lor: Maria, sora lui Lazăr, şi Iuda, discipolul lui Iisus, numit şi Iscarioteanul. Maria, simţind oarecum că slujirea lui Iisus pe pământ se apropia de sfârşit, a luat "***o litră cu mir de nard curat, de mare preţ, a uns picioarele lui Iisus şi le-a şters cu părul capului ei***". Casa s-a umplut imediat de parfumul plăcut al mirului. Iuda, însă, întotdeauna conştient

de valoarea financiară a tuturor lucrurilor, a dezaprobat actul pios al Mariei, acuzând-o de risipirea la ceea ce "***se putea vinde scump, iar banii să se dea săracilor***" (Matei 26,9). Îl vedem atunci pe Iisus în rolul Său de Apărător al săracilor şi al celor oprimaţi. ***Ioan Gură de Aur remarcă faptul că aici pietatea lui Iuda este cu siguranţă ipocrită, la fel ca şi condamnarea de către el a Mariei.*** Sf. Paul ne spune că ***satana însuşi se transformă într-un înger al luminii*** (2 Corinteni 11,14).

Iuda nu reuşeşte să ascundă motivaţia sa reală; i-ar fi plăcut să fure mirul şi să îl vândă pentru profitul său personal. Mulţi dintre noi astăzi suntem vinovaţi de acest păcat al lui Iuda, în particular cei care ar lipsi biserica de podoabele ei liturgice, condamnându-le ca pe un lux. Nu că ar fura ei de la biserică; dar ori de câte ori este nevoie de un nou potir pentru Sfânta Împărtăşanie ei vor obiecta că banii sunt irosiţi nebuneşte, la fel ca în cazul ornatelor, al icoanelor, al cărţilor liturgice. Orice sumă de bani cheltuită în scopuri religioase, şi în special pentru a-i aduce pe alţii la credinţa mântuitoare în Hristos, este, potrivit acestor oameni, irosită. Ar fi de prisos să analizăm starea spirituală a acestor suflete avare.

În timp ce se afla în casă, o mulţime mare din Ierusalim s-a adunat afară. Ei doreau să îl întâlnească pe Domnul nostru; doreau de asemenea să îl vadă pe Lazăr, despre care auziseră că Iisus îl înviase (ceea ce era adevărat). Aceşti oameni erau simpli şi direcţi în cuvintele şi comportamentul lor. Însă şi treceau cu uşurinţă dintr-o parte în alta.

Deoarece aceiaşi oameni care l-au întâmpinat pe Domnul nostru cu ramuri de măslin, şi au strigat "***Osana Fiul lui David***", peste câteva zile urmau să ceară sângele lui Iisus, şi eliberarea lui Baraba în locul lui Hristos. Câtă obrăznicie; ce decădere totală! Să prefere un hoţ în locul Fiului întrupat al lui Dumnezeu, care i-a vindecat pe bolnavii lor şi i-a înviat pe morţii lor. Şi totuşi istoria este plină de astfel de exemple.

Cei buni sunt condamnaţi; cei fără ruşine sunt ridicaţi în slăvi. ***Iisus a intrat cu umilinţă în Ierusalim, permiţând mulţimii să facă aşa cum doreşte pentru ca să se împlinească Scriptura. Ioan Gură de Aur contrapune intrarea lui Hristos cu aceea a unui erou militar victorios, subliniind umilinţa supremă, marea blândeţe a Fiului lui Dumnezeu.*** Discipolii înşişi nu au înţeles aceste evenimente până când nu au fost iluminaţi de Duhul Sfânt, în ziua Rusaliilor.

Prea iubiţilor, cum îl vom primi astăzi pe Hristos? A-l ignora este totuna cu a-l respinge. El nu ne cere să îl întâmpinăm cu ramuri de palmieri; cere doar o inimă plină de căinţă. ***El caută astăzi să intre, nu în Ierusalim, ci în sufletele noastre. Să Îl acceptăm ca pe Mântuitorul nostru; nu a dus El pe cruce***

păcatele noastre? Să îl acceptăm ca pe Învingătorul morţii, şi să domnim cu El în viaţa veşnică.

"***Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului***".

Amin!

(Traducere: Oana Capan)

Pr. Mihai Tegzeş - Duminica Floriilor - “Ungerea”, omagierea Domnului

Centrul activităţii lui Iisus este Galileea, iar Ierusalimul este oraşul care îl refuză pe Iisus şi unde poporul îi pregăteşte “crucea”. “Săptămâna Sfântă” – a patimilor Domnului – începe cu intrarea lui Iisus în Ierusalim. Misiunea începută de Iisus în Galileea se apropie de sfârşit. Ultimul popas este Betania, lângă Muntele Măslinilor, cum notează evanghelistul Marcu (11, 1-10).

Prima parte a Evangheliei de astăzi ne relatează “ungerea lui Iisus”, eveniment pe care îl vom analiza, pornind de la gestul Mariei şi de la reacţiile lui Iuda şi Iisus.

Pericopa scoate în relief opoziţia dintre gestul generos, minunat al Mariei şi nemulţumirea lui Iuda; descrie tensiunile care apar între Iisus şi autorităţile religioase ale epocii. În faţa reacţiei poporului, care crede în Iisus, căpeteniile hotărăsc uciderea Lui. Căpeteniile încercaseră de mai multe ori să-L omoare, astfel încât, Iisus ducea o viaţă ca un “clandestin”, putând oricând să fie prins (cfr. Io 10, 40; 11, 54). Iisus fusese la Betania înainte cu câteva zile pentru a-l învia pe Lazăr, dar se îndepărtase, ca urmare a hotărârii sinedriului de a-L ucide.

Persecutat de iudei, cu şase zile înainte de Paşti, Iisus pleacă la Betania, la prietenii Săi, Betania însemnând “casa sărăciei”. Reîntoarcerea la Betania arată că şi Iisus “are nevoie de odihnă” în compania prietenilor Săi adevăraţi, care-L primesc cu iubire sinceră. Domnul era urmărit de autorităţile (cfr. Io 11, 57) care doreau să-L ucidă (cfr. Io 11, 50). Ştiind că este căutat, prietenii Îl primesc şi-I dau să mănânce. Maria-L omagiază prin ungerea picioarelor cu ulei parfumat.

Dacă la Ierusalim Domnul a fost aclamat “Rege al iudeilor“, “Fiul lui David“, acum El caută persoane care să-L iubească cu adevărat, nu pentru titlurile Sale ci pentru ceea ce El este. Fraţii din Betania nu-L văd doar ca pe un Mesia, ci şi ca pe un prieten. Iisus are nevoie de această căldură umană, dezinteresată, înainte de a înfrunta jertfa crucii.

Era periculos să ospătezi un om urmărit, dar iubirea celor trei fraţi este mai mare decât frica lor de pedeapsă. Iudeii au hotărât să-l ucidă pe Lazăr, deoarece învierea sa era proba clară că, Iisus era Mesia: "Numai Dumnezeu poate să învie morţii". De aceea lumea-l căuta, dorind să vadă îndeaproape "proba vie"a puterii lui Iisus. O comunitate sfântă este mereu în pericol de moarte, pentru că este dovada incontestabilă, a faptului că Evanghelia este adevărată.

Gestul Mariei

În timpul cinei, Maria unge picioarele Domnului cu jumate de litru de ulei parfumat (cfr. Lc 7, 36-50). Ea împlineşte un ritual de omagiere al oaspetelui, în conformitate cu tradiţia iudaică. Era un ulei scump. O livră avea 330 de grame, şi costa 300 de dinari. Vocea Mariei nu se aude. Ea doar acţionează. Gestul ei vorbeşte pentru ea. Ungându-I picioarele, se declară slujitoarea Domnului. Iisus va repeta acest gest la Cina cea de taină (cfr. Io 13, 5).

La Betania, în casa prietenilor, Iisus a dorit să-şi petreacă ultimele zile şi să trăiască clipe plăcute în compania lor.

Maria vrea să-I arate toată prietenia şi iubirea ei. Se pare că ea este singura care înţelege că Iisus se apropie de clipa în care îşi "dăruieşte" întreaga viaţă.

Ioan ne relatează că Maria unge picioarele lui Iisus, pregătindu-L pentru îngropare: nu se ungeau picioarele unei persoane vii, ci picioarele unui cadavru, ca parte a unui ritual care pregătea tot trupul pentru înmormântare. Prin urmare, ungerea lui Iisus, pe care Maria o împlineşte, este un semn profetic al ceremoniei înmormântării, prevestind uleiul cu care trupul Său urma să fie uns după moarte. Totodată ungerea reprezintă şi un gest de prietenie, de primire călduroasă, de duioşie. Acest ulei, vărsat înainte de moartea Domnului, exprimă siguranţa Mariei, în urma episodului învierii lui Lazăr, că Iisus nu poate să moară.

Gestul ungerii este uman, înălţător, prin faptul că exprimă sentimente de o adevărată iubire, plină de admiraţie faţă de Maestru. La prefacere, auzim cuvintele lui Iisus, care ne spun că şi-a dăruit trupul pentru noi; ungerea săvârşită de Maria este mulţumirea pentru jertfa lui Iisus, pentru ceea ce Domnul a făcut pentru noi toţi, săracii pământului.

Prin gestul său, Maria ne învaţă cum să fim alături de Iisus, de săraci. Calea pe care a urmat-o până a-I săruta picioarele Maestrului, este calea ce duce la mântuire, la apropierea de Iisus. Săracii sunt mereu cu noi şi pot să ne spună câtă nevoie au de "uleiul" iubirii şi al dreptăţii.

Făcându-se sărac între săraci, Iisus ne învaţă cum să cheltuim "uleiul", duioşia şi iubirea noastră, ca dar al vieţii noastre, în favoarea celor din urmă, a săracilor. Cei săraci nu au nevoie doar de lucruri materiale, cum credea Iuda, ci şi de iubirea şi de afecţiunea noastră. Evanghelia trage un semnal de alarmă faţă de gesturile pe care le facem celor de lângă noi.

Iisus apreciază "cheltuiala" Mariei: cheltuiala mare reprezintă o iubire mare. Cel care iubeşte, gândeşte cu inima şi nu economiseşte în iubire. ***Iubirea dă tot, fără să pună o limită (cfr. Elena Bosetti).***

Reacţia lui Iuda

Iuda consideră gestul Mariei, o cheltuială inutilă: el nu a înţeles cine era Iisus. Maria era singura dintre toţi care a priceput că Iisus se apropie de moarte. Ea a înţeles că în acea clipă, Domnul era cel mai sărac dintre toţi şi că acel ulei îi aparţinea.

Cei care nu cred, nu apreciază şi nu sunt de acord cu gestul Mariei. Iuda, spera într-un câştig. Evanghelistul ne spune că "era un hoţ"… Iuda este supărat. Inima lui era stăpânită de profit. Înşelătorul ban îl va împinge la trădarea lui Iisus, pentru 30 de dinari.

Văzându-l ca pe o cheltuială fără rost, Iuda critică gestul Mariei. De fapt, 300 de dinari era salariul pentru 300 de zile de muncă. Iuda spune că banii ar fi trebuit daţi săracilor. Evanghelistul Ioan adaugă că lui Iuda, un hoţ, nu-i păsa de săraci. De fapt, Ioan îl condamnă pe Iuda şi nu interesul său pentru săraci, ci faptul că se slujeşte de săraci pentru a se îmbogăţi. Gândindu-se doar la interesele sale egoiste, Iuda nu înţelege ce are Maria în suflet, criticând-o. Iisus citind în inima Mariei, o apără: "***Las-o! Să-l pună în păstrare pentru ziua înmormântării Mele!***" Şi imediat adaugă: "***Săracii îi aveţi mereu cu voi, dar pe Mine nu mă aveţi pentru totdeauna***" (Io 12, 7-8).

Discursul lui Iuda scoate şi mai mult în relief credinţa şi iubirea Mariei faţă de Domnul. Ea a înfăptuit un gest duios, tandru, fără să ţină seama de preţ. În schimb, Iuda îşi descoperă inima meschină, urmărind ca suma de bani să ajungă în mâinile sale, pentru a şi-o însuşi.

Chiar dacă Iuda Îl însoţea aproape de trei ani pe Iisus, iar Maria îl vedea pe Domnul, o dată, de două ori pe an, când Iisus urca la Ierusalim, Maria ne demonstrează că-i mai aproape de Domnul. A sta cu cineva fără să-l iubeşti, nu te ajută să-l cunoşti. Dimpotrivă, te orbeşte. Iuda era orb. Asemenea lui Iuda, mulţi creştini frecventează Biserica şi se roagă, dar nu-L cunosc pe Domnul (cfr. Mt 7,21).

Reacţia lui Iisus

Cu ce stare de suflet Domnul a înfruntat zilele patimilor? Cu câtă speranţă, frică, tulburare a urcat la Ierusalim? Poate că Iisus se întreba: oare într-adevăr va servi cuiva, faptul că îmi jertfesc viaţa? Va înţelege, în sfârşit, omul, cine este Dumnezeu şi cât de mult iubeşte?

Iisus ia apărarea Mariei şi ne explică faptul că sensul gestului ei este profetic, prevestind ungerea trupului Său înainte de moarte.

Două afirmaţii ale lui Iisus merită să le analizăm acum, mai îndeaproape.

a) "Pe săraci îi aveţi mereu cu voi".

Oare Iisus vrea să ne spună că nu trebuie să ne preocupăm de săraci, pentru că "sărăcia" lor este un destin impus de Domnul? Ce să înţelegem din spusele Lui? În timpul lui Iisus evreii cunoşteau pe de rost VT. Era îndeajuns ca Iisus să spună doar începutul unei fraze din VT şi ei cunoşteau continuarea acesteia. În acest caz, fraza începe astfel: "***Pe săraci îi aveţi mereu cu voi!***" (Deut 15, 11a) şi se continuă cu: "***De aceea îţi poruncesc eu: deschide mâna ta fratelui tău, săracului tău şi celui lipsit din pământul tău***" (Deut 15, 11b). În conformitate cu legea aceasta, comunitatea trebuie să-i primească pe săraci şi să împartă cu ei din darurile sale.

Iuda dorea să ajute săracii, dar cu banii altora. Sunt mulţi care, asemenea lui Iuda, îşi fac "publicitate" cu banii de pe urma vânzărilor bunurilor altora şi nu cu banii proprii. Cel care este asemenea lui Iisus, aminteşte altora de obligaţia de a-i primi pe săraci şi de a împărţi cu ei bunurile proprii, deranjându-i pe alţii şi se supunându-se riscului de a fi condamnat.

Prin cuvintele: "Pe săraci îi aveţi mereu cu voi", Iisus nu doreşte să descurajeze preocuparea noastră faţă de săraci, ci să ne amintească faptul că întotdeauna şi în orice fel de acţiune, are întâietate atenţia faţă de Dumnezeu, rugăciunea.

b) "Ca să îl păstreze pentru ziua înmormântării Mele".

Moartea pe cruce era o pedeapsă teribilă, adoptată de romani pentru a-i pedepsi pe cei care se revoltau faţă de Imperiu. Persoana condamnată la moarte nu putea fi nici îngropată, nici unsă. Rămânea pe cruce până când cadavrul era mâncat de animale sau, era înmormântat simplu, asemenea săracilor. Mai mult, după Legea VT, răstignitul trebuia să fie considerat o persoană "blestemată de Dumnezeu" (cfr. Deut 21, 22-23). Iisus a fost condamnat la moarte, pentru grija Sa faţă de săraci şi pentru fidelitatea Sa faţă de planul Tatălui. Nu ar fi trebuit să fie

îngropat. De aceea, odată mort, nu mai putea fi uns. Ştiind acestea, Maria anticipează ritualul ungerii, ungându-L înainte de a fi răstignit. Prin gestul său arată că-L recunoaşte pe Iisus ca fiind Mesia, chiar dacă este un crucificat.

Ca Dumnezeu, Iisus s-a dăruit prin întrupare, acum îşi dă viaţa ca om. Se face sărac şi cel mai nevoiaş, dorind mângâiere, iar acel ulei vărsat cu atâta duioşie este "rugăciunea", răspunsul omului faţă de un Dumnezeu, care s-a făcut om.

Fraţilor! Iisus ne cere să ne facem timp pentru rugăciune şi nu să ne dedicăm doar activităţilor practice, chiar şi când acestea sunt în favoarea aproapelui. Caritate fără rugăciune nu există! Iisus ne aminteşte că iubirea necesară pentru a ne trăi viaţa ca o slujire, trebuie să o cerem de la El. Putem considera gestul Mariei ca fiind o rugăciune.

Iubiţi credincioşi! Evanghelia ne spune că Iisus are nevoie de timpul prietenilor Săi. Să încercăm, în aceste zile care ne-au rămas până la sărbătoarea Învierii, să dăm din timpul nostru săracilor, nevoiaşilor, marginalizaţilor. Acest fel de a fi, de a acţiona, depinde de libertatea noastră de a alege şi de a ne deschide inima iubirii. Iisus este singur. Aşteaptă, se roagă, mănâncă împreună cu prietenii Săi, cu gândul îndreptat la ceea ce se va întâmpla. Şi noi suntem chemaţi să medităm aceste simţiri. Suntem chemaţi să aducem lauda şi recunoştinţa noastră pentru ceea ce Dumnezeu a făcut pentru noi.

A doua parte a pericopei de astăzi prezintă intrarea triumfătoare a lui Iisus în Ierusalim. Ea este o prevestire a victoriei Sale împotriva păcatului şi a morţii.

Marcu relatează că Iisus trimite pe doi dintre ucenicii Săi ca să-i aducă "un măgăruş". Acest lucru înseamnă că Domnul vrea să intre în Ierusalim într-un mod nou; doreşte să arate misiunea Sa de adevărat păstor al lui Israel, chiar dacă acest fapt îl va costa moartea. Acesta a fost momentul crucial pentru misiunea şi viaţa Sa. Sosise "ceasul" Său, momentul pentru care a venit în lume, în mijlocul oamenilor.

Iisus nu a intrat în Ierusalim într-un car, cum ar face căpetenia oştilor eliberatoare, ci pe "mânzul asinei", împlinind profeţia din Zah 9, 9. Prin urmare, Iisus intră în Ierusalim ca Rege, ca şi Mântuitorul pe care Dumnezeu L-a trimis pentru eliberarea poporului Său. Acest tablou era semnul datorită căruia poporul trebuia să-L recunoască pe Regele său.

În centrul evenimentului "intrării în Ierusalim" se află Iisus, ucenicii şi mulţimile fiind în planul al doilea.

Mânzul asinei reflectă profeţia din (Gn 49, 11) care relatează despre binecuvântarea lui Iacob, fiului său Iuda. Mesia era aşteptat să vină din tribul lui Iuda. Versetul de dinainte (Gn 49, 10) zice: "***Nu va lipsi sceptrul din Iuda, nici toiag de cârmuitor din coapsele sale, până ce va veni Împăciuitorul, Căruia I se vor supune popoarele***". Iisus este stăpânitorul popoarelor, vestit de patriarhul Iacob.

Iisus pe mânzul asinei este semn al faptului că, acum a venit în Israel Regele adevărat al poporului. Dacă lumea, din gesturile şi din vorbele sale, se pare că a înţeles, ucenicii vor înţelege doar după un timp, adevărata regalitate şi mărire a Celui înviat.

Despre acest Rege mântuitor, Isaia (62, 11) şi Zaharia (9, 9) vestiseră că va aduce pacea peste Ierusalim şi îndemnară locuitorii oraşului să-L primească cu bucurie! Dar Ierusalimul nu se bucură, nu are nevoie de Regele-Iisus, care aduce pace şi mântuire poporului aflat în suferinţă: "***arcul de război va fi distrus, va vesti pacea între popoare***" (Zah 9, 9-10).

Iisus nu se prezintă ca un rege care judecă şi pedepseşte, ci ca un rege blând şi bun. Doreşte să-i dăruiască mântuirea Ierusalimului, iar Ierusalimul este invitat să o accepte. Iisus este singurul care poate scăpa oamenii de violenţă şi de război, de nedreptăţi şi sclavie; unicul care poate întoarce oamenii de la iubirea exclusivă de sine, la o viaţă mai umană, bazată pe solidaritate. Acest lucru îl deducem din exemplul vieţii Sale. El nu a venit să distrugă, ci, pentru mântuirea oamenilor; nu pentru a condamna, ci pentru a învia, iar acesta a fost scopul măreţ al vieţii Sale.

De fapt, la baza răscumpărării, a mântuirii noastre, se află patima, moartea şi învierea Domnului. Iisus, Dumnezeul făcut om este cel care împacă omul cu Dumnezeu, pentru că în numele omenirii şi în folosul ei, repară refuzul lui Adam faţă de Dumnezeu, care cauzase moartea tuturor oamenilor: "***Într-adevăr, după cum prin neascultarea unui singur om, cei mulţi au devenit păcătoşi, tot aşa prin ascultarea unuia, mulţi oameni vor deveni drepţi***" (Rm 5, 19).

În Ghetsimani, Iisus se abandonează în mâinile Tatălui. "***Tată, nu cum vreau eu, ci cum vrei Tu!***" (Mt 26, 39). Dacă păcatul a fost un act de neîncredere în Dumnezeu, opusul său este un semn de încredere totală în Domnul. Acelui act de ascultare până la jertfa de Sine îi va răspunde Tatăl, înviindu-L din morţi şi ridicându-L şi cu umanitatea Sa în ceruri. Astfel, Iisus a deschis umanităţii noastre, poarta cerului.

Mulţimea din jurul lui Iisus era cea a pelerinilor, care veniseră să sărbătorească Paştile şi nu locuitorii Ierusalimului. Ei aruncau înaintea Lui, hainele lor, gest

care făcea parte din ceremonia de întronare a regelui; dar aruncau şi ramuri din copaci, ca semn de omagiere (cfr. 2 Regi 9, 13). Însă mulţimile care îl aclamau, după câteva zile vor striga: "răstigneşte-L". Iată că lumea se schimbă repede, lăsându-se influenţată de cine strigă mai tare, nu judecă, nu analizează şi nu decide în funcţie de adevăr.

Strigătul "osana" se traduce prin "ajută-ne, deci". În acest context se traduce cu "trăiască"! adresat lui Mesia, care vizitează oraşul Său.

"***Bine este cuvântat, cel ce vine în numele Domnului***" (Ps 118, 26) era salutul cu care erau întâmpinaţi pelerinii la poarta Templului, însă în contextul de faţă are un sens escatologic: şi Iisus va fi salutat astfel, la a doua Sa venire (cfr. Mt 23, 39).

Iubiţi credincioşi! Iisus, Mesia, nu profită de primirea călduroasă a mulţimilor, pentru că nu se lasă ispitit de mirajul puterii. Pentru ca să fim uniţi cu El, trebuie să ştim birui ispitele bogăţiei şi puterii. Prietenia noastră trebuie să-i vizeze pe cei nevoiaşi, pentru a aduce roade pentru Împărăţia cerurilor. Astfel, rugăciunile din Biserică să fie confirmate de viaţa noastră socială de într-ajutorare a săracilor, prin ascultarea răbdătoare, prin sfătuirea prudentă, alinându-i şi ajutându-i să treacă peste momentele dificile din viaţa lor.

Cadourile pe care regele Iisus le aduce oraşului sunt: mila faţă de păcătoşi şi pacea, în opoziţie cu violenţa. Regele fără spadă şi scut va deveni victima oraşului său.

Ramurile de palmieri sunt simbolul martiriului, iar cele de măslin, simbolul păcii. ***Procesiunea cu ramurile de măslin înseamnă: să-L primim pe Iisus, care actualizează gesturile sale mântuitoare, prin care ne dăruieşte mântuirea.***

A duce ramurile de măslin la noi acasă, înseamnă a-L recunoaşte pe Domnul regele nostru, cu alte cuvinte, a participa la rugăciunile Bisericii şi la sfintele sacramente, pentru ca învierea Sa să ni se transmită şi nouă.

După puţine zile de la intrarea triumfătoare în Ierusalim, lucrurile se schimbă. Se ajunge repede la patima şi răstignirea Sa. Această duminică ne invită să trăim triumful şi patimile lui Iisus, împreună cu El.

Intrarea în Ierusalim este cea a unui rege, dar singura cunună care i se pune pe cap este cea de spini!… Unicul baston… o trestie! Astfel ramurile de măslin, semn al sărbătorii, se schimbă în sudori de sânge, în faţa chinurilor şi a fricii de moarte.

Iisus nu fuge de la Ierusalim. Acceptă crucea şi o poartă până la sfârşit. Cel care a creat bine toate lucrurile, este scos din oraş şi omorât. Aparent, Domnul a fost învins. Nu putea nici vorbi, nici vindeca. De fapt, moartea Lui a fost o victorie: era concluzia logică a unei vieţi cheltuite pentru Domnul şi pentru noi, oamenii! Numai Domnul putea muri aşa: să uite de Sine, pentru a Se dărui în întregime pentru alţii! Un păgân şi-a dat seama! Iar Tatăl bun L-a înviat pe Fiul Său. N-a permis morţii, să biruie Iubirea Sa.

Răul şi moartea nu sunt mai tari ca Iubirea. Ucenicii lui Iisus continuă şi astăzi să-i iubească pe săraci, pe bolnavi, pe marginalizaţi, pe bătrâni, pe cei care nu au cu ce-i răsplăti, deoarece iubirea biruie puterea răului şi a morţii! Chiar dacă răul există, nu are ultimul cuvânt: mântuirea noastră se realizează dacă stăm aproape de Iisus, care şi-a dat viaţa pentru noi şi pentru lume. Amin.

Pr. Gheorghe Neamţiu - Duminica Floriilor

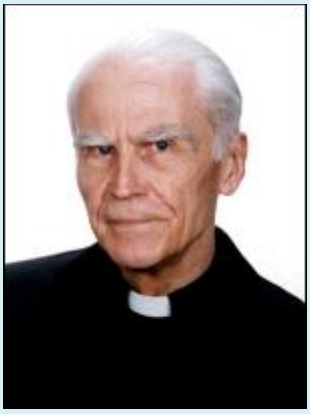

"Osana! Binecuvântat este cel ce vine întru numele Domnului, Împăratul lui Israil !" (Ioan XII,13)

Continuându-şi drumul, ultimul drum, spre Ierusalimul Patimilor Sale mântuitoare, Iisus face un scurt popas în Betania, la prietenul său Lazăr pe care de curând îl înviase din morţi şi care îl opreşte la cină. A doua zi, astăzi în Duminica Floriilor, îşi face intrarea solemnă, ca Împărat, în Ierusalim. Pentru că Iisus Hristos, acum când se apropia de sfârşitul vieţii Sale pământeşti, voia să demonstreze că El este nu numai Profetul care a adus vestea cea bună a Răscumpărării, şi nu numai Arhiereul suprem care, peste câteva zile, se va oferi pe Sine Tatălui ca unică şi adevărată jertfă, ci El este şi Pantocratorul, Împăratul Atotputernic al lumii, al firii văzute şi al celei nevăzute, şi numai Lui, care prin minunile săvârşite se dovedise Stăpânul vieţii şi al morţii, I se cuvine "toată slava, cinstea şi închinarea".

Ca Împărat este anunţat de arhanghelul Gavriil la Bunavestire: "***Va împărăţi în casa lui Iacob în veci şi împărăţia Lui nu va avea sfârşit***" (Luca I,32-33). Împărat este numit şi de Magii din Răsărit veniţi să I se închine, care, ajunşi în Ierusalim, întreabă: "***Unde este Împăratul Iudeilor, cel ce S-a născut?***" (Matei II,2). Împărat este numit şi de Natanail care, la prima întâlnire cu Iisus, exclamă uimit: "***Rabi, Tu eşti Fiul lui Dumnezeu, Tu eşti Împăratul lui Israil!***" (Ioan I,49). Însuşi Iisus Se declară ca atare în faţa procuratorului Ponţiu Pilat, când acesta Îl provoacă să-şi declare identitatea prin întrebarea: "***Tu eşti Împăratul Iudeilor?***" – "***Tu zici***", îi răspunde Iisus, ceea ce înseamnă: "Sunt într-adevăr." Iar Sfântul Ioan, în Apocalipsul său, îl numeşte pe Iisus: "***Domnul Domnilor şi Împăratul Împăraţilor.***"

"Iată de ce, astăzi, în Duminica Floriilor, când seva musteşte sub scoarţa pomilor îmbrăcaţi în mantia albă a florilor, când pare că întreaga fire prăznuieşte miracolul trezirii la viaţă, Hristos se arată lumii, în mod sărbătoresc,

ca Împărat. Incalecă asinul regesc, simbol al păcii, şi împreună cu prietenii săi se îndreaptă spre porţile cetăţii Ierusalimului. Drumul este plin de lume, iar sufletele de aşteptarea Celui ce trebuia să vină în numele Domnului. Deodată, în sufletul unuia din mulţime se aprinde o lumină: Acesta este Împăratul Sionului, Acela despre care scrie profetul (Zaharia IX,9); şi, neputându-şi stăpâni bucuria descoperirii, strigă: "***Osana! Binecuvântat este cel ce vine în numele Domnului!***" Mulţimea îl recunoaşte pe fiul lui David împăratul şi începe să aclame: ***"Osana! Binecuvântat este cel ce vine în numele Domnului, împăratul lui Israil!"***

Palmierii, măslinii şi sicomorii se despoaie de crengi, florile sunt adunate grămezi şi aruncate în calea Celui ce se apropie. Mai mult, unui împărat i se cuvine să calce pe pitorescul covoarelor orientale. De aceea – în lipsa acestora – mulţimea îşi arunca veşmintele în cale ca să treacă Împăratul Hristos peste ele.

Însufleţirea celor simpli şi buni nu cunoaşte margini. Norodul se îngroaşă, cântând şi agitând în mâini crengile de finic.

Iisus intră în Cetate. Convoiului i se alătură acum mulţimea din oraş; străzile devin prea strâmte; vuietul creşte, cetatea se cutremură când pe uliţele ei îşi face intrarea Marele Împărat în simplitatea Lui maiestuoasă. Incă un moment şi toată lumea va fi la picioarele Lui, aclamându-L şi recunoscând în persoana Lui pe: "Împăratul, cel ce vine în numele Domnului".

Toţi se bucură. Doar mai marii poporului şi fariseii, care urzesc de mult uciderea lui Iisus, freamătă de ură şi teamă. Mai bine să moară El, decât să ne pierdem sau să ne primejduim noi situaţia – se gândesc ei.

Dar, în mijlocul ovaţiilor şi osanalelor , Iisus nu se bucură, nici nu se întristează, ci îşi păstrează imperturbabila-I seninătate divină. El vede deja profilându-se nu departe, pe Golgota, crucea. El ştie că poporul este cel mai mare copil; de aceea nu se lasă îmbătat de urale. El, care cunoaşte mai bine decât oricine nestatornicia inimii omeneşti, ştie că aceştia care azi au răguşit slăvindu-L în osanale, peste cinci zile, în Vinerea Mare, când vor vedea filacteriile cu fire de aur şi mătase ale lui Caiafa şi acvila romană de pe pieptul procuratorului Pilat, nu-şi vor mai aminti de ce sunt atât de răguşiţi şi pentru ce nu pot striga şi mai tare: "Răstigneşte-L". De aceea, Iisus, acum, când este aclamat, nu se bucură, precum nu se va plânge când va fi biciuit şi răstignit. Şi totuşi, de un singur lucru El se bucură, şi anume: că peste câteva zile, prin Patimile Sale El va deschide poarta fericirii veşnice tuturor acelora care vor vrea să se folosească cu vrednicie de Jertfa Sa. Încolo, precum în pustiu respinsese viclenele ispite ale Satanei, tot astfel, acum, rămâne

nemişcat la aplauzele şi osanalele mulţimii. (I.Miclea, Ecouri din veşnicie, vol. I, p.180-182).

Ce minunată lecţie ne dă Mântuitorul, şi în această împrejurare, despre indiferenţa cu care trebuie să privim laudele în succesele noastre, neuitând că inima omului este atât de greşelnică şi nestatornică în sentimentele, aprecierile şi vrerile ei. O, de am şti învăţa de la El înţeleapta ştiinţă de a preţui şi cântări laudele şi stima oamenilor cu cântarul şi preţul vieţii veşnice!

Iată prima învăţătură ce ne-o oferă evenimentul sărbătorit azi.

Dar episodul ce se desfăşoară azi sub ochii noştri mai are pentru noi încă o semnificaţie, de o deosebită importanţă supranaturală.

Mântuitorul este Impărat, dar nu lumesc. Împărăţia Sa, cum subliniase El, nu este din lumea aceasta, ci este o împărăţie din spirit şi adevăr ce coboară de Sus şi se înstăpâneşte prin har în sufletele noastre, transfigurându-le. Fermentul de viaţă divină, al harului, prin care se întâmplă această transfigurare, spiritualizează şi trupul, împărtăşindu-i după moarte, prin înviere, gloria cerească, după modelul lui Hristos Cel Înviat. Din coasta Sa, străpunsă pe Cruce, au izvorât nesecatele fântâni de apă vie ale celor şapte Taine sau Sacramente, prin care sufletul are oricând putinţa de a se primeni şi reînnoi neîncetat, îmbogăţindu-se în viaţa divină prin permanentul contact vital cu Hristos Mântuitorul.

Iată de ce, evenimentul istoric al intrării triumfale a lui Iisus în Ierusalim trebuie să însemne pentru noi voinţa Sa de a intra şi a se înstăpâni în inimile noastre ca împărat al fiinţei noastre întregi, deoarece, de drept, în baza Creării şi Răscumpărării, Îi aparţinem Lui. ***El ne-a spus că Împărăţia cerurilor este în noi. Suntem deci Ierusalimul în care vrea să stăpânească El ca Împărat, templul viu în care vrea să troneze pe altarul sufletului, instaurând ordinea, curăţenia şi pacea cu Dumnezeu, cu noi înşine şi cu aproapele.***

Singur El poate săvârşi în noi această lucrare. Dar nu poate intra în sanctuarul inimii, decât dacă noi înşine îi deschidem uşa, deoarece respectă libertatea ce ne-a dat-o ca dar. ***Cheia cu care îi vom deschide este harul smereniei şi al căinţei, "inima înfrântă şi smerită", har pe care ni-l va dărui dacă I-l vom cere.***

Purificaţi şi împăcaţi în baia Sfintei Spovedanii, El îşi va face intrarea triumfală în noi prin împărtăşirea cu El în Taina Iubirii, chezăşia învierii şi vieţii noastre

veşnice. Căci El ne-a asigurat: "***Cel ce mănâncă trupul Meu şi bea sângele Meu are viaţa veşnică şi Eu îl voi învia în ziua cea de apoi.***" Amin.

Pr. Vasile Florea - Duminica Floriilor - Bucuria Floriilor

Sărbătorim astăzi intrarea triumfală a lui Iisus în Ierusalim. Ne amestecăm şi noi printre cei care îl însoţesc pe Iisus, avem şi noi ramuri în mână cu care îl salutăm pe Iisus, cântăm şi noi "Osana!", simţim cu toţii bucuria acestei sărbători. Şi cu toate acestea nu putem să facem ca gândurile noastre să nu anticipeze ceea ce va urma să se întâmple în Săptămâna Mare.

Ştim că în Săptămâna Patimilor, Iisus nu va mai fi preamărit, ci dimpotrivă tratat cu ură, cu dispreţ, cu răutate extremă. Iată aşadar că această duminică a Floriilor este o sărbătoare, însă una în care suntem mai reţinuţi, tocmai pentru că ştim că în săptămâna care vine Iisus va fi crucificat pentru noi.

Este potrivit, cred, să ne întrebăm astăzi: ***Cine este Iisus şi cum se face că într-un timp atât de scurt poate trezi în rândul mulţimii reacţii total opuse?*** Pe de o parte urarea de bun venit, sintetizată în strigătele de "Osana!", iar pe de altă parte vocea biciuitoare a poporului care-i strigă lui Pilat "Răstigneşte-l!" Nu putem şti precis dacă cei care au strigat "Osana!", s-au numărat şi printre cei care au strigat "Răstigneşte-l!" Dacă însă cei care-l preamăreau pe Iisus au ajuns ca numai peste câteva zile să-l blesteme şi să-l umilească, înseamnă că aceste persoane erau lipsite de caracter, fără o personalitate proprie, care se amestecau în mulţime şi care nu aveau identitate ci se aprindeau sau se emoţionau în funcţie de reacţia întregii mase.

În societatea în care trăim nu sunt străine de noi astfel de atitudini, în care persoane lipsite de identitate devin extrem de curajoase şi de bătăioase atunci când se adaugă mulţimii şi se lasă manipulaţi. Acesta este un act de laşitate, de egoism de lipsă de curaj. ***Omul este dator să-şi asume responsabilitatea faptelor sale, să nu se lase manipulat, dar pentru aceasta este nevoie ca omul să-şi asculte glasul propriei conştiinţe. Dumnezeu nu l-a creat pe om pentru a***

forma o mulţime, ci fiecare om are identitate proprie şi chiar dacă oamenii formează o comunitate de iubire, Biserica, fiecare răspunde personal pentru faptele sale, la fel cum fiecare poate fi util sau dăunător societăţii în care trăieşte.

Să revenim însă la întrebarea: Cine a fost Iisus, ce a reprezentat El, dacă astăzi este preamărit şi peste câteva zile ucis? Este o întrebare la care nu trebuie să dăm un răspuns imediat, ci este o întrebare care trebuie să ne însoţească în Săptămâna Mare. Poate ne întrebăm în această Săptămână: ***Ce preţuim noi la Iisus? Ce înseamnă El pentru noi? Care cuvinte, care fapte, care din minunile pe care El le-a făcut sunt importante pentru mine şi pe care mi le amintesc spontan? Ce ecou este în inima mea atunci când mă gândesc la Iisus?*** Sunt întrebări extrem de utile. ***Ca şi creştini suntem strâns uniţi cu Hristos, aşa cum nu suntem uniţi cu nici o persoană.***

Din momentul botezului noi suntem ai lui Dumnezeu care ne provoacă mereu. Ca şi orice altă relaţie şi relaţia noastră cu Dumnezeu trebuie cultivată şi dezvoltată. Iar această perioadă specială în care ne aflăm şi care culminează cu Învierea Domnului este un timp potrivit pentru a aprofunda legătura noastră cu Dumnezeu. În căutarea răspunsurilor la aceste întrebări, întrucât formăm Biserica, suntem călăuziţi de Spiritul Sfânt.

Un răspuns inspirat de Spiritul Sfânt la întrebarea noastră "Cine a fost Iisus?", ni-l dă Sfânta Scriptură: "***Iisus Hristos, Dumnezeu fiind în chip, n-a socotit o ştirbire a fi El întocmai cu Dumnezeu***" (Filipeni 2,6). El este Fiul lui Dumnezeu întrupat, promis nouă de Dumnezeu Tatăl. Dumnezeu fiind i se cuvine mărire: "***Binecuvântat să fie cel ce vine întru numele Domnului***". Dar Fiul lui Dumnezeu "***S-a deşertat pe Sine, chip de rob luând, făcându-se asemenea oamenilor, şi la înfăţişare aflându-se ca un om. S-a smerit pe Sine, ascultător făcându-se până la moarte, şi încă moarte pe cruce***" (Filipeni 2, 7-8).

Iată aşadar ce ne învaţă Iisus: a suferi din iubire pentru oameni şi a merge pe drumul acesta până la moarte, nu este semn de slăbiciune ci de tărie. Dumnezeirea lui Iisus se descoperă tocmai în acceptarea de bună voie a suferinţei şi a morţii. ***Să-l rugăm pe Dumnezeu ca să ne facă vrednici de binecuvântarea Sa în zilele ce vin, atât pentru viaţa noastră cât şi pentru întreaga lume.***

Amin.

Pr. Olimpiu Todorean - Duminica Floriilor - Duminica Intrării Domnului în Ierusalim

Iubiţi credincioşi, Sfântul Părinte, în scrisoarea "Noul mileniu", invită comunităţile credincioase să reconsidere chipul lui Hristos. Procesiunea cu ramuri de măslin cu care credincioşii retrăiesc intrarea în Ierusalim este o manifestare a voinţei de a alege pe Domnul în viaţa noastră pentru a face din el un interlocutor direct şi nemijlocit.

Ei aduseră măgăruşul la Iisus, îşi puseră hainele pe măgăruş, iar pe Iisus îl urcară deasupra (Lc. 19,35). Iată icoana cristologică a acestei duminici a floriilor: un rege ce încalecă un măgăruş. Acum începe să se întrevadă proiectul lui Hristos cu privire la om, proiect care se contrapune oricărui proiect uman, nu numai din acele vremuri, ci din orice timp.

Atunci când Iisus se pregăteşte să intre în Ierusalim, face o alegere importantă, chiar dacă la o primă vedere pare un gest banal. El alege să încalece un măgăruş, un animal nepotrivit pentru război. Orice şef revoluţionar din acea vreme, (de exemplu zeloţii), dacă ar fi voit să-şi facă intrarea în oraş pentru a instaura o nouă suveranitate politică şi religioasă prin agresiune, ar fi ales calul, animal mai potrivit pentru a merge la război. De aceea recurgerea la măgăruş nu este doar o chestiune irelevantă, nesemnificativă şi pitorească, ci este un act care dădea intrării în capitală o semnificaţie precisă. Paradoxul proiectului lui Iisus constă tocmai în apropierea dintre "împărăţia" care este cântată de mulţimea care îl primeşte pe Domnul ca pe un rege "al tatălui nostru, David" şi alegerea blândeţii, indicată de încălecarea unui măgăruş, care este o prezentare dezarmantă, pacifică, fără intenţii agresive, a celui care a zis: "***Fericiţi sunt cei blânzi, că aceia vor moşteni pământul***". Dar, ***blândeţe nu înseamnă evadare în deşert, într-un loc izolat, ci modalitatea în care te comporţi, zi de zi, în societate.*** De aceea Iisus intră în oraş, alege să acţioneze şi să se confrunte în

locul unde omul se agită sub greutatea multor dificultăţi şi sclavii, trecând de la speranţă la disperare.

Începe să prindă contur proiectul lui Iisus. Dacă tot ceea ce a făcut s-ar reduce la o imagine a unei vieţi individuale, am putea crede greşit că Iisus împlineşte un act politic. Unind la sine un grup de oameni, se prezintă ca unul ce are un proiect, un program, o platformă socială. Acest lucru l-am putea deduce foarte uşor dacă am privi înspre toţi cei care fac acelaşi lucru, fie din epoca respectivă, fie politicienii din ziua de astăzi.

Dar, Iisus intră în oraş, înfruntă viaţa de fiecare zi, nu predică ura, ci iubirea duşmanilor, a adversarilor religioşi sau laici şi nu numai a duşmanului personal. Iisus refuză tentaţia de a se lăsa proclamat rege şi de aceea refuză reducerea programului său la dimensiunea orizontală, ce se vede din intrarea în oraş, pentru a aduce în istoria mântuirii omului dimensiunea verticală, de deschidere spre Tatăl, în rugăciune. Iisus refuză imaginea revoluţionarului ce recurge la violenţă, de aceea, pentru a intra în Ierusalim, alege să încalece un măgăruş, un animal nepotrivit pentru război.

Cu atât mai puţin s-ar putea apropia de figura unuia care fondează o teologie revoluţionară. Hristos mănâncă şi cu publicanii care din punct de vedere social sunt privilegiaţii societăţii. Hristos se abate de la orice frontiere, dar nu creează altele noi: însă tuturor le cere să accepte să facă parte din proiectul lui, trăind misterul morţii şi învierii sale. Biserica însăşi este sacramentul acestei milostiviri care îmbrăţişează pe toată lumea neexcluzând pe nimeni.

Apostolii, care sunt începutul şi prototipul bisericii, aparţin unor clase diverse, (pescar, vameş, cu sau fără ştiinţă de carte) care, în plan sociologic, se contrapun unii altora. Proiectul milostivirii lui Hristos cheamă în serviciul milostivirii lui Dumnezeu pe toţi oamenii, pe zelot ca şi pe publican, pe simplul ţăran sau pescarul din Galileea, ca şi pe iudeul ce era expert în Scripturi. Şi un semn ce rămâne veşnic al acestei milostiviri este Euharistia. Amin.

Pr. Vasile Rob - Duminica Floriilor

"***Binecuvântat este cel ce vine întru numele Domnului***" Io. 12,13

Întâmplările din Duminica Floriilor ar trebui să fie pentru fiecare creştin sfinte învăţături nu numai pentru că ne înalţă şi ne duc în Împărăţia lui Dumnezeu, dar şi pentru că, respectându-le, sunt chezăşia sănătăţii acestei vieţi, trecătoare, de pe pământ.

Din cele petrecute în următoarele zile după intrarea triumfală a lui Iisus în Ierusalim trebuie să reţinem cât de schimbătoare este faţa mulţimilor, care dacă astăzi sunt cu tine, lăudându-te şi adulându-te, mâine, prin manipulare, îţi vor cauza cel mai mare rău. Dacă astăzi omul îţi este prieten, mâine poate fi călăul tău. Pentru a înţelege şi cauza pentru care mulţimile care-l primesc pe Iisus în Ierusalim ca pe un împărat este necesar să facem o mică incursiune în sfânta Scriptură, care este şi istoria poporului ales. Datorită numărului mare de popoare care au râvnit la Ţara Sfântă, aceasta a fost ocupată şi prădată în mod repetat de popoarele vecine dar şi de altele barbare. Şi din această cauză, un număr din ce în ce mai mare al iudeilor plecau din ţară şi se stabileau printre străini, în alte ţări.

Cea mai mare migraţie a lor s-a înregistrat odată cu robia babiloniană din secolul al VI-lea când un mare număr de evrei nu s-au mai întors în ţara natală. Numărul acestor emigranţi ajunsese foarte mare încât ameninţa însuşi existenţa poporului iudeu în graniţele ţării, reprezentanţi religioşi ai acestora au hotărât şi dispus tuturor evreilor, indiferent unde s-ar afla că, odată pe an, de Paştile lor, să se întoarcă la Ierusalim şi să se roage, împreună, în Templul Sfânt. Acest fapt a dus şi la menţinerea lor ca naţiune şi la consolidarea alianţei făcute de Moise cu Dumnezeu, reuşindu-se păstrarea identităţii naţionale şi a unităţii spirituale a acestui popor. După cum am arătat, acest pelerinaj era premergător sărbătorilor

pascale şi cei răspândiţi printre străini se întorceau în Israel cu mai multe zile înainte de acestea pentru a sta mai mult timp împreună cu rudeniile lor şi a afla ce s-a întâmplat în ultimul an în Ţara Sfântă. La el participau, aproape în totalitate, toţi evreii, de la mic la mare, de la tânăr la bătrân, fiind o adevărată plăcere a reuniunii tuturor. Aşa se explică şi numărul desosebit de mare al populaţiei ce se găsea în Ierusalim şi în satele din jur în ziua intrării Domnului în Ierusalim.

Cu ocazia rugăciunilor de la Templu se citeau pasaje mari din sfânta Scriptură şi, evident, se punea accent pe profeţiile şi proorociile făcute la adresa poporului ales de Dumnezeu prin aceste voci. În acestea se vorbeşte despre trimiterea de către Dumnezeu a unui Salvator care să salveze neamul iudeu din mâinile barbare şi să ridice jugul cotropitor al ocupantului străin, redând libertatea mult dorită şi aşteptată. Şi, pentru că, nu cu mult timp în urmă, un nazarinean care este printre ei, cu numele Iisus, a înviat din morţi pe un anume Lazăr din Betania şi despre care s-a auzit în tot Israelul, că a mai înviat pe fiul unei văduve din Nain, pe fiica lui Iair, că a vindecat şi a însănătoşit atâtea bolnavi din rândul poporului iudeu: leproşi, ologi, orbi, posedaţi de duhuri rele, etc.

Când îl văd intrând în Ierusalim, conform proorociei lui Zaharia: "***călare pe un mânz de asină***" convingerea că, Iisus din Nazaret, este acel Izbăvitor mult aşteptat şi promis, de secole, de Dumnezeu ca să se lupte cu ocupantul străin, să-l nimicească şi să redea libertate poporului, este generală. De aceea toţi îl ovaţionează şi-i asigură o intrare triumfală în Ierusalim, întâmpinându-l cu ramuri de măslin, flori şi crengi de palmier şi, cu hainele lor aruncate în cale, precum un covor pus în faţa împăraţilor pământeni întorşi victorioşi de la război. Toţi sunt bucuroşi şi saltă de bucurie, cântând: "***Osana ! Fiul lui David ! Împăratul lui Israel. Binecuvântat este cel ce vine întru numele Domnului !***" Io. 12,13.

În această manifestaţie, aproape unanimă, se află şi mai marii religioşi ai poporului, care văzând că admiraţia poporului se îndreaptă spre cel care a dat dovadă practică a sfinţeniei sale, prin minunile pe care le-a făcut în mijlocul acestui popor şi, simţind ameninţarea statutului lor, roşi de invidie, uneltesc schimbarea direcţiei acestei puternice manifestaţii de entuziasm. Şi, după cum ne istorisesc profeţii Vechiului Testament şi sfinţii evanghelişti, reuşesc.

Iisus, chiar dacă vede că, toate aceste aclamaţii sunt pentru el, nu se bucură, rămâne îngândurat privind în depărtare deoarece ştie, ca un Dumnezeu, cât de schimbătoare este mulţimea şi, aşa după cum afirmă un confrate, "*această mulţime nu-şi va aminti peste câteva zile de ce este atât de răguşită şi nu poate să strige mai tare "Răstigneşte-l ! Răstigneşte-l !*" Deasemenea ştie că, ea nu-l doreşte, de fapt, pe el. Poporul are cu totul alte năzuinţe pe care le aşteaptă a fi

rezolvate în cu totul alt mod decât cel pe care-l reprezintă Iisus. ***Vede agonia din Grădina Ghetsemani şi transpiraţia de sânge, vinderea ucenicului său şi arestarea, procesul şi batjocura la care va fi supus, lepădarea lui Petru şi pe ucenici săi fugind. Simte spinii, care se infing în frunte, şiroaiele de sânge ce-i brăzdează faţa, piroanele care-i pătrund în palme şi picioare, dar şi tot ceea ce se va întâmpla, în veacurile viitoare, cu poporul ales, cu Templul Sfânt şi cu Ierusalimul.***

Astăzi se încheie Postul mare, al Sfintelor Paşti şi începe Săptămâna Patimilor lui Iisus, cele liber asumate pentru a ne ispăşi pe noi de întunericul iadului şi a îngropa păcatele omenirii dăruindu-ne lumina şi viaţa veşnică. Sfintele Evanghelii din post ca şi cele din Triod v-au îndemnat la spovadă. Predicile din aceste duminici v-au explicat necesitatea Pocăinţei. Vouă v-a rămas doar dispoziţia sufletească de a urma îndemnurile şi învăţătura lui Iisus.

Oare v-aţi nevoit în acest mare post să le aplicaţi în viaţa de zi cu zi, spovedindu-vă şi împărtăşindu-vă? Dacă nu aţi făcut-o până acum, nu mai amânaţi că şi aşa timpul este scurt şi lucrarea preoţilor multă. Spălaţi-vă sufletele în baia sfintei Spovezi pentru a reuşi să vă nutriţi, curaţi, cu Trupul şi Sângele Domnului "ca să aveţi viaţa în voi." Şi astfel, prin această viaţă, să **primiţi în inimile voastre lumina sfintei Învieri.**

În această săptămână se prefigurează, aşa după cum am mai spus, comemorarea Patimelor lui Iisus şi jertfa sa pe Altarul mântuirii. ***În seara cea de Taină, din Joia Mare, se cuvine să fim prezenţi cu toţii în Biserică pentru a asculta, cu evlavie şi cutremur, procesul Domnului nostru Iisus Hristos, istorisit de către cei 4 evanghelişti în cele 12 Evanghelii ale lor.***

Şi să ne rugăm, împreună cu Iisus, care s-a rugat, nu numai pentru ucenicii pe care i-a ales, ci şi pentru întreg neamul creştinesc, câştigat prin Jertfa sa. În acest timp, când Biserica împreună cu Iisus şi cu întreg corul îngeresc fac rugăciuni pentru noi, nu avem voie, ca noi, să facem alte lucruri.

Oare, putem să ne simţim împliniţi, făcând altceva în timpul când, Mielul lui Dumnezeu, însetat de oboseală şi urcarea Golgotei sub greutatea crucii, plin de sânge, cere apă?

Iar în Vinerea mare, vrei să fii şi tu unul dintre călăii care-i străpung mâinile cu piroane şi-i apasă cununa de spini pentru a intra, mai adânc, în trupul Sfânt?

Oare vei lipsi, în această seară a Prohodului, de la rugăciunile, cele dimpreună făcute, cu Maica Domnului, femeile îndurerate şi ucenicul iubit ca să-i aline lui Iisus durerile morţii? Doar, nu vrei, cumva să fii şi tu ucenicul ce i-a dat ultima

sărutare sau Petru şi ceilalţi ucenici care s-au lepădat de el şi care, când avea mai mare nevoie de ei, l-au părăsit?

Dacă în aceste zile ale durerilor lui Iisus nu-l ajuţi să-şi ducă crucea prin rugăciunile tale şi nu participi la agonia lui Iisus, premergătoare crucificării şi al ultimelor sale clipe, înainte de "sfârşit," nu ai cum să trăieşti, cu lacrimi de bucurie, glorioasa Înviere a Fiului lui Dumnezeu. Amin.

Pr. Ioan Abadi şi Pr. Alexandru Buzalic - Duminica Floriilor

Suntem în pragul Săptămânii Patimilor. Ne apropiem de momentele de glorie şi de maximă însemnătate pentru istoria lumii, pe care Iisus le-a petrecut pe Pământ. Se împlinesc profeţiile şi Universul aclamă intrarea Celui care aduce Mântuirea lumii: Osana! Simţind măreţia momentului, cei simpli şi umili, poporul Îi iese în întâmpinare cu ramuri de palmier în mâini şi aclamă : Osana! Iată, vine Cel ce a arătat tuturor că este Dumnezeu adevărat şi că Tatăl Îi ascultă rugăminţile având putere şi asupra morţii, pentru că l-a înviat pe Lazăr : Osana!

Dar cât de deşartă şi de schimbătoare este gloria lumii… Nu trec decât două – trei zile şi Cel întâmpinat de către atâţia oameni cu strigăte de bucurie va fi arestat, batjocorit, bătut, condamnat şi răstignit pe Cruce ca un tâlhar.

În pacea şi în liniştea celui care ştie ce face, în timpul Cinei de Taină Iisus spune Apostolilor : « …***Fiul Omului merge precum I-a fost orânduit***» (Luca 22, 22). Şi întreaga viaţă a ascultat de planul Tatălui : fiind Dumnezeu, a devenit om.

Iată o umilinţă inimaginabilă! Va fi un Om, nu cel mai bogat, nici cel mai puternic, nici înzestrat cu diplome sau titluri universitare. Din viaţa care i s-a oferit, nu alege ce este accesibil, ci calea grea şi plină de spini. Despre El spune Apostolul Pavel: «***S-a deşertat pe Sine, chip de serv luând, făcându-se asemenea oamenilor, şi la înfăţişare aflându-se ca un om. S-a umilit pe Sine, ascultător făcându-se până la moarte, şi încă moartea de pe cruce***» (Filipeni. 2, 7-8). ***A fost asemănat cu răufăcătorii*** (Isaia 53, 12).

Neascultarea primului om, Adam, prin care omenirea se îndepărtează de Dumnezeu este reparată de ascultarea Fiului, devenit om pentru noi şi pentru a noastră mântuire. Ascultarea este totală, până la moarte, înflăcărată fiind legată de iubirea faţă de Tatăl şi faţă de omenire.

Dintre toate lucrurile de care oamenii se servesc în acţiunile lor, nu numai că a fost, dar va şi rămâne cel mai demn lucru de a fi respectat şi onorat, iubirea. ***Iar Iisus ştie cel mai bine, că unde există iubirea adevărată, acolo se află şi dorinţa de perfecţiune, de sfinţenie, cea mai înaltă aspiraţie a omenirii. Acolo este cel mai înalt zbor al sufletului.*** Acolo se găseşte cea mai demnă şi înaltă încoronare a vieţii.

Hristos S-a născut într-un staul, tinereţea Şi-a petrecut-o în sărăcie şi în muncă. Şi-a început misiunea după ce l-a alungat pe cel care I-a propus glorie, bogăţie, putere şi popularitate – satana (Matei 4, 1). Minunile şi binefacerile făcute oamenilor sunt însoţite de umilinţă şi tăcere (Matei 9, 4). Nu ocupă nici un loc de judecător sau administrator al bunurilor create. Fuge dinaintea coroanei de rege oferită Lui, de către oameni.

Chiar şi astăzi, în Duminica Floriilor ne aminteşte acest lucru, intrând în Ierusalim călare pe un asin, iar în loc de garda militară, care ar fi trebuit să-L primească şi să facă cunoscută sosirea Lui, este întâmpinat de oamenii cei săraci, tocmai pentru a demonstra că nu este interesat sub nici o formă de deşertăciunea pământească (Luca 19, 29). Pe Calvar permite ca hainele să fie rupte de pe El, astfel că pe Cruce nu ia nimic din ceea ce ar fi putut spune că este «al Meu». Însă pe Cruce îşi va arăta bogăţia Lui. Mai mult, permite ca suliţa soldatului să-i străpungă pieptul, din inima iubitoare ţâşnind preţiosul Sânge care spală păcatele omenirii.

Dumnezeu, care nu poate fi înşelat de către aparenţe, Îl recompensează pe Iisus cu Gloria Sa pentru drumul pe care L-a urmat, drum – privind din exterior – al înjosirii şi umilinţei, dar în realitate – drumul spre culmile cele mai nobile, glorioase şi înalte, ale eternităţii.

Oare noi cum îi răspundem lui Iisus pentru iubirea Sa faţă de noi? Tocmai noi, care primim atât de mult de la El ! A-L urma pe Hristos, în această Duminică a Floriilor când este întâmpinat cu strigăte de bucurie, înseamnă să nu te opreşti la aceasta, ci a continua să fi alături de El până la moartea de pe Cruce. ***Duminica Floriilor este invitaţia pentru a intra în Săptămâna Mare, singura cale care duce la Ziua Învierii.***

Rugăciune

Ajută credinţei noastre, celor care se încred în Tine, o Dumnezeule. Şi ascultă cu îndurare rugăciunile celor care se roagă ţie şi nouă, celor ce purtăm aceste ramuri de palmier spre venerarea lui Hristos.

Împărate, împarte-ne darurile Tale pentru a fi uniţi permanent cu Hristos aducând roade bune, prin faptele vieţii noastre.

O, Iisuse, Profetul oamenilor care Te întâmpină, ai şezut pe asin şi ai dat un exemplu de o inexprimabilă umilinţă atunci când poporul Te-a întâmpinat cu urale pe calea pe care veneai spre Ierusalim, oamenii aşternându-şi în calea Ta veşmintele şi ramurile de finic, cu care Te întâmpinau. Atunci când poporul Tău Îţi cânta cântări de mărire, Tu nu ai uitat niciodată de îndurarea Ta, plângând pentru ceea ce avea să se întâmple cu Ierusalimul. Ridică-te, servitor al Mântuitorului şi în cântările Sionului du-te şi vezi pe adevăratul Împărat al tău… Uneşte-te cu Domnul cerului şi al pământului care merge pe asin. Mergi împreună cu El cu ramurile de măslin şi palmier ale faptelor sfinţeniei şi virtuţilor învingătoare.

Amin.

Sărbătoarea Celui singur, trist şi lepădat... Cuvinte duhovniceşti zguduitoare la Intrarea în Ierusalim şi intrarea în săptămâna Patimilor lui Hristos. "Dacă nu există în noi trăirea şi trecerea prin aceste pătimiri, nu vom putea niciodată să gustăm din ceea ce este cu adevărat Învierea. O vom trata superficial şi vom pierde tocmai esenţialul". Cum Îl răstignim şi noi pe Domnul?

Meditaţie duhovnicească la Intrarea în Ierusalim: De ce se schimbă (în rău) şi de ce trădează omul ?

"Adunatu-s-au astăzi mulţime de iudei din Ierusalim în Betania, şi s-au întristat împreună cu surorile lui Lazăr; iar a doua zi, cunoscând că s-a sculat din mormânt, s-au pornit spre uciderea lui Hristos".

Cum e posibil ca aceiaşi oameni să fie astăzi plini de simţăminte frumoase şi sincere, idealişti, calzi şi iubitori, iar în câteva zile, în câteva luni sau în câţiva ani să ajungă reci la inimă, împietriţi şi întunecaţi, gata să se descotorosească, să scuipe din viaţa lor cu grăbire pe Cel sau pe cei pe care îi iubeau, să nu-i mai cunoască, să nu le mai sufere prezenţa, să-i batjocorească, ba chiar să se facă părtaşi răstignirii Aceluia… sau acelora?!

Ce se alege de toate marile porniri nobile şi entuziaste, de cuvintele mari de iubire, de făgăduinţele solemne ale prieteniei, de juruinţele sfinte ale fidelităţii? Ce se alege de toate atingerile harului şi de toate milele revărsate cu îmbel-şugare asupra sufletelor noastre cândva flămânde şi însetate? Ce se alege de

toate lacrimile vărsate de noi sau… pentru noi? Acum toate s-au şters, acum ne descurcăm, ne-am rezolvat prolemele şi ne este “bine”?

“Iată, sunteţi sătui; iată, v-aţi îmbogăţit; fără de noi aţi domnit…”

Cât de uşor putem uita totul, cât de uşor putem scuipa şi călca în picioare ceea ce ieri am strâns în braţe sau am cinstit cu frică şi cutremur? Cum… şi mai ales, de ce? Cu ce preţ? Cât costă sufletul pe care ni-l vindem, cât costă Mirele sau fratele pe care Îl/îl trădăm?

“Sau ce va da omul în schimb pentru sufletul său?”

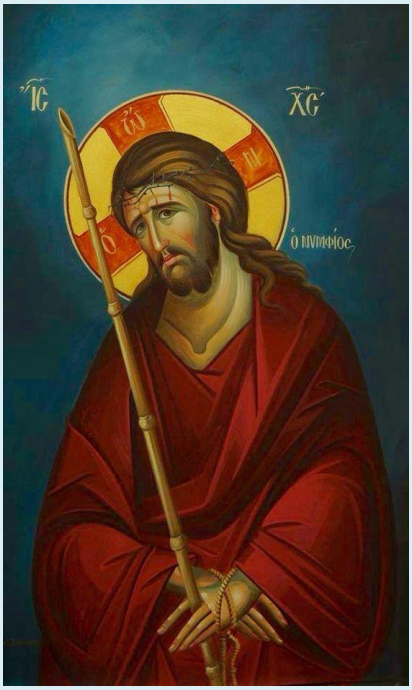

Azi este sărbătoarea Celui singur, trist, neînţeles şi, foarte curând, abandonat. A Celui aclamat şi adulat fără măsură, dar care nu se încrede nici în osanale, nici în promisiuni sau în angajamente necondiţionate. Nu fiindcă ar fi viclene, ci fiindcă sunt slabe, uşuratice, fără rădăcină, fără substanţă. Fiindcă acelea sunt fie rod al harului, al unor daruri suprafireşti, ale unor insuflări dumnezeieşti - care cer apoi o păzire şi o “întreţinere”, cu mare scumpătate şi cu multă trudă, la care noi însă… nu mai suntem dispuşi să ne angajăm (“muieti is posmagii?”) -, fie rod al unor aprinderi şi înflăcărări psihologice de moment, al unor entuziasme conjuncturale, de cele mai multe ori influenţate de anumite nevoi, aşteptări şi interese bine deghizate de ochii conştiinţei, dar prinse cât se poate de strâns de iubirea de sine şi de imaginea idealizată pe care ne-am creat-o despre noi înşine.

“Dar aceştia nu au rădăcină; ei cred până la o vreme, iar la vreme de încercare se leapădă”.

Ne bucurăm de un frate, câtă vreme ne serveşte unor nevoi, Îl căutăm pe Dumnezeu câtă vreme ne răspunde unor cereri. După care ne simţim liberi să îi uităm.

“Îl folosim pe Dumnezeu ca “dealer”, ca “psiholog de serviciu” şi atât. Îl folosim pe Dumnezeu ca “aducător de pace”, o “pace” care să-mi permită mie să merg mai departe pe drumul meu. Nu-L primesc pe Dumnezeu ca să-mi spună El ce să fac eu, ci ca să-I spun eu… că eu sunt până la urma-urmei “şeful”, nu-i aşa?” (Părintele Hrisostom Radasanu, a se vedea predica de mai jos).

Pentru toate relaţiile importante şi binecuvântate, începând cu cea esenţială, cu Dumnezeu, vine acea obligatorie vreme de încercare şi, peste aceasta, vin asupra noastră probele vorbelor mari pe care le declamăm cu uşurinţă.

“Dacă toţi se vor sminti întru Tine, eu niciodată nu mă voi sminti… Şi de ar fi să mor împreună cu Tine, nu mă voi lepăda de Tine“.

Vin valuri succesive de cernere, vin ispite atât în credinţă, cât şi în dragostea şi în prietenia omenească, momentele în care ne este testată autenticitatea şi mai ales credincioşia. În care suntem chemaţi să adeverim cuvintele înalte şi grele risipite cu lejeritate. Chiar dacă nu mai simţim harul copleşitor, fiorii dragostei, bucuria curata sau entuziasmul năvalnic care ne făceau la început să dorim să eternizăm clipa, asta nu înseamnă că ceea ce ni s-a dăruit de la Dumnezeu ar fi avut termen de garanţie redus - atâta vreme cât durează “simţirea” respectivă, iar după aceea… nu mai avem nici o responsabilitate. Nu, nu e de ajuns că ieri am fost sinceri şi râvnitori, dacă mâine ne lăsăm întunecaţi, învârtoşaţi şi modificaţi lăuntric de ispitele pe care le primim generos în casă, lăsându-ne să ne distrugă ceea ce aveam mai scump, în numele altui (mai) bine… Ce folos dacă ai început ca apostol plin de însufleţire, dacă sfârşitul te vădeşte vânzător şi sinucigaş? Şi Iuda putem deveni oricare dintre noi, dacă ne lăsăm prinşi cu totul în mreaja ispitei fără a ne trezi la vreme şi a ne pocăi…

“În cele ce te voi găsi, în acelea te voi judeca“.

Astăzi oamenii îşi găsesc îndreptăţiri în tot felul de teorii psihologice şi în mentalităţi postmoderne confortabile, potrivit cărora ataşamentul sufletesc, sensibilitatea, responsabilitatea, datoria, onoarea, statornicia, fidelitatea sunt valori perimate, desuete, care stau în calea fericirii şi a “dezvoltării noastre personale”, a “autorealizării eului” nostru, eu care nu suportă, vezi bine, nici o îngrădire şi nici o condiţionare. Astăzi, tot mai mult, relaţiile interumane, inclusiv dragostea

şi prietenia, ajung "de unică folosinţă", atâta vreme cât sunt încă susţinute de emoţii, de interese şi de…favorabilitatea împrejurărilor. Cât nu… la gunoi cu ele, fără regrete şi dureri, fără inutile remuşcări, fără periculoase sentimente de vinovăţie! Am zis? Ei şi ce dacă am zis, atuncea era altceva! Viaţa merge înainte…

"Am ajuns ca gunoiul lumii, ca măturătura tuturor, până astăzi".

"Atunci a zis Domnul Dumnezeu către Cain: "Unde este Abel, fratele tău?" Iar el a răspuns: "Nu ştiu! Au doară eu sunt păzitorul fratelui meu?" şi a zis Domnul: "Ce ai făcut? Glasul sângelui fratelui tău strigă către Mine din pământ".

Azi e sărbătoarea Celui solitar şi lepădat şi e sărbătoarea tuturor celor singuri şi lepădaţi de oameni.

⇒ *De exemplu, îndrăznesc să cred că e şi a "fraierilor" care "se investesc emoţional", care "se ataşează" şi "se consumă" sufleteşte.*
⇒ *A naivilor care mai cred în prietenie, în iubire, în cuvântul dat.*
⇒ *A proştilor care îşi varsă inima cu încredere fără rest, până la capăt.*
⇒ *A celor care nu încearcă neapărat şi întotdeauna să zâmbească fals şi "să facă frumos" doar pentru că "trebuie".*
⇒ *A celor care nu şi-au lepădat sensibilitatea ca pe o zdreanţă, a celor care ştiu ce e durerea sufletului, fără să şi-o dorească bolnăvicios, dar nu fug de ea, atunci când le vine pe nepoftite, ci se lasă urcaţi pe cruce şi ţintuiţi în cuie… rugându-se, plângând şi nădăjduind în Înviere.*
⇒ *A celor care ştiu să fie părtaşi la durerea celuilalt şi nu caută să o expedieze grabnic pentru a nu-şi strica buna dispoziţie…*
⇒ *A celor care înţeleg că fără durere, fără efort şi fără luptă absolut, dar absolut nimic bun nu dăinuie în această viaţă şi nu poate să străbată poarta îngustă către Veşnicie.*
⇒ *A celor care ştiu că, oricât ne-am amăgi sau oricât ar încerca alţii să ne păcălească, nu există Înviere fără cruce şi nu se poate să te împărtăşeşti real măcar de o fărâmă din bucuria Învierii dacă ai evitat cu obstinaţie să îţi pui sufletul la bătaie, să-ţi lărgeşti inima şi să te faci părtaş la pătimiri. La Pătimirile Domnului din această săptămână grea, dureroasă, dar foarte luminoasă, dar şi la pătimirile fratelui Său celui mic pe care tot El ţi-l trimite în cale.*

Dacă vrea cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-şi ia crucea şi să-Mi urmeze Mie.

Începe o săptămână crucială pentru viaţa noastră. Dacă vrem să ne deschidem urechile, ochii şi inima. Dacă vrem să înţelegem şi să participăm. Începe săptămâna mântuirii noastre.

Bine este cuvântat Cel ce vine întru numele Domnului!

Ieromonahul Hrisostom (Măn. Putna) – predica cea mai "tulburătoare" la Duminica Intrării Domnului în Ierusalim: Cum şi de ce îl răstignim pe Hristos? (fragment)

- Nu este o sărbătoare festivistă, ci una serioasă. ***Nu ne putem bucura decât pe jumătate, dar cu un ochi plângem. În centrul Sărbătorii stă un Om trist.***

- Intrarea în Ierusalim - chipul intrării Domnului în sufletul omului, care este o intrare complicată şi dureroasă.

- Domnul intră în cetatea sufletului nostru, în locul cel mai sfânt al ei, ca să dea afară pe zarafi, ca să facă acolo curăţenie, să aducă lucrurile pe făgaşul normal.

- Nu este uşor ca Dumnezeu să facă aceasta, pentru că Îl primim de cele mai multe ori pe Dumnezeu doar ca să-I arătăm noi ce să facă, ce să ne dea. Îl folosim pe Dumnezeu ca "dealer", ca "psiholog de serviciu" şi atât. Îl folosim pe Dumnezeu ca "aducător de pace", o "pace" care să-mi permită mie să merg mai departe pe drumul meu. Nu-L primesc pe Dumnezeu ca să-mi spună El ce să fac eu, ci ca să-I spun eu… că eu sunt până la urma urmei "şeful", nu-i aşa?

- Este exact ceea ce au trăit fariseii, cărturarii şi arhiereii acelor vremi: ei se credeau stăpânii acestei cetăţi şi, dintr-o dată, vine cineva care să le conteste stăpânirea.

- Zarafii, schimbătorii de bani şi negustorii de animale în chiar templul - locul cel mai sfânt - al cetăţii celei sfinte se văd şi ei ameninţaţi. "*Ce drept are Acesta asupra locului meu de neguţătorie?*"***Aceştia închipuie patimile cele ascunse ale sufletului, demonii cei vicleni care s-au instalat acolo, sub acoperământul unor ocupaţii onorabile.***

- Dumnezeu nu vine nici să cumpere, nici să vândă, ci să Se înstăpânească asupra a ceea ce este al Său.

- Dumnezeu este "autorul partiturii" şi El ştie cel mai bine să o interpreteze la orga sufletului nostru (exemplul din viaţa compozitorului Felix Mendelssohn-Bartholdy).

- Dacă nouă ne este greu este pentru că noi ne blocăm tot timpul, fiindcă nu avem încredere să-L lăsăm pe Dumnezeu să lucreze! *"Tu să-mi spui mie ce să fac? Oare nu sunt eu învăţătorul propriei mele vieţi?"*

- Mânzul asinei - tâlcuit de Părinţi drept chip al firii noastre îndobitocite de păcat şi lipsite de orice orientare şi orice experienţă a lucrurilor cu adevărat serioase.

- Domnul era trist fiindcă ştia că mântuirea Ierusalimului [a omenirii] este o treabă foarte grea. Vedem asta şi la sfinţi: cu cât se apropie mai mult de Dumnezeu, cu atât devin mai serioşi, [mai îndureraţi pentru lume].

- Cu cât ne aprofundăm şi noi mai mult în tainiţele sufletului nostru, cu atât descoperim mai multe lucruri de care nu suntem mândri şi acestea ne fac mai serioşi, mai trişti.

- În Săptămâna Patimilor, această "seriozitate" [tristeţe] trebuie să caracterizeze întreaga noastră vieţuire, dar noi suntem asemeni zarafilor, a negustorilor din templu: ne preocupăm atât de mult de ce vom pune pe masa de Paşti… Şi uităm că Cineva foarte serios are de intrat în sufletul nostru, iar nu într-o casă cu masă [bogată].

Are de intrat aici şi de făcut un pic de ordine, are de intrat aici şi de făcut un pic de curăţenie, şi că depinde de noi cum ne deschidem porţile, depinde de noi ce fel de ramuri Îi aducem spre închinare. Depinde de noi cum lepădăm hainele noastre cele vechi şi le punem înaintea acestui cortegiu minunat, ca El trecând peste dânsele să le facă noi şi vrednice de purtat. Că nouă ni se pare atunci când punem o haină pe jos că ea se murdăreşte. Credeţi-mă, hainele noastre sufleteşti, dacă nu sunt călcate la propriu de către Domnul, nu vor fi niciodată vrednice să înfăşoare un lucru atât de minunat cum este sufletul. De aceea trebuie să ne învăţăm să ne punem mai des la dispoziţia Lui, căci asta înseamnă aşternutul hainelor în faţa cuiva, înseamnă supunere, înseamnă plecare, înseamnă smerenie, înseamnă ascultare.

Mai era trist Domnul pentru ceva? A, da! Că poate nu va reuşi cu noi. Atunci când a fost răstignit, El a fost dus în afară de cetate. Cât de mult a dorit El să

intre în cetate şi să rămână acolo! Cât de mult a dorit El să intre în Sfânta cetate, în locul cel sfânt şi să facă acolo ceea ce un Dumnezeu ştie să facă. Şi cu toate acestea, cei care nu-L iubeau, L-au luat şi L-au răstignit în afară de cetate. Ori de câte ori Îl răstignim, să ştiţi că noi Îl răstignim în afară de noi înşine, Îl răstignim în lacrimile aproapelui nostru, Îl răstignim în respingerea pe care el o simte atunci când nu mă uit la el aşa cum trebuie. Îl răstignesc pe Domnul şi Îl fac neascultător atunci când eu nu ascult de glasul duhovnicului. Îl răstignesc pe Domnul atunci când eu nu ascult de chemarea clopotelor bisericii la ceas de seară şi de denie. Mă asemăn acelora care astăzi strigă Osana intru cei din înălţime!, iar mâine sunt în stare să strige: Răstigneşte-L!

Pruncii aceia care astăzi erau cu ramuri de finic în mână, s-au trezit mâine-poimâine acoperiţi fiind de sângele Acelui nevinovat. Căci părinţii lor au spus: "Sângele Lui să cadă asupra noastră şi asupra copiilor noştri!" Şi cam asta facem noi cu Dumnezeu: Îl luăm şi Îl dăm afară. Şi cu cât se străduieşte El să intre mai în adânc, cu atâta ne răzvrătim mai mult, cu atâta nu-L ascultăm, cu atâta ne depărtăm de Dânsul şi avem impresia că aşa este bine. Avem nevoie de Dumnezeu doar când e de bine, când e de bucurie, dar atunci când sunt lucruri foarte serioase - "gen" mântuirea propriului meu suflet - atunci Dumnezeu nu mă mai interesează şi Îl dau afară; şi, dându-L afară, nu fac decât, pentru a câta oară?, să-L răstignesc.

Nu ştiu ce putem face… De când eram mic trăiam o frustrare teribilă în această Duminică a Stâlpărilor. Ştiam că săptămâna ce vine, la Denii, vin la biserică numai câteva femei bătrâne şi puzderie de copii. Mergeam la deniile la care se citeau Evangheliile şi jumătate de biserică era goală. Mergeam la Prohodul Domnului şi de abia dacă erau patru bărbaţi care să ducă Epitaful în jurul bisericii. Oameni plictisiţi, oameni obosiţi, oameni care nu ştiu ce vor? Ce fel de oameni suntem noi? Acesta este al patrulea lucru care-L întristează pe Domnul. Al patrulea lucru care face ca atunci când El Îşi arată deschiderea faţă de noi, noi să spunem: nu ne interesează ceea ce ai Tu de spus şi ceea ce ai Tu a ne oferi.

De aceea, dreptmăritorilor creştini, fiecare în dreptul său să rânduiască în această săptămână momente de apropiere de ceea ce vrea Dumnezeu să ne facă, de ceea ce Dumnezeu vrea să ne spună. Dacă nu ne-am spovedit, să ne apropiem de spovedanie, dacă n-am prea fost la biserică să găsim motiv acuma să venim. Cine ştie, poate un cuvânt rătăcit dintr-o Evanghelie sau dintr-un tropar îşi va găsi loc şi aici, la noi.

Aveam treabă cu cineva de pe aici de pe la Marginea, la Iaşi. Şi îl întreb: n-aţi putea veni şi luni şi marţi în Săptămâna Patimilor? Şi-auziţi ce cuvânt de om înţelept, un om care nu studiase teologia şi nici nu ştiu dacă citise prea mult la

viaţa lui. Mi-a spus un lucru: Părinte, da`-i Săptămâna Patimilor, mai stau şi eu pe acasă, mai fac un pic de curat, mai citesc ceva din Cartea Sfântă, mi-a spus părintele să mă mai rog un pic. Cât de ruşinat am fost eu, purtătorul de veşminte sfinte, când am auzit un om simplu învăţându-mă ceea ce este Săptămâna Patimilor cu adevărat. Asta este Săptămâna Patimilor.

Nu-s doar Patimile Lui, sunt şi pătimi[ri]le mele. Şi de aceea, în unele zone ale ţării femeile obişnuiesc ca în această perioadă să poarte doliu, pentru că Cel care pătimeşte le este cineva drag, este cineva apropiat, cineva pe care ele Îl iubesc, la care ţin şi în pătimirile Căruia se regăsesc. Să ne rugăm cu curaj şi s-o facem! Să rugăm pe Dumnezeu ca aceste pătimiri pe care le îndură El, să devină cu adevărat şi pătimirile transformatoare ale sufletului nostru, ale sufletului meu.

Vă mărturisesc, fraţilor şi surorilor, dacă nu există în noi trăirea acestor patimi, dacă nu există în noi trecerea prin aceste patimi, nu vom putea niciodată să gustăm din ceea ce este cu adevărat Învierea. O vom trata la un mod superficial întotdeauna, ne vom raporta la Înviere doar ca la o sărbătoare între alte sărbători şi vom pierde din vedere tocmai esenţialul. Esenţialul acesta este: Cel care a înviat este Acela care a fost răstignit, Cel care a fost respins, Cel care a fost batjocorit, Cel care a fost dat la o parte.

Împreună cu Dânsul zice Sfântul apostol Pavel, să mergem şi noi, împreună cu Dânsul să pătimim şi noi, împreună cu Dânsul să fim obosiţi şi noi, împreună cu Dânsul să găsim cumva dacă nu lacrimi de sânge măcar lacrimi de apă cu care să ne mai plângem păcatele. Împreună cu Dânsul să înţelegem că ceea ce ne este rânduit, ceea ce ne este adus în viaţa noastră bun şi binecuvântat, numai de la Dumnezeu este. Lui să-I fie slavă, acum şi pururea şi în vecii vecilor, Amin!”

Iată Mire... răstignit! Începutul săptămânii mari a Sfintelor Pătimiri ale Domnu-lui nostru. “În săptămâna aceasta, toată mintea să se îndrepte către Crucea lui Hristos! În săptămâna aceasta, inimile să fie fierbinţi şi deschise!” “Eşti invitat ca în această săptămână a Sfintelor Pătimiri şi tu, frate şi soră, să rânduieşti ceva schimbare în viaţa ta”

“Iată cum Săptămâna aceasta, a Sfintelor Pătimiri ne învaţă pe noi, oamenii, şi ne cheamă totodată, să ne uităm cu mai multă grijă la vieţile noastre şi, dacă am supărat pe cineva vreodată, să cerem iertare Acestuia, care supărat şi mult prea supărat a fost de cei care spuneau că-L iubeau. Dacă am trădat vreodată, să cerem Lui iertare, Celui ce a fost trădat cu o trădare atât de mişelească (…) De aceea, în faţa acestei dovezi de dragoste şi nu de asprime, frate şi soră întru Hristos, să ne rânduim această binecuvântată săptămână astfel încât în fiecare seară să petrecem împreună, în rugăciunea aceasta a Deniilor rânduite de Biserică, aşa cum nuntaşii petrec împreună cu mirele şi cu mireasa. Aşa cum cei

chemaţi la nuntă petrec împreună cu cei de dragul cărora se face nuntă. Pentru că împreună cu Iisus Hristos să trăim aşa cum se cuvine, aşa cum se cade, această sfântă experienţă de transformare lăuntrică şi de aşezare pe această cale binecuvântată a Învierii. Căci adevărat vă spun: de nu veţi învăţa să vă bucuraţi de Acesta, care este Mirele Bisericii, Cel batjocorit şi dosădit şi aflat în suferinţă, nici unul dintre noi nu va putea gusta cu adevărat din bucuria ce se dă în dimineaţa Învierii".

***

Arhimandritul Hrisostom Rădăşanu despre: Sfânta şi Marea zi Luni - Cuvânt la Denia de duminică (Catedrala Mitropolitană din Iaşi - 24 aprilie 2016):

"Părinţilor, fraţilor şi surorilor, această Denie de duminică seara marchează în mod binecuvântat începutul săptămânii Sfintelor Pătimiri. Cum am mai spus şi cu altă ocazie, această săptămână are o stare şi o situaţie distinctă faţă de Postul cel mare. Cele 40 zile de post mare s-au terminat, s-au isprăvit în Sâmbăta lui Lazăr, din această duminică practic intrăm într-un alt post: Postul Sfintelor Patimi ale Domnului Nostru Iisus Hristos care ţine o săptămână şi care este încununat cu binecuvântata duminică a Învierii.

În tot acest răstimp, în rânduiala noastră liturgică de laudă adusă lui Dumnezeu adică, în Biserica noastră ortodoxă apar aceste rânduieli speciale numite denii. E ceva aproape romantic în această binecuvântată experienţă din săptămâna Sfintelor Pătimiri. Ne aducem aminte cu toţii, cei dintre noi mai ales care s-au născut la ţară, de frumoasa frenezie care practic ne umplea sufletele în fiecare zi când mergeam la denie.

În general, copiii mergeau la denii la noi la ţară şi acolo, cu lumânări în mâini, deşi nu înţelegeam prea mare lucru din ceea ce se întâmplă acolo, mărturiseam, prin chiar prezenţa noastră acolo că ceva special e pe cale să se petreacă, ceva special este pe cale să se întâmple. Părintele ne lua şi pe cât putea el să explice şi cât mai ales puteam noi să înţelegem, încetul cu încetul ne aducea în această taină binecuvântată a săptămânii Sfintelor Pătimiri, vorbindu-ne în mod special despre acest minunat gest pe care numai Dumnezeu putea să-l facă, această minu-nată jertfă pe care numai Fiul lui Dumnezeu putea s-o împlinească. Practic, noi ne pregătim în aceste seri cu denie pentru întâlnirea cu Hristos Cel răstignit.

De aceea, în mijlocul bisericii noastre, aţi văzut, este un chip aşezat, chipul Mirelui Hristos. Chipul lui Hristos care stă să fie aşezat în mormânt, chipul lui Hristos care a fost batjocorit deopotrivă de ocupantul roman şi de fratele evreu,

chipul lui Hristos care a mărturisit o dragoste care este mai tare decât moartea. Şi dacă vă veţi uita cu atenţie la acest chip al lui Hristos aşezat chiar aici în mijlocul bisericii noastre, veţi vedea că se numeşte "Iată, Mirele!"

Acesta este Mirele! Ne gândim la mire, ne gândim la nuntă, ca un fel de moment sacru care marchează creşterea spre maturitate, devenirea întru maturitate a unui om, a unui bărbat. Îl vedem însă pe Hristos prezentat într-o manieră aproape opusă concepţiei noastre despre cum trebuie să arate mirele. Mirele este împodobit în haine frumoase, aici Îl vedem pe Hristos pe jumătate gol, împodobit doar cu o haină de hlamidă mincinoasă, aşezată în batjocură pe umerii Săi de către soldaţii cei batjocoritori. Mirele devine centrul atenţiei comunităţii respective sau măcar a familiei din care face parte, pe Hristos Îl vedem aici cumplit şi dureros de singur. Mirele este o persoană veselă, bucuroasă, cu ochii larg deschişi spre bunătăţile şi frumuseţile vieţii care sunt pe cale să i se deschidă. Îl vedem pe Hristos însă cu ochii închişi, plecaţi a durere şi a suferinţă.

Şi cu toate acestea, această icoană, acest chip aşezat începând din această seară în mijlocul bisericilor noastre şi nădăjduiesc şi în rărunchii şi în inimile noastre, acest chip aşadar este chipul Mirelui Bisericii. Nu un mire împopoţonat avem noi, ci un mire îmbrăcat cu haina dragostei acesteia care L-a făcut pe El să lase haina de lumină a dumnezeirii şi să Se pogoare între noi, oamenii, şi Dumnezeu fiind să pătimească şi Dumnezeu fiind să se jertfească şi Dumnezeu fiind, întru firea aceasta umană să rânduiască toate cele de cuviinţă ca pe noi să ne ridice.

Din această seară începând, ne concentrăm mai mult asupra acestei Figuri binecuvântate, asupra acestei Persoane, acestei imagini care stă să se deschidă către noi cu întreaga forţă de convingere pe care El o poate arăta lumii.

Şi de ce este El, Mirele bisericii arătat aşa? Pentru că doar aici se arătă cu adevărat dragostea care nu cade niciodată. O dragoste ce nu ţine de formă, o dragoste ce nu ţine de aparenţe, o dragoste ce nu ţine de percepţiile noastre şi de proiecţiile noastre asupra lumii, ci o dragoste care ţine de jertfa cea mai sfântă şi mai curată care s-a săvârşit vreodată pe faţa acestui pământ. E vorba de jertfa de pe Cruce a Domnului, Dumnezeului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

Timpul parcă se comprimă. Slujba pe care am săvârşit-o în această seară este de fapt o slujbă de dimineaţă. Mutată seara, nu mai este utrenie, cum se numeşte ea de obicei ci se numeşte pur şi simplu Denie. Pentru că simţim că dintr-o dată timpul nu mai are relevanţă. Atunci când iubeşti, atunci când îţi place să fii cu cineva, descoperi de multe ori după ceasuri întregi petrecute împreună cu dânsul

sau cu dânsa, că timpul a trecut atât de repede încât nu-ţi mai dai seama care şi când a trecut.

Deniile ne arată practic că noi, întru această binecuvântată săptămână, suntem invitaţi să luăm mai puţin aminte la timp, să luăm mai puţin aminte la trup, să luăm mai puţin aminte la spaţiul obişnuit în care ne desfăşurăm existenţa şi să facem o schimbare. În faţa Acestui chip încununat cu suferinţă şi cu dragoste deopotrivă, nu poţi să rămâi insensibil, nu poţi să spui că nu-ţi mai pasă. Şi practic, văzându-L doar, gândindu-te la ceea ce a făcut El pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire, eşti invitat ca în această săptămână a Sfintelor Pătimiri şi tu, frate şi soră creştini, să rânduieşti ceva schimbare în viaţa ta. Să rânduieşti ceva ca o creştere în viaţa ta. Să te alături acestui Mire în cortegiul de nuntă care este în acelaşi timp cortegiu funerar. Pentru că în tine trebuie să moară patima mai mult, să moară răutatea mai mult, să moară batjocura mai mult; şi în tine în acelaşi timp să învieze această binecuvântată şedere împreună cu Mirele Bisericii care este Iisus Hristos.

Iată cum Săptămâna aceasta, a Sfintelor Pătimiri ne învaţă pe noi, oamenii, şi ne cheamă totodată, să ne uităm cu mai multă grijă la vieţile noastre şi, dacă am supărat pe cineva vreodată, să cerem iertare Acestuia, care supărat şi mult prea supărat a fost de cei care spuneau că-L iubeau. Dacă am trădat vreodată, să cerem Lui iertare, Celui ce a fost trădat cu o trădare atât de mişelească. Dacă am fost vreodată fără de dragoste, El să ne înveţe dragostea, dacă vreodată am fost fără smerenie, El să lucreze în noi această binecuvântată smerenie. Dacă am fost fără de credinţă, frate şi soră, acum este momentul unei legături din nou cu acest Mire al sufletului nostru. O legătură care nu trebuie trădată de răutăţile şi meschi-năriile noastre de zi cu zi. O legătură care trebuie tratată cu mult spirit de fidelitate, care cere intotdeauna jertfă.

Aţi văzut intru această seară, aţi ascultat întru această seară Evanghelia care vorbeşte despre o ceartă, practic, pe care a avut-o Hristos cu poporul evreu. A poruncit unui smochin să se usuce şi el s-a uscat. Le-a spus evreilor că se va lua Împărăţia lui Dumnezeu de la dânşii şi a luat-o. Îl vedem pe Iisus Hristos cel blând că dintr-o dată devine dur, dintr-o dată foloseşte cuvinte aspre. Şi aproape că ne smintim. Cum, El care a spus "fericiţi cei blânzi" pe muntele fericirilor dintr-o dată să spună că Împărăţia lui Dumnezeu se va lua de la voi? Nu este o duritate gratuită, însă. Nu este o răutate acolo. ***Nu este o asprime de dragul asprimii. Ci este mâhnirea unui Dumnezeu care se uită la poporul Său care nu-L tratează ca pe un Mire, ci eventual ca pe un suveran, ca pe un şef, ca pe cineva care stă doar ca să-i urmărească şi să le facă contabilitatea faptelor bune sau rele. Este supărarea sau mâhnirea acelui iubit care a sesizat la iubita sa o privire infidelă şi asta Îl rupe pe dinăuntru.*** Şi dacă foloseşte

cuvinte aspre, le foloseşte pentru că El a fost, mai întâi de toate, rănit. Pentru că El a fost, mai întâi de toate, supărat şi dosădit.

De aceea, în faţa acestei dovezi de dragoste şi nu de asprime, frate şi soră întru Hristos, să ne rânduim această binecuvântată săptămână astfel încât în fiecare seară să petrecem împreună, în rugăciunea aceasta a deniilor rânduite de Biserică, aşa cum nuntaşii petrec împreună cu mirele şi cu mireasa. Aşa cum cei chemaţi la nuntă petrec împreună cu cei de dragul cărora se face nuntă. Pentru ca împreună cu Iisus Hristos să trăim aşa cum se cuvine, aşa cum se cade, această sfântă experienţă de transformare lăuntrică şi de aşezare pe această cale binecuvântată a Învierii. Căci adevărat vă spun: de nu veţi învăţa să vă bucuraţi de Acesta, care este Mirele Bisericii, Cel batjocorit şi dosădit şi aflat în suferinţă, nici unul dintre noi nu va putea gusta cu adevărat din bucuria ce se dă în dimineaţa Învierii.

Să-L rugăm pe Hristos să ne învrednicească să stăm împreună cu Dânsul mai mult în această perioadă. Bune şi binecuvântate sunt pregătirile noastre trupeşti, şi mai sfinte şi mai binecuvântate sunt pregătirile noastre sufleteşti, pentru a întâmpina aşa cum se cuvine această slăvită sărbătoare a Învierii, în vecii vecilor, Amin!”

***

„Duminica Floriilor, măreția Stăpânului sub înfățișarea robului” - Cuvânt al Protos. Hrisostom (m-rea. Putna) la praznicul Intrării Domnului în Ierusalim - 1 aprilie 2018

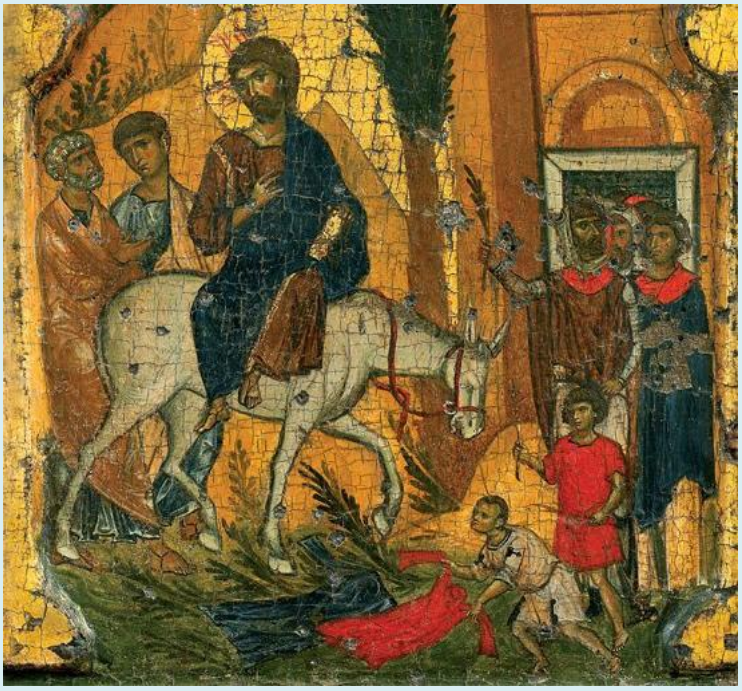

“[…] Înainte de a intra în Ierusalim a fost o întâmplare pe care aş vrea să v-o spun pe scurt şi de care vi se va aduce aminte în Săptămâna Patimilor şi anume smochinul neroditor.

Hristos, fiind flămând, flămânzind, a vrut să ia nişte smochine din acest smochin pe care l-a văzut foarte înfrunzit deşi, spune evanghelistul, nu era vremea smochinelor. Şi negăsind smochine în el, l-a blestemat. A doua zi, când s-au întors şi au trecut iarăşi pe lângă acel smochin, acesta era uscat până în rădăcini. Hristos, prin acest lucru, a vrut să arate două lucruri.

În primul rând, zice Sfântul Ioan Gură de Aur, Hristos a vrut să-i întărească pe ucenici, pe aceia care I-au zis nu cu mult timp înainte: Doamne, de ce nu chemi foc să-i ardă pe ticăloşii aceştia? Şi Hristos i-a certat, zicându-le: Voi nu ştiţi fiii cărui duh sunteţi? Voi sunteţi fiii binecuvântării, nu ai blestemului! Acelora Hristos le-a arătat astăzi, prin acest semn al puterii Sale, că El este Dumnezeu şi că, dacă ar fi vrut, ar fi făcut asta foarte uşor. Dar Dumnezeu nu face aceasta. Şi totuşi a blestemat un smochin care se pare că nu avea nici o vină. Avea o vină: anume că, deşi nu era vremea lui, el se arată înfrunzit.

Aceasta a fost o pildă pentru noi toţi, că fiecare dintre noi, ştiindu-L pe Hristos flămânzind şi însetat şi gol, să nu începem să ne uităm la propriile noastre nevoi, că mă doare, că mi-e foame, că n-am chef, ci să lucrăm şi să venim să-I dăm ceea ce El ne cere, cu timp şi fără timp. Nu contează că nu e vremea mea acum; vremea mea e atunci când spune Dumnezeu. Flămând am fost şi Mi-aţi dat să mănânc, însetat am fost şi Mi-aţi dat să beau - auziţi! Nu cu scuze se vine înaintea lui Hristos, ci cu recunoştinţă. Cu timp şi fără timp.

Şi, venind Hristos spre Patima Sa, iată că toţi L-au întâmpinat şi în special copiii. Cu stâlpări de finic, cu ramuri de măslin, arătând semnele puterii şi ale păcii. Şi strigau toţi: Osana întru cei de sus, bine este cuvântat Cel ce vine întru numele Domnului. Auziţi! Au recunoscut că El vine întru numele Domnului!

Mai înainte, Hristos S-a mâhnit şi le spusese fariseilor: Eu am venit în numele Tatălui Meu şi nu M-aţi primit; dar va veni acela în numele lui şi pe acela îl veţi primi! Iată că astăzi Hristos este primit ca venind din partea lui Dumnezeu Tatăl. Astăzi lucrurile par să se pună la locul lor, însă nu este aşa, nu este încă aşa. Hristos are de plătit un preţ: preţul nostru. Pentru că aşa face un fiu bun: se gândeşte întâi la tatăl său, întâi la fratele său, se gândeşte că dorinţa cea mare a lui Dumnezeu Tatăl este aceasta: ca toţi să fie una! Astăzi Îl vedem pe Hristos şezând pe mânzul asinei şi primit fiind ca un Împărat.

Însă ce fel de împărat? Cum zice proorocul Zaharia: Nu te teme, fiica Sionului, că iată Împăratul tău p nu orice împărat, ci Împăratul tău p vine blând şi smerit,

şezând pe mânzul asinei. Astăzi Hristos îmbracă haina Sa, veşmântul Său. Care veşmânt? Smerenia! Cum zice Sfântul Isaac Sirul: Veşmântul Dumnezeirii este smerenia. Astăzi Îl vedem pe Împăratul tuturor luând asupra Sa acest veşmânt şi pornind pe drumul Pătimirii Sale pentru învierea noastră, cea de obşte. Astăzi trebuie să ne aducem aminte că nu este vorba de noi aici, ci de El! El, care a plătit pentru noi!

Vor fi câteva cuvinte în săptămâna care urmează pe care vă rog să le aveţi în minte înainte de a le auzi, pentru că atunci când le veţi auzi inimile dumnea-voastră să se înflăcăreze şi mai tare - două cuvinte sunt spuse de Mântuitorul şi al treilea de Sfântul apostol Pavel.

- ✓ *Primul cuvânt este cel spus de Hristos atunci când S-a retras în grădina Ghetsimani şi a luat cu El pe cei trei, pe aceiaşi pe care i-a luat şi pe muntele în care S-a schimbat la faţă şi le-a zis aşa: Întristat este sufletul Meu până la moarte. Privegheaţi alături de Mine. Acesta este primul cuvânt. Să nu-l uităm.*
- ✓ *Al doilea cuvânt este spus tot de Mântuitorul la Cina cea de Taină, după ce a binecuvântat pâinea şi vinul, un cuvânt de mulţumire pe care El l-a adresat ucenicilor, arătând prin asta că ei într-adevăr L-au văzut flămând şi I-au dat să mănânce. Ei n-au fost ca smochinul neroditor. Le-a zis: Voi sunteţi aceia care aţi rămas alături de Mine în încercările Mele.*
- ✓ *Al treilea cuvânt este spus de Sfântul Pavel filipenilor. De ce spun ceva spus de Sfântul Pavel şi nu de Hristos? Pentru că voi, cei de astăzi, sunteţi cei botezaţi. Ieri aţi auzit la Sâmbăta lui Lazăr că s-a cântat Câţi în Hristos v-aţi botezat în Hristos v-aţi şi îmbrăcat! Şi Sfântul Pavel le zice filipenilor: Vouă vi s-a dat de la Dumnezeu nu numai să credeţi, ci să şi pătimiţi împreună cu El.*

Aceste trei cuvinte să le avem în inima noastră, pentru că intrăm, Îl urmăm pe Mântuitorul nostru Cel drag, Cel scump, Îl urmăm pe această cale a Pătimirii Lui. Şi, în această săptămână, pocăinţa noastră încetează, dar pocăinţa Lui este mai presus de ceruri. În săptămâna aceasta tot trupul să tacă. În săptămâna aceasta, toată mintea să se îndrepte către Crucea lui Hristos! În săptămâna aceasta, inimile să fie fierbinţi şi deschise! În săptămâna aceasta să uităm de noi şi să ne gândim doar la Hristos. Şi aceasta o vom putea face cu ajutorul Lui.

Fericit este acela care vede dincolo de această umilinţă a lui Hristos, măreţia Stăpânului. Fericit este acela care vede dincolo de durerea Crucii bucuria Învierii. Dar cine este acela? Cum zice Sfântul Petru: Omul cel tainic al inimii. Acela este care poate să-L vadă astăzi pe Stăpânul înveşmântat în haina sme-

reniei stând pe mânzul asinei. Acela va putea ajunge până la poalele Crucii, se va îngropa cu Hristos, va învia împreună cu El.

Dacă la picioarele Crucii ucenicii nu erau văzuţi, ucenicii fugiseră toţi, care mai de care, toţi se ascunseseră în casa lui Marcu, doar Ioan rămăsese alături cu Maica Sa şi, ceva mai departe, femeile mironosiţe, atât. Cine sunt aceştia? Oamenii inimii.

Maica Domnului. Hristos, cum zice Sfântul Teofan al Niceei, este inima comună a Maicii lui Dumnezeu şi a lui Dumnezeu Tatăl. Auziţi: inima ei!

Ioan, care şi-a plecat capul pe pieptul Mântuitorului şi a auzit inima Acestuia, el ştie singur ce a auzit.

Şi femeile mironosiţe, care nu s-au despărţit de El niciodată.

Oamenii inimii, aceia au rămas cu Hristos.

Poate ucenicii atunci aveau o scuză: nu Se pogorâse Duhul Sfânt asupra lor, erau înfricoşaţi. E greu până să te şi gândeşti ce s-a întâmplat atunci. Noi nu facem o dramatizare, o punere în scenă, nu este o piesă de teatru ce facem noi, ci o actualizare. Nu se întâmplă exact ce s-a întâmplat atunci; se întâmplă exact ca atunci. Aşa cum s-a întâmplat atunci. Însă noi nu mai suntem aceiaşi. Noi trebuie să creştem. Noi trebuie să devenim acei oameni tainici ai inimii ca să putem să-L înţelegem şi să-L primim pe Hristos, să putem să-L bucurăm pe Tatăl.

Duminica aceasta despre asta vorbeşte: despre punerea tuturor şi a toate la loc. Şi a-L pune pe Hristos înainte şi a vedea în smerenia Lui măreţia Sa şi în pătimirea Sa iubirea Tatălui, aceasta este semn de mare nobleţe, pe aceasta s-o căutăm, pe aceasta s-o cerem.

Cum aţi auzit că s-a adresat Sfântul Pavel şi i-a binecuvântat pe filipeni în Apostolul de azi, această binecuvântare s-o cerem şi noi: ca pacea Domnului nostru care covârşeşte toată mintea să păzească inimile şi cugetele noastre în numele Domnului nostru Iisus Hristos. Amin.

Şi ieri, în Ierusalim, şi azi, în toată lumea, o mână mică, dar gălăgioasă, de oameni manipulează o lume întreagă… - Cei care seamănă întunericul şi instigă la răstignire vs. "pietrele" care strigă mărturisindu-l pe Hristos

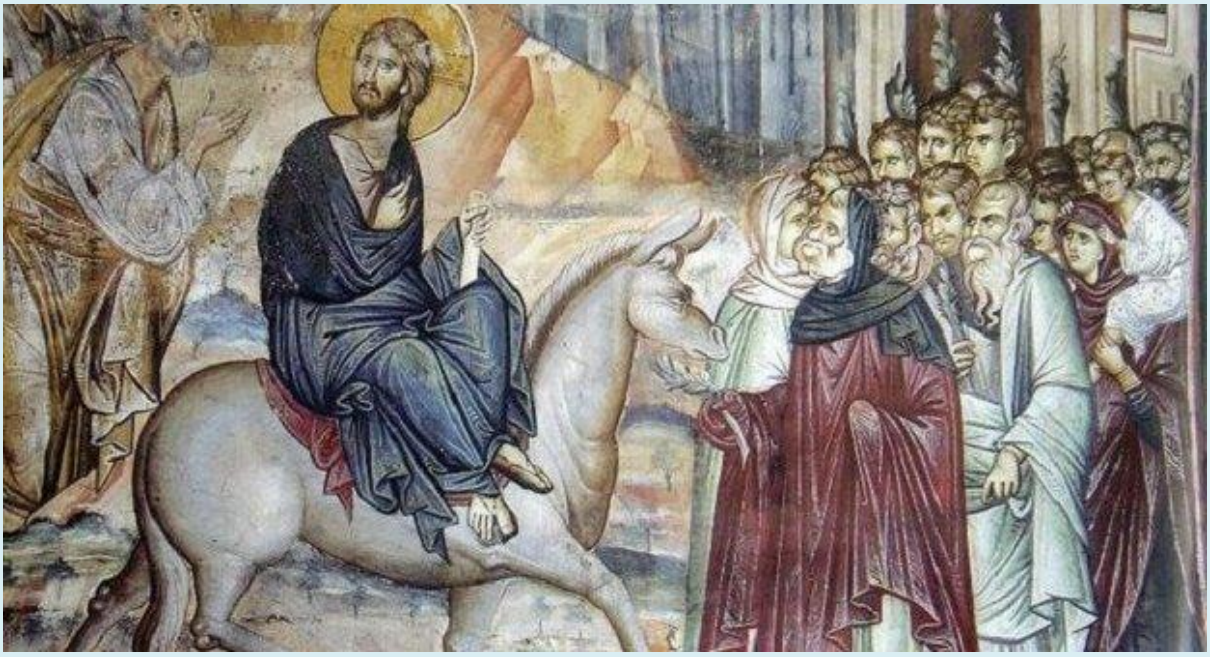

Predica pr. Emil Jurcan (Alba-Iulia) la Duminica Intrării Domnului în Ierusalim:

Min. 12:45:

"La Ierusalim erau mai multe categorii. Erau copiii, erau oamenii curaţi, cu sufletul deschis, care Îl priveau şi Îl primeau cu dragoste. Erau apoi indecişii, care nu ştiau ce să creadă, cei care n-au mers niciodată să-L vadă, ci doar au auzit despre El; niciodată n-au stat lângă El…

Aşa cum şi astăzi există grupul mic de oameni cuminţi, curaţi, există şi marea masă de indecişi care nu ştiu ce să creadă şi ce să facă. Oamenii aceştia se pot manipula uşor. O ştire de televizor, un scandal, un caz murdar aruncat repede pe piaţă devine viral, în sensul că oamenii aceştia îşi pierd coloana vertebrală, orice le spui primesc imediat. Dacă e de bine, primesc de bine, dar mai puţin, dar dacă e de rău, mai ales dacă e de rău, imediat devin oamenii care aceptă răul [ca adevărat].

Şi încă o categorie - mult mai mică, şi mai puţini - categoria fariseilor, cu câţiva acoliţi. Cei care îi instigau din spate: "Cu domnul demonilor face asta… Este mincinos, este fals, nu este Mesia". Ei au fost cei care au umplut curtea lui Pilat, nefiind o curte prea mare, s-au dus şi au strigat: Răstigneşte-L, răstigneşte-l! Şi când i-a întrebat care este vina [Lui], n-au ştiut ce să spună şi au inventat una: E împotriva cezarului! Deşi Mântuitorul le spusese: Daţi cezarului ce este al cezarului! Şi grupul acesta mic era cel care făcea cea mai mare gălăgie. Cei care, în furia lor, căutau argumente [să-L nege, să-l condamne].

Exact ca şi astăzi! Grupul celor care Îl contestă pe Dumnezeu şi se luptă cu Biserica nu este mare. Partea ciudată a lucrurilor este că aceste televiziuni îi acceptă pentru rating să facă gălăgie, îi lasă să ajungă pe ecrane. Când marea masă a oamenilor sunt fie cuminţi şi curaţi, fie indecişii care pot fi şi ei orientaţi spre bine. Lăsându-i prea mult pe aceşti oameni să-şi facă jocul, indecişii se dau după ceea ce aud, după ceea ce privesc, după ceea ce văd. Şi foarte repede te trezeşti cu o societate care este parcă împotriva lui Dumnezeu. Când, dacă stai să intri în sufletul lor, îţi dai seama că nu e adevărat! Există o mână mică de oameni!

Aşa era la porţile Ierusalimului, iubiţi credincioşi! Şi aşa probabil că s-a derulat tot timpul în istorie: o mână mică gălăgioasă [de oameni] care a manipulat lumea întreagă. Şi, din păcate, şi astăzi este acelaşi lucru!"

***

Pr. Cristian Onea în predica la Duminica Floriilor (2016)

vezi video aici:
http://www.cuvantul-ortodox.ro/recomandari/semnele-biruintei-purtand-procesiunea-de-florii-video-foto-marturia-de-lumina-lina-a-smereniei-dumnezeiesti-demontarea-unor-superstitii-si-obiceiuri-babesti/

min. 13:50:

“Şi s-a mai întâmplat un lucru care se întâmplă şi astăzi şi se va întâmpla cât va ţine omenirea aceasta. Curăţia poporului, poporul neîntinat, omul lăsat liber, neinfluenţat de nici o instituţie lumească, a strigat: Osana, bine este cuvântat…!

Şi imediat, fariseii, saducheii şi învăţătorii Legii au făcut sfat cum să-L prindă pe Iisus şi pe Lazăr care, înviat din morţi, dădea mărturie şi să-i omoare, ca să rămână tot ei să conducă poporul… […]

Iată că şi astăzi poporul murmură. Şi astăzi poporul este dus în întuneric, pentru că nu este lăsat să gândească liber. Şi astăzi poporul este minţit [este manipulat]. Pentru că dacă ar fi lăsat omul [în simplitatea lui] să se roage pentru ploaie, pentru soare, să intre în timpul liturgic, ar fi o pace divină pe pământ. Dar imediat vine cineva şi spune: Ei, taci din gură, că nu-i chiar aşa şi cu Biserica asta!; ce face preotul ăla acolo?
Dragii mei, în momentul în care auziţi lucrurile acestea, să nu vă pierdeţi credinţa! Va urma un val de lepădare de credinţă, cu argumente demonice! Atunci se vede cine a crezut [cu adevărat] în Iisus, atunci se vede cine şi-a pus cu credinţă la uşă stâlpările, cel care nu se leapădă de Hristos! Vor veni vremurile acestea!

De aceea, deschideţi-vă inima şi să înţelegeţi că astăzi aceste Florii ne pregătesc pe noi pentru viaţa cea veşnică. Amin!”

***

Deci, cu şase zile înainte de Paşti, Iisus a venit în Betania, unde era Lazăr, pe care îl înviase din morţi.
2. Şi I-au făcut acolo cină şi Marta slujea. Iar Lazăr era unul dintre cei ce şedeau cu El la masă.
3. Deci Maria, luând o litră cu mir de nard curat, de mare preţ, a uns picioarele lui Iisus şi le-a şters cu părul capului ei, iar casa s-a umplut de mirosul mirului.
4. Iar Iuda Iscarioteanul, unul dintre ucenicii Lui, care avea să-L vândă, a zis:
5. Pentru ce nu s-a vândut mirul acesta cu trei sute de dinari şi să-i fi dat săra-cilor?
6. Dar el a zis aceasta, nu pentru că îi era grijă de săraci, ci pentru că era fur şi, având pungă, lua din ce se punea în ea.
7. A zis deci Iisus: Las-o, că pentru ziua îngropării Mele l-a păstrat.
8. Că pe săraci totdeauna îi aveţi cu voi, dar pe Mine nu Mă aveţi totdeauna.
9. Deci mulţime mare de iudei au aflat că este acolo şi au venit nu numai pentru Iisus, ci să vadă şi pe Lazăr pe care-l înviase din morţi.
10. Şi s-au sfătuit arhiereii ca şi pe Lazăr să-l omoare.
11. Căci, din cauza lui mulţi dintre iudei mergeau şi credeau în Iisus.

- min. 7:00:

“Hristos vine, intră în casa Mariei, a Martei şi a lui Lazăr, se face prăznuire, cu masă bogată. Iudeii, aflând că Hristos este acolo, vin să-l vadă pe Hristos, Cel ce l-a înviat pe Lazăr, dar şi pe Lazăr cel înviat. Cu adevărat aşa este precum a spus [Hristos]: Dacă nu vor crede în Moise şi prooroci, nu vor crede nici dacă vor vedea pe cineva înviat din morţi… L-au văzut pe Lazăr înviat din morţi ucenicii Săi, dar unul dintre ei avea să vădească sămânţa necredinţei care rămâne în lume şi care dospeşte şi ea. Şi binele dospeşte şi însufleţeşte pe om, dar şi răul, din păcate, dospeşte întru necurăţia sa, fermentează şi pute.

La masă se bucurau văzându-L pe Hristos şi pe Lazăr deopotrivă. Şi atunci s-a întâmplat acest lucru, rămas în Scriptură, că sora lui Lazăr unge cu mir picioarele Mântuitorului Hristos. Şi vine această umbră a necredinţei, a răutăţii şi a întunericului din lume: Mai bine era să se fi vândut acest mir şi banii să fi fost daţi săracilor…

Adânc de sfâşiere şi de durere trebuie să fi fost în inima lui Hristos şi a celor care se bucurau cu Hristos la masă, dar şi neînţelegere că turma se împarte, turma se sminteşte uşor. Un cuvânt rău atât de uşor tulbură pe om, o veste proastă, o ştire atât de mult dezbină lumea… […]

Şi de multe ori, când omul se întunecă văzând în celălalt [pricina aparentă de] poticnire [sminteală], de multe ori poticnirea aia arată întunericul sufletului său, nu atât cauza de care el se poticneşte, ci cât de mult a stat în acel întuneric. Şi Iuda a ieşit afară şi era noapte. În afara adevărului şi în noaptea minciunii! Şi Iuda a ieşit în această noapte a minciunii şi nu poate să se bucure de acel belşug de mir, care nu e altceva decât un belşug de dragoste, de recunoştinţă şi de bucurie. Ca şi cum cineva ne-ar cere nouă să nu ne mai bucurăm de Paşti. Să nu mai facem cozonaci, să nu mai împărţim bani săracilor, să strângem aceşti bani ca să facem şosele sau şcoli sau altceva, dar să nu ne mai bucurăm de Paşti… […]

La cina din Betania vedem două lumi: a credinţei şi a necredinţei, a celor care se bucură şi înţeleg intuitiv, din inimă, bucuria ce se petrece şi a celui ce se tulbură şi caută să atragă şi pe alţii în tulburarea sa. Şi unii poate se vor fi şi tulburat.

Aceeaşi polaritate o vedem atunci când intră Hristos în Ierusalim. Erau adunaţi mulţime de oameni, adunare spontană. Nu i-a chemat cineva pe Facebook, nu a făcut vreo manipulare psihologică, ci pur şi simplu s-au înfricoşat de minunile văzute, au înţeles că, într-adevăr, s-a apropiat Împărăţia Cerurilor, că Dumnezeu a bătut la poarta inimii lor. N-au ieşit să facă miting! Au ieşit cu bucurie, cu înţelegere. Şi cei ce se împotriveau minunii [constituie] acelaşi glas din întu-

neric, ca şi la Iuda (…), acelaşi glas acum spune: “Doamne, ceartă-ţi ucenicii!” De ce strigă asemenea cuvinte? Osana celui ce vine întru numele Domnului…? Şi ce spune Hristos? De vor tăcea aceştia, pietrele vor striga.

Iubiţi credincioşi, în aceste zile, în care se spurcă multe înţelesuri adânci şi multe bucurii ale sufletului nostru prin canale mediatice care primesc şi cultivă această spurcăciune, prin gura celui de lângă noi, de multe ori, suntem chemaţi să fim aceste pietre care nădăjduiesc şi mărturisesc bucuria lui Hristos. Suntem chemaţi să credem în El şi să ne schimbăm sufletele noastre. Suntem chemaţi să nu ne lăsăm doborâţi de aceste strigăte insidioase, care se opun bucuriei şi credinţei celei adevărate. Suntem chemaţi să spunem din toată inima noastră: Osana, binecuvântat este Cel ce vine în numele Domnului! Suntem chemaţi să pregătim sufletele noastre de Înviere…
[…]

Ca un miel spre junghiere…: Sminteala Dumnezeului răstignit şi refuzul lui Hristos din partea celor care aleg partea puterii lumeşti sau a revoltei, a violenţei în numele dreptății. Care este puterea creştinului?

“Îl văd răstignit şi mă închin Lui ca Unui Împărat”

O, fraţilor, această prea costisitoare jertfă s-a făcut şi pentru păcatele noastre, ale celor de acum, ale mele, şi ale voastre. Sângele Mielului Celui blând şi fără de pată S-a adus pentru toate timpurile şi pentru toate generaţiile, de la întâiul şi până la cel din urmă om de pe pământ. Plânsul Lui din Grădina Ghetsimani a fost şi pentru noi, şi pentru răutatea noastră, şi pentru slăbiciunea noastră, şi pentru păcătoşenia noastră. Şi pentru noi cei de acum S-a vărsat acel sânge.

Fraţilor, să nu dispreţuim cea de nedescris şi prea costisitoare jertfă cu care noi am fost răscumpăraţi. Doar în baza ei avem noi vreo valoare ca oameni, în absenţa ei, sau în condiţiile în care noi ne lepădăm de ea, atunci noi ca oameni nu mai valorăm nimic. Nu suntem decât un fum fără foc şi nişte nori cenuşii fără de ploaie”.

***

Extras din predica Protos. Dosoftei Dijmărescu la praznicul Intrării în Ierusalim (Mănăstirea Putna - 9 aprilie 2017):

[…] Primul lucru pe care aş vrea să-l spun legat de această atitudine de a-L primi pe Hristos ca Împărat şi apoi de a te lepăda de El este faptul că Mântuitorul Iisus Hristos nu a vrut şi nu a fost împăratul politic pe care poporul evreu Îl aştepta şi nimeni din cei care Îl urmează [cu adevărat - n.n.] pe Iisus Hristos şi voieşte şi nu urmăreşte acest tip de putere. Mântuitorul a arătat că Împărăţia Lui este mai profundă, mai adâncă decât orice împărăţie văzută şi este netrecătoare faţă de orice împărăţie politică.

L-au respins pentru că, deşi Îl apreciau, totuşi nu îşi doreau o împărăţie veşnică şi netrecătoare, ci, din cauza iubirii de cele lumeşti şi din cauza iubirii pentru stăpânire, îşi doreau o împărăţie pământească, sub forma această politică.

Această ispită ştim că Mântuitorul Iisus Hristos o depăşise încă de la începutul activităţii Sale publice, când demonii Îl invitaseră să fie Împărat al lumii, al acestei lumi văzute, şi El refuzase lucrul acesta.

Aşadar, pentru a-L putea primi pe Hristos, un prim lucru este să nu ne dorim puterea, căci bineînţeles că nu toată lumea îşi doreşte să fie împărat, conducător, dar să nu ne dorim puterea la modul general, atunci când ea este pusă în balanţă cu veşnicia. Orice putere din această lume, orice triumf din această lume este nimic faţă de veşnicia împreună cu Hristos.

Al doilea lucru care ne-ar spune ceva despre ce fel de Împărat este Hristos şi cine-L poate primi pe Acest Împărat este diferenţa dintre dragostea Mântuitorului, smerenia şi blândeţea Sa, în opoziţie cu ura, răutatea şi violenţa care se vor dezlănţui împotriva Mântuitorului în doar câteva zile. Vor vrea cei care L-au arestat, L-au supus pătimirilor şi L-au răstignit, să-şi impună voinţa lor, chiar dacă aceasta era nedreaptă. Şi şi-au impus-o. Pe când Mântuitorul nu şi-a impus voia Sa, chiar dacă nu era dreaptă doar omenește, ci şi sfântă. Pentru că El ştia că este Dumnezeu şi este Fiul Care a venit om pentru binele oamenilor.

Şi această diferenţă de mijloace de acţiune este sintetizată într-un cuvânt al părintelui Arsenie Papacioc, scurt, profund, greu de purtat, dar obligatoriu pentru cine vrea să-L primească pe Iisus Hristos.

Spune părintele Arsenie Papacioc astfel, într-o invocare: "Dumnezeule, Cel ce răstigneşti pe cei ce Te iubesc şi iubeşti pe cei ce Te răstignesc…"

Adică atunci când Îl iubim trebuie să ne aşteptăm să fim răstigniţi, să fim asemenea Lui. Dacă refuzăm aceasta, atunci când Dumnezeu îngăduie, atunci Îl refuzăm pe El Însuşi.

Iisus Mirele BisericiiŞi, în particular, ca un caz concret al acestei situaţii, de câte ori sufletul nostru iese din dragoste - din dragostea de aproapele, de orice aproape - Hristos nu mai este împăratul nostru, al sufletului nostru, şi noi nu mai suntem mădularele Lui, robii Lui, cum spun textele din rugăciuni şi din textele vechi, adică părţi care ascultă de cap şi care sunt împreună cu acest cap şi care alcătuiesc un întreg.

Şi, în istorie, de-a lungul timpurilor, adesea oamenii s-au manifestat cu violenţa împotriva unor conducători nedrepţi. Şi, uneori, au avut dreptate, pentru că nedreptatea era vădită. Dar, dacă în inima lor a pătruns lipsa de dragoste, atunci în inima lor nu a mai fost harul Duhului Sfânt, al Duhului iubirii de vrăjmaşi, şi, dacă Hristos nu a mai împărăţit în inima lor, altcineva potrivnic a împărăţit. Şi bineînţeles că nici Maica Domnului sau sfinţii nu mai împărăţesc acolo de unde Hristos a fost alungat. Deci, atunci când ne revoltăm împotriva unei nedreptăţi văzute trebuie să luăm aminte dacă nu cumva ne despărţim şi de Hristos. Căci, dacă ne despărţim de Hristos şi în inima noastră, atunci cele de pe urmă vor fi mai rele ca cele împotriva cărora ne-am revoltat.

Dacă aceste două lucruri pe care le-am spus până acum pot fi cumva înţelese, nedorinţa puterii omeneşti şi a lucra fără violenţă, fără a impune în mod samavolnic, sunt cumva de înţeles pentru mintea umană, pentru logica lumii şi sunt accesibile puterii de făptuire a omului, într-o anumită măsură, cea de-a treia caracteristică a felului în care Hristos este Împărat nu poate fi mimată; ea poate fi urmată sau poate fi respinsă.

A treia, cea mai profundă, este aceea că Hristos Împăratul Se răstigneşte pentru mădularele Lui. Şi revin la această constatare, că un împărat care moare nu mai are nici o putere. Deci răstignirea, moartea, ar fi cumva sinonimă pierderii puterii. Cu toate acestea, Hristos este Împărat pentru că Se răstigneşte!

Sfântul Ioan Gură de Aur spune acest lucru astfel: "Îl văd răstignit şi mă închin Lui ca Unui Împărat."

Pierderea puterii a avut-o Mântuitorul de când S-a smerit şi a devenit om, ascunzându-Şi slava dumnezeirii Sale. Dar acum, în această săptămână, când toţi se aşteptau să-L vadă cu o putere împărătească omenească, El Îşi lasă şi orice putere omenească.

Vom parcurge această săptămână zilele care vor urma şi vedem că nu S-a agăţat de nici o faptă făcută, de nici o minune, de nici o recunoştinţă pe care cineva ar fi fost dator să I-o arate, de nici un sprijin pe care cineva I l-ar fi întins. Nu S-a apărat, n-a chemat în ajutor, nu a invocat nimic în faţa unor acuzaţii false. Ca un miel spre junghiere S-a adus.

Şi nu putem să nu ne gândim, în istorie sau chiar în contemporaneitate, câţi conducători lumeşti, în disperarea pierderii puterii, nu îşi pun nădejdea într-o sabie a lui Petru. Bineînţeles că este o copilărie o sabie a lui Petru în faţa unei căderi uriaşe pe care n-o mai poate opri. Dar tocmai această agăţare, această copilărie, a unora de putere arată iubirea lor de stăpânire şi faptul că sunt dispuşi să devină chiar fără minte, dacă aceasta le dă o cât de mică speranţă că vor rămâne la putere.

Această caracteristică a Mântuitorului Iisus Hristos de Împărat, de Dumnezeu Care S-a răstignit a fost marea uimire a necreştinilor acum 2000 de ani şi în primele secole, atunci când creştinismul se răspândea şi ajungea la urechile şi la minţile şi la sufletele diferitelor popoare şi ale diferiţilor oameni: cum puteau să creadă creştinii într-un Dumnezeu Care a fost răstignit? Nu puteau să depăşească acest lucru.

Nici chiar Învierea de care auzeau nu putea să depăşească această sminteală a lor.

Sfântul Pavel, în Epistola către Corinteni, are câteva cuvinte despre exact această caracteristică a crucii, a felului de a fi Împărat al Mântuitorului Iisus Hristos. Mirele Hristos răstignit - sfânta smerenie a lui Dumnezeu. Şi el era deosebit de calificat în a înţelege această caracteristică a răstignirii Împăratului, a Împăratului Care Se răstigneşte, pentru că Sfântul Pavel ştia atât istoria poporului său, şi, desigur, fiind în acele cercuri ale elitei poporului evreu, era interesat de principiile puterii: cine va putea să ne conducă pe noi şi cum ne va conduce? Şi spune Sfântul Pavel într-unul din cuvintele de la Corinteni: ***Căci cuvântul crucii, pentru cei ce pier este nebunie, iar pentru noi, cei care ne mântuim, este puterea lui Dumnezeu.*** Şi puţin mai târziu spune că: ***Iudeii cer semne, iar elinii caută înţelepciune, însă noi propovăduim pe Hristos Cel răstignit, pentru iudei sminteală, pentru neamuri nebunie.***

Iudeii se încredeau în ei, în ceea ce le făgăduise Dumnezeu, dar în ei, totuşi, iar elinii, înţelepţii acelei vremi, se încredeau în puterea minţii lor de a putea cunoaşte, de a putea înţelege, de a putea găsi o formă de conducere politică adecvată dorinţelor lor. Şi pentru unii şi pentru alţii, în ambele cazuri, pentru gândirea lor, pur şi simplu, cineva care ajunge să fie răstignit, ucis, nu are cum să fie mai presus de cei care l-au ucis, căci, dacă avea mai multă putere decât aceia, nu puteau să-l omoare. Încă o dată spun, nu mai conta ce s-a întâmplat, cuvântul despre Înviere nu mai ajungea, li se închideau urechile, inimile, minţile atunci când aflau despre o ucidere care era un fapt real şi cunoscut de toţi.

Şi tot Sfântul Pavel arată că exact pe Acest Hristos Cel răstignit trebuie să-L primim pentru a fi mădulare ale Lui: ***Căci am judecat să nu ştiu între voi altceva decât pe Iisus Hristos, şi pe Acesta răstignit.***

Prin răstignire şi prin tot ceea ce s-a întâmplat în această săptămână care urmează după vădirea Lui şi aclamarea Lui ca Împărat, prin răstignire s-a manifestat deplinătatea puterii Sale, care este smerenia şi dragostea. Prin această răstignire se transmit smerenia şi dragostea către noi. Şi ne întrebăm - pentru că, dacă suntem sinceri, pe oricine cutremură acest cuvânt: ca să fii asemenea Lui trebuie să te laşi răstignit.

Vrem să fim asemenea Lui, dar suntem capabili? Voim? E posibil în general, să ne lăsăm răstigniţi? Tot Sfântul Pavel, acolo, după al doilea capitol, după cuvintele de mai sus, spune aşa: ***Iar noi n-am primit duhul lumii, ci Duhul cel de la Dumnezeu, ca să cunoaştem cele dăruite nouă de Dumnezeu.*** Şi apoi spune: ***Noi, însă, avem gândul lui Hristos.***

Deci răspunsul este: Da! Putem să ne lăsăm răstigniţi, să primi răstignirea, să binecuvântăm răstignirea.

Sfântul Luca are o carte intitulată cu un cuvânt foarte frumos, “Am iubit pătimirea, fiindcă minunat curăteşte sufletul”. Putem aceasta pentru că Hristos, atunci când Îl primim ca Împărat, ne dă şi această putere, de a fi asemenea Lui. Desigur, ne dă, dar nu ne obligă. Depinde de noi să punem în lucrare, să activăm, cum am spune astăzi, acest dar, această putere a Sa.

[…]

Pr. Constantin Coman: Împărăţia lumii acesteia şi Împărăţia Cerurilor

R. Rădulescu: Intrarea Domnului în Ierusalim. Mântuitorul Hristos intră în cetatea sfântă, şi lumea Îl ovaţionează, Îl primeşte ca pe un împărat, deşi înfăţişarea Lui era foarte modestă, nu aducea nicicum cu somptuozitatea unui alai imperial. Şi totuşi, lumea Îl ovaţionează: „Osana, Celui ce vine întru numele Domnului, binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului!" Aşa Îi strigau mulţimile. Hristos nu reacţionează în nici un fel la osanale care I se aduc. Nu recunoaştem aici atitudinea Lui obişnuită, de până acum, de discreţie, de îndemn la discreţie. Chiar când făcea o minune spectaculoasă, care uimea pe toată lumea, îndemna pe toată lumea să nu relateze despre evenimentul la care fuseseră martori. ***De ce acum Mântuitorul Hristos îngăduie mulţimii de oameni să-L întâmpine ca pe un împărat, să-I aducă osanale?***

Părintele Coman*:** Sunt mai multe planuri, aici. Planurile sunt suprapuse. Scena este foarte amestecată. Pe de o parte, este primirea triumfală, care a şi rămas cunoscută în istorie ca Intrarea triumfală a lui Iisus în Ierusalim.Manifestările mulţimii sunt asemenea celor destinate întâmpinării unui rege victorios. Iisus nu le refuză, dar le dă altă erminie, explicită, dacă nu pentru cei de atunci, pentru cei care vor citi mai târziu relatarea. ***In loc să intre călare pe un cal frumos, cum ar fi făcut un rege victorios şi puternic, intră călare pe „fiul asinei", pe un măgăruş deci, pe fiul „celei de sub jug". Ca şi când ar spune: „Rege, da, primesc! Dar nu rege cum gândiţi voi, ci rege cum gândesc Eu şi, mai ales, cum gândeşte Tatăl meu!"

La fel, ungerea lui Iisus de către Maria, sora lui Lazăr, cu mir de nard de mare preţ, care precede intrarea în Ierusalim, trimite, pe de o parte, la ungerea regilor, pe de altă parte Mântuitorul Hristos asociază ungerea cu moartea Sa, punctând şi prin aceasta diferenţa radicală de perspectivă. Cele două perspective sunt nu numai diferite, ci evident opuse. Mulţimea găsise argumente să-şi actualizeze la

maximum speranţa mesianică, gândind însă la acesta în termeni lumeşti: un rege pământesc, care să elibereze poporul iudeu din nesfârşitele captivităţi şi să întemeieze domnia acestuia asupra celorlalte neamuri. Iisus le sugerează discret înţelesul complet diferit al regalităţii Sale.

In acelaşi timp, trebuie semnalat şi faptul că nici atitudinea mulţimii nu este foarte unitară. Sfântul Evanghelist Ioan ne spune că mulţimea se adunase foarte multă şi pentru a-l vedea pe Lazăr, cel înviat din morţi. Dincolo de această imagine amestecată, Sfântul Evanghelist invocă semne evidente care trimit la condiţia regală a Mântuitorului Hristos, care, paradoxal, avea să fie inaugurată prin moarte.

R. Rădulescu: *Moartea este semnul unei slăbiciuni lumeşti. Să mori şi să ajungi împărat prin aceasta este puţin altfel decât se întâmplă în lumea noastră!*

Pr. Coman: Nu puţin, ci complet altfel! La polul opus! Mântuitorul Hristos nu rămâne însă în moarte, ci învie, biruind moartea. ***Biruirea morţii este semnul celei mai legitime puteri împărăteşti! Paradoxală este cale biruinţei. Biruie lăsându-se biruit, într-un fel. El va birui moartea cu moartea.*** „*Cu moartea pre moarte a călcat!*” Acesta este semnul împărăţiei absolute. Ce este împărăţia? Impărăţia înseamnă stăpânire absolută. ***Mântuitorul Hristos vine să instaleze, să reinstaureze, sa reaşeze împărăţia absolută a lui Dumnezeu în lume.*** Iar această reaşezare se realizează prin biruirea forţelor care concurau puterea lui Dumnezeu. Forţele concurente, adversare ale împărăţiei lui Dumnezeu erau forţele răului, indiferent sub ce formă se manifestau: păcat, idoli, diavoli şi, în cele din urmă, moartea, care este efectul înclinării spre rău a omenirii, a opţiunii contrare lui Dumnezeu, pe care o face omul în mod liber prin păcat.

Hristos biruieşte moartea la nivel cosmologic, absolut „… ***sculându-L din morţi şi aşezându-L de-a dreapta Sa întru cele cereşti, mai presus decât toată Incepătoria şi Stăpânia şi Puterea şi Domnia şi decât tot numele ce se numeşte, nu numai în veacul acesta, ci şi în cel viitor, şi pe toate le-a supus sub picioare Lui***…” (Efes. 1,20-22). Nu este vorba numai despre biruinţa propriei morţi, ci despre biruinţa morţii ca fenomen cosmologic. In moartea lui Hristos şi în biruinţa morţii de către Hristos, omenirea dintotdeauna primeşte darul extraordinar şi şansa ca omul însuşi să treacă prin moarte la viaţă, la o viaţă adevărată.

Acest lucru este cheia de boltă a credinţei noastre, dar şi piatra de sminteală a multora, care şi-ar dori, precum contemporanii Mântuitorului Hristos, un Dumnezeu care să le împlinească dorinţele pământeşti de mărire şi stăpânire, care să-i ajute să-şi împlinească idealurile lumeşti, sociale, politice,

profesionale… Direcţia aceasta este descoperită de către Mântuitorul Hristos a fi o mare amăgire.

R. Rădulescu: Părinte profesor, oamenii nu-şi dădeau seama de această perspectivă pe care aţi evocat-o: ***Hristos vine, dar vine, de fapt, spre moarte. El ştia.*** Nici ucenicii nu ştiau clar care este destinul, care este mersul lucrurilor în următoarele zile. Acum oamenii sunt foarte entuziasmaţi, dar peste câteva zile, probabil aceiaşi oameni, pentru că ei veneau în pelerinaj la paştele evreiesc în cetatea sfântă, se aşează împotriva Mântuitorului Hristos.O să auzim la Deniile din Săptămâna Mare strigătul acela „*Răstigneşte-L, răstigneşte-L!*” pe care mulţimea l-a strigat în sinedriu, în faţa procuratorului roman. ***Ce se întâmplă cu această lume, de ce acum este foarte entuziastă, vede în Hristos pe regele lui Israel, aşa cum şi spun, iar apoi îşi răstigneşte regele?***

Pr. Coman: Nu este greu să înţelegem. Lumea nu s-a schimbat prea mult de două mii de ani, şi nici oamenii. Firea omenească este foarte inconsecventă. Ea balansează între entuziasme contrare, trecând uşor de la o extremă la alta. Apoi, de obicei, mulţimea este formată din inşi uşuratici, superficiali. Nu vei vedea oameni cu personalitate, de o condiţie socială mai profundă, adăugându-se unei mulţimi spontane, curioase. De aceea mulţimea poate fi uşor entuziasmată într-o direcţie, iar peste o clipă, la fel de uşor, poate fi întors acelaşi entuziasm în direcţie contrară. ***Instabilitatea, nestatornicia sunt caracteristici ale firii umane căzute şi, din păcate, a celor mulţi! La fel şi neputinţa omului de a cuprinde înţelesurile adânci ale lucrurilor.***

Cu acest prilej se întâmplă ungerea Mântuitorului Hristos de către Maria, sora lui Lazăr, în Betania, eveniment descris de Mântuitorul Hristos ca semn al ungerii prevestitoare morţii şi interpretat de exegeţi şi ca semn al ungerii împărăteşti, cum spuneam. Istoria merge înainte. Un lucru este istoria şi altul înţelegerea istoriei. Inţelegerea ei şi participarea la ea au fost şi rămân în continuare subiecte controversate. ***Unii se entuziasmează uşuratic şi frivol, alţii înţeleg că se întâmplă ceva foarte adânc, discret şi foarte măreţ, care le scapă.*** Primii se entuziasmează uşor şi prea la suprafaţă de o imagine lumească, pe care o confundau cu un mers obişnuit al lucrurilor. Un personaj foarte important, care făcuse fapte minunate, iată vine în Ierusalim şi, foarte probabil că venind în Ierusalim, va pune mâna pe putere, va deveni regele lor şi va restaura libertatea, suveranitatea poporului iudeu, aflat, la vremea aceea, sub Imperiul Roman.

R. *Rădulescu:* *O perspectivă imediată a lucrurilor.*

Pr. Coman: Mântuitorul Hristos, atât prin gesturile Sale, ***prin discreţia Sa, prin umilinţa de a intra ca împărat pe un asin,*** prin ungerea de către

Maria, ***anticipa Patimile şi moartea Sa, evenimente de o adâncime care scapă oamenilor.*** Acelaşi lucru se întâmplă cu noi. Astăzi Il întâmpinăm pe Hristos, având înţelesul adânc al lucrurilor, înţelesul pe care ni-l dă experienţa evenimentelor care vor sfârşi cu Invierea şi aşezarea de-a dreapta Tatălui a lui Hristos cel Inviat. Acum ne este cunoscută dezlegarea enigmelor care în vremea aceea pluteau în jurul persoanei Mântuitorului Hristos şi a parcursului Său istoric. In ciuda acestui fapt, **nu sunt sigur că majoritatea dintre noi suntem pătrunşi de profunzimea lucrurilor.** ***Mă tem că inerţia, uşurătatea firii noastre, lipsa seriozităţii ne ţin tot la suprafaţa evenimentelor.***

R. Rădulescu: Părinte profesor Constantin Coman, o ultimă problemă. Noi acum ştim lucrurile, le cunoaştem din perspectiva acestor două mii de ani care au trecut de atunci. Intre timp s-a scris atâta teologie. Dar, totuşi, rămânem captivi acestui imediat, acestei perspective superficiale asupra realităţii. Mă gândeam că această captivitate se manifestă şi în atitudinea unor creştini ai zilelor noastre care cer insistent Bisericii să fie vizibilă, să facă activităţi sociale, să participe la viaţa cetăţii, la rezolvarea problemelor cu care se confruntă aceasta, ignorând cu voie sau fără de voie ceea ce se întâmplă în Biserică din perspectiva aceea profundă, nevăzută, tainică. Până la urmă, în Biserică mai toate lucrurile sunt nevăzute. ***Este această atitudine asemănătoare atitudinii celor care au strigat cu entuziasm „Impăratul lui Israel!”, dar apoi au cerut să fie răstignit?***

Pr. Coman: Aveţi multă dreptate. Situaţia se repetă la nesfârşit. Unii dintre compatrioţii noştri chiar vedeau, la un moment dat, în patriarhul Bisericii un salvator prim-ministru al României. Oamenii nu sunt dispuşi să ia în calcul o perspectivă mai profundă asupra realităţii, asupra vieţii. Omul se schimbă foarte greu. Sunt nişte constante ale firii umane pe care le întâlnim în toată istoria omeniri. ***Nu este suficientă memoria orizontală a lucrurilor pentru ca să ne aşezăm aşa cum se cuvine în viaţă sau în înţelegerea profundă a lucrurilor. Faptul de a fi citit în Sfintele Scripturi, de a fi cunoscut istoria Bisericii nu este suficient.*** Este nevoie de un demers personal, direct, de raportare la realităţile dumnezeieşti, de raportare la Dumnezeu Tatăl, de raportare la persoana Mântuitorului Hristos, la persoana Sfântului Duh. Istoria aceea extraordinară a prezenţei Fiului lui Dumnezeu printre oameni nu s-a oprit odată cu înălţarea la cer a Mântuitorului Hristos. ***Mântuitorul făgăduieşte că va fi cu noi până la sfârşitul veacului. Şi noi credem şi mărturisim acest lucru, iar cei mai adânci şi mai duhovniceşti dintre noi fac experienţa prezenţei lui Hristos tocmai în zona aceea pe care dumneavoastră o semnalaţi: a discreţiei, a tăcerii, a nevăzutului, a tainicului, a sfinţeniei.***

Din acest punct de vedere, pe de o parte nu este momentul cel mai potrivit să vorbim despre angajamentul social al Bisericii. Pe de altă parte, însă,

provocarea este cu atât mai mare. De ce? Pentru că ne aflăm în anticamera celui mai important eveniment care stă la temelia şi a credinţei şi a Bisericii noastre, Invierea Domnului.

Am să vă relatez un episod sugestiv pe care l-am trăit în primii mei ani de preoţie. Am fost hirotonit preot exact acum douăzeci şi cinci de ani, în Duminica Floriilor. Un vecin al meu, un foarte cunoscut poet, încerca să mă consoleze invocând contribuţia importantă a Bisericii la cultură (*şcoala din tinda Bisericii…)*, la viaţa socială (orfelinate etc). Simţea nevoia să mă consoleze, insinuând fundătura în care a putut să ajungă un tânăr, care în orice alt domeniu ar fi avut alte şanse. In epoca respectivă, de deplin triumf al ateismului materialist ştiinţific, creştinismul era văzut ca un fenomen epuizat, anacronic şi retrograd, iar Biserica o instituţie tolerată până când avea să-şi dea singură duhul. Iritat de abordarea lui dar şi împins de complexele pe care le aveam la vârsta aceea, i-am replicat, un pic tăios: „*Domnule X, dacă vreţi să mă consolaţi cu această perspectivă, aflaţi că mai curând mă ofensaţi!* ***Raţiunea de a fi a Bisericii nu este să înveţe pe oameni alfabetul (aceasta era, de fapt, marea contribuţie a Bisericii la culturalizarea românilor), nici să dea de mâncare săracilor, ci este să vestească Invierea lui Hristos, să spună lumii că există viaţă după moarte, şi că viaţa aceasta veşnică se obţine schimbând în sens invers direcţia în care merge“.***

I-am spus şi cuvintele Sfântul Apostol Pavel: ***„Dacă Hristos nu a înviat zadarnică este propovăduirea noastră, zadarnică şi credinţa voastră, iar dacă nădăjduim în Hristos numai pentru lumea aceasta suntem mai de plâns decât oamenii!“*** (1 Cor. 15,14,19).

Sigur că nu excludem activitatea socială a Bisericii. Dar să avem totuşi simţul proporţiilor, să ne păstrăm luciditatea minimă pentru a face diferenţa între a da cuiva de mâncare puţină pâinică sau a-i oferi şansa vieţii veşnice”.

(din: Pr.Constantin Coman, “Dreptatea lui Dumnezeu şi dreptatea oamenilor”, Editura Bizantină, Bucureşti, 2010)

Pr. Vasile Gordon - Predică la Duminica a VI-a din Post (a Floriilor) - Intrarea Domnului în Ierusalim

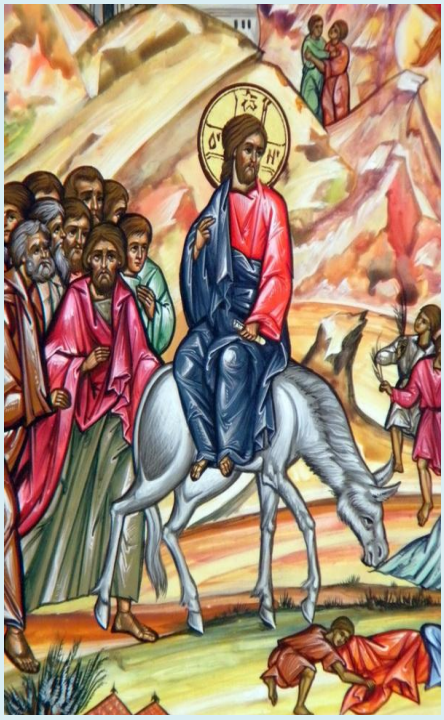

„Osana!, binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului, Împăratul lui Israel!” (Ioan 12, 13).

Iubiţi credincioşi, strigăm şi noi astăzi aceste cuvinte consacrate, precum odinioară ierusalimitenii la intrarea Domnului în sfânta cetate, cu bucurie şi cu nădejde. Cu bucurie, pentru că am ajuns cu pace această duminică, mângâindu-ne cu darurile Sfintei Liturghii, cu nădejde, pentru că ştim că El, Mântuitorul, ne va mântui şi pe noi, căci pentru lucrarea de mântuire a intrat în Ierusalim, acum aproape 2000 de ani.

Atmosfera liturgică deosebită a zilei de astăzi este sporită de splendoarea anotimpului primăverii în care ne găsim, când vegetaţia proaspătă este îmbogăţită de mulţimea florilor, care mai de care mai frumoase şi mai înmiresmate. După cum îndeobşte se cunoaşte, praznicul poartă şi numele de „Florii”, datorită faptului că sărbătoarea creştină s-a suprapus peste „floralia” romană (o sărbătoare a florilor), denumire întru totul justificată prin abundenţa florilor în această perioadă.

Astfel, atât prin semnificaţia mântuitoare, cât şi prin ambianţa naturii care înfloreşte şi regenerează primăvara, suntem invitaţi la bucurie şi nădejde, altfel spus, la împrimăverire sufletească.

Pentru acest an, iubiţi credincioşi, ne propunem să răspundem, cu ajutorul Domnului, la întrebarea de ce Mântuitorul, în opoziţie cu smerenia Sa desăvârşită, a intrat triumfal în Ierusalim, acceptând „osanale”, haine aşternute în calea Sa şi întâmpinări cu ramuri de finic? Este întrebarea pe care şi-o pot pune îndeosebi cei care cunosc mai puţin (sau deloc) Sfintele Evanghelii, dar răspunsul ne poate fi tuturor de folos, chiar dacă, în mare, cunoaştem lucrarea mântuitoare a Fiului lui Dumnezeu.

Mai întâi, să ne amintim că El s-a apropiat de Ierusalim pentru că în curând avea de plinit lucrarea Sa: Cina de Taină, cu instituirea Sfintei Euharistii, patimile, moartea pe Cruce şi Învierea. Faptul că a fost întâmpinat cu o atât de mare atenţie se explică prin faima Lui, răspândită în întreg ţinutul Ţării Sfinte, inclusiv datorită unei minuni recente, anume învierea lui Lazăr din Betania. Căci ne spune evanghelistul Ioan: „De aceea L-a şi întâmpinat mulţimea, pentru că auzise că El a făcut această minune” (12, 18).

Se ştie, de asemenea, că poporul israelit, apăsat de povara jugului roman, vedea în El un rege autohton eliberator. El, care înmulţise pâinile şi făcuse atâtea alte minuni, inclusiv învieri din morţi, care vorbea atât de fascinant şi cu putere, avea, după socotinţa lor omenească, toate calităţile să le fie conducător.

Să ne amintim că au mai existat tentative de a-I oferi tronul. De pildă, după prima înmulţire a pâinilor, mulţimile săturate au exclamat: „Acesta este cu adevărat Proorocul, Care va să vină în lume” (Ioan 6, 14), vrând să spună Acesta este Mesia, Eliberatorul, Care ne poate asigura pâinea cea de toate zilele, Regele nostru mult aşteptat!

Iar Iisus, ne spune acelaşi evanghelist Ioan, „cunoscând că au să vină cu sila ca să-L facă rege, s-a dus în munte, singur” (6, 15). Aşadar, El, Care nu se voia împărat al lumii, ci Mântuitor de păcate al ei, nu putea să primească funcţii şi tronuri. Iată, însă, că la intrarea în Ierusalim, paradoxal, acceptă „osanale”. Ba mai mult, când fariseii I-au cerut să-şi certe ucenicii, să nu mai strige o dată cu poporul, El nu numai că nu i-a oprit ci a zis: „Vă spun vouă că dacă ei vor tăcea, pietrele vor striga!” (Luca, 19, 40).

Iubiţi credincioşi, credem, pe de o parte, că Mântuitorul a îngăduit această manifestare festivă pentru a se vedea cât de mare era dorinţa de izbăvire a poporului, fie şi numai sub aspect politico-social, iar pe de altă parte pentru a ne arăta cât de deşartă este mărirea lumească, orice formă ar îmbrăca ea. Este o ipoteză avansată de părintele cărturar, doctor în teologie, fost deţinut politic, Gheorghe Liţiu, în volumul de predici intitulat „Cartea vieţii”.

În sensul acestei păreri ne amintim cu toţii că aceeaşi mulţime care-L aclama şi-L voia rege pe Iisus, aşternându-şi cu supunere hainele în cale-I, fluturând cu admiraţie ramuri de copaci, peste numai câteva zile avea să strige răstigneşte-L, răstigneşte-L, ocărându-L, proferând insulte şi scuipându-L cu dispreţ. De aceea, să fim atenţi la câteva amănunte.

El n-a intrat călare pe un cal falnic, aşa cum s-ar fi cuvenit unui împărat, ci pe un asin, ca semn al nerenunţării la smerenie, totodată, al neacceptării tronului lumesc. De asemenea, să observăm că în timp ce mulţimea era veselă şi în entuziasm dezlănţuit, El era trist şi chiar a plâns când S-a apropiat de cetate (Ioan 19, 41), ştiind cele ce aveau să se întâmple nu peste multă vreme. El ştia, ca Dumnezu Atoateştiutor, că în Ierusalim nu i se pregăteşte, de fapt, tronul, ci crucea şi mormântul.

A voit, aşadar, să ne arate cât de trecătoare şi deşartă este mărirea lumească, spre a lua aminte şi noi, fiecare, să nu ne ataşăm veşnic de cele de aici. Căci, iată, când Iisus S-a arătat puternic, făcător de minuni, tare în faptă şi cuvânt, toţi L-au slăvit şi s-au strâns în jurul Său.

Iar peste câteva zile, când S-a lăsat vândut, prins, legat, batjocorit, prin acel act de chenoză proniatoare, aceiaşi slăvitori L-au insultat cu înverşunare şi L-au părăsit în grabă. Cât de bine se potrivesc aici cuvintele psalmistului care zice: „Şi când s-au clătinat picioarele mele, împotriva mea s-au semeţit. Că eu spre bătăi gata sunt şi durerea mea înaintea mea este pururea” (Psalm 37, 16-17).

Aşa şi noi, de multe ori, iubiţi credincioşi, să ne amintim din experienţa vieţii personale: atunci când suntem sănătoşi, ne merge bine, suntem înstăriţi, sau avem cumva o funcţie importantă, multă lume ne caută, ne laudă chiar, unii cu sinceritate, alţii din interes. Dar dacă se întâmplă să ne îmbolnăvim, să cădem în sărăcie, să pierdem funcţia sau numai serviciul obişnuit, mulţi dintre cei ce ne aduceau „osanale” ne uită repede, ne ocolesc, ori ne vorbesc de rău, ne dispreţuiesc, ne ocărăsc chiar, semeţindu-se în fel şi chip asupra noastră.

Şi atunci simţim, cu o sfâşietoare durere, cum şi nouă ni se potrivesc cele spuse de marele Psalmist: „Când s-au clătinat picioarele mele, împotriva mea s-au semeţit”. În astfel de situaţii, unii semeni de-ai noştri parcă nu mai sunt oameni, ci se comportă uneori ca anumite fiare în junglă, poate şi mai rău.

Este sugestiv în acest sens proverbul: „În leul doborât lovesc toţi măgarii”. Şi aşa este: câtă vreme leul, „regele animalelor”, este sănătos, care animal ar îndrăzni să-l lovească? Căci i se recunoaşte puterea, este luat în seamă, adică. Dar dacă este bolnav, căzut, sau poate mort, este cel puţin ignorat, dacă nu cumva lovit sau călcat în picioare.

Constatăm cu amărăciune, aşadar, iubiţi credincioşi, că ceva din ceea ce se întâmplă în lumea animalelor, se petrece şi în relaţiile dintre oameni, atunci când nu ne dăm seama că cele de aici sunt trecătoare, că nu mărirea sau căderea cuiva trebuie să constituie criteriile esenţiale de apreciere, ci faptele şi conduita morală.

Exemplul vieţii şi lucrării Mântuitorului este şi în această privinţă pilduitor, la modul suprem. De aceea, ipoteza că El a acceptat intrarea triumfală în Ierusalim ca să ne arate cât de trecătoare şi deşartă este mărirea lumească, avansată de părintele Gheorghe Liţiu, ni se pare plauzibilă.

Iubiţi ascultători, ceea ce nu înţelegeau ierusalimitenii acum aproape două mii de ani înţelegem noi astăzi, sperăm: „Mântuitorul a intrat în Ierusalim nu pentru un tron lumesc, ci ca Împărat al cerurilor, iar strigătul „Osana”, pe care şi noi îl repetăm cu toată fiinţa noastră, nu înseamnă „ajută-ne să rezolvăm problemele politice ale acestei lumi”, ci ajută-ne să ne mântuim, noi, familiile noastre, neamul nostru românesc, întreaga lume desigur, din robia păcatului şi a morţii.Căci aceasta înseamnă, în traducere, osana: ajută-ne, mântuieşte-ne!”.
Năzuinţa de mântuire sufletească nu exclude, bineînţeles, preocuparea legitimă pentru asigurarea unui trai material decent şi vieţuirea fericită în această lume. Căci Dumnezeu ne-a dăruit acest pământ, cu toate frumuseţile şi bogăţiile sale spre a ne bucura de ele. De aceea şi astăzi, când repetăm „Osana” şi ne gândim la mântuirea fiinţei noastre, cuprindem, totodată, în acest cuvânt consacrat toate aspiraţiile de mai bine, pentru noi, familiile noastre şi întreg neamul românesc.

Cu acest dor al sufletelor, păşind cu bucurie şi nădejde spre slăvita Înviere, strigăm încă o dată: „Osana! Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului, Împăratul lui Israel!”. Amin.

Pr. Boris Raduleanu - Predică la Duminica Floriilor - Împăratul nostru şi cele 4 intrări ale sale în viaţă şi în istorie . "Până astăzi, urmaşii fariseilor scot sabia ca să-L nimicească; dacă se poate, să-L scoată cu totul din inimile oamenilor"

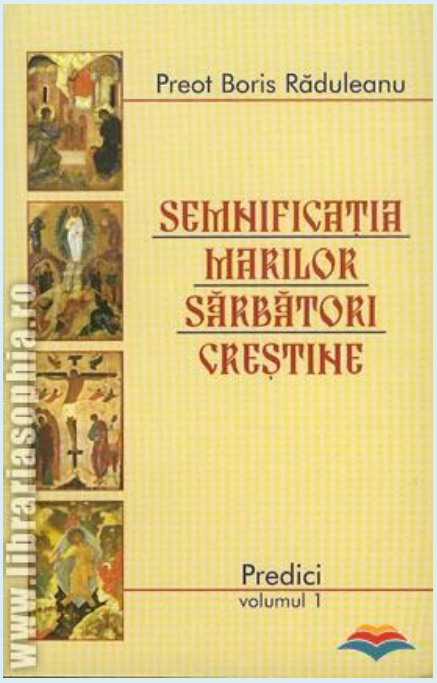

"Însuşi Cel aşteptat a venit!"

"Noi lucrăm, furăm, amăgim, ne mândrim, fără să ţinem seama că este un sfârşit, că toţi vom învia în Hristos…"

Duminică Floriilor - (Ioan XII, 1-18) - "Osana, Bine este cuvântat Cel ce vine întru numele Domnului"

Fraţi şi surori creştine, cu ajutorul Bunului Dumnezeu am împlinit 40 de zile de nevoinţă, străduinţă, răscolire, cercetare, de adâncire a vieţii şi sufletelor noastre. Aşa cum s-a frământat 40 de ani poporul iudeu în pustie, regretând că n-a crezut în puterea lui Dumnezeu, prin care să intre în Pământul Făgăduinţei, aşa cum a stăruit Moise 40 de zile ca să poată vedea pe Dumnezeu în Muntele Sinai, cum a stăruit proorocul Ilie 40 de zile ca să vadă pe Dumnezeu pe Muntele Horeb, cum 40 de zile a fost ispitit Iisus în pustie de diavol ca să-L biruiască, tot aşa şi noi, 40 de zile, fiecare în felul lui, am stăruit să ajungem la ziua de azi, pentru a întâmpina pe Iisus Hristos, ca El să intre - ca Împărat - în viaţa şi în sufletele noastre.

În aceste 40 de zile, noi toţi ne-am rugat la sfinţii care ne sunt mai apropiaţi, la sfinţii pe care îi invocăm de obicei. Dar Sfânta Biserică ne pune înainte, în chip

deosebit, în perioada Postului mare, trei sfinţi pentru a-i lua ca îndrumători ai vieţii noastre:

- ⇒ *Sfântul Grigorie Palama, care prin învăţătura lui iscusită ne arată cum şi cât putem cunoaşte pe Dumnezeu,*
- ⇒ *Sfântul Ioan Scărarul care ne ajută ca şi noi să ne căţărăm pe treptele virtuţii pentru a ajunge mai aproape de Hristos şi*
- ⇒ *Sfânta Maria Egipteanca, marea păcătoasă, care prin pocăinţă a putut ajunge întocmai cu îngerii.*

Cu ajutorul lor şi al tuturor celorlalţi sfinţi, am împlinit cele 40 de zile şi am ajuns la intrarea Domnului Iisus Hristos în Ierusalim. De mâine intrăm în Sfânta Săptămână a Patimilor Domnului.

Voi stărui pe scurt să subliniez, pe lângă evenimentul Intrării Domnului în Ierusalimul pământesc, încă alte trei "Intrări" ale Lui ca Împărat, în viaţa şi în istoria noastră.

1. Prima Intrare a lui Iisus Hristos este Întruparea Sa

El, Dumnezeu fiind, este Împăratul întregii creaţii, este din veşnicie Împărat. Creatorul nu poate fi decât Împărat faţă de creaţia Sa. Dumnezeu este Împărat peste tot pământul, spune psalmistul, Împărat veşnic, Împăratul cerului. El, "pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire S-a pogorât din cer şi S-a întrupat", având însă adeziunea omului - Fecioara Maria.

Iisus Hristos, Împăratul cel din veşnicie, este vestit de înger la Buna Vestire, ca fiind Fiul Celui Prea Înalt, dar şi Fiu al lui David, a cărui Împărăţie nu va avea sfârşit.

Magii Îl caută întrebând: "Unde este regele iudeilor, cel ce s-a născut?". Poporul Îl numeşte adeseori Fiul lui David şi Iisus nu neagă această denumire. El recunoaşte astfel că este Mesia, Cel prea vesiti de prooroci şi aşteptat de tot poporul.

Întrebat de Pilat: "Tu eşti regele iudeilor?", El răspunde "tu zici - eu sunt Împărat", dar adaugă "Împărăţia Mea nu este din lumea aceasta… acum, împărăţia Mea nu este aici" (Mt. XXVII, 11; Ioan XVIII, 33-37).

La Creaţie, Dumnezeu a încredinţat lui Adam conducerea lumii văzute. Adam, în natura lui umană ne cuprindea pe toţi, întreaga omenire. Supunându-se satanei, Adam a trecut acestuia stăpânirea lumii, iar păcatul lui s-a răsfrânt asupra tuturor urmaşilor săi. Satana a devenit astfel prinţul lumii văzute. Iisus, deşi era Împărat din veşnicie, ca Dumnezeu, s-a făcut Om pentru ca în natura

Lui umană să biruiască pe satana, să cucerească astfel supremaţia lumii şi să instaureze Împărăţia lui Dumnezeu pe pământ. Iisus dă lupta cu satana în calitatea Sa de Fiu al Omului.

Dar, Dumnezeu fiind, Iisus purta în Sine întreaga omenire. Prin Întrupare, El a luat natura umană neprihănită din Fecioară, rămânând Dumnezeu nelimitat, care străbate prin toate şi umple toate. El n-a luat Trupul personal din Fecioara Maria şi să rămână în afară de trup în tot restul firii, ci a cuprins întreaga fire, de la Adam şi până în veac; a "uns" tot trupul cu dumnezeirea, cum spun Sfinţii Părinţi. Ceva mai mult, venind la Botez, la Iordan, el a luat asupra Sa, şi-a impropriat şi toate păcatele noastre, ale omenităţii întregi, ne-a cuprins pe toţi în Sine, ca să ne cureţe şi să ne mântuiască. De aceea, luptând El cu satana, ca Fiu al Omului, s-a luptat pentru toţi; biruind pe satana, l-a biruit pentru toţi.

Biruinţa lui Iisus împotriva satanei formează încoronarea lucrării Sale pământeşti. Dar ultima biruinţă a fost Crucea pe care s-a scris ca o sentinţă şi pecete a biruinţei Lui: "Iisus Hristos Împăratul Iudeilor". Prin moartea şi Învierea Sa, "capul şarpelui a fost zdrobit". Dacă Adam a căzut pentru că nu s-a supus lui Dumnezeu, Iisus biruieşte supunându-Se Tatălui până la moarte.

Deci, Împărăţia lui Iisus în lume a luat fiinţă abia după Învierea Sa. Abia după Înviere, El a spus: "Datu-Mi-s-a toată puterea în cer şi pe pământ". Numai atunci şi-a trimis ucenicii să boteze toate neamurile în numele Sfintei Treimi. Numai atunci Dumnezeu Tatăl i-a dat toată puterea în cer şi pe pământ, şi nu ca Fiul Său unic din Sfânta Treime, ci ca Celui ce este Dumnezeu-Om, Care s-a smerit şi a biruit în natura Sa umană, devenind vrednic de a primi puterea deplină asupra lumii.

2. Intrarea Domnului Iisus Hristos în Ierusalim

Intrarea Domnului Iisus Hristos în Ierusalim este un eveniment îngrădit între marea minune a învierii lui Lazăr şi Săptămâna Patimilor. Biserica îi acordă o mare însemnătate, socotind-o printre cele 12 sărbători Împărăteşti ale anului. Şi iată de ce:

Intrarea triumfală a lui Iisus în Ierusalim este singurul moment din viaţa Sa pământească în care El a acceptat să fie aclamat ca Împărat. De data aceasta, chiar El singur îşi pregăteşte intrarea conform profeţiilor, ca să fie recunoscut după Lege ca este Mesia, Împăratul lui Israel. De aceea, înainte de a intra în cetate, trimite doi ucenici ca să-I aducă mânzul unei asine pentru a intra călare pe el, după cum prevestise proorocul Zaharia: "Saltă de bucurie fiica Sionului… Împăratul tău vine călare pe asină" (Zah. IX, 9; Mt. XXI, 4).

Iisus voia să precizeze El Însuşi, din timpul vieţii, că este Mesia, Împăratul lumii cel aşteptat, a cărui împărăţie nu va avea sfârşit. În vederea acestei Împărăţii Dumnezeu a creat lumea; Împărăţia lui Dumnezeu este cauza şi scopul creaţiei. Intervenind căderea, Iisus a coborât în lume pentru a o instaura din nou. De-a lungul vieţii Sale a vestit neîncetat "apropierea" ei, şi-a început chiar propovăduirea spunând: "pocăiţi-vă că s-a apropiat Împărăţia Cerurilor", şi-a trimis ucenicii să vestească, acelaşi lucru. Intrând ca Împărat în Ierusalim, Iisus anticipează biruinţa Sa apropiată, ca şi biruinţa finală a omenirii întregi pe care o purta în Sine.

Poprul Îl întâmpină pe Iisus ca pe Mesia, cu ramuri de finic. Mulţimile mergeau înaintea Lui, altele veneau după El. Îşi aşterneau hainele, îşi aşterneau prin aceastea sufletele la picioarele Lui, ca să le curăţească şi sfinţească. Era întâmpinarea bucuriei. Oamenii simţeau că însuşi Dumnezeu a venit pe lume, pentru a aduce salvarea şi mântuirea ei. Poporul Îl întâmpină cu strigăte, repetând psalmul mesianic: "Osana! bine cuvântat Cel ce vine întru numele Domnului, Osana întru cei de sus" (Marcu XI, 9-10; Matei XXI, 9; Luca XIX, 38).

Acest Psalm, 117, era cântat la marea Sărbătoare a Corturilor. Atunci, în ziua a 7-a a sărbătorii, se făceau procesiuni solemne cu ramuri de finic, sălcii şi palmieri. Agitând buchetele de ramuri verzi, se înconjura altarul, parcă în întâmpinarea Celui ce trebuia să vină, Mesia Cel aşteptat. Se cântă: "Osana, Binecuvântat Cel ce vine în numele Domnului. Dumnezeu este Domnul şi S-a arătat nouă". La intrarea în Ierusalim, Iisus este întâmpinat cu acelaşi strigăt. Toată cetatea s-a cutremurat. Însuşi Cel aşteptat a venit.

Dar dacă unii L-au întâmpinat ca pe Împăratul, alţii s-au întărâtat împotriva Lui, ca şi la intrarea Lui în lume. La Naştere, magii I-au adus daruri ca unui rege, păstorii I s-au închinat ca Celui vestit de îngeri, ca Mântuitorului lumii. Irod însă a scos sabia ca să-L ucidă.

La intrarea în Ierusalim, regăsim tot două categorii. Unii "Osana", alţii "răstigneşte-L". Fariseii şi cărturarii au hotărât răstignirea Lui, chiar înainte de a-L judeca. Deşi au văzut puterea Lui Dumnezeiasca prin care L-a înviat pe Lazăr, deşi au văzut minunile, faptele, învăţătura Lui, nimic n-a putut să-i convingă. La farisei domina ura împotriva Lui. Trebuie nimicit. Ne încurcă, ne împiedică de a ajunge să dominăm noi peste toate popoarele lumii.
Cele două categorii le regăsim până în ziua de azi. Şi până astăzi, în locul magilor, adevăraţii oameni de ştiinţă se inspiră de la adevărul adus de Dumnezeu în lume; şi până astăzi în locul păstorilor, oamenii cu inima curată se închină înaintea Lui; dar tot până astăzi în locul lui Irod şi al fariseilor, urmaşii lor scot sabia ca să-L nimicească; dacă se poate - să-L scoată cu totul din istorie.

Să acoperi soarele ca să nu mai strălucească? Să acoperi luna ca să nu mai lumineze? Este lipsa judecăţii umane, voinţa rea, care nu vrea să recunoască existenţa unui Creator şi Mântuitor, dorind să-L şteargă din istorie şi din inimile oamenilor.

Dar Împărăţia lui Dumnezeu va veni. Momentul Intrării Domnului în Ierusalim marchează venirea Ei în slavă. Ea a coborât în lume după Înălţarea lui Iisus şi Coborârea Duhului Sfânt şi se zideşte de-a lungul timpului până la a doua venire, la Parusie.

3. A treia Intrare a Domnului nostru Iisus Hristos este în sufletele noastre

A treia Intrare a Domnului nostru Iisus Hristos este în sufletele noastre, al fiecăruia dintre noi. Iată, spune Iisus, în Apocalipsa Sfântului Ioan: "Eu stau la uşă şi bat" (III, 20), la uşa inimii fiecăruia. Dacă vei auzi şi vei voi, vei deschide, şi Eu, Iisus, voi intra şi voi cina împreună cu tine şi tu cu Mine.

Cât de aproape este Iisus de fiecare dintre noi! "Împărăţia lui Dumnezeu este înlăuntrul vostru", a spus El. Dar fiind înlăuntrul nostru, El aşteaptă ca noi, de bună voie să-I deschidem uşa, pentru ca El să se instaureze Împărat în sufletele noastre.

Iisus ne-a învăţat care este binele şi cum să-I urmăm, ne-a arătat calea desăvârşirii pentru toţi oamenii şi anume calea divino-umană, cu Dumnezeu şi prin Dumnezeu: Dumnezeu prin om şi omul prin Dumnezeu. Aceasta este calea vieţii pe care ne-a dat-o Iisus, pentru a ne intoarece la Dumnezeu Tatăl, pentru ca Împărăţia lui Dumnezeu să se instaureze - cu voia noastră - în noi şi în lume. Iisus ne-a dăruit şi Adevărul abosolut din care să scoatem adevărurile vieţii noastre. Adevărul este Darul Lui, numai să-l înţelegem şi să ni-l însuşim. "Fără de Mine nu puteţi face nimic" a spus El şi aşa este!

De 2000 de ani, Iisus, cu bunătatea, cu blândeţea, cu înţelepciunea Lui, bate la uşa inimii fiecăruia, ca să-I deschidem şi să putem spune împreună cu Apostolul Pavel: Nu mai sunt eu, nu mai sunt eu egoistul, nu mai sunt eu mincinosul, egolatrul, stricatul. Nu! De acum înainte Hristos este în mine, de aceea şi port numele Lui de creştin.

Dar trebuie să mărturisim că şi în noi înşine coexistă două căi: şi da; şi nu; şi: Îţi deschid; şi: nu-Ţi deschid. Ştiu că mă ajuţi, dar ştiu că îmi restrângi şi voia mea, de om ticălos. Aşa cum spune tot Apostolul Pavel: "nu fac binele pe care-l voiesc, ci fac răul pe care nu-l voiesc". Şi dacă îl fac, o face păcatul din mine, o face ispita satanei. Totuşi eu sunt cel care răspund de faptele mele. Deci, vedeţi, chiar atunci când blândul Iisus bate la uşa inimii mele, şi atunci

eu spun: Da, vino, Doamne, dar şi: nu veni; facă-se voia Ta, dar şi: eu vreau să fac voia mea. Asta sunt eu, om. Asta suntem toţi. Totuşi trebuie să luptăm cu noi înşine. În această luptă nu suntem singuri, Iisus Hristos este cu noi. Pentru cel ce se încredinţează Lui, toate sunt cu putinţă.

Iisus îşi zideşte Împărăţia de-a lungul istoriei prin lupta cu forţele negative, dusă prin oameni. Dumnezeu nu stăpâneşte lumea din afară, ci dinlăuntrul ei, prin noi, oamenii. Este o luptă la care participă cei care slujesc pe Iisus şi nu s-au închinat satanei, ci au biruit prin viaţa lor personală, prin renaşterea lor spirituală. Iisus zideşte prin aceştia Împărăţia Sa. Este o lucrare ce se împlineşte în timp, în Biserică. Prin Sfânta Liturghie, Împărăţia lui Dumnezeu coboară neîncetat în lume. De aceea, Sfânta Liturghie şi începe prin cuvintele: "Binecuvântată este Împărăţia Tatălui, a Fiului şi a Sfântului Duh". Împărtăşirea conştientă cu Sfintele Taine ale lui Hristos reprezintă intrarea faptică în Împărăţie.

Noi nu trăim într-o lume în care Împărat este Dumnezeu, dar noi putem cunoaşte pe Împărat şi Împărăţia Lui în noi şi în Biserică. Ne şi rugăm neîncetat: "Vie Împărăţia Ta… precum în cer, aşa şi pe pământ".

Împărăţia lui Dumnezeu, ca şi viaţa de veci, începe de aici, înainte de Învierea de obşte. De fapt, trăirea, în mod concomitent, a celui veşnic cu cel din timp este taina şi bucuria vieţii spirituale, este trăirea Împărăţiei lui Dumnezeu, care este Dreptate, Pace, Bucurie în Duhul Sfânt. Crenguţele acestea mici, verzi, pe care le purtăm în ziua de astăzi, sunt semnul biruinţei. Cu ele Îl întâmpinăm pe Iisus, primindu-L Împărat.

4. Ultima Intrare a lui Iisus în lume este la sfârşitul istoriei

Ultima Intrare a lui Iisus în lume este la sfârşitul istoriei. Atunci va veni Fiul Omului ca Împărat biruitor, cu putere multă, întru slava Sa şi toţi îngerii împreună cu El însoţindu-L la a doua Lui venire, numită şi Parusie. Atunci toţi oamenii vor învia.

Prin biruinţa personală, şi Înălţarea Sa, Iisus Hristos a îndepărtat pe satana din cer, dar nu l-a eliminat din creaţie. După Înălţare, satana a fost aruncat din cer pe pământ (Apoc. XII, 9). Toată lupta lui Iisus cu satana desfăşurată în cursul vieţii Sale pământeşti, este reluată şi dusă de întreaga omenire. Hristos urmează să biruiască prin voinţa şi participarea tuturor. El ne-a cuprins pe toţi în Trupul Său cosmic, S-a jertfit, a biruit pentru toţi, lăsând însă ca fiecare să-şi aleagă şi să-şi hotărască viaţa sa. Libertatea nimănui nu este ştirbită, fiecare a rămas liber să se integreze - sau nu - în Hristos şi să câştige - sau nu - Împărăţia lui Dumnezeu. Dacă, în timpul vieţii pământeşti a lui Iisus Hristos, Împărăţia lui

Dumnezeu nu era în lumea aceasta, după Înălţare şi Coborârea Duhului Sfânt, ea începe să se zidească în lume, pentru ca la Învierea de obşte să devină triumfătoare. În orice caz, la Împărăţia lui Dumnezeu nu se poate ajunge decât prin Duhul Sfânt întru Hristos. El a răscumpărat şi mântuit omenirea. Numai prin El poate fi biruit satana şi omenirea poate cunoaşte îndumnezeirea prin Duhul Sfânt.

După cum rezultă din Apocalipsă, toată istoria reprezintă lupta oamenilor cu ei înşişi şi cu satana, pentru că Împărăţia lui Dumnezeu, care la început era în germene, cât "un grăunte de muştar", să crească. Ea se ia cu nevoinţă şi silinţă de către oameni, de neamuri, de lumea toată. Istoria nu este un timp care se împlineşte oricum, însumând un număr de vieţi omeneşti. Istoria este o luptă şi o lucrare a întregii omeniri care trebuie să-şi decidă soarta. Tot ceea ce pătimeşte Hristos, retrăieşte omenirea care creşte, recapitulând Trupul Lui cosmic. Înaintea sfârşitului, Iisus prevesteşte războaie, foamete, cutremure, molime. Cei ai lui Hristos vor fi prigoniţi, defăimaţi, ucişi, după cum El Însuşi a fost defăimat şi ucis. Alţii îşi reneagă credinţa. Vor apărea hristoşi mincinoşi, iubirea de Dumnezeu va seca. Dar Evanghelia va fi vestită la toate neamurile, ca să nu spună nici un neam că nu a auzit de Hristos-Dumnezeu. Atunci, se va auzi trâmbiţa şi cei morţi se vor scula, iar cei ce se vor găsi în viaţă se vor schimba. Sfârşitul va veni ca fulgerul. Noi nu putem cunoaşte nici ziua, nici ceasul lui. Doar Dumnezeu Tatăl îl cunoaşte, întrucât sfârşitul depinde şi de oameni, de întoarcerea lor la Dumnezeu.

Noi, din păcate, nu ţinem seama de acest mare eveniment care ne-a fost prevestit. Noi lucrăm, furăm, amăgim, ne mândrim, fără să ţinem seama că este un sfârşit, că toţi vom învia în Hristos. Toţi vom da socoteală de faptele noastre, toţi vom apărea în faţa Judecăţii, de-a dreapta sau de-a stânga, după cum am fost cărămizi prin care Iisus şi-a zidit Împărăţia sau unelte de-ale satanei prin care a fost vândut. Cele două categorii le regăsim astfel până la sfârşit, la Judecata de Apoi.

Chiar dacă Parusia se săvârşeşte şi de-a lungul istoriei, ea are loc în mod vădit la sfârşit, în eshatologie. Raportul dintre Dumnezeu şi lume se va schimba atunci. Dumnezeu se va apropia de lume în aşa fel încât El va deveni o realitate evidentă, nemijlocită. Nu cunoaştem amănunte. Ştim însă că atunci, Adevărul, Dreptatea şi Iubirea lui Dumnezeu vor fi Principiul unic al vieţii, singura lege. Pe pământ se va pogorî Noul Ierusalim, în care omului îi va fi dat "a fi pururea cu Domnul", într-o comuniune permanentă "faţă către faţă" cu El. Pământul şi cerul şi întreaga făptură vor fi transfigurate într-un cer nou şi pământ nou. Între Făcător şi făptură, între Hristos şi om nu va mai fi distanţă, şi Dumnezeu va împărăţi în mod vădit peste toţi.

“Atunci şi Fiul Însuşi se va supune Celui ce I-a supus Lui toate, ca Dumnezeu să fie totul întru toate”, în vecii vecilor, Amin.

(Din: Preot Boris Răduleanu, Semnificaţia marilor Sărbători creştine. Predici, vol. 1, Ed. Bonifaciu, Bucureşti, 2005)

Învierea lui Lazăr - începutul Săptămânii Patimilor, începutul drumului către biruinţa asupra morţii

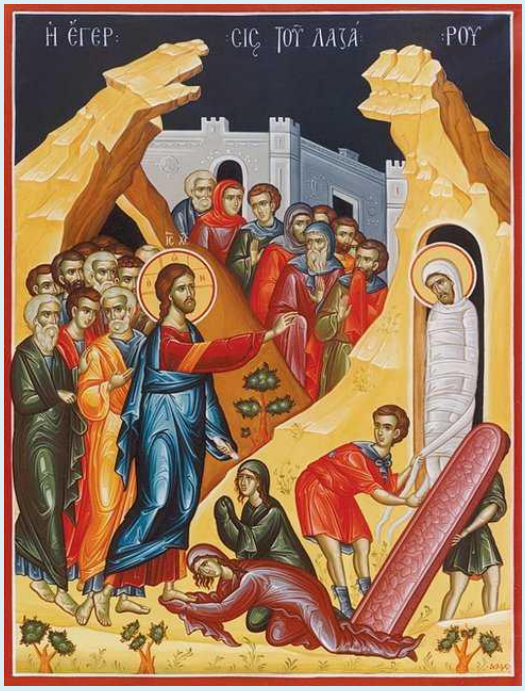

Biruitorul morţii

Înainte de spectaculoasa minune a învierii lui Lazăr, cel mort de patru zile şi ajuns cadavru urât mirositor, Iisus a plâns. Autori patristici, ca Sfântul Chiril al Alexandriei, arată că El a plâns ca om - ca să arate că era om adevărat - dar s-ar putea spune că a plâns şi ca Dumnezeu.

Dumnezeu n-a creat moartea. Moartea nu era menită să fie. Omul a ales moartea pentru sine însuşi când a hotărât să caute viaţa şi sensul ultim în lucrurile pământeşti, create, în loc de mijloace menite să-l conducă spre Scopul şi Izvorul vieţii. Din această pricină moartea a devenit elementul fundamental şi ultim al existenţei umane. Tot ceea ce facem, toată munca noastră, toţi talanţii pe care ne ostenim atât de greu ca să-i dobândim, toate realizările, rangurile şi ţelurile, devin deşertăciune prin moarte. Toate se pierd în moarte. Moartea e limita, frontiera vieţii omeneşti.

Din acest motiv, monahismul vede în moarte marele învăţător al omului. Hotărârile lui Dumnezeu sunt ireversibile, iar moartea e marele învăţător care ne-a fost dat să ne arate că această lume nu e izvorul vieţii şi al sensului nostru. Dumnezeu e izvorul vieţii şi al sensului nostru. S-ar putea spune chiar că modul de a judeca profunzimea sau seriozitatea unei filozofii e acela de a examina felul în care tratează moartea. Are moartea un sens sau distruge orice sens?

Creştinismul ortodox înfruntă moartea în mod direct şi nu o „îndulceşte” - cu alte cuvinte, noi nu spunem că moartea e „naturală” sau doar o altă etapă a vieţii. E adevărat, este una din etapele vieţii, dar nu e „naturală”. Ortodocşii numesc moartea drept ceea ce este: o tragedie şi un scandal. Cum ar putea fi altfel? Oricât de bătrân sau bolnav ar fi cineva, atunci când moare ne întristăm, despărţiţi fiind de cineva pe care-l iubeam. Moartea desparte irevocabil.

Aceasta era situaţia pe care Iisus a întâlnit-o în Betania şi a plâns. Dar Dumnezeul nostru nu e unul exilat în cer, ci un Dumnezeu activ şi cu un interes activ în toate detaliile vieţilor noastre. Nici o problemă nu e prea mare sau prea vulgară pentru Dumnezeul nostru şi El nu lasă lucrurile în starea în care sunt. El a făcut ceva pentru condiţia pe care ne-am provocat-o noi înşine. S-a făcut om şi a suferit El Însuşi moartea - în toată grozăvia ei, cea mai rea, moartea publică plină de ruşine a unui criminal în faţa mamei sale.

Apoi El s-a sculat din morţi, pentru că, fiind fără păcat, nu era cu putinţă să fie ţinut de ea. Făcând aceasta, El a înlăturat puterea morţii asupra omului. N-a înlăturat moartea, ci acul ei (1 Co 15, 55). A transformat moartea dintr-o necesitate rezultată din hotărârea ireversibilă a lui Dumnezeu într-o alegere liberă iubitoare: ne cheamă pe toţi să ne luăm crucea şi să murim împreună cu El şi aşa să participăm la Învierea Lui. Mântuieşte toată viaţa, realizările şi relaţiile personale ale omului, mântuieşte trupul şi lumea materială, şi înlocuieşte moartea cu viaţa veşnică. Nu moartea e elementul uman fundamental, ci Dumnezeul nostru.

Ca Domn şi Dumnezeu al nostru, Iisus l-a sculat din morţi pe Lazăr. Lazăr […] stă acum la propria lui masă de pomenire împreună cu Iisus ca martor incontestabil al puterii şi al oferirii universale a lui Iisus. Şi în acel moment doi oameni sunt confruntaţi cu această oferire: o prostituată şi un preot.

Femeia păcătoasă sparge un vas de alabastru cu ulei de mare preţ şi plânge la picioarele lui Iisus, ştergându-le cu părul ei. A spart vasul - n-a păstrat nimic pentru sine - şi l-a vărsat ca oferire a ei. Costase 300 de dinari, plată a 300 de zile de muncă. Acest lucru îl înfurie pe ucenicul aşezat la locul de cinste lângă Iisus şi care gestiona banii. Cântările Săptămânii mari ne spun chiar mai multe despre contrastul dintre aceşti doi martori ai învierii lui Lazăr, fiind destul de explicite despre locul de unde venea femeia atunci şi despre mediul lui Iuda. Să nu greşim: Iuda era un apostol şi avea darul vindecărilor. Dar el era mai interesat de lucrurile lumeşti. Nu putea privi peste preocupările vremelnice şi de aceea n-avea orizont şi viziune. A luat sfânta Împărtăşanie. Dar moartea nu era învăţătorul său.

Femeia păcătoasă a înţeles ceea ce Iuda nu înţelesese: creştinismul priveşte o vindecare. Nu doar o vindecare trecătoare, ci una permanentă de marile probleme ale omenirii: egoism, păcat şi moarte. Categoriile fundamentale ale Ortodoxiei nu sunt dreptul şi păcătosul, ci sănătosul şi bolnavul. Toţi suntem bolnavi, toţi avem nevoie de vindecare.

Urmarea învierii lui Lazăr ne învaţă că nu trebuie să ne preocupăm cu ceea ce spun sau fac alţii, oricine ar fi ei, ci să-L urmăm pe Hristos. Aceasta trebuie s-o facem nu numai în bucurie, triumf şi slavă, când mulţimile Îl urmează, ci şi în umilirea Sa pe Cruce şi în moarte. El ne cheamă pe fiecare din noi să ne luăm crucea şi să-L urmăm, pentru că fără Cruce nu există Înviere.

Privindu-L mergând spre Ierusalim este atunci marea noastră biruinţă. De aceea Biserica strigă: „Osana intru cei de sus!" - dar nu Biruitorului Romei, ci Biruitorului Morţii.

(în: Ierom. Calinic, Provocări ale gândirii şi vieţii ortodoxe astăzi, Editura Deisis, 2012)

Sâmbăta lui Lazăr

(icoana de Ioan Popa)

Apostol: Evrei 12, 28-13, 1-8; Evanghelie: Ioan 11,1-45

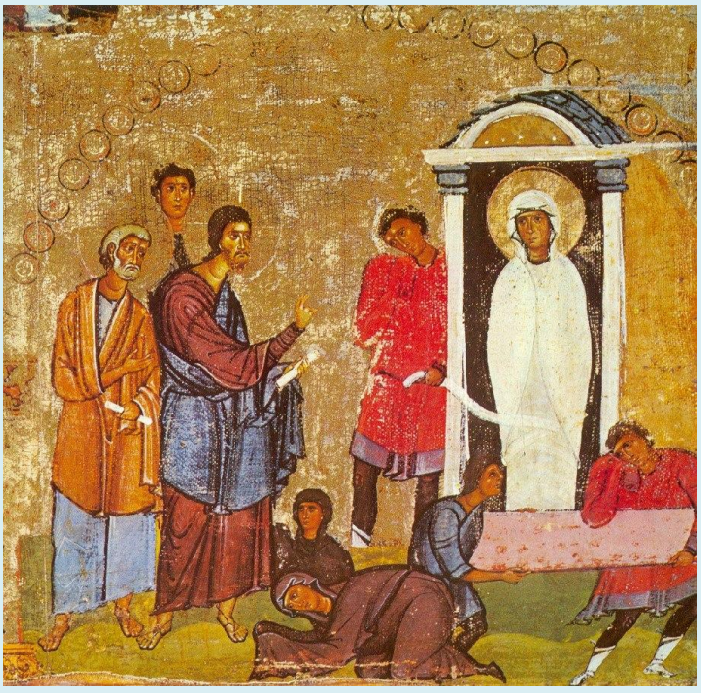

Au trecut cele patruzeci de zile mult folositoare sufletului nostru şi ne aflăm acum în pragul Sfintei şi marii Săptămâni, în care vom sărbători Pătimirile Domnului nostru, faptul că a biruit moartea prin moartea Sa.

Începem această săptămână într-un duh de biruinţă: mâine Hristos va intra în cetatea Lui, primit ca un rege, iar astăzi îl învie pe Lazăr din morţi.

[…]

Acum, astăzi, prin ridicarea lui Lazăr din morţi, Hristos adevereşte învierea de obşte. Este într-adevăr frapant cum suntem conduşi în întunericul Crucii de un astfel de eveniment, sărbătorind astăzi, într-o sâmbătă (ziua obişnuită consacrată pomenirii morţilor), învierea din morţi (realitate care ţine în mod firesc de ziua Duminicii, ziua a opta).

Lupta cu moartea a început, şi ni se dă un semn despre ceva ce se dovedeşte a fi surprinzător mult mai mare. Prin venirea lui Hristos în Betania, mai multe lucruri sunt dezvăluite.

În primul rând, imensitatea realităţii dezgustătoare a morţii, arătată de cel mai scurt verset din Evanghelii: „Şi Iisus a plâns“. El a plâns pentru prietenul Său: Dumnezeu ne-a chemat la fiinţă ca să participăm la prietenia Lui, cunoaşterea Lui, comuniunea cu El, ca să ne împărtăşim din viaţa Lui. Cu toate acestea, ceea ce întâlneşte atunci când se întâlneşte cu noi - aşa cum ştim acum, după cele patruzeci de zile ale noastre de luptă împotriva patimilor noastre, ataşamentul nostru împătimit faţă de alinările noastre trupeşti, cele patruzeci de zile ale noastre în care ne-am zdrobit, patruzeci de zile în care ne-am mortificat - este faptul că suntem ţinuţi sub o putere care ne-a capturat, care ne preface în nimic, care ne reduce la praf, la moarte. Miroase - aşa cum au spus cei ce şedeau lângă mormânt, şi pe bună dreptate au zis aceasta - miroase. Iar asta * [condiţia firii umane căzute (n.tr.)] Îl face pe Hristos să plângă - lacrimile lui Dumnezeu Însuşi.

„De ce n-ai venit mai devreme?”, L-a întrebat Marta. „Ai fi putut să-l vindeci!” Şi noi chiar am auzit mai devreme că Hristos nu a venit imediat după ce a aflat că Lazăr era bolnav, ci a aşteptat…! El a aşteptat ca Lazăr să moară, pentru ca astfel să poată să-l învie şi oferă astfel o ocazie pentru ucenici să creadă [în El].

Prin învierea lui Lazăr din morţi, El arată că nu are doar puterea de a vindeca pe cei care sunt bolnavi - şchiopi, surzi şi orbi. De fapt, El are putere chiar asupra vieţii şi morţii. Făcând toate acestea, Hristos, după cum spune imnul, confirmă învierea de obşte. Este cu putinţă ca morţii să învie.

Cu toate acestea, după cum ştim, deşi a fost înviat din morţi, Lazăr va muri din nou. Într-adevăr, puţin mai încolo, Evanghelia spune cum arhiereii au plănuit să-l omoare, pentru că mulţi au venit la Hristos datorită lui. Lazăr a fost smuls din moarte, dar moartea continuă încă să se hrănească cu cei vii.

Ni se dă speranţă astăzi şi, prin urmare, prăznuim cu culori luminoase şi cântând de bucurie. Dar noi ştim că acest episod nu este sfârşitul poveştii; acesta este doar începutul.

Am ajuns la sfârşitul Postului mare, iar starea în care ne aflăm este de oameni morţi; dar ne aflăm la începutul Sfintei şi marii Săptămâni a Paştelui Domnului nostru, în care El nu doar că va învinge moartea prin răpirea uneia dintre victimele acesteia, dar va distruge cu totul moartea în sine, şi împlineşte acest lucru în nici un alt mod decât prin propria Sa moarte. În acest sens, El ne arată prin ce mijloace putem şi noi intra în Viaţa care este El. Murind în botez şi luându-ne crucea, începem să trăim în El, Cel care este izvorul Învierii. Acum ştim că are putere asupra morţii, dar viaţa pe care o dezvăluie prin Paștele Său este una în care moartea nu mai este.

În timp ce prăznuim această sărbătoare, să nu ne punem încrederea în speranţa că Hristos va veni pentru a ne ajuta să ducem în continuare viaţa noastră aşa cum o ştim, continuând în cadrul aceluiaşi orizont al acestei lumi, o prelungire a tuturor acelor conforturi ce ţin de starea noastră de creatură, care ne satisfac atât de uşor. Să fim mai degrabă gata să acceptăm darul pe care El îl oferă de fapt, ştiind costul acestui dar, costul pe care El l-a plătit şi care, de asemenea, este aşteptat de la noi. Aşa cum ucenicii au spus când Hristos era pe cale să-Şi înceapă drumul spre Betania: Să mergem şi noi şi să murim cu El.”

În acest fel şi numai în acest fel, ne vom împărtăşi şi noi din lumina pascală care nu cunoaşte înserare.

(în: Pr. prof. John Behr, “Crucea lucrează în lume: Omilii pentru perioadele liturgice de peste an”, Editura Doxologia, Iaşi, 2016)

***

Vladimir Bulat:
Nu am văzut nicăieri o expresie facială atât de neuitat (indimenticabilă!), ca cea a înviatului Lazăr, așa cum apare în scena pictată la Kurbinovo!

Deși Evanghelia ioaneică (11, 44) ne spune că „fața lui era înfășurată în maramă. Iisus Le-a zis: „Dezlegați-l și lăsați-l să meargă!”…nu-mi este foarte clar, chipul lui Lazăr era acoperit cu totul, sau putea fi totuși văzut? mă poate lămuri cineva?

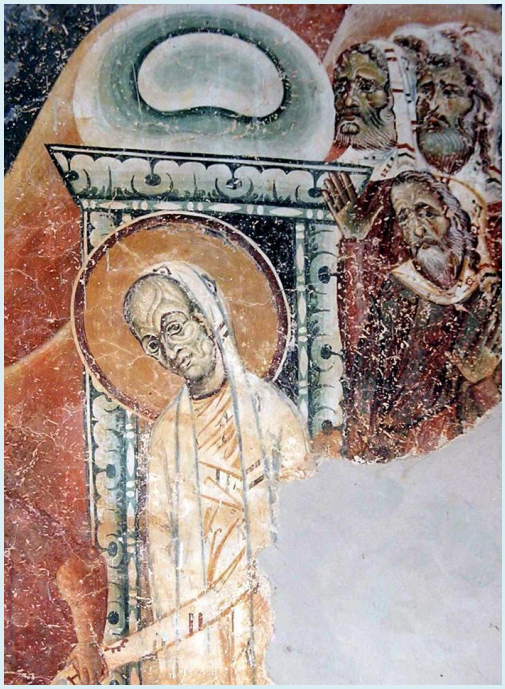

Să observăm somptuozitatea mormântului, căci Lazăr era un nobil, un înstărit al elitei ierusalimetane, și avea parte de un astfel sepulcru; ciudățenia acestei construcții o reprezintă însă acea „placentă” de deasupra portalului, care cu siguranță nu e un element decorativ, oameni buni! - la Church of St. George, Kurbinovo.

***

Aseară, într-un însuflețit cuvânt vesperal, ținut după Liturghia Darurilor dinainte sfințite, părintele diacon Ioan Ică jr., atrăgea atenția asupra importanței cruciale a momentului morții (în ziua de miercuri) și învierii lui Lazăr (Elyazar), despre care cuvântul revelat spune că era iubit (filia) de către Hristos, și este foarte important să înțelegem că acesta era printre oamenii cei mai aproapiați ai Mântuitorului, poate chiar mai de suflet decât erau chiar apostolii înșiși... În a patra zi de la moartea cea „spre slava lui Dumnezeu, pentru ca prin ea să Se slăvească Fiul lui Dumnezeu”, Hristos stă în fața peșterii mormântului lui Lazăr, și „a lăcrimat”.

Practic, suntem la sfârșitul Postului mare; momentul învierii lui Lazăr este expresia supremă a iubirii hristice, căci prin acel strigăt „cu glas mare” a lui Hristos: „Lazăre, vino afară!”, se afirmă clar și răspicat intenția Acestuia de a-i lua locul în mormânt, în hăul acela negru, rece și insondabil cu mintea, „cu moartea pre moarte călcând”! Bucla se închide, competiția duhovnicească-și atinge punctul apoteotic, iar Pătimirile Domnului, dezonorante și sângeroase, urmează a se produce în fața ochilor noștri, precum este scris, iar Hristos „a suspinat cu duhul și S-a tulburat întru Sine”, căci știa exact ce urmează…și S-a pregătit pentru intrarea triumfală în Ierusalimul neamurilor.

De aici încolo, nu mai postim pentru noi, și pentru cei pe care-i iubim, ci fiecare dintre noi alături de Hristos, împreună cu El, pînă la Cruce, până la Învierea cea biruitoare asupra morții, aduse prin Adam. așa cum Adam a adus moartea pe pământ, noul Adam ne dăruiește lumina din moartea în care a trebuit să coboare. Nu ne cere în schimb decât credință, fidelitate (filia), solidaritate cu întreaga Sa dramă; o dramă biruitoare, glorioasă, triumfătoare.

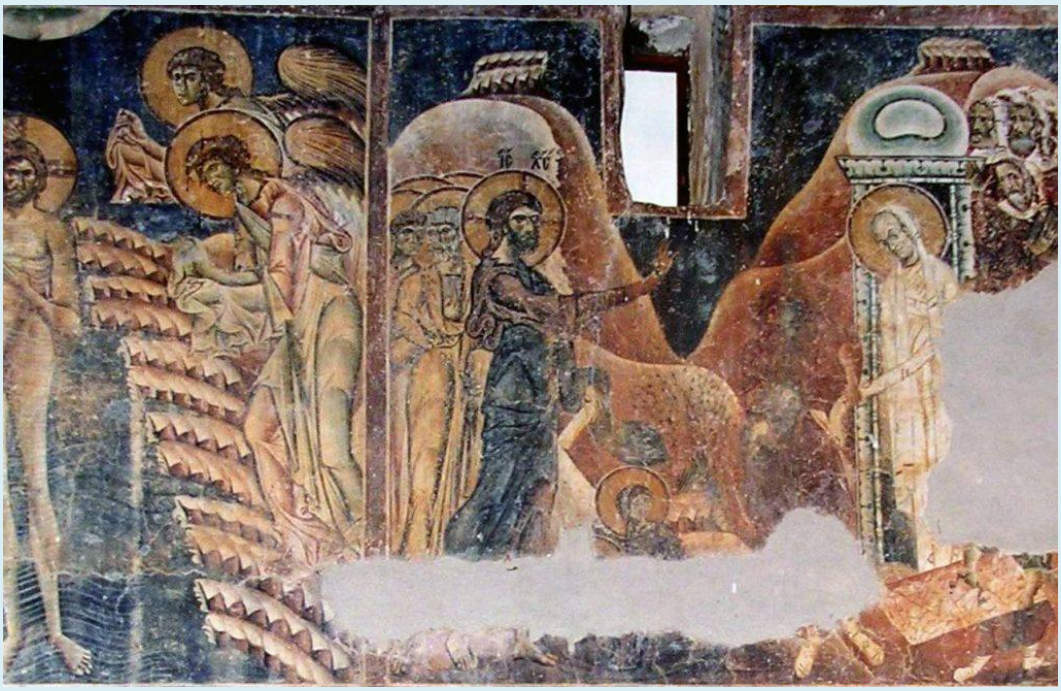

Să ne ajute Duhul Sfânt să mai punem un bob spre înțelegerea acestei taine, care nu e omenească, ci suprafirească, dumnezeiască, și tot El, Biruitorul să ne facă părtași acestei călătorii; credința e chezășia acestei înțelepciuni!

foto: juxtapunerea scenei Botezului, a Epifaniei Domnului cu cea a învierii tulburătoare a lui Lazăr este expresia supremei teologii, în unul dintre locurile cele mai importante pentru iconografia bizantină, biserica din satul Kurbinovo (Macedonia, 1191), pentru că ne arată exact, dar prin comparație, „botezul” prin moarte a lui Hristos, spre a o birui pe aceasta!

foto: @Ochiul de veghe, 2009. - la Stavropoleos Monastery.

Pr. Ioniță Apostolache - Theologica - Sfântul Lazăr, prietenul Domnului

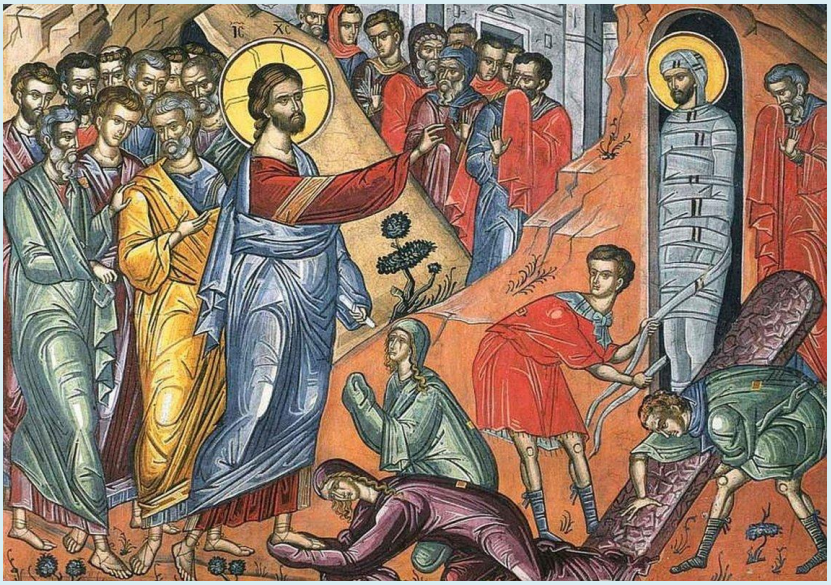

Sâmbăta lui Lazăr, numită astfel în tradiţia liturgică a Bisericii Ortodoxe, reuneşte o multitudine de sensuri duhovniceşti legate de ultima mare minune săvârşită de Mântuitorul Hristos înaintea Dumnezeieştii Sale Învieri din morţi. Evenimentul este relatat pe larg în Evanghelia Sfântului Ioan Teologul, în capitolul 11, corelativ cu textul de la Luca, capitolul 16, 19-31.

Unul dintre personajele-cheie ale perioadei liturgice, premergătoare Sfintelor Pătimiri şi Învierii Domnului, este Sfântul Lazăr, „cel a 4-a zi înviat din morţi”. Numele (tradus etimologic „Dumnezeu s-a milostivit”) devine recurent în rânduiala bisericească, încă din cea de a 5-a Duminică a Postului mare, când, alături de Canonul Sfintei Maria Egipteanca, avem în mod particular un alt Canon închinat „aproape în exclusivitate temei săracului Lazăr şi bogatului nemilostiv (Lc. 16, 19-31), ce face parte din sistemul lecturilor biblice de la Ierusalim pentru această duminică, fiind, prin urmare, extinsă la idiomelele şi stihurile Săptămânii a VI-a” (Makarios Simonopetritul, Triodul explicat..., Sibiu, 2008, p. 369).

Sub această notă de fundamentare, şirul evenimentelor biblice se evidenţiază cel mai bine în logica liturgică a cântărilor bisericeşti, care încununează toată perioada premergătoare Învierii Domnului: „Sărac Te-ai făcut, Hristoase, Cel Bogat, ca să-i îmbogăţeşti pe oameni cu nemurire şi luminare. Şi pe mine, cel sărăcit de plăcerile vieţii, îmbogăţeşte-mă cu virtuţi şi numără-mă cu săracul Lazăr, izbăveşte-mă de pedeapsa bogatului şi de gheena ce mă aşteaptă” (din „Canonul săracului Lazăr”). Şi în „Laudele” Utreniei din „Sâmbăta lui Lazăr”, imnograful spune: „Pe Lazăr cel mort de patru zile l-ai înviat, Hristoase, din iad, mai înainte de moartea Ta, sfărâmând puterea morţii, şi printr-unul iubit mai

înainte vestind slobozirea tuturor oamenilor din stricăciune” (Laudele din Sâmbăta lui Lazăr).

Lazăr, literar şi alegoric

Prezenţa lui Lazăr în Sfintele Evanghelii îmbracă două forme de expresie şi interpretare biblică: alegorică şi literară. Din perspectiva alegoriei, Lazăr este identificat cu săracul cel plin de bube, care stătea la poarta bogatului nemilostiv, cerând de la acesta milă şi alinare. „Săracul Lazăr” sau „Lazăr cel alegoric” este aşadar unul dintre protagoniştii celei de a 20-a Duminici de după Rusalii, închinată pildei rostite de Domnul despre „bogatul nemilostiv şi săracul Lazăr”. Pe de altă parte, în perspectiva intepretării literare, Lazăr se autentifică drept personaj concret şi istoric, el fiind în consecinţă prietenul Domnului, fratele Martei şi Mariei, şi totodată protagonistul ultimei sâmbete din Postul Păresimilor, „Sâmbăta lui Lazăr” (cf. In. 11, 1-46).

Ascultarea Scripturii

Parabola Bogatului nemilostiv şi a săracului Lazăr a fost rostită de Mântuitorul înainte de săvârşirea minunii învierii lui Lazăr din morţi, confirmându-se astfel indirect realitatea vieţii de după moarte şi a judecăţii particulare. În acest context apare şi tema „învierii din morţi”, invocată de „bogatul nemilostiv” ca posibilitate de îndreptare a fraţilor săi rămaşi în viaţa pământească: „Rogu-te, dar, părinte, să-l trimiţi în casa tatălui meu, căci am cinci fraţi, să le spună lor acestea, ca să nu vină şi ei în acest loc de chin. Şi i-a zis Avraam: Au pe Moise şi pe prooroci; să asculte de ei. Iar el a zis: Nu, părinte Avraame, ci, dacă cineva dintre morţi se va duce la ei, se vor pocăi. Şi i-a zis Avraam: Dacă nu ascultă de Moise şi de prooroci, nu vor crede nici dacă ar învia cineva din morţi” (Lc. 16, 27-31). Cu alte cuvinte, omul fără de rânduială nu va putea niciodată să creadă în înviere, chiar şi dacă ar vedea pe cineva înviat din morţi. Revenind la legătura sa cu minunea învierii lui Lazăr, textul lucanic reprezintă în sine o anticipare a evenimentelor ce urmau să se consume în Betania şi mai apoi în Ierusalim. Concluzia acestui periplu cronologic o regăsim însă la Sfântul Apostol şi Evanghelist Ioan, care spune că fariseii, care fuseseră martori oculari ai învierii lui Lazăr, au hotărât ulterior ca „şi pe Domnul şi pe Lazăr să-i prindă şi să-i omoare” (cf. In. 11, 57; 12, 10).

Sfântul Ioan Gură de Aur lămureşte în chip duhovnicesc această problemă, arătând că „cel care nu ascultă de Scriptură nu va asculta nici de cei înviaţi din morţi”. Această probă au făcut-o odinioară „iudeii care, pentru că n-au ascultat de Moise şi de proroci, n-au crezut nici când au văzut morţii înviaţi. Ci, când încercau să-l ucidă pe Lazăr, când prigoneau pe Apostoli, deşi viaseră mulţi dintre cei morţi în timpul răstignirii... Prin urmare, chiar dacă ar învia un mort,

chiar dacă s-ar pogorî din cer înger, totuşi Scripturile sunt mai vrednice de credinţă decât toate. Căci Stăpânul îngerilor şi Domnul celor vii şi al celor morţi, Acela le-a legiuit pe acestea" (Omilii la săracul Lazăr IV, 2-3, Ed. IBMBOR, Bucureşti, 2005, p. 98).

Sfântul Lazăr, „cel al patra zi înviat din morţi" (aşa cum este amintit la Otpustul acestei sâmbete şi de fiecare dată la slujba Înmormântării), era originar din Betania, fiind fratele Martei şi Mariei. Despre Maria, Evanghelia spune că „era aceea care a uns cu mir pe Domnul şi I-a şters picioarele cu părul capului ei" (cf. In. 11, 2). Lazăr este pomenit cu numele doar în Evanghelia de la Ioan, la Sfântul Luca şi la ceilalţi sinoptici apărând doar „săracul Lazăr", amintit alegoric în parabolă. În mod evident, exista o intimă apropiere a lui de Domnul, confirmată chiar de Dânsul prin cuvintele: „Lazăr, prietenul nostru, a adormit, mă duc să-l trezesc" (In. 11, 11). După unii exegeţi, tot despre Lazăr ar fi fost vorba şi în contextul poveţelor pe care Mântuitorul le dăduse „tânărului bogat" (cf. Mt. 19, 16).

Minunea învierii lui Lazăr din morţi reprezintă o realitate incontestabilă prin faptul că acesta „era mort de patru zile". În comparaţie cu învierile anterioare din morţi, a tânărului din Nain şi a fiicei lui Iair, unde adversarii Evangheliei ar putea susţine „teoria morţii aparente", în cazul învierii lui Lazăr nu mai există nici un dubiu. Mai mult, el se găsea în mormânt şi era înfăşurat în giulgiuri la ceasul în care Domnul l-a strigat să vină afară. „Această înfăşurare se făcea foarte scrupulos, legând membrele pentru a le păstra drepte şi chiar obrajii, pentru a ţine gura închisă; se poate ca ştergarul să fi fost o bucată de pânză de formă pătrată. Publicul antic al lui Ioan îşi dădea prea bine seama de faptul că această împachetare strânsă ar fi îngreuiat mult mersul şi unui om viu, darămite unuia care fusese mort şi tocmai ieşea afară din mormânt" (Comentariu cultural-istoric al Noului Testament, Oradea, 2020, p. 340).

În Tradiţie, Sfântul Lazăr apare ca un ante-beneficiar al Învierii mântuitoare, păstrând prin experienţa sa „amintirea materiei" perisabile şi stricăcioase din care este plăsmuit trupul omenesc. „În romanul Ultima ispită a lui Hristos, Nikos Kazantzakis prezintă o perspectivă cu totul diferită asupra lui Lazăr. Potrivit descrierii sale, Lazăr este readus la viaţă, însă păstrează vătămările cauzate de cele patru zile de putrezire, pentru a demonstra lipsa de însemnătate a vieţii în această lume, prin comparaţie cu viaţa veşnică alături de Dumnezeu. Ulterior, el este ucis de fanatici. Deşi plasată în afara curentului principal în teologia creştină, ipoteza lui Kazantzakis nu este, în nici un caz incompatibilă cu acesta. Ea ne oferă o imagine fascinantă, pe care se merită să o contemplăm" (Dicţionar enciclopedic de personaje biblice, Oradea, 2019, p. 291).

Tradiţia hagiografică afirmă însă faptul că Sfântul Lazăr a ajuns primul episcop de Cipru, mergând la ceruri după 30 de ani de la minunea învierii sale din morţi. Al doilea mormânt al său şi totodată ultimul până la Parusie se găseşte şi astăzi pe locul unde a slujit ca episcop, în oraşul cipriot Larnaca, fiind cinstit cu evlavie secole de-a rândul de credincioşii creştini.

Părintele Petroniu Tănase - Duminica Floriilor. Ce fel de Împărat este cel care intră astăzi în Ierusalim? Cum Îl primim?

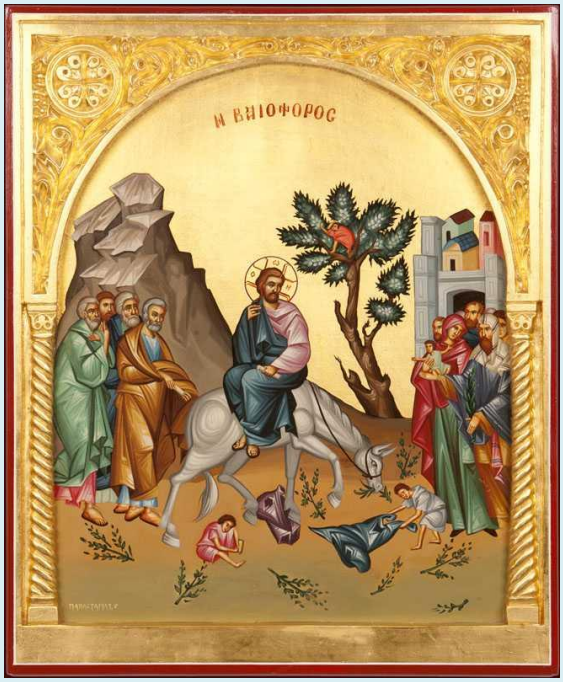

Părintele Petroniu Tănase: Duminica stâlpărilor

Duminica stâlpărilor este puntea de trecere de la sfinţita patruzecime la Săptămâna Sfintelor Patimi. Domnul intră în Ierusalim cu intrare smerită şi triumfală totodată. Smerită, pentru că „Cel ce are scaun cerul şi aşternut picioarelor, pământul” şi “Cel purtat de Heruvimi şi lăudat de Serafimi”, se smereşte şi încalecă pe mânz necuvântător. Dar şi triumfală, pentru că mulţimea poporului recunoaşte în Cel ce vine, pe Stăpânul vieţii şi al morţii, iar pruncii cei fără de răutate, simţitori pentru lucrurile cele de taină, Îl întâmpină ca pe un împărat, cu stâlpări de finic şi cu strigăte de “Osana”, aşternându-şi înainte-I hainele pe cale.

Şi noi, Israelul cel nou şi înduhovnicit, ne pregătim să întâmpinăm pe Domnul, care vine blând şi smerit, să intre în Ierusalimul sufletelor noastre.

Dacă învierea lui Lazăr ne-a arătat că numai prin Hristos se înfăptuieşte învierea noastră, Floriile ne arată chipul acestei înnoiri. Când intră Domnul biruitor în Ierusalimul nostru sufletesc, Îl întâmpinăm cu stâlpări, strigăm ca pruncii “Osana” şi-I aşternem haine pe cale.

Înţelesul duhovnicesc al stâlpărilor ni-l arată Mărimurile utreniei, care ne cheamă: “Veniţi şi noi cu pruncii să aducem lui Dumnezeu credinţă, ca nişte ramuri de finic şi dragoste ca nişte stâlpări”.

Credinţa neclintită, deci, şi dragostea cu care întâmpinăm pe Domnul sunt semnele înnoirii noastre. Oare nu cu acestea ne cheamă El să ne apropiem de ospăţul euharistic la fiecare Sfânta Liturghie? La acestea se mai adăugă pruncia cea duhovnicească ale cărei însuşiri sunt: încredere totală şi dragoste fără rezerve.

De unde şi îndrăzneala cu care strigă „Osana", fără jenă sau teamă de fariseii şi cărturarii care sunt de faţă, pentru că "Dragostea desăvârşită alunga frica" (I Ioan 4, 18).

Hainele aruncate pe cale sunt restituire a unei vechi datorii. Omul, dacă a căzut din Eden, Dumnezeu i-a făcut haine din piele şi l-a scos afară din Rai. Acum Însuşi Dumnezeu vine la noi şi Raiul este cu Dânsul, nu mai avem nevoie de haine; de aceea I le înapoiem, le aruncăm înaintea Lui şi le calcă asinii, dobitocul pe care stă Hristos, arătând dobitocia de care vine să ne izbăvească. Primirea hainelor era legată de ruşinea păcatului şi de neîndrăzneala care ne făcuse să ne ascundem; acum suntem plini de îndrăzneală, strigăm "Osana", întâmpinăm pe Biruitorul morţii şi al iadului, căci prin El şi noi ne-am făcut biruitori asupra păcatului, precum o mărturisesc stâlpările, semnele de biruinţă pe care le ţinem în mână.

Cărturarii şi fariseii crapă de zavistie: "Învăţătorule, ceartă-Ţi ucenicii, nu auzi ce strigă pruncii!" "Dacă vor tăcea ei, pietrele vor striga" le astupă gura, Domnul. Tot aşa şi diavolul, văzând câştigul duhovnicesc al omului înnoit prin pocăinţă, crapă de zavistie. De prisos însă, măririle lui Dumnezeu, necontenit le strigă toată făptura, numai el e orb şi întunecat la minte.

Să nu trecem cu vederea tradiţia creştină a ramurilor de copaci, cu care credincioşii întâmpină în această zi pe Domnul. În părţile noastre, unde lipsesc măslinii şi palmierii, poporul întâmpină pe Domnul cu ramuri de salcie. Rânduiala este plină de înţeles duhovnicesc. Dintre toţi copacii, singura salcia, copac smerit, fără flori frumoase, fără fructe şi cu un lemn puţin căutat, de data aceasta a luat-o înaintea copacilor falnici, frumoşi şi preţuiţi şi s-a grăbit în smerenia ei să-şi împodobească ramurile cu mâţişorii aurii şi să le ofere Bisericii pentru întâmpinarea Domnului iubitor. Ofranda este primită cu dragoste, ramurile de salcie sunt binecuvântate şi sfinţite, iar poporul le ţine în mână la sfintele slujbe, ca un semn de biruinţă. Căci la Florii, firea prinsă de amorţeala iernii, începe să se trezească la viaţă. Mâţişorii sunt semne că deja viaţa şi-a reluat mersul, că a biruit moartea iernii.

E numai aparentă nepotrivirea ce se vede la intrarea Domnului în Ierusalim; Mântuitorul vine călare pe asin, blând şi smerit, iar mulţimea Îl întâmpină ca pe un biruitor, cu ramuri şi cu aclamaţii. Cele două atitudini: smerenia şi biruinţa

sunt strâns legate împreună. Adevărata biruinţă, adevărata putere numai smerenia o dă, precum ne-a arătat-o Însuşi Domnul. Smerenia este semnul sub care s-a desfăşurat toată lucrarea noastră de înnoire duhovnicească. Postul a început cu smerenia Vameşului şi se încheie cu smerenia Domnului, care ne lasă smerenia, singura cale spre Viaţă şi Înviere.

Floriile sunt totodată trecere spre marea Săptămână a Sfintelor Patimi. Cărturarii şi fariseii, văzând marea minune a învierii lui Lazăr, s-au hotărât definitiv pentru omorârea Domnului. "Ce să facem, zic mai marii preoţilor şi sinedriul, dacă-L vom lăsa aşa toţi vor crede în El". Iar Caiafa, fără să vrea, prooroceşte: "Că ne este mai de folos să moară un om pentru popor, decât să piară tot neamul". De aceea, "din acea zi, s-au sfătuit să-L ucidă" (Ioan 11, 47-53).

Israel s-a lepădat de Domnul său şi un nou Israel întâmpina pe Domnul intrând în Ierusalim.

„Adunare vicleană şi desfrânată, cântă Biserica la vecernia de duminică seara, care n-ai păzit credinţa bărbatului tău; pentru ce ţii Testamentul, căruia n-ai fost moştenitoare? Pentru ce lauzi cu Tatăl, lepădându-te de Fiul…".

„…Ci noi, de la stâlpările de finic, ca de la un dumnezeiesc praznic, trecând la cinstitele Patimi ale lui Hristos, să alergăm credincioşii, şi să-L vedem suferind patima de bună voie pentru noi…"

(din: Protosinghel Petroniu Tănase, "Uşile pocăinţei. Meditaţii duhovniceşti la vremea Triodului", Editura Doxologia, Iaşi, 2012)

Părintele Petroniu Tănase despre ultima săptămână a Postului mare şi Învierea lui Lazăr: “Fără prezenţa Domnului, ostenelile noastre singure nu sunt mântuitoare”

Săptămâna a şasea, a stâlpărilor

Această săptămână este plină de evenimente şi de mare densitate duhovnicească. În treacăt, ea ne aduce aminte de tradiţia pustnicească a primelor veacuri creştine, pomenită în viaţa cuvioasei Maria Egipteanca. La sfârşitul săptămânii, pustnicii se întorceau în obşte de prin pustiile în care se nevoiseră în vremea postului, pentru împărtăşirea cu Sfintele Taine şi împreună-prăznuirea Sfintelor Paşti.

„Veniţi cei de prin pustii, de prin munţi şi de prin peşteri, adunaţi-vă împreună cu noi, ţinând, ca să întâmpinăm pe Împăratul şi Stăpânul, că vine să mântuiască sufletele noastre“ (Vineri, tripesniţ).

De asemenea, vineri se încheie ostenelile Postului mare: ***„Săvârşind aceste patruzeci de zile, de suflet mântuitoare, cerem să vedem şi Sfântă Săptămâna Patimii tale, Iubitorule de oameni“ (Stihoavna de vineri).***

Ca o pecetluire a acestor osteneli, sfintele slujbe ne pun înainte pilda Bogatului nemilostiv şi a săracului Lazăr (Lc.16, 19-31), pentru adâncul ei înţeles duhovnicesc.

Precum teologhiseste slujba de miercuri, pilda este o oglindă a stării poporului evreu şi a neamurilor păgâne: „Israel se îmbracă cu porfiră şi vison mohorât şi îndestulându-se cu Legea şi cu proorocii se veselea în slujbele Legii…; dar în loc de porfiră şi vison, s-a îmbrăcat cu focul cel nestins. Iar Lazăr, poporul păgânesc, mai înainte lipsit de adevăr, acum se încălzeşte în sânurile credinţei lui Avraam, îmbrăcat cu porfira Sângelui Tău şi cu haina Botezului".

Totodată, pildă este o icoană a vieţii lăuntrice a omului: ***„Cu porfiră împărătească ţesută de Dumnezeu şi cu haină nestricăcioasă fiind îmbrăcat, suflete al meu, ţi-ai ocărât vrednicia, făcând din păcat bogăţie şi desfătare", ci „fămă Doamne, Lazăr sărac de păcate şi risipeşte bogăţia cea rău adunată".***

De asemenea, pilda este îndemn ca să nu ne alipim inima de cele trecătoare şi să ne întărim în răbdarea lipsurilor şi a necazurilor:

„Minunat este obiceiul cel bun al Mântuitorului pentru noi… că ne-a arătat viaţa lui Lazăr şi a bogatului… Deci şi noi, privind la sfârşitul amândurora, să fugim de cumplirea şi de urâciunea de oameni a aceluia şi să râvnim răbdării şi aşteptării celei îndelungate a celuilalt, ca să ne sălăşluim împreună cu el în sânurile lui Avraam".

Înţelesul duhovnicesc al pildei este limpede. Bogat era poporul evreu, care avea bogăţia Legii şi a proorocilor, bogat este şi omul care şi-a agonisit bogăţie de faptă virtuoasă. Israel, pentru că a respins pe Mesia, a moştenit iadul, iar în sânul lui Avraam a intrat Lazăr cel sărac, adică neamurile care au primit pe Hristos; tot aşa şi omul virtuos, fără inimă milostivă, lipsit de dragostea aproapelui, îşi pierde toată agoniseala sufletului.

Însă, grija principală a săptămânii este să ne pregătească pentru cele două mari evenimente de la sfârşitul ei: învierea lui Lazăr şi Intrarea Domnului în Ierusalim.

Încă de luni, Domnul vesteşte pe ucenici despre boala lui Lazăr: ***„Doamne, umblând pe lângă Iordan, ai spus mai înainte că boala lui Lazăr nu este spre moarte, ci spre slava ta" (Luni seara).***

Miercuri, iarăşi le spune: ***„Astăzi şi-a dat sufletul Lazăr şi l-a plâns pe el Betania".***

Întristarea morţii însă, este străbătută de bucuria presimţitei învieri: ***„Bucură-te, Betanie, patria lui Lazăr, că vine Hristos la tine, ca să învieze pe Lazăr” şi „moartea începe a se îngrozi simţind venirea Ta la dânsa; căci Tu, fiind Viaţă, o ai arătat deşartă“.***

Canonul Sfântul Andrei Criteanul de la pavecerniţa de vineri, ne arată plastic, această presimţire a iadului: ***„Scoală-te, Lazăre, zice iadul, şi ieşi degrab din încuietorile mele; ce mai stai, nu auzi că te cheamă prietenul tău: Vino afară? Ca să mă uşurez, că de când te-am mâncat pe tine, spre greaţă mi s-a făcut mâncarea; mai bine să mă tângui numai de unul, decât să pierd pe toţi cei ce i-am înghiţit cu foamea”.***

Înviind pe Lazăr, Mântuitorul arată cu fapta, ceea ce spusese Martei, că El este Învierea şi Viaţa şi Stăpânul Atotputernic al vieţii şi morţii. Minunea este totodată o anticipare a Învierii Sale şi o întărire a ucenicilor pentru vremea de încercare care îi aşteaptă.

„Doamne, vrând să încredinţezi pe ucenici de învierea Ta cea din morţi, ai venit la mormântul lui Lazăr“.

Ca să înţeleagă ucenicii atunci când Îl vor vedea răstignit şi omorât - ceea ce n-a putut înţelege Israelul cel nemulţumitor - că Acel ce are stăpânire asupra morţii, nu poate fi stăpânit de moarte.

Învierea lui Lazăr este şi o anticipare a învierii de obşte, precum ne arată troparul zilei: ***„Învierea cea de obşte, mai înainte de patima Ta încredinţând-o, pe Lazăr din morţi l-ai sculat, Hristoase Dumnezeule”.***

Într-adevăr, dacă cel mort de patru zile şi împuţit a fost înviat, apoi este cu putinţă ca toţi cei adormiţi din veac să se ridice din pulberea morţii.

Pe lângă faptul istoric al minunii, învierea lui Lazăr ne arată cu taina nişte înalte adevăruri duhovniceşti.

Lazăr mort şi împuţit este tot sufletul care zace în groapa păcatului, precum ne arată Utrenia de miercuri: ***„Ca o piatră îngreuindu-mă cu multe păcate, zac în mormântul lenevirii, din care ridică-mă, Milostive Doamne“.*** Sau: ***„Ridică piatra împietririi de pe inima mea Doamne; ridică sufletul meu cel omorât de patimi, Bunule, şi mă învredniceşte, Stăpâne, să-Ţi aduc cu umilinţă stâlpiri de bunătăţi, ca biruitorul iadului“ (Duminică seara).***

A suspinat cu duhul şi a lăcrimat Domnul la mormântul lui Lazăr (Ioan 11, 33); a lăcrimat pentru prietenul iubit: „Iată cât de mult îl iubea“, ziceau iudeii - şi a

lăcrimat pentru firea omenească, plăsmuită „bună foarte”, dar stricată şi împuţită de păcat. Şi, în iubirea Sa cea nemărginită pentru noi, mereu suspină şi lăcrimează Domnul, văzându-ne morţi şi împuţiţi, prin mulţimea păcatelor cele din toată vremea.

Minunea are şi un înţeles adânc pentru vremea de sfârşit a Sfântului şi marelui Post. Precum am văzut, urcuşul duhovnicesc al celor patruzeci de zile ne-a ridicat treptat la o înţelegere tot mai surprinzătoare a înnoirii duhovniceşti, a prefacerii în omul nou. Dacă ne-am luptat după lege, împlinind poruncile Domnului, ne-am apropiat de El, ne-am făcut un Lazăr, prieten al Domnului, având două surori, Marta şi Maria, adică făptuirea şi contemplaţia (Marta cea râvnitoare la slujire şi Maria care ascultă cuvintele Lui). În lipsa Domnului, Lazăr s-a îmbolnăvit şi a murit. Înţelesul duhovnicesc: fără prezenţa Domnului, ostenelile noastre singure nu sunt mântuitoare, nu viază.

Precum zice Sfântul Maxim: „Toată asceza fără dragoste este străină de Dumnezeu“. Numai cu ele, murim sufleteşte şi ne înmulţim. Domnul vine la mormântul neputinţei noastre şi lăcrimează: „Lăcrimat-ai Mântuitorule, pentru mine, ca un om după fire şi m-ai ridicat cu porunca Ta pe mine cel mort“.

Apoi Domnul spune hotărât: „Eu sunt învierea şi viaţa“. Eu. Numai Eu inviez pe om din moartea păcatului; el singur fără de Mine, nu poate face nimic; şi numai Eu sunt Cel ce dau viaţa cea adevărată. Ceea ce am urmărit noi de-a lungul postului, învierea din moartea păcatului şi dobândirea adevăratei vieţi, este lucrare dumnezeiască şi nu omenească. Trebuie să vină Domnul, să ne cheme afară din mormântul neputinţei noastre omeneşti. Numai aşa putem umbla slobozi pe calea mântuirii.

Adevărul cel mare, care nu trebuie uitat niciodată: omul se osteneşte după putinţă, iar mântuirea este un dar al negrăitei Milostiviri a Domnului.

(din: Protosinghel Petroniu Tănase, “Uşile pocăinţei. Meditaţii duhovniceşti la vremea Triodului”, Editura Doxologia, Iaşi, 2012)

Învierea lui Lazăr, “cel de-al doilea înainte-mergător al acelora care şedeau în întuneric şi în umbra morţii”

Cuvânt de laudă la Învierea lui Lazăr

Iată, luminosul praznic al Învierii vine mai dinainte, arătându-ne chipul Învierii lui Hristos. Iată luminosul praznic al lui Lazăr strălucind, arătând minunile lui Hristos. Iată, Învierea lui Lazăr, petrecută în cea de-a patra zi după moartea lui, poartă roadele Învierii lui Hristos, petrecută în cea de-a treia zi. Iată-l pe cel de-al doilea înainte-mergător, Lazăr, care se arată pentru cei ce locuiau în întuneric şi în umbra morţii (v. Is. 9, 2), vestind pe dătătorul de lumină, pe Mântuitorul Hristos.

- ✓ *Astăzi se descoperă prima pricină a sfărâmării iadului.*
- ✓ *Astăzi Hristos umple întreaga lume cu minuni fără de seamăn.*
- ✓ *Astăzi El, legând puterea morţii, învie pe cel mort, care zăcea de patru zile în groapă.*
- ✓ *Astăzi El preînchipuie prea slăvita Sa înviere, descoperind-o ucenicilor Săi şi întregii lumi prin acest mort de patru zile.*
- ✓ *Astăzi iudeii veniţi la mormântul lui Lazăr ca pentru mărturisire se adună, ca, văzând dumnezeiasca putere a lui Hristos şi stăpânirea Lui, pe*

care o are asupra celor vii şi a celor morţi, să nu înceapă să spună: Ce semn ne arăţi că faci acestea? (In 2,18). Căci era nevoie ca ei să vadă puterea Lui şi dumnezeiasca stăpânire şi să fie gata să creadă în Învierea lui Hristos. Astfel că prin această minune El a vrut mai mult să încredinţeze poporul şi să creadă ucenicii în Învierea Sa.

Iisus a ieşit din Iudeea pentru ca moartea lui Lazăr să se petreacă în vremea plecării Lui, ca să nu spună cineva că în vreun oarecare chip prefăcut a murit el şi după aceea iarăşi l-a ridicat pe el, ci să fie martor la moartea lui Lazăr, la îngroparea lui şi la învierea acestuia, după cum evanghelistul Ioan lămurit spune aceasta în acest chip: Era bolnav un oarecare Lazăr din Betania pe care Iisus îl iubea mult. Surorile lui Lazăr au trimis să-I spună Lui: ***Doamne, iată, cel pe care îl iubeşti este bolnav. Iar Iisus, auzind, a zis: Această boală nu este spre moarte, ci pentru slava lui Dumnezeu, ca, prin ea, Fiul lui Dumnezeu să Se slăvească. Şi a rămas vreme de două zile în locul în care se afla. Şi a spus ucenicilor Săi: Lazăr, prietenul nostru, a adormit; Mă duc să-l trezesc. Ucenicii i-au spus: Doamne, dacă a adormit, se va face bine. Ei credeau că vorbeşte despre somn cu adevărat. Atunci Iisus le-a spus pe de-a dreptul: Lazăr a murit. Şi Mă bucur pentru voi, ca să credeţi că n-am fost acolo. Dar să mergem la el! Toma, numit Geamănul, a spus însă: Doamne, acum iudeii au vrut cu pietre să Te ucidă şi din nou vrei să mergi acolo? Iisus însă le-a răspuns: Nu sunt oare douăsprezece ceasuri într-o zi? Dacă umblă cineva ziua, nu se împiedică, pentru că el vede lumina acestei lumi. Iar dacă umblă cineva noaptea, se împiedică, pentru că lumina nu este în el... Eu sunt Lumina lumii; cel ce Îmi urmează Mie nu va umbla în întuneric (In 8, 12).***

Spunând acestea, Iisus a mers în Betania şi a aflat că Lazăr era mort de patru zile şi fusese aşezat în mormânt. Marta L-a întâmpinat, a căzut la picioarele Lui şi I-a spus: Doamne, dacă ai fi fost aici, fratele meu n-ar fi murit. Dar şi acum ştiu că oricâte vei cere de la Dumnezeu, Dumnezeu Îţi va da. Însă Iisus i-a spus: Eu sunt Învierea şi Viaţa… Crezi tu aceasta? Iar ea, alergând, a chemat-o în taină pe sora ei Maria şi i-a spus: Învăţătorul este aici şi te cheamă. Iar aceasta, de cum a auzit, s-a ridicat pe dată şi a ieşit în întâmpinarea Lui. Iudeii care sosiseră la ele ca să le mângâie pentru fratele lor, văzând că Maria s-a ridicat degrabă şi a alergat, au venit în urma ei, căci gândeau că ea se va duce la mormânt ca să plângă. Iisus, văzând-o pe ea că plânge şi pe iudeii care veneau cu ea ca să se tânguiască împreună, S-a tulburat, a lăcrimat şi - ca şi cum n-ar fi ştiut nimic - a întrebat: Unde l-aţi pus? Şi era acolo o peşteră - şi o piatră era aşezată deasupra ei. Iisus îndată a poruncit să fie ridicată piatra. Sora celui mort, Marta, i-a spus: Doamne, ce vrei să faci? Doamne, deja miroase, că este a patra zi. Iisus i-a spus: „Cel ce crede în Mine, chiar dacă va muri, va trăi. Crede numai, şi vei vedea slava lui Dumnezeu, căci pentru aceasta am venit - ca să stăpânesc şi asupra celor vii,

şi asupra celor morţi." Marta i-a spus: „Cred, Doamne, că Tu eşti Fiul lui Dumnezeu, Care de bunăvoie Te-ai întrupat pentru noi, ca cei care sunt întru întuneric să vadă lumină!" Iisus însă, dându-ne o pildă - ca de la Cerescul Dumnezeu să cerem orice dar - Şi-a ridicat ochii către cer şi a spus: Părinte, Îţi mulţumesc că M-ai ascultat. Eu ştiam că întotdeauna Mă asculţi, dar pentru mulţimea care stă împrejur am zis, ca să creadă că Tu M-ai trimis. Spunând aceasta, Iisus a strigat cu mare glas: Lazăre, vino afară! Şi, la auzul acestui prea sfânt glas, cel mort s-a ridicat îndată, după ce trupul desfăcut s-a înnoit. Iisus le-a poruncit lor să-i dezlege mâinile şi picioarele. Iar poporul care şedea acolo, văzând această minune nespusă, într-un singur glas a prea slăvit pe Dumnezeu şi a spus: Cu adevărat Fiul lui Dumnezeu este acesta! Şi au crezut întru El (…).

Vrăjmaşul cel de demult, diavolul, a împietrit însă inima potrivnicilor. Aceştia au spus: Dacă-L lăsăm aşa toţi vor crede în El (In 11,48). Şi îndată s-au adunat mai-marii preoţilor şi ai cărturarilor şi au făcut sfat împotriva Lui - voind să-L omoare nu doar pe Iisus, ci şi pe Lazăr, pentru că mulţi credeau în Iisus Hristos pentru el (v. In 12,10,11).

Pentru aceasta oare, o, nelegiuiţilor, v-aţi făcut voi învăţători de lege, ca să vă ridicaţi împotriva Legiuitorului? Pentru aceasta oare v-aţi răsculat împotriva lui Dumnezeu, pentru că v-a slobozit din robia egipteană pedepsindu-l pe faraon cu multe necazuri? Pentru aceasta oare, o, nelegiuiţilor, aţi arătat viclenie împotriva Lui, pentru că v-a trecut în chip minunat prin Marea Roşie şi v-a hrănit cu mană în pustie vreme de patruzeci de ani? Iar voi acum şi înşelător ÎI numiţi, o, călcătorilor de lege, când şi pe mort ni-l învie şi felurite vindecări săvârşeşte. Pentru aceasta spuneţi voi: „E amăgitor" (v. Mt. 27, 63). Când v-a trimis însă mană din cer - atunci Îl binecuvântaţi. Nu vă ruşinaţi oare, iudeilor călcători de lege? În locul laudei aduceţi viclenie împotriva Făcătorului vostru, cu toate că s-ar cuveni să-I daţi slavă şi cinste, văzând că El îi învie pe cei morţi, dăruieşte lumină celor orbi, izgoneşte pe demoni, vindecă orice boală - Acesta care a venit să mântuiască neamul omenesc!

Acum să lăsăm însă la o parte nelegiuirea iudeilor şi nebunia lor şi să lăudăm evlavia lui Lazăr, prietenul lui Hristos.

Lazăre - locaş sfânt al Preasfântului Duh!
Lazăre - frumos lăstar al grădinii celei dumnezeieşti!
Lazăre - picătură de nectar a dumnezeieştii înţelepciuni!
Lazăre - izvor al harului celui duhovnicesc!
Lazăre - floare neveştejită a grădinii Raiului!
Lazăre - vultur ce zboară la înălţime al înţelepciunii celei prea înalte!

Lazăre - comoară a dumnezeieştii primiri de oaspeţi, plină de dragoste către cei sărmani!
Lazăre - cel de-al doilea înainte-mergător al acelora care şedeau în întuneric şi în umbra morţii!
Lazăre - aspru ruşinător al puterii iadului!
Lazăre - prieten scump al lui Hristos!
Lazăre - întâiul chip al învierii lui Hristos din cea de-a treia zi!
Lazăre - luminos vestitor al îngerilor!
Lazăre - mustrător aspru al iudeilor!

Mulţime de oameni, văzându-l pe Lazăr înviat din morţi în cea de-a patra zi după moartea lui, a crezut în Domnul şi I-a dat Lui cinstea cuvenită ca Făcător al lor. ***Unii îşi aşezau hainele lor pe cale; alţii însă rupeau ramuri din copaci şi-I strigau împreună cu pruncii: Osana! Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului, împăratul lui Israel! Slavă întru cei de Sus lui Dumnezeu şi pe pământ pace! (In 12,12-13; Mt. 21, 8; Lc. 2,14).***

Binecuvântat este Acela Care vine să înnoiască firea omenească şi să mântuiască cele pierdute! Osana întru cei de Sus! Osana lui Dumnezeu, Celui prea slăvit în trei ipostasuri - împreună - Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor!

(Sfântul Clement de Ohrida, Cuvinte și învățături de folos pentru orice creștin, Editura Sophia, 2014)

Sâmbăta lui Lazăr şi pregustarea Învierii în viaţa noastră: “Este doar o doză, o porţie, atât cât să stârnească pofta cea duhovnicească”

Gusturile vieţii celei duhovniceşti, antidotul duhului lumesc - un drum pe care se află toate

Astăzi este Sâmbătă lui Lazăr, iar pericopa evanghelică de astăzi am auzit-o încă de mici, apoi am citit-o de multe ori. Am auzit-o şi astăzi.

Este caracteristic acest fragment din tropar: “Învierea cea de obşte mai înainte de Patima Ta încredinţându-o, pe Lazăr din morţi l-ai sculat, Hristoase Dumnezeule“.
asupra căruia ne-am îndreptat atenţia şi altădată. Hristos, înainte de Patimă şi de Înviere a vrut să ne asigure că va urma învierea cea de obşte şi l-a înviat, spune troparul, mai întâi pe Lazăr.

Folosindu-mă de acest exemplu, aş vrea să spun că în felul acesta cred că ne luminează Dumnezeu astăzi. Şi în general şi în particular. Tuturor, precum şi fiecăruia în parte, Dumnezeu le oferă o pregustare. Cunoaştem, desigur, faptul că Dumnezeu încă din această viaţă ne oferă o pregustare a Împărăţiei Cerurilor, a vieţii cereşti, ne oferă logodna Duhului Sfânt, nu numai teoretic, ci cu

adevăratul gust. Aceasta se întâmplă în particular, nu cu titlul general în sensul că Dumnezeu oferă tuturor Duhul Sfânt, ci în sensul că în luptă şi efortul zilnic pe care-l face cineva primeşte o astfel de pregustare, are parte de astfel de semne.

Este un fapt important, la care trebuie să luăm aminte. Dacă aceasta lipseşte, dacă nu simţim o pregustare a vieţii adevărate pe care ne-o oferă Hristos, înseamnă că este cazul să ne neliniştim. Am umila părere că, dacă stăm şi analizăm cu smerenie cele ale noastre, nimeni nu cred că se va afla fără simţul unei pregustări. Nu ascultăm unele lucruri, le acceptăm doar teoretic, iar lupta noastră se dă pe uscat.

Mai devreme sau mai târziu vom primi această pregustare, adică aceea că Lazăr a înviat cu adevărat, toţi au văzut, iar acesta ne asigură că într-o zi toţi oamenii vor învia. Este o pregustare reală, nu una teoretică. Pregustarea duhovnicească a harului, a energiilor necreate ale lui Dumnezeu nu sunt numai gânduri bune sau simţăminte, ci pregustări adevărate.

Aflăm astăzi ca învierea lui Lazăr nu are loc la întâmplare: “Iar dacă nădăjduim în Hristos numai în viaţa acesta, suntem mai de plâns decât toţi oamenii“ (I Corinteni 15, 19)

În viaţa duhovnicească, în special, aceluia care are bună dispoziţie, sete, since-ritate, credinţă, Hristos va găsi modalitatea de a-i oferi gustul adevărat al vieţii duhovniceşti, atât cât poate să cuprindă fiecare, ca să-i îndulcească sufletul.

Dumnezeu îţi deschide drumul spre toate

În piaţă mergem să cumpărăm diverse, gustăm înainte de a cumpăra şi vânzătorul nu ne împiedică să gustăm produsele, ci ne îndeamnă, ceea ce este important. La fel în cele duhovniceşti, nimic nu vine dintr-odată, cu totul. Faptul că Dumnezeu ne oferă posibilitatea să gustăm, să încercăm, nu are doar sensul că totul decurge treptat, ci are şi rostul de a se arăta puţină bunăvoinţă, aşa cum vânzătorul cunoaşte intenţia clientului său şi scopul este să-i întărească dispoziţia de a cumpăra încurajându-l să guste. Are foarte multe şanse să-l determine să cumpere, lucru care se întâmplă adeseori. La fel şi Dumnezeu, nu ne dă totul dintr-o dată, ci puţin câte puţin, şi ne păstrează plinătatea pentru viaţa viitoare, dându-ne atât cât să ne obligăm şi să ne stimulăm.

Din păcate, pentru că omul este încurcat cu păcatul şi cu grija cea lumească, deşi are din când în când parte şi de gusturi duhovniceşti, simţind că acestea înseamnă altceva, totuşi nu se desprinde uşor de viaţa cea pământească şi

egoistă. Întâlnim destui astfel de oameni cu oarecare gusturi duhovniceşti, care au gustat bucuria, dulceaţa harului, ştiu teoretic că este cu totul altceva, dar nu se eliberează, nu părăsesc viaţa păcătoasă. Nu numai în sensul că i-a acaparat păcatul şi nu-i lasă, ci şi în sensul că în realitate au sentimentul că-i satisface mai mult păcatul. Se ataşează de păcat, iar păcatul are şi el „dulceaţa" lui. Prin urmare, Hristos oferă pregustarea pentru a îndatora sufletul.

Acesta este punctul delicat. Binecuvântat este sufletul acela care are parte de o pregustare - Dumnezeu urmăreşte şi vede aceasta - şi se obligă să acţioneze pe măsură: numaidecât se conformează, numaidecât aleargă la Hristos ca să se învrednicească de acea pregustare, de atracţia, de trăirea duhovnicească. Dacă însă te faci că ai pierdut-o, că nu ai înţeles, dacă neglijezi, întrucât pierde păcatul dinlăuntrul tău şi câştigă trăirea duhovnicească, atunci ai pierdut ocazia. Hristos îţi deschide drumul spre toate cele cereşti, nu numai cu învăţătura, dar îţi oferă şi gustul adevărat, real, iar tu eşti nepăsător.

Binecuvântat este sufletul acela care pune în valoare îngăduinţa şi dragostea lui Dumnezeu, dacă pot spune aşa - pe care le exprimă şi le oferă nu teoretic, ci cu adevărat. Sunt de părere că, cu cât faci mai bine faţă celor pe care Dumnezeu ţi le dă - poate să fie mult, dar tu să simţi puţin - cu atât mai mult Dumnezeu te acoperă, te consideră al Său, îţi deschide drumul, îţi oferă noi pregustări, plinătate a degustărilor. Totuşi, calitativ pregustarea este aceeaşi, dar cantitativ este de fiecare dată mai mult.

Aceasta este doar o mică doză, pentru a stârni pofta duhovnicească

În lupta noastră duhovnicească, în strădania noastră trebuie să avem în vedere că Hristos nu numai ne învaţă şi ne aminteşte, ci găseşte chiar modalităţi să ne ofere pregustări ale vieţii adevărate. Dacă cineva se crede nedreptăţit, dacă are reţineri, nu este-n ordine. Nici să aibă sentimentul că s-a săturat şi să spună:„Ajunge atât!" Este rău şi dacă este nepăsător şi dacă i se pare că este prea mult. Este doar o doză, o porţie, atât cât să stârnească pofta cea duhovnicească. Aşa sunt şi cele duhov-niceşti, din acest punct de vedere, asemenea celor materiale.

Ziua de astăzi ne ajută să luăm aminte la cele de mai sus şi să apucăm pe drumul drept, să dibuim realitatea. Că atunci când cineva caută un drum, îl găseşte şi porneşte pe el. Şi acesta este, am spune, un drum care ne duce înspre Împărăţia lui Dumnezeu, un drum pe care se află toate.

Aşa cum omul poate să găsească un drum oarecare, cred că Dumnezeu aşteaptă de la noi în ziua de astăzi să luăm aminte la acest drum care se prezintă în faţa

noastră, care este deschis înaintea noastră. Şi pe el nu trebuie să lenevim, ci să tragem cu mult zel.

22.04.2000 la Sâmbăta lui Lazăr.

(din: Arhim. Simeon Kraiopoulos, "În pustiul lumii", Editura Bizantină, 2014)

Pr. Ciprian Florin Apetrei - Învierea lui Lazăr, trâmbiţă a învierii noastre

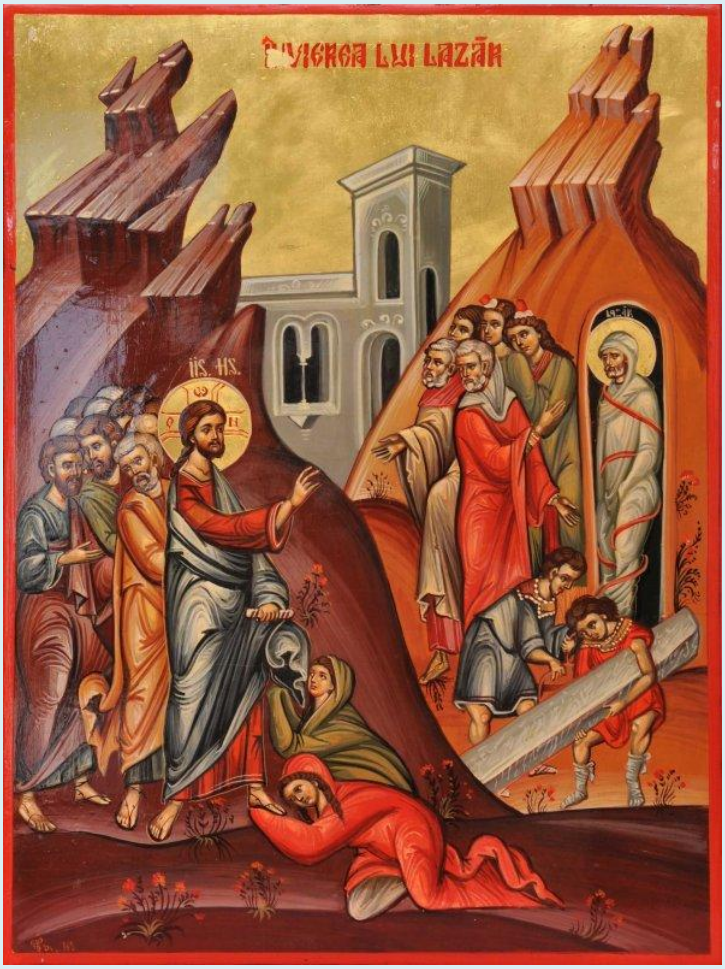

Biserica sărbătoreşte în Sâmbăta Floriilor minunea învierii lui Lazăr, care este văzută de tradiţia patristică drept o adeverire a învierii de obşte de la Parusie. Acest adevăr teologic este exprimat sintetic de tropar: „Învierea cea de obşte mai înainte de Patima Ta încredinţând-o, pe Lazăr din morţi l-ai sculat, Hristoase Dumnezeule”. Lucru întărit şi de concluzia sinaxarului Sâmbetei lui Lazăr: „Dacă el a înviat la cuvântul lui Hristos şi a trăit din nou, tot aşa şi omul, deşi a murit, la trâmbiţa cea din urmă, va învia şi va trăi veşnic”.

Prin minunea învierii lui Lazăr, Domnul nostru Iisus Hristos ne arată învierea noastră de la sfârşitul veacurilor. Dacă El l-a înviat pe Lazăr cel mort de patru zile, la fel va învia şi trupurile noastre putrezite, la a doua Sa venire când va judeca toate neamurile. Realitate mărturisită şi prin cântările Utreniei din Sâmbăta Floriilor: „Pe Lazăr cel mort de patru zile l-ai înviat, Hristoase, din iad, mai înainte de moartea Ta, sfărâmând puterea morţii, şi printr-însul mai înainte vestind slobozirea tuturor oamenilor din stricăciune. Pentru aceasta, închinându-ne Stăpânirii Tale celei atotputernice, grăim: Bine eşti cuvântat, Mântuitorule, miluieşte-ne pe noi”.

Învierea lui Lazăr ne este prezentată pe larg de Sfântul Evanghelist Ioan (11, 1-45). Datele aghiografice legate de Lazăr sunt din Sfânta Evanghelie, dar şi din Tradiţie. Toate aceste elemente le găsim sintetizate în sinaxarul zilei, în Triod. De aici aflăm că Lazăr, din localitatea Betania, era fratele Martei şi al Mariei. Ei erau copiii fariseului Simon, în casa căruia a poposit de mai multe ori Mântuitorul. Lazăr era prieten al Domnului nostru Iisus Hristos.

Despre boala şi moartea lui Lazăr ne vorbesc cântările din cursul săptămânii a şasea din Postul Mare. Încă de luni, imnurile din Triod au vorbit despre suferinţa lui Lazăr: „Astăzi, trecând Hristos dincolo de Iordan, I s-a arătat boala lui Lazăr şi, ca un mai înainte cunoscător, a zis: Boala aceasta nu este spre moarte”. Şi imediat anunţă minunea învierii lui Lazăr: „Găteşte-te, Betanie, împodobeşte-ţi dumnezeieşte intrările tale, măreşte-ţi încăperile, că iată vine Stăpânul cu Apostolii, ca să învieze pe cela ce l-ai crescut”. Tot imnologia de luni teologhiseşte despre sensurile şi înţelesurile învierii lui Lazăr: „Deschisu-s-au uşile cele dinaintea învierii lui Lazăr; că vine Hristos să ridice pe cel mort, ca din somn, şi să biruiască cu viaţa pe moarte”.

Hristos, în calitatea Sa de Fiu al lui Dumnezeu, este Domn al Vieţii şi vine în Betania să biruiască cu Viaţa moartea şi înviind pe Lazăr să prevestească Învierea Lui de Viaţă dătătoare neamului omenesc.

Miercuri, cântările Triodului ne-au vestit moartea lui Lazăr: „Astăzi şi-a dat sufletul Lazăr şi l-a plâns pe dânsul Betania, pe carele l-ai ridicat din morţi, Mântuitorul nostru, adeverind mai înainte prin prietenul Tău cele ce au urmat Învierii Tale celei înfricoşate: omorârea iadului şi viaţa lui Adam. Pentru aceasta Te lăudăm”.

Imnograful inspirat mărturiseşte despre rolul de prevestire a Învierii Domnului pe care-l are minunea învierii lui Lazăr, dar şi consecinţele în planul mântuirii ale Învierii lui Hristos, care sunt omorârea iadului şi dăruirea vieţii lui Adam (tuturor celor născuţi din Adam).

Despre mărturia liturgică a morţii lui Lazăr vorbeşte şi ieromonahul Makarios Simonopetrinul: „Lazăr moare miercuri (cu patru zile înainte de învierea sa) şi, aflând acest lucru de data asta nu de la mesageri umani, pentru a-Şi arăta pogorământul Său, ci în virtutea atotştiinţei Sale dumnezeieşti, Hristos Se îndreaptă spre Iudeea, începând astfel mersul Său spre Pătimirea cea de bunăvoie” (Triodul explicat, p. 371).

Mântuitorul ajunge în Betania după patru zile de la moartea lui Lazăr. Este întâmpinat de surorile lui Lazăr care Îi spun: „Doamne, dacă ai fi fost aici, fratele nostru n-ar fi murit. Dar şi acum, dacă ai voi, îl înviezi, căci poţi!”

Sinaxarul din Triod continuă cu minunea învierii lui Lazăr: „Iisus a întrebat poporul: Unde l-aţi pus? Şi îndată toţi au pornit la mormânt. Când au ridicat piatra de pe mormânt, Maria a spus: Doamne, miroase, căci este de patru zile în groapă! La urmă, Iisus s-a rugat şi vărsând lacrimi a strigat cu voce mare: Lazăre, ieşi afară! Şi îndată a ieşit mortul; iar după ce a fost dezlegat, a plecat acasă”.

„Înviind pe Lazăr, Mântuitorul arată cu fapta, ceea ce spusese Martei, că El este Învierea şi Viaţa şi Stăpânul Atotputernic al vieţii şi al morţii. Minunea este totodată o anticipare a Învierii Sale şi o întărire a ucenicilor pentru vremea de încercare care îi aşteaptă”, ne spune părintele Petroniu Tănase.

Minunea învierii lui Lazăr este prezentată în Noul Testament doar de Sfântul Apostol Ioan, pentru că el fiind ultimul care şi-a redactat Evanghelia a dorit să arate că „Hristos a fost Fiul lui Dumnezeu şi Dumnezeu, că a înviat şi că va fi învierea morţilor. Iar lucrul acesta se dovedeşte mai cu seamă prin învierea lui Lazăr” (Sinaxar Sâmbăta lui Lazăr).

Pentru învierea lui Lazăr poporul Îl primeşte triumfal pe Hristos în Ierusalim, eveniment pe care îl prăznuim în Duminica Stâlpărilor. Din Evanghelia după Ioan aflăm: „Deci da mărturie mulţimea care era cu El, când l-a strigat pe Lazăr din mormânt şi l-a înviat din morţi. De aceea L-a şi întâmpinat mulţimea, pentru că auzise că El a făcut minunea aceasta” (Ioan 12, 17-18).

Sâmbăta lui Lazăr şi Duminica Floriilor sunt strâns unite. Lucru mărturisit şi de imnografia Triodului de la sărbătoarea Stâlpărilor: „În-sem-nându-ne nouă mai înainte cin-stită Învierea Ta, ai ridicat, Bunule, din mormânt, cu porunca Ta, pe prietenul Tău Lazăr, fiind mort fără suflare de patru zile şi mirosind greu. Pentru aceasta şi pe mânz încă-lecând, spre închipuire, Te-ai purtat ca într-o căruţă, pe păgâni arătând, Mântuitorule. Pentru aceea şi laudă aduce Ţie, Israelul cel iubit, din gu-rile celor ce sug şi ale pruncilor celor fără de răutate, care Te-au văzut pe Tine, Hristoase, intrând în Sfânta Cetate, mai înainte de Paşti cu şase zile”.

Din această stihire de la Vecernia Floriilor remarcăm mai multe în-ţe-lesuri teologice. Primul este că minu-nea făcută de Hristos prin învierea lui Lazăr cel mort de patru zile pre-ves-teşte Învierea Lui. Al doilea înţe-les este legat de intrarea triumfală a Domnului în Ierusalim ca urmare a învierii minunate a lui Lazăr.

Cinstind în Sâmbăta Stâlpărilor învierea lui Lazăr, vedem în această minune şi învierea noastră cea de obşte. De aceea, în bisericile noastre, în această sâmbătă, încheiem şi pomenirile celor adormiţi în Domnul din Postul Mare. Pentru noi, cei trecuţi la Domnul sunt la fel ca Lazăr şi aşteptăm, la fel ca pe el, să-I învie şi pe ei Hristos, dar nu doar pentru lumea aceasta, ci pentru veşnica Împărăţie a lui Dumnezeu.

Pr. Ciprian Florin Apetrei - Liturgica - Bucuria Floriilor şi întristarea Săptămânii mari

Duminica Floriilor este o zi luminoasă şi plină de bucurie în care pregustăm din fericirea Duminicii Învierii lui Hristos. După primirea triumfală a Domnului în Ierusalim urmează Săptămâna Mare, în care ne întristăm pentru Sfintele Pătimiri ale Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Prin Sâmbăta lui Lazăr şi Duminica Floriilor trecem de la Postul Mare la postirea aspră din Săptămâna mare, care poartă acest nume nu pentru că zilele ei ar fi mai mari sau ar avea mai multe ceasuri, ci pentru că în ea s-au săvârşit minunile mari şi mai presus de fire şi faptele neobişnuite ale Mântuitorului nostru.

Trecerea celor 40 de zile din Postul mare la postirea din Săptămâna Sfintelor Pătimiri ale Domnului se face prin două zile când cinstim minunea învierii lui Lazăr şi Intrarea Mântuitorului nostru Iisus Hristos în Ierusalim.

Preafericitul părinte patriarh Daniel ne explică, în cartea „Foame şi sete după Dumnezeu - înţelesul şi folosul postului”, că „Postul mare se termină în seara de vineri a Săptămânii a VI-a”, iar postirea noastră „continuă şi în Săptămâna mare a Sfintelor Patimi ale Domnului Hristos”. Din Sâmbăta lui Lazăr, postul, „din ascetic şi pedagogic, devine euharistic”, după cum arată ieromonahul Makarios Simonopetritul în Triodul explicat, deoarece acum intrăm în timpul „aşteptării arzătoare a Mirelui”, când se fac „ultimele pregătiri înaintea venirii Lui”. De aceea, în Săptămâna mare vom cânta: „Iată Mirele vine în miezul nopţii şi fericită este sluga pe care o va afla priveghind; iar nevrednic este iarăşi pe carele va afla lenevindu-se. Vezi dar, suflete al meu, cu somnul să nu te îngreuiezi, ca să nu te dai morţii şi afară de împărăţie să te încui; ci te deşteaptă strigând: Sfânt, Sfânt, Sfânt eşti Dumnezeule; pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu,

miluieşte-ne pe noi”. De aceea, ne-am pregătit 40 de zile în timpul Postului Păresimilor pentru ca în Săptămâna mare să-L primim pe Iisus Hristos ca Mântuitor şi să mergem alături de El pe drumul către Golgota, trecând prin durerea Crucii pentru a ajunge la bucuria Învierii.

Duminica Stâlpărilor

Înainte de Săptămâna mare trecem prin Duminica Stâlpărilor, când Domnul vine la Ierusalim şi este primit ca un rege din lumea aceasta. Poporul nu era pregătit pentru venirea unui Mântuitor, care să-l ducă în rai, ci dorea un conducător care să-l elibereze de sub ocupaţia romană. Ei vor totul aici şi acum, nu au perspectiva vieţii veşnice pe care o aduce Hristos prin Jertfa şi Învierea Lui. Mântuitorul nu vine în Ierusalim cu gloria unui conducător din lumea aceasta, ci plin de smerenie, mergând spre Sfintele Sale Pătimiri.

Despre smerenia Domnului din momentul intrării Sale în Ierusalim, mitropolitul grec Hierotheos Vlachos spune că „este expresia iubirii şi simplităţii Sale”. Semnul vizibil al smereniei Sale este acela că vine la Ierusalim pe mânzul asinei: „Cel care are cerul de tron, s-a urcat pe mânzul asinei şi a intrat în Ierusalim” (Sinaxarul Duminicii Stâlpărilor). Este primit cu multă bucurie, mai ales că toţi cei care erau atunci în Ierusalim aflaseră de minunea învierii lui Lazăr, ceea ce i-a făcut să fie entuziasmaţi şi să creadă că Hristos are puterea să-i elibereze de sub stăpânirea romană. Ei îşi aşază veşmintele pe unde trece Mântuitorul, făcându-i o intrare regală. Sinaxarul, pe baza referatului biblic al Noului Testament, ne relatează: „Copiii evreilor, şi ei chiar, aşterneau înaintea Lui haine şi ramuri de finic; unii le tăiau, iar alţii le purtau în mâini şi strigau mergând înaintea Lui: «Osana, Fiul lui David, binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului, împăratul lui Israil!»” Şi explică astfel atitudinea lor: „Acest lucru s-a întâmplat pentru că Preasfântul Duh le-a mişcat inimile lor spre lauda şi slava lui Hristos”.

Totodată, ne tâlcuieşte şi ce semnificaţie au stâlpările şi mânzul asinei: „Prin stâlpări, adică prin ramuri fragede, s-a arătat mai dinainte biruinţa lui Hristos împotriva morţii, căci era obiceiul ca învingătorii în lupte sau în războaie să fie cinstiţi şi însoţiţi în procesiuni triumfale cu ramuri de copaci, pururea verzi. Mânzul de asină ne închipuie pe noi, poporul, care ne tragem din păgâni. Hristos şezând pe mânzul asinei şi odihnindu-Se pe el este proclamat -înălţător de trofee, biruitor şi -împărat al întregului pământ”.

Intrarea triumfală a Domnului în Ierusalim îi determină pe arhierei şi pe toţi mai marii poporului lui Israel să grăbească planul lor de suprimare a Mântuitorului Iisus Hristos. „Când a intrat Iisus în Ierusalim, spune Scriptura, s-a cutremurat tot Ierusalimul. Iar mulţimile fiind aţâţate de arhierei spre răzbunare aveau de

gând să-L omoare” (Sinaxarul Duminicii Stâlpărilor). Deja se întrezăreşte suferinţa Domnului din Săptămâna Sfintelor Sale Pătimiri. De aceea, chiar în deschiderea slujbelor Duminicii Floriilor mărturisim că Mântuitorul intră în Ierusalim pentru a merge să pătimească pentru mântuirea noastră: „Şezând pe mânz, Hristoase, când veneai la patimă, ai primit de la pruncii cei fără de răutate cântare de biruinţă. Tu, Cela ce eşti lăudat de îngeri cu cântare întreit sfântă”.

Duminică seara, în ziua Floriilor, intrăm în Săptămâna mare, care este un timp de postire aspră şi de întristare pentru că Hristos pătimeşte pentru a ne izbăvi din blestemul păcatului strămoşesc. Trecerea de la Duminica Stâlpărilor la Săptămâna Sfintelor Pătimiri ale Domnului se vede în cântările Vecerniei din Sfânta şi marea Luni, unde, la Stihoavnă, cântăm: „De la stâlpările de finic şi de la acele ramuri, ca de la un dumnezeiesc praznic, trecând la altă serbare dumnezeiască, la cinstite patimile lui Hristos, la taina cea de mântuire, să alergăm credincioşi; şi să-L vedem suferind patimă de bunăvoie pentru noi. Şi mulţumindu-I, să-I cântăm cântare cuvioasă, strigând: Izvorule al milostivirii şi limanul mântuirii, Doamne, slavă Ţie”. Dacă până la ora 16:00 ne-am bucurat de intrarea Domnului în Ierusalim, după această oră trecem la tristeţea Săptămânii Mari, când suntem martori la taina mântuirii noastre prin Sfintele Lui Pătimiri.

Zilele din Săptămâna mare

Prima zi din Săptămâna mare este Sfânta şi marea Luni, când încep sfintele patimi ale Domnului nostru Iisus Hristos. În această zi ne este oferit exemplul vieţii lui Iosif, iar prin lecturile biblice ale zilei avem în faţă imaginea blestemării smochinului în care Domnul nu a găsit rod.

Sinaxarul din Triod oferă o explicaţie semnificativă a acestui moment scripturistic: „Este însă şi o pricină tainică a uscării smochinului ajunsă până la noi din bătrâni înţelepţi, după cum zice Isidor Pelusiotul. Pomul călcării poruncii a fost smochinul. Din frunzele lui şi-au făcut acoperământ strămoşii noştri călcători de poruncă. Din pricină că n-a fost blestemat atunci, a fost blestemat acum de Hristos, ca un iubitor de oameni, ca să nu mai facă rod, care este pricina păcatului. Iar că păcatul se aseamănă cu smochina este lucru destul de limpede; are dulceaţa plăcerii, lipiciunea păcatului, iar în urmă usturimea şi iuţimea conştiinţei”. Concluzia sinaxarului este aceea că „istoria smochinului a fost aşezată aici pentru a ne îndemna la umilinţă, după cum istoria lui Iosif a fost aşezată pentru a ne înfăţişa pe Hristos”.

A doua zi a Săptămânii mari este Sfânta şi marea Marţi, când avem lecturi din Sfânta Evanghelie care ne prezintă mai multe pilde rostite de Mântuitorul nostru Iisus Hristos, între care şi cea cu temă eshatologică în care ne sunt prezentate cele 10 fecioare, tema acestei zile, prin care Domnul „ne îndemna spre milo-

stenie şi în acelaşi timp spre a ne învăţa să fim cu toţii gata înainte de sfârşitul vieţii”.

Sfânta şi marea Miercuri este ziua în care dumnezeieştii părinţi au hotărât să se facă pomenire de femeia cea păcătoasă, care a uns cu mir pe Domnul, pentru că lucrul acesta s-a întâmplat puţin înainte de mântuitoarea patimă. Tot în această zi este momentul când Iuda Iscarioteanul merge şi se oferă să-l trădeze pe Hristos, lucru subliniat şi de imnografia Triodului: „Iuda cel înşelător, poftind iubirea de argint, a gândit cu vicleşug să Te vândă, Doamne, pe Tine, comoara vieţii. Pentru aceasta şi îmbătându-se, a alergat la iudei şi a zis călcătorilor de lege. Ce-mi veţi da mie? Şi eu Îl voi da pe El vouă, ca să-L răstigniţi”.

În Joia mare, Biserica Ortodoxă cinsteşte Sfânta spălare a picioarelor, Cina cea de Taină, adică predarea înfricoşătoarelor taine, rugăciunea cea mai presus de fire şi vinderea Domnului. Imnurile zilei sintetizează semnificaţiile Sfintei şi marii Joi: „Când slăviţii ucenici, la spălarea cinei, s-au luminat, atunci Iuda cel rău credincios, cu iubirea de argint bolnăvindu-se, s-a întunecat şi judecătorilor celor fărădelege pe Tine, Judecătorul cel drept, Te-a dat. Vezi iubitorule de avuţii pe Cela ce pentru acestea spânzurare şi-a agonisit. Fugi de sufletul nesăţios, cel ce a îndrăznit unele ca acestea asupra învăţătorului. Cela ce eşti spre toţi bun, Doamne, mărire Ţie”.

Ziua cea mai tristă din cursul anului bisericesc este Vinerea mare, când creştinii ţin post negru pentru Răstignirea Domnului nostru Iisus Hristos. În această zi prăznuim Sfintele şi Mântuitoarele şi Înfricoşătoarele Patimi ale Domnului şi Dumnezeului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos: scuipările, lovirile peste faţă, palmele, insultele, batjocurile, haina de porfiră, trestia, buretele, oţetul, piroanele, suliţa şi, înainte de toate, Crucea şi moartea, pe care le-a primit de bunăvoie pentru noi. Mai facem încă pomenire de mărturisirea mântuitoare făcută pe Cruce de tâlharul recunoscător, care a fost răstignit împreună cu El.

Cea mai importantă zi din Săptămâna mare este Sfânta şi marea Sâmbătă, când „prăznuim îngroparea dumnezeiască şi trupească a Mântuitorului nostru Iisus Hristos şi pogorârea în iad, prin care neamul nostru, fiind chemat din stricăciune, a fost mutat spre viaţa veşnică”. La capătul acestei zile, prin Liturghia Sfântului Vasile cel mare unită cu Vecernia, facem trecerea către bucuria pascală a Duminicii Învierii.

Pr. Ciprian Florin Apetrei - Liturgica - Săptămâna Floriilor

Săptămâna care precedă Duminica Intrării Domnului nostru Iisus Hristos în Ierusalim este numită în Triod a Floriilor. Este a şasea săptămână din Postul mare. La finalul ei se încheie postul de 40 de zile, iar prin Sâmbăta lui Lazăr şi Duminica Floriilor se face trecerea către postul aspru din Săptămâna Sfintelor Pătimiri.

Cântările acestei săptămâni ne pregătesc pentru Sâmbăta lui Lazăr, Duminica Floriilor şi Săptămâna mare. La Vecernia zilei de luni imnografia ne spune că începem „cu dragoste a şasea săptămână a cinstitului post” şi lăudăm înainte praznicul Stâlpărilor, când Domnul „vine în slavă cu puterea dumnezeirii în Ierusalim, ca să omoare moartea”. Suntem anunţaţi că Hristos vine la Ierusalim să sufere moarte pe Cruce pentru mântuirea noastră. Pentru a ajunge la acest moment, Hristos merge şi-l învie pe Lazăr, minune ce determină poporul să-I facă o intrare regală în Ierusalim.

Imnurile urmăresc suferinţa lui Lazăr şi anunţă moartea lui cu patru zile înainte de sâmbăta ce precedă Duminica Floriilor, când cinstim minunea învierii lui, săvârşită de Mântuitorul Iisus Hristos. Ele urmăresc relatarea evanghelică după Ioan, capitolul 11.

Participând la slujbe suntem transpuşi în desfăşurarea evenimentelor biblice ce preced Săptămâna Sfintelor Pătimiri ale Domnului.

Luni, la Utrenie suntem anunţaţi: „Astăzi, trecând Hristos dincolo de Iordan, I s-a arătat boala lui Lazăr şi, ca un mai înainte cunoscător, a zis: Boala aceasta nu este spre moarte”. Apoi imnograful îndeamnă cetatea lui Lazăr, Betania, să se preagătească „că iată vine Stăpânul cu apostolii, ca să învieze pe cel pe care l-a crescut”.

Marţi, la Utrenie ni se vesteşte: „Ieri şi astăzi a fost boala lui Lazăr; că aceasta au spus lui Hristos surorile aceluia”.

Miercuri Triodul ne anunţă: „Astăzi şi-a dat sufletul Lazăr” şi este plâns de Betania.

Iar peste patru zile, sâmbătă, Hristos îl va învia pe prietenul Său, Lazăr. În continuare imnografia teologhiseşte că Mântuitorul l-a „ridicat din morţi” pe Lazăr „adeverind mai înainte prin prietenul Său cele ce au urmat Învierii Sale celei înfricoşătoare: omorârea iadului şi viaţa lui Adam”. De aici, înţelegem că prin învierea lui Lazăr, Hristos Domnul prefigurează Învierea Sa.

Tot în această zi Triodul ne vorbeşte şi de îngroparea lui Lazăr, mai ales că înmormântarea în tradiţia iudaică se făcea în aceeaşi zi când murea cineva dacă acest lucru s-a întâmplat în prima parte a zilei. Ni se prezintă şi durerea familiei, dar şi cuvintele lui Hristos către Apostoli prin care-i anunţă că „a adormit” prietenul Său. „Astăzi Lazăr murind se îngroapă şi-l plâng rudele..”, şi „nu s-a tăinuit de ochiul lui Iisus Cel Atoatevăzător”, care le spune Apostolilor: „Lazăr, prietenul, a adormit! Merg să-l înviez”.

Imnograful merge mai departe de relatarea evanghelică legată de vestea morţii lui Lazăr şi vorbeşte de învierea lui pe care o anunţă Hristos: „acum merg să înviez pe cel ce l-am zidit”. Astfel, anticipează ce urmează să se întâmple în Betania, dorind să ne arate pentru ce ne pregătim în această săptămână, şi anume minunea învierii lui Lazăr, ce prefigurează Învierea lui Hristos şi determină primirea triumfală a Domnului în Ierusalim, pe care o sărbătorim duminică, de Florii.

Triodul urmăreşte să prezinte tot ce se petrece cu patru zile înainte de învierea lui Lazăr, conform Evangheliei după Ioan. Vorbeşte despre teama apostolilor când află că Domnul Iisus Hristos a hotărât să meargă în Iudeea, unde era căutat să fie ucis, dar şi de intervenţia plină de curaj a lui Toma: „Zicând că vei merge, Doamne, iarăşi în Iudeea, ai spăimântat pe Apostoli; dar Toma, cu îndrăzneală, a strigat: Viaţă este, să mergem! Căci, de vom şi muri, iarăşi vom învia”.

Tot din imnurile zilei de miercuri aflăm că Hristos merge cu bucurie în Betania „ca să arate popoarelor că El este viaţa tuturor”. De aceea şi noi în învierea lui Lazăr vedem învierea noastră de la Parusie, când „Viaţa tuturor”, Hristos-Domnul, va veni întru slavă să judece neamul omenesc.

În tot acest răstimp, remarcăm profunzimea teologhisirii imnografice care sintetizează istoria mântuirii. Joi, în săptămâna Floriilor, Triodul reia tema morţii lui Lazăr şi ne spune că „de două zile este Lazăr în mormânt; vede pe cei ce au murit din veac; acolo vede îngroziri străine, mulţime nenumărată ţinută în legăturile iadului”. Toţi cei născuţi după căderea lui Adam şi până la Învierea lui Hristos mergeau în iad, iar acest drum îl face acum şi Lazăr, când „surorile lui se tânguiesc cu amar, văzând înaintea lor mormântul lui”.

În acest timp Hristos este pe drum spre Betania, unde vine „să învieze pe prietenul Său” pentru a simţi „moartea biruinţa Lui şi distrugerea desăvârşită a morţii pe care o va face lămurit, dând lumii mare milă”. Încă o dată ni se arată că învierea lui Lazăr este prefigurarea Învierii lui Hristos.

Drumul lui Hristos spre Betania este un semn de alarmă pentru iad, care trebuie „să-şi aştepte pierzarea, că vine Viaţa să învie pe Lazăr...” Adică minunea învierii lui Lazăr este semnalul că Hristos prin Învierea Sa va scoate din iad pe toţi drepţii de la Adam şi până la El. Lazăr este primul care scapă din închisoarea iadului, fiind eliberat de Hristos.

Vineri, Triodul vorbeşte de pregătirea intrării Domnului în Ierusalim, despre trimiterea celor doi apostoli să aducă „mânzul asinei” şi îndeamnă Sionul să primească „pe Împăratul” care vine către el „blând, înviind pe Lazăr şi stricând împărăţia morţii cea amară”. Acum suntem pregătiţi pentru bucuria Floriilor.

La finalul slujbei Utreniei de vineri se vorbeşte de finalul postului de patruzeci de zile şi de ceea ce urmează din punctul de vedere al ascezei noastre prin post şi rugăciune, adică Săptămâna mare.

Să ne ajute Dumnezeu să intensificăm postirea noastră în această săptămână pentru a fi pregătiţi să fim alături de Hristos atât la învierea lui Lazăr din Betania, la intrarea Lui în Ierusalim, dar mai ales în Săptămâna mare în drumul Său spre Golgota pentru mântuirea noastră.

Pr. Ciprian Florin Apetrei - De la Postul mare la Săptămâna mare

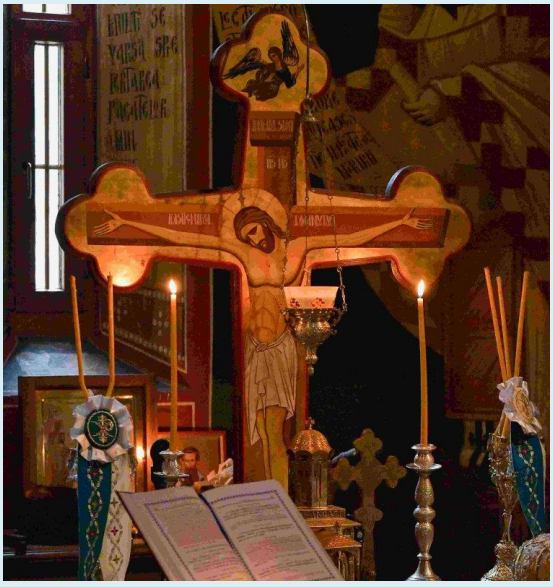

Postul Sfintelor Paşti care ne pregăteşte pentru sărbătoarea Învierii Domnului are 7 săptămâni: primele 6 alcătuiesc Postul Mare, iar a 7-a este Săptămâna Mare. Până acum am parcurs cele 40 de zile ale Postului Mare, care se încheie astăzi, dar postirea noastră continuă intensificându-se şi în Săptămâna Mare, pentru care ne-am pregătit în cele 6 săptămâni de post de până acum.

Trecerea de la Postul Mare la Săptămâna Mare se face prin două zile legate între ele ca semnificaţie liturgică şi duhovnicească: Sâmbăta lui Lazăr şi Duminica Floriilor. Aceste zile fac parte din Postul Sfintelor Paşti, ceea ce înseamnă că postirea noastră nu încetează chiar dacă avem dezlegare la peşte de Florii.

Săptămâna Mare începe liturgic duminică seara cu Vecernia din Sfânta şi marea Luni şi se încheie în Sâmbăta mare cu Sfânta Liturghie a Sfântului Vasile cel mare unită cu Vecernia. În această Săptămână mare şi Sfântă noi creştinii ortodocşi suntem alături de Hristos în Sfintele şi Mântuitoarele Sale Pătimiri participând zilnic la sfintele slujbe ce se săvârşesc în biserică.

Cel mai bine ilustrează importanţa duhovnicească a acestor zile de la finalul Postului Sfintelor Paşti textele liturgice cuprinse în cartea de cult Triod. Ele fac o strălucită sinteză dogmatică a învăţăturii de credinţă ortodoxe exprimată liturgic. Spre exemplu, unul dintre troparele de la cea mai cunoscută Denie de către credincioşi, cea a Prohodului Domnului, ce se oficiază Vineri seara în Săptămâna mare şi este Utrenia din Sfânta şi marea Sâmbătă, zice: „Când Te-ai pogorât la moarte, Cel ce eşti viaţa cea fără de moarte, atunci iadul l-ai omorât cu strălucirea Dumnezeirii; şi când ai înviat pe cei morţi din cele de dedesubt,

toate puterile cereşti au strigat: Dătătorule de viaţă, Hristoase, Dumnezeul nostru, slavă Ţie!”

Rămânând tot la Denia din Sfânta şi marea Sâmbătă sau a Prohodului Domnului la Sinaxar, imnografii Triodului exprimă sintetic importanţa Săptămânii mari în continuarea Postului mare şi piscul acesteia, Sâmbăta mare: „Cele patruzeci de zile ale Postului mare întrec pe celelalte zile; iar săptămâna mare este cea mai importantă; și iarăși săptămâna mare culminează cu Sfânta și marea zi de Sâmbătă”.

Trecerea de la Postul mare la Săptămâna mare este exprimată liturgic încă de la începutul Vecerniei din această seară când suntem anunţaţi de încheierea postului patruzecimilor şi de apropierea Săptămânii Sfintelor Pătimiri ale Domnului: „Săvârşind aceste patruzeci de zile cele de suflet folositoare, cerem să vedem şi Sfântă Săptămâna Pătimirilor Tale, Iubitorule de oameni, ca să prea slăvim în ea măririle Tale, şi nespusă rânduiala Ta cea pentru noi, cu un cuget cântând: Doamne, slavă Ţie!

Apoi Triodul face o legătură între Postul mare, Sâmbăta lui Lazăr şi Duminica Floriilor ce premerg Săptămâna mare: „Săvârşind patruzeci de zile de suflet folositoare” suntem îndemnaţi de imnograful Andrei Tiflos (Orbul) să vestim „patriei” (Betania) şi surorilor lui Lazăr: Marta şi Maria, că „vine Hristos să învieze cu cuvântul pe fratele lor cel mort”, iar de această „minune mirându-se mulţimea iudeilor”, L-au primit „cu ramuri şi stâlpări” în Ierusalim, iar pruncii lor L-au lăudat pe Cel pe Care-L „pizmuiesc părinţii” lor spunând: „Bine este cuvântat Cel ce vine întru numele Domnului, Împăratul lui Israel”.

Troparul Sâmbetei şi Duminicii Floriilor ne arată că aceste zile preced Sfintele Pătimiri ale Domnului, care prin învierea lui Lazăr ne încredinţează de „învierea cea de obşte”. Pentru aceasta şi noi, asemeni pruncilor din Ierusalim „semnele biruinţei purtând”, Mântuitorului nostru Iisus Hristos „biruitorul morţii grăim: Osana, Celui dintru înălţime! Bine eşti cuvântat, Cel ce vii întru numele Domnului”.

Legătura dintre Sâmbăta lui Lazăr, Duminica Floriilor şi Sfintele Pătimiri ale Domnului din Săptămâna mare este exprimată teologic de Luminânda Utreniei Sâmbetei Stâlpărilor: „Cu cuvântul Tău, Cuvinte al lui Dumnezeu, s-a ridicat acum Lazăr, iarăşi venind la viaţă; şi popoarele cu stâlpări Te cinstesc pe Tine, Puternice că va să pierzi iadul până în sfârşit cu moartea Ta”.

Domnul Hristos învie pe Lazăr şi pentru acestea este primit triumfal în Ierusalim, însă adevăratul Său triumf este cel asupra morţii şi a iadului pe care-l dobândeşte prin moartea Sa pe Cruce, prin care Se pogoară cu sufletul în iad,

locul durerii unde moartea îi ţinea pe toţi cei care au murit după căderea lui Adam.

Lucru explicat teologic de Sinaxarul din Sfânta şi marea Sâmbătă: „Cuvântul lui Dumnezeu a stat cu trupul în mormânt, iar cu sufletul Lui curat și dumnezeiesc Se pogoară și în iad. Sufletul a fost despărțit prin moarte de trup și l-a dat în mâinile Tatălui... Sufletul Domnului n-a fost ținut în iad ca sufletele celorlalți sfinți. Cum putea, oare, să fie ținut, odată ce n-avea asupra Lui, ca ceilalți drepți, nimic din păcatul strămoșesc? (...) Domnul nostru Iisus Hristos a locuit trupește în mormânt și cu Dumnezeirea, care era strâns unită cu trupul. A fost împreună cu tâlharul în rai; a fost și în iad, după cum s-a spus, împreună cu sufletul Lui îndumnezeit. Într-un chip mai presus de fire Hristos Dumnezeu necuprins era cu Tatăl, împărățind împreună cu Duhul. (...) Dar deodată iadul se strânge și se cutremură, când simte puterea mai tare a Domnului; și după puțină vreme S-a sculat Hristos, piatra cea tare și din capul unghiului, și a scos pe cei ținuți din veac din iad".

Icosul din Duminica Floriilor vorbeşte înainte de Săptămâna mare, doar după învierea lui Lazăr, că Domnul Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, „a legat iadul şi moartea a omorât-o şi lumea a înviat-o”, arătând valoarea de prefigurare a învierii de obşte a acestei minuni şi anticipând Jertfa şi Învierea Lui prin care neamul omenesc a fost izbăvit de sub puterea morţii şi a iadului.

Vecernia din Sfânta şi marea Luni face trecerea de la Duminica Floriilor la Săptămâna mare, lucru subliniat de imnografia Triodului: „De la stâlpările de finic şi de la acele ramuri, ca de la un dumnezeiesc praznic, trecând la altă serbare dumnezeiască, la cinstitele Pătimiri ale lui Hristos, la taina cea de mântuire, să alergăm credincioşii, şi să-L vedem suferind Patimă de bunăvoie pentru noi”.

Săptămâna mare este timpul liturgic când suntem alături de Hristos în Templul din Ierusalim când vorbeşte mulţimilor, la Cina cea de Taină, în Grădina Ghetsimanii, la interogatoriul lui Anna şi la simulacrul de proces condus discreţionar de Caiafa, în pretoriu înaintea lui Pilat, apoi pe drumul către Golgota, stăm plini de durere sub Crucea Lui mărturisind că şi noi cu păcatele noastre Îl răstignim în inimile noastre, iar alături de Maica Sa Preasfântă, de femeile mironosiţe , de ucenicul iubit Ioan, de Nicodim şi Iosif din Arimateea Îl prohodim pe Mântuitorul nostru şi mărturisim: „În mormânt, Viaţă, pus ai fost, Hristoase, şi s-au spăimântat oştirile îngereşti, plecăciunea Ta cea multă preaslăvind”.

Pr. Ciprian Florin Apetrei - Înţelesuri teologice şi duhovniceşti ale sărbătorii Floriilor

De Florii, creştinii sărbătoresc Intrarea Domnului în Ierusalim. Această sărbătoare face trecerea de la Postul mare la Săptămâna mare, pentru care ne-am pregătit timp de 40 de zile şi în care intensificăm postirea noastră.

Primirea Mântuitorului nostru Iisus Hristos de poporul venit la Ierusalim pentru a serba Paştile iudaic este una triumfală, ca urmare a minunii Învierii lui Lazăr. El vine plin de iubire pentru a ne izbăvi de moartea păcatului şi pentru a dărui „Împărăţia cea pregătită vouă de la întemeierea lumii” (Matei 25, 34).

Ramurile de finic cu care este întâmpinat Hristos sunt un simbol al biruinţei şi, după Sfinţii Părinţi, preînchipuie Învierea Domnului şi învierea întregului neam omenesc la Parusie. Şi noi, când suntem pelerini de Florii şi purtăm ramuri în mâini, prin aceasta mărturisim bucuria noastră pentru Intrarea Domnului în Ierusalim.

Mântuitorul vine în Ierusalim smerit, pe mânzul asinei, fiind întâmpinat cu ovaţii şi cuvinte de laudă: „Osana Fiului lui David; binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului! Osana întru cei de sus!” (Matei 21, 9).

Părintele Petroniu Tănase spune că Intrarea Domnului în Ierusalim este „smerită și triumfală totodată. Smerită, pentru că Cel ce are scaun cerul și așternut picioarelor pământul și Cel purtat de Heruvimi și lăudat de Serafimi Se smerește și încalecă pe mânz necuvântător. Dar și triumfală, pentru că mulțimea poporului recunoaște în Cel ce vine pe Stăpânul vieții și al morții, iar pruncii cei fără de răutate, simțitori pentru lucrurile cele de taină, Îl întâmpină ca pe un Împărat,

cu stâlpări de finic și cu strigăte de Osana, așternându-și înainte-I hainele pe cale. Rostind cuvântul de laudă Osana, po-porul cere să fie mântuit. Cuvântul Osana este din Psalm şi era cunoscut iudeilor pentru că se cânta în sinagogi: „O, Doamne, mântuieşte! O, Doamne, sporeşte! Binecuvântat este cel ce vine întru numele Domnului; binecuvântatu-v-am pe voi, din casa Domnului. Dumnezeu este Domnul şi S-a arătat nouă. Tocmiţi sărbătoare cu ramuri umbroase, până la coarnele altarului" (Ps. 117, 25-27). Putem spune că iudeii au adaptat un cuvânt liturgic la -primirea Domnului Iisus -Hristos în Ierusalim (Mitropolitul Ierótheos Vlachos).

Această primire triumfală a Domnului în Ierusalim face ca întreaga cetate să se cutremure, iar cei veniţi din întreaga lume pentru a serba Paştile să se întrebe: „Cine este Acesta?", şi să primească răspuns de la cei care-L aclamau: „Acesta este Iisus, prorocul din Nazaretul Galileii" (Matei 21, 10-11).

Domnul nostru Iisus Hristos are parte de o primire mesianică pentru că poporul aflat sub stăpânire romană aştepta un conducător care să-i aducă libertatea. Însă Hristos vine în Ierusalim nu pentru a deveni un conducător din lumea aceasta care să elibereze un popor de sub stăpânirea romană, ci pentru ca prin Jertfa şi Învierea Sa să mântuiască întreg neamul omenesc. El izbăveşte pe toţi cei născuţi din Adam de sub blestemul păcatului aducător de moarte, izvorât din neascultarea protopărinţilor Adam şi Eva. Hristos vine la Ierusalim să ne dăruiască viaţă veşnică, adică libertatea de a trăi veşnic în iubirea luminoasă a Preasfintei Treimi.

În vechime, la Duminica Stâlpărilor se întorceau în mănăstirile lor monahii nevoitori în Ţara Sfântă, după ce în timpul Postului mare se retrăgeau în pustiu pentru a se dedica rugăciunii şi ascezei. Reveneau în obştile lor monahale de Florii pentru „a prăznui împreună Săptămâna Patimilor și Învierea. În amintirea acestei vechi tradiții, la Vecernia sărbătorii Floriilor se cântă idiomela: Astăzi harul Sfântului Duh pe noi ne-a adunat, și toți, luând Crucea Ta, zicem: Bine ești cuvântat, Cel ce vii în numele Domnului. Osana, Celui dintru înălțime!" (pemptousia.ro).

Şi noi suntem chemaţi ca din această Duminică a Floriilor să fim prezenţi în biserică în fiecare zi a Săptămânii mari, la sfintele slujbe, când suntem alături de Hristos în Sfintele şi Mântuitoarele Sale Pătimiri, prin care ne-a izbăvit de sub puterea celui rău.

La capătul acestei Săptămâni a Sfintelor Pătimiri ale Domnului ne aşteaptă ziua plină de lumină a Învierii, când toţi creştinii se bucură pentru darul vieţii veşnice dobândit prin Hristos, Domnul Vieţii. De aceea şi noi astăzi, de Florii, cinstim Intrarea Domnului în Ierusalim.

Pr. Eugeniu Rogoti - Împlinirea profeţiei despre smerenie

La Intrarea Domnului Iisus Hristos în Ierusalim participă multă lume, dintre care copiii şi oamenii simpli, uluiţi de minunile pe care le săvârşise şi aşteptându-se probabil la ceva cu totul ieşit din comun şi pe viitor, aclamă venirea Nazarineanului, iar alţii, cum erau clericii, cărturarii şi fariseii, îl priveau cu multă ură şi invidie. Mântuitorul trimite înainte oameni să-i pregătească intrarea conformă cu profeţia din Vechiul Testament, care să-i liniştească pe cei invidioşi sau răutăcioşi şi să le îndepărteze gândul că ar reprezenta un pericol pentru poziţiile lor sociale, financiare şi materiale. Cu toate acestea, cei care-l urau deja visceral nu pot fi domoliţi şi continuă planul pus la cale cu ceva vreme în urmă de a-L prinde şi ucide.

Hristos le spune tuturor, dar mai ales ucenicilor, că Împărăţia Sa nu este una pământească. În Împărăţia lui Dumnezeu, pe care o numeşte şi Împărăţia cerurilor, pentru a nu fi confundată cu vreun regat sau imperiu terestru, nici măcar nu-i este dat Fiului Omului a rândui cine stă de-a dreapta şi de-a stânga Împăratului. Cu toate acestea, nici ucenicii, ai căror ochi „erau ţinuţi” până la primirea Duhului Sfânt, nici mai cu seamă duşmanii lui Iisus nu pricep despre ce fel de împărăţie vorbea acest mare propovăduitor.

Hristos alege exact modul şi locul potrivit pentru intrarea în Ierusalim. Nu era prima oară când intra în acest oraş şi nici ultima, pentru că avea să mai iasă din el, inclusiv după Cina cea de Taină, când se va ruga pe Muntele Măslinilor. Dar este momentul propice pentru a „împlini” profeţia despre modelul tuturor Împăraţilor de conducere smerită, fără fală şi duritate, a turmei încredinţate lor de Dumnezeu. Ulterior, în istoria statelor creştine, unii împăraţi vor participa cu smerenie la procesiuni amintind de Hristos, dar acest lucru nu va schimba

atitudinea lor generală de conducere, pentru că nu se pot confunda împărăţiile lumeşti cu cea cerească.

Hristos dă dovadă de smerenie, iar apoi se lasă prins şi ucis numai pentru a ne arăta că primirea credinţei în El ca Dumnezeu adevărat nu are nimic în comun cu forţa, dar nici cu vicleniile sau şiretlicurile prin care pot fi amăgite popoare şi generaţii şi ţinute în negura lipsei de cunoştinţă. Cărturarii şi fariseii nu au pierit niciodată. Cei care-L urăsc pe Hristos, asemenea inchizitorului din romanul dostoievskian, nu încetează să dea de pământ cu oricine arată cu degetul pe rana Fiului lui Dumnezeu Întrupat şi cere socoteală mai marilor în legătură cu obligaţiile lor. Din păcate, poziţiile sociale, materiale şi financiare sunt şi astăzi, ca şi acum două milenii, la fel de importante pentru oricine le-a dobândit şi nu vrea să renunţe la ele, chiar cu riscul pierderii Împărăţiei cerurilor.

Pr. Vasile Mihoc - Theologica - „Cine este Acesta?”

Sfânta Evanghelie de la Matei (21, 10) ne spune că la intrarea triumfală a lui Iisus Hristos în Ierusalim „toată cetatea s-a cutremurat”. Verbul folosit aici este seíesthai, care ne face să ne gândim la un cutremur de pământ. Același verb apare și în textul mateian care arată că păzitorii mormântului „s-au cutremurat” de frica îngerului Domnului care se arătase acolo (Matei 28, 4). Folosirea acestui cuvânt ne arată că această „cutremurare” nu avea un sens pozitiv, ci unul negativ.

Cei din Ierusalim, adică mai ales sinedriștii și acoliții lor, nu de bucurie s-au „cutremurat”, ci de frică. O astfel de reacție mai avusese Ierusalimul în frunte cu Irod Idumeul și altădată, la vestea despre nașterea lui Hristos-Mesia, „regele iudeilor” (Matei 2, 2), pe care o aduseseră magii de la Răsărit: „Și auzind, regele Irod s-a tulburat și tot Ierusalimul împreună cu el” (Matei 2, 3). Alt verb este folosit aici, anume tarachthô, dar cu aceeași semnificație negativă. Și iarăși cu referire la tot Ierusalimul.

Astfel că și întrebarea „Cine este Acesta?”, pe care o ridică acest Ierusalim, are aceeași semnificație negativă. Mulțimea (în special cei care veniseră din Galileea), care-L însoțea pe Iisus cu aclamații triumfale, avea un răspuns pentru această întrebare: „Acesta este Iisus, prorocul din Nazaretul Galileei!” (Matei 21, 11). Iar ceea ce strigau cei ce-L urmau: „Osana Fiului lui David; binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului!”, arată că pentru această mulțime Iisus nu este un proroc oarecare, ci că El este Mesia Cel așteptat. „Fiul lui David” este, în modul cel mai clar, un titlu mesianic. Aclamațiile mul-țimii au, evident, un sens pozitiv, în clară opo-ziție cu percepția despre Iisus și cu

atitudinea față de El a celor din Ierusalim, fiind vorba, evident, de clasa conducătoare a Cetă-ții Sfinte.

Iată, cu adevărat, un motiv de teamă pentru ierusalimitenii la care se gândește evanghelistul! Dacă așa crede despre Iisus mulțimea venită din Galileea, care se îmbulzea spre Ierusalim în preajma marii sărbători a Paștilor, înseamnă că profetul din Nazaret era cu adevărat de temut pentru cei care nu o dată Îl acuzaseră, ba chiar hotărâseră să-L suprime cu orice preț! Cât despre simplii cetățeni ai Ierusalimului, ei nu aveau de ce să se teamă, de aceea o mulțime dintre aceș-tia, împreună cu mulți dintre pelerinii sosiți mai înainte în cetate, Îi și ies în întâmpinare lui Iisus și se asociază și ei la acla-mațiile mesianice ale celorlalți.

Cu atât mai mare este, deci, teama adversarilor Domnului. De aceea, șefii sinedriului cred că este cazul să recurgă la o manipulare pentru a-i face să se teamă pe toți. Vedem aceasta în cuvântul arhiereului Caiafa, după care exista pericolul unei represiuni romane cumplite în fața entuziasmului mesianic al mulțimilor (Ioan 11, 49-50). Pericol care, crede el, trebuie preîntâmpinat cu orice preț, ceea ce îi și determină pe sinedriști să ia o decizie: „Deci, din ziua aceea - scrie Sfântul Ioan -, s-au hotărât să-L ucidă” (Ioan 11, 53).

Ceea ce ne spun Sfintele Evanghelii că s-a întâmplat atunci se întâmplă până astăzi. Pe tot parcursul istoriei creștine și până în zilele noastre, în fața lui Hristos - Domnul, oamenii se împart. Întrebarea: „Cine este Iisus?” primește până astăzi răspunsuri fie ca acela al sinedriților, de necredință și de ură, fie ca acela al mulțimii care-L urma, de credință mărturisitoare și de laudă.

Până astăzi, necredincioșii nu au alte atitudini decât cele ale adversarilor de odinioară ai Mântuitorului; și nici nu au alte argumente împotriva Lui, a credinței în El și în mântuirea pe care El o dăruiește lumii. Credincioșii, însă, Îi ies și astăzi în întâmpinare cu stâlpări în mâini, inaugurând Săptămâna cea Mare prin bucuria Floriilor, după ce s-au pregătit duhov-nicește prin postul de patruzeci de zile, prin participarea stăruitoare la sfintele slujbe și prin împărtășirea cu Sfintele Taine. Și așa intră în asceza și în osteneala postului încă și mai aspre, dar și în harul și binecuvântarea de negrăit a Săptămânii Sfintelor Pătimiri, care va fi încununată de măreața și prealuminata sărbătoare a Învierii Domnului.

Pr. asist. dr. Alexandru Atanase Barna - Evanghelia de Duminică - Osana! - Imnul Intrării lui Dumnezeu în cetatea sufletului

Duminica a 6-a din post (a Floriilor) Ioan 12, 1-18

Înainte de Paşti cu şase zile, Iisus a venit în Betania, unde era Lazăr, pe care îl înviase din morţi. Şi I-au făcut acolo cină şi Marta slujea. Iar Lazăr era unul dintre cei ce şedeau cu El la masă. Deci Maria, luând o litră cu mir de nard curat, de mare preţ, a uns picioarele lui Iisus şi le-a şters cu părul capului ei, iar casa s-a umplut de mireasma mirului. Dar Iuda Iscarioteanul, unul dintre ucenicii Lui, care avea să-L vândă, a zis: Pentru ce nu s-a vândut mirul acesta cu trei sute de dinari şi să-i fi dat săracilor? Însă el a zis aceasta nu pentru că îi era grijă de săraci, ci pentru că era fur şi, având punga, lua din ce se punea în ea. A zis, deci, Iisus: Las-o, că pentru ziua îngropării Mele l-a păstrat. Că pe săraci totdeauna îi aveţi cu voi, dar pe Mine nu Mă aveţi totdeauna. Deci, mulţime mare de iudei au aflat că este acolo şi au venit nu numai pentru Iisus, ci să vadă şi pe Lazăr, pe care-l înviase din morţi. Şi s-au sfătuit arhiereii ca şi pe Lazăr să-l omoare, căci, din pricina lui, mulţi dintre iudei mergeau şi credeau în Iisus. A doua zi, mulţimea cea mare, care se adunase la sărbătoare, auzind că Iisus vine în Ierusalim, a luat ramuri de finic şi a ieşit întru întâmpinarea Lui şi striga: Osana! Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului, Împăratul lui Israel! Şi Iisus, găsind un asin tânăr, a şezut pe el, precum este scris: „Nu te teme, fiica Sionului! Iată, Împăratul tău vine şezând pe mânzul asinei”. Acestea nu le-au înţeles ucenicii Lui la început, dar, când S-a preaslăvit Iisus, atunci şi-au adus aminte că acestea erau scrise despre El şi că acestea I le-au făcut Lui. Aşadar, dădea mărturie mulţimea care era cu El când l-a strigat pe Lazăr din mormânt şi l-a înviat din morţi. De aceea L-a şi întâmpinat mulţimea, pentru că auzise că El a făcut minunea aceasta.

În centrul tuturor Liturghiilor de pe acest pământ se află imnul Sanctus! Biserica întreagă cântă „Sfânt, Sfânt, Sfânt Domnul Savaot! Plin este cerul și pământul de slava Ta. Osana întru cei de sus. Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului. Osana întru cei de sus!”. Acest imn liturgic reprezintă o compunere inedită din două teme distincte. Prima parte constă în cântarea serafimilor din cartea profetică vechi-testamentară Isaia, la capitolul al 6-lea, cântarea având sens profetic trinitar, dedicată Celor Trei Persoane ale Sfintei Treimi, fiecăreia fiindu-i închinat apelativul „Sfânt”, aparținând, în refe-rință concretă, exclusiv dumnezeirii.

Cea de-a doua parte a imnului Sanctus reprezintă preluarea cuvintelor de laudă ale unei mulțimi pe care ajungem să o cunoaștem la sărbătoarea Floriilor. În momentul intrării în Ierusalim a Mântuitorului Iisus Hristos mulțimile au strigat ceea ce a devenit nucleul părții a doua a imnului Sanctus: „Osana! Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului, Împăratul lui Israel!”. Conform Evangheliei după Matei, știm că cei mici, copiii, au cântat „Osana, Fiul lui David” în Templu. În felul acesta, s-a împlinit cuvântul profetic al psalmistului David, care spusese odinioară: „Din gura pruncilor și a celor ce sug ai săvârșit laudă, pentru vrăjmașii Tăi, ca să amuțești pe vrăjmaș și pe răzbunător” (Psalmi 8, 2). Cei curați cu inima, copiii, pruncii israelitenilor, aceste ființe nevinovate și sincere cu adevărat și până la capăt, vor fi cei care, conform relatării evanghelice a momentului Intrării în Ierusalim a Domnului pentru Pătimirile Sale, vor da tonul și vor conduce mulțimea spre o recu-noaștere, în egală măsură curajoasă și provocatoare, a Mântuitorului ca „Fiu al lui David”, ca Împărat, ca Mesia, ca Dumnezeu Întrupat și Mântuitor. Osana - termen care înseamnă „mântuiește!” - este un imn dedicat dumnezeirii mântuitoare, în care se cântă taina Întrupării lui Dumnezeu și a lucrării Sale mântuitoare pentru oameni. Un Dumnezeu întreit în ipostasuri (Sfânt! Sfânt! Sfânt!) se face, prin Întruparea Cuvântului, Dumnezeu Mântuitor (Osana) și ne învață smerenia dureroasă a iubirii care salvează prin Cruce nu doar o cetate nesigură pe ea, ci și o lume în-treagă, devenită vas al durerii ce strigă pentru mântuire.

Biserica încă de la început a cântat, în centrul aducerii aminte a Jertfei istorice și euharistice, cântarea angelică a Treimii și cântarea umană a mântuirii. Împreună ele au sens și transformă Osanele istoriei - pe fond, toate false! - în cântări corecte și sincere adresate unicului Mântuitor. Lumea, în duhul ei superficial, oferă doar exaltări de moment, care se vor transforma rapid, peste doar câteva dimineți, în „Răstignește-L! Răstignește-L!” (Ioan 19, 6). Noi, în schimb, cu fiecare rostire curată a imnului Osana! în Liturghia Bisericii, ajungem să celebrăm intrarea Domnului în cetatea sufletului nostru, pentru ca să slujească, acolo, în foișorul cei tainic al inimii, Euharistia sfințitoare.

Șansa noastră este pocăința

Imnul liturgic Sanctus! - prezentat aici în contextul în care are o legătură directă, prin formula Osana!, cu sărbătoarea Floriilor - ne pune în față două cete: îngerii și oamenii. Pe aceștia, îngerii și oamenii curați, îi avem ca punct de plecare și ca temei biblic, pe de o parte, pentru cunoașterea Sfintei Treimi și, pe de altă parte, pentru cunoașterea Întrupării și a mântuirii lucrate prin Întrupare - cele două mari Taine care stau la baza credinței creștine. Dar trebuie să fim corecți până la capăt și să ne punem întrebarea: Care este șansa noastră de a participa la cunoaș-terea pe care această sărbătoare o mijlocește? La nivelul heruvimilor nu putem ajunge fără o experiență extatică de tipul celei trăite de profet, iar la nivelul istoric, nu avem inima curată pentru a spune „Osana!" în locul condamnării „Răstignește-L!". În schimb, fragmentul evanghelic al acestei sărbători vorbește și despre noi și ne arată - la modul concret - care este șansa noastră de a participa la mântuirea lucrată de Dumnezeul nostru Întrupat și cum putem să ne curățim inimile pentru a înălța în mod corect cântarea intrării Domnului în cetatea noastră (în sufletul nostru).

Șansa omului pentru a cânta cu sinceritate „Osana!" lui Dumnezeu este pocăința, prin care atingem curăția inimii și nevinovăția copilului care deschide împărăția. Această pocăință este simbolizată în Evanghelia praznicului de mirul pe care Maria, sora lui Lazăr și a Martei, l-a vărsat pe Trupul Domnului, ca semn al îngropării Sale. O litră de mir de nard curat, de mare preț (ce preț are pocăința!), a fost vărsat pe Trupul Domnului ca semn al asumării și al primirii Jertfei mântuitoare. Domnul spune: „[...] pentru ziua îngropării Mele l-a păstrat". Mirul vărsat este jertfa mică a omului, răspuns pentru Jertfa cea Mare a lui Dumnezeu. Vor fi mereu oameni care vor crede că relația între cele două jertfe, pocăința omului și Iubirea lui Dumnezeu, irosește resurse. Iuda va spune acum, fără a cunoaște pocăința și iubirea, că vărsarea acestui mir curat de nard este o pierdere prea mare („trei sute de dinari"). Prețul mare și nedefinit al pocăinței în fața contabilității exacte a minciunii! Iuda va propune în locul unei pocăințe interioare o întrajutorare exterioară a săracilor, care nu duce niciodată, tocmai pentru că nu este bazată pe pocăință și pe lucrare interioară, la schimbarea omului și la mântuirea lui ca primire și asumare a Jertfei mântuitoare.

În fiecare suflet care se spovedește se pregătește această litră de mir de nard curat, care se va vărsa ca semn al primirii Jertfei mântuitoare. Maria este exemplu. Ceea ce contează este ca omul să aibă pocăință deplină (o litră) și curată (mir de nard curat), pentru ca sufletul să se pregătească de Jertfă (Euharistie) și să se sfințească prin -lucrarea tainei Îngropării și a Învierii, Paștile Domnului Iisus Hristos, început al Paștilor personal, adică al trecerii noastre de la păcat (moarte) la viață.

Înțelegerea tainei și a sărbătorii vine prin har

Ceea ce omul înțelege la nivel istoric (fizic, biologic, științific, social, literal) reprezintă doar o cunoaștere la suprafața tainei. Îl vezi pe Dumnezeu pe mânzul asinei și nu înțelegi decât exteriorul a ceea ce se vede. Taina Învierii Domnului este cea care fundamentează cunoașterea tuturor tainelor legate de mântuirea noastră. „Osana!" cântat de un suflet care se pocăiește devine cu adevărat „Osana!" în lucrarea harului prezent în Biserică, unde toate se transformă din istorie în împărăție, din cunoaștere superficială în cunoaștere adevărată, din risipă în bogăție și din mulțime de oameni în comuniune de sfinți.

Pr. prof. dr. Emil Jurcan - Evanghelia de Duminică - Floriile, drumul spre Cruce şi Înviere

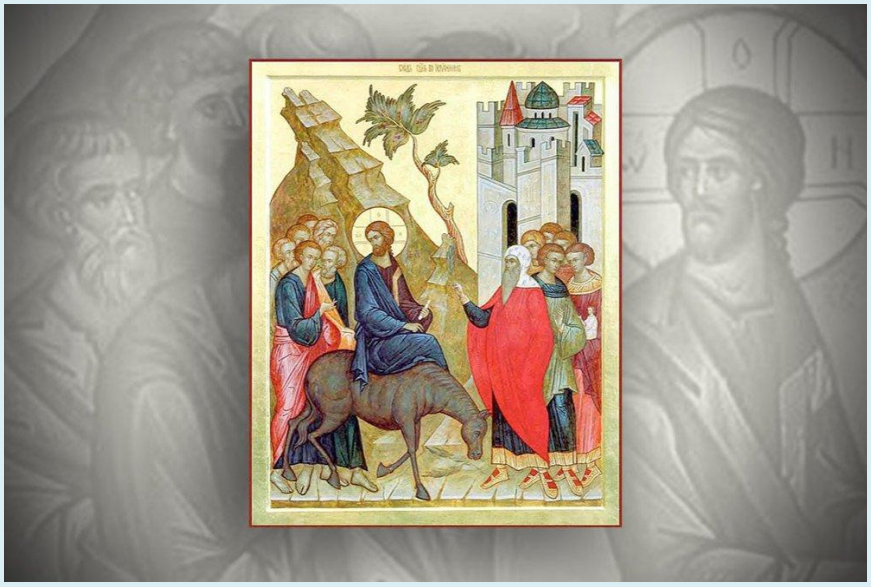

Duminica a 6-a din post (a Floriilor) Ioan 12, 1-18

Înainte de Paşti cu şase zile, Iisus a venit în Betania, unde era Lazăr, pe care îl înviase din morţi. Şi I-au făcut acolo cină şi Marta slujea. Iar Lazăr era unul dintre cei ce şedeau cu El la masă. Deci Maria, luând o litră cu mir de nard curat, de mare preţ, a uns picioarele lui Iisus şi le-a şters cu părul capului ei, iar casa s-a umplut de mireasma mirului. Dar Iuda Iscarioteanul, unul dintre ucenicii Lui, care avea să-L vândă, a zis: Pentru ce nu s-a vândut mirul acesta cu trei sute de dinari şi să-i fi dat săracilor? Însă el a zis aceasta nu pentru că îi era grijă de săraci, ci pentru că era fur şi, având punga, lua din ce se punea în ea. A zis, deci, Iisus: Las-o, că pentru ziua îngropării Mele l-a păstrat. Că pe săraci totdeauna îi aveţi cu voi, dar pe Mine nu Mă aveţi totdeauna. Deci, mulţime mare de iudei au aflat că este acolo şi au venit nu numai pentru Iisus, ci să vadă şi pe Lazăr, pe care-l înviase din morţi. Şi s-au sfătuit arhiereii ca şi pe Lazăr să-l omoare, căci, din pricina lui, mulţi dintre iudei mergeau şi credeau în Iisus. A doua zi, mulţimea cea mare, care se adunase la sărbătoare, auzind că Iisus vine în Ierusalim, a luat ramuri de finic şi a ieşit întru întâmpinarea Lui şi striga: Osana! Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului, Împăratul lui Israel! Şi Iisus, găsind un asin tânăr, a şezut pe el, precum este scris: „Nu te teme, fiica Sionului! Iată, Împăratul tău vine şezând pe mânzul asinei”. Acestea nu le-au înţeles ucenicii Lui la început, dar, când S-a preaslăvit Iisus, atunci şi-au adus aminte că acestea erau scrise despre El şi că acestea I le-au făcut Lui. Aşadar, dădea mărturie mulţimea care era cu El când l-a strigat pe Lazăr din mormânt şi l-a înviat din morţi. De aceea L-a şi întâmpinat mulţimea, pentru că auzise că El a făcut minunea aceasta.

Am ajuns cu ajutorul lui Dumnezeu în această ultimă duminică de dinaintea Paștilor. Se simte și se vede deja lumina pascală din noaptea Învierii. Începe să se simtă mirosul lumânării de ceară, împodobită pentru a fi ridicată în văzduh, împreună cu crucea și cu chemarea „Veniți de luați lumină”. Este duminica tăcerii și totuși a strigătului „Osana, bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului!”. Strigau copiii și oamenii simpli. Cei care se credeau învățați doar urmăreau. Erau intrigați de strigătul lor și încercau să îl oprească.

Ce repede se reiterează această atmosferă: și astăzi sunt mulți care doar urmăresc iritați și doresc să tacă. Dumnezeu să tacă. Lumea să tacă. Tot ceea ce este sfânt să dispară și să nu se audă. O permanentă luptă de a da cu piciorul în țepușă. Metodele sunt atât de variate și de perfide. Uneori par chiar a fi amabile, dar tot perfide sunt. Datul cu piciorul în țepușă a devenit pentru mulți un fel de sport: lupta cu Dumnezeu. Nu este cea de la pârâul Iaboc, când Iacov se luptă cu Dumnezeu în noapte și unde primește numele de Israel, ci este nebunia de a fi contra evidenței divine.

Oamenii sinceri, cu suflet de copil

Există în această scenă cel puțin trei categorii de oameni: pe de o parte sunt oamenii sinceri, cu suflet de copil. Sunt aceia care au fost adumbriți de chipul lui Hristos, pe care L-au ascultat și L-au privit. Sunt acei bolnavi trupește, dar mai ales sufletește și care s-au vindecat lângă El. Acești oameni nu mai au teamă, nu se mai ascund de ochii fariseilor și a celor care îi amenințau cu alungarea din sinagogă. Pentru ei, El era totul. Nu mai aveau nevoie de sinagogă ca să Îl simtă pe Dumnezeu. Dumnezeu nu îi mai aștepta în sulurile din arca sinagogii, ci mergea alături de ei. De aceea simțeau nevoia să strige și să își aștearnă hainele pe jos. Atât mai aveau de preț: sufletul care striga și haina de pe trup. Ei reprezintă categoria celor care din iubire vor să facă ceva pentru Dumnezeu. Să pună ce au și ei de preț, hainele de pe ei, pe jos, ca să se simtă Domnul bine. Dumnezeu se simte bine doar să îți vadă inima că se așterne cu drag în fața Lui. Strigătul nu vine de pe buze, ci din adâncul inimii. Era strigătul așteptării împlinite. De o istorie întreagă, lumea aștepta să strige „Osana”, dar nu avea cui. Psalmistul scrisese aceste rânduri în așteptarea Celui care avea să fie „împlinirea istoriei”. Acum în locul psalmistului strigau copiii și oamenii simpli.

Cine mai strigă astăzi? Este nevoie de curajul copilului, care nu se teme, care se bucură și strigă. În momentul în care sufletul tău devine un copil, lipsit de păcate și plin de curaj, atunci strigătul tău este auzit. Dumnezeu va veni pe calea ta, la Ierusalimul tău, la poarta vieții tale. Pune haina sufletului tău ca El să pășească în viața ta, care de multe ori este o cetate închisă. Trebuie să ai curaj în fața acestei lumi atât de ostile și de anti-creștine. Dumnezeu îți așteaptă strigătul

tău, acel Osana al tău și haina pusă pe jos cu smerenie ca să intre în cetatea sufletului tău. Dacă strigătul nostru va fi mut, vor fi alte strigăte care ne vor asurzi și ne vor face să ne pierdem calea spre El. Oricum, astăzi sunt atâtea strigăte (de război, de pandemie, de tensiuni politico-economice etc.), încât bietul om aproape că nu mai are urechi de auzit și glas de strigat. Și totuși. Este nevoie de strigătul nostru. Dumnezeu nu vine nechemat. Aici apare sinergia noastră sau teandria în care strigătul nostru se împle-tește cu pașii Lui spre noi.

Oamenii se simt singuri pentru că nu mai strigă spre cer. Lucrurile sunt evidente: boala care se răspândește cu mare viteză nu este virusul, ci depresia. Singurătatea este boala secolului. Oamenii se autoiluzionează cu ideea de „rețea de socializare", dar totul este de fapt un fals, pentru că nu găsești acolo suflete, ci doar idei sau imagini false. Singura socializare o realizezi cu Cel care creează comuniunea, cu Dumnezeu și cu oamenii Lui. Prezența lui Dumnezeu coplește orice prezență. Nu mai ești singur și nu mai poți fi singur dacă Îl ai pe El.

Nu toţi L-au primit bine pe Iisus

O a doua categorie de oameni din această duminică a Floriilor, când Hristos intră în Ierusalim, o reprezentau fariseii. Vicleni și urmăritori ai oricărui gest care putea să ducă spre o acuză, ei se apropie de Iisus și Îi cer să certe mulțimile care strigau. De ce să îi certe? Pentru că făceau zgomot? Dar în ziua în care vor striga „răstignește-L", nu era zgomot? Atunci nu erau deranjați? Este un strigăt care pe omul necredincios îl deranjează. Orice pomenire a numelui lui Dumnezeu îl irită. O să vezi că de fiecare dată când îi vorbești de rugăciune, de Biserică, de post sau de Dumnezeu, acesta va schimba subiectul. Iar dacă insiști, va fi vădit deranjat și iritat. Așa a fost și în cazul fariseilor. Erau iritați că vedeau cum se împlineau în ochii lor toate profețiile. Oamenii simpli nu cunoșteau bine Vechiul Testament, dar fariseii și cărturarii nu erau simpli, ci foarte buni cunoscători ai Legii și ai Profeților. Știau cuvintele profetice și de aceea erau stresați și enervați de mulțimea care striga fără să știe de acele chemări din Vechiul Testament. Poporul împlinea inconștient mersul istoriei și al -Bibliei, iar cei care cunoș-teau acest mers încercau să îl oprească. Și astăzi sunt mulți cei care încearcă să oprească mersul lui Dumnezeu în istorie și au pus de-a lungul ei mai multe stavile, numite comunism, iluminism, ateism, umanism, neo-marxism etc. Și totuși Dumnezeu își continuă pașii Săi.

Apostolii care L-au primit pe Hristos cu inima curată

În fine, a treia categorie, cea a apostolilor, care nici ei nu pricepeau foarte mult din istoria mântuirii, căci erau oameni simpli, dar aveau teama de a nu pierde acel dar atât de drag lor. Ei lăsaseră totul și nu mai aveau nici un rost fără de El. Nimeni nu le mai dădea nici o șansă, dacă se reîntorceau în comunitatea din care

plecaseră. Fără Hristos, ei nu mai aveau sens, căci nu mai aveau familie, nici prieteni și nici avere. Toată averea lor era doar El. De aceea, priveau cu teamă tot ceea ce se întâmpla. Se bucurau de glasurile copilașilor, dar se temeau de vocile fariseilor. Totul devenea o taină dincolo de cuvinte. Este starea creștinului care simte că fără Dumnezeu el nu mai are sens și nici drum prin viață. Doar Dumnezeu îi arată calea și îl ajută să meargă pe acest drum, în rest nu vede decât naivitatea sau, dimpotrivă, răutatea oamenilor. Este normal ca acești creștini să aibă teamă pentru viitorul țării, pe care unii l-ar dori total desacralizat. De ce? Poate pentru că prezența lui Dumnezeu le presează conștiințele și le contrazice moralitatea deviată pe care și-au împropriat-o. Au încercat unii să fie „mai europeni" prin eliminarea credinței creștine din viața lor. Dar omul este făcut să fie religios. Ține de ADN-ul lui. Or, dacă nu este creștinismul în seva lui existențială, atunci va fi altceva. Și ce altceva poate fi mai plin de iubire pentru tot (creație, om sau societate), decât învățătura creștină? O lume fără Hristos este o lume sortită eșe-cului. Nu va dăinui, căci nu are un reper solid.

Hristos a intrat în Ierusalim. Dincolo de părerile oamenilor care Îl condamnau și Îl acuzau, El intră în cetate pentru a împlini ultimele momente ale misiunii Lui. Hristos era dincolo de strigătele de bucurie sau de ură ale mulțimilor. El striga în taină către Tatăl ceresc să ierte prin jertfa Lui păcatele umanității. El era singurul tăcut în drumul Lui, dar cu strigătul în taina tăcerii. Mai era și asinul, care îl purta pe Hristos, tăcut și el. El reprezintă creația care Îl poartă pe Dumnezeu în teofania ei, însă oamenii nu văd asta. Creația ne vorbește în taina ei despre minunile lui Dumnezeu, dar cine mai stă să vadă aceste minuni? Pentru asta trebuie să ai „ochi de văzut".

Intrarea în Ierusalim trebuie văzută de către fiecare din noi ca o intrare în propria noastră cetate, în cetatea inimii. Oare cum Îl primim? Ce fel de strigăt exprimăm? Sau tăcerea noastră -este o revelație? Îl păstrăm pe Hristos în cetatea inimii noastre sau Îl vom răstigni prin răul din noi? Răspunsul stă în noi, în sinceritatea cu care ne apropiem de jertfa Lui, de Paștile care ne redeschid nouă porțile raiului. Aș vrea să fim lumină din lumina Lui, iar strigătul nostru să nu fie împotriva Lui, ci cu și pentru El. Este strigătul pe care lumea îl așteaptă: Hristos a înviat! Acesta nu poate fi doar un cântec de Paști sau doar un salut pentru această perioadă. El trebuie să fie un strigăt peste istorie și peste lume, care să trezească omenirea și să îi ofere un sens. Oare mai suntem noi în stare să strigăm lumii că Hristos a înviat? Sau doar ne vom saluta cu el câteva zile și îl vom cânta la slujbe și atât? Ritul s-a terminat. Dumnezeu așteaptă strigătul nostru. Singurul de care are El nevoie și pe care și-l dorește. Pregătiți-vă să strigăm lumii în noaptea de Înviere: „Hristos a înviat!"

Intrarea lui Iisus în Ierusalim. Citind Evanghelia de la Florii “pe dinăuntru”, împreună cu IPS Bartolomeu Anania…

(fragment)

[…]

De ce Domnul a acceptat, mai mult decât a acceptat, a pus la cale această intrare triumfală când ştia că El nu merge la triumf, ci merge la înfrângere şi la moarte? Iubiţii mei, pentru ca noi, cei de astăzi, să înţelegem ceea ce nu pricepeau cei de atunci: misterul creştinismului - totul trebuie citit pe dinăuntru nu pe dinafară.

Dacă citim Evangheliile şi ne vom opri doar la suprafaţă şi vom explica doar istoriceşte cine era guvernator, cine era mare preot, cine era al doilea preot şi aşa mai departe, nu vom înţelege nimic. Sfânta Scriptură trebuie citită lăuntric şi pe dinăuntru. Putem vedea această imensă discrepanţă şi între ceea ce oamenii de atunci nu erau capabili să priceapă şi mesajul adevărat al lui Iisus Hristos. Ei, ca nişte oameni, priveau la El ca la un om foarte puternic, înzestrat cu puteri extraordinare, dar ca la un om. (…) Cei care-L aclamau la intrarea Sa triumfală

în Ierusalim - Îl aclamau cu ramuri de finic şi cu hainele aşternute pe jos, Îl aclamau ca pe un rege.

⇒ *Şi ne spune Sfântul evanghelist Ioan, dacă aţi reţinut din textul de astăzi: "Osana, Cel ce vine întru numele Domnului! Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului, Împăratul lui Israel". E clar.*

⇒ *Şi evanghelistul Marcu adaugă: Împărăţia care urmează S-o întemeieze şi care este Împărăţia, părintelui nostru David - adică pe linia davidică.*

E clar, ei gândeau pământeşte, ca nişte pământeni, Iisus gândea dumnezeieşte, ca un Dumnezeu. Iar pe de altă parte fariseii, care gândeau mai omeneşte decât toţi. Ei nu voiau să fie proclamat împărat. Nu pentru că apoi vor fi dezrobiţi de romani - că asta o voiau şi ei, ci pentru că nu era omul lor, era adversarul lor. Şi atunci când eşti egoist şi interesat politic nu te mai interesează binele comun al patriei, te interesează doar interesele partidului din care faci parte. Şi ei, fariseii şi saducheii, erau partide politice şi ei se gândeau: "Nu este de-al nostru! Nu ne trebuie, chiar dacă va fi să ne dezrobească".

Iubiţii mei, ştim ce s-a întâmplat peste numai câteva zile: Iisus arestat, judecat, osândit. Nu voi insista asupra faptului că a rămas singur, că ucenicii Îl părăsiseră, ci doar că El îşi asumase această suferinţă, nimic nu a fost surpriză în aceasta. El şi-o vestise faţă de ucenicii Săi în repetate rânduri: "Fiul Omului va fi prins şi va fi dat în mâinile oamenilor şi va fi judecat şi va fi scuipat, şi pălmuit, şi batjocorit, şi răstignit, dar a treia zi va învia". Nimeni n-a priceput o iotă din tot acest mesaj. Au socotit că s-ar putea să fie o metaforă.

(…)

Ni se spune că nici ucenicii nu pricepeau ce se întâmplă atunci. S-au dezmeticit mult mai târziu, după ce Domnul a înviat din morţi şi toate tâlcurile ascunse au ieşit la lumină. Cu Iisus ştim ce s-a întâmplat.

Ce s-a întâmplat cu mulţimile? Ne vom întâlni cu ele în Piaţa Pretoriului acolo unde guvernatorul Pilat Îl va judeca pe Iisus la incitarea cărturarilor şi fariseilor. Şi când a întrebat: "Ce trebuie să fac cu Omul acesta că nu-I găsesc nici o vină?" Atunci mulţimile incitate de farisei şi saduchei au strigat într-un glas: "Răstigneşte-L! Răstigneşte-L!", adică: "Omoară-L!". Aceiaşi oameni. Nu s-a găsit nimeni să-I ia apărarea. Aceiaşi oameni care-L aclamaseră pe uliţele Ierusalimului, acum Îi cer condamnarea la moarte într-un glas şi o obţin.

Iubiţii mei, când au fost sinceri: atunci când L-au aclamat sau acum când Îl osândeau? Şi într-un caz şi în altul. Este psihologia mulţimilor, a gloatelor pe

care psihologii o ştiu foarte bine. Psihologia turmei care se ia după un singur semnal. Atunci erau de partea lui Iisus, acum sunt de partea adversarilor Săi.

(…)

Iubiţii mei, după 2000 de ani de creştinism fiecare creştin îşi are credinţa lui proprie, personală. Noi ne adunăm cel puţin duminica şi sărbătorile, ne rugăm împreună, dar credinţa şi evlavia sunt bunuri personale ale fiecărui ins în parte. Ele nu se dobândesc prin contaminare, că dacă s-ar dobândi prin contaminare, le-aţi pierde la câteva minute după ce aţi ieşit din Biserică.

Credinţa se câştigă din copilărie, prin tată, prin mamă, prin bunică, la şcoală, la lecţii, mai târziu prin lecturi, la Biserică, prin Sfintele Slujbe şi prin predică.

Credinţa este un bun personal al fiecăruia. Fiecare ştie în ce crede, de ce crede şi cât de tare sau de slabă este credinţa lui. De aceea relaţia noastră cu Dumnezeu este o relaţie personală, relaţia noastră cu Iisus Hristos este o relaţie personală, de la persoană la persoană, de la inimă la inimă, de la inteligenţă la inteligenţă, de la bunătate la bunătate.

De aceea avem şi spoveditul personal, nu spovedirea în comun. Personal se duce fiecare la duhovnic şi Îi spune lui Dumnezeu, lui Iisus Hristos ce are el de spus pe inimă şi este convins că, prin duhovnic, Iisus Hristos îl ascultă şi poate îl dojeneşte şi în cele din urmă îl iartă pentru că l-a înţeles. Faptul că merge individual la Iisus Hristos să-şi spună ce are de spus pe inimă înseamnă suprema relaţie personală dintre om şi Dumnezeu.

(…)

Iubiţii mei, cei de atunci, din vremea Mântuitorului L-au aclamat cu ramuri de finic, dar peste numai câteva zile ramurile lor de finic aveau să se prefacă în bicele cu care trupul lui Iisus avea să fie torturat.

Plecăm şi noi cu ramurile noastre de finic, dar le vom păstra ca ramuri de finic şi nu vom îngădui ca prin păcatele sau necredinţa noastră ele să se prefacă în câteva zile în biciuri cu care noi Îl vom supune pe Iisus patimii. De ce? Pentru că noi avem credinţa personală şi pentru că-L iubim pe Hristos şi-L înţelegem în toată jertfelnicia Lui. Durerea Lui a fost a fost o durere asumată. De aceea mergea către ea ca un triumfător pentru că ştia că la capătul acestei suferinţe urmează Învierea - deci biruinţa definitivă - şi nu numai a lui, ci şi învierea noastră a celor pentru care venise din cer, de la Tatăl Său.

Păstraţi-vă fiecare credinţa puternică, personală, şi-n rugăciune şi-n toate meditaţiile voastre, comunicaţi cu Iisus Hristos ca de la persoană la Persoană! Să vi-L faceţi prieten apropiat! El vă va înţelege, dar şi voi să-L înţelegeţi pe El. Şi aşa veţi şti că-I veţi cânta şi astăzi şi întotdeauna lui Iisus: "Osana, Cel ce vine întru numele Domnului! Binecuvântat este Împăratul lui Israel", adică Împăratul lui Israel cel nou care este Biserica lui Iisus Hristos şi care este Împărăţia lui Dumnezeu către care nădăjduim.

Aşadar, iubiţii mei, ziua de astăzi dinaintea Patimilor Domnului este o zi de bucurie, de lumină, pentru că este luminată pe dinlăuntru de credinţa noastră în Învierea care stă la capătul Patimilor lui Iisus.

Aşa să ne ajute Dumnezeu! Amin!

Sursa: IPS Bartolomeu Anania, transcrierea unor fragmente din Predica din Duminica a 6-a din Post (a Floriilor), 2003 - Foaia duminicală "Glasul Domnului" (PS Ignatie Mureşanul)

IPS Teofan: Străpungerea inimii – unicul drum către propria noastră Înviere

„Creştinul este o mărturie vie în mijlocul lumii“

Ajunşi aproape de sfârşitul Postului mare, cu inimile pline de aşteptare faţă de rememorarea liturgică a celor mai profunde evenimente ale istoriei credinţei noastre, gândul ne poartă şi spre bucuria marelui praznic. În acelaşi timp, ***fiecare dintre noi îşi face o autoevaluare a propriei stări duhovniceşti şi se întreabă ce îi lipseşte, unde are de lucrat cu sine pentru a fi cu adevărat creştin trăitor.*** Înalt Preasfinţitul Părinte Teofan, Arhiepiscopul Iaşilor şi Mitropolitul Moldovei şi Bucovinei, ne oferă câteva răspunsuri concludente la întrebări privitoare la condiţia creştinului în societatea contemporană.

- Înalt Preasfinţite Părinte Mitropolit, ce dă măsură vieţii omului?

- ***Credinţa adevărată în Dumnezeu şi iubirea faţă de aproapele.*** Fără una din aceste stări, omul este o pasăre cu o singură aripă. Se rostogleşte în gol şi nu poate să zboare.

- Cum poate face misiune creştinul în lumea de astăzi, care crede tot mai puţin în Hristos? Ce importanţă are exemplul personal în această lucrare?

- Fiind credincios jurământului de la botez (lepădat de puterile întunericului şi unit cu Hristos), creştinul este o mărturie vie în mijlocul lumii. ***Prin însăşi prezenţa sa discretă şi grăitoare, cel ce crede în Hristos constituie aluat care dospeşte frământătura. Corespondenţa dintre ceea ce crede, pe de o parte şi felul său de viaţă, pe de altă parte, constituie cea mai puternică armă misionară.***

- Care este remediul împotriva formalismului în mărturisirea credinţei?

- *Formalismul* este marea problemă a multor români care-şi zic ortodocşi, dar nu au o legătură reală cu Biserica. ***Sfântul Paisie de la Neamţ, pe linia Sfântului Efrem Sirul şi a Sfântului Simeon Noul Teolog, spune că nu există viaţă creştină adevărată fără "străpungerea inimii". Acolo unde este străpungerea inimii, nu mai este loc pentru rutină, pentru formalism.***

"Inima înfrântă şi smerită" este singura pe care Dumnezeu n-o urgiseşte, este singura pe care Dumnezeu o primeşte ca dar din partea omului.

Remediul împotriva formalismului? Dificil de răspuns. ***Probabil trecerea prin experienţe-limită, prin suferinţă adâncă, prin stări apropiate de deznădejde creează premisa ca omul, ajutat de harul lui Dumnezeu, să sfărâme carapacea formalismului religios.***

- Mai poate deveni credinţa un modus vivendi pentru omul contemporan?
- A trăi creştineşte este o imposibilitate pentru omul obişnuit. A trăi creştineşte înseamnă a avea pecetea lui Hristos, care, ***după cuvântul Sfântului Simeon Noul Teolog înseamnă: lauda în necazuri, bucuria în scârbe, rugăciunea şi iubirea pentru vrăjmaşi şi a-ţi da sufletul pentru viaţa aproapelui.*** Geniile sfinţeniei, sfinţii, împlinesc mult din acest ideal evanghelic. În ceea ce ne priveşte pe noi, oamenii obişnuiţi, este necesară o cât mai adâncă luptă pentru a experimenta, cu ajutorul lui Dumnezeu, o fărâmitură, o picătură din acest ideal.

- Cum înţelege creştinul libertatea în condiţiile în care Biserica recomandă postul, rugăciunea, lucruri care, în aparenţă, reprezintă o seamă de îngrădiri pentru unii?
- Este nespus de greu să mărturiseşti celor din jur că tocmai îngrădirile amintite sunt izvoare autentice de libertate. Aceasta pentru că ideea de libertate este văzută într-o modalitate totalmente ruptă de conceptul de om ca rob al lui Dumnezeu. ***A-L cunoaşte pe Dumnezeu ca Stăpân, a domina propriile patimi, a lupta pentru a te elibera de dorinţa de a-i stăpâni pe ceilalţi constituie izvoare inepuizabile de libertate.***

- Postul este timpul iertării, al sfinţirii. Cum lucrează iertarea în inima creştinului?
- Voit sau inconştient, omul clădeşte toată ziua şi în tot ceasul ziduri între sine şi ceilalţi.Grija de multe, iubirea de stăpânire şi grăirea deşartă sunt materia din care aceste ziduri sunt alcătuite. Perioada postului este un timp mai intens în care creştinul este chemat să conştientizeze existenţa tragică, pentru el şi pentru lume, a acestor ziduri. ***Cum pot fi dărâmate aceste despărţituri dintre om şi om, dintre om şi Dumnezeu? Ne-o spune Sfântul Efrem Sirul: prin curăţie, gând smerit, răbdare şi dragoste, vederea propriilor***

păcate şi neosândirea aproapelui. Toate sunt cuprinse în harul iertării care purifică omul de mândrie şi-l îmbracă în veşmântul smereniei. ***Marea problemă este aceea a recunoaşterii că suntem vinovaţi în relaţia cu ceilalţi. Avem sentimentul că vinovăţia este de partea cealaltă*** şi că nu prea avem ce ierta [sau pentru ce sa fim iertaţi?, n.n.]. De aceea, stăruinţa în rugăciune în timpul postului, şi nu numai, ar trebui să se axeze pe: ***"Doamne, dăruieşte-mi ca să-mi văd păcatele mele şi să nu osândesc pe fratele meu!"***

- Care este rolul Liturghiei în viaţa credincioşilor, mai cu seamă în perioada Postului?
- Unirea cu Hristos prin Trupul şi Sângele Lui. Acesta este rostul Sfintei Liturghii. Fără împărtăşirea cu Sfintele Taine, Dumnezeiasca Liturghie este lipsită de sensul ei deplin în ceea ce-i priveşte pe credincioşi. În vremea postului mai ales, creştinii sunt chemaţi *"cu frică"*, dar şi "*cu dragoste*" şi îndrăzneala cea după Dumnezeu, să se apropie mai des de Sfântul Potir.

- Cum trebuie să înţeleagă omul contemporan pocăinţa? Cum ne întâlnim cu Hristos în pocăinţă? Care sunt roadele pocăinţei în sufletul omului?
- Pocăinţa, spunea Sfântul Ioan de Kronstadt, înseamnă "recunoaşterea că există o minciună în inima ta". Această recunoaştere, care nu este decât adevărata cunoaştere de sine, ***constituie platforma începutului de refacere a legăturii cu Dumnezeu. Recunoaşterea stării de păcat şi îndepărtarea ispitei de a-l judeca pe celălalt ajută creştinul să reintre în legătură cu Hristos.*** ***Odată recunoscută starea de păcat, se naşte în sufletul omului conştiinţa măreţiei lui Dumnezeu, Cel unul singur curat, fără de păcat. Cuprins în minte şi inimă de harul pocăinţei, omul se deschide mai sincer spre celălalt, este mai realist în analiza situaţiilor prin care trece, şi mai ales descoperă calea care duce la Dumnezeu.*** Cum tot omul este plin de păcat, pocăinţa este calea tuturor spre Dumnezeu.

- Puteţi recomanda un program general de viaţă creştină urmat de tinerii zilelor noastre? Ce trebuie să aibă ei în vedere în primul rând?
- Să-şi păstreze curăţia trupească sau să şi-o recapete prin abstinenţă. Aceasta este noua provocare a tinerilor de azi. Răspunsul la o asemenea provocare este cu atât mai dificil, cu cât contextul este tot mai neprielnic pentru tineri curaţi, feciorelnici, sau redeveniţi astfel prin renunţarea la păcat. Tinerii de acest fel sunt tot mai rari şi de aceea este necesar ca ei să se caute, să se descopere unii pe alţii, să se integreze în viaţa parohiilor, să întemeieze familii creştine.

- Cum poate Biserica scăpa lumea de singurătatea care ne înconjoară, de individualism?
- Prin obşti monahale autentice pentru cei ce voiesc această cale; prin familii creştine tot mai numeroase şi prin comunităţi parohiale centrate pe

Dumnezeiasca Liturghie. În afara acestora nu există decât singurătate, individualism, nu există decât *drama plictiselii*,cauzatoare, după mărturia lui Dostoievski, a *vremurilor antihristice.*

IPS Teofan - Predică în Duminica Floriilor - De ce era trist Iisus? De ce ar fi trist şi astăzi? Cum a fost înţeles mesajul lui?

(fragment)

Despre cele patru stări ale Săptămânii mari: starea de bucurie duhovnicească, starea de tristeţe, starea de smerenie şi disponibilitatea de a îţi iubi vrăjmaşii.

[...] ***De ce tristeţe?*** Pentru că unul din evanghelişti, amintind despre bucuria cetăţii sfinte la intrarea Domnului în Ierusalim spune: ”***Şi Iisus era trist***”. **Cetatea se bucura, copiii striga *Osana* celui dintru înălţime, Hristos este aclamat cu ramuri de finic şi de măslini, semne ale bucuriei, iar El este trist.** De ce este trist? **Pentru că are constatarea că *mesajul Său n-a fost înţeles de către lume.***

El se pregăteşte să fie împărat peste inimi, oamenii doresc să îl pună Împărat peste cetăţi, peste armate, să devină cuceritor şi stăpân în sensul omenesc al cuvântului. El cheamă la smerenie, dar doi dintre ucenicii Săi cer să fie de-a dreapta şi de-a stânga Lui în împărăţia cea lumească pe care sperau ei să o înfiinţeze.

- *Este trist pentru că doar peste câteva zile rugăciunea Lui va fi atât de încordată, atât de puternică înaintea paharului morţii, încât sudoarea Lui se transformă în picături de sânge.*
- *Este trist pentru că îl aude pe apostolul Petru zicând: ”Doamne, să nu Ţi se întâmple Ţie să fii răstignit!”, înţelegând Domnul Hristos că apostolul Petru nu pricepuse nimic din mesajul pe care timp de trei ani şi jumătate îl lansase apostolilor şi, prin ei, lumii.*
- *Este trist pentru că îl vede pe Petru trădând doar peste câteva zile.*

- *Este trist pentru că îl vede pe Iuda care se plânge pentru risipa mirului de nard pe care Maria, sora lui Lazăr, îl vărsase pe trupul lui Iisus preîntâmpinând mirul şi miresmele care aveau să ungă trupul mort al Domnului Hristos doar peste câteva zile.*
- *Şi îl vede deja pe Iuda trădându-L în Grădina Ghetsimani. Şi tristeţea lui era şi mai mare, ştiind că acesta, în loc să aleagă calea regretului pentru fapta făcută, prin harul pocăinţei, avea să se sinucidă.*

De aceea, Domnul Hristos era trist. Şi ***spre această tristeţe a Domnului suntem chemaţi în această săptămână să ne îndreptăm, înţelegând că şi astăzi mesajul Domnului Hristos nu este înţeles aşa cum se cuvine.***

Înţelegând că şi astăzi se doreşte - *uneori chiar şi în Biserică* – nu smerenia, ci slava, mărirea şi puterea.

Înţelegând, de asemenea, că sunt şi astăzi destul de mulţi creştini care nu înţeleg sensul crucii, taina suferinţei, taina cea mare a răstignirii prin care creştinul este chemat să treacă.

Şi, mai ales, înţelegem că şi astăzi sunt multe persoane cu caracter de Iuda, care înşeală, mint şi duc la disperare pe atâţia...

IPS Teofan, mitropolitul Moldovei şi Bucovinei - Predică la Intrarea Domnului în Ierusalim (9 aprilie 2017)

Floriile la Catedrala mitropolitană din Iași: „Nimic nu este mai mare în viața creștinului decât smerenia”

[…]

Domnul Hristos intră în Ierusalim călare pe un mânz de asină. Care este mesajul pe care l-a transmis lumii Mântuitorul Hristos atunci, mesaj actual și pentru noi, cei de astăzi? Trebuie să știm că în acest mesaj se află întreaga teologie și că în el ar trebuie să se regăsească întreaga viață a Bisericii și întreaga noastră viață.

Mesajul hristic este următorul: Nimic nu este mai mare în viața creștinului decât smerenia. Singura mare cu adevărat este smerenia, pentru că mândria ne împiedică a iubi, ne spune și marele duhovnic și părinte Sofronie Saharov, iar Sfântul Siluan Athonitul, foarte adesea în rugăciunile sale pentru lume, rostea: Doamne, fă ca toți oamenii să înțeleagă și să cunoască smerenia Fiului Tău, Domnul nostru Iisus Hristos; fă să cunoască ce înseamnă dulceața smereniei și ce înseamnă a fi blând și smerit. Și tot acest mare părinte al Bisericii amintea că omul mândru nu e mulțumit niciodată de nimic: îi judecă întotdeauna pe ceilalți, nu poate vedea nimic bun în aproapele său, și chiar dacă se roagă mult, sufletul său este sărac și, observând acest lucru, spune că Dumnezeu l-a uitat, când de fapt el a uitat să se smerească.

Iar Sfântul Isaac Sirul spune că Dumnezeu îl răsplătește pe cel smerit și cu răsplata care se cuvine unor fapte pe care el nu le-a făcut .

Episcop-vicar Sofian Braşoveanul - Învăţătorul este aici şi te cheamă

“Învăţătorul este aici şi te cheamă” (În.11,28)

“Învierea cea de obşte mai înainte de Patima Ta încredinţând-o, pe Lazăr din morţi l-ai sculat, Hristoase Dumnezeule. Pentru aceasta şi noi, ca pruncii, semnele biruinţei purtând, Ţie Biruitorului morţii strigăm: Osana Celui dintru înălţime, bine eşti cuvântat, Cel ce vii întru numele Domnului“.

“Sunt cuvinte pe care le spunem în fiecare an la praznicul Floriilor, respectiv al Intrării Mântuitorului în Ierusalim, precum şi în ziua precedentă, în Sâmbăta lui Lazăr. Rostind sau cântând aceste cuvinte, ***ne adresăm Domnului Hristos, Biruitorului morţii, Care l-a înviat din morţi pe Lazăr preinchipuind şi prin această Învierea noastră a tuturor, învierea cea de obşte şi ne exprimăm bucuria de a-L întâmpina pe Domnul Hristos asemenea pruncilor din Ierusalimul de acum aproximativ două mii de ani.***

Intrarea Mântuitorului Iisus Hristos în Ierusalim, pe care o sărbătorim în fiecare an în duminica dinaintea Sfintelor Paşti, este istorisită de toţi cei patru sfinţi evanghelişti, fiind strâns legată de evenimentele ultime ale vieţii trupeşti a Domnului Hristos, de ultimele Sale zile petrecute în Ierusalim, de patimile, răstignirea, moartea şi învierea Sa. ***Sfântul Evanghelist Ioan*** ***însă, înainte de a prezenta Intrarea în Ierusalim, în capitolul 11 şi la începutul capitolului 12 ale evangheliei sale relatează nişte evenimente importante petrecute într-un sat din apropierea Ierusalimului, în Betania. Este vorba de învierea lui Lazăr şi de ungerea Mântuitorului cu mir de către Maria, sora lui Lazăr.***

Din relatarea Sf. Evanghelist Ioan aflăm că Mântuitorul avea un prieten în Betania, prieten ce ajunsese să fie bolnav. Surorile lui Lazăr, Marta şi Maria, pe care Domnul Hristos le iubea de asemenea, I-au trimis Acestuia vorba că Lazăr,

prietenul Lui este bolnav. Auzind ştirea, Mântuitorul a afirmat că ***această boală nu era spre moarte, ci ca Fiul lui Dumnezeu să se preaslăvească prin ea*** (cf. În.11,4) şi doar după două zile S-a îndreptat spre Iudeea, provincie în care se afla satul Betania. În momentul plecării El cunoştea faptul că Lazăr deja murise, fapt pe care l-a făcut cunoscut şi ucenicilor Săi, iar când au ajuns în Betania Lazăr se afla deja de patru zile pus în mormânt. Sosind în Betania, Domnul Hristos a fost mai întâi întâmpinat de Marta, sora lui Lazăr şi a Mariei, cu care El a avut un scurt dialog.

Deoarece Marta îşi exprimă tristeţea pentru pierderea fratelui ei în lipsa Mântuitorului, Domnul Hristos i-a spus că acesta o să învieze. Pentru că ea credea că Mântuitorul vorbeşte despre învierea de obşte, El i s-a prezentat drept "***învierea şi viaţa***", spunându-i că ***cel ce crede în El chiar dacă va muri, va trăi, că tot cel care trăieşte şi crede în El nu va muri în veac*** (cf. În.11,24-26). Dialogul se încheie cu o mărturisire de credinţă a Martei, prin care aceasta îşi exprimă credinţa în cele spuse de Iisus şi afirmă că ea a cunoscut că El este "***Hristosul, Fiul lui Dumnezeu, Care a venit în lume***" (În.11,27).

După ce a spus acestea, Marta s-a dus să o cheme pe Maria, sora ei, şi i-a spus: ***"Învăţătorul este aici şi te cheamă***" (În.11,28). Aceasta s-a grăbit să vină, urmată fiind de iudeii care se aflau în casa lor pentru a le mângâia pentru moartea fratelui. Văzând-o plângând, înconjurată de iudeii care şi ei plângeau, Iisus, ne spune evanghelia, a suspinat cu duhul, S-a tulburat întru Sine şi a lăcrimat. Faptul i-a dus pe iudei la constatarea marii iubiri a lui Iisus faţă de Lazăr şi la nedumerirea lor, exprimată prin cuvintele: "***Nu putea, oare, Acesta care a deschis ochii orbului să facă aşa ca şi acesta să nu moară?"*** (În.11,37). ***Suspinând încă o dată Mântuitorul s-a dus la mormânt şi l-a înviat pe Lazăr, fapt în urma căruia mulţi din iudeii prezenţi au crezut în El. Alţii însă, s-au grăbit să-i înştiinţeze pe fariseii care, auzind, s-au hotărât atunci să-L ucidă.***

La începutul capitolului 12 Sfântul Evanghelist Ioan prezintă o altă venire a Mântuitorului în casa lui Lazăr, pe care îl înviase, prilej cu care Maria, sora acestuia, a uns picioarele lui Iisus cu mir de mare preţ şi le-a şters cu părul capului ei, ungere interpretată de Mântuitorul ca o preinchipuire a morţii şi îngropării Sale. Evanghelia ne relatează iarăşi că mulţime de iudei, auzind că Iisus venise în casa lui Lazăr, s-au grăbit să vină şi ei acolo pentru a-L vedea nu doar pe El, ci şi pe Lazăr pe care îl înviase din morţi.

În ziua următoare Iisus a intrat în Ierusalimul care se pregătea pentru sărbătoarea Paştilor. Evenimentul este prezentat, cum am spus deja, de toţi cei patru evanghelişti, din scrierile cărora aflăm că Mântuitorul, călare pe un asin, a intrat în cetatea lui David, fiind întâmpinat de mulţimea care, purtând în mâini şi aşternând în cale ramuri de finic, strigă: "***Osana! Binecuvântat este Cel ce vine***

întru numele Domnului, împăratul lui Israel!" (În.12,13). Intrând în Ierusalim, Mântuitorul nu a provocat doar bucuria mulţimii, ci şi invidia fariseilor, care spuneau între ei: *"Vedeţi că nimic nu folosiţi! Iată, lumea s-a dus după El"* (În.12,19). Peste doar câteva zile aceştia aveau să-L prindă pe Iisus, să facă astfel încât El să pătimească şi în cele din urmă să fie răstignit, neputând să creadă din pricina răutăţii lor că *El era Viaţa şi că, prin urmare ei luptau chiar împotriva Vieţii, împotriva izvorului vieţii lor, împotriva lor înşişi.*

Aceste lucruri petrecute acum aproximativ 2000 de ani noi le mărturisim în fiecare an când pomenim învierea lui Lazăr şi când sărbătorim Intrarea Mântuitorului în Ierusalim, devenind astfel şi noi martori ai acestor evenimente.

Precum odinioară în Betania, Domnul Hristos vine tot mereu şi la noi. Vine prin cuvântul Sfintei Evanghelii, vine prin Sfintele Taine, vine prin slujbele Bisericii. De fiecare dată când se citeşte Evanghelia despre învierea lui Lazăr se spune mai ales pentru noi: *"Învăţătorul e aici şi te cheamă".*

Faptul că bat clopotele, că în biserică se face o sfântă slujbă, că se citeşte Sfânta Evanghelie, înseamnă că Învăţătorul este acolo, a venit în întâmpinarea noastră şi ne cheamă. ***Când un frate al nostru are nevoie de noi, la fel, El ne cheamă.*** Când a fost chemată Maria, sora lui Lazăr, ea *"s-a sculat degrabă"* şi a mers în întâmpinarea lui Iisus (cf. În.11,29). ***Acum, când e rândul nostru să-L întâmpinăm, răspundem noi oare chemării Lui? Mergem noi acolo unde se găseşte Mântuitorul, unde ne aşteaptă, unde ne cheamă?***

Odinioară Domnul Hristos intra în Ierusalim, fiind întâmpinat de mulţime şi mai ales de copiii cei nevinovaţi, cu mare bucurie, iar de cei întunecaţi de răutate cu ură. **Astăzi El vrea să intre în Ierusalimul sufletului nostru, să fie împăratul inimii noastre.** ***Îl primim noi oare cu bucurie, Îi acordăm această împărăţie care I se cuvine sau, uzurpatori fiind, Îl alungăm şi suntem gata să-L ucidem?***

Înainte de a-l învia pe Lazăr, ştiind că o să facă aceasta, Mântuitorul Hristos a fost cuprins de tulburare, S-a întristat şi chiar a plâns. A plâns pentru durerea prietenilor Săi, a plâns compătimind pe cei pe care-i iubea. Oare noi ne străduim să fim prieteni ai Lui, încercăm să-L iubim şi să ne facem dragi Lui? Oare, când cei din jurul nostru suferă, ne doare şi pe noi necazul lor, pătimim şi noi împreună cu ei?

Intrând în Ierusalim, Domnul Hristos a găsit acolo din păcate nu doar curăţia unor inimi de copii care se bucurau să-L întâmpine, ci mai ales urâciunea, invidia, răutatea, mândria, lăcomia instalate în cel mai sfânt loc din Ierusalim. Acum, când vrea să intre în sufletul nostru, cum Îl primim? Cu

inimi curate, cu nerăutate, cu bunătate şi strigând ca pruncii odinioară: "***Osana! Bine este cuvântat Cel ce vine întru numele Domnului, Împăratul lui Israel!***"***?***

Să trăim astfel încât să nu afle sufletul nostru plin de spinii patimilor pe care să fie nevoit a-i alunga cu biciul! Şi… poate chiar e aşa, dar în acest caz ***să-L lăsăm să-i alunge, să-i scoată afară din noi, pentru ca nu cumva să preferăm tulburarea, agitaţia, răutatea, crima în locul Împăratului păcii.***

După ce l-a înviat pe Lazăr, Mântuitorul a spus: "***Dezlegaţi-l şi lăsaţi-l să meargă!***" (În.11,44). **Sfântul Ioan Scărarul** interpretează aceste cuvinte mai ales cu referire la noi spunând: "***Dezlegaţi-l pe el şi lăsaţi-l să meargă spre fericită nepătimire!***". ***Venind la noi, Domnul Hristos ne dezleagă de orice fel de legături ale morţii pentru a putea merge spre El, spre Viaţă. Să nu preferăm deci starea de legaţi, de înlănţuiţi ai propriilor noastre patimi, în locul libertăţii, în locul vieţii adevărate.***

Pentru a sărbători cu adevărat Intrarea Mântuitorului în Ierusalim, să ieşim şi noi în întâmpinarea Lui cu stâlpările gândurilor şi faptelor bune, cu simţăminte curate, cu mirul de bună mireasmă al unei vieţi fără prihană, cu dorinţa de a-L primi pe El ca împărat al nostru.

Ierusalimul sufletului nostru să-şi merite numele de "***pace sfântă***" şi să fie cetatea bucuriei întâmpinării Mântuitorului, locaşul păcii, în care se află tronul lui Dumnezeu, să fie Ierusalimul Învierii. Să aclamăm şi noi: "***Osana Celui dintru înălţime, bine eşti cuvântat, Cel ce vii întru numele Domnului***" şi ***să ne bucurăm de posibilitatea de a-L putea, nu doar întâmpina, ci chiar primi întreg pe Domnul Hristos în fiinţa noastră".***

PS Sebastian al Slatinei - Predică la Duminica a VI-a din post (a Floriilor) – Entuziasm şi crimă

Dreptmăritori creştini, sărbătoarea Intrării Domnului în Ierusalim evocă un eveniment pe cât de plin de entuziasm, pe atât de neînţeles de cei ce au participat la el.Aceasta s-a petrecut după ce Maria, sora lui Lazăr, L-a uns pe Mântuitorul Hristos cu mir de mult preţ, pregătindu-L astfel pentru patimi şi moarte, şi pe când Lazăr, care fusese înviat din morţi, era ,,căutat" de către iudei pentru a fi omorât.(In.12, 3-10).

Domnul Hristos i-a trimis pe ucenicii Săi, pe când Se apropia de Betfaghe, spunându-le:,,***Mergeţi în satul dinaintea voastră şi, intrând în el, veţi găsi un mânz legat (…) dezlegându-l, aduceţi-l la Mine. Şi dacă vă va întreba cineva : Pentru ce-l dezlegaţi?, veţi zice aşa: Pentru că Domnul are trebuinţă de el"*** (Lc.19, 30-31). Ucenicii I-au adus asinul şi, punându-şi hainele lor peste el, Hristos a urcat pe asin şi astfel a intrat pentru ultima oară în Ierusalim. Şi I-au ieşit întru întâmpinare locuitorii cetăţii, purtând în mâini ramuri de finic şi strigând cu toţii cu mare bucurie: ***„Osana, Fiul lui David; binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului! Osana întru cei de sus!"*** (Mt. 21, 9) Şi îşi aşterneau hainele lor pe cale, ovaţionându-L într-o atmosferă de mare bucurie, ca aceasta pe care o trăim şi noi până astăzi la acest praznic.

Iubiţi credincioşi, de ce am spus că evenimentul acesta nu a fost înţeles de cei care l-au creat şi unde este ,,disonanţa" la acest praznic, pe care cu toţii îl sărbătorim cu atâta bucurie, fapt pentru care Sfinţii Părinţi au şi rânduit ca astăzi să se facă dezlegare la peşte? Ei bine, priviţi cu atenţie icoana Intrării Domnului în Ierusalim şi observaţi bucuria celor care fluturau ramuri şi-şi aruncau hainele la pământ ca să treacă Hristos peste ele, adresându-I ovaţii împărăteşti! Priviţi icoana şi vedeţi disonanţa: ***Hristos nu participă la bucuria lor!*** Deşi era un triumf, pentru că oamenii Îl primeau ca pe un rege, ştiind că provine din familia

împărătească a regelui David, şi era apogeul misiunii Sale pământeşti, cu toate acestea, uitaţi-vă şi vedeţi că Domnul nu răspunde acelui entuziasm. ***Oamenii erau însufleţiţi de mare bucurie şi speranţă, iar El pare trist şi singur.*** ***De ce?*** ***Pentru că ştia că bucuria aceea va fi de scurtă durată***, căci încă de a doua zi, aceiaşi oameni care Îl ovaţionau şi Îl primeau ca pe un rege, aveau să-L părăsească unul câte unul şi să-L lase singur în faţa morţii. Până şi ucenicii Lui, până şi Petru, verhovnicul apostolilor, şi acesta se va lepăda, şi încă de trei ori şi cu jurământ că nu-L cunoaşte – pe El, pe care-L slujise trei ani şi jumătate (In. 18, 25-27).

De ce mai era trist Hristos? Mai era trist şi ***pentru că oamenii aceştia care-L primeau cu atâta bucurie, de fapt nu-L înţeleseseră.*** Ce credeau ei şi care era motivul entuziasmului lor? Hristos a protestat într-un fel faţă de atmosfera aceea; s-a desolidarizat de primirea lor, prin faptul că a ales să intre în Ierusalim nu aşa cum o făceau în vremea aceea regii şi împăraţii, purtaţi în lectică şi flancaţi de ostaşi . A intrat călare pe un mânz de asină, ca să arate că nu înţelege să cadă în capcana de a primi să fie rege, câtă vreme nimeni nu înţelegea că El nu este rege pământesc şi că nu vine nicidecum să elibereze cetatea Ierusalimului din mâna romanilor.

Dacă veţi căuta mai cu atenţie să înţelegeţi de unde schimbarea de atitudine la locuitorii Ierusalimului faţă de El, de la ,,Osana" la ,,Răstigneşte-L", veţi vedea că evreii aşteptau nu pe Hristos – Mesia Dumnezeu, Cel venit să ridice păcatele lumii – ci un rege care, intrând în Ierusalim, să nu se ducă la templu, ca să alunge pe vânzătorii de animale şi pe schimbătorii de bani (Mt. 21, 12-13), ci la Pretoriu, ca să alunge de acolo puterea romană ocupantă. Aşteptau un „Izbăvitor" care să nu meargă mâine, aşa cum vom citi în evanghelia deniei de diseară, să pedepsească un smochin şi să-l usuce (Mt.21, 19) – şi prin el pe poporul ales – ci să ridice masele la luptă, pentru a pedepsi pe cotropitorii Ţării Sfinte. Este motivul pentru care Hristos nu S-a bucurat astăzi, ci S-a desolidarizat de bucuria cu care Ierusalimul L-a primit.

Cu toate acestea, sărbătoarea de astăzi este totuşi praznic, iar Biserica, pentru a sublinia acest lucru şi faptul că iudeii L-au primit, chiar şi fără a-L înţelege, *„ca pe Împăratul tuturor…"* căci era Împărat, dar Împărat Ceresc – a rânduit astăzi dezlegare la peşte. De ce? Aceasta, pentru că Biserica a privit dincolo de Săptămâna Patimilor, care va începe să ne întristeze pe toţi de mâine – a privit şi priveşte în continuare către Învierea, chiar dacă avea să treacă mai întâi prin Săptămâna Mare, toate suferinţele şi pătimirile Sale finalizându-se, până la urmă, cu Învierea şi biruinţa Sa asupra confuziei din mintea iudeilor şi asupra morţii. ***Şi, ca să înţelegem cu toţii că venirea lui Hristos de astăzi este, totuşi, biruinţă, s-a trecut peste mentalitatea confuză a iudeilor şi, în perspective***

Învierii şi a biruinţei, Sfinţii Părinţi au trecut ziua aceasta în rândul Praznicilor Împărăteşti.

Dragii mei, din praznicul de astăzi înţelegem, aşadar, că trebuie să ne bucurăm, chiar dacă bucuria ierusalmitenilor din vremea accea era una străină de adevăr. Şi mai înţelegem că nu avem voie să fim atât de schimbători şi inconsecvenţi, precum contemporanii şi conaţionalii lui Hristos, care astăzi l-au ovaţionat, pentru ca peste doar câteva zile să se facă părtaşi crimei abominabile cu acelaşi entuziasm, strigând:*"Răstigneşte-l! Răstigneşte-l Pilate, pentru că ne-a înşelat!"* ***Înţelegem să-L primim pe Hristos cu bucurie în inimile şi în viaţa noastră şi ca, odată primit, să-L păstrăm***, iar nu să-L trădăm ca Iuda (Mt. 26,25 şi 47), ori să ne lepădăm de Dânsul ca Petru (Lc.22, 54 – 62), nici să-L părăsim ca toţi cei care Îl slujiseră până atunci, dar L-au lăsat singur în faţa morţii. Să păstrăm în suflet această bucurie a zilei de astăzi, să fim consecvenţi faţă de Hristos care este„Rege", iar nu răzvrătitor al maselor împotriva romanilor, şi „să-L primim *ca Împăratul"* prin excelenţă, Care a zis: ***„Împărăţia Mea nu este din lumea aceasta"***(In. 18, 36).

Să parcurgem săptămâna care ne stă înainte, a Patimilor, desolidarizându-ne de toţi acei care nu L-au înţeles şi nu Îl înţeleg nici astăzi aşa cum se cuvine pe Hristos! Pentru aceia şi pentru aceştia din urmă degeaba a predicat El trei ani şi jumate; degeaba S-a revelat şi a săvârşit minuni nemaiauzite şi neînchipuite, pentru că tot nu L-au înţeles şi nu Îl înţeleg; I-au cerut peste doar câteva zile moartea, cu acelaşi entuziasm cu care au fluturat astăzi ramuri de finic şi I-au adresat „osanale". ***Să-L primim, să-L păstrăm şi să-L cinstim pe Hristos ca pe un Împărat al sufletelor noastre, să ne pregătim pentru a întâmpina aşa cum se cuvine Sfânta Înviere, Praznicul ridicării Sale din mormânt, înviind şi noi şi înoindu-ne sufletele noastre, fiinţa noastră, viaţa noastră întreagă, Amin.***

Preafericitul părinte patriarh Daniel – Predică la Duminica a VI - a din Postul mare (Duminica Floriilor) - De la Ierusalimul pământesc la Ierusalimul ceresc

Sfânta Evanghelie din Duminica Floriilor care încheie Postul cel de 40 de zile al Sfintelor Paşti a fost rânduită de Biserică spre a fi citită în ziua sărbătorii Intrării Domnului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos în Ierusalim, praznic numit în popor şi sărbătoarea Floriilor.

În această Evanghelie plină de înţelesuri duhovniceşti se pomeneşte mai întâi de mirul de mare preţ al recunoştinţei Mariei faţă de Iisus pentru învierea din morţi a fratelui ei şi al Martei, Lazăr din Betania, care era şi prieten al Domnului Iisus Hristos.

În al doilea rând, vedem în Evanghelia de astăzi că Intrarea Domnului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos în Ierusalim este o sărbătoare a biruinţei Sale asupra morţii lui Lazăr şi o prefigurare sau anticipare a biruinţei Sale asupra propriei Sale morţi, prin învierea Sa din morţi.

Mai observăm că această sărbătoare a Intrării Domnului în Ierusalim este o deschidere spre Săptămâna Sfintelor Pătimiri ale Domnului nostru Iisus Hristos, pătimiri ca fiind confruntări ale Lui cu mai-marii cărturarilor şi ai fariseilor care Îl invidiau şi Îl urau, dar şi pătimiri ca suferinţe pricinuite trupului Său prin umilirile şi lovirile pe care le îndură ca urmare a răutăţii şi violenţei oamenilor vicleni, aroganţi şi ignoranţi. Toată această prevestire a Săptămânii Sfintelor Pătimiri ale Domnului Iisus Hristos este cuprinsă în textul Evangheliei din această zi ca un început al tensiunii şi conflictului dintre Iisus şi căpeteniile preoţilor care s-au hotărât să-L omoare pe El şi pe Lazăr, deoarece mulţi iudei credeau în Iisus mai ales după ce El a înviat pe Lazăr.

Proorocia lui Zaharia prevesteşte bucuria poporului iudeu care L-a întâmpinat pe Hristos în Ierusalim

Evanghelia evidenţiază că Mântuitorul Iisus Hristos intră în Ierusalim, iar această intrare în Ierusalim a fost prezisă de către prooroci (cf. Isaia 62, 11), şi, anume de proorocul Zaharia (cf. Zaharia 9, 9), care a prevăzut cu mai multe veacuri înainte că Mesia, adică Iisus Hristos, va intra ca Împărat în Ierusalim şezând pe un mânz de asină.

Evanghelia ne mai spune că numai după ce Hristos S-a preaslăvit prin Învierea Sa din morţi şi prin Înălţarea Sa la ceruri au înţeles ucenicii Săi că ceea ce s-a întâmplat atunci, la Intrarea triumfală a Domnului în Ierusalim, nu era ceva întâmplător, ci în evenimentul respectiv se împlinea un plan al lui Dumnezeu.

Prin aceasta ***vedem că între evenimentul Intrării Domnului Iisus Hristos în Ierusalimul pământesc şi preamărirea Sa cerească după Înviere există o legătură tainică.*** Cu alte cuvinte, ***Intrarea Domnului în Ierusalimul pământesc prefigura sau anticipa trecerea Lui prin suferinţă şi moarte, iar apoi prin Învierea Sa şi Intrarea Sa cu trupul înviat în Ierusalimul ceresc, adică în slava Preasfintei Treimi.*** Însă, Evanghelia este astfel împărţită astăzi pentru lectură, încât ea ne arată că Intrarea Domnului în Ierusalimul pământesc va fi urmată de trecerea Lui prin suferinţă şi prin moarte.

Acest adevăr îl auzim sau îl vedem duhovniceşte în Evanghelia de astăzi fiind tâlcuit de Însuşi Mântuitorul Iisus Hristos când explică de ce Maria, sora lui Lazăr, a turnat mir de mare preţ pe picioarele Lui şi le-a şters cu părul capului ei: ***'Las-o, că pentru ziua îngropării Mele l-a păstrat'. Maria din Betania care toarnă mir de mare preţ pe picioarele Mântuitorului şi le şterge cu părul capului ei nu este aceeaşi femeie cu femeia păcătoasă din Nain despre care vorbeşte Sfântul Evanghelist Luca (cap. VII, 36-50), întrucât aceea amesteca mirul de mare preţ cu lacrimile pocăinţei pentru păcatele ei. Aşadar, mirul de mare preţ al Mariei din Betania este altul decât cel al femeii păcătoase din Nain.***

Mirul de mare preţ, gest profetic pentru îngroparea Domnului

Totuşi, ***ceea ce au în comun gesturile celor două femei amintite mai înainte este recunoştinţa,*** aici recunoştinţă pentru învierea lui Lazăr din Betania, iar dincolo recunoştinţă pentru iertarea păcatelor pe care Hristos o dăruieşte femeii păcătoase din Nain, ca urmare a pocăinţei şi a dorinţei ei de a-şi schimba viaţa trăită în păcate.

În Evanghelia de astăzi, Mântuitorul Iisus Hristos spune: ***'Pe săraci pururea îi aveţi cu voi, dar pe Mine nu Mă aveţi pururea.'*** Cu alte cuvinte, nu Mă aveţi prezent cu trupul acesta care poate fi uns cu mir de mare preţ înainte de a fi îngropat. De fapt, Maria, sora Martei şi sora lui Lazăr, prin gestul ei a arătat recunoştinţă faţă de Iisus, dar ea nu ştia că gestul ei are şi înţelesul de prevestire a îngropării Mântuitorului Iisus Hristos. Ea nu ştia că gestul ei era un gest profetic, adică prevestea moartea şi îngroparea lui Iisus. ***Numai Mântuitorul Iisus Hristos descoperă acest gest al ei ca având o semnificaţie mai profundă decât aceea a recunoştinţei ei faţă de El pentru că a înviat din morţi pe Lazăr, fratele ei.***

Vedem, aşadar, că Mântuitorul Iisus Hristos leagă tainic între ele evenimente diferite şi descoperă înţelesuri profunde ale acestora. Desigur, ***Duhul Sfânt a inspirat-o pe Maria, sora lui Lazăr, să săvârşească gestul acesta de mare recunoştinţă, turnând pe picioarele Mântuitorului mir de preţ ca simbol al recunoştinţei şi al preţuirii faţă de Hristos Domnul, dar inspiraţia aceasta nu este totdeauna percepută imediat de orice om.***

Sfântul şi Marele Mir, simbol al îngropării lui Hristos şi pecetluire a creştinilor botezaţi în taina Morţii şi Învierii lui Hristos

Mirul de mare preţ folosit de Maria, sora lui Lazăr, pentru a unge picioarele Mântuitorului Iisus Hristos, Care va trece prin suferinţă şi moarte pentru a învia din morţi, a devenit în credinţa Bisericii o preînchipuire a Sfântului şi Marelui Mir care se sfinţeşte de Sinodul unei Biserici Ortodoxe Autocefale prezidat de patriarh sau de un mitropolit primat. Acest mir numit Sfântul şi Marele Mir a fost, deci, prefigurat de mirul de nard curat din Evanghelia de astăzi. ***Ce anume se unge cu Sfântul şi Marele Mir? La sfinţirea unei biserici noi se unge mai întâi Sfânta Masă din sfântul Altar pentru că Sfânta Masă din Altar reprezintă mormântul Mântuitorului, şi apoi toată biserica.*** De aceea, când cădim Sfânta Masă spunem: ***'În mormânt cu trupul, în iad cu sufletul ca un Dumnezeu, în Rai cu tâlharul, pe tron împreună cu Tatăl şi cu Duhul ai fost, Hristoase Dumnezeule, Cel ce eşti necuprins!'*** Iar în altă rugăciune se spune: ***'Mormântul Tău este izvorul Învierii noastre.'***

Cu Sfântul şi Marele Mir se mai unge şi Antimisul, care este o icoană de pânză având pictată sau imprimată pe ea punerea în mormânt a Mântuitorului Iisus Hristos ca moment premergător al Învierii Sale din morţi.

Cu Sfântul şi Marele Mir se ung şi cei botezaţi (Taina Mirungerii), când preotul zice: ***'Pecetea darului Duhului Sfânt'!*** Iată cum Sfântul şi Marele Mir exprimă legătura tainică dintre moartea şi Învierea lui Hristos pentru sfinţirea vieţii Bisericii.

Din Evanghelia de astăzi ***vedem că ungerea cu mir de mare preţ a picioarelor Mântuitorului a fost o prevestire a morţii şi îngropării Sale*****,** fapt confirmat mai ales când El a fost pus în mormânt, trupul Său fiind uns de către Iosif din Arimateea cu ulei de aloe, pentru îmbălsămarea Lui, ca semn de preţuire pentru El.

Învierea lui Lazăr intensifică atât iubirea poporului simplu faţă de Hristos-Domnul, cât şi ura fariseilor şi cărturarilor faţă de El

În timp ce poporul simplu, având cuget curat şi smerit, Îl iubeşte mai mult pe Mântuitorul Iisus Hristos pentru că a înviat pe Lazăr din morţi, un alt grup de persoane, desigur, mult mai mic, dar cu o mare autoritate morală în Israel, şi anume grupul cărturarilor şi al fariseilor, sporea în invidia şi ura lui faţă de Hristos. Cu cât Iisus făcea mai multe minuni de ajutorare a săracilor, hrănind pe cei flămânzi, vindecând pe cei bolnavi sau chiar înviind din morţi pe fiul văduvei din Nain, pe fiica lui Iair şi pe Lazăr din Betania, cu atât creştea mai mult ura celor care-L invidiau pe Acesta. Deci vedem aici o tensiune între iubirea lui Hristos faţă de oamenii suferinzi, pe de o parte, şi invidia mai marilor fariseilor şi cărturarilor, pe de altă parte. Acest conflict se intensifică sau sporeşte mai ales după ce Lazăr, prietenul Mântuitorului Iisus Hristos, a fost înviat din morţi. Evanghelia ne mai arată că în mintea unor cărturari şi farisei invidioşi şi răi s-a zămislit şi ideea ca împreună cu Iisus să ucidă şi pe Lazăr cel înviat de Iisus, ca să nu mai fie el mărturie a puterii dumnezeieşti şi vindecătoare a Mântuitorului Iisus Hristos. Cu alte cuvinte, ***Evanghelia ne arată cum creşte întunericul păcatului şi al patimilor omeneşti egoiste sau rele, pentru a respinge lumina harului dumnezeiesc lucrător în Iisus Hristos - Fiul lui Dumnezeu.***

Duminica Floriilor este duminica bucuriei poporului simplu

Când Mântuitorul Iisus Hristos intră în Ierusalim, El merge, de fapt, spre suferinţă ca, prin Sfintele şi mântuitoarele Sale Pătimiri, să vindece patimile omeneşti egoiste, întunecate şi ucigătoare de oameni, adică:

- ⇒ ***invidia cărturarilor şi fariseilor,***
- ⇒ ***lăcomia de bani şi trădarea lui Iuda,***
- ⇒ ***frica prea mare a lui Petru,***
- ⇒ ***laşitatea lui Pilat,***
- ⇒ ***violenţa soldaţilor romani,***
- ⇒ ***ignoranţa mulţimilor folosită de conducători cu viclenie, pentru a stăpâni peste popor.***

Totuşi, ca simbol al prevestirii Învierii lui Hristos, ***Duminica Floriilor este Duminica bucuriei poporului simplu care primeşte pe Iisus ca fiind deja biruitor asupra morţii prietenului său Lazăr şi prevestind, de asemenea, biruinţa Sa asupra păcatului, asupra iadului şi asupra propriei Sale morţi.***

Prin intrarea Sa în Ierusalim, Mântuitorul Iisus Hristos împlineşte un plan al lui Dumnezeu-Tatăl, şi anume planul de mântuire al întregii omeniri, arătându-ne că nu se poate ajunge la Înviere fără Cruce.

Nimeni nu poate în lumea aceasta bolnavă de păcat să ajungă la biruinţă fără luptă. De aceea, în ultima săptămână dinainte de Sfintele Paşti, săptămână distinctă de Postul cel de patruzeci de zile al Sfintelor Paşti, se intensifică postul şi rugăciunea, dar nu atât un post de pocăinţă ca postul din timpul celor patruzeci de zile, cât un post al împreună-pătimirii noastre cu Hristos, pentru ca împreună cu El să şi înviem. De aceea, în noaptea de Paşti, Biserica poate cânta: ***'Ieri m-am îngropat împreună cu Tine, Hristoase, astăzi mă ridic împreună cu Tine, Cel ce ai înviat'.***

Deci, când noi ascultăm tot ce spun Evangheliile care ne reamintesc de faptele şi cuvintele Mântuitorului rostite în zilele dinainte de moartea Sa, trăim şi noi oarecum clipele acelea pe care le-a trăit Hristos Domnul. Acum le trăim împreună cu El în Duhul Sfânt, ca interiorizare a suferinţei Crucii Lui pentru a ajunge şi noi la bucuria Învierii Lui.

Dar ***în Săptămâna Sfintelor şi Mântuitoarelor Patimi ale Mântuitorului Iisus Hristos, ne gândim şi la păcatele noastre, prin care am răstignit, adesea, iubirea lui Hristos pentru semenii noştri, când i-am făcut să sufere din cauza păcatelor noastre.***

În acest sens, ***Săptămâna Sfintelor Pătimiri este o săptămână în care noi cerem iertare Mântuitorului Iisus Hristos pentru toate relele pe care le-am făcut, pricinuind suferinţă altora.***

Să-L rugăm ca El, Cel mult-răbdător şi întru totul smerit, să ne dăruiască puterea de-a răstigni sau de-a birui patimile rele din noi: ura, mânia, lăcomia, trădarea, viclenia, duplicitatea, pentru a primi în suflet smerenia, iubirea, răbdarea şi sfinţenia Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Cu alte cuvinte, Săptămâna Sfintelor Pătimiri ale Mântuitorului Iisus Hristos ne arată că nu e suficient să avem multe cunoştinţe teologice teoretice despre Hristos, ci trebuie să cerem şi ajutorul lui Iisus Hristos pentru a trăi Evanghelia Lui aşa cum ne-o cere El. În felul acesta, creştinismul nu este primit de noi doar ca o învăţătură sfântă, ci şi ca o viaţă nouă, iar această viaţă nouă este viaţa lui Iisus Hristos, Cel răstignit şi înviat, prezentă şi lucrătoare în noi.

Aceasta este ***binecuvântarea Săptămânii Sfinte şi mari*** în care intrăm acum, şi anume ***să-I cerem lui Hristos Cel răstignit şi înviat să lumineze viaţa noastră pentru a simţi bucuria învierii sufletului nostru din moartea păcatului.***

În Săptămâna Sfintelor Pătimiri se intensifică postul, întrucât răstignim mai mult în noi lăcomia de orice fel, sporim pocăinţa, această perioadă scurtă de timp fiind ultima săptămână de pregătire pentru cei care încă nu s-au spovedit şi nu s-au împărtăşit. E bine ca cei care nu s-au spovedit şi împărtăşit până acum să o facă în Sfânta şi Marea Joi; nu în noaptea de Paşti, întrucât în Sfânta şi Marea Joi Mântuitorul a instituit Cina cea de Taină zicând: ***'Luaţi, mâncaţi, acesta este trupul Meu care se frânge pentru voi'*** şi ***'Beţi dintru acesta toţi, acesta este Sângele Meu, al Legii celei Noi care pentru voi şi pentru mulţi se varsă'*.**

Stâlpările, simbolul virtuţilor adunate în timpul Postului Sfintelor Paşti

Duminica Intrării Domnului în Ierusalim este o zi care prevestește Învierea lui Hristos, ea este, oarecum, un Paște anticipat, o arvună a biruinţei asupra morţii, asupra păcatului, asupra răutăţii oamenilor, o biruinţă a iubirii lui Hristos-Dumnezeu, iubire mai tare decât orice ură şi invidie, decât orice trădare şi laşitate, decât orice lăcomie de bani şi de putere lumească trecătoare.

De ce purtăm în această zi ramuri de copaci, în special salcie, şi flori? Purtăm în mâini aceste ramuri, în primul rând, ca memorial sau aducere aminte de evenimentul care s-a petrecut cu aproape 2000 de ani în urmă când Mântuitorul Iisus Hristos a intrat în Ierusalim, fiind întâmpinat, mai ales de copii, cu stâlpări sau ramuri de finic. Însă, ***purtăm în mâini ramuri de copaci şi flori şi pentru că s-au încheiat cele 40 de zile de post în care am adunat în suflet florile credinţei cultivate prin post şi rugăciune.***

Vecernia din Vinerea dinaintea Sâmbetei lui Lazăr spune clar în cântările ei că acum s-au împlinit cele 40 de zile de post. Sâmbăta lui Lazăr şi Duminica Floriilor fac, aşadar, trecerea spre o altă săptămână, care nu mai face parte din cele 40 de zile de post, ci este un timp mai sfânt şi mai sfinţitor, pentru că este timpul unei participări mistice sau tainice la Sfintele şi Mântuitoarele Patimi ale lui Hristos, ca noi să ne despătimim de patimile rele sau păcătoase din firea omenească, patimi care au pricinuit răstignirea şi moartea lui Hristos. În acest sens, ***florile pe care le purtăm în mână în Duminica Floriilor reprezintă florile virtuţilor adunate în timpul postului: lumina rugăciunii, smerenia postirii, bunătatea inimii milostive şi darnice, curăţia minţii dobândită prin pocăinţă, sfinţirea sufletului şi trupului dobândită prin spovedanie şi prin împărtăşire mai deasă, pe scurt florile iubirii sfinte faţă de Dumnezeu şi faţă***

de semeni. Acestea sunt florile cultivate în timpul Postului pe care le aducem noi ca daruri cultivate în ogorul sfânt al Bisericii dreptmăritoare.

Să ne ajute Bunul Dumnezeu ca şi noi, care purtăm în mâini ramuri de salcie (întrucât salcia se arată a fi cel mai smerit dintre copaci, deoarece îşi pleacă permanent înaintea Domnului crengile sale), ***să ne smerim şi să primim cu evlavie pe Mântuitorul Iisus Hristos, Care intră acum nu numai în Ierusalimul pământesc, ca odinioară, ci şi în sufletul nostru şi în casa noastră, dacă Îl primim cu multă credinţă, spre bucuria Lui şi mântuirea noastră. Amin!***

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române a arătat simbolismul ramurilor de finic

„Pentru noi creştinii ramurile de finic sau ramurile de salcie reprezintă curăţia dobândită prin smerenie, prin rugăciune, prin plângerea păcatelor. Salcia se şi numeşte plângătoare, smerită. ***Când purtăm aceste ramuri de salcie sau de finic, finicul este simbolul nemuririi, atunci de fapt noi exprimăm bucuria că am biruit ispitele din timpului postului, că am primit iertarea păcatelor timp de 40 de zile prin spovedanie, prin pocăinţă şi prin săvârşirea faptelor bune.***

Şi astfel, ***buchetul de flori pe care îl purtăm în mână sau ramuri de salcie sau de finic***, cum am văzut ieri la procesiunea pe care preoţii şi credincioşii din Bucureşti au făcut-o ca prevestire a Sărbătorii de astăzi şi a Sfintelor Paşti, aceste flori ***sunt florile credinţei, florile virtuţii, florile iubirii noastre faţă de Hristos şi faţă de Biserica Sa***”.

Război întru Cuvânt (sursa) - Lazăre, suflete, vino afară! - meditaţie duhovnicească proprie la Învierea lui Lazăr

Lazăr, adică eu

În Lazăr, cel mort de patru zile, ne ***regăsim înseşi sufletele noastre omorâte de patimi, de energiile ucigaşe ale duhurilor necurate cărora le dăm drepturi asupră-ne prin păcat,*** peste care am aşezat apoi, pecetluindu-ne moartea, ***piatra de mormânt a suficienţei, a îndreptăţirii, a superficialităţii, a îndărătniciei, într-un cuvânt: a ne-pocăinţei.*** Aşa că, **atunci când Hristos strigă cu glas mare: "*Lazăre, vino afară!*", *pe noi* ne strigă! *Pe noi*** ne cheamă afară din închistarea egoismului, a trufiei noastre, nouă ne cere să ieşim din *împietrire*, din *nesimţirea sufletească*, să ne scuturăm de toate *legăturile duhului lumesc* şi de *complicităţile cu idolii de astăzi*, să înviem din ***lâncezeala călduţă a comodităţilor şi prejudecăţilor noastre.***

Noi de multe ori stăm într-o aşteptare nedefinită ca ceva miraculos să ni se întâmple fără nici o osteneală din partea noastră. ***Şi totuşi… putem face şi ceva mai mult decât să aşteptăm! Ce mai aşteptăm, de fapt, când Mântuitorul e aici de atâta timp şi ne strigă cu durere: Vino afară!***

Dar ***nu cumva am început să ne iubim mormântul, peştera, fâşiile care ne leagă strâns de pământ? Nu cumva noi ne şi ţinem strașnic de piatra pe care El vrea s-o ridice de pe noi? Nu cumva a început să ne placă însuşi mirosul putreziciunii noastre?*** Poate că şi pocăinţa noastră ajunge să fie "estetizată" şi "intelectualizată" şi să ajungem ca "estetismul" şi "cerebralismul" să ne îmbrăţişeze pervers şi propria moarte?

Mulţi dintre noi, “produse” ale unei civilizaţii emancipate de sub rânduielile simplităţii, “produse” ale unei culturi foarte “deştepte” şi prea puţin înţelepte, ***rătăcim printre cuvinte, teorii şi imagini*** *…* şi ***cu ele ne amăgim că trăim, cu ele ne facem suportabilă moartea sufletului, cu toate miasmele ei.*** Riscul pentru noi, “*oamenii de teorie*” (cum ne numea p. Arsenie Boca) este să fim un fel de bolnavi de cancer, care nu (mai) caută vindecarea, ci care sunt pasionaţi doar de a-şi investiga, radiografia şi analiza cât mai minuţios tumoarea. Cu doctorul Providenţial lângă noi, preferăm aceasta voluptate morbidă a complăcerii…

„*Lazăre, suflete, vino afară din tine!* Vreau să-ţi dau Viaţa cea adevărată, nu te narcotiza cu surogate! Vino la Mine, Cel singur Viu!”

Ora de religie - Duminica Floriilor – Intrarea Domnului în Ierusalim

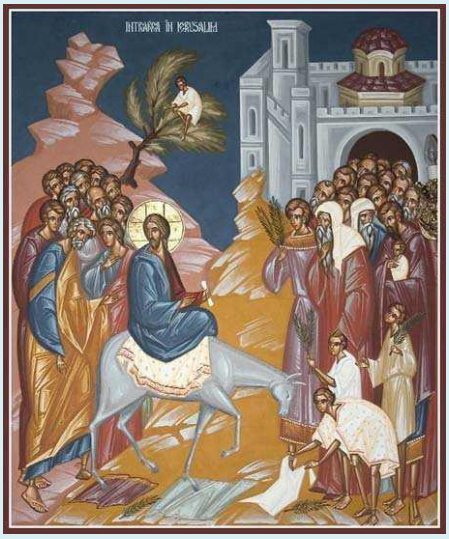

Ultima duminică din Postul Paştelui, înaintea Săptămânii Patimilor Domnului Iisus, este Duminica Floriilor sau a stâlpărilor. Sărbătoare care ne aminteşte peste timp de intrarea triumfală a Mântuitorului în Ierusalim. Ultima Sa intrare în sfânta cetate înainte de patimile, moartea şi învierea Sa din morţi.

Era doar a doua zi după învierea prietenului Lazăr din Betania, cel mort de patru zile. Mica localitate din apropierea Ierusalimului fusese luată cu asalt de mulţimea curioşilor dornici să-l vadă pe Lazăr cel înviat, dar şi pe Învăţătorul despre minunile căruia o ţară întreagă vuia. Într-un astfel de moment Domnul a ales să intre în Ierusalim. Iar vestea că Iisus vine, avea să-i scoată din case pe locuitorii Ierusalimului, care L-au întâmpinat cu ramuri de finic, cu flori şi cu haine aşternute în cale. Ca pe un mare împărat. Spre bucuria mulţimii de curioşi dornici să-L vadă, dar şi spre supărarea fariseilor care-L urau de moarte.

Mulţimile îl aclamau strigând: „***Osana! Binecuvântat este cele ce vine întru numele Domnului, Împăratul lui Israel!***” (Ioan 12, 12-15). A fost singurul moment din viaţa Sa pământească în care Iisus a acceptat să fie aclamat ca un împărat. Deşi intra în cetate plin de modestie, călare pe un asin şi nu cu strălucirea unui împărat. ***În acea veselie generală, un singur om era trist, iar Acela era Însuşi Domnul. Pentru că ştia cele ce aveau să urmeze atât de curând.*** Şi faptul că veselia mulţimii de oameni, avea să se preschimbe în ură neîmpăcată. Ură până la moarte! O moarte nemeritată, pentru cât bine le făcuse tuturor.

Duminica Floriilor este o zi de sărbătoare. O zi în care ne amintim de acel eveniment unic, de bucuria cu care trebuie să îl întâmpinăm pe Domnul nostru Iisus Hristos în viaţa noastră. Ca pe un Mântuitor şi Domn. Şi nu cu nesinceritate precum ierusalimitenii, ci din toată inima şi simţirea noastră.

În tradiţia Bisericii noastre, în această zi sunt aduse în biserici crenguţe de salcie spre a fi binecuvântate de către preot şi împărţite credincioşilor, care le duc la casele lor şi le păstrează la icoane. În semn de evlavie pentru Împăratul sufletelor noastre. Este o zi în care mulţumim lui Dumnezeu şi pentru renaşterea naturii, a florilor, a pomilor, a ierbii. Căci numai peste câteva zile Îl vom numi pe Mântuitorul „primăvara sufletelor noastre”.

Cătălin Acasandrei - Lecția de smerenie din Duminica Floriilor: De ce a ales Hristos un asin?

Cu doar câteva zile înainte de Răstignirea Sa, Domnul Iisus Hristos a fost primit de mulțimile care Îl slăveau și Îl cinsteau, la intrarea Sa în Ierusalim, călare fiind pe un mânz de asină. Entuziasmul poporului era un adevărat gest de sfidare faţă de autoritatea romană din vremea respectivă.

După cum consemnează Sfântul evanghelist Matei, iudeii vedeau în Hristos, în acele clipe, „împlinirea celor ce s-au spus prin prorocul” Zaharia cu mai bine de 400 de ani înainte: Bucură-te foarte, fiica Sionului, veseleşte-te, fiica Ierusalimului, căci iată Împăratul tău vine la tine drept şi biruitor; smerit şi călare pe asin, pe mânzul asinei. (Zaharia 9, 9)

Mântuitorul împlineşte întocmai profeţia veterotestamentară, intrând în Ierusalim într-o smerenie deplină, călare pe un mânz de asină, în ciuda osanalelor şi a primirii împărăteşti pe care o face poporul evreu: „Şi Iisus, găsind un asin tânăr, a şezut pe el, precum este scris: «Nu te teme, fiica Sionului! Iată Împăratul tău vine, şezând pe mânzul asinei»” (Ioan 12, 14-15).

Ne întrebăm, totuși, de ce a ales Hristos un asin, asociat de cele mai multe ori cu povara, încăpăţânarea sau neștiința - și nu un alt animal? După cum afirmă liturgistul Badea Cireșanu, asinul era cunoscut şi întrebuinţat în Egipt

chiar în timpul celei de-a IV-a Dinastii Regale Egiptene (aproximativ 2613 î. Hr.), fiind menționat și multe locuri din Vechiul și Noul Testament. Tot el mai spune că, în pustiul Egiptului existau turme numeroase de asini.

Spre exemplu, demnitarul egiptean Șalfra Ankii avea 760 de asini, iar alții creș-teau mii de asini pentru călărit şi purtat poveri, deoarece aceștia nu alunecau pe pietre și analizau cu mare atenție locul în care urmau să calce.

Calul nu putea suporta temperaturile crescute, nu îndura setea şi greutatea acelor locuri uscate. De aceea, cu mult înainte de Hristos, împărații și regii îşi făceau intrările lor solemne în cetăți călare pe asini tineri, care nu mai fuseseră călăriți niciodată. Poporul îi întâmpina pe aceşti aleşi ai săi cu veşminte aşternute pe drum şi cu stâlpări în mâini, aşa cum L-a primit şi pe Mântuitorul la intrarea în cetatea lui David.

Se contrazic Sfinții evangheliști? Armonia și profunzimea Sfintei Scripturi constă în faptul că fiecare Evanghelie o completează pe cealaltă și că fiecare autor adaugă, în relatarea sa, detalii pe care le consideră importante.

⇒ *Astfel, în legătură cu acest episod, Sfântul evanghelist Ioan scrie că Iisus, găsind un asin tânăr, a şezut pe el (Ioan 12, 14).*
⇒ *La rândul său, evanghelistul Matei spune că ucenicii I-au adus lui Hristos asina şi mânzul: „Au adus asina şi mânzul şi deasupra lor şi-au pus veşmintele, iar El a şezut peste ele” (Matei 21, 7).*
⇒ *În fine, Sfinții evangheliști Marcu şi Luca consemnează faptul că Hristos S-a așezat pe mânz, nu pe asină (Marcu, 11, 7), (Luca 19, 35).*

Deși s-a vehiculat de-a lungul timpului idea că Hristos nu ar fi venit în Ierusalim doar pe un singur animal, Sfinții Părinți ai Bisericii ne asigură de faptul că între evangheliști nu există nici un fel de contradicție. Este limpede că Hristos a intrat în Ierusalim călare pe mânzul asinei. Ucenicii au adus doar mânzul la Hristos, dar împreună cu acesta a venit şi mama sa, asina. Când citim la Sfântul evanghelist Matei că Mântuitorul „a şezut peste ele”, înțelegem că El nu a şezut peste ambele animale, ci „ele” se referă la hainele pe care ucenicii le-au pus peste mânz.

Mânzul asinei simbolizează Biserica şi poporul cel nou

Sfântul Ioan Gură de Aur ne încredinţează că Mântuitorul a ales mânzul asinei deoarece el nu simbolizează altceva decât noua Biserică a tuturor creştinilor, iar mama acestui mânz - vechea credinţă iudaică: „Hristos a venit călare pe mânz tânăr, vestind mai dinainte cele viitoare. Prin mânzul asinei este arătată aici Biserica şi poporul cel nou, care era altădată necurat, dar a ajuns curat după ce a

şezut Iisus pe el. Uită-te cum este împlinită întocmai icoana profeţiei! Ucenicii au dezlegat şi asina şi mânzul ei. Prin apostoli au fost chemaţi şi iudeii şi am fost chemaţi şi noi; prin apostoli am fost aduşi alături de Hristos. Şi pentru că fericirea noastră i-a făcut zeloşi pe iudei, de aceea asina vine în urma mânzului ei".

Sfântul Ignatie Briancianinov, una dintre figurile marcante ale Ortodoxiei ruseşti, ne spune, de asemenea, că intrarea Domnului în Ierusalim pe un asin neînvăţat nu este o întâmplare, ci o repetare a proorociei lui Moise - nu prin cuvinte, ci prin simboluri: „Moise a prevestit că neamurile se vor veseli de Domnul, iar iudeii vor fi lepădaţi. Aici, asinul neîmblânzit, pe care nimeni din oameni niciodată n-a şezut, îi închipuie pe păgâni. Hainele apostolilor sunt învăţătura lui Hristos, cea propovăduită de ei neamurilor şi S-a aşezat duhovniceşte pe neamuri Domnul, făcându-Se Dumnezeul lor. El i-a adus în Ierusalim: în sânul Bisericii Sale, în veşnica, nefăcuta de mână cetate a lui Dumnezeu, în cetatea mântuirii şi fericirii".

Părintele Dumitru Stăniloae, în notele sale despre Comentariul Sfântului Chiril al Alexandriei la Evanghelia după Ioan, explică şi el înțelesul duhovnicesc al acestei lecții de smerenie: „Intrarea în Ierusalim, şezând pe asin, mai indică şi blândeţea Împăratului veşnic al Împărăţiei Cerurilor. Nu forţa, ci iubirea va caracteriza relaţiile în acea Împărăţie. Membrii ei vor fi nevinovaţi asemenea copiilor. Trupul nostru este numit de Sfântul Maxim Mărturisitorul asin, în măsura în care slujeşte sufletului şi poartă poverile şi ostenelile faptelor pentru dobândirea virtuţii. Însăşi mintea poate deveni un asin blând, ca să urce Domnul pe ea şi să intre purtat de ea în Ierusalimul de sus, împărtăşindu-se de slava Lui. Mintea noastră nu mai trebuie să rămână nimănui ca un asin fară stăpân".

Breaking news de Florii

Cert este faptul că Sfintele Evanghelii nu sunt basme sau invenții. Nici legende sau născociri ale unor oameni pierduți în istorie. În vechime, termenul Evanghelie avea, oarecum, sensul pe care îl are în zilele noastre cel de Breaking News: veste de ultimă oră sau știre a momentului.

Dacă ar fi existat televiziunile acum 2000 de ani, omenirea ar fi privit cu sufletul la gură cum Hristos intră în Ierusalim călare pe asin blând, întâmpinat fiind de majoritatea iudeilor ca un împărat biruitor, cu ramuri de finic și cu aclamații, dar criticat de fariseii şi cărturarii care vor fi gândit: „Cum să intre Mesia în Ierusalim călare pe un… măgar? Halal Împărat!". Şi totuşi, prorocia lui Zaharia s-a împlinit întocmai.

Ce trebuie să reținem din acest gest al Lui Hristos, până la urmă? Că aceste două atitudini - smerenia și biruința - sunt strâns legate una de cealaltă și că adevărata biruință o găsim în această lecție de smerenie pe care ne-a predat-o Hristos. Însăși perioada Triodului a început cu pilda de smerenie a Vameșului și se încheie cu smerenia Domnului, care ne învață că aceasta este singura cale spre Viață și spre Înviere. Și încă ceva: că după aproape 2000 de ani continuăm să fim contemporani cu cei prezenţi la Intrarea Domnului în Ierusalim. În ce fel? Cântând la fiecare Sfântă Liturghie, înainte de sfinţirea Cinstitelor Daruri, asemenea lor: „Osana întru cei de sus. Bine este cuvântat Cel ce vine întru numele Domnului!”. Doar că noi, cei de astăzi, ştim cine este Iisus Hristos...

Cătălin Acasandrei - Ce sunt Floriile și care este legătura lor cu Intrarea Domnului în Ierusalim?

De cele mai multe ori, termenul Florii este legat de mitologia romană, crezându-se că ar proveni de la Flora, zeița florilor, dar și a rodirii cerealelor, pomilor fructiferi și a plantelor din grădini. În cinstea ei erau organizate serbările de primăvară numite Floralia, care se desfășurau în luna aprilie. Pentru că popoarele păgâne au fost convertite la noua religie, se presupune că Biserica ar fi dat un alt conținut acestei sărbători, un conținut legat de Intrarea Mântuitorului în Ierusalim și de înnoire a lumii prin Jertfa și Învierea Lui din morți.

Însă există specialiști printre care se numără și părintele Ioan-Florin Florescu, co-autor al volumului al IX-lea din ediţia critică a Bibliei de la 1688, care susțin că, din punct de vedere etimologic, numele de Florii nu are de-a face cu sărbătoarea păgână (redescoperită abia în jurul secolului al XIV-lea), ci este simplul plural al substantivului floare, afirmație susținută și de vechile noastre cărți de cult, precum Cazania lui Varlaam din anul 1643 sau Liturghierul de la București, din 1680. Acestea au tradus din limba slavonă veche pericopa evanghelică numită „Nedělia tvětnaia”, care se citea de praznicul Intrării Mântuitorului în Ierusalim, prin „Duminica Florilor”.

Ne întrebăm, apoi, ce legătură are această sărbătoare cu florile, având în vedere că Sfânta Scriptură nu ne vorbește decât despre haine și ramuri în pericopa referitoare la Intrarea Domnului în Ierusalim (Matei 21, 8).

Explicația are legătură cu un obicei desfășurat în Constantinopol și atestat documentar prin secolul al X-lea, în cadrul căruia participau aproape toți demnitarii orașului. Astfel, împăratul Constantin al VII-lea Porfirogenetul (913-959), în lucrarea sa De cerimoniis, consemnează faptul că, la acest praznic, împăratul le oferea demnitarilor lumânări, cruci din argint și încă un dar: „Membrii senatului intră unul după altul în Biserica «Sfântul Dimitrie» (n. r. din Constantinopol) şi fiecare dintre ei primeşte, din mâinile împăratului, câte o ramură de palmier, de marghilan sau de alte flori frumos mirositoare, după sezon”.

Evident, rânduiala acestei ceremonii nu a rămas doar între zidurile capitalei Bizanțului, ci s-a transmis mai întâi în Apus, apoi în Răsărit, fapt confirmat și de Stihira glasului al VI-lea din cadrul Vecerniei Floriilor: „Astăzi, harul Sfântului Duh pe noi ne-a adunat și toți, luând Crucea Ta, zicem: Bine ești cuvântat, Cel ce vii întru numele Domnului; Osana, Celui dintru înălțime”.

În cea de-a doua jumătate a secolului al XIX-lea, substantivul la plural - „Florii” - a fost din ce în ce mai des utilizat, la început în textele literare, iar mai apoi în cărțile de cult, intrând în vocabularul uzual al vorbitorilor și în numeroase locuțiuni și expresii.

Cătălin Acasandrei - Ce semnifică ramurile de salcie de la Florii şi ce trebuie să facem cu ele după ce se usucă?

Sărbătoarea Floriilor ne aminteşte tuturor de intrarea triumfală a Domnului în Ierusalim, înainte de Pătimirile Sale. În acea zi, Hristos a fost întâmpinat de o mulţime de oameni: bărbaţi, femei şi copii care aveau în mâini ramuri verzi de finic şi care îşi manifestau bucuria, strigând: „Osana! Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului, Împăratul lui Israel!” (Ioan 12, 13).

***

Prima menţiune a ramurilor purtate de creştini la praznicul Floriilor o regăsim în Jurnalul Egeriei, o pelerină din Europa vestică, ce a vizitat Ţara Sfântă spre sfârşitul secolului al IV-lea. Jurnalul ei este un document deosebit de important pentru istoria bisericii, deoarece informaţiile referitoare la practicile liturgice, la ierarhia bisericească sau la sărbătorile bisericeşti ne ajută să reconstituim epoca respectivă.

Astfel, Egeria consemnează faptul că, de Florii, credincioşii urcau în Muntele Măslinilor cântând rugăciuni şi purtând ramuri în mâini: „Când se apropie ceasul al unsprezecelea, se citeşte locul din Evanghelie unde copiii cu ramuri şi stâlpări de finic au întâmpinat pe Domnul, zicând: «Binecuvântat Cel ce vine în numele Domnului». Şi îndată se ridică episcopul şi tot poporul şi atunci se merge din vârful muntelui numai pe picioare. Căci tot poporul merge înaintea episcopului, cântându-se imne şi antifoane şi răspunzând într-una: «Binecuvântat Cel ce vine în numele Domnului!». Şi toţi copiii câţi sunt prin acele locuri, până chiar şi cei care nu pot merge singuri pe picioare şi care - mici fiind

- îi poartă părinţii aşezaţi pe grumazul lor, purtând toţi, în mâini, ramuri: unii de palmieri, alţii de măslini, şi aşa este însoţit episcopul în chipul în care a fost întâmpinat atunci Domnul”.

Încă din cele mai vechi timpuri, ramurile de finic erau considerate ca fiind simboluri ale biruinţei şi, de aceea, romanii îşi întâmpinau câştigătorii la întreceri sau biruitorii în războaie cu astfel de ramuri. Odată cu Intrarea Domnului în Ierusalim, acestea capătă o semnificaţie mult mai profundă, devenind semn al biruinţei asupra morţii pe care Iisus Hristos a învins-o prin învierea lui Lazăr din morţi, dar mai ales prin Învierea Sa.

Tot cu acest înțeles sunt amintite ramurile de finic și în cartea Apocalipsei: „După acestea, m-am uitat şi iată mulţime multă, pe care nimeni nu putea s-o numere, din tot neamul şi seminţiile şi popoarele şi limbile, stând înaintea tronului şi înaintea Mielului, îmbrăcaţi în veşminte albe şi având în mână ramuri de finic” (Apocalipsa 7, 9).

Obiceiul stâlpărilor sau al ramurilor de salcie aduse de credincioşi în fața Sfântului Altar este menționat și în primele cărți de cult din țara noastră. Asftel, Moliftelnicul de la Alba Iulia din 1689 numește Sărbătoarea Floriilor - „Dumineca florilor pe sălcii”, iar în Liturghierul mitropolitului Dosoftei, rugăciunea de binecuvântare a ramurilor se numește „Molitvă la blagoslovitul mățășoarelor, la Dumineca Florilor”.

Până în zilele noastre, urmând modelul mulţimii din cetatea Ierusalimului, Biserica Ortodoxă a rânduit ca, la finalul Sfintei Liturghii din această Duminică, preotul să se binecuvânteze ramurile de salcie. Deși în Sfânta Scriptură citim că Mântuitorul a fost întâmpinat la intrarea în Ierusalim cu ramuri de finic, în funcţie şi de clima ţării în care s-a statornicit această tradiție, s-au folosit şi alte ramuri: de salcie, măslin sau chiar liliac. Tradiţia spune că poporul român a ales salcia, deoarece ea imită cel mai bine gestul de plecare smerită în faţa Mântuitorului lumii.

Având în vedere că aceste ramuri poartă binecuvântarea lui Dumnezeu în urma rugăciunii preotului, cel mai potrivit ar fi ca, după ce se usucă, ele să nu fie aruncate la gunoi, ci arse sau îngropate în pământ, pentru a se „întoarce” din nou în natură. În satul tradiţional, gospodarii păstrează salcia binecuvântată chiar şi după ce se usucă, împodobind cu ea icoanele, uşile sau ferestrele caselor.

Este trist faptul că unii dintre creștini au scos acest obicei specific Floriilor din sfera tradiției populare și l-au îmbrăcat într-un „veșmânt al miraculosului”, ajungând să se bruscheze la sfârșitul Sfintei Liturghii pentru a se asigura că vor

primi măcar un ram de salcie. Astfel de comportamente și credințe în felurite „puteri miraculoase” nu au nimic în comun cu spiritul creştinesc al praznicului Intrării Domnului în Ierusalim. În această zi noi nu cinstim crengile de salcie, ci Îl avem în centru pe Iisus Hristos, Mântuitorul lumii, care a învins păcatul și moartea prin Învierea Sa.

Pr. Constantin Sturzu/ Doxologia: Domnul Floriilor şi Domnul Golgotei. O lecţie despre putere şi iubire

Atipic acest episod al intrării Domnului în Ierusalim, relatat de toţi cei patru evanghelişti (Matei 21, 1-16; Marcu 11, 1-11; Luca 19, 29-48; Ioan 12, 12-18). Smerenia, discreţia, blândeţea Mântuitorului par a fi puse în umbră de această primire triumfală, de osanalele mulţimilor entuziaste. „Şi intrând El în Ierusalim, toată cetatea s-a cutremurat, zicând: Cine este Acesta?" (Matei 21, 10).

⇒ *Învierea lui Lazăr, după patru zile în care trupul său a stat în mormânt, a fost ca o încununare a multelor minuni făcute până atunci şi care Îi dezvăluiau puterea dumnezeiască. „De aceea L-a şi întâmpinat mulţimea, pentru că auzise că El a făcut minunea aceasta" (Ioan 12, 18).*

⇒ *Ca un Stăpân care se întoarce la casa Sa şi pune din nou lucrurile în rânduială „a intrat Iisus în templu şi a alungat pe toţi cei ce vindeau şi cumpărau în templu şi a răsturnat mesele schimbătorilor de bani şi scaunele celor care vindeau porumbei" (Matei 21, 12). Restabileşte demnitatea acestui loc drept „casă de rugăciune", iar nu „peşteră de tâlhari" (Matei 21, 13). Şi ca o confirmare a autorităţii Sale, nu doar că Îi învaţă „ca unul care are putere" (Matei 7, 29), dar şi continuă să*

tămăduiască pe cei bolnavi. Căci „au venit la El în templu orbi şi şchiopi şi i-a făcut sănătoşi” (Matei 21, 14).

⇒ *Nu găsim un alt loc în Evanghelii în care Domnul să-Şi manifeste puterea dumnezeiască de o manieră atât de impresionantă, zdrobitoare chiar. Nemaiputându-L răbda, „pe când Se plimba Iisus prin templu, au venit la El arhiereii, cărturarii şi bătrânii şi I-au zis: Cu ce putere faci acestea? Sau cine Ţi-a dat Ţie puterea aceasta, ca să le faci?” (Marcu 11, 27-28). Dar Domnul nu le oferă un răspuns, întrucât nici ei nu au putut să-I răspundă de unde a fost botezul lui Ioan: „din cer sau de la oameni?” (Marcu 11, 30).*

Avem aici un Iisus care ar fi pe placul multora dintre cei ce, altminteri, deloc sau cu mult greu primesc învăţăturile creştine. Dar un Iisus Care face minuni după minuni, Care acceptă osanalele mulţimii, Care-Şi manifestă puterea impunându-Se în faţa celor potrivnici - iată un Dumnezeu Care, s-ar putea spune, merită adorat şi urmat. Mai ales că mai toată lumea e de partea Lui, iar cei ce-L duşmănesc sunt neputincioşi în faţa Sa: „Şi era în fiecare zi în templu şi învăţa. Dar arhiereii şi cărturarii şi fruntaşii poporului căutau să-L piardă. Şi nu găseau ce să-I facă, căci tot poporul se ţinea după El, ascultându-L” (Luca 19, 48).

Cum să nu-ţi fie uşor să-L crezi pe acest Dumnezeu, să-L asculţi, să-L iubeşti? Nu ar fi putut Domnul să se rezume la atât, să evite să mai bea „paharul” smintitor al Crucii (cf. Marcu 14, 36; Ioan 18, 11)? Gândind aşa, ne gândim de fapt la cum credem noi că ne-ar fi şi nouă mai comod.

La cea dintâi vestire a Patimilor şi a morţii Sale, Petru Îl ia de o parte şi Îl dojeneşte: „Fie-Ţi milă de Tine, să nu Ţi se întâmple Ţie aceasta” (Matei 16, 22). Dar oare de Iisus îi era lui Petru milă sau mai mult de el însuşi? Nu cumva el ştia că dacă Domnul va primi moartea pe Cruce şi el, ca ucenic al Său, va trebui să bea acelaşi „pahar”? Ceea ce nu a putut înţelege atunci, a acceptat ulterior acest cel mai impetuos dintre ucenici. După cum ştim, Sfântul apostol Petru a cerut călăilor săi să fie răstignit cu capul în jos, considerându-se nevrednic să pătimească exact precum Stăpânul său.

Aşadar, am prefera un Dumnezeu mereu în putere şi în slavă pentru că, la rându-ne, vrem să evităm orice suferinţă şi ne dorim „să ne fie bine”. Cu El pe Tabor sau intrând triumfal în Ierusalim, da!, dar să nu auzim de Golgota.

La începuturile lucrării Sale, după ce îi încredinţează pe trimişii lui Ioan Botezătorul că el este Mesia „ce va să vină” (Luca 7, 19), vindecând „pe mulţi de boli şi de răni şi de duhuri rele” (Luca 7, 21), Hristos adaugă ex abrupto: „Şi fericit este acela care nu se va sminti întru Mine” (Matei 11, 6).

Adevărata piatră de poticneală este Crucea. Cum să crezi într-un Dumnezeu pe Care-L vezi neputincios, batjocorit, făcut de ruşine, bătut şi răstignit ca ultimul dintre tâlhari? Conştient de greutatea care apasă asupra slăbănogitei firi omeneşti, Mântuitorul Îşi avertizează ucenicii, după Cina cea de Taină: „Voi toţi vă veţi sminti întru Mine în noaptea aceasta" (Matei 26, 31).

Puterea impresionează întotdeauna, ea poate fascina şi seduce. Dar puternic, cu adevărat, e cel ce iubeşte. Iar iubirea desăvârşită, iubirea care merge până la capăt nu poate decât să smintească. Dumnezeu Îşi manifestă puterea doar atât cât să nu ne afecteze libertatea şi cât să putem înţelege că dragostea Lui pentru noi - faptul că Se lasă răstignit - nu vine din vreo slăbiciune sau din constrângere. ***Singura slăbiciune a Dumnezeului Celui Atotputernic este că nu poate să-l oblige pe om să iubească.***

E un adevăr înţeles până şi în industria cinematografică de la Hollywood. În filmul „Bruce Almighty" (2003), personajul principal, Bruce Nolan Îl întreabă pe Dumnezeu: „Cum poţi face pe cineva să te iubească, fără a-i afecta liberul arbitru?". Iar Dumnezeu răspunde: „Bine ai venit în lumea Mea, fiule! Când vei afla un răspuns la aceasta, să Mă anunţi şi pe Mine". Nu putem determina pe cineva să ne iubească, nici Dumnezeu Însuşi nu poate aceasta. Însă Dumnezeu ne oferă un dar infinit mai preţios: să iubim noi pe celălalt, cu iubire răstignită.

Cum poate fi asta, atâta vreme cât noi nu putem nici măcar accepta în faţa celuilalt când greşim? Când nici măcar nu recunoaştem că nu avem dragoste? Iată întrebări ce-şi pot primi răspunsul numai dacă sunt convertite în rugăciune.

Pr. Ioan Valentin Istrati/ Doxologia: Lazăr şi lacrimile lui Dumnezeu

Hristos îl iubeşte pe Lazăr, pe Marta şi pe Maria. Şi totuşi, în vederea Sa care cuprinde veacurile, întârzie să vină la căpătâiul prietenului Său bolnav grav. Aşteaptă ca boala să-şi facă efectul, deşi îl doare durerea de moarte a lui Lazăr. Simte dumnezeieşte cum prietenul său se sfârşeşte, ascultă din ceruri suspinele sale, vede cum sufletul lui se înalţă către cer. Ştie totul despre Lazăr aşa cum ştie totul despre noi. Fiecare şoaptă, fiecare zbor de gând, fiecare suspin, fiecare lacrimă, fiecare moarte şi fiecare viaţă.

Apoi, mergând la mormânt, Iisus plânge la buza gropii înainte de a sfâşia cerurile şi de a chema duhul celui mort de patru zile. Ochii lui Dumnezeu slobozesc lacrimi de durere în faţa morţii. În mintea lui Hristos, toate miliardele de morţi ai istoriei îşi fac auzite durerile tainice. În faţa mormântului lui Lazăr, Hristos simte moartea universală, pământul devenit un enorm cimitir de idealuri, o ţarină inundată de lacrimi, un mormânt al vieţii. De aici vin lacrimile care curg din ochii Iubitorului de oameni. Este durerea infinită a Celui ce iubeşte infinit, însă a fost abandonat de omul pierdut printre păcate. Este sfâşierea de sine a Tatălui care vede cum fiul creat spre nemurire se întoarce şi se transformă în pământ. Universul întreg a devenit un sarcofag uriaş, din cauza

pierzaniei omeneşti. Şi Împăratul vieţii, îndrăgostit pe veşnicie de om, nu poate face nimic pentru a-l întoarce pe om de la propria nimicire.

Atunci, printre lacrimi, Hristos slobozeşte cuvintele care desfiinţează atotputernicia morţii: Lazăre, vino afară! Este extragerea omului din moarte, actul de moşire a umanităţii din pântecele nefiinţei alese liber, cezariana pământului groapă, din care se naşte din nou Lazăr, scuturându-se de miasmele morţii şi venind la lumină. Această înviere din morţi este proorocia supremă a Învierii din morţi a Fiului lui Dumnezeu, semnul ascuns al vieţii care aşteaptă Duhul Sfânt pentru a sfărâma pământul şi a ieşi la lumină. Pământul cimitir devine pântece al vieţii veşnice, mamă sfântă pentru umanitatea născută din morţi şi pregătită pentru cer. Mormântul lui Hristos este matricea ontologică a noului eon, acela al umanităţii îndumnezeite prin har. Iar învierea lui Lazăr este tocmai repetiţia, antrenamentul la nemurire, înscrierea vieţii pe răbojul universal al morţii, anularea pierzaniei şi proorocia începutului Împărăţiei lui Dumnezeu.

Prof. dr. Remus Rus - Salcia: simbolul morţii şi al vieţii

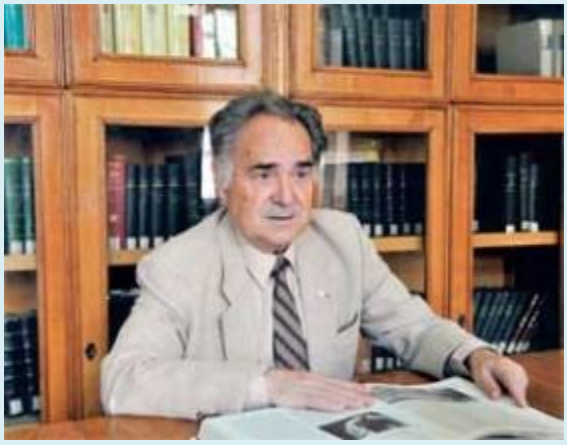

Adeseori, în discuţiile avute cu diferite ocazii despre simbolismul religios, mi s-a spus că, în procesul de adaptare la condiţiile şi împrejurările naturale sau la mediul în care trăiesc credincioşii ei, Biserica creştină a fost nevoită să adopte simboluri care nu au nici un temei evanghelic sau biblic în general şi, drept urmare, a avut loc şi o diminuare a semnificaţiei simbolurilor religioase astfel preluate. Ca exemplu în acest sens, de altfel cel mai des folosit, era faptul că noi românii ortodocşi nu folosim ramuri de finic pentru Duminica Floriilor, ci banalele ramuri de salcie. ***Motivul folosirii salciei fiind adaptarea la mediu, deoarece finicul nu creşte la noi în ţară.*** Legat de acest lucru mi s-a pus întrebarea, dacă salcia poate sau nu, să acopere simbolismul religios al finicului. Ba mai mult, dacă ea însăşi are sensuri şi simboluri proprii care justifică folosirea ei rituală. Problema este foarte clară şi poate fi expusă de la început. Salcia are un simbolism propriu şi acesta mai ales datorită caracteristicilor specifice legate de modalitatea ei de înmulţire; fiind totodată folosită cu diferite sensuri în tradiţiile religioase precreştine şi apoi şi în creştinism.

Pentru a răspunde la întrebările puse şi totodată pentru a face cunoscut simbolismul salciei vom analiza această problemă în tradiţia greacă antică, în tradiţia Vechiului Testament şi, bineînţeles în tradiţia creştină. Ne vom rezuma doar la aceste tradiţii deoarece simbolismul salciei a fost foarte bogat la popoarele necreştine, cu precădere la slavi şi la popoarele baltice, iar o monografie amănunţită ar depăşi cu mult scopul nostru imediat.

Prin particularităţile sale naturale, salcia a atras, încă din cele mai vechi timpuri, atenţia oamenilor. Întrucât creşte doar în locurile abundente în apă ea a fost considerată ca fiind "o adevărată plantă de apă" sau "iubitoare de apă" . Dar ceea ce a uimit mai mult a fost puterea ei aproape indestructibilă de creştere şi regenerare, fără nici un ajutor din partea omului. Însăşi denumirea ei a fost dedusă, atât de greci cât şi de romani, din această realitate extraordinară de

creştere pe care o are. În limba latină, denumirea salix a fost pusă în legătură cu verbul salire - a sări. Festus a luat totuşi în derâdere această etimologie zicând: "Salicem ridicule interpretantur dictam, quod ea celeritate crescat, ut salire videatur". Iar termenul grecesc itea , era legat de adjectivul verbal itos ce derivă de la verbul ienai - a merge. La această referire Etymologion Mega adaugă : "deoarece aruncă mlădiţe cu repeziciune" .

Dar salcia a atras nu numai prin această particularitate. Astfel, în tradiţia greacă antică, alături de plop, ea umbreşte intrarea în temuta împărăţie a morţii, stăpânită de nemilosul Pluto şi de crâncena zeiţa Persefona. Homer relatează despre acest lucru atunci când Circe îi indică lui Odiseu locul unde se află intrarea în infern : "dumbravă neîngrijită, dincolo de cărările Oceanului, unde cresc plopi măreţi şi salcii sterpe", în text "distrugătoare de rod".

Această asociere a salciei cu "împărăţia morţii" nu este întâmplătoare, căci alături de plop, de ulm şi de tamarisc, şi ea face parte din copacii sacri ai nimfelor, fiicele lumii subpământene. De altfel, salcia a avut o oarecare influenţă stranie asupra grecilor încă din cele mai vechi timpuri, căci prezenţa ei era legată de locurile unde izvorăşte apa din pământ, iar acestea erau considerate, căi de acces în lumea subpământeană, a morţii. Simbolismul salciei este pus astfel în legătură cu misterul "Mamei Pământ", la rândul ei simbol al vieţii noi, înfloritoare, dar şi al morţii, căci în "Pământ" se întorc toate lucrurile. Datorită acestei asociaţii, salcia era totodată şi "copac sacru" al marilor "Zeiţe Mame". Zeiţa Hera s-a născut sub o salcie pe insula Samos. Salcia, suntem informaţi de Pausanius, era unul dintre cei mai sacri copaci ai Greciei antice.

Există şi o curiozitate legată de acest copac plin de seva vieţii, ce nu a trecut neobservată, şi anume, faptul că ea îşi leapădă florile înainte ca rodul să se lege; că ea de fapt nu se înmulţeşte prin seminţe, ci prin puterea de a arunca vlăstari.

Această curiozitate a devenit "punctul de plecare al unei dialectici mitologice", căci, salcia este "ucigaşul propriului fruct" şi astfel în ea se întâlneşte activă "forţa vieţii şi a morţii". Deşi nu este clar în ce sens anume este folosită, salcia juca un rol important în timpul sărbătorii Thesmophoria, legată de cultul lui Demeter şi Core. Acest eveniment era dedicat cu exclusivitate femeilor. Cu această ocazie, femeile îşi făceau un "pat" din ramuri de salcie pe care stăteau aproape tot timpul sărbătorii. Care a fost semnificaţia precisă a acestei practici este greu de reţinut. Totuşi, din literatura existentă, s-a dedus că era un act de dăruire spre o viaţă de castitate de puritate feciorelnică, deoarece salcia, fiind un copac "distrugător de rod", trebuie să fi fost şi simbol al reţinerii sexuale.

Cu toate acestea, simbolismul salciei nu se referă numai la viaţa de castitate, căci, s-a observat, că atunci când femeile îşi făceau pat de ramuri de salcie,

acesta era aşezat pe pământul dătător de viaţă, iar verdele şi pământul erau simboluri sacre ale zeiţelor mame, deci ale fertilităţii. De aici şi ideea că acest act era un mijloc de sfinţire a pântecelui şi de promovare a fertilităţii. Există, deci, un element paradoxal privind folosirea salciei cu ocazia sărbătorii Thesmophoria, căci salcia este prezentată ca simbol atât al mamei cât şi al fecioarei, al rodniciei pântecelui şi al castităţii; al celor vii şi al celor morţi. Totodată, vechii greci i-au atribuit salciei şi calităţi magice.

Astfel, ei obişnuiau să planteze sălcii, în apropierea viilor şi aceasta pentru două motive : unul practic, de a avea suport pentru viţa de vie; dar şi unul magic, de a transfera viţei puterea de creştere şi regenerare a sălciei. Se pare că această practică indică legături directe nu numai cu cultul lui Demeter dar şi cu cel al lui Dionisios. Calităţile magice ale salciei au fost foarte mult speculate în perioada antică, căci, spunea Dioscuride, "femeile zeloase în castitate îşi puneau în paturile lor ramuri de salcie... întrucât liniştesc pasiunea sexuală" , iar "frunzele de salcie, atunci când sunt amestecate cu apă, previn orice concepere". Aceleaşi idei şi practici sunt amintite şi de Nicandru în Theriaca. Cea mai clară rămâne însă informaţia dată de Pliniu, informaţiei care stă la baza concepţiei despre simbolismul salciei în ultima perioadă a antichităţii şi în evul mediu primar.

Iată ce spune Pliniu : "Foarte repede salcia îşi pierde sămânţa, înainte ca ea să ajungă la vreo maturitate, de aceea Homer o numeşte distrugătoare de rod. La o dată târzie, s-a interpretat această idee fantastică în lumina propriilor ei crime, atunci când a devenit clar că sămânţa salciei era un mijloc de asigurare a sterilităţii". Pliniu transmite deci două idei fundamentale : în primul rând, concepţia homerică legată de salcie ca fiind distrugătoare de rod. Salcia reprezintă o creştere chtonică, fiind afiliată lui Pluto şi Persefona şi, ca orice copac "fără rod", era un simbol sacru al tărâmului celor morţi în al doilea rând, este vorba de practica magică menită să asigure sterilitatea mai degrabă decât castitatea: "luaţi flori de salcie, frecaţi-le în apă şi beţi amestecul. Acesta va suprima orice poftă amoroasă şi va face pe femei sterile" .

Aceasta pare să fi fost taina mortală a copacului Infernului, pe care Homer îl pune de strajă la porţile împărăţiei Morţii. După părerea lui Aelian, însuşi Homer, atunci când se referea la salcie ca fiind distrugătoare de rod, făcea referire la taina întunecată legată de puterea salciei de a distruge rodul pântecelui, căci el, adică Homer "era pe urma lucrurilor nespuse ale naturii".

Credinţa în puterea magică a salciei de a asigura sterilitatea va dăinui şi în tradiţia creştină. Geopontica bizantină relatează : "Dacă fructul salciei este măcinat sub formă de pudră şi băut, acesta face fiinţele umane incapabile de procreare". Iar Eustatie, episcop şi catolicos al Thessaliei, în comentarul său asupra Odiseei, vorbeşte despre aceeaşi credinţă păgână prezentă în timpurile

creştine: "Salciile sunt numite distrugătoare de rod deoarece ele îşi leapădă florile înainte ca fructul lor să înceapă a creşte, dar şi pentru că cei care beau o băutură din flori de salcie, ucid prin aceasta rodul pântecelui sau devin incapabili de procreare.

Gândirea creştină va vedea în imaginea poetică folosită de Homer cu privire la salcie sensuri şi adevăruri mai profunde, ascunse în limbajul mitic şi care vor primi adevărata interpretare în lumina revelaţiei creştine. Totuşi, creştinii nu se vor baza doar pe textele homerice, ci vor căuta motivaţii în Vechiul Testament, motivaţii ce vor face ca salcia să înmugurească, nu la porţile întunecate ale Infernului, ci la porţile strălucitoare ale cerului.

În tradiţia Vechiului Testament salcia apare în contexte ce exprimă cu precădere bucuria de a trăi. Pentru prima dată întâlnim salcia în timpul sărbătorii corturilor. Această sărbătoare, care comemorează evenimentul ieşirii din Egipt a evreilor sub conducerea lui Moise, începe în ziua a 15-a a lunii a şaptea (Tisri) şi ţine un răstimp de şapte zile (Levitic 23, 34). Cu această ocazie, sunt aduse Domnului ofrande din roadele pământului şi jertfe de animale. Interesant de observat că această sărbătoare începe printr-o manifestare simbolică a bucuriei de a trăi viaţa de libertate : ***"În ziua întâi să luaţi ramuri de copaci frumoşi, ramuri de finici, ramuri de copaci cu frunze late şi sălcii de râu (s.n.) şi să vă veseliţi înaintea Domnului Dumnezeului vostru..."*** (Levitic 23, 40). ***Căci ramurile înmugurite sunt un simbol al vieţii celei noi a vieţii biruitoare asupra morţii.***

În practica liturgică de mai târziu ramuri de salcie au fost purtate în procesiune în jurul altarului jertfelor în toate cele şapte zile ale sărbătorii corturilor. Vulgata a introdus în text, pe lângă salcie, şi cuvântul plop - populus. Aşa se face că cei doi copaci, simboluri ale infernului, vor deveni în Vechiul Testament simbol al bucuriei de a trăi.

Pe lângă aceasta, tradiţia iudaică va considera "apă vie", care curge în acea ţară din abundenţă doar iarna, ca simbol preţios al vieţii şi o aprecia ca atare. De aceea, spune acelaşi autor, "era natural să se privească la salcie, cu frunzişul ei bogat, ca fiind un simbol al procesului mereu înnoitor al înfloririi şi al creşterii".

Noul simbolism dat salciei, al vieţii ce se reînnoieşte, trebuie deci descifrat în referirile alegorice pe care le găsim în Vechiul Testament. Un prim text la care dorim să facem referire este cel din Isaia 44, 3-4 : ***"Că eu voi vărsa apă peste pământul însetat şi pâraie de apă în ţinut uscat. Vărsa-voi Duhul Meu peste odrasla ta şi binecuvântarea Mea peste mlădiţele tale. Şi vor odrăsli ca iarba pe malul pâraielor şi ca sălciile de-a lungul apelor curgătoare".***

Salcia este aici un simbol al vieţii abundente care va domni în timpul împărăţiei mesianice ; împărăţie pe care Zaharia o vede ca pe o măreaţă sărbătoare a corturilor, a bucuriei de a trăi viaţa de deplină libertate sub pronia divină : ***"Şi toţi cei ce vor fi rămaşi cu viaţa dintre neamurile acelea care veniseră să lupte împotriva Ierusalimului se vor sui în fiecare an să se închine împăratului, Domnul Savaot, şi să prăznuiască sărbătoarea corturilor*** (Zaharia 14, 16).

Pornind de la acest pasaj, ne informează ***H. Rahner, "Părinţii Bisericii au presupus că tot ceea ce s-a scris în lege referitor la folosirea ramurilor de salcie în timpul acestei sărbători va ajunge la desăvârşire în lumea spirituală a noului pământ".*** De aceea, nu este deloc surprinzător că salcia va primi în gândirea creştină sensuri mult mai profunde, ceea ce face ca folosirea ei în practica liturgică să fie pe deplin justificată, aşa cum se va vedea în cele ce urmează.

Înainte de a trata despre simbolismul creştin al salciei este necesar să atragem însă atenţia asupra altor două versete din Vechiul Testament, în care ideea homerică a salciei distrugătoare de rod pare să se contureze în cartea Iov, făcându-se referire la monstrul Behemoth, se spune : "***El se culca sub florile de lotus, în ocolul trestiilor şi al bălţii. Frunzele de lotus îi fac umbră şi salciile bălţii îl împrejmuiesc,*** (Iov, 40, 21-22). Interesant de observat că traducătorii Septuagiatei nu au folosit în traducerea lor cuvântul itea salcie, ci agnos -vitex agnus castus, tot copac din familia salciei, denumit copacul castităţii. Acesta este copacul despre care Dioscoride spune că vechii greci îl denumeau amikotomiainos, iar romanii salix marina sau piper agreste şi este identic cu salcia folosită de femei în timpul sărbătorii Thesmophoria. Or, folosind acest termen, traducătorii greci introduceau aici nuanţe legate de vechile tradiţii greceşti şi de credinţa existentă, la vremea respectivă, în Behemothsi Leviathan ca forţe ale răului; salcia păstrându-şi simbolismul ei nefast despre care a vorbit Homer. Căci salciile bălţii împrejmuiesc această făptură a infernului ceea ce ne aminteşte de salcia de la porţile Infernului din Odiseea.

O concepţie sumbră, a speranţelor pierdute, legate simbolic tot de salcie, o găsim exprimată în Psalmul 136, în care este descrisă disperarea evreilor aflaţi în robia babilonică : ***"La râul Babilonului, acolo am şezut şi am plâns, când ne-am adus aminte de Sion. În sălcii, în mijlocul lor, am atârnat harpele noastre"*** (1-2). Salcia, care la sărbătoarea corturilor era un simbol al bucuriei, devine aici simbolul neputinţei, al disperării şi al resemnării; sentimente trăite, de altfel de locuitorii Infernului grec. Astfel, şi în Vechiul Testament salcia îşi păstrează dualismul ei simbolic : viaţă şi moarte. Acest lucru nu va fi trecut cu vederea de scriitorii bisericeşti şi de Sfinţii Părinţi care au încercat să dea sens şi semnificaţie aspectelor tainice ale credinţei creştine.

În gândirea primară creştină simbolismul salciei este întâlnit mai întâi în scrierile Păstorului Hermas. ***Iată ce spune Hermas în una din viziunile sale : "Păstorul mi-a arătat o salcie mare care era aidoma unui acoperiş ce proteja un deal şi o câmpie, iar la umbra acestei sălcii au venit toţi oamenii care au fost chemaţi în numele Domnului".*** Tuturor celor veniţi la umbra salciei, Arhanghelul Mihail le da câte o ramură de salcie pe care fiecare credincios trebuia să o dea înapoi pentru a fi grefată din nou pe copac. Majoritatea ramurilor restituite erau pe jumătate uscate, ceea ce arată gradul de pocăinţă. Doar ramurile înapoiate de martiri aveau o înfăţişare ciudată, care depăşeşte natura salciei : ***"în cele din urmă, ei (martirii n.n.) au înapoiat ramurile lor care erau verzi şi acoperite cu muguri noi, iar pe muguri era ceva ce avea înfăţişarea unui fruct. Iar cei care se aflau în această situaţie, au fost nespus de bucuroşi, iar îngerul era plin de bucurie din pricina lor, şi păstorul s-a bucurat şi El".***

Pentru Hermas se ridică însă întrebarea, căreia, de altfel, el însuşi îi dă glas: ***"Doamne, cum vor putea aceste ramuri veştejite să dea noi mlădiţe".*** Răspunsul vine neîntârziat: ***"Acest copac este o salcie, iar natura ei este iubitoare de viaţă". Acest copac, o salcie cosmică, este simbolul puterii vitale implantat în pământ prin întruparea lui Dumnezeu. "Căci copacul acesta mare care acoperă dealurile şi câmpiile şi într-adevăr întregul pământ este Fiul lui Dumnezeu care este propovăduit până la marginile pământului, iar oamenii care stau la umbra sa sunt cei care au auzit mesajul său şi au crezut în El".*** Toate ramurile participă la puterea sa dătătoare de viaţă, chiar şi acelea pe jumătate uscate încep să dea frunze din nou, datorită puterii acestui copac cosmic care aruncă mlădiţe din apele veşnice: ***"Căci Dumnezeu care a plantat acest copac doreşte ca toţi cei care au primit ramurile sale să trăiască, iar eu nădăjduiesc că aceste ramuri, atunci când au primit umezeală şi au băut apă, să aibă o nouă viaţă".***

Cât priveşte ramurile martirilor, care nu numai că sunt verzi dar au şi fruct, trebuie să le explicăm sensul în contextul ideii că salcia este un copac "distrugător de rod". Martirii sunt de fapt cei care, învingând puterea celui rău şi a morţii, au progresat dincolo de natura umană păcătoasă, aducând roade. Aceştia sunt cei care vor fi încoronaţi cu coroane de palmier, după cum ne spune Hermas. ***Ei au devenit "ramuri de salcie purtătoare de rod" ale copacului divin, care este Hristos.*** Această metaforă poate fi înţeleasă la adevărata valoare numai dacă avem în vedere credinţa greacă păgână referitoare la salcie.

Pornind de la Hermas, scriitorii creştini de mai târziu vor prezenta salcia ca fiind un simbol autentic creştin : ***"Căci salcia, spune Eusebiu, cu verdele ei veşnic şi cu vigoarea tânără a creşterii sale este un simbol al bogăţiei acelui***

izvor de apă spirituală ce izvorăşte în Biserica Logosului". Iar Cassiodor, comentând acelaşi text din Isaia, adăugă : ***"Salciile sunt copaci ce cresc pe malurile râurilor şi acolo dau viaţa celui mai proaspăt verde, şi chiar dacă cineva taie mereu o parte din rădăcină şi o îngroapă în pământul umed, ea va arunca imediat rădăcini proaspete. Cu aceste salcii trebuie să comparăm sufletele sfinte şi credincioase, care, după cum spune Isaia, aruncă mlădiţe ca sălciile de pe malurile pâraielor" .***

Prin urmare, pentru puterea ei regeneratoare de viaţă salcia a fost asemuită lui Hristos. În acelaşi timp, ea este şi un simbol al credinciosului creştin, a celui care a primit noua viaţă prin baia botezului şi care, spre deosebire de salcia distrugătoare de rod, dă roade. Iată ce spune în acest sens şi Fericitul Ieronim : ***"Iar apoi profetul îi compară pe cei care s-au renăscut prin baia botezului cu plantele nou înverzite şi cu salcia (s.n.), care aruncă mlădiţe pe marginea apei curgătoare. Căci această salcie dă rod, iar aceasta este contrar naturii sale obişnuite, căci de obicei salcia este fără de rod, iar cel care mănâncă din sămânţa ei devine el însuşi neroditor".***

Paralel cu acest simbolism transfigurat care compara salcia cu Hristos şi mlădiţele ei cu credincioşii creştini, întâlnim în literatura creştină folosirea salciei ca simbol al eternităţii sau al nevredniciei spirituale.

"Salciile, spune Fericitul Augustin, sunt copaci neroditori, iar în acest pasaj al Psalmului (136, 2) ele sunt descrise ca şi cum nimic bun nu vine de la ele, deşi în alte părţi ale Sfintei Scripturi nu este aşa. În acest pasaj, continuă el, trebuie să înţelegeţi că sălciile reprezintă copaci neroditori, care de altfel cresc din abundenţă pe apele Babilonului. Aceşti copaci reprezintă persoane lacome, zgârcite şi neroditoare în orice fapte bune, cetăţenii Babilonului şi copacii din ţinutul înconjurător, hrăniţi de plăcerile după lucrurile pământeşti ce curg din abundenţă în jurul lor".

O idee asemănătoare este susţinută şi de Prosper de Aquitanj ***"Salciile care sunt udate de râurile Babilonului dar care încă nu a dat nici un rod, sunt un simbol al acelor suflete sterile care sunt hrănite plăcerile acestei lumi şi rămân neroditoare în virtute. În acestea putere seminală a Cuvântului divin nu poate pătrunde; ele sunt pur şi simplu incapabile de a primi cuvântul lui Dumnezeu".***

Această interpretare augustiniană a salciei va fi vehiculată de foarte mulţi teologi apuseni, mai ales din perioada carolingiană. Punctul culminant al dezvoltării acestei interpretări îl reprezintă Richard de St. Victor care, în lucrarea sa Alegorii mistice, dezvoltă o întreagă "psihografie" a sterilităţii spirituale.

În tradiţia patristică a Bisericii răsăritene salcia va primi sensuri nebănuit de profunde. Ea va deveni simbol al fecioriei,iar caracteristica ei de a fi "distrugătoare de rod", o preinchipuire a morţii mistice care, prin renunţarea la perpetuarea vieţii pământeşti, supusă morţii tinde spre dobândirea puterii cereşti de procreare. Cei feciorelnici şi cele feciorelnice participă de pe acum la viaţa îngerească, acea stare în care sufletul este preamărit, iar trupul devine transparent. Despre această stare, Sf. Grigorie de Nazianz spune că are un loc în bine-intemeiata cetate a cerului.

Sufletul se poate ridica spre ea numai dacă moare pentru trup şi astfel el va fi, într-un sens extrem de profund, "distrugător de rod". Salcia ajunge din nou un simbol al castităţii care, murind devine veşnic roditoare. ***"Moartea şi viaţa se împreună. Tensiunea dialectică descoperită de vechile mituri îmboboceşte pentru a face să crească floarea adevărului creştin".*** Vorbind despre sărbătoarea corturilor, Origen spune că ***"salcia, împreună cu plopul, sunt copaci ai castităţii".*** Acelaşi lucru îl afirmă atunci când comentează textul din Isaia 56, 5. Aici însă adaugă că salcia este un simbol al castităţii atât pentru cei feciorelnici, cât şi pentru ***"dragostea căsătorită care este cu desăvârşire pură".***

Metodiu păstrează acelaşi fir de gândire : "în Sfânta Scriptură salcia este tratată ca simbol al castităţii". După Metodius, adevăratul creştin, pentru a participa la sărbătoarea lui Hristos, trebuie să-şi înfrumuseţeze "cortul" său cu ramuri de salcie ***"căci salcia întruchipează în sine însuşi numele virtuţii, puritatea celui feciorelnic. Cum am putea, se întreabă el, să intrăm în această sărbătoare a lui Hristos dacă nu ne înfrumuseţăm corturile noastre cu ramurile acelui binecuvântat copac divin, puritatea ?". "Deoarece la noua creaţie ce nu are sfârşit nu poate participa nici un om care este găsit fără podoaba ramurilor de salcie ".***

Se observă aici o transfigurare completă a vechiului simbol al salciei în lumina noii creaţii săvârşită de Hristos prin întruparea, moartea şi învierea Sa. Astfel, salcia devine simbolul acelei "bios agnos" care la rândul ei nu este decât o prefigurare a vieţii de preamărire în sălaşurile veşniciei după care toţi creştinii tânjesc deopotrivă. ***Creştinii care au realizat starea cerească de desăvârşire sunt denumiţi de Rupert de Deutz: " Ei sunt salcii care nu au fruct şi totuşi prin har numai au săltat spre verdeaţa patriei lor veşnice".***

Punctul culminant al simbolismului creştin legat de salcie este însă legat, aşa cum era şi de aşteptat, de taina cea mai presus de toate a fecioarei Maria, taina mamei care a ales fecioria şi care a conceput mai presus de fire, viaţa, pe Hristos cel întrupat. ***Iată ce spune în acest sens Albertus Magnus: "Ea (salcia n.n.) este numită salix deoarece sare, adică creşte foarte repede şi ni se spune că***

sămânţa ei, dacă este băută, produce sterilitate. Acest lucru a fost împlinit în Preamărita Fecioară căci ea a ales fecioria şi astfel a ales viaţa cea fără rod, dar după cum salciei îi place să crească pe malul râurilor, tot aşa şi Preamărita Fecioară a înflorit lângă apele harului şi ale darurilor cereşti. Şi, după cum salcia este un semn al castităţii, tot la fel şi ea plină de castitatea rece, pentru sămânţa ei, care este Fiul lui Dumnezeu, prin mesajul său îi face pe mulţi neroditori în fructul trupului chemându-i la o viaţă de feciorie".

Am făcut această scurtă incursiune în simbolismul salciei pentru a arăta că tinerele mlădiţe de salcie care sunt aduse în biserică pentru a sărbători în fiecare an triumfala intrare în Ierusalim a Mântuitorului aduc cu ele învăţături, sensuri şi simboluri ce trebuiesc ştiute. Folosirea în cult a salciei nu este doar o simplă acomodare la mediu, ci îşi are bogăţia ei, funcţia ei simbolică în viaţa rituală a Bisericii creştine. ***Astfel, ramurile de salcie, care odinioară umbreau porţile întunecate ale lipsei de speranţă, ale morţii, ale Infernului, sunt acum ramuri de bucurie ale vieţii celei veşnice, ale vieţii pure luate din "copacul indumnezeitor şi binecuvântat".***

Ca simbol al adevărului creştin, salcia ne învaţă că adevărata Putere de viaţă este în noi înşine ; că nouă ne revine să adăpăm această viaţă din nemuritoarele izvoare ale "apei vieţii" care este Hristos şi Biserica Sa, şi astfel să ajungem să trăim prin noi înşine, cu puterea Raiului, adevărata noastră menire, aceea de a fi fii ai vieţii, ai lui Dumnezeu, ai "Celui ce Este".

Legenda salciei

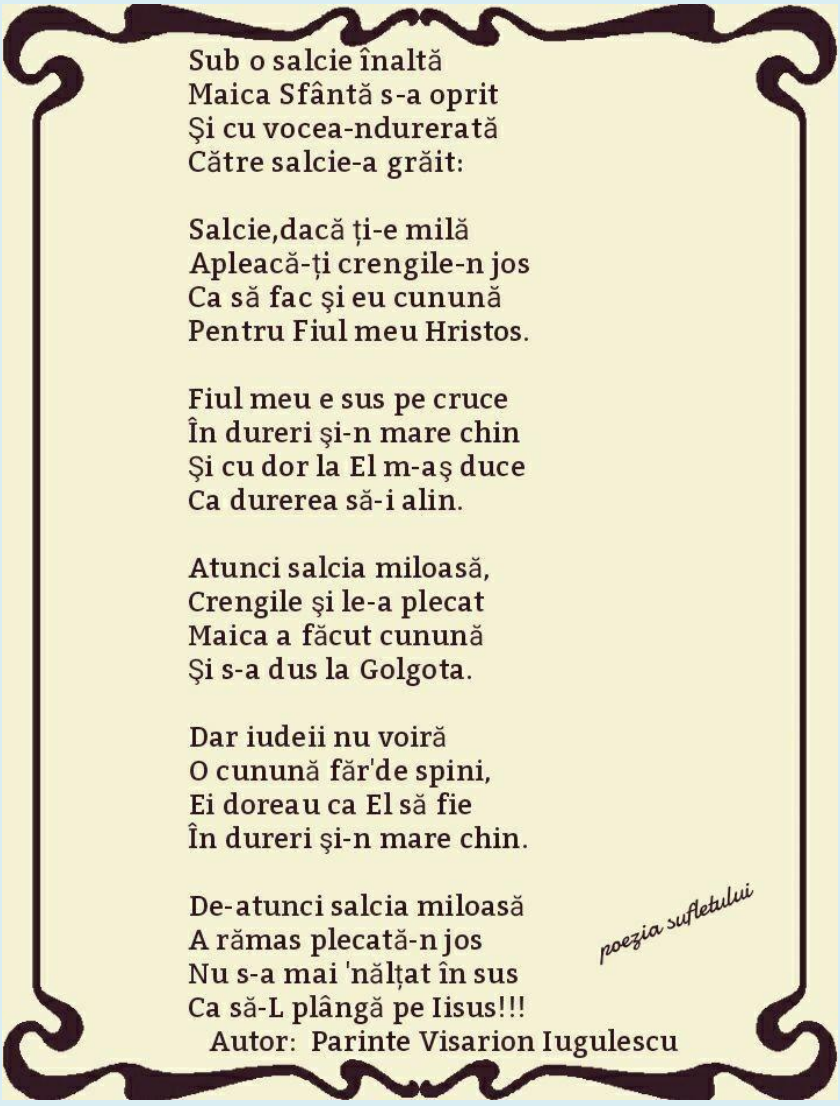

Se spune că în ziua în care Maica Domnului a pornit spre Golgota, cu inima frântă de durere, drumurile i-au fost grele, iar lacrimile îi udau pașii. La marginea unui râu învolburat, a căutat ajutor. S-a rugat pietrelor, s-a rugat stejarului și pinului să o ajute să treacă... dar toți au rămas reci, înălțați în tăcerea lor.

Numai o salcie plângătoare, firavă și umilă, și-a plecat ramurile ca o punte vie pe-ste apă. Maica Domnului a trecut cu ușurință, iar în semn de recunoștință, a bine-cuvântat salcia, făcând-o de atunci una dintre cele mai sfinte plante.

De atunci, salcia nu mai e doar un copac - e mărturia unei rugăciuni ascultate, a unei mângâieri divine, a unei lacrimi îmbrăcate în ramuri.

În fiecare primăvară, la Florii, salcia se lasă atinsă de har și sfințită, devenind punte între oameni și cer. Ea nu se rupe cu nepăsare, nu se aruncă... Se păstrează în tăce-re, la icoană, în inimă, în rugăciune.

Legenda salciei plângătoare

Se spune că salcia plângătoare a fost cândva un copac falnic, mândru, care-și înălța ramurile cu multă măiestrie spre cer.

În momentul în care Pilat din Pont îl chemase pe Iisus Hristos ca să-l judece, negă-sindu-i vină, îl dăduse pe mâna ostașilor. Oștenii nelipsiți de milă se duseră ca să-și găsească nuiele pentru a-l putea chinui. Ei își puseră ochii pe ramurile de salcie.

Salcia nu bănuise ce urmează să se întâmple cu ale sale ramuri, iar la scurt timp oștenii au început cu sălbăticiune să-l lovească pe Mântuitorul. Văzând salcia chi-nurile pe care Hristos le îndura, deodată o cuprinsese o durere adâncă și o rușine pentru că își lăsase ramurile spre chinuirea Lui.

De-atunci se spune că ea își pleacă frunzele și ramurile la pământ, datorită contri-buției sale la patimile Mântuitorului.

Oamenii începură să planteze pe mormintele morților salcia, iar dintr-un copac plin de măiestrie și falnic, ajunsese un copac cu ramurile și crengile plecate. (Buricea, Comoara, 140)

Salcia

„După ce Iisus a fost răstignit și și-a dat ultima suflare pe cruce, soldații l-au sco-borât și a fost îngropat într-un loc bine păzit. Maica Domnului, plină de jele a plecat să-și plângă amarul și durerea pe malul unei ape, sub o salcă.

Salca milostivă și-o aplecat crengile și-o început să o mângâie pe cap cu mâțișorii ei, vrând astfel să-i aline cât de cât suferințele.

Fecioara Maria o binecuvântat-o zicându-i; «sfântă să fii tu de acum până la sfâr-șitul veacurilor, cinstită în biserici, apărătoare de rele și alinătoare de suferințe. Cu ramurile tale plecate să mângâi pe toți sărmanii.»

De atunci este salcia cu crengile aplecate la pământ și tot de atunci se duc mâțișorii la biserică și se sfințesc de Florii, apoi se duc acasă și se pun la icoane ca să ferea-scă locuința aceea de vremuri mari (furtuni), trăsnete, molime și tot felul de duhuri necurate.

Și când merem la câmp și n-avem cu cine lăsa copilul mic din copăiță, împlântăm lângă el, în capul locului o ramură de salcă și noi ne vedem de săpat, de prășit, de ce treabă avem. Iar salca îi ferește de toate lighioanele și relele, că-i sfântă, bine-cuvântată de Dumnezeu.

În toate regiunile țării se crede că salcia a fost binecuvântată de Maica Domnului, fie pentru că i-a alinat durerea, fie pentru că i-a ținut umbră ori că s-a aplecat peste râul Iordanului să-l poată trece.

În Maramureș se spune că în fața crucii pe care era răstignit Hristos creștea o salcie cu ramuri frumoase, îndreptate în sus. De suferințele și moartea Mântuitorului salcia s-a întristat într-atât încât și-a aplecat ramurile în jos, jelindu-l pe Iisus. Și de atunci jelește mereu pe marginea apelor și în cimitire, salcia pletoasă, răchita su-părată sau salcia plângătoare: Salix babylonica L.” (Legende botanice creștine românești, p. 84)

De ce salcia în loc de flori are mâțișori?

„Cică a fost o perioadă foarte îndepărtată când iarna nu exista. Oamenii nu știau de haine groase, sobe în case și frig năprasnic. După ce era semănat porumbul, secerat grâul, pomii rodeau de două ori și iarba se cosea de 3-4 ori pe an. La scurt timp vremea se schimbase: s-a lăsat peste sat un vânt rece, frunzele au căzut cu repe-ziciune, cerul s-a acoperit de nori, bruma și-a făcut simțită prezența, iar la scurt timp iarna s-a instalat. Oamenii erau speriați de schimbarea bruscă în natură, iar copacii stăteau cu crengile aplecate spre pământ. Când se oprise ninsoarea se auzise un glas: Toți copacii să vină la Dumnezeu!

Era o privelişte de toată frumusețea, să vezi cum se dezgropau singuri copacii, cum lucrarea din crengi, cum se întindeau și se aplecau stejarii și ulmii cei puternici, merii și perii pe jumătate înghețați, frasinii noduroși, plopii drepți ca lumânarea, frumoşii tei. Alături, nucul ajuta alunului, fratelui său mai mic. Dincolo, mestea-cănul, sărea de bucurie, ca un ied neastâmpărat, și mai că s-ar fi luat la joacă cu castanul, dacă acesta nu ar fi fost așa de serios. Veni liliacul, iasomia și trandafirul cel mândru. În goană sosi și vâscul, deși nimeni nu-l poftise. Teiul surâse ironic, când văzu venind cătina, care se credea și ea din familia copacilor." (Legendele florei, p. 36.)

În rânduri așezați, copacii doi câte doi, porniră spre cer. Porțile cerului au fost deschise, copacii au fost întâmpinați de Dumnezeu, moment în care aceştia i s-au închinat Lui. Dumnezeu le-a spus să nu fie îngrijorați din cauza zăpezii pentru că nu va dura mult, iar până va pleca iarna, ei vor sta în Împărăția Sa și se vor odihni, iar când primăvara va veni îl va trimite pe fiecare la locul său.

Căldura din cer favoriza înmugurirea copacilor, dar unul dintre ei nu beneficiase de acest proces, și anume salcia. Ea nu ascultase de cuvântul lui Dumnezeu și deschisese ușa cerului ca să vadă ce mai este pe pământ. Văzuse că oamenii căutau copacii, nu mai era urmă de zăpadă, iar câmpiile era înverzite. Fără să-și ia rămas bun de la Dumnezeu și fără să-i mulțumească pentru găzduire, salcia fugi din cer. A ajuns la locul ei, pe malul pârâului, iar oamenii se tot opreau ca să-i admire florile albe ca zăpada. Salcia le povestise oamenilor ceea văzuse în Împărăția lui Dumnezeu.

Văzând că salcia îi încălcase cuvântul, Dumnezeu se supărase, iar copacilor le spusese:
- Ceea ce a făcut salcia nu este frumos. Ea nu merită darul cerului; de aceea am să-i iau înapoi florile. Fiindcă a șters-o din cer ca o mâță, am să-i schimb floricelele albe în mâțișori pufoși. Așa va rămâne în vecii vecilor…" (Legendele florei … p. 37) Deodată florile albe s-au transformat în mâțișori, iar oamenii care erau lângă salcie au rupt crenguțe și au dus acasă.

În noaptea următoare, ceilalți copaci au plecat din cer, la locul lor. În fiecare primăvară crengile lor erau încărcate cu flori frumoase și frumos mirositoare, un dar primit de la Dumnezeu și admirate de oameni, însă în cazul salciei nu era tocmai la fel, nimeni n-o privea, fiind în permanență cu crengile plecate, parcă plângea.

(de Andreia (Ghib) Botiş - Material publicat în revista Mărturii maramureşene, nr. 18-19/2024, p. 108)

Răzvan Moceanu: Duminica Floriilor. Intrarea Domnului în Ierusalim

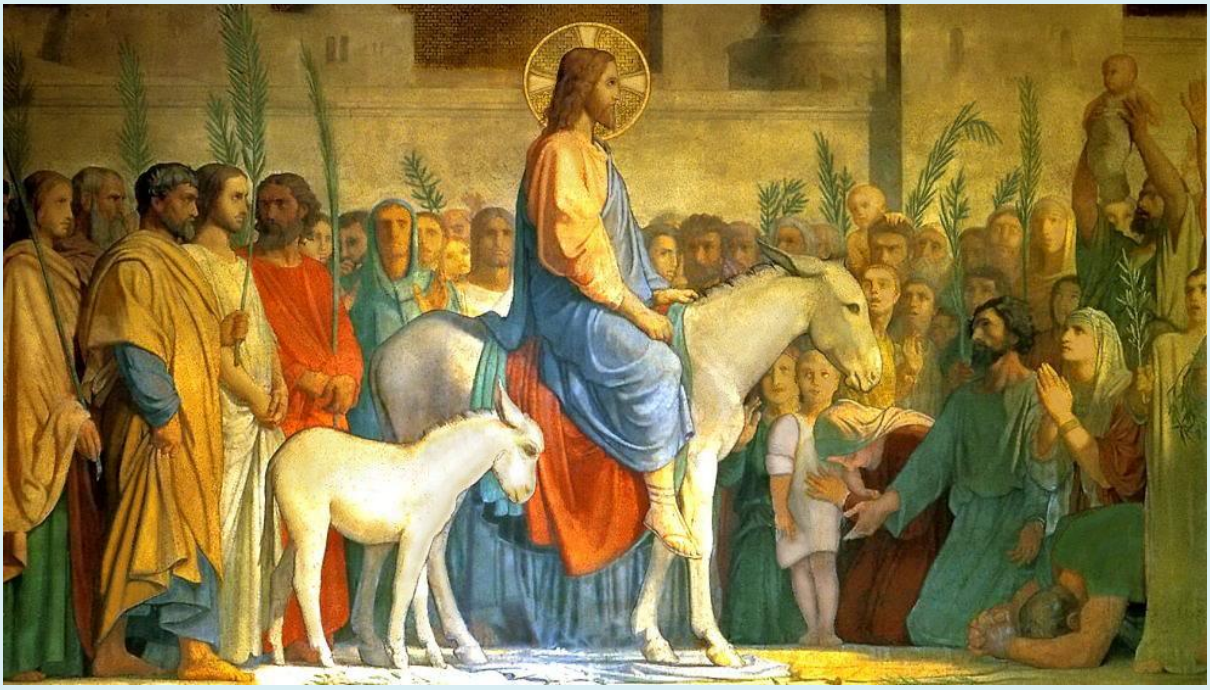

Duminică, 24 aprilie - a şasea din Postul Paştelui -, cu o săptămână înainte de Învierea Domnului şi imediat după Sâmbăta lui Lazăr, este marcată Sărbătoarea Floriilor în Calendarul ortodox, care simbolizează intrarea triumfală a Mântuitorului Iisus Hristos în Ierusalim, singurul moment din viaţa Sa în care a acceptat să fie aclamat precum un împărat. Duminica Floriilor, este cea mai importantă sărbătoare care vesteşte Paştele şi marchează începutul unei săptămâni a Patimilor - numită şi Săptămâna mare - perioadă în care în slujbele bisericești se face, în fiecare seară, pomenirea ultimelor zile ale lui Hristos pe pământ - Deniile - prin care credincioşii Îl petrec pe Hristos pe drumul Crucii, înainte de Răstignirea şi Învierea Sa.

***

Cu o săptămână inainte de Patimile Sale, Domnul nostru Iisus Hristos a intrat în Ierusalim, pe un asin, fiind înconjurat de cei 12 apostoli, iar mulţimea adunată pentru marea sărbătoare a Paştilor, l-a recunoscut ca fiind adevăratul Mântuitor şi L-a întâmpinat cu ramuri de măslin şi finic, după ce tocmai săvârşise cea mai mare dintre nenumăratele Sale minuni - învierea lui Lazăr, care zăcuse patru zile în mormânt, ca simbol al învierii neamului omenesc. Mulţimea aclama: „Osana! Bine este cuvântat Cel ce vine întru numele Domnului”, semn al pogorârii lui Dumnezeu din Ceruri şi venirea Sa pe pământ pentru a-i mântui.

Sărbătoarea mai este numită şi Duminica Stâlpărilor - de la ramurile de măslin şi finic cu care a fost întâmpinat Iisus la intrarea în Ierusalim.

Denumirea populară a sărbătorii - Floriile - are origini păgâne, provenind de la zeiţa romană a florilor, Flora, zeiţa reînvierii naturii, care era sărbătorită la 28 aprilie prin ramuri înverzite simbolizând renaşterea naturii. În timp, creştinii au suprapus sărbătoarea Floriilor peste prăznuirea Intrării Domnului în Ierusalim.

Duminica Floriilor nu este menţionată în Constituţiile apostolice, însă mai mulţi sfinţi, printre care îi menţionăm pe Sfântul Ioan Gură de Aur (347-407), Sfântul Ambrozie al Milanului (340-397) şi Sfântul Chiril al Ierusalimului (315-386) au redactat predici pentru cinstirea sărbătorii.

În secolul al IV-lea, pelerina apuseană Egeria descria în jurnalul ei de călătorie modul în care erau sărbătorite Floriile la Ierusalim, iar în Biserica Apuseană, primele menţiuni ale Sărbătorii Floriilor apar mai târziu, în secolul al VI-lea, în scrierile Sfântului Isidor de Sevilla (560-636).

Semnificaţia ramurilor de salcie

Obiceiul sfinţirii ramurilor de salcie în Duminica Floriilor, menţionat din secolele III-IV, şi împodobirea icoanelor cu ramurile sfinţite îşi are originile în legendă: se spune că Fecioara Maria, aflând de Răstignirea lui Hristos, a plecat să-L caute şi pe malul unui râu a ajuns la o salcie, care şi-a făcut ramurile punte pentru a o ajuta pe Fecioară să treacă peste apă, atrăgând binecuvântarea ei să nu ardă niciodată şi să rodească. Salcia a devenit astfel arbore sacru, fiind venerat ca atare în Duminica Floriilor.

Ramurile de salcie sunt aduse de credincioşi la biserică, sunt sfinţite şi împărţite acestora, ca semn al biruinţei asupra morţii, amintind de ramurile de finic şi măslin, cu care a fost întâmpinat pe Iisus Hristos la intrarea în Ierusalim.

Salcia este menţionată în Vechiul Testament în timpul sărbătorii corturilor, praznic care aminteşte de eliberarea evreilor din Egipt, ca simbol al bucuriei şi al vieţii, iar în Psalmul 136, în care este descrisă disperarea evreilor aflaţi în

robia babiloniană, salcia este prezentată ca fiind simbolul neputinţei şi al disperării.

Simbolul salciei este întâlnit pentru prima dată în gândirea creştină, în scrierile Pastorului Hermas, unde martirii sunt numiţi „ramuri de salcie purtătoare de rod" ale copacului divin, care este Hristos, iar în scrierile unor Sfinţi Părinţi, salcia o reprezintă pe Fecioara Maria, care deşi alege fecioria - viaţa fără rod, Îl naşte pe Hristos.

Salcia era văzută, pe vremea lui Eleusis, la ceremoniile desfăşurate în cinstea zeiţei Demetra - zeiţa agriculturii şi a recoltelor în mitologia greacă - şi a fiicei sale Persefona, ca simbol al fertilităţii - femeile îşi făceau un pat din ramuri de salcie, pe pământ, pe care stateau în tot timpul sărbătorii - dar şi ca simbol al castităţii.

Se observă că în toate aceste exemple salcia apare ca având în permanenţă o simbolistică dual: viaţa şi moartea.

Încă din cele mai vechi timpuri, salcia şi-a dovedit şi calităţi terapeutice, scoarţa - având în compoziţie salicină - şi frunzele fiind folosite pentru tratarea bolilor reumatismale, a hemoragiilor şi febrei.

Tradiţii de Florii în lume

La ortodocşi, Duminica Floriilor este asociată aşa cum aminteam de momentul Învierii lui Lazăr de către Iisus Hristos, moment care prefigurează Învierea Domnului şi învierea de obşte de la sfârşitul veacurilor.

La greci, Sâmbăta lui Lazăr este denumită popular "Primele Paşti", Lazăr este asociat cu zeii care semnifică tinereţea - Adonis şi Atis, iar conform tradiţiei, în Sâmbăta lui Lazăr există obiceiul unei procesiuni cu caracter funerar, în care cei mici cântă pe la casele vecinilor "Lazarakia", fiecare copil primind o mică prăjitură specifică sărbătorii.

În Cipru, există obiceiul unor jocuri în care rolul lui Lazăr este jucat de copii, iar la vecinii bulgari, în Sâmbăta lui Lazăr, fetele tinere cântă şi dansează pe la casele cunoscuţilor “Lazariţa” - în fapt un ritual care semnifică trecerea de la copilărie la adolescenţă.

În Franţa există tradiţia veche de a imita aclamaţiile iudeilor “Osana !”, care în limba aramaică semnifică o rugăciune.

În legătură cu tradiţia sfinţirii ramurilor la biserică, se întâlnesc asocieri legate de ramuri de măslin, de dafin, conifere, salcie sau flori.

Spre exemplu, în Grecia, după slujbă, credincioşii primesc o mică cruce împreună cu un buchet din ramuri de dafin, numit “vaya”, care este ţinut la icoanele din casele credincioşilor, similar obiceiurilor ramurilor de salcie din Rusia sau ţara noastră. Fiindcă am amintit de Rusia, aici există obiceiul ca mugurii de salcie să fie mâncaţi în Dumnica Floriilor, existând credinţa că astfel oamenii vor fi feriţi de caniculă pe perioada sezonului cald.

Duminica Floriilor in India

La greci există obiceiul ducerii la cimitir a unor ramuri binecuvântate, iar în Franţa sau în ţările latine există, de asemenea, obiceiul punerii sau plantării ramurilor sfinţite la mormintele celor dragi.

În ziua Floriilor, arabii aprind candele împodobite cu flori, pe care le pun printre frunze de palmier, iar la popoarele slave există obiceiul de a dărui celor apropiaţi ramuri de salcie.

În Germania, Duminica Floriilor se numeşte Duminica Verde datorită florilor şi ramurilor specifice sărbătorii, iar în Slovacia, copiii realizează pentru procesiune un copac, care se crede că are ramuri cu proprietăţi tămăduitoare. Obiceiul împodobirii unui copac este prezent şi în Polonia, unde este împodobit cu flori, în Ţările Baltice, unde este împodobit cu flori uscate şi cereale, şi în Austria, unde este decorat cu mere şi covrigi.

Tradiţii româneşti

Sărbătoarea Floriilor este însoţită în România de o mulţime de tradiţii şi obiceiuri.

În Sâmbăta lui Lazăr, spre exemplu se adună ramuri înmugurite de salcie, care se strâng în mănunchiuri şi se duc la biserică la slujba din dimineaţa Floriilor pentru sfinţire, apoi ramurile de salcie sunt aduse acasă şi se pun la icoane, iar în unele zone ale ţării şi la uşi, ferestre, grajduri sau fântâni. Se spune că ramurile de salcie sfinţită de la icoane se aruncă vara pe foc pentru a se împrăştia norii, că se pun în ogradă pentru a alunga grindina, sau că se aşează în mijlocul casei pentru a o proteja de trăsnete.

Conform altei tradiţii, ramurile de salcie puse sub pernele fetelor nemăritate, le vor face pe acestea mai frumoase si le vor aduce un soţ, iar în unele regiuni, oamenii îşi pun în jurul brâului crenguţe sfinţite de salcie, pentru a alunga şi proteja de boli.

Tot legat de fetele tinere, există un alt obicei, ca la miezul nopţii să se fiarbă busuioc în apă, iar în dimineaţa de Florii fetele se spală pe cap cu această fiertură, ca să le crească părul frumos şi strălucitor, iar restul se toarnă la rădăcina unui păr, pentru ca feciorii să se uite după ele, ca după un copac înflorit.

Bătrânii spun că ramurile de salcie pot vindeca durerea de spate şi sunt chiar un antidot pentru muşcătura de şarpe.

Un alt obicei legat de sănătate, similar celui din Rusia, spune că pe vremuri oamenii mâncau „mâţişori" de pe ramura de salcie, pentru a fi feriţi astfel de boli.

În unele regiuni rurale, Duminica Floriilor este ultima zi în care se poartă mărţişorul, în această zi acesta urmând să fie pus pe un copac înmugurit.

În unele zone încă se mai obişnuieşte ca în sâmbăta dinaintea Floriilor - Sâmbăta lui Lazăr - să se dea diferite produse de post de pomană, această sâmbătă fiind denumită popular „Moşii de Florii".

Pimen Suceveanul - Explicarea icoanei Intrării Domnului în Ierusalim (Floriile)

Este zugrăvită ca icoană praznicală, singura pusă pe tetrapopodul obişnuit pentru închinarea credincioşilor în ziua praznicului sau în catapeteasmă, în sirul icoanelor praznicelor împărăteşti.

Pe pereţii locaşului de închinare - în biserică - este zugrăvită în conca de nord a absidei naosului, în imediata vecinătate cu icoana Învierii (Voroneţ) sau în absida altarului - partea de sud (Dobrovăţ).

Intrarea Domnului în Ierusalim – fundamentare scripturistică a evenimentului

Icoana este descrisă de Sfinţii Evanghelişti: ***"Iar când S-a apropiat de Ierusalim şi au venit la Betfaghe în Muntele Măslinilor, atunci Iisus a trimis pe doi ucenici, zicându-le: Mergeţi în satul care este înaintea voastră şi îndată veţi găsi o asină legată şi un mânz cu ea; dezlegaţi-o şi aduceţi-o la Mine. Şi dacă vă va zice cineva ceva, veţi spune că-I trebuie Domnului; şi le va trimite îndată. Iar acestea toate s-au făcut ca să se plinească ceea ce s-a zis prin proorocul ce zice: "Spuneţi fiicei Sionului: Iată Împăratul tău vine la tine blând şi şezând pe asină, pe mânz, fiul celei de sub jug. Mergând deci ucenicii***

şi făcând după cum le-a poruncit Iisus, au adus asina şi mânzul şi deasupra lor şi-au pus Veşmintele, iar El a şezut pe ele. Şi cei mai mulţi din mulţime îşi aşterneau hainele pe cale, iar alţii tăiau ramuri din copaci şi le aşterneau înaintea Lui şi care veneau după El strigau zicând: Osana, Fiul lui David! S-au mâniat şi I-au zis: Auzi ce zic aceştia? Iar Iisus le-a zis: Au niciodată n-aţi citit că din gura copiilor şi a celor ce sug Ţi-ai pregătit lauda?" (Matei 21, 1-12, 15-16).

Sfinţii Evanghelişti Marcu şi Luca vorbesc numai de mânzul asinei nu şi de asină: ***"Mergeţi.. îndată veţi afla un mânz legat, pe care n-a şezut până acum nici un om. Dezlegaţi-l."*** (Marcu 11, 2; Luca 19, 30).

Strigătele de primire exclamate de mulţime au fost variate, aşa cum se desprinde din Sfintele Evanghelii. Marcu: ***"Osana, bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului! Binecuvântată este Împărăţia ce vine a Părintelui nostru David! Osana intru cei de sus!"*** (11, 9-10); Luca: ***"Binecuvântat este împăratul care vine întru numele Domnului! Pace în cer şi slavă intru cei de sus!"***; Ioan: ***"Osana! Binecuvântat este cel ce vine întru numele Domnului, împăratul lui Israel!"*** (12, 13).

Sfântul Evanghelist Luca arată că şi ***"mulţimea ucenicilor bucurându-se a început să laude pe Dumnezeu, cu glas tare, pentru toate minunile pe care le văzuseră"*** (19, 37), dintre care cea mai mare învierea lui Lazăr, cum menţionează Sfântul Evanghelist Ioan despre mulţimi : ***"De aceea L-a şi întâmpinat mulţimea pentru că auzise că El a făcut minunea aceasta - Învierea lui Lazăr"*** (12, 17-18).

Sfântul Evanghelist Luca mai dă şi amănuntul: ***"Dar unii farisei din mulţime au zis către El: Învăţătorule, ceartă-Ţi ucenicii! Şi El, răspunzând, a zis: Zic vouă: Dacă vor tăcea aceştia, pietrele vor striga"*** (19, 39-40).

Intrarea Domnului în Ierusalim (Floriile) - evoluţia compoziţiei icoanei de-a lungul secolelor

Întreaga această măreţie a faptului dumnezeiesc, starea de bucurie sinceră a mulţimilor care au strigat pentru toate minunile pe care le văzuseră ca şi starea de invidie şi răutate a fariseilor care reproşau Mântuitorului pentru strigătele ucenicilor şi o dată cu ele şi cele ale mulţimilor sunt înfăţişate de vechii noştri iconari cu toată iscusinţa cerută de importanţa faptului dumnezeiesc al Intrării Domnului în Ierusalim, fapt prin care Mântuitorul se descoperă şi este mărturisit de mulţimi ca "Împăratul lui Israel", ca "Dumnezeu" (Luca, 19, 37).

Vechimea şi evoluţia compoziţiei icoanei ne este prezentată succint şi cuprinzător de unul din marii noştri istorici ai artei creştine: ***"Sculpturi pe sarcofage vechi ne arată compoziţia orientală a scenei. În faţa lui Hristos, doi tineri înveşmântaţi în tunici scurte, unul îşi întinde mantaua pe drumul pe care înaintează acesta, iar celălalt se suie într-un copac. Hristos stă pe asin, cu amândouă picioarele de aceeaşi parte."***

În secolul VI, în manuscrise ilustrate, compoziţia se îmbogăţeşte: Doi apostoli urmează pe Hristos, copiii îl întâmpină cu frunze de palmier; arhitecturi înfăţişează Ierusalimul. Aceasta este şi dispoziţia scenei murale din Capadocia.

În secolele X şi XI însă, apar unele amănunte modificate. Vedem astfel, în biserica El-Nazar, privitori zugrăviţi la ferestrele Ierusalimului, ori, în alte monumente, aşezaţi între crenelele zidului de înconjur al oraşului.

Pictorii Apusului, în Europa, s-au inspirat din aceeaşi tradiţie. La San Marco din Veneţia, copiii, tinerii sunt rânduiţi într-un cortegiu ordonat. Iconografia bizantină se desparte de Capadocia şi de Apus, punând, în primul plan, evrei cu bărbi şi cu capul învăluit. Se văd copii mai puţini şi, uneori, unul singur; exemplu: Dafni.

Începând din secolele XI sau XII ideea bizantină şi-a făcut loc în Orient şi în Occident. Miniaturiştii evangheliarelor ilustrate în secolele X şi XI (care reproduc modele mai vechi) zugrăvesc, compoziţia pe două planuri, despărţite printr-un drum mărginit cu copaci. În depărtare, Hristos coboară dealul, călăuzit de un ucenic; tineri şi bărbaţi în vârstă, îmbrăcaţi în tunici scurte, îl aşteaptă în faţa porţilor Ierusalimului. Un copil îşi întinde haina pe cale, în faţa asinului, alţii ţin în mâini ramuri de palmier. În fundul scenei, pe marginea drumului o femeie înalţă creanga de palmier în mâna dreaptă. Aflăm într-o asemenea compoziţie un peisaj pictat în perspectivă.

Cu vremea, compoziţia pitorească se îmbogăţeşte. Interesante în această privinţă sunt mozaicurile din Capela Palatină şi din Basilica de la Betleem (sec. XI). În Serbia şi Macedonia, şi anume din secolul XIV până în secolul XVI, pictorii s-au inspirat din exemplele bizantine. Păstrează totuşi, mai totdeauna, motivul oriental al celor doi copii care, unul lângă altul, îşi întind mantalele în calea lui Hristos.

Pictura în mozaic din Capela Palatină la Palermo (sec. XII) stă la originea compoziţiilor pitoreşti din Serbia şi păstrează, la rândul ei, note vechi din monumentele secolelor VI-XI. Scena este încadrată într-un peisaj de dealuri, zugrăvite în stânga, un palmier apare lângă zidul de incintă al Ierusalimului, pe dreapta, în pragul porţilor oraşului, vedem numeroşi tineri şi bătrâni, cu expresii

deosebite. ***"Hristos vine din dreapta şi coboară poteca, aşezat pe asin alb. În stânga ţine un volumen închis iar cu dreapta face un gest de subliniere a cuvintelor pe care le spune Apostolului Petru, în picioare, în stânga Lui. Drumul e semănat cu verdeaţă. Copiii se dezbracă şi aştern mantiile în faţa lui Hristos. Apostolii îl urmează".***

La Mistra, scena din biserica Peribleptos (prima jumătate a secolului XIV) prezintă note noi : ***"Nu se vede oraşul; lângă asinul lui Hristos este pictat şi asinul cel mic, de care vorbeşte Evanghelia".*** La Pantanassa (prima jumătate a sec. XV) "reapare oraşul".

Dionisie de Furna, sintetizând tradiţia iconografică ajunsă până în vremea sa şi călăuzindu-se de textul Evangheliilor praznicului îndrumă: ***"O cetate şi în afara ei un munte şi Hristos şezând pe un măgăruş şi binecuvântând, iar dinapoi apostolii şi dinainte pe munte, un copac, iar în copac câţiva copii ce taie ramuri cu securile şi le aruncă jos iar un alt copil ce se urcă şi priveşte în jos spre Iisus; mai în jos de măgăruş iarăşi copii, unii purtând crenguţe, alţii înghesuindu-se, alţii aşternându-şi jos veşmintele, alţii aruncând ramuri de palmieri sub picioarele apostolilor; iar în afara porţii mulţime de iudei, femei şi bărbaţi, purtând în braţe ori pe umeri copii ce ţin la rândul lor ramuri, iar alţii îl privesc pe Hristos de pe ziduri şi de pe porţile lăturalnice ale cetăţii."***

Zugravii noştri au urmat îndeaproape îndrumările Erminiei lui Dionisie din Furna urmărind şi o simplificare a compoziţiei prin reducerea numărului persoanelor participante la evenimentul dumnezeiesc, aşa cum vedem în frescele bisericilor din secolele XV-XVI (Voroneţ, Dobrovăţ s. a.) şi chiar în icoanele praznicale din catapetesmele vechilor noastre biserici sau în icoanele praznicale care se aşează pe iconostasul obişnuit pentru închinare în ziua praznicului.

Intrarea Domnului în Ierusalim (Floriile) - compoziţia artistică şi teologică a icoanei

Câteva observaţii se impun pentru a sublinia din adâncimea conţinutului teologic al icoanei Intrării Domnului în Ierusalim.

Chipul Mântuitorului ocupă locul central al compoziţiei; El stă pe asin - mânzul asinei - nu călare obişnuit, cu un picior pe o parte şi cu alt picior pe cealaltă parte, ci cu amândouă picioarele de aceeaşi parte. ***El este înfăţişat stând ca pe un tron; nu pe tronul slavei ci pe tronul smereniei, pe asin, animalul cel mai smerit socotit întotdeauna, faţă de cal, simbolul stăpânirii acestei lumi.***

La acest înţeles al şederii Mântuitorului pe asin ne conduc atât cuvintele Evangheliei luate din prooroci (Isaia 62, 11; Zaharia 9, 9): "***Bucură-te foarte fiica Sionului, iată împăratul tău vine la tine drept şi biruitor, smerit şi călare pe asin, pe mânzul asinei***." (Zaharia 9, 9) , cât şi textele liturgice ale slujbei praznicului.

"***Pe scaun în cer şi pe mânz pe pământ fiind purtat, Hristoase Dumnezeule, laudă de la îngeri ai primit şi cântare de la tinerii cei ce strigau: Binecuvântat eşti Cel ce vii să chemi pe Adam*** (Condacul praznicului).

"***Şi în Sfânta Cetate ai intrat cu ucenicii Tăi, Şezând pe mânzul asinei, ca şi cum Te-ai fi purtat pe heruvimi, plinind propovăduirea proorocilor.***" (Stihira, glas 4, de la Laude din ziua praznicului).

Aceasta o simţeau şi cei ce L-au întâmpinat: "***Vrând Tu, Doamne, să intri în Sfânta Cetate, stâlpări de copaci mulţimile purtau, lăudându-Te pe Tine Stăpânul tuturor şi văzându-Te pe mânz, Te priveau ca şi cum ai fi fost pe heruvimi. Pentru aceasta strigau: Osana***."

Mântuitorul, purtat de mânzul asinei, se îndreaptă către mulţimi, cu mâna dreaptă binecuvântând, iar în mâna stângă ţine volumenul închis, simbolul Evangheliei; deşi privirea se îndreaptă către mulţimi totuşi meşterul iconar nu înfăţişează faţa Mântuitorului din profil, faţă de noi care îl privim, ci, potrivit rânduielii iconografice şi datorită neîntrecutului său meşteşug artistic el înfăţişează faţa din trei părţi încât cu privirea Sa ne cuprinde şi pe noi cei care stăm în faţa icoanei.

În unele icoane (Dobrovăţ) deşi cu mâna dreaptă binecuvântează mulţimile, cu faţa se îndreaptă înapoi, fie către Apostoli, vrând a le spune că din aceste mulţimi, care strigă: "***Osana***", se, vor ridica şi glasuri, nu peste mult timp, care, în vremea patimilor vor striga: "***Răstigneşte-L, răstigneşte-L!***", sau către farisei, care cereau Mântuitorului să oprească strigătele, spunându-le: "***Dacă vor tăcea aceştia pietrele vor striga***."

În alte icoane (Voroneţ), Mântuitorul este înfăţişat stând pe asin către noi şi întors către mulţimi numai cu faţa, privindu-le cu sentimentul celor ce se vor întâmpla în timpul patimilor când, aşa cum s-a amintit mai sus, din rândul mulţimilor vor striga: "***Răstigneşte-L!***"

"***Şederea pe mânz însemna, potrivit comentarului liturgic al praznicului, întoarcerea neamurilor neînfrânate de la necredinţă la credinţă***" (Idiomela, glas 8, de la Doamne strigat-am, Vecernia de Duminică seara din săptămâna Patimilor) sau Răscumpărătorul nostru cel drept a şezut pe mânz ca să piardă

cutezanţa cea dobitocească a vrăjmaşilor, care nu strigă: "***Toate lucrurile lăudaţi-L pe Domnul şi-L preaînălţaţi în toţi vecii***" (Cântarea 8 din canonul Utreniei prazniculuiui).

Mântuitorul a venit în lume să nimicească păcatul, sub toate formele lui, nu numai sub cea a cutezanţei, şi să aducă pe om la starea de integritate în care a fost creat, a cărui menire este să laude pe Făcătorul său, pe Dumnezeu.

"***Pe mânz tânăr, încălecând Împăratul Tău, Sioane, Hristos a venit să strice înşelăciunea idolilor cea necuvântătoare şi să oprească pornirea cea neoprită a tuturor neamurilor, ca toţi să cânte: "Toate lucrurile lăudaţi-L pe Domnul***" (Ibidem).

Deşi Mântuitorul intra în Ierusalim călare pe cel mai smerit animal, totuşi mulţimile L-au primit ca pe un împărat, pe împăratul lui Israel; aceasta, pentru că însuşi Duhul Sfânt i-a luminat şi îndemnat să înţeleagă şi să mărturisească pe împăratul lui Israel: "***Prea Sfântul Duh, Cel ce a învăţat pe Apostoli să grăiască cu alte limbi străine, Acelaşi a îndemnat şi pe tinerii evreieşti cei fără de răutate să strige: Osana, Celui dintru înălţime; Bine este cuvântat Cel ce vine, împăratul lui Israel***" (Stihirea, glas 1, de la Litia prazniculuiui).

Mulţimile au strigat, mărturisindu-L pe Mântuitorul că împăratul lui Israel, deci nu la îndemnul Apostolilor ci la îndemnul Duhului Sfânt, îndemn care a putut lucra în inimile cele fără răutate. De aceea Apostolii sunt înfăţişaţi în icoană mergând în urma Mântuitorului, nedumeriţi de măreţia faptului dumnezeiesc: "***Acestea nu le-au înţeles ucenicii Lui la început, dar când S-a preaslăvit Iisus, atunci şi-au adus aminte că acestea erau scrise pentru El şi că acestea I le-au făcut Lui***" (Ioan 12, 16), ba au strigat şi ei, o dată cu mulţimile care veneau în urmă cu ei: "***Toată mulţimea ucenicilor bucurându-se, a început să laude pe Dumnezeu, cu glas tare, pentru toate minunile pe care le văzuse***" (Luca 19, 37), "***iar mulţimile care mergeau înaintea Lui şi care veneau după El strigau zicând: Osana!"*** (Matei 21, 9).

"Iconarii, cel mai adesea, înfăţişează mergând în urma Mântuitorului numai ceata ucenicilor, toată sau numai doi, cum vedem nu numai în icoanele vechi ale începutului vieţii creştine, ci şi în cele de mai târziu, în secolul al XVII-lea, cum vedem într-unul din vechile noastre manuscrise miniate."

Intrarea Domnului în Ierusalim nu este numai un fapt de cunoaştere şi de mărturisire a Sa ca Impărat-Dumnezeu ci şi un fapt de înnoire a omului şi odată cu el a întregii creaturi sau cunoaşterea şi mărturisirea lui Dumnezeu este un act de înnoire, iar prin starea de înnoire, sau numai în această stare de înnoire

duhovnicească, putem să cunoaştem şi să-L mărturisim pe Dumnezeu, lăudându-L.

Starea de înnoire este biruinţa virtuţii asupra păcatului care înseamnă moarte deci şi reuşita vieţii asupra morţii, biruinţa totală fiind învierea cea obştească. Starea de înnoire fiind un lucru duhovnicesc ea se manifestă printr-o stare de bucurie care se mărturiseşte prin simboluri sau semne masteriale purtătoare de simboluri ale unei stări spirituale-duhovniceşti, în cazul de faţă stâlpările sau ramurile de finic pline de seva primăverii pe care mulţimile le purtau în mâini şi strigau cu glas de bucurie: "***Osana***!"

Comentarul liturgic este limpede: "***Pruncii semnele biruinţei purtând, Ţie, Biruitorului morţii, strigăm: Osana!***" (Troparul praznicului).

Înnoirea are ca treaptă premergătoare înlăturarea patimilor cu rugăciuni luminătoare şi ţinând ramuri de virtuţi să ne sârguim a întâmpina pe Hristos, pe care-L aşteptăm să încalece pe mânz "şi grăbindu-Se spre patimi, ca să ne mântuiască pe noi" (Tropar de la Pesna 9 de la Utrenia de Marţi în Săptămâna Patimilor).

"***Curăţindu-ne sufletele, să lăudăm pe Hristos prin credinţă, cu ramuri înţelegătoare, ca şi pruncii, strigând cu glas mare Stăpânului: "Bine eşti cuvântat***!" (Sedelnă, glas 4, după a doua stihologie de la slujba Utreniei praznicului).

"***Şi munţii, adică neamurile cele potrivnice, cu inimile împietrite, de faţa Ta s-au veselit, cântându-Ţi Ţie cântare de biruinţă***" (Tropar Pesna 1, de la slujba Praznicului), iar El venind în Ierusalim, spre Patima cea de bună voie, poporul cel ce şedea întru întuneric şi în umbra morţii, luând semnele biruinţei, adică ramuri de copaci şi stâlpări de finic, mai înainte închipuind învierea, L-au întâmpinat." (Rugăciunea binecuvântării sălciilor).

Înnoirea duhovnicească este pârga învierii noastre cea de obşte, simbolizată prin ramurile de copaci şi stâlpările de finic şi arătată mai înainte prin învierea lui Lazăr: "***Învierea cea de obşte mai înainte de Patima Ta încredinţând-o, Hristoase Dumnezeule, pe Lazăr din morţi l-ai sculat. Pentru aceasta şi noi ca pruncii semnele biruinţei purtând, Ţie, Biruitorul morţii, strigăm: Osana!***" (Troparul praznicului).

Starea noastră de înnoire adusă prin întruparea Fiului lui Dumnezeu şi împărtăşită şi în faptul Intrării în Ierusalim se păstrează şi creşte prin faptele cele bune, prin virtuţi, vorbind în general, care sunt ca şi stâlpările cu care mulţimile au întâmpinat pe Domnul.

"***Să ne veselim aducând lui Hristos şi noi acum, ca pruncii aceia, stâlpări de virtuţi; să-I întindem haine de fapte dumnezeieşti şi cu taină să-L primim în suflete***"; "***Stâlpări de fapte bune, să aducem fraţilor, lui Hristos Dumnezeu***." (Stihiri, glas 6, de la Doamne strigat-am, de la Vecernia mică a praznicului).

"***Să aducem stâlpări de înţelepciune."; "Să pregătim virtuţile ca nişte ramuri şi ca nişte stâlpări, spre întâmpinarea împăratului***." (Tropar, Pesna 8, de la Tricantarea din Joia Săptămânii Floriilor).

Pentru a sublinia starea de înnoire duhovnicească împărtăşită de Mântuitorul prin dumnezeiescul fapt al Intrării în Ierusalim, iconarul teolog înfăţişează hainele aşternute în calea Mântuitorului peste care El trebuia să treacă în culoarea albă, simbolul curăţiei sufletului ("***Spăla-mă-vei şi mai vârtos decât zăpada mă voi albi***", Psalmul 50), ***chiar şi asinul este înfăţişat în alb, arătând prin aceasta că şi firea neraţională s-a împărtăşit de o stare de înnoire, ca o pârgă, o dată cu cea a omului*** (Romani 8, 21).

Prezenţa copiilor este permanentă în icoana praznicului, unul sau doi suiţi în copac, finic, pentru a tăia ramurile necesare iar unul înaintea asinului aranjând hainele şi stâlpările puse pe cale pentru a călca pe ele Mântuitorul, Care stă pe asin. ***Copiii sunt simbolul nevinovăţiei şi al curăţiei sufleteşti*** care deşi datorită vârstei lor nu pot să facă prea multe dar aduc laudă lui Dumnezeu, mai mult decât cei înaintaţi cu vârsta anilor dar gârboviţi de povara păcatelor, a împietririi inimilor.

Prezenţa şi fapta lor au fost spuse mai dinainte de prooroci cu privire la Intrarea Domnului în Ierusalim (Psalmul 8, 3). Aceştia au întâmpinat cu strigăte pe Mântuitorul la intrarea în Cetate, deşi Evangheliile nu menţionează; se înţelege de la sine că de la o asemenea adunare ei nu puteau lipsi şi, mai ales ei, copiii, prezenţi ca în toate împrejurările de acest fel, ei au strigat şi după ce Mântuitorul a intrat în Ierusalim şi apoi în templu; ***strigătele lor nevinovate, sincere au făcut însă pe arhierei şi cărturari să se mânie şi să reproşeze Mântuitorului*** (Matei 21, 15).

Asinul care poartă pe Mântuitorul păşeşte mâncând din ramurile de copaci aşternute de mulţimi. Zugravul-teolog a înfăţişat în acest fel asinul pentru a arăta că intrarea Mântuitorului în Ierusalim, triumfală, se face nu ca a oamenilor veacului vrednici de o asemenea intrare, călare pe cai; Mântuitorul foloseşte asinul, cel mai umil animal, şi acesta, păşind în toată voia lui, biruit de frăgezimea ramurilor de copaci şi nu este nici măcar condus de cineva pentru a da faptului un aspect de intrare triumfală, solemnă; nu era nevoie de aceasta pentru că cei care au ieşit în întâmpinarea împăratului lui Israel nu erau mânaţi de măreţia din afară a faptului, care lipsea cu totul, ci mulţimile erau mânate, să

întâmpine cu bucurie, de Duhul Sfânt, Care stăpânea în acel moment inimile lor, ale celor fără răutate: "***Mulţimea cea fără răutate, firea care încă era pruncească, cu dumnezeiască cuviinţă Te-a lăudat pe Tine Împărate al lui Israel şi al îngerilor. Cu stâlpări de finic şi cu ramuri, Hristoase Te-a lăudat mulţimea şi a strigat: "Bine eşti cuvântat!***" (Pesna 7 slujba praznicului).

Compoziţia icoanei, cortegiul faptului, se desfăşoară nu cum ne-am fi aşteptat, realist, pe orizontală ci pe verticală; chiar şi acolo unde orizontala este mai întinsă, nu cu mult decât verticală, se desfăşoară tot într-un cadru pe un plan adunat, cu o tendinţă de înălţare; aceasta pentru a sugera ideea şi învăţătura teologică a faptului dumnezeiesc de coborâre a lui Dumnezeu la om, la oameni, "**ca toţi să fie una**" şi să-i ridice din adâncul păcatului la înălţimea împărăţiei celei cereşti.

"***Sioane, munte Sfânt al lui Dumnezeu şi Ierusalime, ridică-ţi ochii tăi împrejur şi vezi pe fiii tăi adunaţi întru tine; că iată au venit de departe să se închine împăratului Tău. Pace spre Israel şi mântuire neamurilor***" (Pesna 5, Utrenia praznicului).

"***Mulţimea cea de Dumnezeu aleasă a sfinţilor sihaştri, împreună cu poporul, adunaţi-vă să întâmpinaţi cu stâlpări pe Hristos, strigând: "Bine eşti cuvântat!"*** (Stihira, glas 4, la Doamne strigat-am de la Vecernia de joi seară pentru Vinerea Săptămânii Floriilor).

"***Doi sfinţi apostoli, care Te ştiau pe Tine, Hristoase, că eşti Unul din Treime, au fost trimişi acum de Tine ca să aducă mânzul, fiul asinei, precum scrie; pe care smerindu-Te ai şezut. Îndură-Te ca să găseşti cu voia Ta şederea intru înălţime a tuturor celor ce Te iubesc pe Tine***." (Ibidem)

Arhitectura clădirilor Cetăţii Ierusalimului ca şi muntele, se desfăşoară pe verticală; muntele este înfăţişat cu piscuri abrupte, foarte înalt pentru a sugera ideea de înălţare spre cele înalte, de înnoire şi bucurie a întregii lumi: "***Să vestească veselie mare pentru milă; dealuri şi toţi munţii şi lemnele dumbrăvii să salte***." (Pesna 4 de la slujba Praznicului)

Numărul mulţimilor care au întâmpinat pe Mântuitorul este redus la minimum cuprinzând totuşi toate stările sociale şi vârstele: copii şi vârstnici, femei şi bărbaţi, fariseii şi cărturarii, înfăţişând pe fiecare cu starea sa sufletească cu care a participat la dumnezeiescul fapt al intrării Domnului în Ierusalim; este geniul artei icoanei şi învăţătura Bisericii Ortodoxe privind teologia sa vizuală cu aceeaşi sobrietate pe care o vedem şi în Sfânta Scriptură, mai ales în Sfânta Evanghelie.

Intrarea Domnului în Ierusalim - Duminica Floriilor

Intrarea Domnului în Ierusalim, petrecându-se a doua zi, după Sâmbătă, în ziua cea dintâi a săptămânii, Duminică, această Duminică este numită în cărţile de slujbă Duminica Stâlpărilor, pentru că Mântuitorul a fost întâmpinat cu stâlpări, ramuri de finic şi alţi copaci existenţi în Ţara Sfântă.

Poporul nostru dreptcredincios numeşte de obicei această Duminică, şi este menţionată încă din vechime şi în cărţile de slujbă, Duminica Floriilor sau Floriile. Niciodată în vorbirea obişnuită poporul nostru nu zice Duminica Stâlpărilor.

Potrivit rânduielii liturgice, în această zi sunt aduse la biserică ramuri de salcie care la timpul său sunt binecuvântate printr-o rugăciune specială şi apoi împărţite credincioşilor pe care le ţin în mână în timpul slujbei şi apoi le iau cu ei acasă, ca cele care sunt împărtăşite de binecuvântarea praznicului şi le păstrează, folosindu-le pentru nevoile duhovniceşti ale familiei şi cuprinsului gospodăriei (Simeon Florea Marian)

Smicelele, ramurile de salcie aduse în Duminica Floriilor, sunt în stare de vegetaţie înaintată, cu acei "mâţişori" care sunt, din punct de vedere botanic, florile lor deci salcia este înflorită, semn sigur al venirii primăverii, când întreaga fire amorţită în timpul iernii începe să revină la viaţă, să învie. ***Deci aducând în Duminica Stâlpărilor ramuri de salcie înflorită zicem că de aici poporul nostru a dat Duminicii Stâlpărilor denumirea de Duminica Floriilor.***

Mai este şi o altă explicaţie, potrivit căreia denumirea de sărbătoarea Floriilor, dată Duminicii Stâlpărilor, intrării Domnului în Ierusalim, vine de la o sărbătoare a romanilor, Floralia, adică sărbătoarea închinată florilor sau zeiţei florilor, sărbătoare care avea loc, cum era şi firesc, la început de primăvară când începeau să înflorească pomii şi iarba câmpului.

Îmbisericirea unei asemenea sărbători era un lucru obişnuit în viaţa strămoşilor noştri care au îmbrăţişat creştinismul nu numai în timpul apostolic, cel mai devreme, dar şi cu cea mai mare uşurinţă de asimilare ca cei care aveau o credinţă aproape monoteistă, adică henoteistă, cum bine se ştie.

Creştinismul nostru a încreştinat "colindele" şi mai ales sărbătorile păgâne închinate soarelui, înglobând această sărbătoare celei a "Soarelui dreptăţii", lui Hristos Dumnezeu, îndeosebi Naşterii Domnului; această sărbătoare păgână nu era în religia nerevelată altceva decât o, înstrăinare a închinării primilor oameni Făcătorului cerului şi al pământului, Celui care a făcut luminători pe tăria

cerului în ziua a patra, închinare prin care, ca urmare a păcatului, omul a cinstit făptura în locul Făcătorului ei (Romani 2, 25).

Deşi florile salciei nu sunt atât de atrăgătoare sau prea parfumate faţă de multe altele, totuşi poporul nostru care foloseşte ramurile de salcie înflorită în Duminica Stâlpărilor a numit sărbătoarea, Duminica Floriilor sau simplu Floriile, aceasta pentru a exprima bucuria mare a sărbătorii pe oare o trăieşte şi mai ales mesajul teologic-bisericesc al sărbătorii: înnoirea, învierea pe care nu poate să o simbolizeze şi exprimă în chipul cel mai plenar decât floarea.

Firea omului pământului nostru strămoşesc, firea florei ţării noastre clocoteşte în chip tainic şi izbucneşte în chip vădit de bucuria primăverii, atât a celei a firii neraţionale cât şi mai ales a firii raţionale, a omului, fiul credincios al Bisericii moşilor şi strămoşilor noştri.

În această zi de Florii numărul mare de credincioşi, şi în zilele care urmează, se înnoieşte şi se umple de nemărginită bucurie prin Sfânta Taină a Spovedaniei şi apoi a Cuminecăturii, precum bucuria Întâmpinării Domnului când a intrat în Ierusalim a fost prelungită şi după intrarea Sa în Sfânta Cetate, în Templu, prin glasul copiilor care strigau: "Osana", aşa şi bucuria Floriilor, a Intrării Domnului în Ierusalim este prelungită deci în zilele următoare primind pe Domnul Euharistie în trupurile şi sufletele lor curăţite prin Sfânta Taină a Spovedaniei.

Dacă icoana Intrării Domnului în Ierusalim plasticizează, înfăţişează, în linii şi culori, faptul dumnezeiesc descris de cuvintele Evangheliei, întipărind deci mai limpede chipul şi mesajul praznicului, denumirea de Florii vine să îmbogăţească şi să sublinieze înţelesul adânc duhovnicesc al faptului dumnezeiesc şi la care facem părtaşă şi firea lumii florale, a florei pământului nostru strămoşesc.

Suntem singurii care facem părtaşă sărbătorii flora sub chipul ei plenar: în starea de înflorire. În toate Bisericile creştine sărbătoarea Intrării Domnului în Ierusalim se numeşte simplu Duminica Stâlpărilor. Înţelegem şi de aici mesajul icoanei, acela de a înfăţişa chipul lumii înnoite; orice sărbătoare împărătească - praznic împărătesc - este un fapt duhovnicesc de înnoire, de restaurare, de întoarcere a chipului lumii la "frumuseţea cea dintâi", prin harul lui Dumnezeu adus de întruparea Sa.

Starea noastră de înnoire cu care vom fi îmbrăcaţi la învierea obştească este înfăţişată de textul liturgic din Săptămâna Floriilor şi sub chipul înfloririi: ***"Că în locul acestor răni trupeşti de acum, strigă sfinţii mucenici, îmbrăcăminte luminată va înflori nouă la înviere"*** (Stihira, glas 5, de la Stihoavna Utreniei

de Joi din Săptămâna Floriilor), înflorirea fiind starea plenară a frumuseţii şi a bucuriei lumii.

Termenul este foarte des folosit de imnografii Bisericii, termen faţă de care poporul nostru a fost foarte receptiv folosindu-l, cum vedem, cu dreaptă socoteală şi cu adânc simţ teologic şi în denumirea praznicului Intrării Domnului în Ierusalim - Floriile.

Mihai-Alex Olteanu - Icoana Intrării Domnului în Ierusalim

Icoana Intrării Domnului în Ierusalim – Mănăstirea Probota (Foto: pr. Silviu Cluci)

Duminica Intrării Domnului în Ierusalim este zugrăvită în numeroase icoane ortodoxe. Marchează singurul moment din Sfânta Scriptură în care Hristos este aclamat ca Împărat de către mulţime. Această scenă a Întâmpinării Domnului în oraşul sfânt este consemnată de cei patru Sfinți evangheliști.

Icoanele Intrării Domnului în Ierusalim se disting de obicei prin nota triumfală şi festivă, care corespunde caracterului sărbătorii însăşi, întrerupând austeritatea şi interiorizarea Postului mare şi descoperindu-se ca o pregustare a bucuriei Paştelui.

Apostolii şi mulţimea primitoare, unite într-o singură figură colectivă, cu Mântuitorul în mijlocul lor, dau compoziţiei un echilibru perfect. Caracterul static al mulţimii, este pus în evidenţă de zidul vertical al cetăţii. Liniile curgătoare ale muntelui şi ale copacului, care repetă parcă mişcarea Domnului şi a apostolilor, cărora li se alătură, dau multă viaţă întregii compoziţii.

Motivul principal al sărbătorii publice care a însoţit intrarea Domnului în Ierusalim a fost, după Evanghelia lui Ioan, învierea lui Lazăr, când „mulţime multă, care venise la sărbătoare, auzind că Iisus vine în Ierusalim, a luat ramuri de finic

şi a ieşit întru întâmpinarea Lui” (Ioan 12,12-13). Ramura de finic este simbolul bucuriei şi al sărbătorii. Iudeii o foloseau atunci când ieşeau în întâmpinarea celor de rang înalt; ca simbol al vitejiei, era oferită biruitorilor drept răsplată.

Aşadar, mulţimea s-a adunat în faţa porţilor cetăţii, cu ramuri de finic în mâini, ca să-L primească pe Domnul, care venea călare pe asin, ca un Biruitor al morţii.

Mântuitorul este zugrăvit stând pe mânzul asinei (nu călare în mod obișnuit, ci cu amândouă picioarele în aceeași parte), cu capul întors fie spre apostolii care vin pe jos în urma Lui, fie spre Ierusalim, binecuvântând cu mâna dreaptă mulţimea cetăţii, iar în mâna stângă ține un pergament închis - simbol al Evangheliei. El este înfățișat stând ca pe un tron; nu pe tronul slavei, ci pe tronul smereniei, pe asin, animalul cel mai smerit.

Prin aceasta este confirmată împlinirea profeţiei despre Hristos, care trebuie să vină ca Împărat: „Bucură-te foarte, fiica Sionului, veseleşte-te, fiica Ierusalimului, căci iată Împăratul tău vine la tine drept şi biruitor; smerit şi călare pe asin, pe mânzul asinei" (Zaharia 9, 9).

Pentru iudei este lucru greu de înţeles: primindu-L pe Atotputernicul Biruitor al morţii, pe „Profetul Iisus”, ei se aşteptau să împlinească profeţiile întemeind împărăţia lui Israel pe pământ, adică să-i învingă pe duşmani prin desfiinţarea lor fizică. În realitate a fost invers: biruinţa asupra duşmanilor lui Israel se pregătea prin mântuirea lor spirituală. Citirile din Vechiul şi Noul Testament la ziua sărbătorii îndreaptă această neînţelegere; mai mult ne avertizează asupra ei.

Copiii au un rol important în icoanele Intrării în Ierusalim. Ei taie ramuri, cocoţaţi în copac, întind veşminte în calea Mântuitorului şi, împreună cu adulţii, ies în întâmpinare, ținând ramuri de finic în mâini. Deşi e greu de imaginat o mulţime de oameni fără copii, mai ales într-o zi de sărbătoare, evangheliştii nu le menţionează prezenţa. Descriind intrarea în Ierusalim, ei spun că „cei mai mulţi din mulţime îşi aşterneau hainele pe cale” (Matei 21, 8), dar nu spun că erau copii.

Însă în icoane vedem că numai copiii, nu şi adulţii, aştern haine. Evanghelistul Matei, pomenind de copiii care L-au întâmpinat pe Domnul după intrarea Lui în Ierusalim, când i-a scos afară pe vânzătorii din templu şi i-a vindecat pe bolnavi, explică rolul lor prin chiar cuvintele Mântuitorului: „din gura pruncilor şi a celor ce sug ai săvârşit laudă" (Psalmi 8, 2). Pe baza Tradiţiei, Biserica le atribuie acelaşi rol la intrarea Domnului.

Întinderea veşmintelor, după Biblie (IV Regi 9, 13), este atributul împăratului uns. Şi pentru că Mântuitorul este Cel Uns, a Cărui „Împărăţie nu este din lumea aceasta” (Ioan 18, 36), veşmintele sunt aşternute dinaintea Lui de către copii, nu de adulţii care Îl întâmpină ca pe cel uns pentru o împărăţie pământească.

Trăsăturile din planul din spate ale muntelui, ale copacului şi ale oraşului, se leagă direct de evenimentele comemorate în Duminica Floriilor, dar este, de asemenea, interesant de observat că aceste elemente ar putea constitui o referire subtilă la Sfânta Treime. Simbolismul inclus în tradiţia creştină îşi are rădăcinile în peisaj, geografie şi istoria oamenilor Tărâmului Sfânt; mai multe evenimente fac uz de unele detalii similare celor din această pictură, ceea ce ar putea constitui o referire la tradiţia ei simbolistică.

Astfel, Muntele Măslinilor evocă amintirea altor experienţe de Revelaţia divină de la Sinai, Horeb sau Tabor; copacul şi copiii care adună ramuri de palmier evocă scena stejarului din Mamvri şi cea a copacul vieţii. Oraşul stilizat este reminiscenţa casei lui Avraam, fiecare casă mai mică simbolizând, în felul său, o formă diferită de trai, capabilă de a deveni un simbol pentru Tatăl care este sursa şi originea tuturor formelor de viaţă şi de comunitate.

Numărul mulțimilor care au întâmpinat pe Mântuitorul este redus la minimum, cuprinzând totuși toate stările sociale și vârstele: copii și vârstnici, femei și bărbați, farisei și cărturari, înfățișând pe fiecare cu starea sa sufletească cu care a participat la Intrarea Domnului in Ierusalim

Intrarea solemnă în Ierusalim este drumul Mântuitorului spre Pătimirea şi moartea de bună voie. Totodată, această intrare este și imaginea venirii Împăratului Slavei în Împărăţia Sa.

(Leonid Uspensky, Vladimir Lossky, Călăuziri în lumea icoanei, București, 2003)

(Foto) Vechiul zid al cetăţii, poarta Floriilor şi Urechile acului din Ierusalim

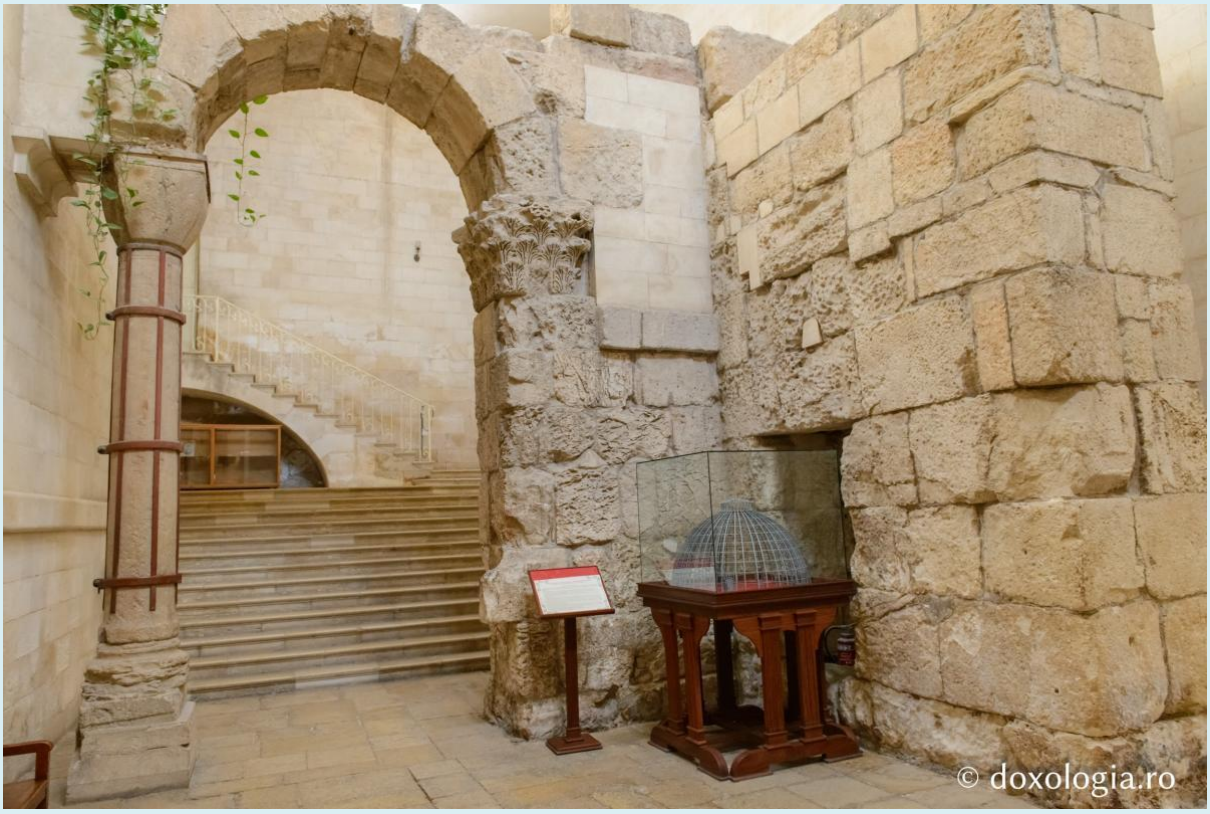

foto: Pr. Silviu Cluci, Ioana Zlotea

La câţiva metri de Biserica Sfântului Mormânt, în partea de răsărit, se află casa de oaspeţi rusească „Sfântul Alexandru Nevski” a misiunii bisericești ruse din Ierusalim, aflată pe locul fostului forum roman al lui Adrian, unde se pot vedea rămăşiţele construcţiilor romane şi ale vechiului zid al Ierusalimului. După tradiţie aici se găsește poarta prin care Hristos Domnul a intrat în Ierusalim, înainte de mântuitoarea Sa pătimire, dar şi „urechile acului” - o mică gaură în zid prin care se pătrundea în cetate atunci când porţile erau închise.

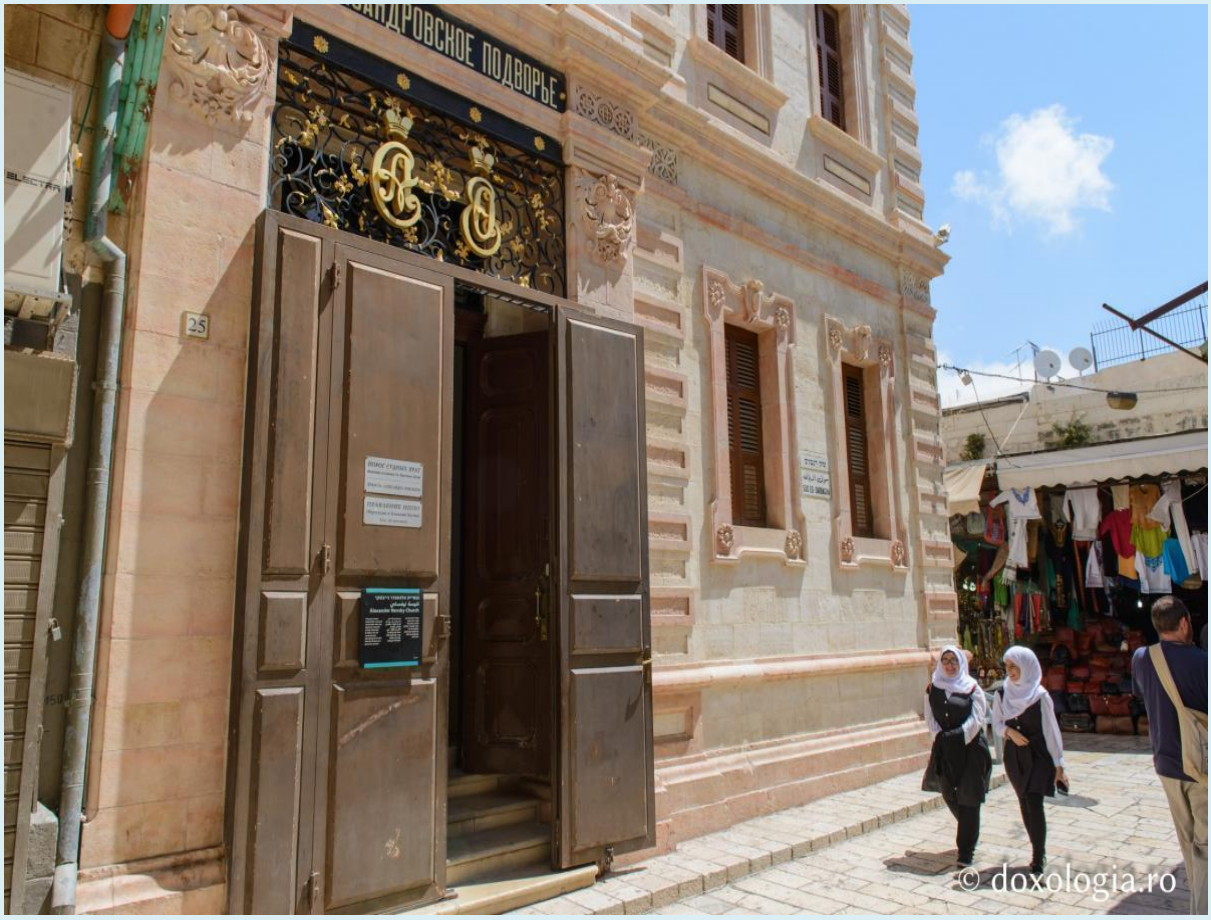
ПОДВОРЬЕ
25
© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

Василий Николаевич
Хитрово
+ 5 Мая 1985 г
© doxologia.ro

© doxologia.ro

Нифонтъ
Митрополитъ Назаретскій
† 28 Декабря 1897 г.
Иванъ Давыдовичъ
Графъ Дѣляновъ
† 29 Декабря 1897 г.
Василій Григорьевичъ
Васильевскій
† 13 Мая 1899 г.
Мелетій
Епископъ Рязанскій и Зарайскій
† 14 Января 1900 г.
Николай Николаевичъ
Селифонтовъ
† 29 Декабря 1900 г.
Михаилъ Петровичъ
Соловьевъ
† 8 Января 1901 г.
Петръ Алексѣевичъ
Васильчиковъ
† 19 Февраля 1898 г.
Протоіерей
Александръ Алексѣевичъ
Лебедевъ
† 23 Марта 1898 г.
Іоанникій
Митрополитъ Кіевскій и Галичскій
† 7 Іюня 1900 г.
Димитрій Львовичъ
Лисовскій
† 26 Декабря 1900 г.
Мелетій Патріархъ
Антіохійскій
† 26 Января 1906 г.
Алексѣй Петровичъ
Бѣляевъ
† 15 Августа 1906 г.
© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

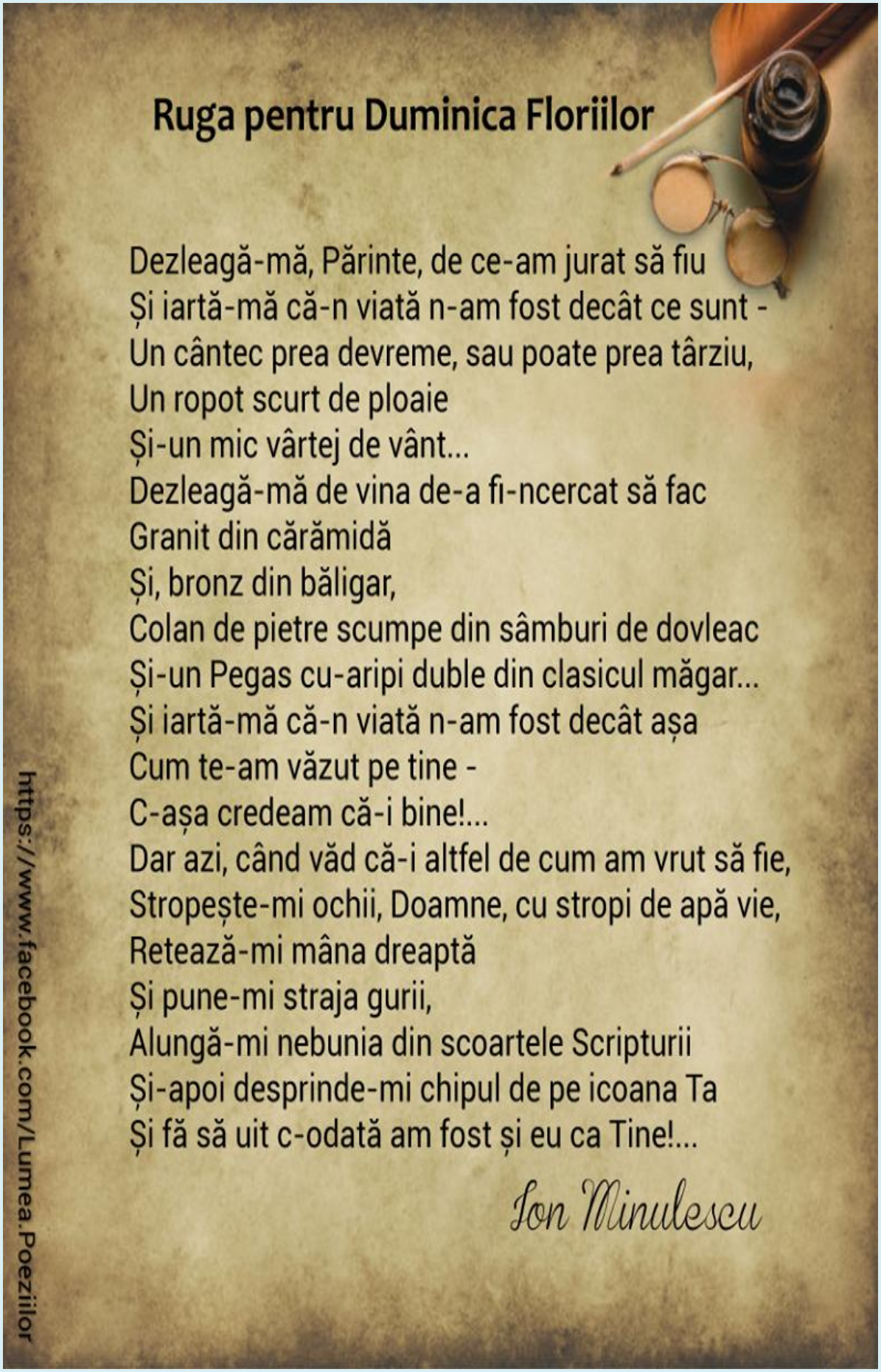
Ruga pentru Duminica Floriilor
Dezleagă-mă, Părinte, de ce-am jurat să fiu
Și iartă-mă că-n viată n-am fost decât ce sunt -
Un cântec prea devreme, sau poate prea târziu,
Un ropot scurt de ploaie
Și-un mic vârtej de vânt...
Dezleagă-mă de vina de-a fi-ncercat să fac
Granit din cărămidă
Și, bronz din băligar,
Colan de pietre scumpe din sâmburi de dovleac
Și-un Pegas cu-aripi duble din clasicul măgar...
Și iartă-mă că-n viată n-am fost decât așa
Cum te-am văzut pe tine -
C-așa credeam că-i bine!...
Dar azi, când văd că-i altfel de cum am vrut să fie,
Stropește-mi ochii, Doamne, cu stropi de apă vie,
Retează-mi mâna dreaptă
Și pune-mi straja gurii,
Alungă-mi nebunia din scoartele Scripturii
Și-apoi desprinde-mi chipul de pe icoana Ta
Și fă să uit c-odată am fost și eu ca Tine!...
Ion Minulescu
https://www.facebook.com/Lumea.Poeziilor

Floriile

Iată zile-ncălzitoare
După aspre vijelii!
Vin Floriile cu soare
Şi soarele cu Florii.

Primăvară-ncântătoare
Scoate iarba pe câmpii
Vin Floriile cu soare
Şi soarele cu Florii.

Lumea-i toată-n sărbătoare,
Ceru-i plin de ciocârlii.
Vin Floriile cu soare
Şi soarele cu Florii.

Păcat zău de cine moare
Şi ferice de cei vii
Vin Floriile cu soare
Şi soarele cu Florii.

Copiliță, nu vrei oare,
Nu vrei cu mine să vii,
Când Floriile-s cu soare
Şi soarele cu Florii?

Să culegem la răcoare
Viorele albăstrii?
Hai! Floriile-s cu soare
Şi soarele cu Florii.

Eu ți-oi da de orice floare
Mii de sărutări şi mii.
Hai! Floriile-s cu soare
Şi soarele cu Florii.

Iar tu dulce, zâmbitoare,
Te-i face că te mânii...
Hai! Floriile-s cu soare
Şi soarele cu Florii.

Vasile Alecsandri

https://www.facebook.com/Lumea.Poeziilor

Icoane

Iconografie

Dionisie din Furna, în Erminia sa (ed. Sophia, Bucureşti, 2000, p. 112) arată că Intrarea Domnului în Ierusalim trebuie zugrăvită astfel:

Se pictează zidurile unei cetăţi (Ierusalimul), iar în afara lor un deal. Hristos e zugrăvit stând pe un mânz de asin, binecuvântând. În spatele Său sunt pictaţi Sfinţii Apostoli.

În faţa Lui, pe deal, este pictat un copac, din care copiii taie ramuri de finic (i.e. smochin) cu topoarele şi le aruncă pe jos. Tot în acel copac e pictat un copil care încearcă să se urce ca să-L vadă pe Hristos.

Mai jos de Domnul, care vine călare de mânz, mai mulţi copii Îl întâmpină: unii ţin în mâini ramuri de finic, alţii îşi aştern pe jos veşmintele în calea mânzului, alţii se trântesc ei înşişi pe jos. Mai sunt pictaţi câţiva copii care îşi scot ghimpii şi mărăcinii din tălpi.

Chiar în afara porţii cetăţii Ierusalimului, sunt pictaţi mai mulţi bărbaţi şi femei, tot cu ramuri în mâini, şi unii şi cu copii în braţe sau purtaţi pe umeri; iar de pe ziduri şi de pe la ferestrele cetăţii se văd alţi oameni care Îl privesc pe Hristos.

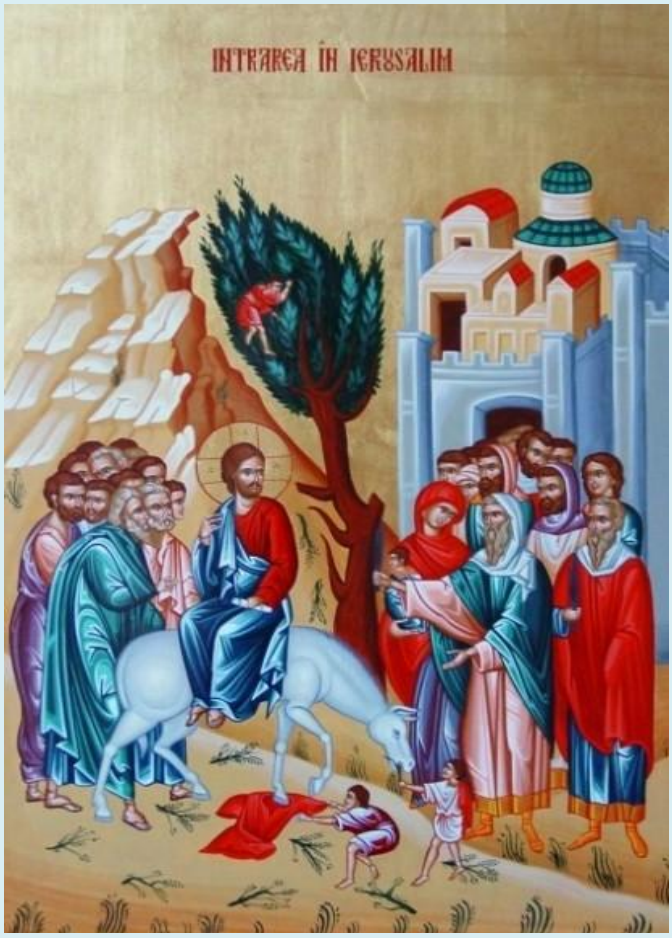
INTRAREA ÎN IERUSALIM

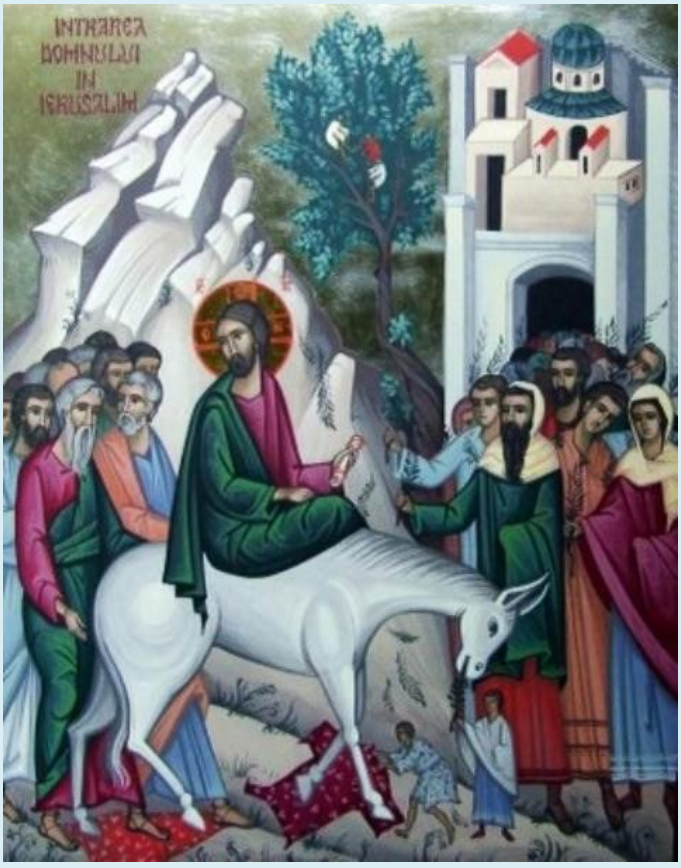
INTRAREA
DOMNULUI
ÎN
IERUSALIM

INTRAREA IN IERUSALIM

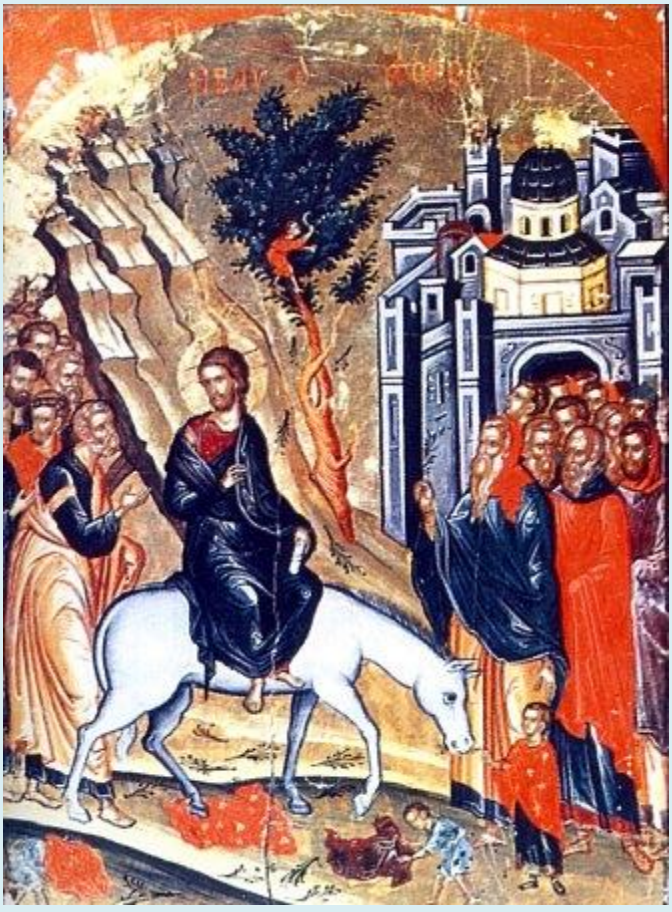

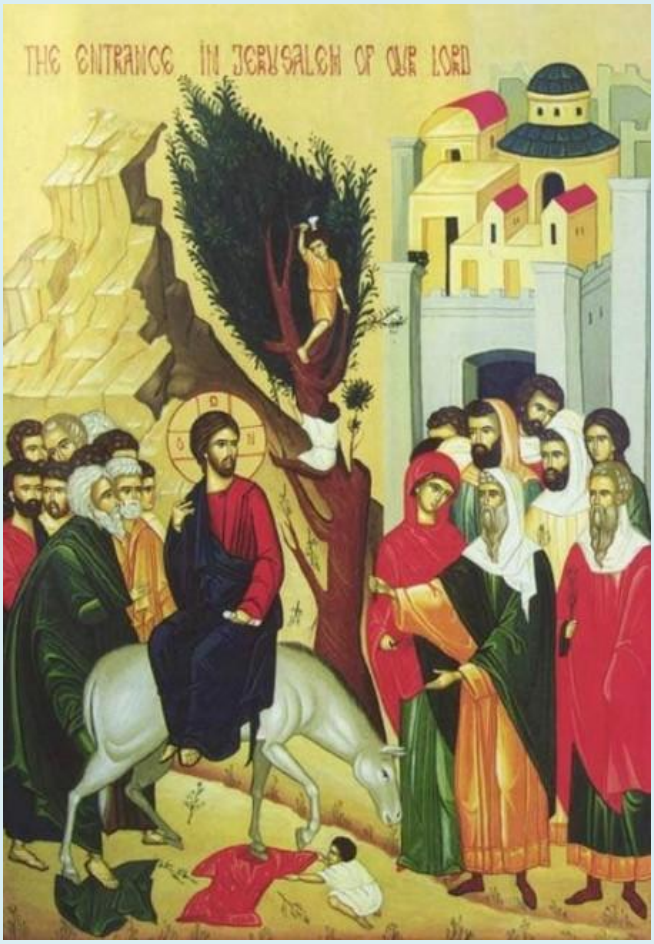
THE ENTRANCE IN JERUSALEM OF OUR LORD

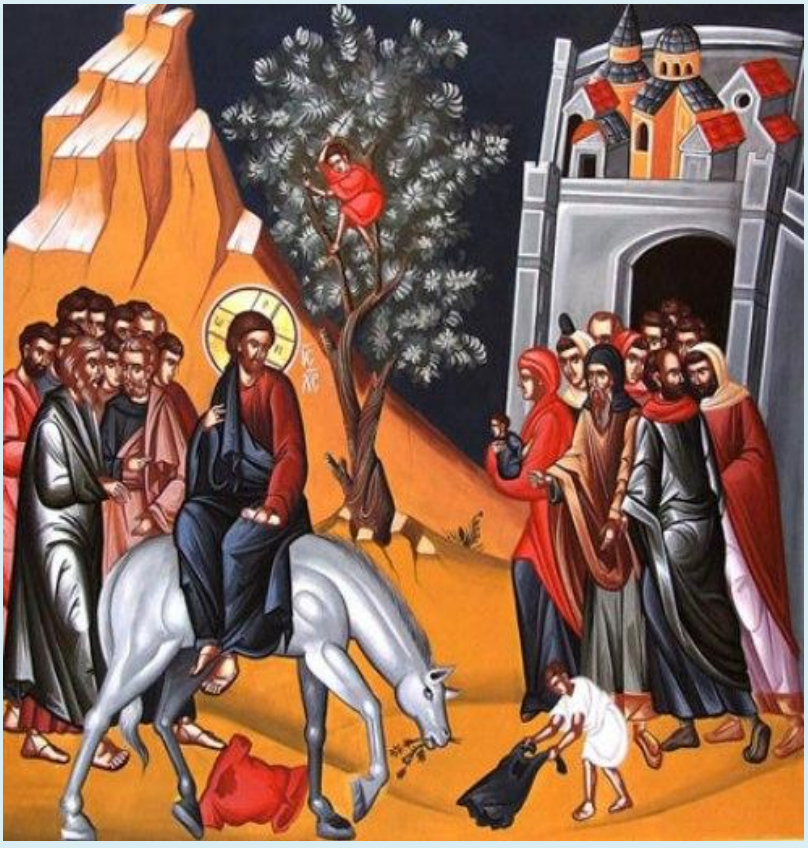

ENTRADA DE JESÚS EN JERUSALÉN

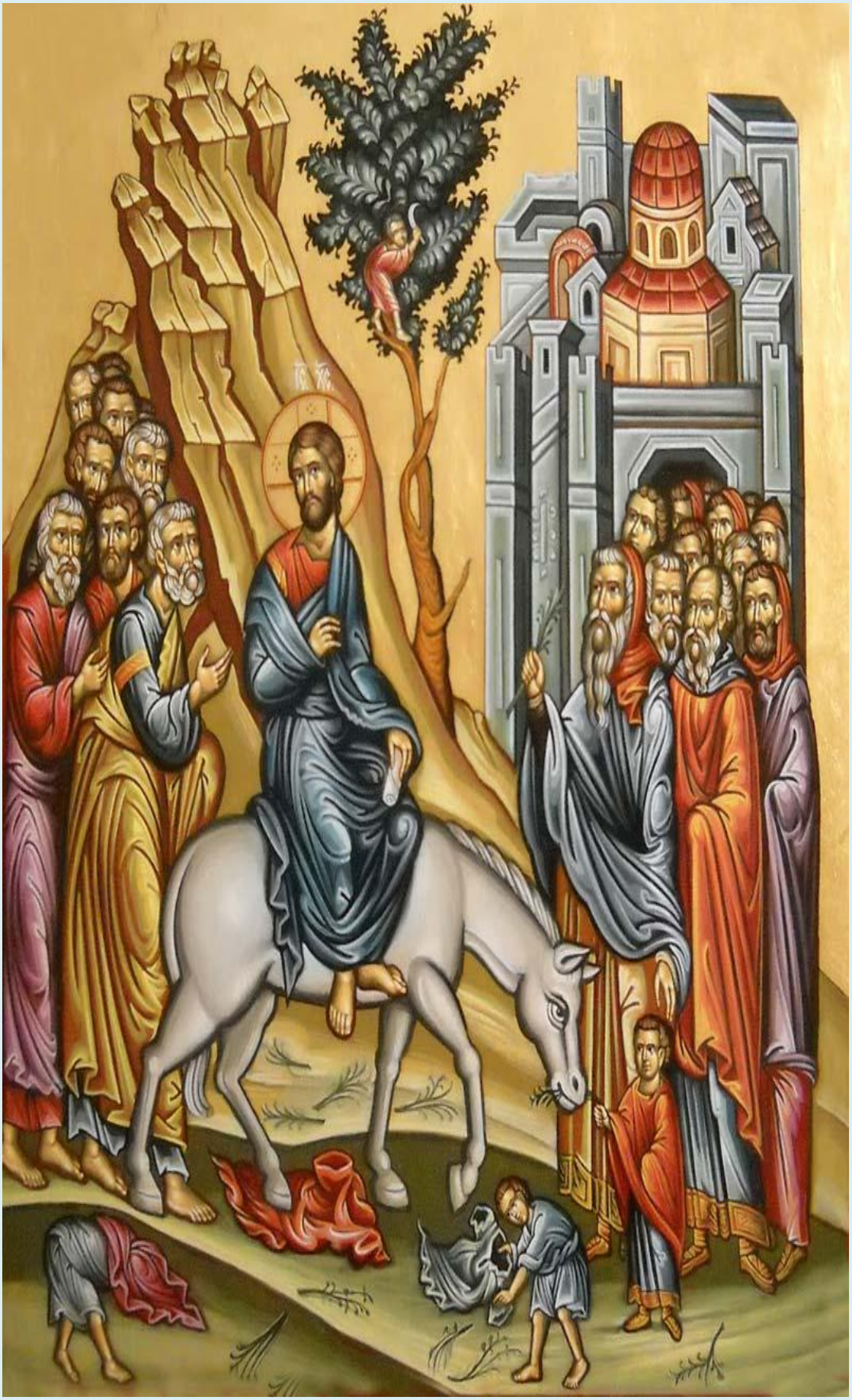

THE ENTRY OF THE LORD INTO JERUSALEM
ΙC ΧC

INTRAREA
ÎN IERUSALIM

ЧВ ЬТОПОСНЄ
ІС ХС

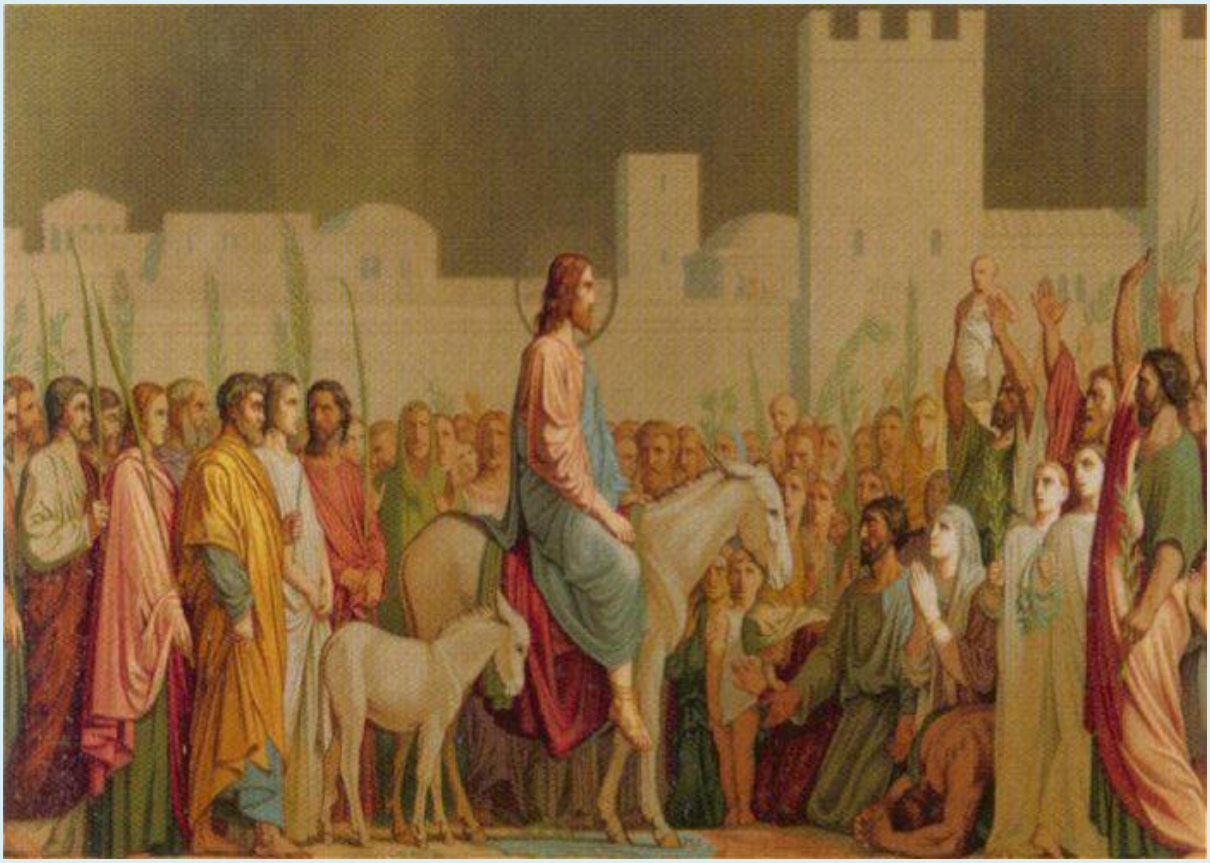

INTRAREA ÎN IERUSALIM

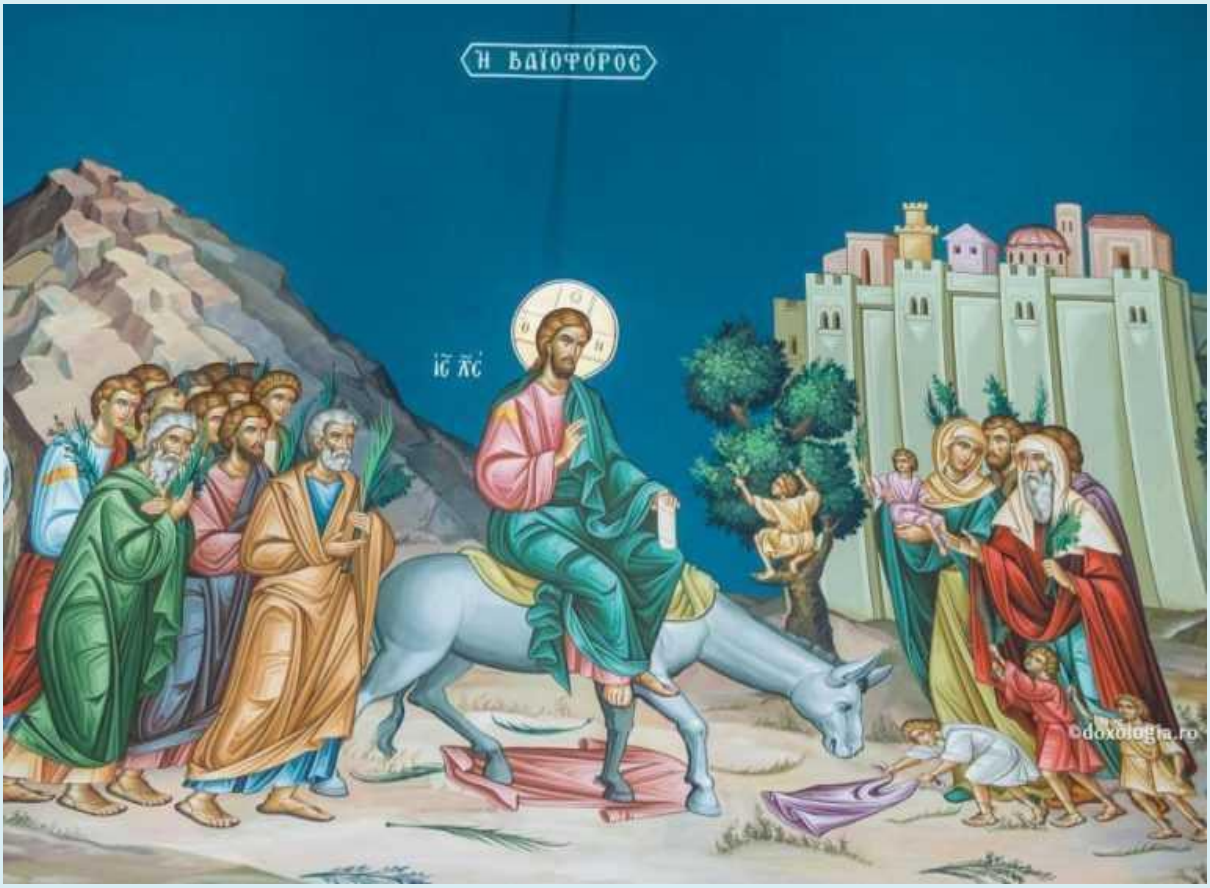
Η ΒΑΪΟΦΟΡΟΣ
ΙΣ ΧΣ
©doxologia.ro

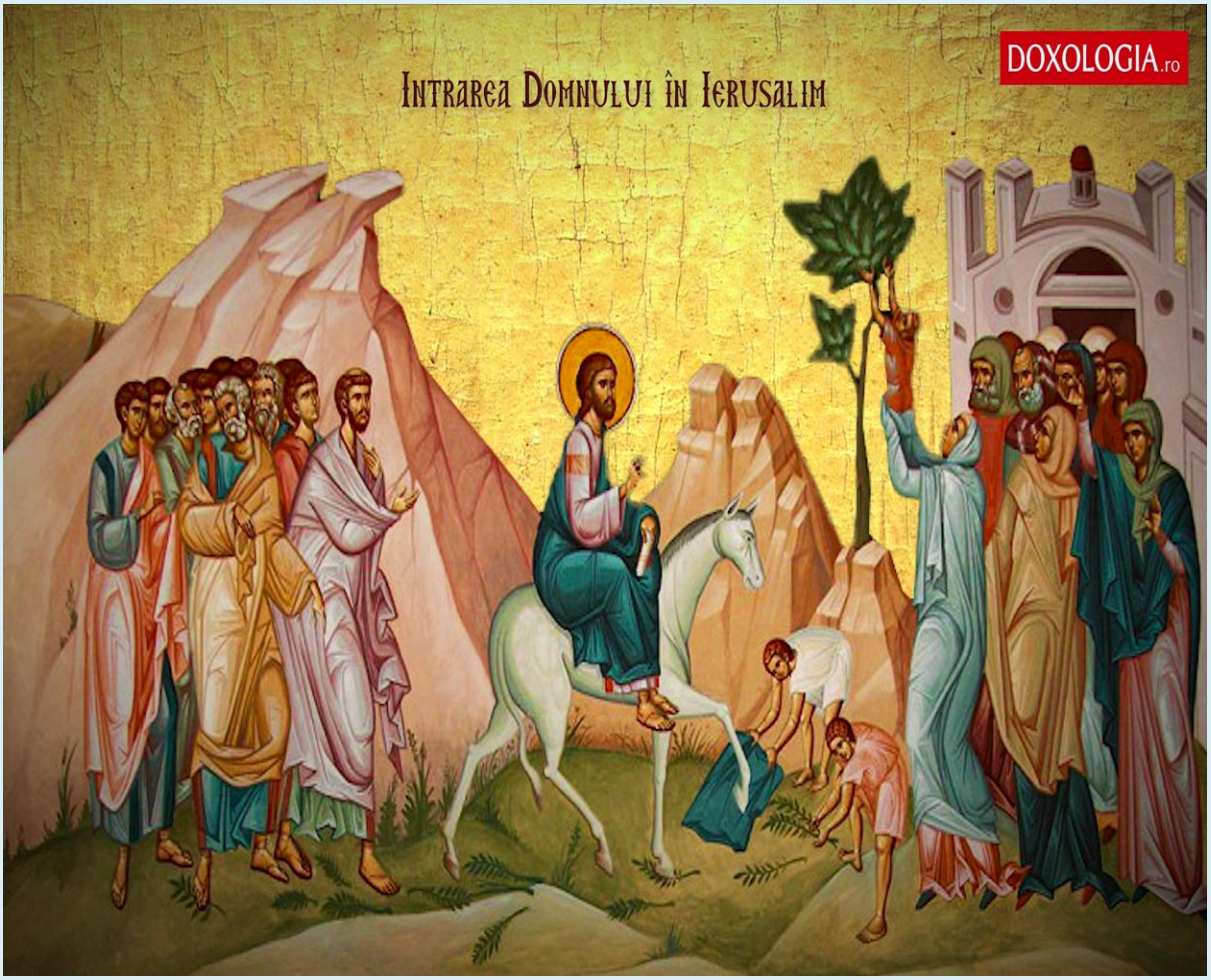
Intrarea Domnului în Ierusalim
DOXOLOGIA.ro

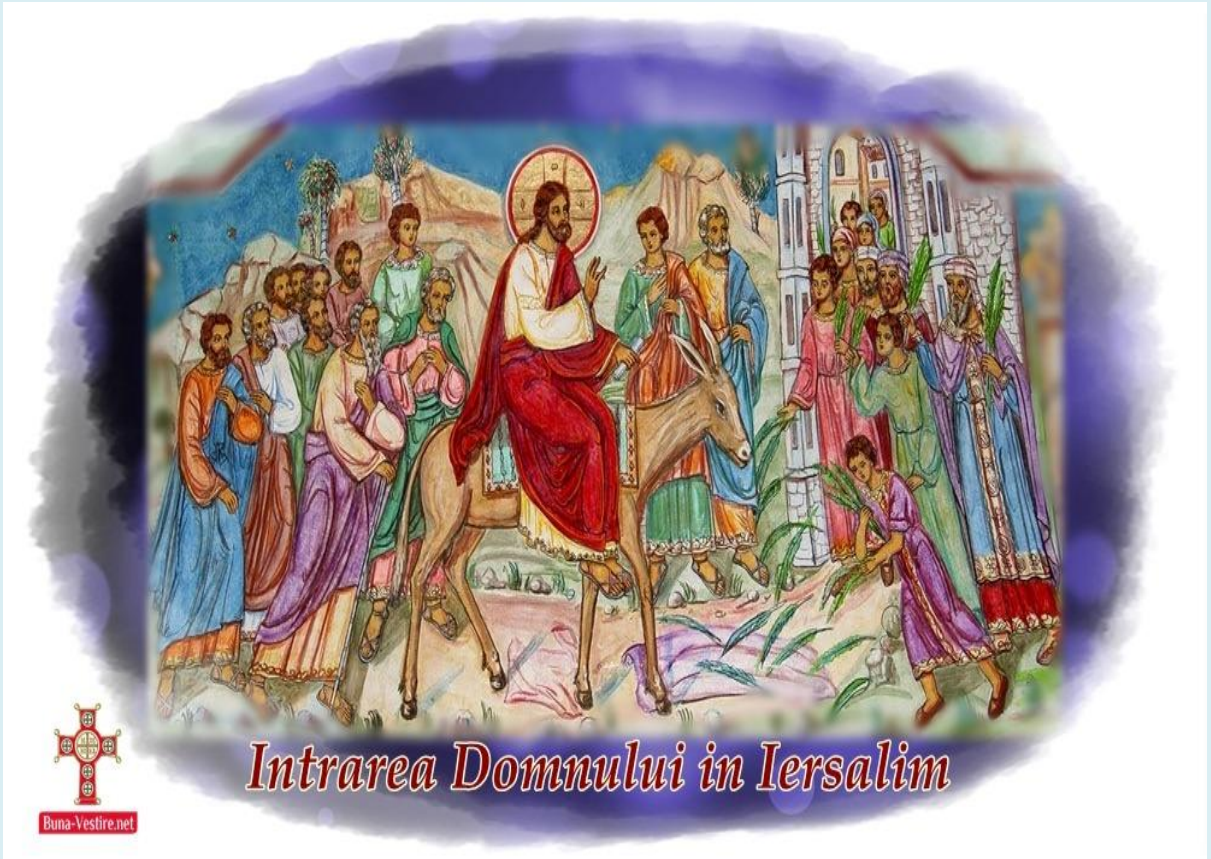
Intrarea Domnului in Iersalim
Buna-Vestire.net

ІС ХС

ENTRY OF THE LORD JESUS CHRIST IN
JERUSALEM - PALM SUNDAY
ΙC ΧC

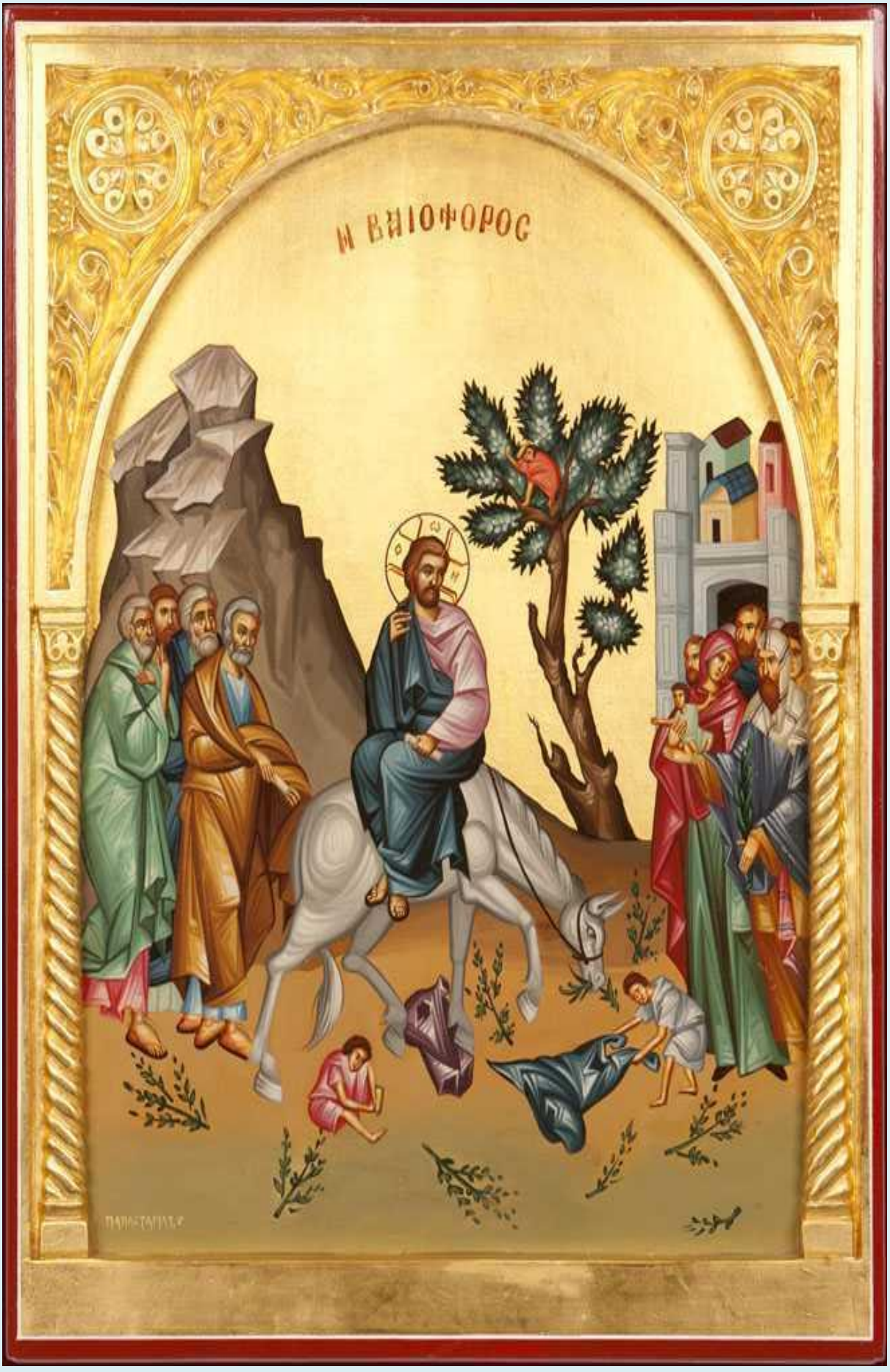
Η ΒΗΘΦΟΡΟΣ

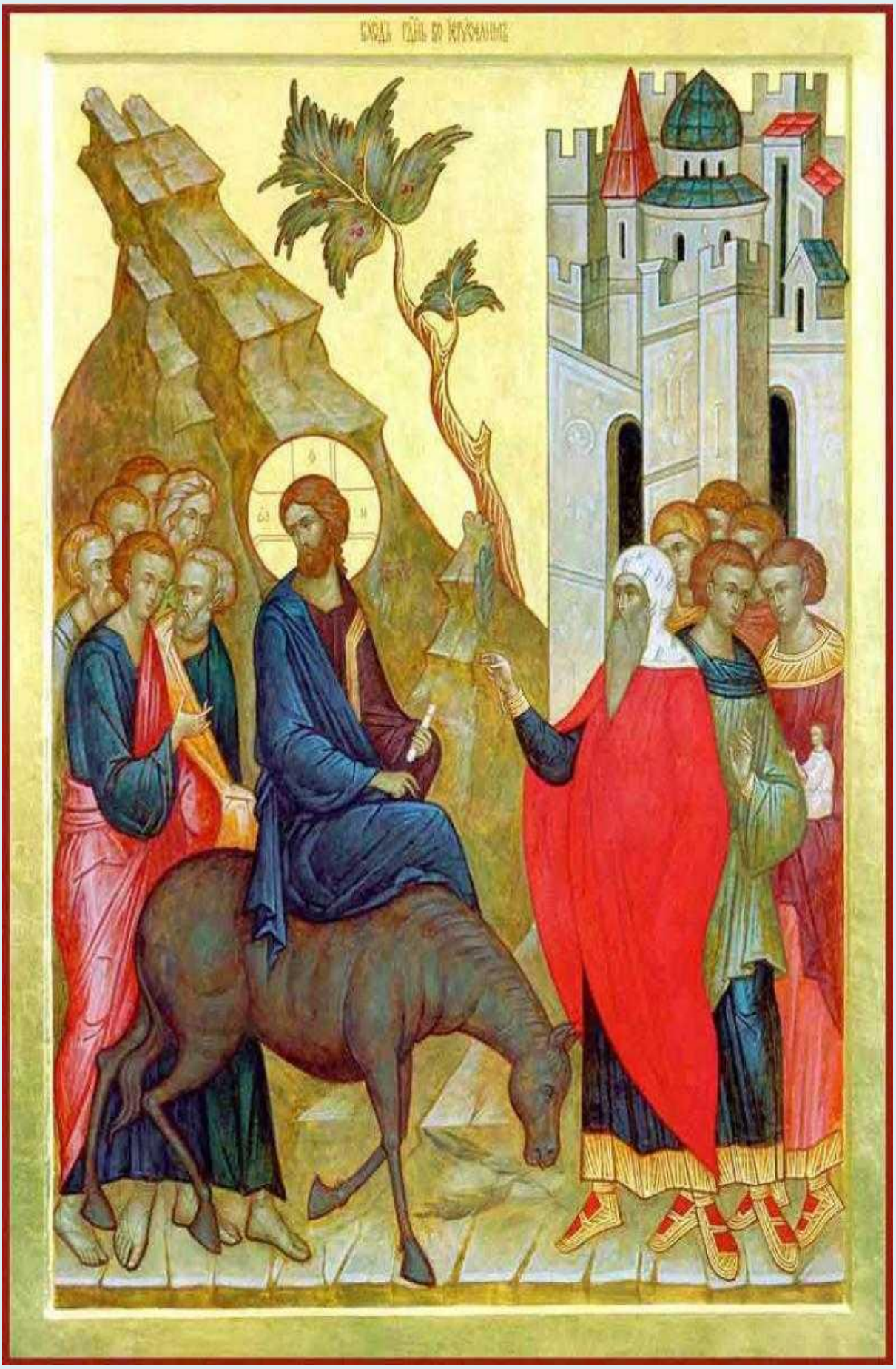

ÎNTRAREA ÎN IERUSALIM

ВХОДЪ ГОСПОДЕНЬ

La Resurrection
de Lazare
IC XC

RAISING OF LAZARUS

ÎNVIEREA LUI LAZĂR
IC XC

Ἡ ἔγερσις τοῦ Λαζάρου.
Ὁ δίκαιος Λάζαρος.
ΙC. XC.

HRISTOS ÎNVIIIIȘ PE LAZÂR DIN BETANIA.
IC XC

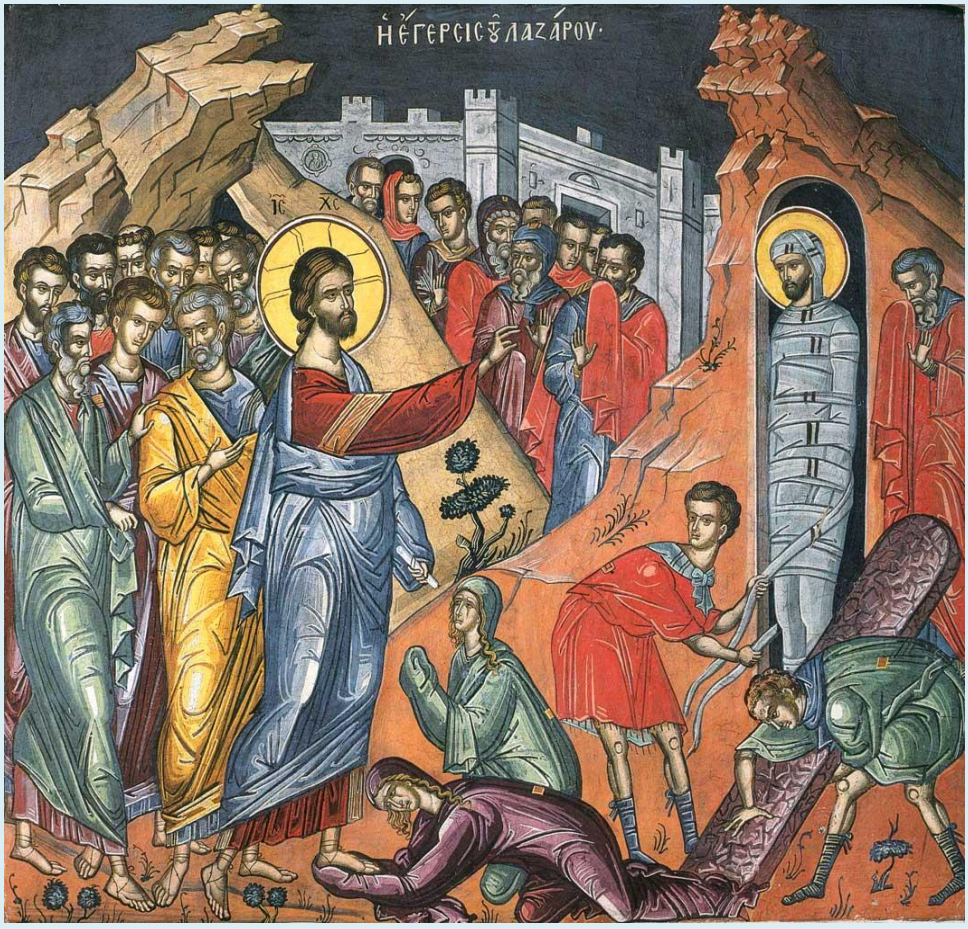
Η ΕΓΕΡΣΙΣ ΤΟΥ ΛΑΖΑΡΟΥ

ВАСКРСЕНЬЕ ЛАЗАРЕВО

ЛАЗАРЕВОВЪСТРШЕННІЕ

Intrarea lui Iisus în Ierusalim", frescă din Biserica parohială Zirl, Austria

„Intrarea în Ierusalim", de Felix Louis Leullier

INTRAREA ÎN IERUSALIM

ИНТРАРЕА ДОМНУЛУЙ ÎН ИЕРУСАЛИМ

ÎNTRAREA LUI IS. ÎN IERUSALIM.

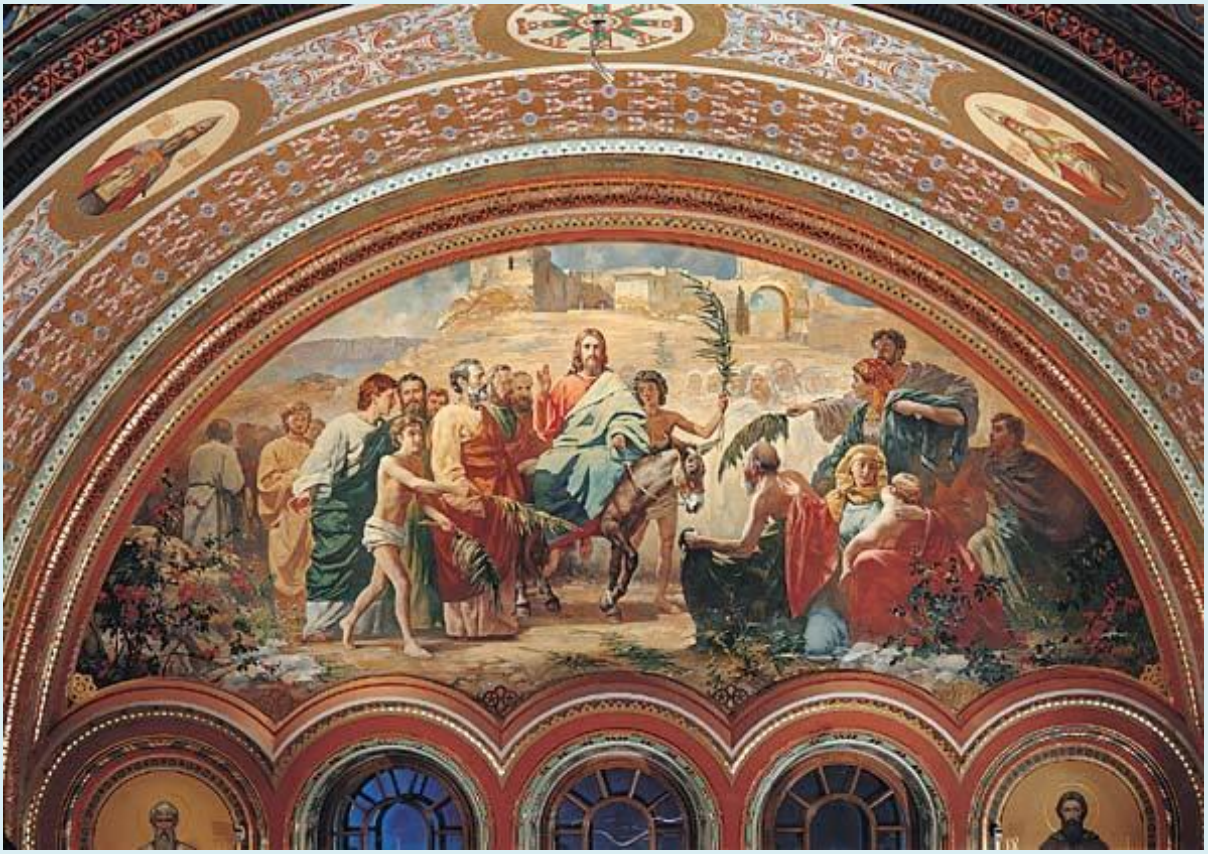

CE SEMNIFICĂ STÂLPĂRILE DE FLORII?

BASILICA.RO

RUGĂCIUNE

Florile credinței şi ale nevoințelor adunate în timpului postului devin cerere adresată Lui spre a sfinți viața noastră şi a ne dărui bucuria Sfintelor Paşti

VIRTUȚILE CREȘTINILOR

Virtuțile adunate în timpul Postului prin spovedanie, prin împărtăşire, prin fapta bună, prin cuvânt bun, sunt exprimate ca daruri aduse lui Dumnezeu.

FAPTE BUNE

Stâlpările simbolizează fapta bună care prinde rădăcini oriunde o aşezi. Aşa şi un creştin bun, evlavios se adaptează în orice situație.

IUBIRE SFÂNTĂ FAȚĂ DE DUMNEZEU ȘI OAMENI

Aceasta se arată prin lumina rugăciunii, a smereniei, a postirii, și reprezintă darul curăției dobândit prin pocăință, prin sfințirea sufletului, prin înfrânare, spovedanie și împărtășire mai deasă.

BIRUINȚĂ ASUPRA ISPITELOR

Purtăm flori și ramuri de salcie sau finic în mâini ca semn al credinței, dar și al virtuților, al nevoințelor din timpul Postului Mare. Acestea ne arată o biruință a noastră asupra ispitelor, prin schimbarea vieții noastre.

25
Apr

„Florile pe care le purtăm în mână
în Duminica Floriilor reprezintă florile virtuților
adunate în timpul postului.”.

† **PATRIARHUL DANIEL**

BASILICA.RO

GÂNDURI LA
EVANGHELIA DUMINICII

Intrarea Domnului în Ierusalim

17
Apr

Hristos Domnul intră nu numai în Ierusalim,
ci și în sufletul nostru
care devine un Ierusalim duhovnicesc.

† PATRIARHUL DANIEL

BASILICA.RO

GÂNDURI LA
EVANGHELIA DUMINICII

Intrarea Domnului în Ierusalim

Troparul Floriilor - Intrării Domnului nostru Iisus Hristos în Ierusalim

Învierea cea de obşte mai înainte de Patima Ta încredinţând-o, pe Lazăr din morţi l-ai sculat, Hristoase Dumnezeule. Pentru aceasta şi noi, ca pruncii, semnele biruinţei purtând, Ţie Biruitorului morţii strigăm: Osana Celui dintru înălţime, bine eşti cuvântat, Cel ce vine întru numele Domnului.

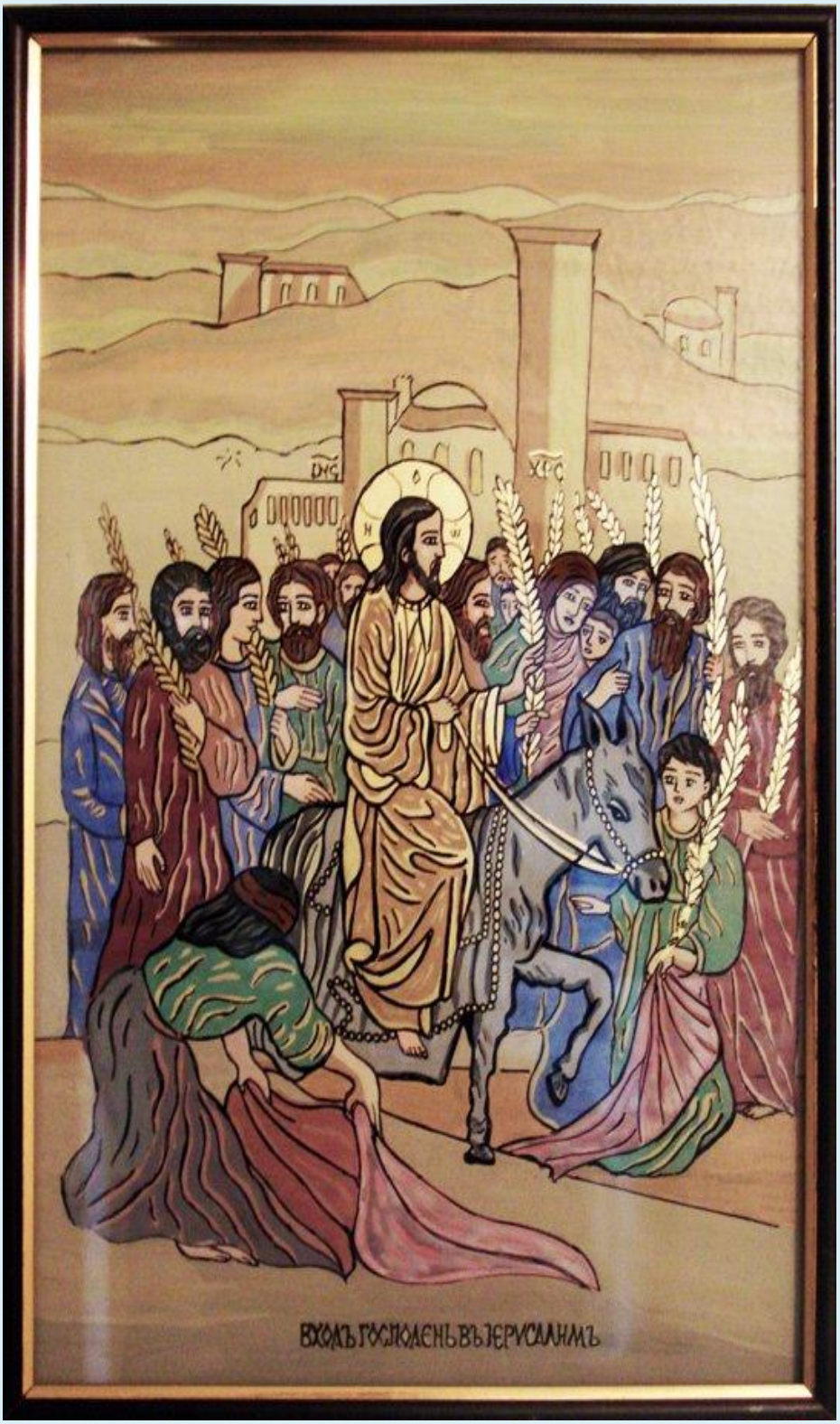

„Curăţindu-ne sufletele, să lăudăm pe Hristos prin credinţă, cu ramuri înţelegătoare, ca şi pruncii, strigând cu glas mare Stăpânului: Bine eşti cuvântat, Mântuitorule, care ai venit în lume să mântuieşti pe Adam din blestemul cel dintâi; duhovniceşte, făcându-Te Adam nou, Iubitorule de oameni, precum bine ai voit, Cuvinte, Cel ce ai rânduit toate spre folos, slavă Ţie.“ (Utrenia Floriilor)